Est — 4
n° — 51

10.

S

HOMERI
ILIADIS
LIBER I. & II.
CUM SCHOLIIS
MAN. MOSCHOPULI

Hactenus ineditis,

ET ANIMADVERSIONIBUS

JOANNIS SCHERPEZEELII

Accedit

COMMENTARIUS

JOACHIMI CAMERARII.

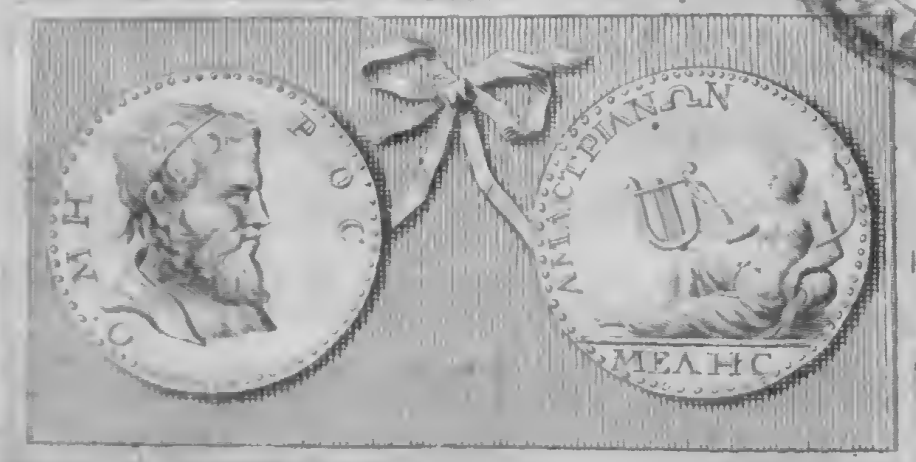

AMSTELAEDAMI,

Apud SEBASTIANUM PETZOLDUM, clɔ Iɔ ccii.

VIRO EXCELLENTISSIMO

JOANNI GEORGIO GRAEVIO,

S. D.

BIBLIOTECA UNIVERSITARIA SEVILLA

JOANNES SCHERPEZEELIUS.

REdeunt ad Te, Vir ſumme, quae mecum communicaſti, Manuelis Moſchopuli in duos priores Homericae Iliadis libros ſcholia. Cui lubentius hanc meam qualem-

cunque operam inſcriberem non erat. Quicquid enim ego hic praeſtiti a Te profectum, imo id omne Tuum eſſe, merito dixerim. Tu enim, ut horum ſtudiorum rationem ſuſciperem auctor mihi exſtitiſti atque princeps, eamque abſque Tuo hortatu, Tuaque inſtigatione nunquam forte fuiſſem ingreſſus. Accedebat propenſiſſima Tua erga me voluntas, quod aditum mihi ad Te aperires, tantaque humanitate & comitate ſemper exciperes, ut nihil ſupra. Gratulatus ſum & gratulabor mihi, quamdiu vivam, hunc honorem & illam

Tuam

Tuam facilitatem, cujus recordatio, quoties animum meum ſubit, ſubit autem quotidie, ſemper mihi eſt jucundiſſima. Quare, niſi omnino ſim ingratus & illepidus, Tibi, Studiorum meorum moderatori unico, hic debetur primus otii mei foetus, eumque in gratiſſimi animi pro tot ac tantis in me collatis beneficiis, nunquam non ſummo cum honore nominis Tui praedicandis, monumentum accipere ne dedigneris rogo. Si verum eſt, uti eſt veriſſimum, hominem a nemine majus accipere beneficium, quam a quo fiat eruditior & melior, iiſque

duobus nihil in hac vita posse comparari, sentio quam multis nominibus ego Tibi prae caeteris sim devinctus, quippe a cujus disertissimo & γλυκυτάτῳ ore aliquot annos pependi ita, ut temporis apud Te collocati capiam fructus jucundissimos. Tu solus es, qui adolescentem finxisti & formasti ad eas artes, quae vitam honestant, & in omni fortuna oblectant. Te semper eum mihi praebuisti, ut, quamvis in publicum alicujus non poenitendi nominis & gloriae theatrum essem constitutus, nunquam tamen postea destiteris saluberrimis Tuis praeceptis atque

atque monitis inflammare ad majorem laudem, & saepius in memoriam reducere illud διὲν διεξεύεαν. Nolo ego in Tuas laudes, quibus nulla unquam vetustas adferet obscuritatem, exspatiari: neque Tu, qui per universum terrarum orbem, ubi aliquis humanitati & ejus cultoribus habetur honos, es celeberrimus meoque praeconio longe major, id vis, cum unicum beneficiorum praemium in sola de illis, qui tuae fidei & disciplinae commissi fuerunt, optime merendi voluptate positum judices. Occasionem solummodo amittere nolui, qua gratae vo-

luntatis significatione publice testatum faciam, quanta Tua sint in me merita, immortalia, quibus ego remunerandis nequaquam par sim futurus, contentus gratissima memoria illa servare, colere, profiteri, ubicunque ea profitendi dabitur facultas. Deus Te, Vir maxime, hac aetate diutissime servet salvum & incolumem, bono Academiae Trajectinae, bono reipublicae literariae, cujus decus es & grande columen. Vale, & mihi in posterum quoque bene velle perge. Harderovici Gelrorum D. XIV. Aprilis. cIↃ IↃCCII.

LEC-

LECTORI
BENEVOLO
S. D.

JOANNES SCHERPEZEELIUS.

MEritiſſimo ſuo Homerus humani generis portentum vocatur. Nullius enim tantum fuit flumen ingenii, tanta orationis ſuavitas, ut cum illo comparari poſſit vel mereatur. Ego de ejus laudibus, aetate, patria, &c. nihil praefabor, cum de illis non parvos libros conſcripſerint Viri eruditi, ut nihil ſit vulgatius & ubique magis obvium. De Moſchopulo, quem mecum debes Magno Doctori meo, Joanni Georgio Graevio, Viro celeberrimo, nonnulla dicenda ſunt, quamvis non ſint magni momenti, quae mihi comperire licuit. Domo Byzantinum fuiſſe conſtat ex inſcriptione libri ejus de dictionibus Atticis. MS. innuo, cujus meminit du Cange Gloſſ. ad med.

& infim. Graecit. Ea vero haec est: Τῦ σοφωτάτου κυρίου Μανυὴλ τῦ Μοσχοπόλε Βυζαντίε, τοῦ Κρητὸς ἀνεψίε, ἐκλογὴ κατὰ στοιχεῖον ὀνομάτων Ἀττικῶν, &c. De ejus aetate discrepantes invenio sententias. Burtonus in historia linguae Graecae dicit Moschopulum unum fuisse ex iis, qui, cum Byzantium occuparetur a Mohammede, in Italiam fugerunt, anno aerae Christianae CIↃ CCCCLIII. Deploranda fuit haec clades & maximum rei literariae intulit detrimentum. Illo enim tempore plurima, omni aeternitate dignissima monumenta, incendio perierunt. Crusius vero in Turco-Graecia censet Moschopulum vixisse ante annum CIↃ CCCXCII. circa tempora Andronici Senioris. Vir summus D. Heinsius Notis in Hesiodum juniorem esse ait interprete Apollonii. Quamvis autem nihil certi definire queam, hoc tamen certum ejus scripta fuisse & esse in pretio apud viros eruditos. Multa, quae ad Grammaticam spectant, in hisce Scholiis enucleat Moschopulus. Varios vocum usus explanat. Proprias earum significationes ostendit. Differentias notat. Verba analogice resolvit. In etyma inquirit. Sed nec ideo, quamvis ita grammatice procedat, videbatur abjiciendus, cum & illis, qui solam Grammaticam profiteantur, hodie suum sit pretium. Plurima praeterea iis insperta reperies, quae Eustathius etiam, Hesychius, Etymologici Magni auctor, Thomas & alii Graeci Magistri tradiderunt. Multi supersunt ingenii Moschopu-

liani

liani sive editi, sive inediti foetus. Quorum ego memini hic subnectere & cum harum rerum studiosis communicare non ab re visum fuit.

Hic Moschopuli ἀνέκδοτος ante hunc diem commentarius in priores duos Iliados libros descriptus est ex Etymologico inedito Graeco pulcherrimo & utilissimo, quod extat in Reverendorum Societatis Jesu, quae Antverpiae est, Patrum bibliotheca. Illud cum Cl. Graevio communicarat doctissimus & celeberrimus societatis istius Presbyter Daniel Papebrochius, cujus calci annectebatur istud Moschopuli ὑπόμνημα. Cl. autem Graevius mihi ejus copiam fecit, quod non potui debere Graecae linguae studiosis. Praeter hunc librum exstat

Grammatica Graeca Basil. apud Walderum 1549. cum Gramm. Gazae. & MS. Venet. ad D. Marcum. *Isr. Spachius catalogo Philos. ac Philolog.*

De constructione nominum ac verborum, & de accentibus. Venet. 1527. 8. *Idem.*

Περὶ προσῳδίας. MS. in Bibl. Imperat. & in Bibl. Sambuci Viennae, & Paris. apud Wechel. 1544. 8. *Id.* Putem esse eundem librum, qui reperitur inter MSS. Bibl. Angl. N. 57. & 194. hoc titulo Manuelis Moschopuli exercitationes Grammaticae, τί ἐστι προσῳδία.

De Dialectis MS. Viennae in Biblioth. Imperat.

Collectanea vocabulorum. MS. alicubi in Italia. *Id.*

Ἐκλογαὶ Atticarum dictionum, sive Elegantiae. Venet.

Venet. apud Aldum. Hunc librum auctiorem citat du Cange indice auctor. ad Gloss. med. & infim Graecit. hoc titulo: Τῦ σοφωτάτυ κυρίυ Μανυὴλ τῦ Μοσχοπόλυ Βυζαντίυ, τῦ Κρητὸς ἀνεψιῦ, ἐκλογὴ κατὰ στοιχεῖον ὀνομάτων Ἀττικῶν, οἷς οἱ δοκιμώτατοι χρῶνται τῶν παλαιῶν. Ex cod. Reg. Est & inter MSS. Isaaci Vossii N. 63. Tom. II. Bibl. Anglic. p. 59.

Scholia in Hesiodi ἔργα καὶ ἡμέρας, Venet. postea cum Procli & Tzetzae Scholiis apud Plantin. 1603. opera D. Heinsii in 4.

Scholia in Sophoclis Ajacem flagelliferum & Electram. MS. Viennae in Bibl. Imperat. *Spachius.*

Περὶ χεδῶν Paris. apud Robert. Stephan. 1545.

Traditio brevis de octo partibus orationis. Τὰ μέρη τῦ λόγυ εἰσιν ὄνομα, ῥῆμα &c. Catal. MSS. Anglic. tom. I. N. 35.

Dissertatio adversus Latinos, ibid. N. 68.

De Soloecismis, ibid.

Paraemiae vulgares, ibid.

Erotemata & alia Grammaticalia, ibid. N. 84.

Scripsit & paraphrasin in Homerum, uti discimus ex inscriptione paraphraseos Iliadis, quae est Romae in Vaticana. Inscriptio haec est: Ἰλιὰς, καὶ εἰς αὐτὴν ᾠδὴ ἑτέρα ἄλλη τῆς τῦ Μοσχοπόλυ, id est, *Homeri Ilias, inque eam alia paraphrasis, quam Moschopuli.* Wetstein de Scriptis Homeri.

Scheda Basilica, cujus auctorem putat Gesnerus Manuelem Moschopulum, impressa olim in Italia.

Italia. Quaedam ex eo libro ad constructionem pertinentia edita sunt Lutetiae apud Robert. Stephan. Exstant etiam in eum Scholia Graeca. Dubitat idem Gesnerus an diversus liber sit, qui Romae in Bibl. Pontif. exstare fertur, hoc titulo. Ἐκλογὴ καὶ σύνοψις τῶν Βασιλικῶν ξ. βιβλίων σὺν παραπομπαῖς κατὰ στοιχεῖον. ὧν περὶ πίστεως μόνου τίτλου προτεδέντος πάντων τῶν στοιχείων διὰ τὸ τίμιον. *Spachius.*

Scholiorum in Euripidem quidam Moschopulum putant esse auctorem, *Girald. de Poët. Dial. II.*

Tot mendis injuria temporum seu descriptorum scatebant haec scholia, ut vix quicquam possit esse mendosius. Nullus fere accentus aut spiritus (qui tamen, quamvis apud me haec Grammaticorum figmenta nullo numero sint, apponi debuerunt, quoniam a multis annis invaluit iste mos, & a paucissimis etiam, si non adjicerentur, Graeca hodie legi possent, tanta est Graecarum literarum hoc tempore infelicitas) suo loco secundum Grammaticorum praecepta conspiciebatur, nulla fere distinctionum habita ratio. Scabiosa vocabula, quorum ne unicum, quamvis sine omni dubio mendosum aut corruptum, omisi, ut cuivis suum relinquerem judicium, Scholiis subjeci. Certissimas quasque emendationes & conjecturas in textum recepi. Loca, quae ex Poëtis citantur, quamvis non addito illorum nomine, investigavi & adscripsi, uno aut altero tantum excepto. Habes

bes consilii mei rationem. Liber primus typis fere erat descriptus cum ecce Vir eruditissimus & mihi amicissimus J. H. Lederlinus mihi ostendit Phavorinum, cujus lexico ego antea non eram usus, multis in locis Moschopulum transscripsisse. Si mihi licuisset maturius hunc librum evolvere, correctior forte certe auctior aliquanto potuisset prodire Moschopulus. Quamvis autem nonnullis locis ex Phavorino corrigi possit Moschopulus, longe tamen pluribus ex Moschopulo corrigi, emendari, augeri potest Phavorinus, quem non hujus tantum Scholiographi, sed & Hesychii, Etymologici Magni, Thomae Magistri & aliorum scrinia compilasse & ad verbum descripsisse illi, qui eorum scripta cum hujus comparare voluerit, liquidissime parebit. Dudum jam est, quod notaverit Leopardus Emendat. lib. IX. c. 23. *Turpis menda Moschopulum de vocibus Atticis obsedit, quam auxit in Lexico suo Varinus.* Igitur haec. In Graeco Homeri textu constituendo usus sum editione Eustathii, Stephani, Porti, Castalionis, Turnebi, Parisiensi anni cIↃ IↃCXXIV. quae ad Turnebianam videtur conformata, Crispini & recentiorum. Versionem infinitis locis emendavi, mutavi, interpolavi, ut plane nova possit videri. Non ubique rationem reddidi, quare a virorum doctissimorum, qui Homerum in Latinum sermonem transtulerunt, sententia recederem, neque hoc videbatur necesse, cum multi errores essent tam manifesti, ut merito

operam

operam luſiſſe exiſtimarer. Joachimi Camerarii, Viri Doctiſſimi, commentarium in hoſce duos priores Homericae Iliadis libros, qui fuit ultimus ejus in terris conatus, huic editioni noſtrae juſſi ſubnecti, quod liber pauciſſimorum manibus verſaretur, & plurima contineret, quae ad pleniorem Homeri intellectum omnino facerent. Hiſce fruere B. L. & ſi haec non prorſus Tibi improbentur, dabo operam ut & poſthac otii mei Tibi conſtet ratio.

VETE-

DE HOMERO TESTIMONIA,

Quae vel Duportus omisit, vel post ejus tempora prodierunt.

Aelianus Lib. IX. *cap.* 15.

ARgivos totius Poëticae palmam tribuisse Homero testatur.

Agathias epigrammate apud Brodaeum p. 243.

Θεῖος Ὅμηρος, *Divinus Homerus.*

Auctor commentarii de herbis, qui Apulejo adscribitur cap. LXIV.

Nascitur (poconia) *Cretae & Siciliae montibus, quam Homerus sacer auctor libris suis inseruit.*

Apulejus apol. I. p. 46. edit. Pricaei

Omnis vetustatis certissimus auctor Homerus.

Barthius Adversar. Lib. LIII. c. 2.

Pater doctrinae Homerus.

Barnesius (Josua) de Tragoedia §. 1.

Homerus nobis statuendus est omnis poëseos fons, auctor & inventor.

Cajus JCtus l. 236. de Verb. signif.

Admonet nos summus apud eos (Graecos) *Poëtarum Homerus.*

Casaubonus Is. cap. 1. Lect. Theocrit.

Elegantiarum omnium pater Homerus.

Ciceroni de Off. III. c. 26.

Homerus optimus auctor vocatur

Clapmarius in Nobili Trienn.

In Homero, quem leges nostrae civiles omnium virtutum parentem vocant, ecquid desiderari potest? meo judicio poene nihil, quod de principum hominumque illustrium moribus, vita, bello & consiliis in medium proferri potest. Quod si Ulyssis consilia, vitam, errores, pericula, reditum animo collustres; crede mihi de omnibus in vita scopulis & calamitatibus tutissimus eris. Hunc leges & releges &c.

Colerus de studio Polit. c. X.

Poëtae tibi legendi duo sunt Homerus & Virgilius, uterque princeps & rex caeterorum.

Dem-

Dempſterus Notis ad Roſin. II. c. 16.

Homerus in perfectiſſimo illo humani ingenii opere &c.

Diacono (Joanni) in Alleg. explicat. IV. primorum verſ. Iliad. lib. IV.

Homerus παντοίας σοφίας ἴδμων, καὶ τῶν λόγων ὠκεανὸς vocatur.

Ferretius Not. in Muſas Lapidar. p. 58.

Graecorum Poëtarum eminentiſſimus facile princeps Homerus.

Friſchlinus dedicat. Callimachi

Ex uno Homero, tanquam fonte & humanae ſapientiae Oceano, pene omnium non modo virtutum ac vitiorum vivas imagines, totiuſque adeo moralis doctrinae praecepta & regulas promanare, ſed etiam reliquarum ſcientiarum ac diſciplinarum omnium, quibus humana ſapientia abſolvitur, principia certiſſima provenire, non modo Plutarchus jam olim, ſed etiam Politianus aperte demonſtrarunt.

Fungerus de pueror. diſcipl. & recta inſtitut. c. 10.

In Poëſi non parum proderit Homerus, cujus poëma velut à Muſis dictarum mira quadam ectaſi rapit ac inflammat devotos auditorum animos, &c.

Gauricius (Pomponius) de Sculptura

Homerus eſt, noſtrae deliciae, quem nunquam temere a me longius abeſſe patior.

Graevius (J. G.) Orat. de Pallad. Trajectin. p. 15.

Ingeniorum princeps Homerus, ab omni memoria omnis ſapientiae antiſtes habitus.

Id. Lection. Heſiod. c. XX.

Homerus parens omnis doctrinae & elegantiae.

Gronovius (Jac.) Exercit. de Dodone p. 4.

Pater eruditionis noſtrae Homerus.

Id. Exercit. de Juda p. 80.

Muſarum Deus Homerus.

Hoelzlinus Not. ad Apoll. Rhod. IV. 480.

Ipſe ſui candidiſſimus interpres Homerus.

Horatius Lib. I. Sat. 10. v. 52.

Tu nihil in magno doctus reprendis Homero.

Juvenalis Sat. X. v. 246.

——— *Magno ſi quicquam credis Homero.*

Lipſius Epiſt. Cent. II. Miſc.

In hominibus exceſſiſſe mihi humanum faſtigium videntur Homerus, &c.

Id. Cent. III. ad Belg. Ep. 44.

Homerus ille fons arcanae ſapientiae.

Id. praefat. diſpunct. Mir. Cod. ad Tacit. p. 6.
Poëta omnis aevi ſapientiſſimus.

Lucianus Amor. p. 890. Edit. Graev.
Κατὰ τὸν μέγαν ἀληθείας προφήτην Ὅμηρον.

Malalae in Chronogr. p. 149. & alibi
Ὅμηρος σοφώτατος dicitur.

Minucius Felix in Octav. p. 204.
Et praeclare ideo Plato Homerum illum inclytum, laudatum &c.

Ovidius Lib. 1. Amor.
Vivet Maeonides Tenedos dum ſtabit & Ida,
Dum rapidas Simois in mare volvet aquas.

Id. Lib. 11. Triſt.
——— *Indicio magni ſciremus Homeri.*

Propertius Lib. 1. Eleg. 7.
Atque ita ſim felix, primo contendis Homero.

Rittershuſius in Lib. 11. Oppian. Cyneg. v. 313.
Parens eruditionis, & fons ingeniorum Homerus.

Rutgerſius Var. Lect. V. c. 19.
Omnium gratiarum ac leporum fons Homerus.

Salisburienſis Lib. 111. Policrat. c. 9.
Homerus in illo celeberrimae perfectionis opere &c.

Scaliger (Joſ.) comment. in Catull. p. 26.
Edit. Antverp.
Homerus pater omnium Poëtarum &c.

Spanhemius (Ezech.) Not. ad Callim. Pallad. v. 101.
Homerus Theologiae graecanicae parens vel propagator. H. in Dian. v. 224. *Vatum parens.*

Theodoreto Serm. v1. p. 85.
Poëtarum πορφυρεῖος dicitur.

Victorius P. Var. Lect. Lib. xxix. c. 6.
Summus diviniſſimuſque Poëta Homerus.

AD

Clarissimum Virum,

J. SCHERPEZEELIUM,

Cum duos priores Iliadis Homericae libros cum Scholiis Moschopuli publicae luci exponeret.

Μαιονίδαο τορευτὸν ἔπος πάντες διὰ τιμῆς
Ηγαγον, ἰδρείη οἷς γε μέμηλε νόῳ.
Ποιητῶν δέ ἑ νεῖμαν ἄωτον, ὅν ποτε ῥίζαν
Αμφήλιστον ἔθενθ' Ελλάδος ἑπτὰ πόλεις.
Καὶ τὸ μὲν θ' ὑποφῆται ἰδὲ ἑρμηνευταὶ ἔφυσαν
Πολλοί. σὺ δὲ σὺ τοῖς ἔξοχος ἔπλεο ἀνὴρ,
Χαλκοτύποις φήναις σελίδεσσιν ἅ τ' ἀ τὸ πάρος περ
Εἴδομεν, ἀυξήσας τε σχολίοισι νέοις.
Μή τις ἔτ' αἰλιόφτο δυσερμήνευτον Ομηρον
Εμμεναι, ᾧ γε φέρεις τόσσον, ἄριστε, φάος.
Η ῥά κεν ἐλλογίμοις ὄφελος μέγα αὐδήσειν εἴης,
Οὓς ἔλεν Ελλαδικῆς ἵμερος ἀιπίης.

LUDOLPHUS THEODORUS
AB HOETE,

Marcâ-Westphalus.

Toparcha in Kringeldans &
West-Husen.

ELEGIDION

In primum & ſecundum Homericae Iliados librum ineditis hactenus Moſchopuli ſcholiis illuſtratum

Accurante Clariſſimo Viro

JOANNE SCHERPEZEELIO.

NOn fruſtra ſummo poſuit te ſummus Olympo
Jupiter, Aönias inter, Homere, Deas.
Quà te Mnemoſyne, Tellus, Virtuſque, Fideſque,
Natura, & Tempus, Relligioque, colunt.
Certe dignus erat ſuperorum ſede locari,
Qui vatum Clariis ora rigavit aquis.
Interea, ut poſſis mortali voce carere,
Nos grato laudes dicimus ore tuas;
Et Scherpezelius doctae non ultima turbae
Gloria, cum puro dat tibi thura mero.
Parce rudi vulgo, quod Lauri ſpernit honorem:
Sat poenae media vivere barbaria.

FRANCISCUS HESSELIUS.

HOMERI ILIADOS

A & B

Cum Scholiis

EMAN. MOSCHOPULI,

nunquam antehac editis.

ΙΛΙΑΔΟΣ Α ΟΜΗΡΟΥ

ΡΑΨΩΔΙΑΣ

Ἄλφα λιτὰς χρύσου, λοιμὸν στρατοῦ, ἔχθος ἀνάκτων.

ΜΗΝΙΝ ἄειδε Θεὰ Πηληϊάδεω Ἀχιλῆος

Οὐλο-

ΣΧΟΛΙΑ ΠΑΛΑΙΑ.

Ἐμανουήλου τοῦ Μοσχοπούλου τεχνολογία καὶ ἀνάπτυξις τῶν λεξέων τοῦ πρώτου βιβλίου τοῦ Ὁμήρου.

[1] Μῆνιν] ὀργίζεσθαι, θυμοῦσθαι, καὶ χολοῦσθαι ταυτὸν, πλὴν ὅτι τὰ μὲν εἰσὶ παρὰ τοῖς [1] κοινοῖς ἐν χρήσει, τὸ δὲ χολοῦσθαι ποιητικόν. Ὀνόματα δὲ αὐτῶν ὀργὴ, θυμὸς, καὶ χόλος, τὸ μὲν ἀπὸ τῆς χολῆς, τὸ δὲ ἀπὸ τοῦ θυειν, τὸ ὁρμᾶν, τὸ δὲ ἀπὸ τοῦ ἐγείρεσθαι, καὶ οἰδαίνειν. οἰδαίνει γὰρ τὴν ψυχὴν ὀργιζόμενος. Λέγεται θυμὸς καὶ ἡ ψυχὴ ποιητικῶς, κινηθεῖσα δὲ ἡ ὀργή. εἶτα μὴ ἀφε-

1. Κοινοῖς non habetur in MS. durior sermo est si non addatur.

Ραψῳδίας] Rudis olim & indigesta moles erat opus Homeri, quod, cum variis locis dispersum legeretur, a Pisistrato sic dispositum traditur, ut nunc habemus. Ex disperso hoc corpore carmina excerpebantur & contexebantur ab illis, qui virgam lauream manu tenentes eadem cantabant in theatris, & quidem alternis. Hinc a cantu & textura ΡΑΨΩΙΔΙΑΣ nomen invenit, & qui canebant ῥαψῳδοὶ dicti, non, ut Suidas vult, quod ῥάβδους ἔχοντες ἀπήγγελον, virgas tenentes recitarent, & inde ῥαψῳδοὶ quasi ῥαβδῳδοὶ dicerentur; sed ἀπὸ τοῦ ῥάπτειν ᾠδάς. Hesych. ῥαψῳδοὶ ὑποκριταὶ ἐπῶν. Suidas: Ραψῳδοὶ, οἱ τὰ Ὁμήρου ἔπη ἐν τοῖς θεάτροις ἀπαγγέλλοντες. Eustath. Ἐξ ἑκατέρας Ὁμηρικῆς βίβλου συρράπτοντες ὡς ἐβούλοντο, ῥαψῳδοὶ ἐντεῦθεν προσηγορεύθησαν. Dicuntur ῥαψῳδοὶ ut Κωμῳδοὶ non auctores, sed actores, h. e. non qui sua, sed ab aliis composita carmina canebant. Hos & *Homeristas* vocatos fuisse scriptum reliquit Aristocles apud Athenaeum δεῖπνοσ. lib. XIV. p. m. 620. ὅτι δ' ἐκαλοῦντο οἱ ῥαψῳδοὶ καὶ Ὁμηρισταὶ Ἀριστοκλῆς εἴρηκεν ἐν τῷ περὶ χορῶν. Et *Homeridas* Pindari Schol. ad Νεμ. εἰδ. β. Ὁμηρίδας ἔλεγον τὸ μὲν ἀρχαῖον τοὺς ἀπὸ τοῦ Ὁμήρου γένους, οἳ καὶ τὴν ποίησιν αὐτοῦ ἐκ διαδοχῆς ᾖδον. μετὰ δὲ ταῦτα καὶ οἱ ῥαψῳδοί.

Alternis dixi recitata fuisse carmina Homeri, confirmat hoc memoratus Pindari Scholiastes & Diog. Laërt. vita Solon. Segm. 57. Τά τε Ὁμήρου ἐξ ὑποβολῆς γέγραφε ῥαψῳδεῖσθαι. Est enim τὰ Ὁμήρου ἐξ ὑποβολῆς ῥαψῳδεῖσθαι, Homeri Poësin ordine debito consutam alternis recitare, ut exponit Leo Allatius in elegantissimo libro de Patria Homeri.

1 Μῆ-

ILIADIS HOMERI

LIBER I.

Primus liber preces Chryſae, peſtem exercitus, inimicitiam Regum (continet.)

IRam cane Dea Pelidae Achillis,

Per-

θεῖσα, ἀλλὰ παραμείνασα. Μῆνις λέγεται καὶ μένος παρὰ τὸ μένειν. ὧν τὸ μέν ἐςι κοινὸν, ἡ μῆνις, τὸ δὲ ποιητικόν· ῥῆμα δὲ αὐτῶν τὸ μηνίειν. λέγεται μένος καὶ τὸ ἔμμονον ἐν πολέμῳ ἔργον, ἀπὸ τούτου καὶ ἡ ἰσχύς. τὸ ὀργίζεσθαι δὲ εἰ ἐπιταθείη, καὶ ἀγανάκτησιν προσλάβοι [2] ἀμυντικὴν, χώεσθαι λέγεται, ἔτι ἐπισκύζεσθαι μετὰ [3] τῆς ἐπιτελέσεως. δηλοῖ γὰρ ταῦτα οὐχ ἁπλῶς τὸ ὀργίζεσθαι, ἀλλὰ μετὰ τούτου καὶ τὸ ζητεῖν ἀμύνεσθαι καὶ κακοποιήσειν. γίνεται δὲ τὸ μὲν αὐτῶν ἀπὸ τοῦ χωννύω καὶ τῶν χωμάτων, τὸ δὲ ἀπὸ τοῦ τοὺς κατεσχημένους τούτῳ τῷ πάθει συνάγειν τὸ ἐπισκύνιον. [4] ἐπισκύνιον δέ ἐςι τὸ μεταξὺ τῶν ὀφρύων. ταῦτα δὲ [5] ἐναποτεθέντα τῇ ψυχῇ καὶ παραμείναντα τὸ κοτεῖν ποιεῖ, καὶ τὸν κό-

2 MS. ἀμυντικήν. 3 Locus hic eſt corruptus, & qui recte ſanari poſſit nondum perſpicio. forte ſcripſit Moſchopulus ἐπὶ ἐπισκύζεσθαι μετὰ τούτου, ἐπιτελέσεως. Senſus foret pro ὀργίζεσθαι, ſi iratus animus accenderetur deſiderio ultionis, χώεσθαι dici, etiam ἐπισκύζεσθαι, idque conſummatius fore, h. e. iram ferventiorem indicare. 4 utroque loco MS mendoſe habet ἐνισκύνιον. emendandus quoque hic Heſych. Ἐνισκύνιον, τὸ ἐπάνω τῶν ὀφθαλμῶν ὀφρύδιον &c. corrupte & illic legitur ἐνισκήνιον, quod jam viderunt alii. 5. 6. MS. ἐναποτεθέντα & ἐν ὅσῳ &c.

1. Μῆνιν ἄειδε θεά] Notat Ariſtoteles Poët. XIX. Protagoram hunc primum verſum reprehendiſſe, quod Homerus imperaret Muſæ; ſed perperam. Imperativus enim non ſemper habet imperandi vim, verum & rogandi. Invocabant Muſas Poëtae cum rem reconditam & obſcuram narrare ſuſcipiebant. Philoſtrat. in Heroic. Τὴν Καλλιόπην παρακαλοῦσιν αὐτόμοιοι τῇ λέξει, *Calliopen* (Reginam illa Muſarum eſt) *invocant, ut praeſens orationi adeſſet.* Plato in Euthyd. p. 166. Edit. Ald. ὥς τ' ἐγὼ κἀκεῖνόν τε οἰόμην ἐρήσεσθαι ὑπὲρ ὑμῶν τὴν Μοῦσαν τὴν Καλλιόπην. Vertit M. Ficinus: *Quare mihi nunc, Pulcherrimum morem, Muſas memoriamque invocandas eſſe primo videor.*

Μῆνιν ἄειδε &c.] Didymus Grammaticus in hoc verſu tres notavit ero-

Οὐλομένην, ἣ μυρί' Ἀχαιοῖς ἄλγε' ἔθηκε·
Πολλὰς δ' ἰφθίμους ψυχὰς Ἄϊδι προΐαψεν
Ἡρώων,

ΣΧΟΛΙΑ ΠΑΛΑΙΑ.

πότον. ἔστι γὰρ πότος ὀργὴ [6] ἐναποτεθειμένη τῇ ψυχῇ μετ' ἀγανακτήσεως [7] ἀμυντικῆς. πάλιν ἄχνυμαι, λυποῦμαι καὶ ἀλγῶ ταυτόν. τὸ μὲν παρὰ ποιηταῖς, τὰ δὲ λυποῦμαι καὶ ἀλγῶ κοινά. ὧν ὀνόματα τὸ ἄχος, ἡ λύπη, καὶ τὸ ἄλγος. εἰ δὲ [8] ἐπιταθείη τὸ ἄχνυμαι, καὶ περιττεύσειε τὴν ἀγανάκτησιν, καὶ ἄχθεσθαι λέγεται καὶ βαρύνεσθαι, καὶ ὀχθεῖν ποιητικῶς, ὃ καὶ προσοχθίζειν λέγεται παρὰ τοῖς κοινοῖς. ὧν τὸ μὲν γίνεται παρὰ τὴν ὄχθην, λέγεται τὸ δὲ παρὰ τὸ βάρος καὶ τὸ ἄχθος. διαφέρει δὲ τὸ χώεσθαι τούτων. εἰ καὶ ἀπὸ τῆς παραγωγῆς τὸ αὐτὸ δοκεῖ δύνασθαι, τοῦτο μὲν ἐπίτασιν ἔχειν ὀργῆς, ταῦτα δὲ λύπης.

Ἄειδε] ᾄδειν τὸ ψάλλειν καὶ τὸ φημίζειν, καὶ παθητικῶς ᾄδεται μέλος, ἤγουν ψάλλεται. καὶ ᾄδεται λόγος, ἤτοι φημίζεται καὶ περιλαλεῖται, ἀπὸ τοῦ ᾄδειν, τὸ ψάλλειν. Λέγεται δὲ ᾄδειν καὶ τὸ ἐμμέτρως καὶ ἐμμελῶς λέγειν. καθὸ λέγονται καὶ ποιηταὶ ᾄδειν, μετρικῆς χάριτος φροντίζοντες, καὶ ἔτι συγγραφεῖς καὶ ῥήτορες ἐν ἐπαίνοις μοίρας. τέτοις γὰρ εἰ καὶ μὴ μέτρα ἐστὶ τεταγμένα, ἀλλ' οὖν ὁ λόγος εὔρυθμος ἄλλως ἐστὶν ἐν αὐτοῖς καὶ πλησίον μέτρου.

2 Οὐλομένην] παρὰ τὸ μένος καὶ τὸ ὀλοὸν συντίθησιν ὁ Πορφύριος τὸν ὀλόμενον, καὶ τὴν ὀλομένην. ἔστι γάρ φησιν ὀλόμενος ὁ ὀλοὸν ἔχων μένος ἢ σθένος, τουτέστιν ὁ φθαρτικὴν ἀρετὴν κεκτημένος. [9] ἀρετὴ γὰρ τὸ σθένος, ὀλομένη γὰρ μῆνις, ἡ ἐξ οὐλομένου γεγενημένη. εἰ γὰρ αὐτὴ εἶχεν ὀλοὸν μένος, ἀλλ' ὁ Ἀχιλλεὺς ὁ

7. MS. male ἀμυντικῆς. 8. MS. ὀθσθείη. 9. MS. ἀριθή.

rores. primum, heptimimerim brevem contra naturam esse productam (sed tunc legebatur M. α Θ. πηλιάδεω &c.): secundum, rationem synalæphæ in quinto pede non esse fortatam: tertium, in Ἀχιλλῆος litteram unam λ scil: deesse ut dactylum inde conficeret. Gyrald. de Poët. dial. 2. Gifanius ind. Lucret. hunc versum ita legit μῆνιν ἀ. Θ. τ. Ἀχιλλῆος, & Creticum statuit.

2. Οὐλομένην Μῆνιν quod dixerit Homerus

Pernicioſam, quae ſexcentos Achivis dolores fecit:
Multas autem fortes animas Orco praemature miſit
Heroum:

χρησάμενος αὐτῇ. οὐ δοκεῖ δὲ ἀκριβῶς ἔχειν ἡ ἀπόδοσις αὕτη. Λέγεται δὲ καὶ ὠλόμενον γῆρας, καὶ ὠλομένη πενία, καὶ ὠλόμενον πάλιν ὁ Εὐριπίδης Φησίν, ἐφ' ᾧ οὖν ἔχει χώραν [10] οὐδεμίαν ταῦτα τὰ σημαινόμενα, τῷ μὲν γὰρ πάριδι σθένος οὐδεὶς μαρτυρεῖ. πενία γὰρ καὶ γῆρας πῶς ἂν εἴη κατὰ ταῦτα ὠλόμενα. εἰ δ' ἐπὶ τούτων βιάσαιτό τις τὸν λόγον, μεταφέρων τὸ σημαινόμενον ἐπὶ τῆς βλαπτικῆς ἁπλῶς ὁρμῆς καὶ δραστηριότητος, ἀλλ' ἐπὶ τοῦ πάριδος κατ' οὐδεμίαν ἁρμόσειεν ἂν μηχανήν. ἔστι δὴ ταῦτα μᾶλλον ὀνόματα μετοχικὰ ἀπὸ τῆς ὠλόμην, καὶ δηλοῖ τὸν ἀπωλείας ἄξιον. ὀνόματα δὲ εἴρηται μετοχικὰ, ἀλλ' οὐχὶ μετοχαὶ, ἐπεὶ εἰ ἦσαν μετοχαὶ, ἔμενον ἂν ἐπὶ τοῦ σημαινομένου τῆς μετοχῆς, καὶ ἦν ἂν οὐλόμενος μὲν ὁ Φθαρείς, ὠλομένη δὲ ἡ Φθαρεῖσα. νῦν δὲ ἐπεὶ μετέπεσον ἐφ' ἕτερον σημαινόμενον, ἀπέζησαν καὶ τοῦ μετοχαὶ εἶναι.

Ἔθηκε] δύο εἰσὶν ἄπραι τὸ αἴρειν καὶ τὸ τιθέναι, μέσον δὲ τούτων τὸ ἐπιφέρειν. τίθεται δὲ πολλάκις θατέρα τούτων τῶν ἀκρῶν ἀντὶ τοῦ μέσου, οὐδὲν παθέων ἀποκαθίζουσα, ἀλλ' ἀγγελίας βάρος ἀραμένη μέγα ἀντὶ τοῦ ἐπιφέρουσα. καὶ ἐντᾶυθα

—— μυρί' Ἀχαιοῖς ἄλγε' ἔθηκεν,

ἀντὶ τοῦ ἐποίησεν. τὸ γὰρ γινόμενον ἤδη τελεσθὲν κεῖσθαι τίθεται. ἔστι δὴ κἀντεῦθα ἄπρα μὲν [11] τὸ ἄρχομαι ποιεῖν, καὶ τὸ πεποιηκὸς [12] ἤδη κεῖσθαι τίθημι, μέσον δὲ τὸ ποιῶ.

[3] Ἰφθίμους] ἀπὸ τοῦ ἶφι, κατὰ [13] παραγωγὴν, καὶ πλεονασμῷ τοῦ θ

Προϊα-

10. MS. ὑ δὲ μίαν. 11. in MS. bis legitur ἄκρα μὲν τὸ ἄκρα μὲν τὸ. 12. MS. ἤδει. 13. ita MS. durior videtur loquendi ratio, quam reperio quoque apud Moſchop. περὶ χιδ. p. 51. καὶ κατὰ συγκοπὴν, καὶ τρεπτῇ τοῦ ψιλοῦ εἰς δασὺ &c. & apud Nicandri Scholiaſt. ad Theriac. p. 52. Ed. Ald. κατὰ συγκοπὴν, καὶ τρεπτῇ τοῦ μ εἰς β &c. infra ad v. 600. κατὰ συγκοπὴν καὶ πλεονασμῷ τοῦ ι &c.

merus ſolœciſmum commiſiſſe ſtatuit Protagoras apud Ariſtot. περὶ σοφιστ. ἐλεγχ. cap. xxv. debuiſſet autem, juxta illius ſententiam dixiſſe ὠλόμενον. Μῆνις γὰρ (κατ' ἐκεῖνον ait Ariſt.) ἄρτι ἐστί.

2. Ἄλγε' ἔθηκε] κακὰ πολλὰ αὐτοῖς εἰργάζετο, ut loquitur Ælian. V. H. I. 34. Fulgentius hunc verſum citans Virgil. contin. legit ἄλγε' ἔδωκεν. Hac locutione utitur quidem Homerus Il. α. 96. Τ'ὄφρα κ' ἀρ' ἄλγε' ἔδωκεν. Il. β. 375. & alibi. ſed hoc loco omnes, quos ego adhuc vidi, agnoſcunt ἔθηκε.

Ἡρώων, αὐτοὺς δ' ἐλώρια τεῦχε κύνεσσιν,
Οἰωνοῖσί τε πᾶσι, (Διὸς δ' ἐτελείετο βουλή)
Ἐξ οὗ δὴ τὰ πρῶτα διαστήτην ἐρίσαντε
Ἀτρεΐδης τε ἄναξ ἀνδρῶν, καὶ δῖος Ἀχιλλεύς.
Τίς τ' ἄρ' σφῶε θεῶν ἔριδι ξυνέηκε μάχεσθαι;

Λητοῦς

ΣΧΟΛΙΑ ΠΑΛΑΙΑ.

Προΐαψεν] ἀντὶ τοῦ βλάψασα ἔπεμψεν. ἡ προ περισσή, ὡς ἐν τῷ προλιπεῖν. γίνεται δὲ ἀπὸ τοῦ ἵπτω κατὰ πλεονασμὸν τοῦ α. ἔστι δὲ τὸ ι ἀνάυξητον κατὰ Ἴωνας. τὸ γὰρ ι καὶ υ τὰ αὐτὰ μένονται ἐν τοῖς παρωχημένοις, διὰ τοῦτο ἀμετάβολα λέγεται, ὅμως μεταβάλλεις τὸν χρόνον, εἰ βραχέα εἰσὶν ἐν τῷ ἐνεστῶτι.

4 Τεῦχε κύνεσσι] τὸ πᾶσιν ἀπὸ κοινοῦ. ἵν' ᾖ, τὰ σώματα δὲ αὐτῶν ἐποίησε σπαράγματα πᾶσι τοῖς κυσὶ, καὶ πᾶσι τοῖς ὀρνέοις. ἀντὶ τοῦ πολλοῖς κυσὶ καὶ πολλοῖς ὀρνέοις. ὡς ἐν τῷ

—— θεοὶ δ' ἅμα πάντες ἕποντο.

13 MS. mendose τὸ ὑ α. 14 MS. παρωχυμένοις. 15 Il. α. 424.

3. Πολλὰς &c.] hunc Homeri verſum malis Medicis aptare ſolebat Rex Nicocles. Expreſſit Virgil. Æn. 11. 398. *Multos Danaüm demittimus orco.* ibid. 527. & 785. Lib. x. 662. Porro hunc locum in animo habuit Eurip. Andr. 611. Ψυχὰς δὲ πολλὰς καὶ γαθὰς ἀπώλεσας, & *perdidiſti multas & fortes animas*, i. e. viros. imitatus quoque eſt Æſchyl. in ſept. contr. Theb. 328.

3. Ἄϊδι προΐαψεν] *Manibus dedit* dixit Liv. lib. 1. c. 25. vel *tartaro dedit*, ut loquitur Horat. lib. 111. carm. 7.

Προΐαψεν] quod προΐαψεν vertatur *ante tempus demiſit* reprehendit Urſinus, quia Virgil. ſimpliciter dixit *demittere* vel *mittere*; ſed male. Illud προ enim minime otioſum eſt, ſed ſuam habet ſignificationem. Recte brev. Scholiaſt. προ τῆ εἱμαρμένης. Expono *ante diem fatalem, ante tempus, præmature.*

4. Αὐτοὺς δ' ἑλώρια &c.] Virgil. IX. Æn. 485. *Heu terra ignota canibus data præda Latinis, Alitibuſque jaces.* Imitatus h. l. Æſchylus ſupplic. 807.

Αὐτοὺς] *Ipſos* puta corpora ipſorum, ita Virgil. Æn. VI. 362. *Nunc me fluctus habet*, ubi & hunc Homeri locum adducit Servius.

Ἑλώρια] multum de hac lectione dubitat H. Stephanus Vir Græce doctiſſimus; ſed obſervat Tan. Faber ad Phædr.

Heroum: ipſos autem praedam dilaniandam dedit canibus,
Alitibuſque omnibus: (Jovis autem perficiebatur conſilium)
Ex quo primum diſſederunt contendentes,
Atrideſque rex virorum, & divinus Achilles.
Quiſnam eos Deorum contentione commiſit ut pugnarent?

La-

Καὶ ἐνταῦθα γὰρ τὸ πάντες ἀντὶ τοῦ πλείους. ἐν ἄλλοις δὲ καὶ περισσὸν τοῦτο τίθησιν. ὡς ἐν τῷ

—— [16] οἱ δ' ἐννέα πάντες ἄνεσαν.

Καὶ

[17] Τριχθὰ δὲ πάντα δέδασαι.

[8] Ξυνέηκε] Πλεονάζει ἐν τούτῳ τὸ η ποιητικῶς, ὡς καὶ ἐν τῷ εἶπε. οὐχ οἱ ποιηταὶ δὲ μόνον χρῶνται τῇ τοιαύτῃ προσθήκῃ ἐπὶ τοῦ ἀορίστου, ἀλλ' ἤδη καὶ οἱ Ἀττικοὶ, εἴγε τὸ ἀνέῳξα Ἀττικόν, πλεονάζουσι μέν τοι ἐν τῷ τοιούτῳ οἱ ποιηταὶ κατὰ τὸν ἀόριστον. ἐπὶ δὲ τοῦ παρακειμένου καὶ ἐπὶ τοῦ παρατατικοῦ πολλὴ τοῦτο καὶ παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς ἡ χρῆσις.

Νῶϊν

16 Il. ι. 161. 17 Il. ο. 189.

Phædr. III. 17. eam eſſe liquidarum literarum naturam, ut ſyllabam per ſe brevem efficere longam poſſint, & contra. Inde eſſe quod apud Homer. Μίλη producatur Hymn. in Mercur., & ἰλάσεια hoc loco. Dudum ante Fabrum idem obſervavit Jac. Gretſerus Inſt. Ling. Gr. lib. VII. cap. 3. quod poſtea deprehendi.

5. Οἰωνοῖσί τε πᾶσι] Male Zenodotus apud Athenæum Οἰωνοῖσί τε δαῖτα, vide Camerar. adde & Suidam voce δαιτά.

Διὸς δ' ἐτελείετο βουλή] *Fatum* vocabant antiquiſſimi conſilium Jovis, quo regerentur omnia. Iraque apud Homerum cum legerent Διὸς δ' ἐτελείετο βουλή, *fatum* intelligebant: Murerus ad Senec. de provid. Vide & Lipſ. introd. in Phyſiol. Stoic. I. 12. Ovid. Metam. VIII.

--- *Quicquid ſuperi voluere peractum eſt.*

Duport. Quod Homero h. l. eſt Διὸς βουλή, idem Heſiodo ἔργ. καὶ ἡμ. v. 105. dicitur Διὸς νόος.

8. Τίστ' ἄρ' σφῶϊ &c.] Expreſſit hunc locum Statius Theb. VI. 374.

--- *Quiſnam iſte duos, fidiſſima Phœbe*
Nomina, commiſit Deus in diſcrimina
Reges.

Λητοῦς καὶ Διὸς υἱός. ὃ γὰρ βασιλῆϊ χολωθεὶς
Νοῦσον ἀνὰ στρατὸν ὦρσε κακὴν, (ὀλέκοντο δὲ λαοὶ)
Οὕνεκα τὸν Χρύσην ἠτίμησ' ἀρητῆρα
Ἀτρείδης. ὃ γὰρ ἦλθε θοὰς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν,
Λυσόμενός τε θύγατρα, φέρων τ' ἀπερείσι' ἄποινα,
Στέμματ' ἔχων ἐν χερσὶν ἑκηβόλου Ἀπόλλωνος,
Χρυσέῳ

ΣΧΟΛΙΑ ΠΑΛΑΙΑ.

10 Νοῦσον κακήν] ἐξαιρέτως ἀντὶ τοῦ πάνυ βαρείαν, καὶ κάκωσιν πολλὴν ἔχουσαν. οὐ γὰρ κακὴν αὐτὴν λέγει, ὅτι δύναται εἶναι καὶ μὴ κάκωσιν ἔχουσα. νόσος κακὴ τὸ ἐναντίον τῷ ἀγαθῷ ἀπὸ τοῦ [18] κακοῦν. κακὸς δὲ ὁ μετέχων κακοῦ, τουτέστι τρόπου κακωτικοῦ, ἢ δυνάμεως κακωτικῆς. ὥσπερ ἀγαθὸς ὁ μετέχων τρόπου [19], ἢ δυνάμεως ἀγαθῆς. λέγεται κακὸς καὶ ὁ δηλὸς διὰ τὸ [20] κακῶσαι τὴν ψυχήν.

Ὀλέκοντο] ἀπὸ τοῦ ὀλώλεκα. ἐνεστὼς ὀλέκω, ὥσπερ ἀπὸ τοῦ δέδοικα [21] δεδόκω.

11 Τὸν Χρύσην ἠτίμησ' ἀρητῆρα] ἢ ἄρθρῳ ὁ λόγος ἐκλείπει, ἢ ἀντιστρόφως λέγεται. ἐπιθέτου γὰρ ὄντος καὶ κυρίου, καὶ ἔτι ἄρθρου, εἰ μὲν σὺν τῷ ἐπιθέτῳ τὸ ἄρθρον κεῖται, συνυπακούεται αὐτῷ καὶ τὸ κύριον, καὶ καταλλήλως ὁ λόγος ἔχει. εἰ δὲ τὸ κύριον αὐτὸ λάβοι, οὐκέτι τὸ ἐπίθετον συνυπάγεται. ἀπαιτεῖ γὰρ τὴν ἀναφορὰν τοῦ ἄρθρου, ἧς αὐτὸ μᾶλλον χρήζει ἢ τὸ κύριον, διὸ [22] μετ' αὐτοῦ τὸ ἄρθρον ἔχον [23] συνεπάγει τὸ κύριον, καὶ ἐντελῆ

18 MS. Κακακοῦν. 19 deest vocabulum lege ὁ μετέχων τρόπου ἀγαθοῦ, ἢ δυνάμεως &c. 20 MS. κεκακῶσαι. 21 an non δεδοίκω, quod legitur apud Theocrit. Id. xv. v. 58. 22 MS. μεθ' αὐτοῦ, 23 MS. συνηπάγει.

11. Ἀρητῆρα] Sacerdotem dixit quasi precatorem, quod hoc genus rebus divinis & precibus ac votis curare soleat. Camerar. Factum esse sive novum hoc vocabulum monet Aristot. de A.P. cap. 21. idque Homerum finxisse pro ἱερέα.

13. Ἄποινα] Τὰ ἐπὶ ἐλευθερίᾳ διδόμενα. Thomas Magister: Λύτρα καὶ σῶστρα, λογογράφοι, ἄποινα δὲ ποιηταί. εἰσὶ δὲ ταῦτα τὰ ἐπὶ ἐλευθερίᾳ διδόμενα.

14. Στέμματ' ἔχων ἐν χερσὶν &c.] Recte ita veteres libri. Expono *infulas* vel *vittas*, sive *velamenta habens in manibus longe jaculantis Apollinis, eximio cum ramo* (lauri.) De supplice enim hic sermo. Gloss. Phil. στέμματα, *infulæ*. Exod. στέμμα,

Latonae & Jovis filius. hic enim regi iratus,
Morbum per exercitum excitavit noxium, (peribant autem populi)
Quoniam Chryſen contumelia affecit ſacerdotem
Atrides. hic enim venerat celeres ad naves Achivorum,
Redemturuſque filiam, ferenſque infinitum precium liberationis,
Infulas habens in manibus longe-jaculantis Apollinis,
Eximio

ποιεῖ τὸν λόγον. ἔφην μέν τοι καὶ σὺν αὐτῷ κυρίῳ ὀφεῖλον μετὰ τῆ ἐπιθέτῳ κεῖσθαι, ἢ ἕτερον ἄρθρον δεῖ συνυπακούειν τῷ λόγῳ. ἵν' ᾖ τὸν χρύσην, τὸν ἀρητῆρα. εἰ δὲ [24] κατ' εὐθεῖαν ὁ λόγος λέγεται, δύναται καὶ μετὰ κυρίου τὸ ἄρθρον [25] ἔχειν, καὶ ἐντελῶς ἔχειν ἄλλον τρόπον. ἔςω μὲν κύριον ὄνομα Πέτρος, ἔςω δὲ καὶ ἐπίθετον Χαλκεὺς, καὶ ἄρθρον τὸ ὁ. εἶτα τεθεάσθω μετὰ τῆ κυρίῳ τὸ ἄρθρον, ἵν' ᾖ, ὁ Πέτρος Χαλκεὺς, καὶ ἔχῃ ὁ λόγος ἐντελῶς. συνυπακουόμενον γὰρ ἔχει ἐξ ἀνάγκης ὑπαρκτικὸν ῥῆμα, καὶ δύναται ταυτὸ τῷ, ὁ Πέτρος χαλκεύς ἐςιν. ἐπάγεται πράξις τις, ἀλλ' οὐχ ὡς πρότασις μόνον τοῦτο λαμβάνεται, οὐκ ἔτι οὐδ' οὕτως ἐντελῶς ἔχει. οὐ δύναται γάρ τις λέγειν, ὁ Πέτρος χαλκεὺς ἐποίησε τόδε.

[12] θοὰς ἐπὶ νῆας] θοὰς ναῦς λέγει τὰς ταχείας, ἢ τὰς ἐπιμήκεις καὶ ὀξείας τῷ σχήματι, ἃς καὶ μακρὰς λέγουσι πρὸς ἀντιδιαςολὴν τῶν ςρογγύλων.

[13] θύγατρα] Τὴν θυγατέρα, ἀναβιβάζει δὲ τὸν τόνον διὰ τὸ πάθος. [26] ὡς τὸ καὶ ἐπὶ τὸ βλήμενος, τὸ μὲν ἀντὶ τοῦ βεβλημένος, τὸ δὲ ἀντὶ τοῦ ἐφθιμένος.

Ape-

24. MS. καθ' ἰυθεῖαν. 25. MS. ἰχει. 26. Hunc locum corruptum ita legendum cenſeo: ὡς ἐπὶ τὸ φθίμενος καὶ ἐπὶ τὸ βλήμενος, τὸ μὲν ἀντὶ τοῦ βεβλημένος, τὸ δὲ ἀντὶ τοῦ ἐφθιμένος.

σίμμα, velamentum. Gloſſ. Cyr. *infula*, σίμμα. χρύσεος aureus, *eximium*, *pulcrum* notat apud utriuſque Linguæ ſcriptores. σκῆπτρον, δάφνης ἔζον *lauri ramum* interpretatur Heſiodus Theog. 30. καί μοι σκῆπτρον ἔδον, δάφνης ἐριθηλέος ἔζον, *& mihi ſceptrum dederunt, lauri perviridis ramum.* Hunc locum optime omnium interpretatus eſt Ovidius lib. 11. de Art. Am.

Audierat lauramque manu vittaſque ferentem
Pro nata Chryſen non valuiſſe ſua.

Recte Stephanus exponit laurum & vit-

Χρυσέῳ ἀνὰ σκήπτρῳ· καὶ ἐλίσσετο πάντας Ἀχαιοὺς,
Ἀτρείδα δὲ μάλιστα, δύω κοσμήτορε λαῶν·
Ἀτρεῖδαί τε, καὶ ἄλλοι ἐϋκνήμιδες Ἀχαιοὶ,
Ὑμῖν μὲν θεοὶ δοῖεν ὀλύμπια δώματ' ἔχοντες
Ἐκπέρσαι Πριάμοιο πόλιν, εὖ δ' οἴκαδ' ἱκέσθαι.
Παῖδα δέ μοι λύσατε φίλην, τὰ δ' ἄποινα δέχεσθε·
Ἁζόμενοι Διὸς υἱὸν ἑκηβόλον Ἀπόλλωνα.
Ἔνθ' ἄλλοι μὲν πάντες ἐπευφήμησαν Ἀχαιοὶ,
Αἰδεῖσθαί θ' ἱερῆα, καὶ ἀγλαὰ δέχθαι ἄποινα·

Ἀλλ'

ΣΧΟΛΙΑ ΠΑΛΑΙΑ.

Απερείσια] ἀπὸ τȣ̃ ἀπειρέσια, καὶ κατὰ μετάθεσιν ἀπερείσια, ἀντὶ τȣ̃ πλεῖςα, ἢ [27] ὑπερβαλλόντως πολλά.

16 Κοσμήτορε λαῶν] Κοσμήτωρ ὁ παιδεύων καὶ τάττων ἐν κόσμῳ, ἤτοι τάξει. ἤγουν ὁ βασιλεὺς, καὶ ἐγκωμιαςής. ἐνταῦθα τὸ πρότερον.

17 Εϋκνήμιδες] ἀντὶ τοῦ ἔυοπλοι. εὐφυῶς ἔχοντες ἐν τοῖς ὅπλοις, ἤτοι πολεμιςαὶ, ἀπὸ μέρȣς τῆς πάσης ὁπλίσεως νοȣμένης.

20 Λύσαιτε] ἀντὶ τȣ̃ λύσατε. τὸ εὐκτικὸν ἀντὶ προςακτικοῦ.

22 Επευφήμησαν] ἀντὶ τοῦ ἐπεβόησαν. ὡς εὔκαρπον θέρος παρὰ Σοφοκλεῖ ἀντὶ τοῦ καρποφόρον, καὶ [28] εὔκερως ἄκρα ἀντὶ τοῦ κερασφόρος ἁπλῶς.

27. MS. mendose habet ὑπερβαλλόντος καλλὰ. 28. MS. ἐυκαιρως sine sensu. ex sequenti κερασφόρος patet esse legendum ἔυκερως. Veteres αι pronunciasse ut ε (& contra ε ut αι, de quo ad v. 125. dicam) ex hoc & aliis locis manifestum est. Sic infra ad v. 293. MS. habet αἴσθλος pro ἔσθλος. ad v. 469. πράξαισι pro πράξεσι. vide & CL. Jensium in elegantissimis Lectionibus Lucianeis lib. III. c. 9. ubi Hesychium quoque hac in re errasse ostendit.

tas *Laurum vittatam*. Insignia enim supplicum sunt laurus sive oliva & vittæ, sive rectius *ex illis ramus laneis vittis redimitus*, qui ἱκετηρία Græcis dicitur. Plutarch in Thes. p. 7. κλάδος ἀπὸ τῆς ἱερᾶς ἐλαίας ἐρίῳ λευκῷ κατεςεμμένος, *ramus sacræ oleæ alba lana obvolutus*. Æschines in Apolog. apud Suid. & Harpocrat. ἱκετηρία καλεῖται κλάδος ἐλαίας ςέμματι ἐςεμμένος. Scholiast. Aristoph. in Plut. p. m. 21. ἱκετηρία κλάδος ἐλαίας ἐρίῳ πεπλεγμένος. in eandem sententiam scribit Moschopul. περὶ σχεδ. p. 168. Tali ramo ipsi supplicabant Apollini, quanto magis ergo debebat commoveri Agamemnon cum divino honore eum prosequeretur Chryses. Egregie quoque huc facit locus Val. Flacc. IV. 548.

--- *Hic demum vittas laurumque capessit*
Numina notæ ciens.

14. Ἐκη-

Eximio cum ramo *(Lauri)* & ſupplex oravit omnes Achivos,
Atridas autem imprimis, duos duces populorum.
Atridaeque, & alii bene-ocreati Achivi,
Vobis quidem Dii dent, coeleſtes domos habentes,
Excindere Priami urbem, feliciter vero domum reverti.
Filiam autem mihi liberate dilectam, & hoc pretium liberationis accipite,
Reveriti Jovis filium longe-jaculantem Apollinem.
Tunc alii quidem omnes comprobarunt Achivi,
Reverendum eſſe ſacerdotem, & ſplendidum accipiendum pretium liberationis:

At

23 δέχθαι] ἀντὶ τοῦ δεδέχθαι. ἔςι τῶν Ἰώνων. παρ' αὐτοῖς γὰρ 29 ὀδὲν ῥῆμα ἐπὶ τῶν παρῳχημένων τὴν ἄρχεσαν ἄυξει κατ' ὀδεμίαν ἀυξησιν. τὰ μὲν ὄν μὴ κατ' ἀναδιπλασιασμὸν ἄυξοντα, ὡς ἐνταῦθα τὸ δέχεσθαι, ἄρσιν λέγεσί τινες παθεῖν ἴσως ὀ καλῶς. ἄρσις γὰρ παρὰ τὸ αἴρειν. αἴρεται γὰρ τὸ ὄν, οὐχι τὸ μὴ ὄν. τὸ δέχεσθαι δὲ οἱ Ἴωνες ὀκ ἀπὸ τοῦ δεδέχθαι ποιοῦσιν αἴροντες τὸν ἀναδιπλασιασμὸν, ἀλλὰ τὸν ἐνεσῶτα ἀναύξητον κατὰ τὴν αὐτῶν συνήθειαν Φυλάττοντες, μὴ προχωρησάσης δὲ αὐξήσεως κατὰ τὴν ἀρχὴν, ἄρσις αὐτῆς πῶς ἂν εἴη, εἰ μή τις (ὡς τὴν ςέρησιν λέγεσιν οὐκ ἐπὶ τῶν γεγονότων ἐξ ἀνάγκης ὅταν ἀφαιρεθῇ, ἀλλ' ἐπὶ τοῦ μὴ ἔχοντος ἁπλῶς ὁ ὤφειλεν ἔχειν, εἰ καὶ μηδέποτε τοῦτο ἔσχεν) ἕτω καὶ τὴν ἄρσιν λέγοι ἐπὶ τῶ ὀφείλοντος παρεῖναι, εἶτα μὴ παρόντος, οὐκ ἐξ ἀνάγκης ἐπὶ τοῦ 30 προγεγονότος, εἶτα ἀφαιρεθέντος. Ἀφεί]

29 MS. ὃ δὲ. 30 MS. προσγεγονότως.

14. Ἑκηβόλε Ἀπόλλωνος] Apollo ſagittandi peritia inſignis eſt apud Poëtas, unde ἑκηβόλος & ἑκατηβελέτης iis vocatur. Hinc in tabula Heliaca antiquo marmore ſolis effigiem repræſentante Apollo ornatus conſpicitur pharetra & arcu. Sed Apollinem eundem eſſe, qui Belus in S. S. dicitur, aſſerit Thyſius in exercit. Miſc., atque inde ſagittarium finxiſſe antiquos, quod Græcis βέλος ſagittam notet.

18. ὑμῖν μὲν θεοὶ δοῖεν] Forſan hunc locum reſpexit Euripid. Helen. 1421. θεοὶ δὲ σοί τε δοῖεν. Et Horat, Sat. II. 3.

--- *Maxime Regum*
Di tibi dent capta claſſem reducere Troja.

Ὀλύμπια δώματ' ἔχοντες] Recte omnes interpretes *habentes*, ſi modo recte intelligatur. ἔχειν enim hic κατοικεῖν ſignificat, ut Latinorum *habere* ſæpe *habitare* notat.

20. π. δ. μειλύσασθε] obſerva Scholiaſten in ſuo libro legiſſe Λύσασθε. Apion & Herodorus, quorum meminit Euſtathius ad h. l., legunt Λῦσαι τε, & δοῖεν repetunt ἀπὸ κοινῆς. ut ſit, δοῖεν θεοὶ τὸν τε παῖδα λῦσαι καὶ τὰ δῶρα λαβεῖν.

22. Ἐνθ' ἄλλοι &c.] Expreſſit h. l. Virgil. Æn. I, 559. --- *Cunctiſ*

Ἀλλ' οὐκ Ἀτρεΐδῃ Ἀγαμέμνονι ἤνδανε θυμῷ,
Ἀλλὰ κακῶς ἀφίει, κρατερὸν δ' ἐπὶ μῦθον ἔτελλε,
Μή σε, γέρον, κοίλῃσιν ἐγὼ παρὰ νηυσὶ κιχείω
Ἢ νῦν δηθύνοντ', ἢ ὕστερον αὖτις ἰόντα,
Μή νύ τοι οὐ χραίσμῃ σκῆπτρον, καὶ στέμμα θεοῖο.
Τὴν δ' ἐγὼ οὐ λύσω, πρίν μιν καὶ γῆρας ἔπεισιν,
Ἡμετέρῳ ἐνὶ οἴκῳ ἐν Ἄργεϊ τηλόθι πάτρης
Ἱστὸν ἐποιχομένην, καὶ ἐμὸν λέχος ἀντιόωσαν.

Ἀλλ'

ΣΧΟΛΙΑ ΠΑΛΑΙΑ.

25 Ἀφίει] ἀναύξητον καὶ τοῦτο. ὤφειλε γὰρ ἠφίει. ἐνεσὼς ἀφίημι, παρατατικὸς ἠφίην, ὡς ἐτίθην, τὸ τρίτον ἠφίει, λέγεται μὲν ὃν τὸ ἠφίει ἐπὶ φωνῆς καὶ βέλους καὶ τοῦ ἀπολύειν, [31] καὶ τὸ καταλιμπάνειν τὸ ἐν διαθήκης, ἢ κατ' ἄλλον τινὰ τρόπον. ἐνταῦθα δὲ ἀντὶ τοῦ ἀπέπεμψε λαμβάνεται.

Κρατερὸν [32] μῦθον] ἤγουν ἐπίταγμα δυναστείας, καὶ [33] ἐπικρατείας ἐχόμενον. οὐ γὰρ ἰσχυρὸν τὸ ἐπίταγμα λέγει ὅτι δικαιολογίαν τινὰ καὶ ταύτῃ ἰσχύει, καὶ δύναται πείθειν· ἀλλ' ὅτι μετ' ἐξουσίας λέγεται, καὶ τὴν ἰσχὺν τῇ δυνάμει τοῦ λέγοντος περιγράφει.

29 Πρίν [34] μοι καὶ γῆρας ἔπεισιν] οὐ περιττὰς ὁ κω, ἀλλ' ἀντὶ τοῦ καὶ ταῦτα. ἵν' ᾖ, καὶ ταῦτα πρότερον, πρὶν ἐπ' αὐτὴν τὸ γῆρας ἐλεύσεται. τοιοῦτον καὶ ἐν τῇ Ὀδυσσείᾳ τὸ [35]

Ἦ δὴ ἀλιτρός γ' ἐσσὶ, καὶ οὐκ ἀποφώλια εἰδώς.

ἀντὶ τοῦ καὶ ταῦτα οὐκ ἀπαίδευτος ὤν. εἰ γὰρ μὴ ὄτω ληφθείη, ἐναντίος ὁ λόγος δοκεῖ. τὸ πρὶν ὅτε τὸ πρότερον δηλοῖ, ἢ

31 MS. Καὶ τὸ καταλυμπάνειν. 32 MS. Καρτερὸν. 33 MS. ἐπικρατῶς.
34 ita est in MS. 35 Odyss. ε. 182.

--- -- *Cuncti simul ore fremebant Dardanide*, i. e. omnes assentiebant. Cic. pro Arch. *Nostri illi fortes viri .... magno illud clamore approbaverunt.*

25. Ἀλλὰ κακῶς ἀφίει] τετέχνη, ἀγελαίως καὶ αὐθαδῶς, καὶ παρὰ τὸ πρέπον ποιῶν, Brodæus Misc. VI. 31. ex Plutarcho de aud. Poët. p. 19. B.

28. Μὴ νύ τοι &c.] Optime expressit h. l. Virgil. Æn. II. 430.

--- --- *Nec te tua plurima Panthu Labentem pietas, nec Apollinis infula texit.*

31. Καὶ

At non Atridae Agamemnoni placuit prae irâ,
Sed contumeliose dimisit, & insuper dura verba dixit,
Ne te, senex, cavas ego apud naves offendam,
Vel nunc remorantem, vel posthac reversum,
Ne tibi non prosit ramus (*Lauri*) & infula Dei.
Hanc autem ego non liberabo antequam ipsam vel senectus adeat,
Nostra in domo, Argis, procul à patria
Telam percurrentem & meum lectum participantem.

Sed

μόνον ἐςὶ, καὶ μετὰ παρεληλυθότος ἁπλῶς ὁριςικοῦ λέγεται, οἷον

[36] Πρὶν μὲν γὰρ ζώεσκον ἐπὶ χθονὶ φῦλ' [37] ἀνθρώπων.

ἢ καὶ ἕτερον πρὶν ἔχεις ἐπαγόμενον, ὅτε τοῦτο μὲν πρὸς τὸ ἐπαγόμενον ἔχει ἀφορῶσαν τὴν ἑαυτοῦ δύναμιν, καὶ διὰ τοῦτο καὶ ἐπὶ παρεληλυθότος λέγεται, καὶ ἐπὶ ἐνεςῶτος, καὶ ἐπὶ μέλλοντος. τὸ [38] πρὸ τοῦ δηλοῖ ἐξ ἀνάγκης, καὶ εἰ μὲν μόνον ἐςὶν, ἀπαρεμφάτῳ πάντως συντάσσεται, ἢ ὁριςικῷ. ὡς ἐνταῦθα

—— Πρίν [39] μιν καὶ γῆρας ἔπεισιν.

εἰ δὲ μετὰ τοῦ ἂν, ὑποτακτικῷ ἢ εὐκτικῷ. ὡς παρὰ Σοφοκλεῖ

—— Πρὶν ἂν τί δράσῃς.

ἐν τούτοις γὰρ εἰ καὶ [40] ἕτερον πρὶν κεῖται πρότερον ἐνεργείᾳ, ἄλλο δυνάμει κεῖται, καὶ πρὸς τὴν ἔννοιαν ἐκείνου τοῦτο ἀφορᾷ, καὶ [38] τὸ πρὸ τοῦ δηλοῖ, καὶ ἀεὶ δύναται τὸ πρότερον πρὶν μὴ παρεῖναι ἐνεργείᾳ, ἀλλὰ συνυπακούεσθαι. οἷον, οὐ ποιήσω τόδε, καὶ οὐ φησὶν ἀνήσειν πρὶν ἂν τόδε ποιήσῃ, τουτέςιν οὐ πρὶν ἀνήσειν φησίν.

Ἀντι-

36 Locus est Hesiod. Εργ. καὶ Ημερ. 90. 37 MS. habet ἀνον. Leg. ἀνών. ita per compendium scripserunt pro ἀνθρώπων. Gloss. Cyr. *conventus*, σύνοδος, ἀνὼν συνέλευσις. Schol. Nicandri ad Ther. p. 40. Ed. Ald. Ἄφρονες οἱ ἄνοι ὀκνηροὶ ὄντες. eadem pag. paulo ante bis occurrit. 38. MS. τὸ πρὸ τοῦ. 39. MS. pessime hic ut supra μοι. Moschopulus scripsit μιν, quod ex ipsius expositione patet. 40. MS. εἰ καὶ μὴ ἕτερον πρὶν &c. delevi negativam, quæ male additur.

31. Καὶ ἐμὸν λέχος &c.] ἡ ἀντιῶσα τὸ λέχος (*cubile veste consternens*, ut loquitur Catull. in nupt. Pel. & Thet. 163.) opponitur uxori legitimæ, quod Homerus hic λέχος ἀντιᾶν dicit Theocr. Id. VI. 33. ςορέσαι, tribuiturque illis concubinis, quæ in bello capiuntur, & jure gentium victoris fiunt. Observavit hoc

Ἀλλ' ἴθι, μή μ' ἐρέθιζε, σαώτερος ὥς κε νέηαι.
Ὡς ἔφατ'. ἔδδεισεν δ' ὁ γέρων, καὶ ἐπείθετο μύθῳ.
Βῆ δ' ἀκέων παρὰ θῖνα πολυφλοίσβοιο θαλάσσης.
Πολλὰ δ' ἔπειτ' ἀπάνευθε κιὼν ἠρᾶθ' ὁ γεραιὸς
Ἀπόλλωνι ἄνακτι, τὸν ἠΰκομος τέκε Λητώ.

Κλῦθί

ΣΧΟΛΙΑ ΠΑΛΑΙΑ.

31 Ἀντιόωσαν] ἀντὶ τοῦ δεξιουμένην καὶ τιμῶσαν, ἀπὸ τοῦ[41] ὑπαντᾷν καὶ δεξιοῦσθαι κατὰ μετάληψιν. ἀντιῶ ἀντὶ τοῦ συναντῶ, καὶ ἀντιῶ τὸ[42] ὑπαντῶ, καὶ ἀπὸ τούτου δεξιοῦμαι καὶ τιμῶ, διὸ καὶ πρὸς αἰτιατικὴν λέγεται, ὡς τὸ δεξιοῦμαι. ὡς καὶ παρὰ Πινδάρῳ[43]

Ἑκόντι τοίνυν πρέπει
Νόῳ τὸν εὐεργέταν
Ὑπαντιάσαι,

ἤγουν τιμῆσαι, καὶ πολλὰ ἕτερα ὡς ἔοικεν ἑταίρως συνταττόμενα. εἰ ἐφ' ἕτερα μεταλαμβανόμενα συμβαίνει τὴν τῶν ἐφ' ἃ μεταλαμβάνεται ἀναδέχεσθαι τὴν σύνταξιν, καὶ πρὸς μέλος ἠντίασαν, ἀπὸ τοῦ[44] ἀντιάζω, ἀπήντησεν. οὐ τὸ ἀντιῶ δὲ ἢ τὸ ἀντιάζω διάφορα ἔχει σημαινόμενα, ἀλλ' αἱ συνυπακουόμεναι προθέσεις κατὰ τὴν τῶν ποιητικῶν συνήθειαν. ἐνίοτε μὲν γὰρ συνυπακούεται ἡ ὑπὸ, καὶ δηλοῖ τὸ ὑπαντᾷν. ἐνίοτε δὲ ἡ συν, καὶ δηλοῖ τὸ συναντᾷν. ἔστι δὲ ὅτε ἡ ἀπὸ καὶ δηλοῖ τὸ ἀπαντᾷν. ταῦτα δὲ διαφέρουσιν ἀλλήλων κατὰ τὰς διαφόρους τῶν προθέσεων δυνάμεις.

Σαώτερος] ἀντὶ τοῦ σῶος, ἤτοι ἀβλαβὴς, ἀζήμιος.

32 Νέεαι[45]] ἔομαι ἐνεστὼς, ὑποτακτικὸν ἔωμαι, τὸ δεύτερον ποιητικῶς ἀπὸ τοῦ τρίτου ἐκβολῇ τοῦ τ. λέγεται δὲ ἐνταῦθα νέεαι ἀντὶ τοῦ ἀπέλθῃς, ἐνεστὼς ἀντὶ τοῦ ἀορίστου.

41. MS. ὑπατᾷν. 42. MS. ὑπατῶ. 43. Locus Pindari legitur Pyth. Od. v. ἀντιστρ. κωλ. ιδ. sed sine sensu & mendose in MS. ita scribitur.

ἑκόντι τοίνυν πρέπειν ὀωτὸν
εὐεργέτην ὑπαντιάσαι.

44. MS. ἀντίζω. 45. Corruptissime ita hic locus, uti eum exhibui, in MS. legi-

hoc ad Theocrit. Vir Clarissimi nominis D. Heinsius. Vide & Virgil. Æneid. III. 319. & seq.

36. Ἀπόλλωνι ἄνακτι] Ἄναξ est quasi epitheton Apollinis, & absolute sæpe ita vocatur non addito nomine, ut apparet

Sed abi, ne me irrites, ſalvus ut redeas.
Sic dixit: timuit autem ſenex, & paruit mandato.
Ibat autem tacitus juxta litus undiſoni maris.
Multum autem poſtea ſecedens precabatur ſenex
Apollinem regem, quem pulchricoma peperit Latona:
Au-

34 Ἀκέων] τοῦτο καὶ τὸ ἀπὸ τούτου ἐπιῤῥῆμα τὸ ἀκὴν, οὐ σιωπὴν ἁπλῶς δηλοῖ, ἀλλὰ σιωπὴν μετ' ἐκπλήξεως. ἐν γὰρ τῷ
46 οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ.
εἰ σιωπὴν ἁπλῶς ἐσήμαινε τὸ ἀκὴν, περιττὸς ἂν ἔκειτο καὶ ἀδολεσχίαν ὁ λόγος ἐπαχθῆ εἶχε. νῦν δὲ σιωπὴν δηλοῖ μετ' ἐκπλήξεως, καὶ ἔχει ὁ λόγος οὗτος. οἱ δ' ἄρα πάντες ἐν σιωπῇ ἐγένοντο 47 κατ' ἀφωνίαν ἐκπληκτικήν, κυρίως μὲν οὖν ἐπὶ τούτου σημαινομένου τίθησιν αὐτὰ Ὅμηρος. καταχρηστικῶς δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ σιωπῶντος, ἁπλῶς ἐστιν ὅτε τὸ ἀκέων λαμβάνει. ὡς 48 ἐρίζειν μὲν κυρίως τὸ 49 φιλονεικεῖν λέγει, εἰ καταχρηστικῶς καὶ τὸ ἐν πολέμῳ μάχεσθαι, καὶ ἐπ' ἄλλων πολλῶν ποιεῖ τὸ τοιοῦτον.

Παρὰ θῖνα] 50 παρὰ ἐνταῦθα τὸ πλησίον, οὐ μετάβασιν ἀπὸ τόπου εἰς τόπον.

Πολυφλοισβοῖο] φλοῖσβος, ποία φωνή; ἀπὸ τοῦ ἤχου πεποιημένη, ὃν ποιεῖ τὸ κῦμα ἐπικλυζόμενον καὶ ὑποχωροῦν, ἀφ' οὗ πολύφλοισβος θάλασσα, ἡ συνεχῆ ἦχον δηλοποιοῦσα τῇ παρὰ τῷ αἰγιαλῷ ἐπικλύσει.

Ἀμφι-

tur. Repono: Νέηαι] νέομαι ἐνεστὼς, ὑποτακτικὸν νέωμαι, τὸ δεύτερον ποιητικῶς ἀπὸ τοῦ τρίτου ἐκβολῇ τοῦ τ. λέγεται δὲ ἐνταῦθα νέηαι ἀντὶ τοῦ ἀπέλθῃς, ἐνεστὼς ἀντὶ τοῦ ἀορίστου. Neque potuit aliter ſcripſiſſe ſcholiaſtes quam νέηαι, (quamvis utroque loco ſit νέεαι) cum ex *ipſius* ſententia ſecunda formetur a tertia ejecto τ. 46 ιλ. γ. 95. 47. MS. κατὰ φωνείαν. 48. MS. ἐρέζειν. 49. MS. φιλονίκειν. 50. MS. ἀρὰ.

apparet ex hymnis in ejus laudem conſcriptis aliiſque monumentis. Vide Perilluſtrem Spanhemium ad Julianum p. 356. & ad Callimach. H. in Apoll v. 79.

37 ὃς Χρύσην ἀμφιβέβηκας] Unde & Apollinis urbes dicuntur Ovidio Metam. XIII. 173.

Me credite Lesbon
Me Tenedon, Chryſenque, & Cillan Apollinis urbes,
Et Syron cepiſſe.

Ipſe Apollo apud Ovid. Metam. I. 515.

Mihi

Κλῦθί μευ ἀργυρότοξ, ὃς Χρύσην ἀμφιβέβηκας,
Κίλλαν τε ζαθέην, Τενέδοιό τε ἶφι ἀνάσσεις,
Σμινθεῦ· εἴποτέ τοι χαρίεντ' ἐπὶ νηὸν ἔρεψα,
Ἢ εἰ δή ποτέ τοι κατὰ πίονα μηρί' ἔκηα
Ταύρων, ἠδ' αἰγῶν, τόδε μοι κρήηνον ἐέλδωρ;
Τίσειαν Δαναοὶ ἐμὰ δάκρυα σοῖσι βέλεσσιν.
Ὣς ἔφατ' εὐχόμενος. τοῦ δ' ἔκλυε Φοῖβος Ἀπόλλων.
Βῆ δὲ κατ' οὐλύμποιο καρήνων χωόμενος κῆρ,
Τόξ' ὤμοισιν ἔχων, ἀμφηρεφέα τε φαρέτρην.

Ἔκλαγ-

ΣΧΟΛΙΑ ΠΑΛΑΙΑ.

37 Ἀμφιβέβηκας] περιέπεις. ἀπὸ τῶν [51] ὑπολέμῳ τῶν πετρωμένων, ἢ πεφονευμένων. τῶν μὲν ἵνα μὴ συληθῶσι, τῶν δὲ ἵνα μὴ φονευθῶσιν.

39 Σμινθεῦ] ἐν τῇ χρύσῃ φασὶ τὸ τοῦ σμινθέος Ἀπόλλωνος ἦν ἱερὸν καὶ τὸ σύμβολον τὸ τὴν [52] ἐτυμότητα τοῦ ὀνόματος σῶζον, ὁ μῦς ἐπέκειτο τῷ ποδὶ τοῦ ξοάνου.

40 Ἔκηα] κάω, καύσω, ἔκηα. ὡς χέω, ἔχεα, πλὴν ὅτι τὸ ἔκηα αὔξει τὴν παραλήγουσαν, ὡς τὸ ἔψηλα. ἔκηα ποιητικὸν, ἔκαυσα κοινόν.

41 Κρήηνον] κραίνω, κρανῶ, ἔκρηνα, κρῆνον, καὶ πλεονασμῷ

51 Lego: ἀπὸ τῶν ἐν πολεμῷ τῶν τετρωμένων &c. 52. MS. ἐτιμότητα.

Mihi Delphica tellus,
Et Claros, & Tenedos, Pataraeaque regia servet.

Urbium enim præsides erant Dii. Neptunus Horatio vocatur 1 carm. 28. *Sacri Tarenti custos*, Hinc Jupiter Πολιεὺς apud Aristotelem. Plutarch. in Demetr. de Jove: ὁ μὲν γὰρ πολιεὺς καὶ πολιοῦχος. Suidas: πολιοῦχοις, τοῖς τῶν πόλεων ἄρχουσι. Homer. ιλ. ζ. 305.

Πότνι' Ἀθηναίη, ἐρυσίπτολι δῖα θεάων.

Et ιλ. δ. 51. Juno inquit

Ἤτοι ἐμοὶ τρεῖς μὲν πολὺ φίλτατάι εἰσι πόλεις
Ἄργος τε, Σπάρτη τε, καὶ εὐρυάγυια Μυκήνη.

Vide etiam, quem modo laudavi, incomparabilem Spanhemium ad Callimach. H. in Pallad. v. 53.

Ἀμφιβέβηκας] hac eadem voce eodem sensu, quo hic Homerus, usus est Callimach. H. in Del. v. 27. ut ad Callim. monuit Eruditissima Fabri filia.

40. Σμιν-

Audi me, argenteum arcum gerens, qui Chrysam tueris,
Cillanque valde divinam, Tenedoque potenter imperas,
Sminthee: si quando tibi pulcrum templum coronavi,
Vel si quando tibi pingues coxas adolevi
Taurorum, & caprarum, huic desiderio meo satisfac,
Pendant poenas Danai ob meas lachrymas tuis sagittis.
Sic dixit orans. hunc autem audivit Phoebus Apollo:
Descendit autem ex coeli verticibus iratus animo,
Arcus in humeris habens, & undique tectam pharetram:

Sonue-

τοῦ ῑ πρήνου. Λέγεται καὶ 53 ἀραιαίνω κατὰ παραγωγήν·
—— τῷ δ' ἐπραίανεν ἐφετμάς.

44 Χωόμενος] χώομαι ἐνεστὼς, ἐχωόμην παρατατικὸς, χώσομαι ὁ μέλλων, ἐχωσάμην ἀόριστος. τὰ δὲ ἐνεργητικὰ τὸ χώσω, καὶ τὸ ἔχωσα. ἐπὶ τῶν χωμάτων λέγεται. ἀπὸ τοῦ χώομαι μετοχὴ ὁ χωόμενος.

46 Ἐ-

53. MS. Κραίνω & mox in loco Homeri, qui exstat ιλ. ι. v. 508. ἐκραίανε, unde patet Graecos ι extulisse veluti η, qua de re dicam ad v. 125. vide quæ ibi noto.

40. Σμινθεῦ] Apollo Sminthius dictus est ἅπο τῆς θεᾶς, *quia servem curavit*. Macrob. 1 Saturn. Polemo tamen apud Clem. Alexandr. & alii a muribus Apollinem id nominis traxisse volunt, vide Lindenbrog. ad Ammian. p. 42. Ed. Paris. Et hinc ejus statuam ita formatam fuisse ut murem pedibus premeret auctor est Heraclides Ponticus apud Eustath. p 26, & Strab. lib. XIII. & Moschopulus ad h l.

40. Πίειρα μηρία] Tiraquell. ad Alex. ab Alex. III. 12. ff. l. citans exponit *peregrina crura*; sed nunquam πίων *peregrinum* notat, Recte exponitur *pinguas coxas* adipe sc. contectas. Pingues enim victimas Diis mactabant, quas ideo *aris servari* dixit Virgilius lib. II 14 Georg sed hæc nota sunt.

43. Φοῖβος] φοῖβος est *purus*. Alii id cognomen esse volunt ab ejus avia phœbe. Hinc φοιβόληπτος, *Phœbi numine afflatus*, Meurs. ad Callim. Apoll. 45. Posteriorem sententiam rejicit Heraclid. in Alleg. Homer. Prior vera est. Plutarch. de EI apud Delphos p. m 388, ext. testatur veteres Phœbum vocasse purum & impollutum. Hesych. φοῖβος, λαμπρὸς, καθαρός. Suid. φοῖβος, καθαρός &c.

Ἔκλαγξαν δ' ἄρ' ὀϊστοὶ ἐπ' ὤμων χωομένοιο,
Αὐτοῦ κινηθέντος· ὁ δ' ἤϊε νυκτὶ ἐοικώς.
Ἕζετ' ἔπειτ' ἀπάνευθε νεῶν, μετὰ δ' ἰὸν ἕηκε·
Δεινὴ δ' κλαγγὴ γένετ' ἀργυρέοιο βιοῖο.
Οὐρῆας μὲν πρῶτον ἐπῴχετο, κὴν κυνάς ἀργούς·
Αὐτὰρ ἔπειτ' αὐτοῖσι βέλος ἐχεπευκὲς ἀφιεὶς,
Βάλλ'· αἰεὶ δ' πυραὶ νεκύων καίοντο θαμειαί.
Ἐννῆμαρ μὲν ἀνὰ στρατὸν ὤχετο κῆλα θεοῖο·
Τῇ δεκάτῃ δ' ἀγορηνδε καλέσσατο λαὸν Ἀχιλλεύς.
Τῷ γὰρ ἐπὶ φρεσὶ θῆκε θεὰ λευκώλενος Ἥρη·
Κήδετο γὰρ Δαναῶν, ὅτι ῥα θνήσκοντας ὁρᾶτο.
Οἵ δ' ἐπεὶ οὖν ἤγερθεν, ὁμηγερέες τ' ἐγένοντο,
Τοῖσι δ' ἀνιστάμενος μετέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς,

Ἀτρεί-

ΣΧΟΛΙΑ ΠΑΛΑΙΑ.

46 Ἔκλαγξαν] ποιὰ φωνή; ἀπὸ τῆς τῶν γεράνων πεποιημένης φωνῆς. κλάζω ἐνεργῶς, μέλλων κλάγξω, 52 ἑτεροκλίτως διὰ τοῦ γ, ὁ ἀόριστος ἔκλαγξα. ὁμοίως καὶ μέσος παρακείμενος κέκλαγγα, ὁ δεύτερος ἀόριστος ἔκλαγον. ὡς ἀπὸ τοῦ σφάζω 53 τὸ ἔσφαγμαι

Ἔκλαγεν ἐκ θηβῶν μέγα Πίνδαρος ——

52. MS. ἑτεροκλύτως. 53. Leg. ἔσφαγον, ut conveniat cum præcedenti ἔκλαγον.

46. Ἔκλαγξαν &c.] æmulatur Virgil. IV. Æn. 149. *Tela sonant humeris.* ita lib. XI. 774. *Aureus ex humeris sonat arcus.*

50. Οὐρῆας &c.] hunc locum respexit Ammian. lib. XIX. p. 212. vide ibi Lindenbrog.

53 Ἐννῆμαρ &c. κῆλα θεοῖο] *novem dies per exercitum ibant sagittæ Dei*, i. e. per novem dies pestilentia in exercitu duravit. κῆλα θεοῖο *sagittæ Dei* sunt radii solares, quorum nimium æstum pestilentiæ causam habebant. Ita & Metradorus in epigrammatum Ἀριθμητικῶν libro κῆλα ἡλίου *radios solis* vocat. Recte sic emendavit ὁ πάνυ Salmasius cum antea legeretur μῆλα.

Γνωμονικῶν Διόδωρε Μιχαηλέος, εἰπέ μοι ὥρην
Ἥνίκ' ἀπ' ἀντολίης πόλον ἤλασε χρύσεα κῆλα
Ἡλίου &c.

57. Ὁμη-

Sonuerunt autem tela, in humeris irati,
Ipſo moto: ipſe autem ibat nocti ſimilis: (i. e. *inviſibilis.*)
Sedit deinde ſeparatim à navibus, poſtea vero ſagittam emiſit:
Terribilis autem clangor edebatur argentei arcûs.
Mulos quidem primùm invaſit, & canes veloces:
Sed poſteà in ipſos ſagittam mortiferam immittens,
Feriebat: ſemper autem rogi cadaverum ardebant frequentes.
Novem dies quidem per exercitum ibant ſagittae Dei:
Decimo autem ad concionem vocavit populum Achilles.
Huic enim in animo poſuit Dea candidas-ulnas-habens Juno.
Curam enim gerebat Danaorum, quia illos mori videbat.
Hi autem poſtquam congregati ſunt, in unumque convenerunt,
Inter eos ſurgens locutus eſt pedibus velox Achilles, Atri-

52 Πυραὶ καίοντο] Καίεται πῦρ ἀντὶ τοῦ ἀνάπτεται, ἢ ἐμπυροῦται. καὶ καίεται τί ὑπὸ πυρὸς ἀντὶ τοῦ ἀναλίσκεται.
57 Ἤγερθεν] ἀγείρω, ἀγερῶ, ἤγερμαι, ἠγέρθην, ἀγερθεὶς ἀγερθέντος, ἤγερθεν. ὡς Φανθέντος, ἔφανθεν. 54 τὸ μὲν ἔφανθεν, τὸ μὲν ἀντὶ τοῦ ἠγέρθησαν, ἤγουν ἠθροίσθησαν. ἀγείρω, τὸ ἀθροίζω, ἐγείρω δὲ τὸ ἀνίςω, ἢ παρανίνω. τὸ δὲ ἀντὶ τοῦ 55 ἐφάνθησαν, ἤτοι ἐφάνησαν. 62 Ἀλλ'

54. Hæc verba τὸ μὲν ἔφανθεν delenda ſunt. 55. MS. ἰφθάνθησαν.

57. Ὁμηγερέες] ὁμοῦ ἀθροιζόμενοι, Heſych. ὁμηγερέες ἐγένοντο idem-denotat quod præcedens ἤγερθεν.
58. Πόδας ὠκὺς]. Hinc *Achillei pedes* Martiali II. 14.
58. Πόδας ὠκὺς] *Curſibus acris*, Virg. Georg. III. 119. *Acupedius* vertit Vir Magnus J. G. Voſſius Inſtit. Orator. p. 213. Ed in Fol. Vox efficax & commode ita verti poteſt, *Acupedius* enim is *decebatur cujus præcipuum erat in currendo acumen pedum*, Feſtus. Vocab. Bertr. *Acupedius*, *curſor*, *quaſi acutis pedibus currens*. Idem *acipes* vocatur Lucillio: *Acipes vocem mittere cœpit*, ita lego non *agipes*. *Acipes* dicitur pro *aquipes*. c enim apud veteres, pro *q*. ſcribi tironibus notum eſt. Si vero mavis *Agipes* apud Lucil. dici quaſi *agilipes*, pro eo qui ſit agili pede, non repugno. Onomaſt. Vet. *Acupedius*, ὀξύπους. Cyr. Gloſſ. *Acupedium*, ὀξυποδία.

Ἀτρεΐδη, νῦν ἄμμε παλιμπλαγχθέντας οἴω
Ἄψ ὀπονοστήσειν, εἴ κεν θάνατόν γε φύγοιμεν·
Εἰ δὴ ὁμοῦ πόλεμός τε δαμᾷ καὶ λοιμὸς Ἀχαιούς.
Ἀλλ' ἄγε δή τινα μάντιν ἐρείομεν, ἢ ἱερῆα,
Ἢ καὶ ὀνειροπόλον, (καὶ γὰρ τ' ὄναρ ἐκ Διός ἐστιν)
Ὅς κ' εἴποι ὅ, τι τόσον ἐχώσατο Φοῖβος Ἀπόλλων·
Εἴτ' ἄρ' ὅγ' εὐχωλῆς ὑπεμέμφεται, εἴθ' ἑκατόμβης,
Αἴ κέν πως ἀρνῶν κνίσης αἰγῶν τε τελείων
Βούλεται αὐλιάσας ἡμῖν ἀπὸ λοιγὸν ἀμῦναι.

Ἤτοι

ΣΧΟΛΙΑ ΠΑΛΑΙΑ.

62 Ἀλλ' ἄγε δή τινα μάντιν ἐρείομεν, ἢ ἱερῆα, Ἢ καὶ ὀνειροπόλον] περιεκτικὸν ἐνταῦθα τοῦ ἱερέως καὶ τοῦ ὀνειροπόλου ἀξιοῖ ὁ Πορφύριος εἶναι τὸν μάντιν. ἐπιχειρεῖ δὲ τοῦτο διὰ τῶν 56 τοιούτων ἀποδεικνύναι. ὁ Ὅμηρος φησὶ ὁπόταν τὸ γένος προείπει καὶ τό περιεκτικόν τινα ἐπιφέρειν εἰώθειν, καὶ τὰ περιεχόμενα εἴδη, οὐ μέν τοι διὰ τοῦ διαζευκτικοῦ συνδέσμου, ὃς οὐκ ἔστι συναγωγός, διὰ δὲ τοῦ τε τοῦ συμπλεκτικοῦ τε καὶ ἀναφορικοῦ. ὥσπερ ἐν τούτοις

57 Πολλὰ δ' ἀγάλματ' ἀνῆψεν
τινὰ οὖν ταῦτα
—— 58 ὑφάσματά τε, χρυσόν τε.

56. MS. πίστον. 57. Odyss. γ. 274. 58. ibidem.

62. Ἱερῆα] ἱερεὺς, ὁ διὰ θυσιῶν μαντευόμενος, Hesych. & ita brev. Schol. auctor ἱερῆα θύτην exponit. Galenus: in Hippocrat. de rat. vict. in acut. Morb. Comment. 1. 15. ἱερέα μὲν λέγων (Homerus) τὸν ἱεροσκόπον, ὀνειροπόλον δὲ τὸν περὶ τὰς ὀνείρους ἔχοντα, μάντιν δὲ δηλονότι τὸν οἰωνιστήν. Verti itaque μάντιν auspicem, ἱερῆα, aruspicem. Vide Galenum ibi latius de hoc Homeri loco disserentem.

63. Ὄναρ ἐκ Διός ἐστιν] Somnium verum credebant esse a Jove sive diis superis, falsum vero seu vanum ab inferis, & ita Serv. ad Virgil. Æn. VI. 284. Lactant. de somniis cap. 18. de Dei opificio: *Qua falsa sunt dormientis causa videntur: qua vera, a Deo immittuntur ut imminens bonum aut malum hac revelatione discamus*, vel ex hoc solo loco manifestum est, ὄναρ non semper dici de vano somnio, quod vir doctissimus existimabat. 63. Ο-

Atride, nunc nos iterum errore ductos puto
Retroceſſuros, (ſi modò mortem effugerimus)
Siquidem ſimul bellumque conficit & peſtis Achivos.
Sed age jam aliquem augurem interrogemus, vel aruſpicem,
Vel & ſomniorum interpretem, (nam & ſomnium ab Jove eſt)
Qui dicat, cur adeo iratus ſit Phoebus Apollo:
Sive hic de voto non ſoluto conqueratur, ſive de hecatomba,
[*Aut*] ſi fortè agnorum nidorem caprarumque lectarum
Aſſecutus velit à nobis peſtem depellere. Ille

59 διὰ τῶν τοιούτων ἀποδείκνυσιν ἴσως δὲ οὐκ ἀσφαλῶς. τότε γὰρ Ὅμηρος τὰ περιεχόμενα εἴδη ἐπιφέρει διὰ τοῦ π συνδέσμου, ὅτε συνημμένως αὐτὰ δηλοῦν βούλεται, οὐ μὴν ὅτε διῃρημένως. ἡ διαίρεσις γὰρ τὸν διαζευκτικὸν ἀπαιτεῖ σύνδεσμον, εἴτε εἴδη εἰσὶ τὰ ἐπιφερόμενα, εἴτε ὀνόματα ἄλλον ἔχοντα τρόπον. ἐνταῦθα δὴ τὴν διαίρεσιν ἀπαιτοῦντος τοῦ λόγου οὐδὲν κωλύει, τὸ μὲν εἶναι περιεκτικὸν, τὰ δὲ καὶ περιεχόμενα διὰ π ἐπιφερόμενα. μάντιν γάρ φησιν ἐρείομεν, εἶτα ἐπιφέρει ἢ ἱερῆα ἢ καὶ ὀνειροπόλον ἕνα τινὰ δηλοῖ τούτων, οὐ μέν τοι καὶ ἀμφότερον ἐξ ἀνάγκης. εἰ δὲ εἶχεν ὁ λόγος ταύτην τὴν ἀνάγκην, τοῦτο δὲ οὐδαμόθεν ἐνταῦθα δείκνυται διὰ τοῦ π, ἂν ἐπέφερεν, ἢ ἄλλον τρόπον εἶχεν, ἂν ἡ διάνοια τοῦ λόγου, ὡς ὁ Πορφύριος ἀξιοῖ.

69 Ὁιω-

59. MS. διὰ τᾶν τοιῶτον ἀποδήκνυσιν. 60. Moſchopulum ſcripſiſſe puto ἂν ἢ ἡ διάνοια. ἢ facili negotio potuit abſorberi a ſequenti ἤ.

63. Ὄναρ &c.] ſomnia, ſaltem nonnulla, eſſe θεῖα πράγματα credebant veteres. Vide *Hippocratem* de inſomniis; *Ariſtotelem* de divinat. per ſomn. *Syneſium* de inſomn. *Artemidorum* onirocrit. *Ciceronem* LL. de Divinat. *Macrobium* de ſomn. ſcip. *Philonem* lib. de inſomn. cui & titulus, Θεοπέμπτους εἶναι τοὺς ὀνείρους. *Ariſtoteles* libro citato negat θείπεμπτα εἶναι τὰ ἐνύπνια, *ſomnia a Deo eſſe*. ſuperſtitiolam illam veterum ὀνειρομαντείαν & ὀνειροκριτικὴν *Cicero* ipſe, loco jam laudato, aliique ſapientiores Ethnici deridebant. Cæterum citat hoc hemiſtichium *Plinius* Epiſt. lib. I. & *Cicero* hiſce verbis, *Quietiam ſomnia putet ad nos mitti ab Jove*, de Nat. Deor. lib. III. *Reſpexit ad hoc Homeri hemiſtichium*, inquit F. *Urſinus* in Notis in eum locum. *Dupert.*

64. ὅς κ' ἔτι, ὅ, τι τόσον &c.] Male jungitur ὅτι in omnibus fere editionibus,

Ἤτοι ὅγ' ὣς εἰπὼν, κατ' ἄρ' ἕζετο. τοῖσι δ' ἀνέστη
Κάλχας Θεστορίδης οἰωνοπόλων ὄχ' ἄριστος,
Ὃς ᾔδη τά τ' ἐόντα, τά τ' ἐσσόμενα, πρό τ' ἐόντα,
Καὶ νήεσσ' ἡγήσατ' Ἀχαιῶν Ἴλιον εἴσω,
Ἣν διὰ μαντοσύνην, τὴν οἱ πόρε Φοῖβος Ἀπόλλων·
Ὅς σφιν ἐϋφρονέων ἀγορήσατο, καὶ μετέειπεν,
Ὦ Ἀχιλεῦ, κέλεαί με Διῒ φίλε μυθήσασθαι
Μῆνιν Ἀπόλλωνος ἑκατηβελέταο ἄνακτος.
Τοιγὰρ ἐγὼν ἐρέω· σὺ δὲ σύνθεο, καί μοι ὄμοσσον,

Ἢ

ΣΧΟΛΙΑ ΠΑΛΑΙΑ.

69 Ὀιωνοπόλων] οἰωνοπόλος ποιητικὸν, οἰωνιστὴς κοινόν. ἔστι δὲ οἰωνιστὴς ὁ τοῖς ὀρνέοις προσέχων, καὶ διὰ τούτων μαντευόμενος. Ὄχ' ἄριστος] ἐξόχως ἄριστος. ὑπέρθεσις ἐπὶ 61 ὑπερθέσει κατὰ συνήθειαν ποιητικήν.

71 Ἴλιον εἴσω] ἐπεὶ ἡ εἰς 62 τὸ εἴσω δηλοῖ οὐκ ὀκνεῖ τὸ εἴσω ἀντὶ τῆς εἰς θεῖναι μετὰ τῆς συντάξεως τῆς εἰς. ἐπεὶ δὲ καὶ τὸ ἕως αὐτὸ ἐνίοτε δηλοῖ, οἷον, ἀπὸ κεφαλῆς ἐς πόδας, τουτέστιν ἕως ποδῶν, καὶ τὸ ἕως τίθησιν ἀντὶ τῆς εἰς. τῆς αὐτὸ τοῦτο τὸ ἕως δηλούσσης μετὰ τῆς συντάξεως αὐτῆς. 63 ἕως ὁ ταῦθ' ὥρμαινε, ἀντὶ τοῦ ἐς ὁ, ἤγουν μέχρι ἐο, ου. καὶ ἐν ἄλλοις πολλοῖς τὸ τοιοῦτον ποιεῖ.

61. MS. ὑπερθει. 62. MS. εις εἰς τὸ. 63. ὁ deest in MS.

nibus, scribe ex Turnebiana (cujus usum mihi præstitit Lycei nostri ornamentum Almelovenius vir eruditissimus & humanissimus) & parisiensi ὅ, τι. Et ita hunc locum olim distinctum fuisse ex Hesychio docet doctissimus Jensius in Lect. Lucian. lib. II. c. I. Restituo quoque hanc lectionem Theocrito Id. VII. v. 51. ubi pro τοῦθ' ὅτι πρὰν &c. Lege τοῦθ' ὅ, τι &c.

70. Ὃς ᾔδη τά τ' ἐόντα &c.] Ex hoc temporis τριμερείᾳ seu τριχοτομίᾳ (quod sciret præsentia, præterita & futura) Tripodem *Apollini* sacrum fuisse vult *Suidas*. Τρίποδι χρῆται ὁ Ἀπόλλων, μαντευόμενος διὰ τοὺς τρεῖς καιροὺς τῶν πραγμάτων. ὅμηρος. Ὃς ᾔδη τά τ' ἐόντα &c. Porro a triplici hac temporis differentia tres etiam *Parcas* finxerunt Poëtæ. Auctor libri *de mundo*; (nec enim *Aristoteles*) τρεῖς μὲν γὰρ αἱ μοῖραι κατὰ τοὺς (vel, ut malit *Bonav. Vulcanius*, τρεῖς) χρόνους μεμερισμέναι. νῆμα δὲ ἀτράκτου τὸ μὲν ἐξειργασμένον, τι

Ille quidem sic locutus resedit: his autem surrexit
Calchas Thestorides, augurum longè praestantissimus,
Qui noverat & praesentia, & futura, & praeterita,
Et navibus dux fuerat Achivorum ad Ilium,
Suam propter vaticinandi artem, quam ei dedit Phoebus Apollo:
Qui ipsis sapiens concionatus est, & dixit,
O Achilles, jubes me, Jovi care, eloqui
Iram Apollinis longe-jaculantis regis.
Igitur ego dicam: tu autem fidem da, & mihi jura,
Omnino

74 Ὦ Ἀχιλεῦ κέλεαί με] κατ' ἐρώτησιν ὁ λόγος. οὐ γὰρ πρὸς τὸν Κάλχαντα ἐποιήσατο τοὺς λόγους ὁ Ἀχιλεὺς, ἵν' ἀποφατικῶς οὕτως ἀπατήσῃ.

76 Σύνθεο] συντίθεμαι ἐνεσὼς, 64 συνετιθέμην παρατατικὸς, συνθήσομαι μέλλων, συνεθέμην ἀόριστος, ἀφ' οὗ σύνθε προστακτικὸν, καὶ κατὰ διάλυσιν τῆς ε διφθόγγε εἰς ι καὶ ο σύνθεο. διαλύεται δὲ εἰς ταῦτα ἡ ε δίφθογγος διπλοῦς, ἐπεὶ καὶ ταῦτα κιρνάμενα ταύτην ποιεῖ.

Ὄμοσσον] 65 ὀμνύω ἐνεσὼς καὶ ὄμνυμι, ὤμνυον παρατατικὸς, ὀμοῦμαι μέλλων, ὀμώμοκα παρακείμενος, ὤμοσα ἀόριστος, ἀφ' οὗ προστακτικὸν ὄμοσσον πλεονασμῷ τοῦ σ Αἰολικῶς.

78 Οἱ-

64. MS. συνεθέμην. 65. MS. habet ὀμνείω καὶ ὄμνημι.

τὸ δὲ μέλλον, τὸ δὲ παρεληλυθός. Vide ibi *Apulejum*. Duport. super hoc versu Philosophatur Plutarchus lib. de El apud Delphos p. m. 387.

70. Ὅς ἤδη τά τ' ἐόντα &c.] Nota Macrobium h. l. in suo libro legisse τά τ' ἐόντα, τά τ' ἐσόμενα, καὶ πρό τ' ἐόντα. ita antiquiores codices. Senec. in Agam. v. 179. de Calch. *Non ille, solus fata mundi qui videt.* ita expressit Homeri locum Virgil. de Proteo Georg. IV. 393.

--- --- *Novit namque omnia vates,*
Quæ sint, quæ fuerint, quæ mox ventura trahantur.

Amplificationis formula est, Cicero Orat. post red. *Cn. Pompejus Vir omnium qui sunt, fuerunt, erunt, sapientia ac gloria princeps.* Id Ep. ad Fam. XI. 21. *Dii isti Seguilio male faciant, homini nequissimo omnium qui sunt, qui fuerunt, qui futuri sunt.* Vide P. Manut. ad h. l. Apollo apud Ovid. Metam. I. 517.

--- --- *Per me quod eritque, fuitque,*
Estque patet.

72. Τὸν ἰὸν πόρε φοῖβος &c.] Hinc Κοίτε κύκνος, *Apollinis cygnus* vocatur Lycophron. v. 426. vide ibi Tzetz & Potterum.

73. Ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν] Ἐξ ὑπερβολῆς τῶν ποιητῶν παρελήλαμε λέξεσιν ἐπαλληλισμέναις χρῆται, interpres Ar[illegible]

Ἦ μέν μοι πρόφρων ἔπεσιν καὶ χερσὶν ἀρήξειν.
Ἦ γὰρ ὀΐομαι ἄνδρα χολωσέμεν, ὃς μέγα πάντων
Ἀργείων κρατέει, καί οἱ πείθονται Ἀχαιοί.
Κρείσσων γὰρ βασιλεὺς ὅτε χώσεται ἀνδρὶ χέρηϊ,
Εἴπερ γάρ τε χόλον γε καὶ αὐτῆμαρ καταπέψῃ,
Ἀλλά γε καὶ μετόπισθεν ἔχει κότον ὄφρα τελέσσῃ
Ἐν στήθεσσιν ἑοῖσι. σὺ δὲ φράσαι, εἴ με σαώσεις.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεὺς,
Θαρσήσας μάλα, εἰπὲ θεοπρόπιον ὅ, τι οἶσθα.

Οὐ

ΣΧΟΛΙΑ ΠΑΛΑΙΑ.

78 Ὀΐομαι] οἴω καὶ ὄω διὰ μακροῦ τοῦ ῑ, καὶ ὄιομαι ποιητικόν. σημαίνει δὲ τὸ αὐτό. οἶμαι Ἀττικὸν, τὸ δεύτερον δὲ καὶ τρίτον αὐτοῦ οἴει καὶ οἴεται. ἀπὸ τοῦ οἴομαι παρατατικὸς μὲν ᾤμην, ποιητικῶς δὲ ὠΐμην, μέλλων ὀιήσομαι, ἀόριστος ᾠήθην.

80 Χέρηϊ] χείρων κοινῶς, χερείων ποιητικῶς, 66 χερείονι, ἀφ' οὗ τὸ χέρειϊ, κατὰ συγκοπὴν καὶ τροπὴν τοῦ ε εἰς η 67 χέρηϊ.

81 Καταπέψοι] πέττω ἐνεστὼς Ἀττικὸς, 68 πέσω δὲ κοινῶς, ἔπεπτον παρατατικὸς καὶ ἔπεσσον, πέψω μέλλων ἑτεροκλίτως ἀπὸ τοῦ πέττω ἀχρήστου, ἀφ' οὗ τὸ 69 καταπέπτω. ἀπὸ τοῦ πέπτω εὐκτικὸν πέψοιμι, τὸ τρίτον πέψοι καὶ καταπέψοι, ὁ ἀόριστος τούτου ἔπεψα.

66. MS. χέρειάνι. 67. χέρηϊ non est in MS. 68. corruptus videtur locus. forte manus Moschopuli fuit. πέττω ἐνεστὼς Ἀττικὸς, πέσσω Αἰολικὸς, πέπτω δὲ κοινῶς. 69. MS. ἀφ' οὗ τὸ ἀπέπτω, ἀπὸ τοῦ πε εὐκτικὸν &c.

in Vespis. Estque ἀριδήλωσις figura sicubi tale quid habetur. Eustathius tamen distinguit talem διττολογίαν. Et διὰ τὸ ἀγορήσατο intelligit narrare simpliciter, quemadmodum in exordio & narratione evenit: τὸ μετέειπεν vero ad hortationem & consilia, vimque argumentorum pertinere censet. Harrungus dec. 3. cap. 8. loc. memor. vide & Vossium Inst. orat. v. 2.

80. Κρείσσων γὰρ βασιλεὺς &c.] Πρῶτόν ἐστιν ὧδε γνωμικὸν παρὰ τῷ ποιητῇ, Eustath. ad h. l. Prima hæc est apud Homerum sententia moralis; ἤγουν γνωμάτευμα καθολικὸν περὶ βιωτικοῦ τίνος πράγματος. Philostrat. in vit. Soph. in Phavorino: Βασιλεὺς δὲ κρείττων, ὅτε χώσεται ἀνδρὶ χέρηϊ, ἢν ὀργῆς κρατῇ. Duportus. Eurip. Med. 119.

Δεινὰ τυράννων λήματα, καί πως
Ὀλίγ' ἀρχόμενοι, πολλὰ κρατοῦντες,
Χαλεπῶς ὀργὰς μεταβάλλουσι
Savi sunt tyrannorum spiritus, & quodammodo

Levi

Omnino te mihi promtum verbis, & manibus (i. e. *factis*) opem laturum.
Plane enim ſuſpicor virum indignaturum; qui magnum in omnes
Argivos imperium habet, & ei obediunt Achivi.
Potentior enim rex quando iraſcitur viro inferiori,
Etſi enim iram vel eodem die miſſam fecerit,
Tamen & poſtea retinet ſimultatem donec perfecerit
In pectoribus ſuis. tu itaque vide ut me ſis ſervaturus.
Hunc autem reſpondens alloquutus eſt pedibus velox Achilles,
Confiſus valde, dic vaticinium quodcunque ſcis.

Non

BIBLIOTECA SEVILLA

82 Μετόπισθεν] περισσὴ ὁ μετὰ.
84 Ἀπομειβόμενος] ἀμείβω, τὸ ἀλλάσσω. ἀμείβομαι δὲ τὸ κατὰ χάριν 71 δεξιᾶσθαι, ὁ λέγεται ἀπὸ τῆς ἀντιδοτικῆς εἰς ἀντικὴν, οἷον ἀμείβομαί σε τοῖς δε, καὶ ἀπὸ τούτου ἀμείβομαι, καὶ τὸ ἀποκρίνομαι. συνυπακούεται γὰρ τοῖς λόγοις, καί ἐστιν ἀντὶ τῶν λόγοις ἀμείβομαι. καθὸ λέγεται ἐνταῦθα περιττευούσης τῆς ἀπὸ προθέσεως.
85 Θαρσήσας] θαῤῥῶ ἀντὶ τοῦ θάῤῥος ἔχω, καὶ λέγεται θαῤῥῶ ποιῶν τόδε, καὶ ἀντιστρόφως 72 θαῤῥῶν ποιῶ τόδε, ὁ καὶ ἀντὶ τοῦ θαῤῥαλέως ποιῶ τόδε δύναται λέγεσθαι, ἵν' ἐπὶ τὴν πράξιν ἀποτείνῃ τὸ θαῤῥαλέον καὶ θαῤῥῶ ἐπὶ τοῖσδε, καὶ ἔτι μετ' 73 ἀπαρεμφάτου, οὐκ ἂν ἐθάῤῥησα τόδε πρᾶξαι. λέγεται θαῤῥῶ καὶ ἀντὶ τοῦ τολμῶ εἰσελθεῖν εἴς τι. οἷον θαῤῥῶ τὴν μάχην, τουτέστι τολμῶ 74 εἰσέρχεσθαι εἰς τὴν μάχην. καὶ παρὰ Φιλοστράτῳ, θαρσεῖ δὲ

70. MS. ἡ. 71. MS. δεξᾶσθαι. 72. MS. θαῤῥῶ. 73. MS. ἀπαρε. 74. MS. εἰσέρχομαι.

Levi de cauſa initio ſuſcipientes, poſtea diu retinentes,
Difficulter iras, animo mutato deponunt.
Huc facit quod Tacitus dicit Annal. V. 2. Præpotentes iram retinere in longum. Et lib. 1. Annal. 13. *In Haterium ſtatim invectus eſt: Scaurum, cui implacabilem iram ſuſtinebat, ſilentio tranſmiſit.*

83. Φρεσὶν] ἀντὶ τῷ διανοίᾳ, Heſych. i. e. *cogita, vide* Thomas Magiſt. φρέσον ἀντὶ τοῦ εἰπὲ. Φρέσαι δὲ ἀντὶ τοῦ διανοήθητι. Ὁμηρος ἐν ᾱ Ιλιαδ. --- σὺ δὲ φρέσαι, εἴ με σαώσεις. ita od. π. θ. 260. καὶ φρέσαι εἴ καὶ νῶϊν &c. *Et vide an & nobis &c.*
85. Θεοπρόπιον] μαντεῖον ἐκ θεῶν, Heſych. θεοπρόπους vocabant, qui per

Οὐ μὰ γὰρ Ἀπόλλωνα Διῒ φίλον, ᾧτε σὺ Κάλχαν
Εὐχόμενος Δαναοῖσι θεοπροπίας ἀναφαίνεις,
Οὔτις ἐμεῦ ζῶντος καὶ ἐπὶ χθονὶ δερκομένοιο,
Σοὶ κοίλῃς παρὰ νηυσὶ βαρείας χεῖρας ἐποίσει
Συμπάντων Δαναῶν· οὐδ' ἣν Ἀγαμέμνονα εἴπῃς,
Ὃς νῦν πολλὸν ἄριστος ἐνὶ στρατῷ εὔχεται εἶναι.
Καὶ τότε δὴ θάρσησε, καὶ ἤυδα μάντις ἀμύμων,
Οὔτ' ἄρ' ὅγ' εὐχωλῆς ἐπιμέμφεται, οὔθ' ἑκατόμβης·
Ἀλλ' ἕνεκ' ἀρητῆρος, ὃν ἠτίμησ' Ἀγαμέμνων,
Οὐδ' ἀπέλυσε θύγατρα, καὶ οὐκ ἀπεδέξατ' ἄποινα.

Τοῦ-

ΣΧΟΛΙΑ ΠΑΛΑΙΑ.

δὲ οὐδὲ ποιμὴν 75 ἐκεῖνο τὸ χωρίον, ἤγουν οὐδὲ ποιμὴν 76 τολμᾷ εἰς ἐκεῖνο εἰσελθεῖν τὸ χωρίον.

88 Δερκομένοιο] καὶ ἐνεργητικῶς λέγεται τὸ δέρκομαι, καὶ πα-

75. MS. ἐκεῖνω. Non fuit mihi copia inspiciendi locum Philostrati; sed nullus dubito apud eum legi ἐκεῖνο. 76. MS. τολμᾷν.

reverentiam ad oraculum consulendum mittebantur. Thomas Magister: θεοπρόπους ἐκάλουν τοὺς δι' εὐλάβειαν πεμπομένους εἰς τὸ μαντεῖον, ἐφ' ᾧ δέξασθαι μαντείαν, ὡς τῷ θεῷ πρέποντας καὶ ἁρμόζοντας, διὰ τὴν προσοῦσαν ἐπιείκειαν. Αἰσχύλος ἐν Προμηθεῖ

ὁ δ' ἔστε Πυθὼ, κἀπὶ Δωδώνην πυκνὸς
Θεοπρόπους ἴαλλεν.

καὶ θεοπρόπιον, τὸ τούτοις διδόμενον μάντευμα. &c.

88. Ζῶντος καὶ ἐπὶ χθονὶ δερκ-] συνωνυμικῶς hæc dicuntur. δέρκεσθαι, βλέπειν, καὶ ὁρᾷν pro ζῆν Poëtæ utuntur. Homer. ἰλ. γ. 674.

Πάντοσε παπταίνων, ὥς τ' αἰετὸς, ὃν ῥά τε φασὶν
Ὀξύτατον δέρκεσθαι &c. ἰλ. 6. v. 61.
Ὄφρα δέ μοι ζώει καὶ ὁρᾷ φάος ἠελίοιο.

Euripid. Hecub. 311.

Οὐκοῦν τόδ' αἰσχρὸν, εἰ βλέποντι μὲν φίλῳ
Χρώμεσθ'. Sophocl. Ajac. 987.
——— Κεἰ βλέποντα μὴ 'πόθουν
θανόντ' ἂν οἰμώξειν --- ---

Eodem modo hæc verba Latinis junguntur. Terent. Eunuch. 1. 1. 28 *Vivus videnſque pereo.* Cic. orat. pro Quinct. cap 15. *Huic acerbiſſimum vivo videntique funus ducitur.* Mamertin. paneg. Jul. c. 32. *Neque ſolum a me vivente & vidente grati animi benevolentia declarabitur.* Apul. apol. p. 327. Edit Elmenh. *At enim tibi a filio jam adulto, acerbiores morſus viventi & videnti offeruntur.* Lucret. lib. 3. extr.

Tu vero dubitabis & indignabere obire,
Mortua cui vita eſt jam prope vivo atque videnti?

Et

Non enim per Apollinem Jovi carum, cui tu Calcha
Vota faciens Danais vaticinia oſtendis,
Quiſquam me vivo & terram intuente,
Tibi cavas ad naves violentas manus inferet
Cunctorum Danaorum: neque ſi Agamemnona dixeris,
Qui nunc longe potentiſſimum in exercitu gloriatur ſe eſſe.
Et tum quidem cepit animum, & dixit vates inculpatus,
Neque hic de voto non ſoluto conqueritur, neque de hecatomba;
Sed gratiâ ſacerdotis, quem contumeliâ affecit Agamemnon,
Neque liberavit filiam, & non accepit pretium liberationis.

Idcirco

θητικῶς. ὡς τὸ βιάζομαι, τὸ λοιδορῦμαι, τὸ τιμωρῦμαι, καὶ τὸ δεδίσσομαι, 77 Δαιμόνι, ὅ σε ἔοικε κακὸν ὡς δειδίσσεσθαι. καὶ πολλὰ ἕτερα.

95 ἀπεδέξατο] περισσὴ 78 ἐνταῦθα ἡ ἀπὸ.

100 πεπί-

77. Locus Homeri ιλ. β. 190. mox male MS. δειδίσσεται. 78. MS. περισσὴ ἢ ἐντ&c. mendoſe. ἢ adhæſit ex præcedenti voce.

Et Lib. 5.

Viva videns vivo ſepeliri viſcera buſto.

Vivus præſens dicit Plautus Moſtell. 2. 1. 80. vide & Cl. Meurſ. ad Lycophron. v. 1019.

91. ὃς νῦν &c. ἔυχεται εἶναι] i.e. *qui nunc longe potentiſſimus in exercitu eſt.* ἔυχεται εἶναι pro ἐστὶ, ita hunc locum exponit Gataker. ad M. Antonin. lib. x. §. 8. quem vide. adde ιλ. E. v. 246. & 248.

92. ἤυδα μάντις ἀμύμων] Omnis culpæ privatio inculpatum facit. Inculpatus autem eſt inſtar abſolutæ virtutis. Itaque Homerus non virtutibus appellandis, ſed vitiis detrahendis laudare ampliter ſolet. ita τῶ δ' οὐκ ἄκοντε πετέσθην. Et ιλ. δ. 223.

Ἔνθ' οὐκ ἂν βρίξοντα ἴδοις Αγαμέμνονα δῖον
Οὐδὲ καταπτώσσοντ', οὐδ' οὐκ ἐθέλοντα μάχεσθαι.

Epicurus quoque ſimili modo maximam voluptatem detractionem privationemque omnis doloris definivit his verbis: ὅρος τοῦ μεγέθους τῶν ἡδονῶν, ἡ παντὸς τοῦ ἀλγοῦντος ὑπεξαίρεσις. A. Gellius lib. 2. cap. 6.

98. Ἐλι-

Τοῦνεκ' ἄρ' ἄλγε' ἔδωκεν ἑκηβόλος, ἠδ' ἔτι δώσει.
Οὐδ' ὅγε πρὶν λοιμοῖο βαρείας χεῖρας ἀφέξει,
Πρίν γ' ἀπὸ πατρὶ φίλῳ δόμεναι ἑλικώπιδα κούρην
Ἀπριάτην, ἀνάποινον, ἄγειν θ' ἱερὴν ἑκατόμβην
Ἐς Χρύσην. τότε κέν μιν ἱλασσάμενοι πεπίθοιμεν.
Ἤτοι ὅγ' ὣς εἰπὼν κατ' ἄρ' ἕζετο. τοῖσι δ' ἀνέστη
Ἥρως Ἀτρείδης εὐρυκρείων Ἀγαμέμνων
Ἀχνύμενος. μένεος δὲ μέγα φρένες ἀμφιμέλαιναι
Πίμπλαντ', ὄσσε δέ οἱ πυρὶ λαμπετόωντι εἴκτην.

Κάλ-

ΣΧΟΛΙΑ ΠΑΛΑΙΑ.

100 πεπίθοιμεν 79] οἱ κοινῶς μὲν διὰ διφθόγγου ἀεὶ, ποιητικῶς δὲ καὶ διὰ τοῦ ι. ἀπὸ τούτου δὴ τοῦ ι μέσος παρακείμενος πέπιθα, ἀφ' οὗ εὐκτικὸν πεπίθοιμι, τῶν πληθυντικῶν τὸ πρῶτον πεπίθοιμεν.
104 Πίμπλαντο] πιμπλῶ μετὰ τοῦ μ, ἐμπιπλῶ χωρὶς τοῦ μ διὰ τὸ κακόφωνον. ἐμπιπλῶ ἐνεστῶς, ἐνεπίμπλων παρατατικὸς μετὰ τοῦ μ, ἐπεὶ τὸ ὄπισθεν μ ἐξέλιπεν. εἰ γὰρ ἐκείνου κειμένου, εἰ καὶ ἕτερον ἐφεξῆς ἔκειτο, κακόφωνος ἡ λέξις ἐγένετο ἀποκεχωρικότως, δῆλον οὐκέτι τὸ κακόφωνον μένει τοῦ ἑτέρου μ παρόντος, ἐμπλίσσω μέλλων ἑτεροκλίτως, ἐνέπλισσα ἀόριστος παθητικῶς πίμπλαμαι ἐνεστὼς, καὶ ἐμπίπλαμαι ἀπὸ τοῦ πίμπλημι ἀχρή-

79. MS. male πεποίθοιμεν & mox πεποίθοιμι & πεποίθοιμεν. Nec potuit Moschopulus aliter, quam exhibui, scripsisse, cum derivet a πέπιθα.

98. Ἑλικώπιδα Κούρην] ἑλικώπιδες puellae Græcis dicuntur, quæ sunt *mobili oculorum petulantia*, ut Petron. loquitur, sive quæ habent, ut idem dicit

--- Blandos oculos & inquietos
Et quadam propria nota loquaces.

Qui hinc Ovidio dicuntur *arguti*. Aliter plerique sentiunt & exponunt: *nigros oculos habentes*. Sed ea vera est, quam dixi, hujus vocis notio, quam facile pluribus confirmarem, nisi res ipsa loqueretur. Hæc Vir Summus J. G. Grævius ad Hesiod. Theog. v. 16. Præterea κούρην Chryseida vocat, non quod esset virgo, sed quod esset admodum juvenis, *Eustath.*

102. Εὐρυκρείων] μεγάλως βασιλεύων, Hesych. ita populum Romanum *late Regem* dixit Virgil. Æn 1. 21.

Hinc populum late Regem, belloque superbum
Venturum excidio Libyæ.

Sic *late tyrannus* Horatio lib. 3. carm. 17.

103. ἐπί-

Idcirco dolores dedit longe-jaculans, & adhuc dabit:
Neque hic prius à peste violentas manus abstinebit,
Quàm patri dilecto reddatur blandis oculis puella
Gratis, sine pretio, & ducatur sacra hecatomba
In Chrysam. tunc fortè ipsum placantes flexerimus.
Ille quidem ita loquutus consedit. his autem surrexit
Heros Atrides late-dominans Agamemnon
Dolens: ira autem valde præcordia circumfusa caligine
Plena erant, oculi autem ipsi igni ardenti similes erant.
Cal-

ϛϐ, ἀφ' ὃ τὸ πίμπλαντο ἐπὶ τοῦ παρατατικοῦ ἐν τῷ τρίτῳ τῶν πληθυντικῶν ἀναυξήτως κατὰ τὴν τῶν Ἰώνων συνηθείαν. καὶ τὸ ἐμπιπλῶ ὁμοίως κατὰ πάντα [80] τοῦτο ἔχει. [81] ἐμπιπρῶ ἐνεϛὼς, ἐνεπιμπράμην παρατατικῶς, ἐμπρήσομαι μέλλων, ἢ ἐμπεπρήσομαι, ἐνεπρήσθην ἀόριϛος, [82] ἐμπέπρησμαι παρακείμενος.

Ὄσσε.] πορφύριος, ἡ εὐθεῖα τὸ ὄσσος. ὡς ἕρκος, βέλος, τεῖχος, ὧν πληθυντικὰ κατὰ τοὺς ἀθηναίους μὲν ἕρκη, βέλη, τείχη, κατὰ δὲ τοὺς Ἰώνας βέλεα, τείχεα, καὶ δῆλον ὅτι καὶ ὄσσεα. τῶν δὲ εἰς ᾱ πληθυντικῶν τὰ δυικὰ οὐδετέρως εἰς ῑ τελευτᾷ, οἷον ὄμματα, ὄμματε, γράμματα, γράμματε. σαφὲς οὖν ὅτι καὶ ὄσσεε, εἶτα κατ' ἀφαίρεσιν ὄσσε ἐγένετο.

λαμ-

80. MS. τός τῷ ἔχει. 81. MS. ἔμπρῳ. 82. MS. ἐμπέπρισμαι παρατατικῶς.

103. φρένες] φρένες rationis compotes esse affirmant Grammatici, quoniam μέλαιναι ab Homero vocantur; sed eos refellunt Hippocrates, Trallianus, aliique. vide Brodæi Miscell. lib. v. c. 14.

104. ὄσσε δέ οἱ πυρὶ &c.] igni ardenti. ιλ. μ. 466.
... πυρὶ δ' ὄσσε δεδήει, *igne autem oculi ardebant.* ιλ. τ. 365. de Achille: τὼ δέ οἱ ὄσσε λαμπέσθην ἀστεί τε πυρὸς σέλας. Et ιλ. ο. 607.
Oculi cum alicui ardent, iratum esse indicat. Cic. lib. 5. in Verr. *Ipse inflammatus scelere, & furore in forum venit: ardebant oculi: toto ex ore crudelitas eminebat.* Id. lib. 4. de Theoninasio: *Nam cum spumas ageret in ore, arderent oculi, voce maxima vim me sibi afferre clamaret.* Lucret. lib. 3.
Est etiam calor ille animo, quem sumit in ira
Cum fervescit, & ex oculis micat acribus ardor.
Seneca de ira lib. 1. cap. 1. *Irascentium eadem signa sunt. Flagrant & micant oculi, multus ore toto rubor, exæstuante ab imis præcordiis sanguine.* Flor. lib. 1. cap. 16. de militibus Romanis ultionem flagitantibus: *In congressu arsisse omnium oculos hostis auctor fuit.* Vide & alia exempla apud Barth. in Claudian. p. 160. 161.

105. Κάκ'

Κάλχαντα πρώτιστα κάκ' ὀσσόμενος προσέειπε,
Μάντι κακῶν, οὐ πώποτέ μοι τὸ κρήγυον εἶπας·
Αἰεί τοι τὰ κάκ' ἐστι φίλα φρεσὶ μαντεύεσθαι.
Ἐσθλὸν δ' οὐδέ τι πω εἶπας ἔπος, οὐδ' ἐτέλεσσας.
Καὶ νῦν ἐν Δαναοῖσι θεοπροπέων ἀγορεύεις
Ὡς δὴ τοῦδ' ἕνεκά σφιν ἑκηβόλος ἄλγεα τεύχει
Ὅυνεκ' ἐγὼ κούρης Χρυσηΐδος ἄγλα' ἄποινα
Οὐκ ἔθελον δέξασθαι. ἐπεὶ πολὺ βούλομαι αὐτὴν
Οἴκοι ἔχειν. καὶ γάρ ῥα Κλυταιμνήστρης προβέβουλα,
Κουριδίης ἀλόχου. ἐπεὶ οὐ ἔθεν ἐστὶ χερείων
Οὐ δέμας, οὐδὲ φυήν, οὔτ' ἄρ' φρένας, οὔτε τι ἔργα.

Ἀλλὰ

ΣΧΟΛΙΑ ΠΑΛΑΙΑ.

Λαμπετόωντι] λάμπω, καὶ κατὰ παραγωγὴν λαμπετάω, λαμπετῶ, ἀφ' οὗ μετοχὴ ὁ λαμπετῶν, ἀφ' οὗ μετοχὴ δοτικὴ λαμπετῶντι, καὶ πλεονασμῷ τοῦ ο λαμπετόωντι.
Ἐΐκτην] εἴκω, εἶκον, εἰκέτην, καὶ κατὰ συγκοπὴν καὶ διάλυσιν ἐΐκτην.

105. Κάκ' ὀσσόμενος] ὑπόδρα ἰδὼν dixit v. 148. & ιλ. β. 245. *Torvam faciem* refert etiam inter iræ signa Seneca lib. 1. cap. 1. Virgil. Æn. 3. 677.

Cernimus adstantis nequicquam lumine torvo
Ætnæos fratres.

ita Ajax apud Ovid. Metam. XIII. pr. *Impatiens iræ* dicitur *respexisse vultu torvo.*

106. Μάντι κακῶν] Contemnit Calchanta Agamemnon; ita & vaticinia contemnit Eteocles apud Eurip. Phæniss. 779.

Ἐγὼ δὲ τέχνην μαντικὴν ἐμεμψάμην
Ἤδη πρὸς αὐτόν. ---
Ego vero artem vaticinandi vituperavi
Jam apud ipsum.

Κρήγυον] Recte hæc vox restituitur Hesychio, apud quem legitur κρήγιον, ἀγαθὸν &c.

107. Αἰεί τοι τὰ κάκ' ἐστι φίλα &c.] *semper tibi amicum est*, i. e. placet *mala prædicere.* idem infr. v. 541. dixit Αἰεί τοι φίλον ἐστιν &c. & v. 177. Αἰεὶ γάρ τοι ἔρις τε φίλη, πόλεμοί τε, μάχαι τε. & ιλ. η. 357. Ita Græcos imitans loquitur Horatius lib 2. carm. 17. *Nec diis amicum est nec mihi* & IV. 6. *Ego Dis amicum reddidi carmen.* Sed genere loquendi apud Latinos non valde usitato, uti vult Muretus Var. Lect. II. 12. a quo dissentit Sciopp. Sulp. Lect. IV. 17.

φίλα] ἀντὶ τοῦ φίλον. Atticorum hæc forma est. Eustat. ad h. l. p. 44. Ἐστὶ τὸ, φίλα, ἀττικῶς ἀντὶ ἑνικοῦ τοῦ φίλον, ὡς καὶ παρὰ Σοφοκλεῖ. οὕτως ἀμυντέα ἐστὶ τοῖς κοσμουμένοις, ἀντὶ τοῦ ἀμυντέον.

καὶ

Calchanta primum torvè intuens alloquutus est,
Vates malorum, nunquam mihi bonum dixisti:
Semper animo tuo jucundum est mala vaticinari:
Bonum autem nondum aliquod dixisti verbum, neque perfeciſti:
Et nunc inter Danaos vaticinans pro concione dicis,
Quòd idcirco ipsis longe-jaculans dolores facit,
Quoniam ego puellæ Chriseidis splendidum liberationis pretium
Non volui accipere: quoniam vehementer cupio ipsam
Domi habere. Etenim Clytemnestræ praeposui,
Uxori quam virginem duxi. quoniam illa non est inferior
Neque corpore, neque forma, neque ingenio, neque operum peritia

Sed

106 Τὸ κρήγυον] κρήγυόν τὸ 83 πρέατι ἡδὺ καὶ προσηνὲς, ἤτοι τὸ θυμηρές.

113 Προβέβουλα] βούλομαι ἐνεστὼς, ἐβουλόμην παρατατικὸς, βουλήσομαι μέλλων ἑτεροκλίτως, ἐβουλήθην ἀόριστος, βέβουλα μέσος παρακείμενος. ὡς λέλακα, ζῶσαν λέλακας. καὶ μετὰ τῆς ϖϑ προβέβουλα.

124 Ἴδ.

83. MS. Κίεαπ. manifesto errore.

καὶ ϗέτλια δ' ἐμί γε τά δὲ πάσχειν. ἀντὶ τοῦ ϗετλιόν ἐστι, κὶ παρ' Ἡσιόδῳ. νομιζόμενα, ἀντὶ τοῦ νομιζόμενον. καὶ παρὰ τῷ Καμικιδ. σωικκωτέα ἐστί σοι κἀτλὼ τρύγα. Aristophanis hoc est. Eurip. in Hecuba 1107. Σύγγναθ', ὅταν τις κρείσσον, ἢ φέρειν κακὰ πάθῃ. ubi Scholiastes: συγγνωστὸν ἦδει εἰπεῖν. ἐκφέρει δὲ πλαθυντικῶς, ἀπλικῶς. κὶ τοῦτο ζητῶν δύρσις παρὰ πᾶσι καὶ ποιηταῖς καὶ λογοποιοῖς. Idem Med. 491. σύγγνως' ἄν τι σοι. ita enim legendum, non vero συγγνώσεν Hesiod ἔργ. 304.

-- σοὶ δ' ἔργα φίλ' ἔσω μέτρια κοσμεῖν.

107. Κἀκα μαντεύεσθαι] Ahabus ad Josaphatum de Micha 2 Chronic. 18. 7. *Supereſt vir unus ex quo consulas Jehovam, at ego odi eum, quia non praedicit de me bonum, sed omnibus diebus suis i. e.* semper *malum.*

114. Κεριδίνς ἀλ.] *intactam* Virgil. vocat. Aen. l. v. 349. talis vero est, ἥν τις κόρῳ ἔτι ὀσσον ἀγάγηται. ἐ μὲν ἢ ἑτέρῳ ϖϑοσυζυγθεῖσαν εἰς γάμον, ἢ καὶ' ἄλλως γραῦν. Eustath. ad h. l.

115. Οὐ δέμας] Notat Eustathius Homerum semper cum de vivo corpore loquitur, τὸ δέμας usurpare, cum vero de mortuo loquitur, τῷ σώματος voce uti. En ejus verba: Ισέον δὲ ὅτι σημειοῦνται ἐπὶ παλαιοὶ τὸ δέμας· ὃ μὲν ποιητὴς ὅπῃ ἐμψύχου ἀεὶ τιθέναι σώματος,

Ἀλλὰ καὶ ὣς ἐθέλω δόμεναι πάλιν, εἰ τόγ' ἄμεινον.
Βέλομαι ἐγὼ λαὸν σόον ἔμμεναι, ἢ ἀπολέσθαι.
Αὐτὰρ ἐμοὶ γέρας αὐτίχ' ἑτοιμάσατ', ὄφρα μὴ οἶος
Ἀργείων ἀγέρας ἔω, ἐπεὶ οὐδὲ ἔοικε.
Ἀθάνατοι γὰρ τόγε πάντες, ὁ μοι γέρας ἔρχεται ἄλλη.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεύς,
Ἀτρεΐδη κύδιστε, φιλοκτεανώτατε πάντων,
Πῶς γάρ τοι δώσουσι γέρας μεγάθυμοι Ἀχαιοί;
Οὐδέ τι πω ἴδμεν ξυνήϊα κείμενα πολλά.

Ἀλλὰ

ΣΧΟΛΙΑ ΠΑΛΑΙΑ.

124 Ἴδμεν] ἴσημι ποιητικῶς, ἴσης, ἴσησιν, ἃ τὰ πληθυντικὰ ἔχει ἴσμεν κατὰ συγκοπήν, ἴστε, ἴασιν, ἃ καὶ παρὰ τοῖς κοινοῖς ἐξιὼν ἐν χρήσει. ἀπὸ τοῦ ἴσμεν τὸ ἴδμεν τροπῇ τοῦ τ εἰς δ.

84. MS. ἴισμεν.

τος, ἀς σωζομένης τῆς ψυχῆς, καὶ δι' ἣν τὰς σωίζωτος. τὸ δέ γε σῶμα. δηλ ἄψυχον τυγχάνει ἰστημένου ψυχῆς &c. Br. Schol. Auct. Δίμας ὁ ποιητὴς τὸ ἔμψυχον εἴωθε λέγειν. & paulo post, σῶμα δὲ καλεῖ, τὸ ἄψυχον. Ita quoque Anonymus de vita Homeri. p. 342. Ed. Amst. Ὅθεν καὶνοῖ δοκεῖ τοῖς φιλοσόφοις, τὸ εἶναι τὸ σῶμα τάφον τινὲ τῆς ψυχῆς δημιούργιον. καὶ τοῦτο δὲ Ὅμηρος παρῆτος ἀδήλωσε. τὸ μὲν γὰρ τῶν ζώντων εἶναι δίμας παρασημαίνει, ὡς ἐν τούτοις, οὐ δίμας, ἀλλ' φυλῶ καὶ - δίμας δ' ἤκουσε γυναικί. καὶ - ἤτοι ἐμοὶ δεινὸν, οὐδέ τι, δίμας τι. Τὸ δὲ ἀποζωγλυκὸς τῶν ψυχῶν, οὐδὲν ἄλλο; ἢ σῶμα καλεῖ. ὡς ἐν τούτοις, Σῶμα δὲ εἶκαδ' ἐμὸν δόμεναι πάλιν Καὶ, Σώματ' ἀκηδέα κεῖται ἐνὶ μεγάροις Ὀδυσῆος. Καὶ, Σῶμα γὰρ οὐ Κίρκης μεγάλης κατελείπομεν ἡμεῖς. Τὸ γὰρ αὐτὸ, ζῶντος μὲν τοῦ ἀνθρώπου, δίμας ἐκάλουν τὴν ψυχήν. Τελευτήσαντος δὲ, ὅσπερ εἰ σῶμα καταλείποιεν. In eandem sententiam scribit Macrob. in Somn. Scip. lib. 1. c. 11. Sed nugari illos, qui differentiam statuunt inter σῶμα & δίμας, aut Tzetzes in Scholiis ad Lycophr. v. 41. Nec viderunt differentiam statuere Hesych. exponens Σῶμα, πτῶμα. δίμας.

Οὐδὲ φυλῶ] φυὴ significat hoc loco formæ dignitatem & gratiam. Thomas Magist. φυὴ δ' εἶναι ὁ ἁλικία, ἀλλὰ καὶ ἡ φυσικὴ χάρις. Ὅμηρος ἐν α' Ἰλιαδ. οὐ δίμας ἐδὲ φυλῶ, οὔτε δέμας, οὔτε τι ἶσα. Ἀριστόδημος δὲ τὸ δὲ Ἀλεξάνδρου ἱστορεῖ. Ἀχαιὸς πάντες φυλῶ μετέχουσιν. Praterea ἐρίνι hic φρένιον norant.

116. Ἀλλὰ καὶ ὡς &c.] sed & sic h. e. quamvis hoc ita sit, quamvis non sit inferior Clytemnestra, volo tamen eam reddere ἢ præstat. Ita καὶ ὡς apud Thucid. lib. 1. quamvis notat: Ἐδόκει γὰρ καὶ ὁ πρὸς Πελοποννησίους πόλεμος, καὶ ὡς ἐσόμενος αὐτοῖς.

117. Βέλομαι ἐγὼ] de hoc præcipio loquendi genere Aur. Augustin. lib. IV. Emendat. cap. 8. Giphan.

117. Βέλομαι &c.] Vetior omnino poste

Sed & ſic volo reddere, ſi hoc eſt melius.
Malo ego populum ſalvum eſſe, quàm perire.
Sed mihi praemium ſtatim praeparate, ut non ſolus
Argivorum praemio caream : nam ne decet quidem.
Videtis enim hoc omnes, quod mihi praemium abit alio *(i. e. eripitur.)*
Huic autem reſpondit poſtea pedibus-praeſtans Divinus Achilles,
Atride glorioſiſſime, avariſſime omnium,
Quî tibi dabunt praemium magnanimi Achivi?
Non omnino ſcimus communia ullibi repoſita multa.
Sed

Ξυνήϊα] ἀπὸ [85] τῆς ξυν προθέσεως, ἥ συναγωγός ἐϛιν. δύο [86] τὸ ἐλάχιϛον ὄνομα ποιεῖ τὸ ξυνὸν, ταυτὸν δυνάμενον ἐν τῷ κοινόν. ἔϛιτ' ἐπεὶ τοῦτο [87] κτητικοῦ ἴδιος, τύπον ἀυτὸ σχηματίζει, καὶ ξυνήϊον ἀυτὸ ποιεῖ κατὰ τὴν ἀκολαθίαν τῶ πρεσβήϊον.

δέ.

85. MS. ἀπὸ τῶ ξων &c. reperitur quoque hæc locutio apud Schol. Thucid. ad lib. III. c. 7. ἥ ἐϛ ἀντὶ τῶ πλεῖ. Sed & hic locus emendari debet, quod olim monuit H. Stephanus. 86. MS. τῶ λαχίϛον. 87. MS. κτητικῶ εἴδως.

poſterior Cametarii expoſitio. Eſt ellipſis τῶ μᾶλλον. Alexander Epiſt ad Ariſtot. quam nobis ſervavit A. Gellius l. XX. c. 5. Ἐγὼ δὲ βελοίμην ἂν ταῖς πιρὶ τὰ ἄριϛα ἁμαρτίαις, ἢ ταῖς δυνάμεσι διαφέρειν, *Ego doctrina anteire malim, quam copiis atque opulentiis.* Mathæus cap. 18. 8. καλόν σοι ἐϛὶν εἰσελθεῖν εἰς τὴν ζωὴν χωλὸν ἢ κυλλὸν, ἢ δύο χεῖρας &c. *Melius eſt tibi* &c. Menander : Καλὸν τὸ μὴ ζῆν ἢ ζῆν ἀθλίως. *Melius eſt non vivere, quam vivere miſere.* Latinis etiam frequens hæc locutio. Plaut. Rud. IV. 4. *Tacita mulier eſt bona ſemper, quam loquens.* Tacit de mor. Germ *Cedere loco, dummodo rurſus inſtet, conſilii quam formidinis arbitror.* Vide Vechner. Hell. lib. I. cap. 5. & Schott. Obſerv. Human. v. 84.

βέλομαι] obſervat Thom. Magiſter hoc verbum tantum conjungi cum præterito & præſenti, nunquam cum futuro. Ἰϛέον δὲ, inquit, ὅτι τὸ βέλομαι μὴ μετὰ παρωχημένου καὶ ἐνεϛῶτος μόνον τίθεται, ἀλλὰ καὶ μετὰ μέλλοντος. Subnectit hunc Homeri locum. Θελήσῃς ἐν ἐδέμνῳ. Βελόμην ἂν τῶν ἐναντίων λαζεῖν πεδοδίμου Λυκιανὸς ἐν τοῖς ἀληθινοῖς. Βέλομαι αὖθις ἐξεταζειν.

120. ὅ μοι γέρας ἐρχε] ἄλλη] Plaut. Trinum. II. 4. 17. *Ratio quidem hercle apparet, argentum elapſum.* i. e. abiit, periit, evanuit. Ita JCti dicunt *Pecuniam ire.* Cic etiam in Verr. *Pecuniam ait, qua via iverat, eadem reverteſſe.* Vide Scip. Gentil. parerg. I. 20. adde Vertin. II. c. 20.

122. φιλοκτεανώτατε] Hinc & Platoni familiare eſſe, ait Pollux, Reges malos γοργὰς ἐρασχεμάτους. Giphan.

C 129. πό-

Ἀλλὰ σὺ μὲν πολίων ἐξερύσσεο, τὰ δέδασαι,
Λαοὺς δ' οὐκ ἐθέλω παλίλλογα ταῦτ' ἐπαγείρειν.
Ἀλλὰ σὺ μὲν νηῦ τῇδε θεῷ ὥπερ ἐπιπρέσβευε
Τελωλῇ τετραβωλῇ τ' ἀποτίσομεν, αἴ κέ ποθι Ζεὺς
Δῷσι πόλιν Τροίην εὐτείχεον ἐξαλαπάξαι.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη κρείων Ἀγαμέμνων,
Μηδ' ἔτως, ἀγαθός περ ἐών, θεοείκελ' Ἀχιλλεῦ,
Κλέπτε νόῳ. ἐθέλει δέ παρελθέμεναι, οὐδέ με πείσεις.

Ἠὲ

ΣΧΟΛΙΑ ΠΑΛΑΙΑ.

125 δέδασαι] δάζω ἐνεσὼς, ἀντὶ τούτου δὲ λέγεται τὸ [88] δαιτρεύω

89 —— τὰ δ' ἄλλ' εἰς δῆμον ἔδωκε
Δαιτρεύειν.

καὶ τὸ δατέομαι, ὃ, διὰ τὸ ἐφεξῆς ἔχειν τρία βράχεα, δατεῦμαι λέγεται. ἀφ' ὃ τὸ 90 — δατεώμεθα λητδ' Ἀχαιοί.
δάσομαι μέλλων, ἐδασάμην ἀόριστος, δέδασμαι παθητικῶς παρακείμενος, τὸ τρίτον δέδασαι.

88. MS. δετρέυω, quod nihil significat. Hinc tamen, quod viri docti aliis locis ostenderunt, discere licet Græcos ε. pronunciasse veluti αι. ad v. 40. κρειαίνω pro κραιαίνω. 176. πεπιδευμένος pro πεπαιδευμένος. 249. καθέρειν pro καθαίρειν. 352. δηνεὸς pro δηναιός. v. 418. χεῶντε pro χεῶντας. v. 598. ἀκρεφνὲς pro ἀκραιφνὲς. ad ιλ. β. v. 34. ἐφρένειν pro εὐφραίνειν. v. 137. σημηωμένῳ pro σημαινομένῳ. Corruptus hac in re sæpius est Hesychius v. ἐκεφάσνεν, ἐπλήρα, ἐτελείᾳ &c. omnino leg. ἐκεφαίανεν. ita h. l. in suis ad me literis emendat Eruditissimus Jensius. Respicit enim Hom. ιλ. ε. 508. addo eundem Hesychium v. ἐρεθέντι, ληφθέντι, corrige αἱρεθέντι, ληφθέντι. Idem, Ἰσοδέτης ὑπ' ἐνίων ὁ Πλάτων &c. Leg. Ἰσοδαίτης, Meurs. Lect. Att. alibi, Ἐζηῶν, νέων &c. Leg. αἰζηῶν, Salmas. Id. Περγέα θεὸς, ἡ Ἄρτεμις. Leg. Περγαία θεὸς, &c. Ita Latini ex Græcorum κλυταιμνήστρη formarunt *Clytemnestra* vide & Cl. Sylburg. ad Pausan. Corinth. cap. XII. & XXIX. ad Arcad. c. III. 89. Homer. Ιλ. Λ. 703. 90. Ιλ. I. v. 138.

129. πόλιν τρίλιν ἐξαλαπάξαι] ita ιλ. I. 136.

εἰ δέ κεν ἔνθα
Λῦσι μέγα Πριάμοιο θεοὶ δώσουσ' ἁλαπάξαι.

131. Ἀγαθός] Vir doctus ἀγαθὸν hoc loco interpretatur prudentem. Male. Recte exponitur *fortis*. ἀγαθὸς enim Græcis sæpe *fortem* significat. Eurip. Androm. 611. ψυχὰς δὲ πολλὰς καγα-

θὰς

Sed quae quidem ex urbibus praedati ſumus, ea divi- 125
ſa ſunt,
Populos autem non decet iterum-collecta haec congregare.
Sed tu quidem nunc hanc Deo permitte: at Achivi
Tripliciter quadrupliciterque compenſabimus, ſi quando Jupiter
Det urbem Trojam bene-munitam diripere.
Hunc autem reſpondens allocutus eſt rex Agamemnon, 130
Ne ſic quidem, quamvis *ſis* fortis, Deo ſimilis Achille,
Falle mente: quoniam *me* non effugies, neque me flectes.

Nun-

128 Ἄι κέ ποθι] ποῦ καὶ πῇ κοινῶς. τὸ μὲν ἐπι ςάσεως, τὸ δὲ ἐπὶ 91 κινήσεως. πόθι καὶ πόσε ποιητικῶς. λέγεται δὲ τὸ ποῦ, ἐνίοτε μὲν ἐπὶ τόπȣ, ἐνίοτε δὲ ἀντὶ τοῦ ἴσως. ἔςι δ' ὅτε καὶ περισσῶς κεῖται, ὅτε δὲ ἐπὶ τόπȣ λέγεται. ἐνίοτε μὲν κατ' ἐρώτησιν προφέρεται, ἐνίοτε δὲ χωρὶς ἐρωτήσεως. ἐπὶ μὲν οὖν τῶν ἄλλων πάντων ἐγκλίνεται, ὅτε δὲ κατ' ἐρώτησιν λέγεται, οὐ δύναται ἐγκλίνεσθαι.

131 Ἀγαθός περ ἐὼν] τοὺς τρόπυς δηλοῖ, ᾧ ἐναντίον ὁ κακότροπος . . . . . .

134 ἔε-

91. MS. νήσεως.

θὰς ἀπώλεσας. ἀγαθὸς πρὸς πόλεμον Plutarcho dicitur qui *bello bonus* Saluſtio B. Jug. 13. *ſtrenuus nimirum miles & onanu fortis*. Sic & Latinorum bonus *fortem* ſæpe notat. Et *bene mori* eſt fortiter pugnando mori. Vide Ampl. Cuper. Obſervat. lib. 1. cap. 8. Huic opponitur quod Horatius dixit *non bene* lib. 1. carm. 7.

Tecum Philippos, & celerem fugam
Senſi, relicta non bene parmula, i. e. cum dedecore.

131. θεοείκελ' Ἀχιλλεῦ] Apulejus de Deo Socratis *Nihil eſt Deo ſimilius quam vir animo perfecte bonus*. Et apud Senec. de conſtant. Sap. c. 8. *Sapiens* dicitur *excepta mortalitate ſimilis Deo*.

132. Μηδ' οὕτως κλέπτε νόῳ, ἐπεὶ οὐ παρελεύσεαι, i. e. Noli doloſe agere, noli fraudulenta in animo tuo machinari ad me decipiendum, quandoquidem me non effugies, hoc eſt, mihi non latebunt tuæ machinationes tuæ artes & occultæ ac fraudulentæ rationes.

Ἠὲ θέλεις, ὄφρ' αὐτὸς ἔχῃς γέρας, αὐτὰρ ἔμ' αὖτως
Ἧμαι ἀδύμορον. κέλεαι δέ με τιμὴ δ' ἀποδῦναι;
Ἀλλ' εἰ μὲν δώσουσι γέρας μεγάθυμοι Ἀχαιοὶ,
Ἁρσαντες κατὰ θυμὸν, ὅπως ἀντάξιον ἔσται·
Εἰ δέ κε μὴ δώωσιν, ἐγὼ δέ κεν αὐτὸς ἕλωμαι
Ἢ τεὸν ἢ Αἴαντος ἰὼν γέρας, ἢ Ὀδυσῆος
Ἄξω ἑλών· ὁ δέ κεν κεχολώσεται ὅν κεν ἵκωμαι.
Ἀλλ' ἤτοι μὲν ταῦτα μεταφρασόμεσθα καὶ αὖτις·
Νῆα δ' ἄγε νῆα μέλαιναν ἐρύσσομεν εἰς ἅλα δῖαν,
Ἐς δ' ἐρέτας ἁπτῆνας ἀγείρομεν, ἐς δ' ἑκατόμβην
Θείομεν, ἐν δ' αὐτὴν Χρυσηΐδα καλλιπάρηον

Βήσο-

ΣΧΟΛΙΑ ΠΑΛΑΙΑ.

134 . . . . . ἕεμαι. ἡ μετοχὴ ἐν χρήσει παρὰ τοῖς ποιηταῖς, παρὰ δὲ τοῖς κοινοῖς πάθημαι λέγεται μετὰ τῆς κατα. ᾠδὴν πλέον ἐν τούτοις ἡ αὔξησις γίνεται, οἷον ἐπάθευδον, ἐπάμυνον, ἐναθήμην. ἰσέον δὲ ὅτι τὸ μὲν πάθηται προπαροξύνεται, τὸ δὲ ἀπαρέμφατον περισπᾶται.

134 Κέλεαι] ἀντὶ τοῦ 92 λέγεις ἐνταῦθα. κελεύομαι ποιητικὸν, κελεύω κοινόν.

92. MS. λέγειν.

135. Ἀλλ' εἰ μὲν &c.] Abruptum loquendi genus quod Anantapodoton vocant, cum nimirum eleganter reticent auctores vocem unam aut plures, sine qua oratio intelligi nequit. Subintelligitur hic παύσομαι vel tale quid. Græcorum multa exempla recenset Eustathius. adde Thucid. lib. 3. cap. 3. ubi & Schol. hoc Homeri profert. Non ignorant Latini hanc loquendi rationem. Cic. ad Att. lib. VII. Ep. 18. *Responsa Pompeji grata populo, & probata concioni esse dicuntur. Ita putaram: quæ quidem ille si repudiarit, jacebit: Si acceperit?* Sententia Ciceronis hæc est: Si Cæsar conditiones oblatas recusaverit, rem armis definiet. Si non recusaverit, iterum legatos mittet. Ibid. lib. XVI. Ep. 5. *Cn. Luccejus, qui multum utitur Bruto, narravit, illum valde morari, non tergiversantem, sed exspectantem, si qui forte casus.* Sed in antiquo codice membranaceo Venetiis Ao. CIↃ CCCC LXX impresso, cujus usum mihi præstitit Magnus Doctor meus J. G. Grævius, reperi *Si qui forte casus occurrant.* Recipienda ergo hæc vox in textum, vel per anantapodoton exponendus est locus.

Nunquid vis ut ipſe habeas praemium, ſed me fruſtra
Sedere indigentem; jubes autem me hanc reddere?
Sed ſi dabunt praemium magnanimi Achivi,
Satisfacientes animo *meo*, ut æquale ſit pretio:
Sin autem non dederint, ego certè ipſe auferam
Vel tuum, vel Ajacis veniens praemium, vel Ulyſſis
Abducam capiens: ille autem iraſcetur ad quem ivero.
Verum enimvero de his conſultabimus etiam poſthac.
Nunc autem age navem nigram deducamus in mare vaſtum,
Intus autem remiges idoneos congregemus, intus & hecatomben.
Ponamus, ipſam verò Chriſeida pulchras genas habentem Aſcen-

137 δώωσι] δῶ, καὶ πλεοναςμῷ τῇ ω δώω, ἀΦ' ἧ δώη. ὑποταντικὸν δὲ τὸ δώῃ, ἢ ἐυκτικὸν, εἰδὲ γάρ ἐςι πρῶτον δώην, ἀλλὰ εἰ δώω, τὸ τρίτον τῶν πληθυντικῶν ἐὰν δώωσι.

143 θείομεν] ἀπὸ τοῦ θῶ ἀχρήςῳ, κοινῶς μὲν τίθημι, ποιητικῶς δὲ θείω, κατὰ πλεοναςμὸν τῆς ει διΦθόγγε, ἀΦ' ἧ τὸ τέθεικα. ὡς ἀπὸ τοῦ ςῶ ἵςαμαι κοινὸν, ςείω δὲ ποιητικόν. 93 Στείομεν, εἴ κεν πρῶτον ἐρύξομεν ἀντιάσαντες, καὶ σείομεν. ὡς δεόμαι, τὸ δέομαι ἀντὶ τοῦ ὑΦίςαμαι, ἤγεν 94 ὑπέχομαι. ὡς ἀντιῶ ἀντὶ τοῦ ὑπαντῶ, ἀΦ' ἧ τὸ . . . . . : μαι. κατὰ συγκοπὴν, καὶ τὸ . . . . . ἐπὶ παρατατικοῦ, εἰ καὶ ἐπὶ σημασίας ἀορίςε λαμ-

βάνε-

93. Locus exſtat ιλ. ο. v. 297. 94. MS. ὑπώχομαι.

cus. Id. ad Fam. lib. 11. Ep. 10. *Hiccine eſt ille, qui urbem? quem ſenatus?* vide ibi expoſitionem Manutii. Et Ep. 9. *Ego voluptatem animi nimiam.* ſc. cepi. Orat. pro Ligar. c. 10. *Ignoſcite judices: erravit: lapſus eſt: non putavit: ſi unquam poſthac.* Sc. peccabit, non deprecabor ejus calamitatem. Hinc vera lectio Floro reſtituenda lib. 111. cap. 6. *Ipſe Pompejus in originem fontemque belli Ciliciam. Nec hoſtes detrectavere certamen* &c. *Verſus eſt* ex margine in textum irrepſiſſe puto. Ignorant enim vetuſtiſſimi codices, uti teſtatur Magnus Salmaſius.

142. Ἐπιπνδὲς] Adverbium recentiores eſſe volunt. Hinc & Camerarius exponit *apte legamus remiges*, id eſt, aptos & idoneos; ſed ὄνομα οἱ παλαιοὶ φασὶν εἶναι πληθυντικὸν Euſtath. ὥσπερ δέ πε τὸ ἀκλεὲς πληθυντικον παρ' Ὁμήρῳ ἀκλεὶς λέγεται. ἐκλινθέντος τοῦ ῑ,

Βήσομαι· εἰς δέ τις ἀρχὸς ἀνὴρ βουληφόρος ἔσται,
ἢ Ἄϊας, ἢ Ἰδομενεύς, ἢ δῖος Ὀδυσσεύς·
Ἠὲ σὺ Πηλείδη, πάντων ὑπερφίαλ' ἀνδρῶν,
Ὄφρ' ἡμῖν ἐκάεργον ἰλάσσεαι ἱερὰ ῥέξας.
Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς,
Ὤ μοι ἀναιδείην ἐπιειμένε, κερδαλεόφρον,
Πῶς τις τοι πρόφρων ἔπεσιν πείθηται Ἀχαιῶν,
Ἢ ὁδὸν ἐλθέμεναι, ἢ ἀνδράσιν ἶφι μάχεσθαι;

Οὐ

ΣΧΟΛΙΑ ΠΑΛΑΙΑ.

βάνεται. ἀπὸ δὲ τοῦ βῶ βαίνω κοινόν, βείω δὲ ποιητικόν, ὃ ἀντὶ τοῦ περίειμι καὶ ζῶ λαμβάνεται. ἔστι δὲ ἐνταῦθα τὸ θείομεν, 95 τὸ ἐρύομεν, τὸ ἀγείρομεν, καὶ τὸ βήσομεν ἀντὶ τοῦ ὑποταικτικοῦ. ὡς τὸ 96 εἴδομεν

—— 97 ἵνα ἴδομεν ἄμφω.

146 Ἐκπαγλότατε] ἀντὶ τοῦ ἐξεπλάγην, κατὰ μετάθεσιν τοῦ λ. ἔκπαγλος ὁ ἐκπληκτικὸς καὶ θαύματος ἄξιος, ἀφ' ὃ καθ' ὑπέρθεσιν ὁ ἐκπαγλότατος.

148 Ὑπόδρα] ἀπὸ τοῦ ὑποδέρκεσθαι, τὸ κοινῶς ὑποβλέπειν. ἔστι δὴ ταυτὸν τὸ ὑπόδρα ὁρᾶν 98 τῷ ταυρηδὸν ὁρᾶν.

149 Επιειμένε] ἀμφιέννυμαι ἐνεστὼς κοινὸς ἀπὸ τοῦ ἕω, ὡς ἀπὸ τοῦ ἄγω, τὸ κλῶ, τὸ ἄγνυμαι, καὶ τοῦ ὄρω τὸ ὄρνυμαι, μέλλων

95. in editis est ἐρύσομεν. 96. 97. MS. utroque loco habet ἴιδομεν.
98. MS. τὸ ταυειδὸν.

ἐστι γέγονε καὶ τὸ ὀπιτηδὲς, ἐκ τοῦ ὀπιτηδεῖς ἐπιθέτου τοῦ ἐπὶ χρείαν μετρικήν. Cum Eustathio facit brevium Scholiorum auctor ὀπιτηδὲς exponens ὀπιτηδείως. ita & παλιμπετὲς Odyss. ε. v. 27.

Μνησῆρες δ' ἐν νηὶ παλιμπετὲς ἀπονέεσθαι.

147. Ἐκάεργον] ἑκάεργος, ὁ τὰ ἑκάθεν ἐργαζόμενος, τουτέστιν ὁ ἅλις, qui vim suam exercet in res longe dissitas, Hoc Sol, Heraclid. Alleg. Homer. p. 417. Ed. Amst.

148 Ὑπόδρα ἰδὼν] supra v. 105. καθ' ὑποδρὰ νοήσας, vide quæ ibi notavi. dicit hoc Suetonius *Vultu minus familiari respicere.* ὑπόδρα πομπικῶς ὑπερόπτως ἀντὶ ταυρηδόν, Moschop. ὑπόδρα. Qua voce utitur Aristophan. in Ἀχαρν. Act. III. sc. 3.

Ἐβλιψεν δ' ταυρηδὸν ἐκ φρυάγματος κατω

ubi

Aſcendere faciamus. unus autem aliquis praefectus ex proceribus ſit,
Vel Ajax, vel Idomeneus, vel divinus Ulyſſes.
Vel tu Pelide, omnium maxime terribilis virorum,
Ut nobis longe jaculantem places ſacris factis.
Hunc autem torvè intuitus alloquutus eſt pedibus velox Achilles,
Heu impudentiâ indute, vafer,
Quomodo aliquis tibi promte dictis audiens ſit Achivorum,
Vel ut ad inſidias eat, vel cum viris fortiter dimicet?
Non

ποιητικῶς μὲν ἔσομαι ἀπὸ τῦ ἔω ἀχρήςϑ, κοινῶς δὲ ἀμφιέσομαι μετὰ τῆς προθέσεως ἀεὶ, ἀόριςος ποιητικῶς μὲν ἐσάμην, κοινῶς δὲ ἀμφιεσάμην. καὶ ἀμφιάσομαι καὶ ἠμφιασάμην ἐπὶ τῶν αὐτῶν παρὰ τοὶς κοινοῖς, ὡς ἀπὸ τῦ ἀμφιάζω. καθὸ καὶ ἄμφια τὰ περιβλήματα λέγεται. 99 παρὰ ποιητικῶς μὲν εἶμαι, ἀφ' ἕ εἰμένος, καὶ ἐπειμένος ἀπὸ τοῦ ἔω ἀχρήςϑ ἀπὸ τέτϑ γὰρ εἴημι ἄχρηςον κατ' ἀκολϑίαν μὲν τῦ τίθημι, ἢ ἔιω, ὡς θείω, 100 καὶ ἀπὸ τέτϑ εἶμαι, κοινῶς δὲ ἠμφίεσμαι ἀπὸ τῦ ἧμα, τὸ ἔνδυμα ποιητικῶς, 1 λεύχειμων δὲ κοινόν. ὡς μήλον μὲν τὸ πρόβατον ποιητικὸν, μηλωτὴ δὲ τὸ τέτϑ δέρμα κοινον, καὶ κάρα ποιητικὸν, κρήδεμνον δὲ κοινὸν, καὶ πολλὰ ἕτερα ποιητικὰ ὄντα εἶ παραγόμενα ἢ συντιθέμενα γίνεται.

156 Ἐ.

99. ita MS; Sed nullus dubito, quin ipſius Moſchopuli manus fuerit παρακ. i. e. παρακείμϑ. 100. in MS. mendoſe legitur καὶ ἀπὸ τέτϑ εἶμαι, κοινῶς δὲ ἠμφίεσμαι. ἀπὸ τέτϑ εἶμαι ἀεὶ πεδίμαι, κοινῶς δὲ ἠμφίεσμαι &c. 1. MS. λϑχείμων.

ubi ſcholiaſt. ταυρήδην] τοιῦτϑ γὰ τῷ χήματι ὁρμζόμϑ διεγίλϑ.

149. Κερδαλεόφρων] *Vafer*, talis Horatio dicitur *animus ſub vulpe latens*, de art. Poët. v. 437.

Nunquam te fallant animi ſub vulpe latentes.

Et Perſio Sat. v. v. 117.

Aſſutam vapido ſervans ſub pectore vulpem.

151. Ἦ ὁδὸν ἰλϑίμϑαι] *vel ut ad inſidias eat*, locum nimirum inſidiarum, vel *ad inſidias ſtruendas*. infra v. 227. hoc vocat λόχον ἰέναι. vide & Harpocrat. v. ὁδός. Demoſthen. Orat. contra Ariſtocrat. ἐν ὁδῷ καθιλὼν, ἀντὶ τῦ ἐν λόχω. Euſtath.

Ἦ ὁδὸν ἰλϑ.] duplex belli gerendi forma agnoſci ab Homero videtur, primum inſidiis, quod appellat ὁδὸν ἰλθεῖν: ſecundo aperto cam-

Οὐ γὰρ ἐγὼ Τρώων ἕνεκ' ἦλυθον αἰχμητάων
Δεῦρο μαχησόμενος· ἐπεὶ ἔτι μοι αἴτιοί εἰσιν.
Οὐ γὰρ πώποτ' ἐμὰς βοῦς ἤλασαν, οὐδὲ μὲν ἵππους,
οὐδέ ποτ' ἐν Φθίῃ ἐριβώλακι βωτιανείρῃ
Καρπὸν ἐδηλήσαντ'· ἐπεὶ μάλα πολλὰ μεταξὺ
Οὔρεά τε σκιόεντα, θάλασσά τε ἠχήεσσα.
Ἀλλά σοι ὦ μεγαλήτορ ἅμ' ἑσπόμεθ', ὄφρα σὺ χαίρῃς,
Τιμὴν ἀρνύμενοι Μενελάῳ, σοί τε κυνῶπα,
Πρὸς Τρώων, τῶν ἔτι μετατρέπῃ, οὐδ' ἀλεγίζεις.
Καὶ δή μοι γέρας αὐτὸς ἀφαιρήσεσθαι ἀπειλεῖς,
Ὅν ἔπι πολλὰ μόγησα, δόσαν δέ μοι υἷες Ἀχαιῶν.
Οὐ μὲν σοί ποτε ἶσον ἔχω γέρας, ὁππότ' Ἀχαιοὶ
Τρώων ἐκπέρσωσ' εὐναιόμενον πτολίεθρον.

Ἀλλα

ΣΧΟΛΙΑ ΠΑΛΑΙΑ.

156 Ἐπειή] οὐχ ἓν μέρος λόγου, ὡς τὸ πῆ καὶ ὅπη. πῶς γὰρ ἂν ἔτω συμφωνήσειε τῷ μέτρῳ. ἀλλὰ δύο ἐπεὶ σύνδεσμος ἢ ἐπίρρημα ταυτὸ [2] τῷ ὄντως.

158 Ἑσπόμεθα] ἕπομαι ἐνεστὼς, εἱπόμην παρατατικὸς, ἕψομαι

2. in MS. exstat ταυτό τὸ ὄντ.

po, quod est ἵνα μάχεσθαι, in hac autem Achillis oratione iracundi hominis status satis exprimitur, docemurque eum, qui se impetui & furori iræ concesserit, effrenem ore fieri, sine superiorum reverentia, quam idcirco Regi Achilles non præstat, injuriosas in eum contumelias effutiens, his verbis: ὦ μοι ἀναιδείλου ὀπιθομβρε, κερδαλεόφρον, & paulo post κυνώπα appellat, cum eum verbis alioqui non lacessisset contumeliosis Agamemnon solo vocabulo ἀπαγλότατε usus, pro quo longe acerbiora Achilles rependit. *Spond.*

156. Ἐπειή] media brevis est. vide hac de re Barnesium ad Eurip. Hecub. v. 1108. Ovid. in Trist. lib. IV. El. 7. hunc locum expressit

Innumeri montes inter me teque viaque,
Fluminaque & campi, nec freta pauca jacent.

159. Κα-

Non enim ego Trojanorum gratiâ veni bellicoſorum
Huc pugnaturus; (quippe qui omnino culpâ in me carent.]
Non enim unquam meas boves abegerunt, neque equos,
Neque unquam in Phthia glebosâ, virorum foecunda,
Fructum perdiderunt: quoniam valde multi interjacent
Monteſque umbroſi, mareque reſonans.
Sed te, ô valde impudens, ſimul ſecuti ſumus, ut tu gauderes,
Poenas expetituri pro Menelao, teque perfrictae frontis homo,
A Trojanis, quorum neque curam, neque rationem habes:
Et jam mihi praemium te ablaturum minaris,
Pro quo multa ſuſtinui, dederunt autem mihi filii Achivorum.
Non equidem tibi unquam aequale habeam praemium, quando Achivi
Trojanorum exciderint bene-habitatam urbem.

Sed

μέλλων, ἑσπόμην δεύτερος ἀόριςος κατὰ τὴν ἀκολȣθίαν τȣ̃ ἔσχον. τὸ πρῶτον τῶν πληθυντικῶν ἑσπόμεθα.
159 Ἀρνύμενοι] ἀπὸ τȣ̃ ἄιρω ἄρνυμαι τὸ λαμβάνω, ἀφ' ȣ̃ μετοχὴ ἀρνύμενος, ἡ ἐυθεία τῶν πληθυντικῶν ὁι ἀρνύμενοι.
163 Ὁππότ' Ἀχαιοὶ] τὸ ὁπότε παρ' Ὁμήρῳ ἀεὶ ὑποτάσσει.

168 Κε-

159. Κυνῶπα] quem hic κυνώπην verſu præcedenti vocat ἀναιδέα. κυνώπης eſt *homo impudens, perfricta frontis.* Et hinc Heſych διακυνοφθαλμίζεται exponit ἀναιδῶς ἀνθίςαται.

162. Τῖες Ἀχαιῶν] id eſt *Graeci.* Ex hoc & aliis locis merito probat Pfochenius diatr. de pur. L. Gr. N. T. §. 118, errare illos, qui hujuſcemodi locutiones pro Hebraiſmo habent. ita quoque Horat. lib. 11. carm. 18. v. 34.

——— *aqua tellus*
Pauperi recluditur,
Rerumque pueris, id eſt Regibus.

Ἀλλὰ τὸ μὲν πλεῖον πολυάϊκος πολέμοιο
Χεῖρες ἐμαὶ διέπουσ'. ἀτὰρ ἤν ποτε δασμὸς ἵκηται,
Σοὶ τὸ γέρας πολὺ μεῖζον, ἐγὼ δ' ὀλίγον τε φίλον τε
Ἔρχομ' ἔχων ἐπὶ νῆας, ἐπὴν κεκάμω πολεμίζων.
Νῦν δ' εἶμι Φθίηνδ'. ἐπειὴ πολὺ φέρτερόν ἐστιν
Οἴκαδ' ἴμεν σὺν νηυσὶ κορωνίσιν. οὐδέ σ' ὀΐω,
Ἐνθάδ' ἄτιμος ἐὼν, ἄφενος καὶ πλοῦτον ἀφύξειν.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων,
Φεῦγε μάλ', εἴ τοι θυμὸς ἐπέσσυται. οὐδέ σ' ἔγωγε

Λισσο-

ΣΧΟΛΙΑ ΠΑΛΑΙΑ.

168 Κεκάμω] κάμνω ἐνεστὼς, ἔκαμνον παρατατικὸς, καμοῦμαι μέλλων, κέκμηκα παρακείμενος, ἔκαμον δεύτερος ἀόριστος, ἀφ' οὗ ὑποτακτικὸν 3 κάμω, καὶ κατὰ ἀναδιπλασιασμὸν κεκάμω, ὡς λελάχω.

168 Πολεμίζων] πολέμω κοινὸν, πολεμίζω ποιητικὸν, ἀπὸ τούτου δὲ πολεμιστηρίοις ἵπποις, ἐν χρήσει παρὰ τοῖς κοινοῖς.

3 MS. κάμνω.

165. Ἀλλὰ τὸ μὲν &c.] Geometricam proportionem appellat Philosophus cum pro dignitate omnia distribuuntur: quo pertinet illud Homeri alibi

Ὅστε μέγιστός τ' ἔστι, μεγίστης τ' ἔμμορε τιμῆς.

Et querela illa apud Euripidem in Hecuba (v. 306.)

Ἐν τῷδε γὰρ κάμνουσιν αἱ πολλαὶ πόλεις,
Ὅταν τις ἐσθλὸς καὶ πρόθυμος ὢν ἀνὴρ,
Μηδὲν φέρηται τῶν κακιόνων πλέον.

Quod non observari inter homines Menander cum videret, coactus est dicere:

Ὄνον γένεσθαι κρεῖττον, ἢ τοὺς χείρονας,
Ὁρᾷν ἑαυτοῦ ζῶντας ἐπιφανέστερον.

Eam tamen symmetriam inter Græcos servari in prædæ distributione hoc loco Achilles conqueritur, quasi sibi, cui totum pæne belli negotium incumbit, non minus quam otioso Agamemnoni tribuendum sit. Arithmeticam ergo proportionem usurpari mallet, ut ostendunt illa, οὐ μέν σοί ποτε ἴσον ἔχω γέρας &c. Tamen hæc fuit semper inter veteres consuetudo, ut Regibus quædam ἀπόμοιραι κατ' ἐξαίρετον distribuerentur, quod γέρας appellabant. Illud Herodotus Spartanis Regibus scribit tribui solitum in conviviis, quod ad duplam usque partem extendebatur.

Sic

Sed quidem majorem partem turbulenti belli
Manus meæ gubernant: sed si quando divisio venerit,
Tibi praemium multo majus, ego vero parvumque dilectumque
Habens venio ad naves, postquam defessus sum pugnando.
Nunc autem abeo in Phthiam: quoniam multò melius est
Domum ire cum nàvibus rostratis: neque te puto,
Hîc inhonoratus quum sis, divitias & opes comparaturum.
Huic autem respondit postea rex virorum Agamemnon,
Fuge cito, si tibi animus appetit: neque te ego

Rogo

169 Φθίηνδε] *εἰς τὴν Φθίαν. Φθία τὰ νῦν* 4 *Φάρσαλα. οἱ ἀπὸ ταύτης Φθιῶται. Φθίοι δὲ ἐλέγοντο οἱ περὶ Μεθώνην, οἱ ὑπὸ τῷ Φιλοκτήτῳ ἦσαν.*

171 Ἄφενος καὶ πλοῦτον] *ἄφενος* 5 *περιουσία, ἣν ἡ περίοδος τοῦ χρόνου δίδωσι. πλοῦτος δὲ λέγεται ἐπὶ πάντα ἁπλῶς,* 6 *εἰ ἔχει τίς δαψιλῆ τὴν κτῆσιν.*

176 Διο-

4. MS. *θάρσαλα*. Pharsala est Achillis patria. 5. MS. *ὑπεριουσία*. nisi quis inde malit legere *ἡ περιουσία*. 6. *εἰ* non est in MS.

Sic ille in Erato: *μὴ ἐλθοῦσι δὲ τοῖσι βασιλῆσι ἐπὶ τὸ δεῖπνον ἀποπέμπεσθαί σφι ἐς τὰ οἰκία. ἀλφίτων τε δύο χοίνικας ἑκατέρῳ καὶ οἴνου κοτύλην παρεοῦσι δὲ διπλήσια πάντα δίδοσθαι.* Quod ab Eustathio nostro incondite & mutilate dictum est, non expressa *γέρατος* ipsius circumstantia. Nam locus alioqui non est valde in hanc rem accommodatus, cum nos hic *περὶ πολεμικῶν γερῶν* loquamur. Dabatur itaque Regibus & ducibus seorsim selecta aliqua prædæ portio, cujus etiam absentes & oriosi, qui bello, in quo illa fuerat comparata, non interfuerant, fiebant participes, ut legimus apud Dictyn. lib. 2. *mittitur etiam*, inquit, *Philoctera Lemnum portio ejus prædæ, quam Græci per Ajacen, atque Achillen, advectam inter se viritim distribuerant.* Spond. vide quoque hac de re Cerdam. ad Virgil. Aen. IX. v. 271.

173. Φεῦγε μαλ' εἴ τοι] Respondet Agamemnon fere ad singula orationis Achillis capita, non tamen ordine, sed novissima illius verba arripit, cumque Achilles se Phthiam profecturum dixisset, respondet Agamemnon *φεῦγε μάλα* fugam interpretans Herois discessum, quod satis acerbe factum est. Dixerat Achilles, *ἀλλά σοι ὦ μέγ' ἀναιδὲς ἅμ' ἑσπόμεθα* &c. respondet Agamem-

Λίσσομαι εἵνεκ' ἐμεῖο μθύειν. παρ' ἔμοιγε καὶ ἄλλοι,
Οἵ κέ με τιμήσουσι. μάλιστα δὲ μητίετα Ζεύς.
Ἔχθιστος δέ μοι ἐστὶ διοτρεφέων βασιλήων.
Αἰεὶ γάρ τοι ἔρις τε φίλη πόλεμοί τε, μάχαι τε.
Εἰ μάλα καρτερός ἐσσι, θεός ὥς σοι τόγ' ἔθωκεν.
Οἶκαδ' ἰὼν, σοὶ νηυσί τε σῇς, καὶ σοῖς ἑτάροισι,
Μυρμιδόνεσσιν ἄνασσε. σέθεν δ' ἐγὼ οὐκ ἀλεγίζω,
Οὐδ' ὀθομαι κοτέοντος. ἀπειλήσω δέ τοι ὧδε,
Ὡς ἔμ' ἀφαιρεῖται Χρυσηίδα Φοῖβος Ἀπόλλων,
Τὴν μὲν ἐγὼ σὺν νηΐ τ' ἐμῇ καὶ ἐμοῖς ἑτάροισι

Πέμψω.

ΣΧΟΛΙΑ ΠΑΛΑΙΑ.

176 Διοτρεφέων] διοτρεφεῖς λέγει τὰς βασιλεῖς, ὡς μαθητὰς τοῦ Διὸς, καὶ ὑπ' αὐτοῦ [7] πεπαιδευμένους τὴν βασιλικὴν παιδείαν. τὸ τρέφω γὰρ ἐνταῦθα ταυτὸ δύναται [8] τῷ παιδεύειν. ὃν ἔξω λόγον. τροφὴ γὰρ ἡ παιδεία τῇ ψυχῇ, ὡς τὰ βρώματα τῷ σώματι.

7. MS. πεπαιδευμένος. 8. MS. τὸ.

memnon ἀλλὰ σ' ἔγωγε λίσσομαι εἵνεκ' ἐμοῖο μένειν, quibus verbis præcedentia exasperavit, quasi dicat Achillem in castris inutilem, ideoque nihili interesse, utrum discedat aut remaneat, quod tamen falsum postea idem comperit. *Spond.*

174. Παρ' ἔμοιγε καὶ ἄλλοι &c.] forte hunc locum respexit Virgil. Aen. xi. v. 428.

Non erit auxilio nobilis Ætolus & Arpi:
At Mesapus erit, felixque Tolumnius, & quos
Tot populi misere duces, nec parva sequetur
Gloria delectos Latie, & Laurentibus agris.

Παρ' ἔμοιγε &c.] Hoc versu utitur accommodate Cic. ad Appium. Sic fere & Cæsar lib. i. de B. G. de legione x. Est autem hæc Agamemnonis oratiuncula pulcherrima tota, de Dei munere *Giphan.*

175. Μητίετα Ζεύς] Vocativus pro Nominativo. Exempla non nulla Græcorum adfert brev. Schol. auctor. Addo Latinorum. Virgil. Aen. ii. v. 282.

—— *Quibus Hector ab oris*
Exspectate venis? Id. lib. x. v. 326.
Qui juvenum tibi semper erant, miserande jaceres.
Pers. sat. iii. v. 28.
Stemmate quod Tusco ramum millesime ducis,
Censoremve tuum vel quod trabeate salutas?

175. Μη-

Rogo ut gratiâ mei maneas: apud me & alii erunt,
Qui me honorabunt: maximè autem consultor Jupiter.
Invisissimus autem mihi es regum à Jove-nutritorum.
Semper enim tibi contentioque grata, bellaque, pugnaeque.
Si valde fortis es, Deus certè tibi hoc dedit.
Domum reversus cum navibusque tuis, & tuis sociis,
Myrmidonibus impera: te autem ego non curo,
Neque moveor *tuâ* simultate: minabor autem tibi sic,
Quoniam à me aufert Chryseida Phoebus Apollo,
Hanc quidem ego cum navique meâ, & meis sociis Remit-

177 Ἔρις τε Φίλη] ἔρις κυρίως ἡ διὰ λόγων μάχη, πόλεμος ἡ δι' ὅπλων, μάχη μετ' ἀμφοτέρων.
179 Καὶ σοῖς ἑτάροισι] ἑταῖροι, οἱ προσοικειωθέντες κατὰ Φιλίαν. Φίλοι οἱ οἰκεῖοι κατὰ γένος προσήκοντες, [9] εἶτε οἱ συνέςιοι Φίλοι. γείτονες οἱ πλησίον μένοντες.

185 Κλι-

9. MS. ἔτε.

175. Μητιέτα] male vertitur a non nullis *consultus*. μητιέτης est idem quod μητίοεις *consultor*, *consilii plenus*, & ut recte interpretatur Theocritus Idyll XVI. v. 70. μέγα βουλεύων. Notat hoc Eustath. ad h. l., cujus verba sunt: Σημείωσαι δὲ ὅτι μητιέτα Ζεὺς καὶ μητίοεις λέγεται, ὃν ἑρμηνεύει Θεόκριτος ἐν τῷ, Διὸς μέγα βουλεύοντος.

176. Διοτρεφέων βασιλήων] Hesiodi est ἐκ δὲ Διὸς βασιλῆες, Θεογ. 96. ut & Callimachi hymno in Jovem v. 79. *Ab jove sunt Reges*. Hinc & σκηπτοῦχος διοτρεφὴς Oppiano Halieut. v. 675. Est nimirum præses Regum Jupiter, ut Apollo Poëtarum, Hesiod. Θεογ. 93. Theocrit. Eid. XVII. v. 73.

---- Δὶ Κρονίωνι μέληται
Ἀιδοίου βασιλῆος,

---- *Jovi Saturnio cura est*
Venerandi Regis.

177. Ἀιεὶ γάρ τοι ἔρις &c.] Quod Achilles sibi laudi ducebat, quod totam belli provinciam pene unus sustineret, id vitio illi vertit Agamemnon, quia φίλερις, φιλοπόλεμος sit. *Spond.*

178. Εἰ μάλα &c.] καταβλητικὸν ὀφεύος μεγαλαύχου (*Eustat.*) εἰ γὰρ οὐδὲ ἐπὶ τοῖς ἐφ' ἡμῖν ἀλαζονεύεσθαι χρὴ, πολλῷ μᾶλλον ἐπὶ τοῖς μὴ ἐφ' ἡμῖν. Imo, *de nullo gloriandum, quia nihil nostrum.* Nam *omne bonum Dei donum*. Duport. Sententia Christiano homini digna, de qua H. Stephan. in parad. exempl. (p. 147.) *Hoc versu haud scio an ullum Christiani etiam hominis ore digniorem invenire apud eum possimus.*

184. Βρι-

Πέμψω· ἐγὼ δέ κ' ἄγω Βρισηΐδα καλλιπάρηον
Αὐτὸς ἰὼν κλισίηνδε, τὸ σὸν γέρας· ὄφρ' ἐῢ εἰδῇς
Ὅσσον φέρτερός εἰμι σέθεν, συγέῃ δ' ἀλλοῖος
Ἶσον ἐμοὶ φάσθαι, καὶ ὁμοιωθήμεναι ἄντην.
Ὡς φάτο. Πηλεΐωνι δ' ἄχος γένετ', ἐν δέ οἱ ἦτορ
Στήθεσσιν λασίοισι διχάνδιχα μερμήριξεν,
Ἢ ὅγε φάσγανον ὀξὺ ἐρυσσάμενος παρὰ μηρὸν,

Τὰς

ΣΧΟΛΙΑ ΠΑΛΑΙΑ.

185 Κλισίηνδε] κλισία, ἡ στρατιωτικὴ σκηνὴ, ἐπὶ στρατοπέδου κατεσκευασμένη αὐτοσχέδιος, οὐδὲ πολιτική. καὶ ἡ καθέδρα, ὡς τὸ

—— [10] κλισίην εὔστυκτον ἔθηκεν.

τὸ μὲν ἀπὸ τοῦ κεκλίσθαι, τὸ περιέχεσθαι. πολλάκις γὰρ Ὅμηρος τὸ κεκλίσθαι ἐπὶ τούτου τίθησι τοῦ σημαινομένου. ὡς ἐν τῷ

[11] Κεκλίαται, χώρης ὀλίγην ἔτι μοῖραν ἔχοντες,

ἤγουν συγκεκλεισμένοι εἰσὶ καὶ ξενοχωρούμενοι. τὸ δὲ ἀπὸ τοῦ κεκλίσθαι τὸ [12] ἐπιρρεῖσθαι. καθὸ λέγεται τὸ [13] ἀσπίσι κεκλιμένοι, ἤγουν [14] ἐπερερεισμένοι. κλίνη δὲ καὶ [15] κλιντήριον ἀπὸ τοῦ ἀνακεκλίσθαι. ὀρθὸν μὲν γὰρ τὸ σῶμα ἐσκηκὸς, κάμπτεται δὲ ἐν τῷ καθέζεσθαι, καὶ [16] ἐντεῦθεν ἐπὶ τῆς εὐνῆς ἐν τῷ κοιμᾶσθαι ἀνακλίνεται.

10. Odyss. δ. v. 123. 11. ιλ. π. 68. 12. vox corrupta procul dubio legi debet ἐπηρεῖσθαι. 13. in MS. est ἀσπίσι κεκλεισμένοι; sed nullus dubito quin respexerit locum iliad. γ. v. 135. 14. Lego ἐπηρεισμένοι. 15. MS. κλιντήριον. 16. MS. ἐκταυθὲν.

184. Βρισηΐδα] Ex locis, quos supra ex Dicty Cretensi adduximus, constat hanc Briseidem ficto nomine sic appellatam a Poëta, ut & antea Chryseidem. Illa est Astynome, hæc vero Hippodamia. Ceterum Protesilaus apud Philostratum in Heroicis negat Agamemnonem & Achillem Briseidis gratia contendisse, sed propter Palamedem, quem Agamemnon e vivis tolli jusserat Ulyssis fraude, unde etiam Ulyssem sic mari agitatum a Neptuno idem dicit, *Spondan.* vide & Eustath.

185. Αὐ-

Remittam: ego autem abducam Briseida pulchramgenas,
Ipse profectus ad tentorium, tuum praemium: ut benè intelligas
Quanto potentior sim te: timeat autem & alius
Aequalem *se* mihi dicere, & comparari coram.
Sic dixit. Pelidæ autem dolor ortus est, intus autem ipsi cor
In pectoribus animosis bifariam anxiè cogitavit,
An ipsemet ense acuto extracto à femore,

Hos

189 Λασίοισι] τρίχας ἔχουσι. τὸ γὰρ λάσιον τὸ τρίχας ἔχον, ἁπλῶς δηλοῖ οὐ τὸ δασύτριχον. ὡς ἀπὸ τούτου δῆλον.

17 Ἐκ μὲν γὰρ λασίοιο δασύτριχος εἶχε τράγοιο
Κνακὸν δέρμα.

εἰ γὰρ τὸ λάσιον τὸ δασύτριχον ἐδήλου ἐξ ἀνάγκης, εἰπὼν ἐνταῦθα λασίοις οὐκ ἂν ἐπῆγε δασύτριχος. λέγεται μὲν οὖν κυρίως ἐπὶ τρίχας ἔχοντος ἁπλῶς, καταχρηστικῶς δὲ ἐστὶν, ὅτε καὶ ἐπὶ τοῦ δασείας αὐτὰς ἔχοντος λαμβάνεται. καθὸ λέγεται πώγων λάσιος.

Μερμήριξεν] μερμηρίζει κυρίως ἄνθρωπος, ὁρμαίνει δὲ λέων. καταχρηστικῶς δὲ καὶ ἐνηλλαγμένως αὐτὰ λέγεται καὶ μάλιστα ἐν παραβολαῖς. ἔνθα καὶ ἐπιτηδεύεται ἡ ἀντίδοσις εἰς ἕνωσιν τῶν εἰκαζομένων.

191 Ἐνα-

17. —— Theocrit. Idyll. VII. 15.

185. Αὐτὸς ἰὼν κλισίηνδε &c.] Hoc versu contineri omnes partes orationis (καὶ γὰρ ἀντωνυμία, καὶ μετοχὴ, καὶ ὄνομα, καὶ ῥῆμα, καὶ πρόθεσις, ἄρθρον, καὶ σύνδεσμος, καὶ ἐπίῤῥημα ἔνεστι. τὸ γὰρ δὲ μόριον νῦν ἀντὶ τῆς εἰς προθέσεως τέτακται.) auctor est Plutarch. Quæst. Platon. p m. 1009.

Στήθεσσιν λασίοισι] id est συνετοῖς, ut recte exponunt Græci Magistri λάσιον μὲν γὰρ τὸ πυκινὸν, πυκινὸν δὲ τὸ φρόνιμον ἐν πολλοῖς, *Eustath.* Et huc videtur alludere Synesius de encomio calvitiei: τί δ' εἰ ψιλὴν μὲν ἔχει τὴν κεφαλὴν, λάσιον δὲ τὸ φρενοῦν, οἷον τὸν Αἰακίδην ἡ ποίησις ὕμνησεν.

189. Δίανδιχα] quod hic & alibi Homerus una voce, Hesiodus expressit duabus διὰ ἄνδιχα Ἔργ. v. 13. pro διάνδιχα, quod ad Hesiod. notat vir πολυμαθέστατος J. G. Grævius forte hunc locum in animo habuit Virgil. Aen. v. 701.

Nunc huc ingentes, nunc illuc pectore curas
Mutabat.

194. Ἐλ-

Τὰς μὲν ἀναστήσειεν, ὁ δ' Ἀτρεΐδῃσι ἐναρίξοι,
Ἢὲ χόλον παύσειεν, ἐρητύσειέ τε θυμόν.
Ἕως ὁ ταῦθ' ὥρμαινε κῆρ φρένα καὶ κῆρ θυμόν,
Ἕλκετο δ' ἐκ κολεοῖο μέγα ξίφος. ἦλθε δ' Ἀθήνη
Οὐρανόθεν. πρὸ γὰρ ἧκε θεὰ λευκώλενος Ἥρη,
Ἄμφω ὁμῶς θυμῷ φιλέουσά τε, κηδομένη τε.
Στῆ δ' ὄπιθεν, ξανθῆς δὲ κόμης ἕλε Πηλείωνα,
Οἴῳ φαινομένη, τῶν δ' ἄλλων οὔτις ὁρᾶτο.

Θάμ-

ΣΧΟΛΙΑ ΠΑΛΑΙΑ.

191 Ἐναρίξοι] ἔναρα, τὰ σκυλεύματα, ἀπὸ τοῦ [17] αἴρειν. καὶ ἐναρίζειν τὸ σκυλεύειν. ἐνταῦθα δὲ ἐναρίξοι ἀντὶ τοῦ φονεύσοι, τὸ ἑπόμενον ἀντὶ τοῦ ἡγεμένου. ἔχει δὲ καὶ ἕτερον παρὰ κινδύνευμα. τὸ γὰρ ἐναρίζειν ἐν πολέμῳ ἐστὶν ἐξ ἀνάγκης τῷ φόνῳ ἑπόμενον, τοιούτῳ δὲ φόνῳ οὐκ ἔστιν ἑπόμενον, ὡς ὁ λόγος καὶ μεταφορὰν ἔχει, καὶ τῷ ἑπομένῳ ἀντὶ τοῦ ἡγεμένου χρῆται.

194 Ἐκ κολεοῖο] ἡ εὐθεῖα τὸ κολεόν, ὅτι δὲ δυδετέρως αὐτὸ λέγει δῆλον ἀπὸ τούτου

[18] Ἦ ὁ [19] παρὰ ξίφεος μέγα κωλεὸν ἀϊὲν ἄορτο.

196 Κηδομένη τε] κήδω τὸ λυπῶ πρὸς αἰτιατικὴν [20] καλόν τοι σὺν ἐμοὶ τὸν κήδειν ὅς κε μὲ κήδῃ. ἀφ' ἧς κήδεα ἀλύπαι. ἔστι δὲ

17. forte scripsit Scholiastes ἐναίρειν. 18. locus ex Iliad. γ. v. 272. 19. ita MS. editi habent παρ'. 20. Iliad. ι. 611. Sed in editis pro κῆδῃ est κήδῃ.

194. Ἕλκετο δ' ἐκ κολεοῖο &c.] Exposui *educebat e vagina magnum ensem.* Latini enim dicunt *educere e vagina gladium* aut *ensem*, Cicer. de Invent. lib. II. c. 4. etiam stringere. Petron. sat. p. 28. Edit. Dous. *At ille gladium parricidali manu strinxit.* Gloss. Cyr. *strinxit ensem*, ἐσπάσατο ξίφος, ita Leg.

197. Ξανθῆς δὲ κόμης] Moschopulus ad h. v. ostendens differentiam inter χαίτην & τρίχα scribit χαίτην dici de solis equis, etiam de hominibus aliquando Poëtas usurpare; sed failitur. Non enim de solis equis, sed & praeter homines de leonibus dicitur notante Eustathio ad Il. α. v. 529 p. 109, Ed. Bas.

198. Οἴῳ φαινομένη] respexit hunc locum Ammian. Marcell. lib. XXI. c. 14. vertit quoque Apul. de Deo Socrat. p. 48.

Soli perspicua est, aliorum nemo tuetur. Adesse & a tergo sese sistere dicuntur Dii Deaeque hominibus, quorum sunt fautores atque fautrices, ita tamen ut videri ab omnibus non possint, ut sint

γυναῖ

Hos quidem dimoveret, & Atridem interficeret;
An iram sedaret, compescereturque furorem.
Dum ille haec agitabat mente & animo,
Educebatque è vaginâ magnum ensem: venit Pallas
E coelo. praemiserat enim Dea ulnis candida Juno, 195
Ambos simul *ex* animo amansque, curansque
Stetit autem á tergo, & flavâ comâ prehendit Pelidem,
Soli apparens, aliorum vero nullus videbat.

Expa-

ποιητικὸν κήδομαι, τὸ Φροντίζω κοινὸν, ἀΦ' ἧς κηδομένη. λέγεται δὲ πρὸς γενικήν.

Ξανθῆς δὲ κόμης] κόμη ἐπὶ τοῦ κόσμε τῶν τριχῶν τῶν ἀνθρώπων, καὶ [21] ἔθειρα ποιητικῶς ἐπὶ τῦ αὐτῦ λέγεται ἡ κόμη καὶ ἐπὶ τῶν δένδρων, ἀΦ' ἧς κομᾷν [22] ἀντὶ τοῦ θάλλειν, καὶ ἐπ' ἀνθρώπων ἀντὶ τοῦ κόμην τρέΦειν. καὶ ἔτι κομᾷ τις ἐν ἀγαθοῖς κατὰ μετάΦορὰν ἀντὶ τοῦ τοῖς ἀγαθοῖς ἐντρυΦᾷ. ἡ δὲ θρὶξ αὐτῷ δηλοῖ τὸ ὑποκείμενον. διαΦέρει δὲ τῆς χαίτης τῷ, τὴν μὲν καθόλε [23] λέγεσθαι, τὴν δὲ χαίτην ἐπὶ μόνων τῶν ἵππων. εἰ ποιητικὸν δέ ἐστιν ὅτε καὶ ἐπ' ἀνθρώπων τὴν χαίτην λέγεσι καταχρηστικῶς. ἔχει μὲν ἓν λόγον ἡ θρὶξ πρὸς τὴν κόμην τὸν αὐτὸν, ὃν [24] ἔχει ἐσθὴς πρὸς τὴν στολήν. στολὴ μὲν λέγεται ἐπὶ τοῦτος [25] ὧδε σχήματος καὶ τοῦ κόσμε τῶν ἐσθήτων. ἐσθὴς δὲ ἁπλῶς τὸ ἱμάτιον.

199 Θάμ-

21. MS. ἴδηρα. 22. MS. ἀΦ' ἧς κομᾶν ἀντὶ τῦ θάλλειν. 23. MS. λέγεται. 24. MS. ἴχει. 25. forte Moschopulus scripsit ἀντὶ σχήματος &c.

τυχῆ ἐοικότες. de Minerva Odyss. π. v. 160.

Ἠΰδ' ἄρα Τηλέμαχον Ἰδὴν ἀντίον ἐΦ' ἑαυτὴν,
(Οὐ γὰρ πω πάντεσσι θεοὶ Φαίνονται ἐναργεῖς)
Ἀλλ' Ὀδυσεὺς τε κύνες τε Ἴδον, καὶ ῥ' ἤχθ' ὑλάοντο.

Ita Thetis apud Apoll. Rh. lib. IV. v. 854. conspici dicitur a solo Peleo, non vero aliis, Οὐδέ τις εἰσοΐδη &c. Confer cum Homero Ovid. Metam. lib. III. v. 99.

Ille diu pavidus, pariter cum mente colorem
Perdiderat, gelidoque coma inviscerat ela gebant.
Ecce viri fautrix superas delapsa per auras
Pallas adest. Idem alibi:
Respicio nec corpus erat quod cernere possem,
Verba tamen sunt haec aures recepta meas.

Ita de Angelis in S. S. de Davide 2 Sam. XXIV. 17. *Alloquitur David Jehovam videndo angelum*: Reliqui poëtæ non

D

Θάμβησεν δ' Ἀχιλλεύς, κῆ δ' ἐτρόπετ'. αὐτίκα δ' ἔγνω
Παλλάδ' Ἀθηναίην, δεινὼ δὲ οἱ ὄσσε φάανθεν.
Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
Τίπτ' αὖτ' Αἰγιόχοιο Διὸς τέκος ἐλήλυθας;
Ἢ ἵνα ὕβριν ἴδῃ Ἀγαμέμνονος Ἀτρεΐδαο;
Ἀλλ' ἔκ τοι ἐρέω, τὸ δὴ καὶ τετελέσθαι ὀΐω,
Ἧς ὑπεροπλίῃσι τάχ' ἄν ποτε θυμὸν ὀλέσσῃ.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Ἦλθον

ΣΧΟΛΙΑ ΠΑΛΑΙΑ.

199 Θάμβησεν δ' Ἀχιλλεὺς] Πορφύριος, θαυμάζειν τὸ ὁρᾶν τι μετ' ἐκπλήξεως διὰ τὸ θεῖον εἶναι, παθητεῖσθαι τὸ αὐτὸ ποιητικῶς καὶ θαμβῆσαι, κυρίως μὲν φοβηθῆναι καὶ φεύγειν θεὸν 26 εἰδόντα. οἷον

26. MS. εἰδόντο. hanc emendationem debeo V. CL. Legebam ante φεύγειν θεῖον εἶδος.

non viderunt. Actor. IX. 7. Οἱ δὲ ἄνδρες οἱ συνοδεύοντες αὐτῷ εἱστήκεισαν ἐνεοὶ, ἀκούοντες μὲν τῆς φωνῆς, μηδένα δὲ θεωροῦντες.

Μετὰ δ' ἐτρόπετ'] exposui: *cum respexisset*, potuissem & *cum se vertisset*, ut apud Cicer. parad. III. *Quoquo te verteris*, id est, in quamcunque partem respexeris.

198. Αὐτίκα δ' ἔγνω] Achilles visam Minervam agnoscit, sed & Diomedem illi. iliad. κ. ξυνίεσαν θεᾶς ὅπα φαινομένης. Et Ulysses apud Sophocl. Φίλτατος ἐμοὶ θεῶν εἶ τῶν ἐμοὶ ξυλλαβὼν σώζῃ, καὶ ἀποπτῶν ἦς, ὅμως φανεὶς ἀκούω καὶ ξυναρπάζω φρενὶ χαλκοστόμῳ τὰ δαίμονος ἀῤῥητα τυρσενικῆς. Quamquam autem allegorias Homericas in aliquem locum dissulerim, non pigebit monere a veteribus existimatum Minervam istam Achillis fuisse dæmonem privatum, ut de se Socrates ipse apud Platonem in Theage loquitur. vide Ælian. Var. Hist. lib. VII. c. I. *Spond.*

200. Δεινὼ δέ οἱ &c.] Herallides h. l. citans Alleg. Homer. legit δεινὰ, & ita edidit Gesnerus; sed minus recte, notante ibi Th. Gale.

201. Ἔπεα πτερόεντα] τάχιον (γὰρ) οὐδὲν ἐν ἀνθρώποις λόγου, *in homine nihil est velocius sermone*, Heraclid. Pont. Alleg. Homer. Et hinc Mercurio, sermonis & eloquentiæ præsidi, talaria & petasum tribuerunt veteres.

202. Αἰγιόχοιο] male interpretes exponunt de ægide. Ægiochus Jupiter nominatus quod a capra nutritus sit. Scholiast. Hesiod. ad Theog. v. 484. Σημείωσαι ὅτι καὶ ἔστιν αἰγίοχον ἐκάλεσεν ἡ Διὸς, ἐπὶ αἶγα ἐθήλασεν. ἀφ' ἧς καὶ Κρήτη αἰγὸς ἔφης καλεῖται. Nota quod

Expâvit autem Achilles cum respexit. statim enim cognovit
Palladem Minervam, terribiles autem ei oculi visi sunt.
Et ipsam editâ voce, verbis alatis allocutus est,
Cur huc Aegiochi Jovis filia venisti?
An ut injuriam videas Agamemnonis Atridae?
Sed tibi edico, hoc autem & perfectum iri puto;
Suis superbiis citò tandem animum perdet.
Hunc autem rursus alloquuta est Dea caesiis oculis Minerva;

Veni

27 Θάμβησεν κατὰ θυμόν. ὄῖσατο γὰρ θεὸν εἶναι.
Καταχρηςικῶς δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ θείᾳ λόγῳ
28 Ἡ μὲν θαμβήσασα πάλιν οἰκόνδε βεβήκει.
Παιδὸς γὰρ μῦθον πεπνυμένον ἔνθετο θυμῷ.
205 Ὑπεροπλίῃσι] ὑπέροπλος, ἧ ἡ ἰσχὺς καὶ ὅπλων ἐςὶν ἐπικρατεςέρα, ἢ ὀνομάζει ἑαυτὸν καὶ ὅπλων ἐπικρατέςερον. ἀφ' ἧ ἡ ὑπεροπλία, ἡ ὑπερηφάνεια.

211 Ἔπε-

27. Odyss. α. 323. 28. Odyss. α. 360.

quod & hic Ægiochum vocavit Jovem, quia capra ubera suxit. a qua etiam Creta appellatur capra mons. Lactant de Fals. Relig. cap. 21. *Cretici* (inquit) *Jovis quid aliud, quam quomodo sit aut subtractus patri, aut nutritus, ostendunt? Capella enim Amaltheae nymphae, quae uberibus suis aluit infantem. de qua Germanicus Caesar in Aratea carmine sic ait,*

---- ---- *Illa putatur*
Nutrix esse Jovis, si vere Juppiter infans,
Ubera Cretea mulsit fidissima capra,
Sidere qua claro gratum testatur alumnum.

Hinc in nummo, quem è Gaza Gallorum Regia ad Callim. Hymn. in Jovem v. 49. vulgavit Illustrissimus Spanhemius, Jupiter capriæ insidens conspicitur.

202. Διὸς τέκ@] τέκ@ τὸ τέκνον ποιητικῶς, Moschopul. περὶ σχέδ. Notandum τίκτειν proprie dici de mulieribus, sed Homerus etiam de viris utitur, Catal. v. 248.

——— πολυποίτης
Τιὸς Περιθόοιο, τ' ἀθανάτος τέκετο Ζεύς.

Moschop. περὶ σχέδ. p. 21. Τὸ γεννᾶν ὅτι ἀνδρῶν κυρίως λέγεται, τὸ δὲ τίκτειν ὅτι γυναικῶν. Ὅμηρος δὲ πολλάκις τὸ τίκτειν ἐπὶ ἀνδρῶν τίθεται. ὡς ἐν τῷ, Ξάνθε δινήεντ@, ὃν ἀθάνατ@ τέκετο Ζεύς. καὶ, Τίκτει μ' ἀνὴρ πολλοῖσιν ἀνάσσειν. in eandem sententiam Thomas Magister voce τίκτειν.

206. Γλαυκῶπις Ἀθήνη] Nostris veteribus caesia dicta est, quae a Graecis γλαυκῶπις, ut Nigidius ait, de colore caeli, quasi calia, A. Gell. lib. 11. cap. 26. ita hunc locum legit Magnus Gronovius

Ἦλθον ἐγὼ παύσουσα τεὸν μένος, αἴκε πίθηαι,
Οὐρανόθεν. σοὶ δέ μ' ἧκε θεὰ λευκώλενος Ἥρη,
Ἀμφω ὁμῶς θυμῷ φιλέουσά τε, κηδομένη τε.
210 Ἀλλ' ἄγε λῆγ' ἔριδος, μηδὲ ξίφος ἕλκεο χειρί.
Ἀλλ' ἤτοι ἔπεσιν μὲν ὀνείδισον, ὡς ἔσεται περ.
Ὧδε γὰρ ἐξερέω, τὸ δὴ τετελεσμένον ἔσται.
Καὶ ποτέ τοι τρὶς τόσσα παρέσσεται ἀγλαὰ δῶρα,
Ὕβρεος εἵνεκα τῆσδε. σὺ δ' ἴσχεο, πείθεο δ' ἡμῖν.
215 Τῷ δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς,
Χρὴ μὲν σφωΐτερόν γε θεὰ ἔπος εἰρύσασθαι,
Καὶ μάλα περ θυμῷ κεχολωμένον. ὣς γὰρ ἄμεινον.
Ὅσσα

ΣΧΟΛΙΑ ΠΑΛΑΙΑ.

211 Ἔπεσιν μὲν ὀνείδισον] λοιδορία ἐστὶν ὅταν τὶς λόγῳ ὑβριστικῷ λέγῃ κατά τινος, κατηγορία δὲ μαρτυρία πονηρῶν, ἃ μαρτυρεῖ τις κατά τινος. ὀνειδισμὸς δὲ ἀνάμνησις εὐεργετημάτων, ὧν τις παρέσχετο, ἢ ἀνάμνησις ἐλαττωμάτων. οἷον

29 ὃ μέμνη ὅτε τ' ἐπρέπω.

ὀνειδίζειν μὲν ἂν ἡ Ἀθηνᾶ τῷ Ἀχιλλεῖ παρακαλύεται, ὅδε καὶ

29. Iliad. o. 18.

vius expuncta voce *Latinis*. *Cæsios oculos* passim adscribit Homerus Minervæ, propter Splendorem nimirum & pulcritudinem. Hinc adolescentes delicias suas cæsiis oculis præditas vocasse *Palladion* notat Gisan. in Lucret.

207. Αἴκε πίθηαι] Ostendit Poëta, in nostra situm esse potestate iram moderari vel non, & omnino τὸ καλὸν voluntarium esse non coactum, quod tamen Philosophice dictum volo, & ex doctrina Aristotelis lib. III. Ethic. ad Nicom. ubi statuit, principia actionum in nobis esse, ac proinde ipsas actiones in electione & consultatione. *Spond.*

211. Ἀλλ' ἤτοι ἔπεσιν &c.] Minerva non penitus ab ira abstinere Achillem jubet, sed ex duobus malis minus ei concedit. Cum enim duo sint contendendi genera, alterum verbis, alterum vi (quod expressit Euripides his verbis:

Δείται

Veni ego ſedatura tuam iram (ſi modò parueris)
E coelo, praemiſit autem me Dea candidis ulnis Juno,
Ambos ſimul ex animo diligenſque curanſque.
Sed age fac finem contentionis, neque enſem educito manu:
Sed verbis quidem convitiator, prout volueris.
Sic enim dico, hoc & perfectum erit.
Et aliquando tibi ter tanta dabuntur ſplendida dona,
Injuriae causâ hujus, tu autem cohibe te, obtempera autem nobis.
Hanc autem reſpondens allocutus eſt pedibus velox Achilles,
Oportet quidem veſtrum Dea verbum obſervare,
Etſi valde ſim *ex* animo iratus. ſic enim melius.

Qui

ὑποσχόμενος, ὅμως τῷ θυμῷ ἔτι κρατούμενος. [30] οὔπω (γὰρ φησὶ) λῆγε χόλοιο. οὐκέτι ὀνειδίζει, ἀλλὰ λοιδορεῖται.

216 Σφώϊτερον] ἀντὶ τοῦ σὸν, δυικὴ ἀντωνυμία ἀντὶ ἑνικῆς. Ειρύσασθαι] ἐρύομαι τὸ φυλάσσω, καὶ πλεονασμῷ τοῦ ῑ ἐιρύομαι, ἐιρύσομαι μέλλων, ἐιρυσάμην ἀόριστος, ἀφ' οὗ τὸ ἐιρύσασθαι κατὰ πλεονασμὸν τοῦ ῑ διὰ τὸ μέτρον.

BIBLIOTECA UNIVERSITARIA SEVILLA

219 [H]

30. ιλ. α. 224.

Δοῖνον κασιγνήτοισι γίγνεσθαι λόγους,
Μάχας θ' ὅταν πότ' ἐμπέσωσιν εἰς ἔριν.

Et Ovidius:

Tutius eſt igitur fictis contendere verbis,
Quam pugnare manu.)

& hoc belluinum potius ſit, verbis eum cum Agamemnone contendere patitur, quod magis a belluina illa feritate recedit, antequam ipſe ferro ſeſe ulciſcatur. *Idem.*

213. Καὶ ποτέ τοι τρὶς τόσσα &c.] expono: *Et aliquando tibi ter tanta dabuntur* ſeu *deferentur ſplendida dona.* ita Latini. Plaut. Bacch. *Sexcenta tanta reddam, ſi vivo, tibi.* Idem in Pſeud. 11. 2. 37. τρὶς τόσσα Pſeudodidymus exponit πολλάκις τοσαῦτα, hoc eſt, *longe plura & praeſtantiora dona tibi dabuntur.*

216. Χρὴ μὲν σφωΐτερον &c. ἐιρύσασθαι] σφωΐτερον, σόν, Moſchop. ita quoque Etymol. id eſt, *oportet tibi, Dea, dicto me eſſe audientem.*

Ὅσσε θεοῖς ἐπιπείθηται, μάλα τ' ἔκλυον αὐτῆς.
Ἦ, καὶ ἐπ' ἀργυρέοιο κάθη ἀπὸ θρόνου ὦρτο χέρα βαρείαν.
Ἄψ δ' ἐς κλισίην ὧσε μέγα ἴφθιμος, ἐδ' ἀπόπνυσε
Μύθῳ Ἀθηναίης. ἡ δ' ἐλυμπόνδε βεβήκει,
Δώματ' ἐς αἰγιόχοιο Διὸς, μετὰ δαίμονας ἄλλους.
Πηλείδης δ' ἐξαῦτις ἀταρτηροῖς ἐπέεσιν
Ἀτρεΐδην προσέειπε, κὴν ἔπω λῆγε χόλοιο,
Οἰνοβαρὲς, κυνὸς ὄμματ' ἔχων, κραδίην δ' ἐλάφοιο,
Οὔτέ ποτ' ἐς πόλεμον ἅμα λαῷ θωρηχθῆναι,
Οὔτε λόχονδ' ἰέναι σὺν ἀριστήεσσιν Ἀχαιῶν

Τέτλη-

ΣΧΟΛΙΑ ΠΑΛΑΙΑ.

219 Ἦ] ἠμὶ ταυτὸν τῷ φημὶ, ὃ δ δεύτερος ἀόριστος ἦν, ἀντὶ τοῦ ἔφην, τὸ τρίτον ἦ.

223 Ἐξαῦτις] ἀντὶ τοῦ μετὰ ταῦτα, ἔπειτα ταυτὸν τῷ μετόπισθεν. τὸ γὰρ ὄπισθεν ἐπὶ χρόνου λεγόμενον ταυτὸ δύναται τῷ ἔξαυτις, καὶ ἀμφότερα δὲ τὰς προθέσεις, τὸ μὲν τὴν ἐξ, τὸ δὲ

218. Ὅσσε θεοῖς ὄπιπείθηται &c.] Pulchra sententia, si pro θεοῖς legatur θεοῦ, & pro ἔκλυον, ἔκλυεν in singulari. Ἦγεν Θεὸς ἀκουσθεὶς ἀντακέει ἐπιπλέον. *Eustath.* vide *Clementem Alexandrinum Strom.* v. in initio: ubi pro αὐτῆς, legitur αὐτοῦ. Citat etiam *Ennapius* in *Maximo.* Εὐχῆς δικαίας οὐκ ἀνήκοος Θεός. Incert. apud *Grot.* Excerpt. εἰ θεοὶ εὐπειθεῖς εἰσι πῶς μᾶλλον αὐτὲς τιμῶσι. *Aristot.* Rhetor. ad *Alexandr.* Et quia piorum preces tam ipsis, quam aliis prosunt, prudenter *Siden. Apollinar.* lib. VIII. Ep. 10. ad amicum quendam doctum & pium: *Sane, cum tibi sermone pulcro vita sit pulcrior, plus mihi indulges, si mei causa orare potius velis, quam perorare.* Ex hoc porro *Homeri* versu *Plutarchus* (in *Homeri vita*) sumptum existimat vetus illud præceptum *Pythagoricum* tam celebre apud antiquos; Θεῷ ἕπου, *Deum sequere.* Senec. de vita beata: *Vetus præceptum, Deum sequere.* Meminit etiam *Cicero* lib. IV. de *Fin. Arrianus* in Epict. lib. I. cap. 20. *Boëtius* lib. I. *de Consol. Plutarchus de audit. Clem. Alexandrinus Strom.* II. *Philo de Migrat.* qui & *Mosi* adscribit. *Duport.*

Ὅσσε θεοῖς &c.] Convenit hoc Ovidii Metam. lib. VIII. v. 724.

Cura prii Dîs sunt, & qui coluere colentur.

ita omnino legendum ex emendatione Nic. Heinsii, viri de Latinis Musis optime meriti. Callimach. Hymn. in Del. v. 98.

--- Εὐαγέων δὲ καὶ εὐαγέεσσι μολοίμην

Ego vero sanctius sum, & sanctis sum cura.

Quo-

Qui Diis obtemperaverit, magis quoque exaudiunt ipsum.
Dixit, & in argenteo manubrio tenuit manum gravem,
Recondidit autem in vaginam magnum ensem, neque fuit inobsequens
Verbo Minervae. haec autem ad coelum abiit,
In domos Aegiochi Jovis, ad Deos alios.
Pelides autem iterum asperis verbis
Atridem alloquutus est, & nondum cessabat ab ira;
Vino gravis, canis oculos habens, cor verò cervi,
Neque unquam in bellum unà cum populo (id est, *exercitu*) armari,
Neque ad insidias ire cum principibus Achivorum
Ausus

τὴν μετὰ, περισσᾶς ἔχεσι, ταυτὸ καὶ ἀυτὰς δυναμένας. καὶ ἀμφότεραι γὰρ ὑςεροχρονίαν δηλοῦσι.

Ἀταρτηροῖς] ἀπὸ τοῦ ἄτη ἀτηρὸν, καὶ κατ' ἀναδίπλωσιν τῶν γραμμάτων ἀτατηρὸν, καὶ προσθήκη τοῦ ρ διὰ τὸ μέτρον ἀταρτηρόν. ἔςι μὲν ἀταρτηρὸν τὸ βλαπτικόν. ἐνταῦθα δὲ ἀταρτηροῖς ἐφῇ ἐπέεσσι κατὰ μεταφορὰν ἀντὶ τοῦ ὑβριςικοῦς.

Περὶ

Quorum enim pietas Diis curæ est, illos tuentur, Horat. lib. I. carm. 17. Præterea ἴκανον per heterosin pro κλύσαι. ita Odyss. τ. v. 334. Πάντας ἐπ' ἀνθρώπους, πολλοὶ δέ μιν ἰφθὸν ἔφασαν. Aelian. Var. Hist. lib. I. cap. 7. Ἦσαν ἄρα οἱ οὖς οἱ ἀγελαῖοι ἰατρικῆς ἐκ παιδὸς ὄντες.

222. Μετὰ δαίμονας ἄλλας] Fulgentius Mythol. lib. III. c. 4. interpretatur *post Deos alios*. Male. μετὰ hoc loco non significat post, sed ἐπὶ, *ad*; ut recte brevium Scholiorum auctor.

225. Οἰνοβαρὲς &c.] Cum Poëtæ quippiam conviciantur, id faciunt invehendo in vitia ipsa, non astringendo ea quæ sunt corporis, vide Plutarch. de aud. Poët. p. 19.

Οἰνοβαρὲς &c.] hunc locum ita imitatus est Timon apud Athen. Δειπν. lib. IV. p. m. 162.

Δειπνομανὲς, νεκρᾶ ἔμματ' ἔχων, κεφαδίην δ' ἀκύλιςον,

vertit Dalecampius: *Insane cœnarum captator, oculis morticinis, effero corde.* Præterea elegantem locum, quo Tertullianus lepidissime sane timiditatem notat lib. de coron. Milit. cap. I. adscribo; *Novi & pastores eorum in pace leones, in prælio cervos.* vide & Erasm. adag. in *Cervinus vir.*

226. Οὔτέ ποτ' ἐς πόλεμον &c.] hoc est quod antea dixit, ἢ ὁδὸν ἰλθεῖν, ἢ ἄνδεσσιν ἅμα μάχεσθαι. Hoc nunc dicitur ἐς πόλεμον ἅμα λαῷ σὺν πρηχθῆναι: Illud λόχον δὲ ἰέναι. Dixit autem ἀριςῆσιν, quia in insidiis proceres collocabantur, ut melius lib. XV. videbitur.

Τέτληκας θυμῷ. τὸ δέ τοι κὴρ εἴδεται εἶναι.
Ἦ πολὺ λωΐτον ἐστι, κατὰ στρατὸν εὐρὺν Ἀχαιῶν
Δῶρ' ἀποαιρεῖσθαι, ὅστις σέθεν ἀντίον εἴποι.
Δημοβόρα βασιλῆες, ἐπεὶ βλιδανοῖσιν ἀνάσσεις·
Ἦ γὰρ ἂν Ἀτρεΐδῃ νῦν ὕστατα λωβήσαιο.
Ἀλλ' ἔκ τοι ἐρέω, καὶ ἐπὶ μέγαν ὅρκον ὀμοῦμαι,
Ναὶ μὰ τόδε σκῆπτρον, τὸ μὲν οὔποτε φύλλα καὶ ὄζους
Φύσει, ἐπειδὴ πρῶτα τομὴν ἐν ὄρεσι λέλοιπεν,
Οὐδ' ἀναθηλήσει. περὶ γὰρ ῥά ἑ χαλκὸς ἔλεψε
Φύλλα τε καὶ φλοιόν· νῦν αὖτέ μιν υἷες Ἀχαιῶν
Ἐν παλάμῃς φορέουσι δικασπόλοι, οἵτε θέμιστας
Πρὸς Διὸς εἰρύαται· ὃ δέ τοι μέγας ἔσσεται ὅρκος·
Ἦ

ΣΧΟΛΙΑ ΠΑΛΑΙΑ.

236 Περὶ γὰρ ῥά ἑ χαλκὸς ἔλεψε Φύλλα τε καὶ φλοιόν.] περιέλεψε γὰρ αὐτὸν ὁ χαλκὸς τὰ φύλλα καὶ τὸν φλοιὸν ἀπὸ αἰτιατικῆς εἰς αἰτιατικήν. ὡς τὸ περιδύω, καὶ ἀποδύω, καὶ ἀφαιροῦμαι. ἔστι μὲν οὖν τὸ περιέλεψε ταυτὸν τῷ, τοῦ φλοιοῦ ἐγύμνωσεν. ἐνταῦθα δὲ ἀντὶ τοῦ περιήρηκεν ἁπλῶς λέγεται.

234. Ναὶ μὰ τόδε σκῆπτρον &c.] hunc verſum & ſequentes aliquot tra-duxit Virgil. Aen. lib. XII. v. 206. & meminit quoque Macrob. Sat. lib. v. cap. 3.

Ut ſceptrum hoc (dextra ſceptrum nam forte gerebat)
Nunquam fronde levi fundet virgulta nec umbras;
Cum ſemel in ſylvis imo de ſtirpe reciſum
Matre caret, poſuitque comas, & bracchia ferro,
Olim arbos, nunc artifices manus ære decora
Inclusit, patribuſque dedit geſtare Latinis.

imitatur quoque Priap. pag. 182. Ed. Bourdel.

Hoc ſceptrum, quod ab arbore ut reciſum eſt,
Nulla jam poterit virere fronde.

Veterum mos erat jurare per ſceptra, quæ haſtæ erant & pro Diis colebantur, teſtatur Juſtin. lib. XLIII. cap. 3. Virgil. Aen. XII. v. 95.

... Nunc o nunquam fruſtra vocatus
Haſta meos &c.

ſcribit Pauſanias in Bœot. cap. 40. Chæronenſes avitum Agamemnonis ſceptrum coluiſſe: Τοῦτο δ' ἦν τὸ σκῆπτρον στέφεσιν, δόμυ ὀνομάζοντες. Unde haſtam vittis & coronis redimitam nobis offert Plutarchus in Mario. Quomodo

Auſus es animo. hoc autem tibi mors videtur eſſe.
Certe multò melius eſt, per exercitum latum Achivorum
Dona auferre *illius*, quicunque tibi contradixerit:
Populum devorans Rex, quoniam hominibus nullius pretii imperas.
Certè enim, Atrida, nunc poſtremam contumeliam feciſſes.
Sed tibi dico, atque magnum jusjurandum juro,
Nae per hoc ſceptrum, quod quidem nunquam folia & ramos
Proferet, poſtquam primum truncum in montibus reliquit,
Neque repullulabit, (circum enim ferrum delibravit
Foliaque & corticem) nunc vero ipſum filii Achivorum
In manibus portant judices, qui leges
A Jove tuentur: hoc autem tibi erit magnum jusjurandum: Certè

239 Ἐιρύαται] ἐιρύομαι ἐνεςὼς, ἐιρύσομαι μέλλων, ἔιρυμαι [31] παρακείμενος, τὸ τρίτον τῶν πληθυντικῶν εἴρυνται, καὶ Ἰωνικῶς ἐιρύαται. [248] Ἀνό-

31. in MS. mendoſe legitur εἴρυμαι περὶ τὸ τρίτον &c. procul dubio Moſchopulus ſcripſit παρακ. uti ſupra ad v. 149.

do autem jurarent per ſceptra docet nos Ariſtot. πολιτικ. lib. III. cap. 10. Κύριοι δὲ (βασιλεῖς) ἦσαν τῆς τε κατὰ πόλεμον ἡγεμονίας, καὶ τῶν θυσιῶν, ὅσαι μὴ ἱερατικαὶ, καὶ πρὸς τούτοις τὰς δίκας ἔκρινον. τοῦτο δ' ἐποίουν, οἱ μὲν, οὐκ ὀμνύοντες, οἱ δ' ὀμνύοντες. ὁ δ' ὅρκος ἦν τοῦ σκήπτρου ἐπανάτασις. *Erant* (Reges) *domini & praetura in bello, & rerum ſacrarum, quarum non erant ſacerdotes. Hoc autem adminiſtrabant alii quidem injurati, alii vero jurati. Jusjurandum erat ſceptri elatio.* Prolixior fui in hiſce exponendis, quoniam vidi Hanſenium lib. de Jure Jurand. Veter. cap. XIII. immerito reprehendiſſe virum doctum, qui in obſervationibus ſuis dixerat Ariſtotelem hujus rei meminiſſe.

235. Τομὴν ἐν ὄρεσσι λέλοιπεν] Virg. l. d. *poſuitque comas &c.* Hinc non nulli volunt ſcripſiſſe Homerum κομὴν, non vero τομήν. Sed eos falli abunde patet ex Q. Calabro lib. VIII. ubi de haſta Achillis loquitur:

——— Γενεὴ δὲ οἱ ἐν κορυφῇσι
Πηλίου αἰπεινοῖο, τομὴν ὅτι λίπε, καὶ θνήν.

——— *Origo vero ejus in vertice*
Pelii excelſi, ubi truncum reliquit & ſtationem.

238. Δικασπόλοι] Homerus Reges δικασπόλους & θεμιστοπόλους vocat, utpote Jovis vicarios, ejuſque perſonam in

Ἦ ποτ' Ἀχιλλῆος ποθὴ ἵξεται υἷας Ἀχαιῶν
Ξύμπαντας· τοῖς δ' οὔ τι δυνήσεαι ἀχνύμενός περ
Χραισμεῖν, εὖτ' ἂν πολλοὶ ὑφ' Ἕκτορος ἀνδροφόνοιο
Θνήσκοντες πίπτωσι· σὺ δ' ἔνδοθι θυμὸν ἀμύξεις
Χωόμενος, ὅτ' ἄριστον Ἀχαιῶν οὐδὲν ἔτισας.
Ὣς φάτο Πηλείδης· ποτὶ δὲ σκῆπτρον βάλε γαίῃ
Χρυσείοις ἥλοισι πεπαρμένον· ἕζετο δ' αὐτός.
Ἀτρείδης δ' ἑτέρωθεν ἐμήνιε. τοῖσι δὲ Νέστωρ
Ἡδυεπὴς ἀνόρουσε, λιγὺς Πυλίων ἀγορητὴς,
Τοῦ καὶ ἀπὸ γλώσσης μέλιτος γλυκίων ῥέεν αὐδή.

Τῷ

ΣΧΟΛΙΑ ΠΑΛΑΙΑ.

248 Ἀνόρουσε] ὀρούω τὸ ὁρμῶ, καὶ ὄρνυμαὶ τὸ διεγείρομαι. ὀρούω ἐνεστὼς, ὤρουον παρατατικὸς, ὀρούσω μέλλων, ὤρουσα ἀόριστος, ὄρωρα μέσος παρακείμενος, καὶ κατὰ μετάθεσιν, ὅτε διὰ μέτρου ἀνάγκην, ὤρορα, ἀπὸ τοῦ ὄρομαι, ἀφ' οὗ τὸ ὄρμενος ἐπὶ παρακειμένου. ὅτι δὲ ἀπὸ παρακειμένου τοῦτο γίνεται, ἀλλ' οὐκ ἀπὸ τοῦ ἐνεστῶτος, δῆλον ἀπὸ τοῦ προστακτικοῦ. ὄρσου γὰρ τὸ προστακτικὸν ἀπὸ τοῦ ὄρσω, ὃ καὶ πλεονασμῷ τοῦ ε ἐστὶν ὅτε ὄρσεο λέγεται. προπαροξύνεται δὲ τὸ ὄρμενος διὰ τὸ ἀνάνξητον μεῖναι κατὰ τὴν Ἰωνικὴν συνήθειαν, ὡς καὶ τὸ βλήμενος καὶ τὸ φθίμενος. ἀπὸ τοῦ ὄρομαι καὶ τὸ ὤρετο ἐπὶ παρατατικοῦ

—— 32 ὅτε τ' ὤρετο μητίετα Ζεύς.

32. ἰλ. μ. 279.

in terris præ se ferentes. *Vulcan. ad Callim.* Hymn. in Jov. v. 3. ubi & ipse Jupiter dicitur δικασπόλος. Elegantissimus est locus Dionys. Halicarnass. de Regibus, quem vide apud Cl. Meursium ad Callim. d. l.

240. Ἦ ποτ' Ἀχιλλῆος &c.] Solet poëta breviter ea, quæ consequutura sunt, & prolixiore narratione explicabuntur, longe ante proponere, ut ea audiendi desiderio auditores excitet, quæ figura vocatur προαναφώνησις, qualis hoc loco observari potest. Prædicit enim Græcis Achilles, se ab illis olim desideratum iri, cum ipsos Hector armis profligabit. *Spond.*

242. Ἕκτορος ἀνδροφόνοιο] Hinc etiam *homicidam Hectorem* dixit Horat. lib. v. carm. 17. v. 12.

243. Θυμὸν ἀμύξεις] proprie & ad ver-

Certè aliquando Achillis desiderium aderit filiis Achivorum
Universis. his autem non poteris, doleas licèt,
Prodesse, quando multi ab Hectore homicidâ
Morientes cadent: tu autem intùs animum conficies moerore
Iratus, quòd fortissimum Achivorum non honoraris.
Sic dixit Pelides: sceptrum autem projecit in tĕrram
Aureis clavis transfixum. consedit autem ipse.
Atrides verò ex alterâ partè irascebatur. his autem Nestor
Suaviloquus surrexit, argutus Pyliorum orator,
Cujus etiam à linguâ melle dulcior fluebat sermo.

Illĭ

τὸ δὲ [33] ὀρίνω ἕτω προχωρεῖ. [34] ὀρίνω ἐνεργὼς, καὶ ὀρνύω, ὤρινον παρατατικὸς

—— [35] Θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ὄρινε.

ὄρσω μέλλων ἑτεροκλίτως, ὦρσα ἀορίστως. κοινὰ ταυτοδύναμα τέτοις. ὀρμῶ, ὥρμων, ὀρμήσω, ὥρμησα, ὥρμημαι. παρορμῶ, ἢ διεγείρω, παρώρμων, παρώρμησα.

249 Μέλιτος γλυκιων] οὐ μάτην φησὶν Ὅμηρος τὸν τῦ Νέστορος λόγον μέλιτι [36] προσεικάζειν, ἀλλὰ θέλει δηλῶν, ὅτι, ὥσπερ τὸ μέλι τοῖς μὲν ὑγιαίνουσιν ἥδυστον καὶ γλυκύτατον πάντων δοκεῖ, τοῖς δὲ [37] νοσοῦσι καὶ πυρέττουσιν ἀηδέστατον, καὶ τὰ ἡλκωμένα καὶ

33. 34. utroque loco MS. ὀρύνω. 35. Il. β. 142. & alibi. 36. MS. προσεικάζει. 37. MS. νοῦσι.

verbum *animum lacerabis*, hoc est, animum conficies mœrore. Animus enim lacerari nequit. Est translatio a luctu, in quo solebant vultum, pectus, genas lacerare. Hinc Eustathius ad h. l. citat ἀμύσσειν παρειάν, *Lacerare genas*. Lucianus de Luctu: ἀμύσσειν τὸ πρόσωπον, *lacerare faciem*.

249. Γλώσσης μέλιτος γλυκίων &c.] Hinc μελίγλωσσος fluxit, qua voce utuntur Aristoph. & Æschyl. Hic in Prometh. Vinct. ille in avib. Cic. de Sen. c. x. hunc locum vertit: *Ex ejus lingua melle dulcior fluebat oratio*. Hinc *mellifluentem* cum Ausonius Epist. 16. & *dulciloquum* Nævius vocat apud A. Gell. xix. c. 7. *Neleia mella* (fuit enim Nestor Nelei & Chloridis filius) dixit Silius exprimere cupiens hunc locum, lib. xv.

Ille foro auditus cum dulcia solveret ora,
Æquabat Pylia Neleia mella senecta.

Auson. Grat. act. pro Consul. *Melleo delibutus eloquio jam tertia Nestor ætatis.*

Hinc

Τῷ δ' ἤδη δύο μὲν γενεαὶ μερόπων ἀνθρώπων
Ἐφθίαθ', οἵ οἱ πρόσθεν ἅμα τράφεν ἠδ' ἐγένοντο
Ἐν Πύλῳ ἠγαθέῃ, μετὰ δ' ἄλλοισιν ἄνασσεν·
Ὃς σφιν ἐὺ φρονέων ἀγορήσατο, καὶ μετέειπεν·
Ὦ πόποι, ἦ μέγα πένθος Ἀχαιΐδα γαῖαν ἱκάνει·
Ἦ κεν γηθήσαι Πρίαμος, Πριάμοιό τε παῖδες,
Ἄλλοι

ΣΧΟΛΙΑ ΠΑΛΑΙΑ.

καὶ πεπουθότα [38] καθαίρειν καὶ δάκνειν· πέφυκεν. ἕτω καὶ ὁ τούτου λόγος. τοῖς μὲν ἀνοήτοις, καὶ ὑπ' ὀργῆς ἢ τοιούτου τινὸς νοσοῦσιν, [39] καθαίρων αὐτῶν καὶ καταγέλλων τὴν μοχθηρίαν [40] δακνηρὸς ἐδόκει, καὶ ἀηδής, τοῖς δὲ Φρονίμοις καὶ ὑγιαίνουσιν γλυκύς. ὅθεν τὸ Ἀχιλλεῖ καὶ Ἀγαμέμνονι νοσοῦσι καὶ διεφθαρμένοις πικρῶς ἔδοξεν, ὥστε οὐδὲ ἐπείσθησαν αὐτῷ διὰ τὴν ἄνοιαν.

251 Ἐφθίατο] φθίνω τὸ φθείρομαι, καὶ φθινύθω τὸ αὐτό.

[41] Τὰς δὲ δ' ἔα φθινύθειν, ἕνα καὶ δύο.

καὶ φθινυθέσκω, ἀφ' ἧς παρατατικὸς [42] φθινύθεσκον. καὶ φθίομαι, μέλλων φθίσομαι, ἀόριστος ἐφθίθην, ἀφ' ἧς τὸ ἔφθιθεν, κατὰ τὴν ἀπολυθίαν τοῦ ἔφανθεν, παρακείμενος ἔφθιμαι, ἀφ' ἧς τὸ ἐφθίσθαι καὶ ὁ φθιμένος, ὑπερσυντελικὸς ἐφθίμην, τὸ τρίτον

38. MS. καθέρειν. 39. MS. καθέρων. 40. forte legendum δακέθυμος vel δακνάδης. 41. Il. β. 346. 42. φθινύθεσκον dicitur ἀνανεξήτως κατὰ τὴν Ἰωνικὴν συνήθειαν vel legendum ἐφθινύθεσκεν.

Hinc *Neſtorea eloquentia* in Proverbium abiit, vide Eraſm. Ex hoc loco colligit Cicero libr. de Clar. Orat. jam heroicis temporibus valuiſſe oratoriam artem, quoniam Homerus Ulyſſi vim dicendi, Neſtori vero ſuaviloquentiam tribuit.

250. Τῷ δ' ἤδη δύο μὲν γενεαὶ] Expreſſit hoc Ovid. lib. XII. Metam.

——— *Vixi*
Annos bis centum, jam tertia vivitur ætas.

Rectius Cic. Caton. Maj. c. x. *Videtiſne, ut apud Homerum ſæpiſſime Neſtor de virtutibus ſuis prædicet? Jam enim tertiam ætatem hominum vivebat.* Γενεὰ intervallum dicitur generationis, ἡ τοῦ τίκτειν καὶ γενέσθαι τελείωσις cum Porphyrio. Hoc temporis ſpatium variis varie definitur, ſicut Latinorum *ætas*. Non erraturum me puto, ſi dixerim γενεὰς fuiſſe diſtinctas prout hominum fuerit longævitas, & quo antiquiores reſpiciamus homines, eo etiam γενεὰς eſſe longiores. A diluvio ad Abrahamum dimidio fere breviores ſunt factæ. Sunt qui γενεὰν definiunt centum annorum, Dion. Halic. Alii XXXIII. Herod. Cl. Alexandr. Alii XXX. Heraclit.

Illi jam duae quidem aetates articulatâ voce loquentium hominum
Effluxerant, qui cum ipso antea simul nutriti sunt & vixerunt
In Pylo admodum divinâ, in tertia autem regnabat.
Hic illis sapiens concionatus est, & dixit:
Proh Dii, certè magnus luctus Achivam terram invadit.
Certè laetarentur Priamus, Priamique filii, Caete-

τῶν πληθυντικῶν ἔφθιντο, καὶ Ἰωνικῶς ἐφθίατο· ἐνεργητικῶς δὲ ὀλέκω ἐνεςὼς, ὤλεκον παρατατικὸς, φθίσω μέλλων, ἀπὸ τοῦ φθίνω ἀχρήςȣ

43 Φθίσει σε τὸ σὸν μένος.

ὤλεσα ἀόριςος.

255 Γηθήσαι] χαίρω κοινὸν, γηθῶ ποιητικὸν

44 — Νῦν δή πȣ Ἀχιλλῆος ὀλοὸν κῆρ
Γηθεῖ ἐνὶ ςήθεσσιν.

παρατατικὸς κοινὸς μὲν ἔχαιρον, ποιητικὸς δὲ ἐγήθεον, μέλλων κοινὸς μὲν χαιρήσω, ποιητικὸς δὲ γηθήσω, ὁ ἀόριςος ἐγήθησα καὶ ἐχηρά-

43. iliad. ζ. 407. 44. iliad. ξ. 140.

clit. zenon, Eustath. Brev. Schol. Alii xxv. Alii xx. Hesych. τὴν δὲ γενεὰν ὑφίςαν) ἐτῶν οἱ μὲν κ, οἱ δὲ κέ, οἱ δὲ λ'. Cum Eustathio itaque & aliis, qui cum eo faciunt, γενεὰν definio spatium triginta annorum, ut fuerit Nestor sexagenario Major. Hinc expone Ciceron l. c. & Nævium, qui *trisecli senem* apud A. Gell. lib. xix. c. 7. & Horatius qui *ter ævo functum senem* eum vocat. Sunt & qui intelligant hic annos bimestres sive trimestres.

250. Μερόπων ἀνθρώπων] Non placet mihi illa Grammaticorum sententia, qua μέροψ deducitur a μυρίος & ὤψ, quod homines infinitis vocibus utantur. Alii sentiunt (quod Eustathius etiam hoc loco notat) homines ita ab Homero vocari, quod postquam Adami posteri in terra Sinear turrim ingentis magnitudinis, quæ a confusione linguarum *Babel* fuit vocata, condere sustinuerunt, a Deo in omnes terræ partes fuerint divisi, & inde primum variis dialectis, postea variis linguis loquuti sint. Utrumque male. Vocantur μέροπες, quod distincta & articulata voce loquantur. Hoc soli homini, & nulli, si ab eo discesseris, animali concessum est. Recte itaque Hesych. v. Λαοὶ. Μέροπες ἀπὸ τȣ̃ μεμερισμένην ἔχειν τὸν ὤπα, ὅ ἐςι φωνήν. ita legendum, non φωνή, ut est in editis. Totidem fere verbis Suidas. & in eandem sententiam scribunt Eustath. & Pseudodid.

255. Ἦ κεν γηθήσαι Πρίαμος] Horat. 1. Epist. 2.

— Ne-

Ἄλλοι τε Τρῶες μέγα κεν κεχαροίατο θυμῷ,
Εἰ σφῶϊν τάδε πάντα πυθοίατο μαρναμένοιϊν,
Οἳ περὶ μὲν βουλῇ Δαναῶν, περὶ δ' ἐστὲ μάχεσθαι.
Ἀλλὰ πίθεσθ'· ἄμφω δὲ νεωτέρω ἐστὸν ἐμεῖο.
Ἤδη γάρ ποτ' ἐγὼ καὶ ἀφείοσιν ἠέπερ ὑμῖν
Ἀνδράσιν ὡμίλησα, καὶ οὔ ποτέ μ' οἵγ' ἀθέριζον,
Οὐ γάρ πω τοίους ἴδον ἀνέρας, οὐδὲ ἴδωμαι,
Οἷον Περίθοόν τε, Δρύαντά τε ποιμένα λαῶν,
Καινέα τ', Ἐξάδιόν τε, καὶ ἀντίθεον Πολύφημον,

Θησέα

ΣΧΟΛΙΑ ΠΑΛΑΙΑ.

ἐχηράμην, καὶ ἀμφότεροι παρὰ ποιηταῖς ἐν χρήσει, καὶ ἔτι ἐχαρόμην μέσος δεύτερος ἀόριστος, ἀφ' οὗ χάροιντο, χαροίατο, καὶ κατ' ἀναδιπλασιασμὸν κεχαροίατο, ἐχάρην δὲ κοινόν. ἀπὸ τοῦ ἐγήθησα, γηθήσαιμι εὐκτικὸν, τὸ τρίτον γηθήσαι.

257 Πυθοίατο] πεύθομαι ἐνεστὼς ποιητικὸς, πυνθάνομαι κοινὸς, παρατατικὸς ἐπευθόμην καὶ ἐπυνθανόμην, πεύσομαι μέλλων καὶ πευσοῦμαι, ὡς φεύξομαι, φευξοῦμαι, ἐπυθόμην μέσος ἀόριστος

—— —— *Nestor componere lites*
Inter Peliden festinat, & inter Atriden.
Similis huic est locus Virgil. Aen. 11. v. 104.
Hoc Ithacus velit, & magno mercentur Atridæ.
Aristot. lib 1. Rhetor. καὶ ὅλως ὅ οἱ ἐχθροὶ βούλονται, ἢ ἐφ' ᾧ χαίρουσι, τοὐναντίον τούτῳ ᾠφέλιμον φαίνεται. δι' ὃ εὖ εἴρηται, ἢ κεν γηθήσαι πρίαμος, id est, *Et omnino contrarium ejus, quod inimici volunt, aut quo lætantur, utile videtur. Quare pulcre dicitur* (ab Homero) *certe lætaretur Priamus.* Quamobrem nihil committendum esse, quo lætentur inimici, monet nos oraculum, cujus meminit Demosth. Orat. περὶ παραπρεσβ.

258. Οἳ περὶ μὲν βουλῇ &c.] Egregii ducis duas necessarias virtutes, *prudentiam & fortitudinem* indicat, quæ si in eum concurrant, nihil deest illi, quod ad bellorum confectionem desideret. Unde veteres prudenter Palladem & Martem bellis præfecerunt, quasi illam consilio, hunc pugnæ. Utramque virtutem requirebat nuntius apud Æschyl ἑπτὰ ἐπὶ Θήβαις, in eo quem Amphiarao erat oppositurus Eteocles. Amphiaraum illum primum σωφρονέστερον ἀλκήν τ' ἄριστον dixerat. Postea vero sic de eo loquitur: οὐ γὰρ δοκεῖν ἄριστος, ἀλλ' εἶναι θέλει &c. Utramque porro Adrastus apud Euripid. in Supplic. Tydeo tribuit. Utramque etiam conjungebat Hannibal: qui

cum

Caeterique Trojani valdè gauderent animo,
Si vos de his omnibus audiverint decertare,
Qui quidem consilio Danais antecellitis, & pugnando.
Sed persuadeamini: ambo autem juniores estis me.
Jam enim olim ego & cum melioribus quam vos 260
estis
Viris versatus fui, & nunquam me ipsi parvi-penderunt.
Non enim unquam tales vidi viros, neque videbo,
Qualem Pirithoumque, Dryantemque ducem populorum,
Caeneumque, Exadiumque, & aequalem Deo Polyphemum, The-

δεύτερος ἀφ' οὗ πυθοίμην, τὸ τρίτον τῶν πλυθυντικῶν πύθοιντο, καὶ Ἰωνικῶς πυθοίατο.

257 *Μαρναμένοιϊν] μάρναμαι ἐνεςὼς, ἀφ' οὗ* 45 *μετοχὴ μαρνάμενος, ἡ γενικὴ καὶ δοτικὴ τῶν δυϊκῶν μαρναμένοιν, καὶ πλεονασμῷ τοῦ ῑ μαρναμένοιϊν.*

261 *Ἀθέριζον] ἐν ἀθέρων μοίρᾳ εἶχον. λέγονται δὲ ἀθέρες τὰ κοινῶς ἀγανά.*

268 Φῆρ-

45. Ιλ. N. 118.

cum audisset Stoici cujusdam argumenta, quibus probabat solum sapientem imperatorem esse, risit: *νομίζων ἀδύνατον εἶναι, ἐκτὸς τῆς δ' ἔργων ἐμπειρίας, τὴν ἐν τούτοις ἐπιστήμην ἔχειν*, ut refert Taraso apud Stobæum, *Spond.* ubi plura vide.

259. *Ἀλλὰ πίθεσθε* &c.] His versibus olim usus est & Marcus Favonius ad Brutum & Cassium, suffenus insignis & ridiculus Catonis æmulus, Plutarch. in Cat. *Giphan.* Atque huc spectat illud Cæsaris apophthegma, qui nobiles quosdam juvenes tumultuantes compescere volens, (uti hic *Nestor componere lites Inter Peliden festinat & inter Atridem*) *Ἀκούσατε, εἶπεν, νέοι γέροντος, οὗ νέου γέροντες ἤκουον*, *Plutarch.* in *Apophthegm.* Ætas auctoritatem dicenti conciliat. *Dupont.*

263. *Ποιμένα λαῶν*) proprie *pastorem*, Pseudodid. *Regem* exponit. Et mos fuit veteribus, ut qui clavo Reipubl. admoverentur, primos vitæ suæ annos pascendis bobus, vel equis, vel ovibus consumerent, tum roboris acquirendi, tum exercitii gratia, ut recte gubernantes bruta, inde homines bene regere discerent, *Eustath.* ad Ιλ. ο. *Παραπλήσια γὰρ ἔργα νομέως ἀγαθοῦ, καὶ βασιλέως ἀγαθοῦ*, *Plane enim similia sunt opera boni pastoris & boni Regis*, inquit Cyrus apud Xenoph. lib. VIII. vide hac de re Meurs. & Potter. ad Lycophr. v. 91.

264. *Ἐξάδιον*] Cl. Stanlejus ad Æschyl. Pers. v. 44. cum docuisset ex Eustathio ε in nonnullis vocibus periisse addit & forte inde hunc Homeri locum corrigendum & legendum esse

Καινέα

Θησέα τ' Αἰγείδην, ἐπιείκελον ἀθανάτοισι.
Κάρτιστοι δὴ κεῖνοι ἐπιχθονίων τράφεν ἀνδρῶν·
Κάρτιστοι μὲν ἔσαν, καὶ καρτίστοις ἐμάχοντο
Φηρσὶν ὀρεσκῴοισι, καὶ ἐκπάγλως ἀπόλεσσαν.
Καὶ μὲν τοῖσιν ἐγὼ μεθομίλεον ἐκ Πύλου ἐλθὼν,
Τηλόθεν ἐξ' Ἀπίης γαίης· καλέσαντο γὰρ αὐτοί·
Καὶ μαχόμην κατ' ἐμ' αὐτὸν ἐγώ. κείνοισι δ' ἂν οὔτις
Τῶν, οἳ νῦν βροτοί εἰσιν ἐπιχθόνιοι, μαχέοιτο·
Καὶ μὲν μευ βουλέων ξυνίον, πείθοντό τε μύθῳ.
Ἀλλὰ πίθεσθε καὶ ὔμμες, ἐπεὶ πείθεσθαι ἄμεινον·
Μήτε σὺ τόνδ', ἀγαθός περ ἐὼν, ἀποαίρεο κούρην,
Ἀλλ' ἔα ὥς οἱ πρῶτα δόσαν γέρας υἷες Ἀχαιῶν·

Μήτε

ΣΧΟΛΙΑ ΠΑΛΑΙΑ.

268 Φηρσὶν] ἀντὶ τοῦ θηρσὶ, τροπῇ τοῦ θ̄ εἰς φ̄ αἰολικῶς.
272 Μαχέοιτο] μαχέομαι, καὶ πλεονασμῷ τοῦ ε̄ μαχέομαι, ἀφ' οὗ ἐυκτικὸν μαχεόιμην, τὸ τρίτον μαχέοιτο.
273 Ξυνίον] ξυνίω ἐνεστὼς, ἀφ' οὗ τὸ ξυνίεις παρὰ Σοφοκλεῖ διὰ διφθόγγου
Ἐι δὲ ξυνίεις μηδέν.

Καινέα τε, Ξάδιόν τε, καὶ ἀντίθεον Πολύφημον.
Cui non possum accedere. Dicit enim Eustathius ad h. l. Sicuti pro Ὀϊλεύς sublata prima litera reperitur Ἰλεύς apud Hesiodum & alios, ita & Homeri Ἐξάδιος a quibusdam recentioribus effertur absque prima litera ε̄, quam addunt vereres. Eustathii verba sunt: ὅτι ὡς τὸ Ὀϊλεύς Ἰλεὺς εὕρηται παρά τε Ησιόδῳ καὶ ἄλλοις, ἀφαιρέσει τῆς ἀρχούσης, οὕτω καὶ ὁ παρ' Ὁμήρῳ Ἐξάδιος, παρά τισι τῶν νεωτέρων Ξάδιος εὕρηται δίχα τοῦ κατάρχοντος ε̄ κατὰ τοὺς παλαιούς. οἱ φασὶ καὶ ὅτι ὤφειλε δασύνεσθαι ἡ ἄρχουσα, εἰ καὶ ἡ Ὁμηρικὴ συναλοιφὴ ψιλοῦσθαι δηλοῖ αὐτό.

268. Φηρσὶν ὀρεσκῴοισι] Hinc Virgil. Æn. VII. v. 674.
——— *Cum vertice montis ab alto*
Descendunt Centauri, Omolen, Othrynque nivalem,
Linquentes cursu rapido.
271. Κατ' ἐμαυτὸν | sic fere nunc: sed olim fere ita, κατ' ἐμ' αὐτὸν, id est, per me, voluntarius, nullius vel parens imperio, vel stipendium habens. *Giphan.* Non dubitavi recipere lectionem, quam nobis servavit Eustathius, Grammaticorum Græcorum Doctissimus, docens veteres non dixisse ἐμαυτὸν, sed ἐμ' αὐτὸν, neque consuevisse duo pronomina ejusdem significationis conjungere; ita quoque ἑ αὐτὸν

non

Theſeumque Aegidem, ſimilem immortalibus.
Fortiſſimi certè illi terreſtrium nutriti ſunt virorum.
Fortiſſimi quidem erant, & cum fortiſſimis pugnabant
Centauris montanis, & terribiliter interfecerunt.
Et quidem cum illis verſabar Pylo profectus,
Procul ex Apia terrâ. Evocârunt enim ipſi.
Et pugnabam pro mea virili ego: cum illis autem nullus
Eorum, qui nunc homines ſunt terreſtres, pugnabat:
Et tamen mea conſilia audiebant, meoque obedientes erant imperio.
Sed obedite & vos, quia obedire melius.
Neque tu ab iſto (potens quamvis ſis) auferas puellam,
Sed ſine ut ei primum dederunt praemium filii Achivorum: Neque

καθὸ καὶ μεθίει λέγεται ἀντὶ τοῦ μεθίεισιν ἤτοι ἀμελεῖ

45 —— —— οὐδ' ἂν ἔγωγε
Ἀνδρὶ μαχέσσαίμην ὅτις πολέμοιο μεθίει,
Λυγρὸς ἐών.

παρατατικὸς ξυνίον, τὸ τρίτον τῶν πληθυντικῶν ξυνίον.

292 Ὑπὸ

45. Ιλ. Ν. 118.

non vero ἑαυτὸν ſcripſiſſe. Ejus verba digniſſima ſunt quæ hic exhibeantur: Ἰσέον δὲ (φησὶ) καὶ ὅτι ὁπόταν ἔῃσι παρὰ τῷ ποιητῇ συντεθειμένη ἀντωνυμία, ἀλλ' οὐκ ἐνικῶς συνδέτως ἀντωνυμάσας βέλτιστε, δύο ταυτοσήμους ἐν παραλλήλῃ ἀντωνυμίας τίθησιν, οἷον βελόμην ἂν ἐστὲν ἐσθλὸν, λέγῃ δ' αὐτὸν ἑτοτρύνει μάχεσθαι. καὶ ἄλλως. ἀυτὸν μὲν πλησίον δαμάσας. οὕτως ἂν καὶ ἐνταῦθα καὶ ἐμαυτὸν, καὶ ἐμ' αὐτὸν εἶπεν. ἐ θέλουσι γὰρ οἱ παλαιοὶ συνδέτως ταχέως καὶ ἑαυτόν. &c. in eandem ſententiam ſcribit ad Odyſſ. δ. v. 18. Obiter quoque Magnus Caſaubonus in Athen. lib. IV. c. 27. notat compoſita ἐμαυτῷ, σεαυτῷ, ἑαυτῷ apud Homerum non legi, ſed pro illis ἐμὲ αὐτὸν, σὲ αὐτὸν, ἕ αὐτὸν, aut ſimpliciter αὐτὸν, omiſſo alterò pronomine. Hinc Od. θ. v. 395. pro ἑαυτὸν lege ἕ αὐτὸν uti citat Apollonius Alexandr. de Syntax. lib. II. item Od. ρ. v. 387. ita quoque pro ἑαυτῷ Ιλ. ξ. v. 162. lego ἕ αὐτῷ, ut eſt Ιλ. ρ. 551. Sic pro σαυτὸν Ιλ. κ. 389. ſcribe σ' αὐτὸν, uti legitur Ιλ χ. v. 351. & Odyſſ. I. v. 406. Reſtituenda igitur & vera lectio Heſychio, exponenti hunc Homeri locum; καὶ ἐμαυτὸν, κρατερῷ ἐμῷ δύναμαι. Lego, καὶ ἐμ' αὐτὸν.

275. Μήτε σὺ τόνδ' &c.] Euboeus patrodiographus Poëta apud Athen. δειπνοσ. lib. XV. fere extr. elegantèr hunc

Μήτε σὺ Πηλείδ' ἤθελ' ἐριζέμεναι βασιλῆϊ
Ἀντιβίην· ἐπεὶ οὔποθ' ὁμοίης ἔμμορε τιμῆς
Σκηπτοῦχος βασιλεὺς, ᾧτε Ζεὺς κῦδος ἔδωκεν.
Εἰ δὲ σὺ καρτερός ἐσσι, θεὰ δέ σε γείνατο μήτηρ,
Ἀλλ' ὅγε φέρτερός ἐστιν, ἐπεὶ πλεόνεσσιν ἀνάσσει.
Ἀτρείδη, σὺ δὲ παῦε τεὸν μένος· αὐτὰρ ἔγωγε
Λίσσομ' Ἀχιλλῆϊ μεθέμεν χόλον, ὃς μέγα πᾶσιν
Ἕρκος Ἀχαιοῖσιν πέλεται πολέμοιο κακοῖο.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη κρείων Ἀγαμέμνων,
Ναὶ δὴ ταῦτά γε πάντα γέρον κατὰ μοῖραν ἔειπες.
Ἀλλ' ὅδ' ἀνὴρ ἐθέλει, περὶ πάντων ἔμμεναι ἄλλων·
Πάντων μὲν κρατέειν ἐθέλει, πάντεσσι δ' ἀνάσσειν,
Πᾶσι δὲ σημαίνειν· ἅτιν' οὐ πείσεσθαι ὀΐω.
Εἰ δέ μιν αἰχμητὴν ἔθεσαν θεοὶ αἰὲν ἐόντες,
Τοὔνεκά οἱ προθέουσιν ὀνείδεα μυθήσασθαι;
Τὸν δ' ἄρ' ὑποβλήδην ἠμείβετο δῖος Ἀχιλλεὺς,

Ἦ

ΣΧΟΛΙΑ ΠΑΛΑΙΑ.

292 Ὑποβλήδην] βάλλειν ἐπὶ γυναικῶν, ὅταν τὰ ἀλλότρια βρέφη ἰδιοποιῶνται, καὶ ἀπὸ τούτου ἁπλῶς ἐπὶ τῶν τὰ ἀλλότρια, ὡς οἰκεῖα, λαμβανόντων. ἀφ' οὗ ὑποβολιμαῖος υἱὸς ὁ θέσει, ἤγουν ὁ κοινῶς υἱόθετος. καὶ ὑπόβλητος λόγος παρὰ Σοφοκλεῖ ὁ ὑποβολι-

versum transtulit & aptavit tonsori, qui uxoris gratia figulo convitiabatur. pro Μήτε ibi μὴ δὲ legitur

Μὴ δὲ σὺ τόνδ', ἀγαθός περ ἐὼν,
ἀποαιρεο κούρην,
Μὴ δὲ σὺ πηλείδη.

Lusus est in vocibus κούρην & πηλείδη. κούρη Homero *puella*, huic est *tonsura*. Πηλείδης Homero *Pelei filius*, *Achilles*, Euboeo *figulus* est, ἀπὸ τοῦ πηλοῦ, a *luto*.

277. Πηλείδ' ἤθελ'] Turnebi & parisiensis editio habent πηλείδη ἤθελ', & ita videtur legisse brevis scholiastes citans θέλε. sed Eustath. legit πηλείδ' ἤθελε, & dicit apud Homerum nusquam reperiri θέλειν, sed ἐθέλειν cum ε.

279. Σκηπτοῦχος] Sceptuchus vertitur

Neque tu Pelide velis contendere regem
Adversus: quia nunquam similem consecutus est honorem
Sceptriger rex, cuique Jupiter gloriam dedit.
Si autem tu fortior es, Deaque te generavit mater:
Tamen hic potentior est, quia pluribus imperat.
Atrida, tu autem compesce tuam iram: caeterum ego
Precabor Achillem ut deponat iram, qui magnum omnibus
Propugnaculum Achivis est belli mali.
Huic autem respondens allocutus est rex Agamemnon:
Sanè haec omnia senex secundùm decens dixisti.
Sed hic vir vult supra omnes esse alios,
Omnes sibi subjici vult, & in omnes dominari,
Omnibus & praecipere. quae *(illum)* non persuasurum puto *(Graecis.)*
Quòd si ipsum bellicosum fecerunt Dii semper existentes,
An propterea ipsi permittunt contumelias loqui?
Huic autem interpellato sermone respondit Achilles,
Certe

μαῖος καὶ ὃ γνήσιος. καὶ ὑποβάλλει τίς τινι, λόγῳς κατὰ τίνος, ἤγεν λάθρα ὑποτίθεται. καὶ ὑποβάλλω τῷ οἴνῳ κίονα, ἤγεν ὑφίςῶ. καὶ ὑποβάλλειν τὸ ἑρμενεύειν, καὶ τὸ διανόπτειν ἕτερον λόγον τινὰ, καὶ ὑποτιθέναι τὸν ἑαυτοῦ, καθὸ λέγεται ἐνταῦθα τὸ ὑποβλήδην. 293 Ἡ

tut a Tacito Annal. VI. cap. 33. *Quorum sceptra hi utrimque donis accepti.* Praeterea hic pro κῦδος ἔδωκεν Schott. Observ. Human. lib. II. c. 17. legit κύδεϊ βίζαεν, quam bene quisque facile videre poterit.

Σκ. βασ ᾧτε Ζεὺς κῦδος ἔδωκεν] Τιμῆς ἀπαίσης ὑπέρτερον ἔχων ἀξίωμα βασιλεῦ, &c. *Agap.* patraen. ad *Justin.* c. 1. *Rex solo Deo minor*, Tertull. Δύναμις ὑπὲρ ἄνδρωπον τῷ βασιλῆϊ καὶ χεὶρ ὑπερμήκης, *Herodot.* lib. VIII. *Duport.*

290. Εἰ δέ μιν ἀιχμητὴν &c.] Eustath. Εἰ δὲ ἀνδρείας ἐςι, διὰ τοῦτο αἱ ὕβρεις αὐτῷ τῷ λέγειν προτρέχεσι; *An, quia fortis est, ideo maledicta sermonem ejus praecurrunt?* at quid hoc est, *maledicta sermonem praecurrere?* Deinde, non dicit Homerus τὰ ὀνείδεα προθέεσι τῷ μυθήσασθαι. sed Προθέεσι οἱ θεοὶ μυθήσασθαι τὰ ὀνείδεα. Ponitur autem προθέεσι pro προπθεῖσι. Nam τίθημι a πθέω, hoc a θέω. vide *Guil. Canterum Nov. Lect.* lib. I. cap. 3. ubi fuse de hoc loco agit, & *Henr. Stephanum*

Ἦ γάρ κεν δειλός τε καὶ οὐτιδανὸς καλεοίμην,
Εἰ δή σοι πᾶν ἔργον ὑπείξομαι, ὅ, τι κεν εἴποις·
Ἄλλοισιν δὴ ταῦτ' ἐπιτέλλεο, μὴ γὰρ ἔμοιγε
Σήμαιν'· οὐ γὰρ ἔγωγ' ἔτι σοι πείσεσθαι ὀΐω.
Ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσι·
Χερσὶ μὲν οὔτι ἔγωγε μαχήσομαι εἵνεκα κούρης
Οὔτε σοὶ, οὔτέ τῳ ἄλλῳ, ἐπεί μ' ἀφέλεσθέ γε δόντες.
Τῶν δ' ἄλλων ἅ μοι ἐστὶ θοῇ παρὰ νηῒ μελαίνῃ,
Τῶν οὐκ ἄν τι φέροις ἀνελὼν ἀέκοντος ἐμεῖο.
Εἰ δ', ἄγε μὴν, πείρησαι, ἵνα γνώωσι καὶ οἵδε·

Αἶψά

ΣΧΟΛΙΑ ΠΑΛΑΙΑ.

293 Ἦ γάρ κεν δειλός τε] δειλὸς ὁ ἐναντίος τῷ ἀνδρείῳ παρὰ τὸ δεδιέναι τὰς ἴλας. ποιητικῶς δὲ ὁ μὲν ἀνδρεῖος λέγεται [46] ἐσθλὸς παρὰ τὸ ἐθελοντὴς μάχεσθαι. ὁ δὲ δειλὸς κακὸς διὰ τὸ κακῶσθαι τὴν ψυχήν. δειλὸς δὲ καὶ ὁ δείλαιος, ἤγουν ὁ ἄθλιος ποιητικῶς.

46. MS. αἰσθλὸς.

in Appendice ad Attic. Dial. Sententiam quod spectat, optime retorqueri potest κατὰ τὸ βίαιον. Quid? an quia αἰχμητὴς est, ideo fas ei erit ὀνείδεα μυθήσασθαι; potius contra duces & milites & viros fortes minime omnium decet esse maledicos, utpote quorum vis & virtus in manibus, non in lingua sita est. Ἐν γὰρ χερσὶ τέλος πολέμου, &c. *Duport.*

293. Ἦ γὰρ &c. καλεοίμην] ita exponendus est hic locus. καλεῖσθαι enim Græcis sæpe εἶναι significat. Ιλ. δ. v. 60. καὶ οὕνεκα σὴ παράκοιτις κέκλημαι, *Tum quod uxor tua sum.* ubi notat brevium scholiorum auctor, κέκλημαι, εἰμὶ, ὑπάρχω. Et Eustath. τὸ κέκλημαι οὐκ ἐνδοιασμὸν δηλοῖ, ἀλλ' ἀντὶ τοῦ εἰμὶ κεῖται. ἵνα λέγῃ, ὡς οὐ ψεύδομαι εἶναι σή, ἀλλ' ὑπὸ πάντων οὕτω καλοῦμαι. Hesiod. ἔργ. v. 715.

Μηδὲ πολύξεινον, μηδ' ἄξεινον καλέεσθαι,
Ne vero multorum, neve nullius hospes sis.

Callimach. Hymn. in Jov. v. 20.

---- Μέλλεν δὲ μάλ' εὔυδρος καλέεσθαι Αὐτις.
--- *Quæ (Arcadia) tamen erit maxime aquosa*
In posterum.

ubi hanc locutionem quoque notavit Vir Cl. Theodor. Grævius, quem optumo Parenti in ipso ætatis flore ereptum omnes boni dolent. Sic in S. S. Luc. 1. 76. Καὶ σὺ παιδίον προφήτης ὑψίστου κληθήσῃ, *Et tu puerule propheta Summi Dei eris.* Math. v. 9. Μακάριοι

Certe timidusque & nullius pretii essem,
Si jam tibi in omni re paruero quam dixeris.
Aliis jam haec jube, non vero mihi
Praecipe: non enim me ampliùs tibi obtemperaturum puto.
Aliud autem tibi dicam, tu autem in animis teneto tuis.
Manibus (i. e. *vi*) quidem non ego pugnabo gratiâ puellae
Neque tecum, neque cum aliquo alio, quoniam mihi eripitis quam dedistis.
Caeterarum autem rerum, quae mihi sunt velocem apud navem nigram,
Earum utique nihil auferes captum invito me.
Quin, age, fac periculum, ut cognoscant & isti:
Statim

ἐνταῦθα τὸ πρότερον. ἀπαντᾷ δὲ πρὸς τὸ
47 Ἐι δέ μιν ἀιχμητὴν ἔθεσαν θεοὶ.
Καὶ οὐτιδανὸς] οὐτιδανὸς ποιητικῶς ὁ οὐδενὸς ἄξιος, ἀπὸ τοῦ ὄτις κατὰ παραγωγὴν οὐτιανὸς, εἶτα προστιθεμένου τοῦ δ δι' εὐφωνίαν (ὡς καὶ ἐν τῷ 48 ἐχθοδοπῶ, τὸ μετὰ μίσους ἐμβλέπω) οὐτιδανός. 306 Ἐί-

47. Ιλ. α. 290. 48. MS. ἐχθροδόπω.

κάριοι οἱ εἰρηνοποιοὶ, ὅτι αὐτοὶ υἱοὶ Θεοῦ κληθήσονται, *Beati pacifici, quoniam ipsi filii Dei erunt.* & alibi. Ita & *nominari* & *vocari* Latinis *esse* aliquando notant. Deianira ad Hercul. apud Ovid.

At bene nupta feror, quia nominor Herculis uxor,

id est, quia sum Herculis uxor, quia mihi contigit in matrimonio habere Herculem. Horat. lib. 1. carm. 2. de Mercurio

——— *Alma*
Filius Maja, patiens vocari
Caesaris ultor.

Leo apud Phædr. lib. 1. Fab. 6. *Ego primam tollo, nominor quia Leo.* Hinc & *nomen* pro re ipsa ponitur, Tibull. III. el. 4.

——— *Nec fidum fœmina nomen.*

296. Σήμαινει &c] Eustathius annotavit, & post eum Giphanius, Longinum Criticum hunc versum tanquam spurium expunxisse. Sane non videtur mihi superfluus, quasi Achilles eadem verba, quibus in eum usus erat Agamemnon, in eundem Agamemnonem recudat. Dixerat enim antea Agamemnon, πᾶσι δὲ σημαίνειν. ἅτιν' οὐ πείσεσθαι οἴω, *Spondan.*

297. Σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσι] vel *in mente tua teneto*, uti expressit Virgil. Aen. III. v. 388.

Signa tibi dicam, tu condita mente teneto.

Et eodem libro v. 250.

Accipite ergo animis, atque hac mea fixite dicta.

Αἶψά τοι αἷμα κελαινὸν ἐρωήσῃ περὶ δουρί.
Ὣς τώ γ' ἀντιβίοισι μαχεσσαμένω ἐπέεσσιν
Ἀνστήτην· λῦσαν δ' ἀγορὴν ἀνὰ νῆας Ἀχαιῶν.
Πηλείδης μὲν ἔπειτα κλισίας καὶ νῆας ἐίσας
Ἤιε σὺν τε Μενοιτιάδῃ καὶ οἷς ἑτάροισιν·
Ἀτρείδης δ' ἄρα νῆα θοὴν ἅλαδε προέρυσσεν,
Ἐς δ' ἐρέτας ἔκρινεν ἑείκοσιν, ἐς δ' ἑκατόμβην
Βῆσε θεῷ· ἀνὰ δ' ὄ Χρυσηΐδα καλλιπάρῃον
Εἶσεν ἄγων· ἐν δ' ἀρχὸς ἔβη πολύμηλις Ὀδυσσεύς.
Οἱ μὲν ἔπειτ' ἀναβάντες ἐπέπλεον ὑγρὰ κέλευθα.
Λαοὺς δ' Ἀτρείδης ἀπολυμήνεσθαι ἄνωγεν.
Οἱ δ' ἀπελυμήναντο, καὶ εἰς ἅλα λύματ' ἔβαλλον.

Ἔρδον

ΣΧΟΛΙΑ ΠΑΛΑΙΑ.

306 Εἴσας] εἰσοβαρεῖς ἑκατέρωθεν. πλεονάζει τὸ ῑ, ὡς ἐν τῷ ἐείκοσιν.

307 Μενοιτιάδη] ἀπὸ τοῦ Μενοίτιος Μενοιτίδης, ὡς ἀπὸ Πριάμος Πριαμίδης, εἶτα κατ' ἀποβολὴν τοῦ ῑ, καὶ πλεονασμὸν ἔχει τὸ ᾱ . . . . . .

311 Εἶσεν] ἀπὸ τοῦ ἕω ἀχρήστου εἶσα ἀόριστος, ὡς ἀπὸ τοῦ 49 ἐνέπω εἶπα. καθίζω ἕτερον, καὶ καθίζω ἐγὼ, ἐκάθιζον παρατατικὸς, καὶ καθίσω μέλλων, ἐκάθισα ἀόριστος, καὶ εἶσα ποιητικῶς ἐπὶ τῆς μεταβατικῆς τοῦ καθίζω σημασίας. τὸ καθέζομαι δύτε πάθος δύτε ἐνέργειαν δηλοῖ, ὡς τὸ πλυτῶ καὶ ὑγιαίνω. καὶ ἔζιν ἐνεργῶς μὲν καθέζομαι καὶ καθῆμαι ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ, παρατατικὸς δὲ ἐκαθεζόμην καὶ ἐκαθήμην, μέλλων καθεσθήσομοι ἢ καθεδοῦμαι, ἀόριστος

49. Leg. ὡς ἀπὸ τοῦ ἐνισπῶ ἔπω εἶπα. ἐνισπῶτος per compendium ἐν. Scriptum est ut ante παρακ. pro παρακείμενος.

314. Ἐις ἅλα λύματ' ἔβαλλον] sordes, teste Eustathio ad h. l. in mare abjiciebant, quod aqua marina natura sua sordibus abluendis esset aptissima. Hinc illa paroemia apud Eurip. Iphig. Taur. v. 1193.

Θαλάσσῃ

Statim tibi ſanguis niger fluet per lanceam.
Sic hi contrariis contendentes verbis
Surrexerunt: dimiſerunt autem concionem apud naves Achivorum.
Pelides quidem ad tentoria & naves aequales
Abiit cumque Menoetiade & ſuis ſociis:
Atrides autem navem velocem in mare deduxit,
In *eam* autem remiges elegit viginti, & hecatombem
Impoſuit Deo: Chryſeidem verò pulchras-genas habentem
Subducens collocavit *in ea*: dux autem inſcendit ſapiens Ulyſſes.
Hi quidem cùm aſcendiſſent, navigabant per humidas vias.
Exercitum autem Atrides luſtrari juſſit.
Illi autem luſtrabantur, & in mare ſordes abjiciebant.
Sacri-

ἐκαθέσθην, παρακείμενος ἧσμαι ποιητικῶς, ὑπερσυντελικὸς ἥσμην, ὃ τὸ τρίτον ἧςο

—— Ἐπ' ἀπλοκάμῳ δὲ μετώπῳ
ἧςο σαοφροσύνη κυροτρόφος.

διαφέρει δὲ τὸ καθέζομαι τοῦ καθίζω τὴν αὐτὴν διαφορὰν, ἣν διαφέρει τὸ εἶναι τοῦ γίνεσθαι.

312 Ὁι μὲν ἔπειτ' ἀναβάντες] ἐπὶ τὴν ναῦν δηλοῖ. ἐι γὰρ τὴν ἀπὸ τοῦ λιμένος ἐπὶ τὸ πέλαγος ἤθελε δηλοῦν ἀναγωγὴν, ἀναχθέντες ἔλεγε. τὸ γὰρ ἀναβάντες τὴν διὰ ποδῶν σημαίνει ἀνάβασιν.

Κέλευθα] ἡ κέλευθος ἐπὶ τῶν ἑνικῶν θηλυκῶς, ἐπὶ δὲ τῶν πληθυντιμῶν τὰ κέλευθα οὐδετέρως. ὡς τὰ κύκλα, τὰ δεσμὰ, τὰ χαλινὰ, τὰ μοχλὰ, ὧν τὰ ἑνικὰ ἀρσενικῶς λέγεται.

Ἐπέπλεον ὑγρὰ κέλευθα] κοινῶς μὲν ἡ ὅπι, ὅτε τὸ ἐπάνω δηλοῖ, πρὸς δοτικὴν λέγεται ἢ πρὸς γενικὴν, εἶτε μετὰ ῥήματος κεῖται, εἶτε

Θάλασσα κλύζει πάντα τἀνθρώπων κακά,
Mare abluit cuncta hominum mala.
Hunc Homeri verſum reſpexit Pauſanias in Arcadicis cap. 41. ἀνόμαζον δὲ ἄρα οἱ Ἀχαιοὶ αὐτὰ (καθάρματα) λύματα. Μαρτυρεῖ δὲ καὶ Ὅμηρος ἀπολυμαίνεσθαί τε ἐπὶ τῇ λύσει τοῦ λοιμοῦ τοὺς Ἕλληνας, καὶ ἐμβάλλειν τὰ λύματα εἴπων σφᾶς ἐς θάλασσαν.

Ἔρδον δ' Ἀπόλλωνι τεληέσσας ἑκατόμβας
Ταύρων ἠδ' αἰγῶν παρὰ θῖν' ἁλὸς ἀτρύγετοιο.
Κνίσση δ' οὐρανὸν ἷκεν ἑλισσομένη περὶ καπνῷ.
Ὣς οἱ μὲν τὰ πένοντο κατὰ στρατόν. οὐδ' Ἀγαμέμνων
Λῆγ' ἔριδος, τὴν πρῶτον ἐπηπείλησ' Ἀχιλῆϊ.
Ἀλλ' ὅγε Ταλθύβιόν τε καὶ Εὐρυβάτην προσέειπε,
Τώ οἱ ἔσαν κήρυκε καὶ ὀτρηρὼ θεράποντε,
Ἔρχεσθον κλισίην Πηληϊάδεω Ἀχιλῆος,
Χειρὸς ἑλόντ' ἀγέμεν Βρισηΐδα καλλιπάρῃον·
Εἰ δέ κε μὴ δώῃσιν, ἐγὼ δέ κεν αὐτὸς ἕλωμαι
Ἐλθὼν σὺν πλέονεσσι· τό οἱ καὶ ῥίγιον ἔσται.
Ὣς εἰπὼν, προΐει, κρατερὸν δ' ἐπὶ μῦθον ἔτελλε.
Τὼ δ' ἀέκοντε βάτην παρὰ θῖν' ἁλὸς ἀτρυγέτοιο·
Μυρμιδόνων δ' ἐπί τε κλισίας καὶ νῆας ἱκέσθην.
Τὸν δ' εὗρον παρά τε κλισίῃ καὶ νηῒ μελαίνῃ
Ἥμενον· οὐδ' ἄρα τώγε ἰδὼν γήθησεν Ἀχιλλεύς·
Τὼ μὲν ταρβήσαντε, καὶ αἰδομένω βασιλῆα,

Στή-

ΣΧΟΛΙΑ ΠΑΛΑΙΑ.

εἶτε μετὰ πτοτικοῦ. οἷον ἐπὶ τῷδε τῷ τόπῳ κεῖται τόδε, καὶ ἐπιπλεῖ τῷδε τῷ ὕδατι. ποιητικῶς δὲ πρὸς αἰτιατικὴν, ἀλλ' ἐπὶ γαῖαν εἰσὶ δύο, καὶ ἐνταῦθα, ἐπέπλεον ὑγρὰ κέλευθα. λέγεται γὰρ ἀντὶ τῆς κατὰ, ἤγουν κατὰ γῆν, εἰσὶ δύο, καὶ κατὰ τὰς ὑγρᾶς τῆς θαλάσσης πορείαν ἔπλεον.

315 Τεληέσσας] τέλειος κοινὸν, τελήεις ποιητικόν. ἀπὸ τοῦ τέλος τελόεις, ὡς ἀπὸ τοῦ κρύος κρυόεις, καὶ τροπῇ τοῦ ο εἰς η τε-

324. Δώῃσιν] vel hoc loco refellitur Phrynichus, qui notat nullum veterum ἐνητικῶς dixisse διδώῃ vel δώῃ, sed semper διδοίη. Contra vero Thomas Magister docet apud Alexandrum Sophistam, Libanium & alios prius magis in usu fuisse.

331. Τὼ μὲν ταρβήσαντε] Bene ista duo

Sacrificabant autem Apollini perfectas hecatombas
Taurorum & caprarum juxta litus maris profundi.
Nidor autem ad coelum ibat circumfusus fumo.
Sic hi quidem haec administrabant per exercitum: neque Agamemnon
Cessabat à contentione, quam primum minatus fuerat Achilli.
Sed ipse Talthybium & Eurybatem affatus est:
(Hi ipsi erant praecones & seduli ministri.)
Abite ad tentorium Pelidae Achillis,
Manu prehensam abducite Briseîda pulchris-genis.
Quod si non dederit, ego ipse auferam
Veniens cum pluribus: quod illi & tristius accidet.
Sic fatus praemisit, & insuper dura verba dixit.
Hi autem inviti iverunt juxta litus maris profundi,
Myrmidonum verò ad tentoria & naves pervenerunt.
Illum autem invenerunt apud tentorium & navem nigram
Sedentem: neque sane illis visis laetatus est Achilles.
Hi quidem perterriti, & reverentes Regem,

Stete-

λήεις, τὸ θηλυκὸν ἡ τελήεσσα. οὕτω γίνεται καὶ τὸ μεσήεις.

316 Ἀτρυγέτοιο] ἀτρύγετος, ἡ μὴ ἔχουσα τρύγα, ἤτοι πέρας. ὑπερβολικῶς ἀντὶ τοῦ ἡ βαθεῖα, ἣν οὐδεὶς δύναται τρυγῆσαι, ἤγουν ἡ πικρά.

325 Ῥίγιον] χαλεπώτερον, ἀλγεινότερον, ἀπὸ τοῦ ῥιγοῦν καὶ τοῦ ῥίγους. ὥσπερ λυγρὸν ἀπὸ τοῦ λίαν ὑγρὸν. ἐκ τῶν ὑγρῶν γάρ φασι καὶ τῶν ψυχρῶν τὰ ἀλγεινὰ, ἐκ δὲ τῶν θερμῶν τὰ ἡδέα.

334 Χαί-

duo conjunguntur φοβὸς καὶ αἰδὼς, quæ majoribus a minoribus exhibentur. Sic Helena postea dicet, Priamum sibi δεινὸν καὶ αἰδοῖον esse. Ideo Tragicus dicit δέος γὰρ ᾧ πρόεστιν αἰσχύνη θ' ὁμοῦ σωτηρίαν ἔχοντα τὴν δ' ἐπίστασο. Hinc illud Poëtæ cujusdam apud Platonem in Euthyd. ἵνα γὰρ δέος ἔνθα καὶ αἰδώς. Quod altera lectio Stasino Poëtæ tribuit. Illud tamen examinans Socrates e converso dicendum putat, ἵνα αἰδὼς ἔνθα καὶ δέος. Sed ad hunc locum nihil refert: quanquam neque illud semper verum est. *Spond.*

Στήτην, ἠδὲ λιγὺ προσεφώνεον, ἠδ' ἐρέοντο.
Αὐτὰρ ὃ ἔγνω ἦσιν ἐνὶ φρεσὶ, φώνησέν τε,
Χαίρετε κήρυκες, Διὸς ἄγγελοι, ἠδὲ καὶ ἀνδρῶν.
Ἄσσον ἴτ'· οὔ μοι ὔμμες ἐπαίτιοι, ἀλλ' Ἀγαμέμνων,
Ὃς σφῶϊ πρὸϊξει Βρισηΐδος εἵνεκα κούρης,
Ἀλλ' ἄγε, διογενὲς Πατρόκλεις, ἔξαγε κούρην,
Καὶ σφῶϊν δὸς ἄγειν· τὼ δ' αὖτὼ μάρτυροι ἔστων
Πρός τε θεῶν μακάρων, πρός τε θνητῶν ἀνθρώπων,
Καὶ πρὸς τοῦ βασιλῆος ἀπηλεγέος, εἴποτε δ' αὖτε
Χρειὼ ἐμεῖο γένηται ἀεικέα λοιγὸν ἀμῦναι

Τοῖς

ΣΧΟΛΙΑ ΠΑΛΑΙΑ.

334 Χαίρετε κήρυκες, Διὸς ἄγγελοι] Διὸς ἀγγέλους λέγει, τοὺς κήρυκάς φασι, διότι ἐν ταῖς θυσίαις ἐμεσο . . . . . καὶ διότι τὰς ἑορτὰς τῶν θεῶν ἤγγελον. ἢ διότι ἀπὸ τοῦ Ἑρμοῦ εἰσιν, ὃς ἄγγελός ἐστι τοῦ Διός. Ἑρμῆς γάρ φησι μιγεὶς Πανδρόσῳ τῇ Κέκροπος θυγατρὶ, ἔσχε παῖδα ὀνόματι Κήρυκα, ἀφ' ὃ τὸ τῶν κηρύκων γένος.

335 Ἄσσον] ἔγγιον, ἔσσον, ὡς τάχιον, θᾶσσον, καὶ τροπῇ τοῦ η εἰς α ἄσσον.

334. Χαίρετε κήρυκες] Ἄξιοι καὶ θεῶν. ἄσυλον γὰρ καὶ θεῖον τὸ γένος τῶν κηρύκων, *Scholiastes* in locum. κήρυκες *Homero* non tantum *præcones*, sed etiam *feciales*, *caduceatores*, *legati*. Legati autem jure gentium sacro-sancti & inviolabiles. Unde & πρίσβεις dicti, quasi *venerandi*. *Legatus sanctum populis per secula nomen*, *Stat. Papin.* Porro κήρυκες etiam Græcis dicuntur *buccinæ* seu *murices*, genus quoddam ostrei seu conchæ marinæ. Unde *Charmus Syracusanus*, qui paroemias & σιχλία de quovis ferculo in promptu habebat, de buccinis hoc usurpabat; Χαίρετε κήρυκες, Διὸς ἄγγελοι, Athen lib. 1. *Duport.*

334. Κήρυκες Διὸς ἄγγελοι vocantur, vel quod a Mercurio essent oriundi, vel, ut alii volunt, quod in ejus essent tutela. Unde Euripid. in Supplic. v 121. Κήρυξιν Ἑρμῆ πίσυνος, *Præconibus Mercurii fretus*. Hos existimabant ad ipsorum Deorum Majestatem accedere. Unde facile intelligitur, quantum scelus fuerit habitum eos violare &

--- --- *Sanctum populis per secula nomen*
Legatum insidiis, taciteque invadere ferro,

Papin. Stat. Theb. lib. 11. v. 487.

340. Ἀπηνέος] *illaudato* verti cum Stepha-

Steterunt, neque ipſum alloquebantur, neque mandata exponebant.
Sed hic cognovit ſuo in animo, dixitque,
Salvete praecones, Jovis nuncii, atque etiam hominum:
Propiùs accedite; nulla in re mihi vos culpandi, ſed Agamemnon,
Qui vos miſit Briſeidis causâ puellae.
Sed age, generoſe Patrocle, educ puellam,
Et ipſis trade abducendam: vos ipſi autem teſtes eſtote
Coram Diis beatis, corámque mortalibus hominibus,
Et coram rege illaudato, ſi unquam poſthac
Opus me fuerit ad ſaevam cladem avertendam

Ab

338 Μάρτυροι] ἡ εὐθεῖα ὁ μάρτυρος, ὡς ὁ Φύλακος ἀπὸ τῆς Φύλακος, καὶ ὁ ἑκατόγχειρος ἀπὸ τῆς ἑκατόγχειρος. τῶν Ἰώνων τοῦτο ἐςί.

339 Πρός τε θνητῶν ἀνθρώπων] θνητοὺς λέγει τοὺς ἀνθρώπους, ἀντιδιαςέλλων πρὸς τοὺς θεούς, ὅτι ἐκεῖνοι ἀθάνατοι.

341 Χρειὼ ἐμεῖο] ἡ χρειὼ, ὡς ἡ Κλειὼ, καὶ ἡ κλώθω. λέγεται καὶ χωρὶς τοῦ ῑ

50 Χρεὼ βαλῆς ἐμὲ, καὶ σὲ ——

342 Ὁλοη-

50. Ιλ. Κ. 43.

Stephano. Nec video rationem, cur non hoc vocabulum retineatur. *Illaudatus eſt omnium peſſimus & deterrimus* exponente Macrob. Sat. lib. VI. c. 7. Et A. Gell. lib. II. c. 6. *Illaudatus eſt quaſi illaudabilis, qui neque mentione aut memoria ulla dignus, neque unquam nominandus eſt.* Virgil. Georg. III. v. 5.

--- --- Quis aut Euryſthea durum,
Aut illaudati neſcit Buſiridis aras?

ubi Servius: *Illaudati, participium eſt pro nomine: ut ſit illaudabilis, non qui laudatus non ſit, ſed qui laudari non meruit.*

341. Ἐμεῖο] brevis ſcholiaſtes videtur in libro ſuo legiſſe ἐμοῖο; ſed minus recte. Ἐμεῖο enim eſt ab ἐγὼ, ἐμοῖο vero ab ἐμός. Ammon. hac de re in lib. de different: Ἐμεῖο καὶ Ἐμοῖο διαφέρει. Ἐμεῖο μὲν γὰρ ἐςιν ἀσύναρθρον, ὡς Ὁμηρος· Ἐμεῖο δὲ σύνθετον μῦθον. τὸ δὲ ἐμεῖο σύναρθρον. τὸ ἐμοῖο παιδός. Incuria tamen hæc vocabula aliquando inter ſe commutata, Ιλ. γ. v. 162. Κ. 284. Ν. 448. π. 89. ρ. 31. ω. 373. ubi plurimi codices habent ἐμοῖο. Lege ἐμεῖο.

343. Ἀ-

Τοῖς ἄλλοις. ἦ γὰρ ὅγ' ὀλοῇσι φρεσὶ θύει,
Οὐδέ τι οἶδε νοῆσαι ἅμα πρόσσω καὶ ὀπίσσω,
Ὅππως οἱ παρὰ νηυσὶ σόοι μαχέοιντο Ἀχαιοί.
Ὣς φάτο. Πάτροκλος δὲ φίλῳ ἐπεπείθεθ' ἑταίρῳ,
Ἐκ δ' ἄγαγε κλισίης Βρισηΐδα καλλιπάρῃον,
Δῶκε δ' ἄγειν· τὼ δ' αὖτις ἴτην παρὰ νῆας Ἀχαιῶν·
Ἡ δ' ἀέκουσ' ἅμα τοῖσι γυνὴ κίεν. αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς
Δακρύσας, ἑτάρων ἄφαρ ἕζετο νόσφι λιασθείς,
Θῖν ἐφ' ἁλὸς πολιῆς, ὁρόων ἐπὶ οἴνοπα πόντον.

Πολλὰ

ΣΧΟΛΙΑ ΠΑΛΑΙΑ.

342 Ὀλοῇσι] ὀλοὸν, τὸ ὀλέθριον ποιητικόν. ἐνταῦθα δὲ ὀλοῇσι φρεσὶ ἀντὶ τοῦ βεβλαμμέναις

345 Ἐπεπείθετο] πείθομαι, ἐπειθόμην, ἐπείθετο, καὶ κατ' ἀναδιπλασιασμὸν ἐπεπείθετο. ἔστι δὲ τῶν Ἰώνων ὁ τοιοῦτος ἀναδιπλασιασμός. οὗτοι γὰρ τὴν κοινὴν ἀκολουθίαν ἐκφεύγοντες, ἔνθα μὲν οὐκ ἔστιν ἀναδιπλασιασμὸς, ποιοῦνται, ἔνθα δὲ τὸ ῥῆμα τὴν τούτου ἀπαιτεῖ αὔξησιν, ἐκκλίνουσιν αὐτὸ, ἀναύξητα τηροῦντες τὰ ῥήματα.

347 Ἴτην] ἴω, τὸ ἔρχομαι, ὁ παρατατικὸς ἴον, τῶν δυικῶν τὸ τρίτον ἰέτην, καὶ κατὰ συγκοπὴν ἴτην.

349 Λιασθεὶς] τὸ φρυγὼν, καὶ σὺν δρόμῳ ἀπέλθων ἁπλῶς λέγεται. πρόσκειται γὰρ τὸ ἄφαρ ταυτὸ δυνάμενον τῷ ταχέως, τὸ δὲ νόσφι τὸ ἰδίᾳ δηλοῖ. ὁμοῦ δὲ τόνος λιασθεὶς ταυτὸ δύναται τὸ χωρισθεὶς, καὶ ἔχει τὸ πᾶν οὕτως, σὺν ταχυτῆτι χωρισθεὶς τῶν ἑταίρων ἐκάθητο κατὰ τὸν αἰγιαλὸν τῆς λευκῆς θαλάσσης ὁρῶν ἐπὶ τὸν [51] μέλανα πόντον.

51. MS. μέλανον nisi Scripserit κελαινὸν.

343. Ἅμα πρόσσω καὶ ὀπίσσω] delectabatur hoc hemistichio, ut videtur, Præcilius, cujus meminit Cicero in Epist. ad Fam. lib. XIII. 15. Is ajebat posse sapientem & ἅμα πρόσσω, καὶ ὀπίσσω videre.

345. Ἑταίρῳ] in Edit. Basil. apud Bryling. 1551. legitur ἑτέρῳ, male, plura

Ab aliis. certè enim ille perdita mente furit,
Neque poteſt intelligere ſimul praeſentia & futura,
Ut ſibi apud naves ſalvi pugnare queant Achivi.
Sic dixit. Patroclus autem caro paruit ſodali, 343
Eduxit autem tentorio Briſeida pulchris genis,
Et tradidit abducendam: illi autem redibant ad naves
Achivorum;
Illa verò invita unà cum his mulier ibat. Sed Achilles
Lacrymans, à ſociis ſtatim ſedit ſeorſim ſeparatus,
Litus ad maris cani, intuens nigrum pontum. 350
Multa

350 Θῖν' ἐφ' ἁλὸς πολιῆς] ἀλλὰ λέγει πᾶσαν τὴν θάλασσαν, διὸ καὶ λευκὴν ἀυτήν φησιν, ἀπὸ τοῦ αἰγιαλοῦ πᾶσαν ὕτω λέγων. πόντον δὲ τὸ ἐντὸς καὶ πόῤῥω τοῦ αἰγιαλοῦ, διὸ καὶ οἴνοπα ἤτοι μέλανα ἀυτὸν λέγει. κατὰ γὰρ τὸ ἄκρον ἡ θάλασσα, τῶν ἀκτίνων τοῦ ἡλίȣ διερχομένων ἀυτὴν, πεφωτισμένη γίνεται, καὶ διὰ τοῦτο λευκή. κατὰ δὲ τὸ ἐνδοτέρω καὶ πόῤῥω τοῦ αἰγιαλοῦ ἀμβλυνομένων τῶν ἀκτίνων ὑπὸ τοῦ βάθȣς καὶ μὴ δυναμένων κατ' ἀυτῆς διατίνειν καὶ φωτίζειν ἀυτὴν σκιώδης ἐςι, καὶ διὰ τοῦτο μέλανα, οἴνοπα, οἴνȣ ὄψιν ἔχοντα, ἤτοι μέλανα. ὁ γὰρ οἶνος, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖςον ἐπὶ τὸ μέλαν ῥέπει. σπάνιοι γὰρ οἱ λευκοὶ οἶνοι, καὶ οἱ βότρυς γὰρ σπάνιοι οἱ λευκοὶ, διὸ καὶ ἐπίθετον τῶν βοτρύων Ὅμηρος τίθησι.

—— 52 Μέλανες δ' ἀνὰ βότρυες ἦσαν.

ἀπὸ τοῦ πλεονάζοντος δῆλον, ἴσως δὲ καὶ τὸ παλαιὸν τοῦτο μᾶλλον ἢ λίθειον, ἀπεριεργοτέρων ὄντων τότε τῶν ἀνθρώπων, ἅτε τῆς πείρας ȣ̓πω ἐπὶ πολὺ προχωρησάσης. νῦν γὰρ καὶ οἱ λευκοὶ βότρυς πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων τὴν τȣ́τȣ κτῆσιν ἐπιτηδευόντων.

351 Ὀρε-

52. Ιλ. 6. 562.

plura hac de re notavi ad Moſchop. ad v. 125.

348. Γυνὴ] quam hic γυναῖκα v. 336. κούρην vocat. γυναῖκα hoc loco *ſponſam* interpretatur Eſochen diatr. de purit. Ling. Gr. N. T. § 39. ſed male. Recte γυνὴ exponitur *mulier*, & eſt nomen generale. Vide & Gataker. de Styl Nov. inſtr. c. XII.

349. Ἑτάρων ὄφαρ ἕζετο &c.] ſolebant, qui ſe lacrymis & dolori darent, egredi & e conſpectu hominum diſcedere. Hom. odyſſ. φ. verſ. 90. Κλαίετον ἐξελθόντε, *flete egreſſi*. Terent. Hecyr. III. 3. 16. *Corripui illico me inde lacrymans*, ubi Donatus: *Ardens ſcilicet dolore. Et eſt cauſa cur cito exierit.* Vide & Pricæum ad Math. XXVI. 75.

351. Μη-

Πολλὰ δὲ μητρὶ φίλῃ ἠρήσατο χεῖρας ὀρεγνὺς,
Μῆτερ, ἐπεί μ' ἔτεκές γε μινυνθάδιόν περ ἐόντα,
Τιμήν πέρ μοι ὄφελλεν Ὀλύμπιος ἐγγυαλίξαι
Ζεὺς ὑψιβρεμέτης· νῦν δ' οὐδέ με τυτθὸν ἔτισεν.
Ἦ γάρ μ' Ἀτρείδης εὐρυκρείων Ἀγαμέμνων
Ἠτίμησεν· ἑλὼν γὰρ ἔχει γέρας, αὐτὸς ἀπούρας.
Ὣς φάτο δακρυχέων. Τοῦ δ' ἔκλυε πότνια μήτηρ,
Ἡμένη ἐν βένθεσσιν ἁλὸς παρὰ πατρὶ γέροντι·
Καρπαλίμως δ' ἀνέδυ πολιῆς ἁλὸς, ἠΰτ' ὀμίχλη·
Καί ῥα πάροιθ' αὐτοῖο καθέζετο δακρυχέοντος,

Χειρὶ

ΣΧΟΛΙΑ ΠΑΛΑΙΑ.

351 Ὀρεγνὺς] ἀπὸ τοῦ ὀρέγω, τὸ ἐκτείνω, ὀρεγνύω καὶ ὀρέγνυμαι, ὡς ἀπὸ τοῦ ἄγω, τὸ κλῶ, ἄγνυμαι. παρατατικὸς ὠρέγνον, οὐ γὰρ τὸ ὠρέγνυν ἐν χρήσει, ὥσπερ οὐδὲ τὸ 53 ἐζεύγνυν, οὐδὲ τὸ ἐτίθην. ἡ μετοχὴ 54 ὁ ὀρεγνὺς ἀπὸ τοῦ ὠρέγνυν ἀχρήστου, ὡς ὁ ζευγνὺς, καὶ ὁ τιθεὶς ἀπὸ τοῦ ἐζεύγνυν καὶ ἐτίθην.
352 Μινυνθάδιον] ἀπὸ τοῦ μινύθω, τὸ σμικρύνω, μίνυνθα ἐπίῤῥημα χρονικὸν, ἀντὶ τοῦ ἐπ' ὀλίγον, κατὰ πλεονασμὸν τοῦ ν̄, ᾧ ἐναντίον τὸ δηθὰ καὶ τὸ δὴν
—— 55 Μίνυνθά περ, οὔτι μάλα δήν.

53. MS. ἐξεύγνυν. 54. MS. ἐρυγνὴς. 55. Ιλ. χ 416.

351. Μητρὶ φίλῃ] id est, ἰδίᾳ, *matri sua*. φίλος Homero & aliis sæpius est ἴδιος Ιλ. γ. v. 162. φίλον τέκος, *mea filia*. Ιλ. φ. v. 276. φίλη μήτηρ, *mea mater*. & alibi. Hesiod. Θεογ. v. 180.

— φίλου δ' ἀπὸ μήδεα πατρὸς
Ἐσσυμένως ἤμησε φίλου πατρὸς est *patris sui*. sæpe hac in re Homeri interpretes errarunt.

351. Χεῖρας ὀρεγνύς] expono, *supinis manibus*, ut solent precantes: vel, *manus protendens*. Manus enim protendere vel tendere supplicum erat. Recte Moschopulus ὀρέγω, τὸ ἐκτείνω interpretatur, & brevis scholiastes ὀρεγνῦς, ἐκτείνας. Virgil. Aen. XII. v. 929.

Ille humilis supplexque oculos, dextramque precantem
Protendens.

Quintil.

Multa autem matri ſuae ſupplicavit manus protendens,
Mater, quandoquidem me peperiſti brevis vitae exiſtentem,
Honorem ſaltem mihi debebat Olympius tribuere
Jupiter altitonans: nunc autem ne paululum quidem me honoravit.
Certè enim me Atrides latè-dominans Agamemnon
Contumeliâ affecit: capiens enim habet praemium, ipſe poſtquam eripuit.
Sic dixit lacrymas fundens. Hunc autem exaudivit veneranda mater,
Sedens in profundo maris apud patrem ſenem:
Protinus autem emerſit è cano mari, velut nebula;
Et ante ipſum ſedit lacrymas effundentem,

Manu-

ἀΦ᾽ ὧν μινυνθάδιος, ᾧ ἐπ᾽ ὀλίγον ἡ ζωὴ, καὶ 56 δηναιὸς τὸ ἐναντίον, ἤγεν ἐπὶ πολὺ ἡ ζωή. λέγεται τὸ μινυνθάδιος ἐπὶ τῦ χρόνυ.

—— 57 Μινυνθάδιος δὲ οἱ ἀιών.

352 Μινυνθάδιόν περ ἐόντα] ἀντὶ τοῦ ἐσόμενον. περιττὸς ὁ πιρ, ὡς καὶ ἐν τῷ

58 Τιμὴν πέρ μοι ὄφελλεν ——

354 Ὑψιβρεμέτης] ὁ τῶν 59 βροντῶν αἴτιος, αἳ ἐν τῷ ὕψει ἠχοῦσιν.

356 Ἀπήρας] ἀπαρίζω ἐνεςὼς ἀντὶ τοῦ ἀΦορίζω καὶ ἀλλοτριῶ, ἀπὸ τῆς ὑπὸ προθέσεως καὶ τοῦ ὅρος. τὸ ὁροθέσιον, ὁ δασυνόμενον.

ἐι

56. MS. δηνὸς. 57. Il. δ. 478. 58. Il. α, 353. 59. MS. βροτῶν. Eſt quidem Jupiter mortalium auctor; ſed h. l. de tonitru ſermo.

Quintil. lib. VI. Inſt. Orat. c. 1. *Tendit ad veſtra genua ſupplices manus.*

357. Τὸ δ᾽ ἐκλυε π. μ᾽ ὑμ. ἐν &c.] hunc locum in animo habuit Virgil. Georg. lib. IV. v. 333.

At mater ſonitum thalamo ſub flumineis ait
Senſit.

358. Πατρὶ γέροντι] Pauſan. Lacon. ait in Laconia ſimulacrum eſſe Neptuni Gæauchi, quem, inquit, Thyreatæ ſenem appellant, & in mari degere dicunt. Nereum eſſe repperi. Originem ex Homericæ Thetidis verbis ſumſerunt, etſi Pauſanias alios duos Homeri verſus adducit. *Giphan.*

364. Ba-

Χειρί τέ μεν κατέρεξεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζε;
Τέκνον, τί κλαίεις, τί δέ σε φρένας ἵκετο πένθος;
Ἐξαῦδα, μὴ κεῦθε νόῳ, ἵνα εἴδομεν ἄμφω.
Τὴν δὲ βαρυστενάχων προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεὺς,
Οἶσθα· τίη τοι ταῦτ' εἰδυίῃ πάντ' ἀγορεύω;
Ὠχόμεθ' ἐς Θήβην ἱερὴν πόλιν Ἠετίονος,
Τὴν δὲ διεπράθομέν τε, καὶ ἤγομεν ἐνθάδε πάντα.
Καὶ τὰ μὲν εὖ δάσσαντο μετὰ σφίσιν υἷες Ἀχαιῶν,
Ἐκ δ' ἕλον Ἀτρείδῃ Χρυσηΐδα καλλιπάρῃον·
Χρύσης δ' αὖθ' ἱερεὺς ἑκατηβόλου Ἀπόλλωνος,
Ἦλθε θοὰς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων,
Λυσόμενός τε θύγατρα, φέρων τ' ἀπερείσι' ἄποινα,

Στέμ-

ΣΧΟΛΙΑ ΠΑΛΑΙΑ.

εἰ προσλάβοι τὸ υ̅ ψιλοῦται, ὡς τὸ ἔυκηλος ἀπὸ τοῦ [60] ἕκηλος, ὁ ἥσυχος. ὁ μέλλων ἀπουρίσω

—— [61] Ἄλλοι γὰρ οἱ ἀπουρρίσσουσιν ἀρούρας.

ἀόριστος ἀπούρισα, ἀφ' οὗ μετοχὴ ἀπορίσας, καὶ κατὰ συγκοπὴν ἀπούρας.

60. MS. ἔυκηλος. 61. Ιλ. χ. 489.

364. Βαρυστενάχων] Ita omnes codices. Paulus vero Stephanus edidit βαρὺ στενάχων duabus vocibus.

365. Οἶσθα] & hunc locum imitatus est Virgil. Georg. lib. IV. v. 447. *Scis Proteu, scis ipse* &c.

366. Ὠχόμεθ' ἐς Θήβην] quod hic de Chryseide Thebis capta dicitur, sequutus est etiam Strabo lib. XIII. Sed dictys in historia videtur indicare abductam eam esse ex Lyrneso. *Spond.*

366. Θήβην] plures fuerunt hoc nomine urbes. trium meminit Homerus Auctore Pseudodidymo. Intelligit hic Adramyttion, quæ & Hypoplacia & Thebes campus (Θήβης πεδίον) dicitur. Ejus incolæ non Thebæi vel Thebani, sed Cilices vocabantur, Eustath. ad Ιλ. α. v. 43. p. 25. ἀφ' οὗ (Κίλλου) καὶ κίλικες φησὶν, οἱ τὸ Θήβης πεδίον οἰκοῦντες. οὐ γὰρ Θηβαίους αὐτοὺς Ὅμηρος, ἀλλὰ κίλικας φησὶν ἑτερωνύμως δηλάδου, &c.

Manuque ipſum demulſit, & verba fecit, & nominatim appellavit,
Fili, quid fles, quis verò tuam mentem invaſit moeror?
Dic, ne celes animo, ut ſciamus ambo.
Hanc autem ab imo ſuſpirans allocutus eſt pedibus velox Achilles,
Noſti: cur tibi haec ſcienti omnia exponam?
Venimus ad Theben magnam urbem Eëtionis,
Hanc diripuimus, & convexímus huc omnia:
Et haec quidem rite diviſerunt inter ſe filii Achivorum,
Exegerunt autem Atridae Chryſeida pulchris genis·
Chryſes autem poſtea ſacerdos longe-jaculantis Apollinis
Venit ad veloces naves Achivorum aereis loricis munitorum,
Redemturus filiam, ferenſque infinitum pretium liberationis,

Infu-

361 Κατέρεξεν] ῥέζειν τὸ πράττειν καὶ τὸ ἠύειν. ἐνταῦθα δὲ κατέρεξεν ἀντὶ τοῦ κατέψησε, κατὰ μεταφορὰν ἀπὸ τῶν διὰ χειρῶν πράξεων. ὃν ἔχει δὲ τὸ δι' εὐφωνίαν ἐν τοῖς, τοιούτοις προσγινομένου ρ ἀυξανομένης φωνήεντι τῆς ἀρχέσης διὰ τὸ μέτρον.

383 E-

&c. Hom. Il. Z. v. 396. ubi de eodem hoc Eëtione.

Ἠετίων, ὃς ἦεν Ὑποπλάκῳ ἰλὶ ἐοικὼς,
Θήβῃ Ὑποπλακίῃ, Κιλίκεσσ' ἀνδράσιν ἀνάσσων

Ἰερὴν πόλιν) Recte Brev. Schol. Ἱερὸν exponit μεγάλην καὶ θαυμαστὴν, id eſt, *magnam & mirandam*. τὸ μέγα ἱερὸν ἔλεγον οἱ παλαιοὶ, Etym. Magn. & Heſych. ἱερὸν τὸ μέγα exponit. Sic Odyſſ. H. v. 167. ἱερὸν μίνθ', *Magnum robur*. & Il. Π. v. 407. ἱερὸν ἰχθὺν, *magnum piſcem* dixit. ubi bene Schol. & Heſych. μέγαν. Expoſui itaque *ἱερὴν πόλιν*, *magnam urbem*. Potuiſſem forte & propriam notionem ſervaſſe, quoniam & *ſacer* Latinis aliquando magnum notat. Unde Lucan. utrumque conjunxit lib. IX. v. 980.

O ſacer & magnus vatum labor.

ſed prius malui propter tirones, in quorum gratiam verſiones concinnantur.

Στέμματ' ἔχων ἐν χερσὶν ἑκηβόλου Ἀπόλλωνος,
Χρυσέῳ ἀνὰ σκήπτρῳ· καὶ ἐλίσσετο πάντας Ἀχαιούς,
Ἀτρείδα δὲ μάλιστα, δύω κοσμήτορε λαῶν.
Ἔνθ' ἄλλοι μὲν πάντες ἐπευφήμησαν Ἀχαιοὶ
Αἰδεῖσθαί θ' ἱερῆα, καὶ ἀγλαὰ δέχθαι ἄποινα·
Ἀλλ' οὐκ Ἀτρεΐδῃ Ἀγαμέμνονι ἥνδανε θυμῷ,
Ἀλλὰ κακῶς ἀφίει, κρατερὸν δ' ἐπὶ μῦθον ἔτελλε.
Χωόμενος δ' ὁ γέρων πάλιν ὤχετο. τοῖο δ' Ἀπόλλων
Εὐξαμένοιο ἤκουσεν, ἐπεὶ μάλα οἱ φίλος ἦεν.
Ἧκε δ' ἐπ' Ἀργείοισι κακὸν βέλος, οἱ δέ νυ λαοὶ
Θνῆσκον ἐπασσύτεροι· τὰ δ' ἐπῴχετο κῆλα θεοῖο
Πάντη ἀνὰ στρατὸν εὐρὺν Ἀχαιῶν. ἄμμι δὲ μάντις
Εὖ εἰδὼς ἀγόρευε θεοπροπίας ἑκάτοιο·
Αὐτίκ' ἐγὼ πρῶτος κελόμην Θεὸν ἱλάσκεσθαι.
Ἀτρεΐωνα δ' ἔπειτα χόλος λάβεν· αἶψα δ' ἀναστὰς
Ἠπείλησεν μῦθον, ὃ δὴ τετελεσμένος ἐστί.
Τὴν μὲν γὰρ σωὶ νηῒ ποδήνεμοι Ἀχαιοὶ
Ἐς Χρύσην πέμπουσιν, ἄγουσι δὲ δῶρα ἄνακτι.

Τὼ

ΣΧΟΛΙΑ ΠΑΛΑΙΑ.

383 Επασσύτεροι] ἀντὶ τοῦ ἀλλεπάλληλοι, συνεχεῖς. τὸ συγκριτικὸν ἀντὶ ἁπλοῦ. ἀπὸ τοῦ ἄσσον, τὸ πλησίον. λέγεται δὲ ἐν τούτῳ τὸ πλησίον χρονικῶς, ἢ τοπικῶς.

373. Στέμματ' &c.] hujus verſionis rationem reddidi ſupra ad v. 14.

383. Ἐπασσύτεροι] Accumulata fuiſſe dicit funeribus funera *Camer.* idem innuunt Brev. Schol. & Moſchop. Reddidi ideo *Caterватim Catervas mortuorum* dixere Juſtin. & Stat.

389. Ἑλίκωπες Ἀχαιοὶ] Brev. Schol. explicat

Infulas habens in manibus longe-jaculantis Apollinis,
Eximio cum ramo *(Lauri)* & ſupplex oravit omnes Achivos,
Atridas autem imprimis, duos duces populorum.
Tunc alii quidem omnes comprobârunt Achivi,
Reverendum eſſe ſacerdotem, & ſplendidum accipiendum pretium liberationis:
At non Atridae Agamemnoni placuit prae ira,
Sed contumeliosè dimiſit, & inſuper dura verba dixit.
Iratus autem ſenex retrò ceſſit. hunc autem Apollo
Precantem exaudivit, quoniam valdè ſibi carus erat:
Miſit autem in Argivos peſtiferam ſagittam, homines autem
Moriebantur catervatim: ibant autem ſpicula Dei
Quoquo verſus per exercitum latum Achivorum. nobis vero augur
Peritus in concione expoſuit vaticinationes longe-jaculantis:
Statim ego primus hortabar ut Deum placarent.
Atridem verò deinde ira ſubiit: ſtatim autem exſurgens
Intendit minas, quae jam perfectae ſunt.
Illam quidem enim cum navi veloci adſpectu terribiles Achivi
Ad Chryſem deducunt, ferunt autem dona regi.

Nuper

385 Ἑκάτοιο] κατὰ παράληψιν ἀντὶ τοῦ ἑκατηβόλου. ὡς ἀιολοπώλους ἐν ἄλλοις λέγει ἀντὶ τοῦ ταχύποδας πώλους.

393 Πε-

explicat per μιλτοφθάλμους & τοὺς ἐφθάλμους ἐυειδεῖς. Placet prior expoſitio, quae prorſus convenire videtur cum ea Euſtathii, qua ἐλίκωπες reddit per φοβερὸς i. e. *adſpectu terribiles*, uti Gloſſographorum optimus Heſychius vocem hanc explicat in Γοργώ. Sic pari modo Γοργὸς ἄρης in Epigrammate.

Τὴν δὲ νέον κλισίηθεν ἔβαν κήρυκες ἄγοντες
Κούρην Βρισῆος, τήν μοι δόσαν υἷες Ἀχαιῶν.
Ἀλλὰ σὺ, εἰ δύνασαί γε, περίσχεο παιδὸς ἑῆος.
Ἐλθοῦσ' οὐλυμπόνδε Δία λίσαι, εἴ ποτε δή τι
Ἢ ἔπεϊ ὤνησας κραδίην Διὸς, ἠὲ καὶ ἔργῳ.
Πολλάκι γὰρ σέο πατρὸς ἐνὶ μεγάροισιν ἄκουσα
Εὐχομένης, ὅτ' ἔφησθα κελαινεφέϊ Κρωνίωνι
Οἴη ἐν ἀθανάτοισιν ἀεικέα λοιγὸν ἀμῦναι,
Ὁππότε μιν ξυνδῆσαι ὀλύμπιοι ἤθελον ἄλλοι,
Ἥρη τ', ἠδὲ Ποσειδάων, καὶ Παλλὰς Ἀθήνη.

Ἀλλὰ

ΣΧΟΛΙΑ ΠΑΛΑΙΑ.

393 Περίσχεο] ἀντὶ τοῦ ἀντίσχου. ἐνεστὼς ἀντέχομαι, ἢ ἀντιλαμβάνομαι, ὃ λέγεται ἐπὶ τῶν [64] ἀναδεχομένων τοὺς δεομένους. λαμβάνεται μὲν γὰρ, καὶ ἔχεται ὁ δεόμενος οὗτος, καὶ [65] ἀντεισφέρων τὴν ἀναδοχήν. παρατατικὸς ἀντειχόμην καὶ ἀντελαμβανόμην, μέλλων ἀνθέξομαι καὶ ἀντιλήψομαι, ὁ ἀόριστος ἀντελαβόμην καὶ ἀντεχόμην.

64. MS. ἀναδηχ &c. 65. MS. ἀντισφέρων.

392. Κούρην Βρισῆος] exposui *filiam Brisei*, non quod ignorem *puellam* Latinis aliquando *filiam* notare, ut & *puer* illis *filium* notat; sed quod in versionibus hæc locum non habeant. Hinc κόρη, quæ & Latinis *Libera*, Proserpina absolute dicta est. Bion. Idyll. 1. v. 96. Κώρα δέ μιν οὐκ ἀπολύει. Aristophan. in Vesp. Εἰ καὶ τὰν κόραν &c.) Schol. exponit τὴν περσεφόνην, τουτέστι τὸν κόρον. τὴν πρὸς τὸ τρέφεσθαι μέχρι κόρου ὕλην. Totidem fere verbis Cornutus cap. 28. a *satietate* nomen habere volunt hi Græci Magistri: sed male. Proserpina autem κατ' ἐξοχὴν, quod esset Jovis & Cereris filia, Græcis Κόρη & Latinis *Libera* dicta est. Hinc ejus frater Bacchus quoque Κόρος, & Latinis *Liber* dicitur. Mira quamvis hujus vocis fingant etyma Grammatici, hæc vera ratio est, & *Liber* vocatur Bacchus, quod sit Cereris filius. Liber enim & Libera Latinis veteribus est filius & filia. Hinc *liberi* proprie filii, & deinde καταχρηστικῶς filii & filiæ. *Cora* occurrit etiam in antiqua inscriptione apud Gruter. p. cccix. 2. DEO. JACCHO. CERERI. ET. CORAE. id est, *Libera* uti Cicer. lib. v. in Verr. c. 14. CERERI. LIBERO. LIBERAEQUE. Corruptus est hac in re Philoxenus, in

Nuper autem è tentorio iverunt praecones ducentes
Filiam Brisei, quam mihi dederant filii Achivorum.
Sed tu, siquidem potes, auxiliare filio tuo.
Profecta ad coelum Jovem precare, si unquam aliquid
Vel verbo juvisti cor Jovis, vel etiam facto (i. e. *re ipsa.*).
Saepe enim te patris in aedibus audivi
Jactantem, quod diceres, ab tempestatum auctore Saturnio
Solam inter immortales foedam cladem avertisse,
Cum ipsum vincire coelestes voluerunt alii,
Juno, & Neptunus, & Pallas Minerva:

Sed

Ἐῆος] καλῶ. ἀπὸ τοῦ ἐυ ἐὺς, ὁ καλὸς, καὶ κατὰ τροπὴν τοῦ ο̅ εἰς η̅ [66] ἠὺς

—— [67] Ἠΰς τε, μέγας τε.

ἡ γενικὴ ἐῆος ἑτεροκλίτως ἀπὸ τοῦ [68] ε̅ε̅ο̅ς̅ ἀχρήστου.

394 Λίσαι] λίσσομαι διὰ δύο σ̅σ̅. λίτομαι τὸ αὐτὸ δι' ἑνὸς τ̅. λίσσομαι ἐνεστὼς, ἐλισσόμην παρατατικὸς, λίσομαι μέλλων δι' ἑνὸς σ̅, ἐλισάμην ὁ ἀόριστος, ἀφ' οὗ μέσος προστακτικὸς ἀόριστος λίσαι.

397 Ἔφησθα] ἔφης ἐνταῦθα ἀντὶ τοῦ ἔλεγες.

401 Ἀπε-

66. ἠὺς, quod abesse nequit, non est in MS. 67. Ιλ. β. 653. in MS. mendose legitur ἐὺς. 68. MS. ε̅ε̅ς̅.

in cujus Gloss. legitur κόρη ὀφθαλμοῦ, *Pupulla*, *Pupus*, *Pupilla*, *Proserpina* τὸ *Proserpina* annecti debet praecedentibus & locus ita legi: κόρη *Puella*, *Proserpina*. κόρη ὀφθαλμοῦ, *Pupulla*, *Pupus*, *Pupilla*. Nonnulla huc facientia notavit vir Summus Cl. Salmasius Not. ad Dedic. Stat. Regill. Herod. p. 92. vide & Pausan. Arcad. c. 37.

400. Ποσειδάων] *Neptunus*, dicitur παρὰ τὴν ποσιν *ab humore*. Hinc intelligitur quare perpetua fingatur inimicitia inter Neptunum (aquam) & Apollinem (solem, id est, ignem.) Homer. Ιλ. υ. v. 67.

Ἤτοι μὲν γὰρ ἔναντα Ποσειδάωνος ἄνακτος
Ἵστατ' Ἀπόλλων Φοῖβος ἔχων ἰὰ πτερόεντα.

Aqua enim & ignis sociari non possunt. vide Heraclid. Pontic. Alleg. p. 418.

400. Καὶ Παλλὰς Ἀθήνη) sic vulgo codices, ita quoque adducunt hunc versum Heracl. Ponticus, Phurnut. c. XVII. & hunc locum respiciens Lucian. Dial. Martis & Mercurii. Zenodotus autem teste Eustathio, MS. teste Stephano, Pindari Schol. ad Olymp. H. legunt καὶ Φοῖβος Ἀπόλλων. Memi-

Ἀλλὰ σὺ τὸν γ' ἐλθοῦσα, θεὰ, ὑπολύσαο δεσμῶν,
Ὠχ' ἑκατόγχειρον καλέσασ' ἐς μακρὸν Ὄλυμπον,
Ὃν Βριάρεων καλέουσι θεοὶ, ἄνδρες δέ τε πάντες
Αἰγαίων· ὃ γὰρ αὖτε βίῃ ὅ γε πατρὸς ἀμείνων,
Ὃς ῥα παρὰ Κρονίωνι καθέζετο κύδεϊ γαίων.
Τὸν ῥ' ὑπέδδεισαν μάκαρες θεοὶ, ὐδ' ἔτ' ἔδησαν.
Τῶν νυῦ μιν μνήσασα παρέζεο, καὶ λάβε γούνων,

Αἴ

ΣΧΟΛΙΑ ΠΑΛΑΙΑ.

401 Ἀπελύσαο 69 δεσμῶν] ἀντὶ τοῦ ἀπήλλαξας τῶν 70 μελετωμένων δεσμῶν. ὁ γὰρ δεδεμένος ἦν. ἵνα τὸ ἔλυσας ἀυτὸν τῶν δεσμῶν, ἐφ' ἑαυτοῦ τοὺς 71 . . . . . κατὰ τὴν πρόχειρον. ἤθελον γάρ, φησι, ξυνδῆσαι ἀυτὸν, ὐ μὴν ἔδησαν.

402 Ἑκατόγχειρον καλέσασα] ἑκατόγχειρα τὸν ἥλιον λέγει, ὅτι πάντα τρέφει καὶ φύει καὶ ἄυξει. ὥσπερ ἂν εἰ πλείσαις χερσὶν ὁμοῦ ἐργάζετο. πατὴρ δὲ ἀυτοῦ, ἤτοι ὁ ἀιθὴρ, 72 ὃ ἰσχυρότερος ὂν τῇ ἐνεργείᾳ τῶν ἀκτίνων. Θέτις δὲ ἡ πρόνοια καὶ διοίκησις τοῦ παντὸς, ἡ τὸν ἥλιον περιάγουσα τὴν σύγχυσιν καταςέλλει καὶ ζόφωσιν, ἣν ἂν ἐποίησεν ἐν τῷ παντὶ ἡ Ἥρα καὶ ὁ Ποσειδῶν καὶ ἡ Ἀθηνᾶ. ὁ ἀὴρ δῆλον τὸ ὕδωρ, καὶ ἡ γῆ ἐπικρατήσαντες καὶ 73 ὑπερισχύσαντες τοῦ διὸς, ἤτοι τοῦ ἀιθέρος.

69. MS. ἀπιλύσατο. procul dubio Moschopulus legit ἀπελύσαο. 70. MS. μελετωμένων. 71. forte lacuna expleri poterit, si legas: ἐφ' ἑαυτῷ τοὺς δεσμοὺς ἔλυσας κατὰ τὴν πρόχειρον. 72. MS. ὃ. 73. MS. ὑπερισχύσαντες.

nit & hujus lectionis brev. Schol Illam præferunt Lambin. ad Horat. lib. III. carm. 3. & Camerar. ad h. l. cui videtur aptior, sive ad fabulam referatur, sive ad allegoriam.

403. Ὃν Βριάρεων &c.] usitatum est apud Homerum ut quibusdam rebus duplex nomen imponat, quorum altero Dii, altero homines utantur. Cujus rei hoc loco est exemplum. Item alibi Dii Xanthum fluvium appellabunt, quem homines Scamandrum: & avem quandam Dii χαλκίδα, quam homines κύμινδιν. In odyssea vero soli Dii τὸ μῶλυ vocant, quod hominibus plane est incognitum. De hac porro diversa nominum ratione sic est apud Platon. Ἐρ. καὶ τί λέγει ὦ Σώκρατες, Ὁμηρος περὶ ὀνομάτων; καὶ πῦ; Σω. Πολλαχῦ. μέγιστα δὲ καὶ κάλλιστα, ἃ οἷς διορίζει ὅπῃ πῖς ἀυτοῖς ἃ τε οἱ ἀν. θρωποι ὀνόματα καλοῦσι καὶ οἱ θεοί. ἢ

Sed tu eum, quum veniſſes, Dea, liberâſti à vinculis,
Statim Centimanum vocans in altum Olympum,
Quem Briareum vocant Dii, homines autem omnes
Aegaeonem. Nam is ſane viribus ſuo patre praeſtantior,
Qui apud Saturnium ſedebat *illa* gloriâ ſuperbiens:
Hunc & expaverunt immortales Dii, neque ligaverunt.
His nunc illi in memoriam revocatis aſſide, & prehende genua, Si

407 Μνήσασα] *μιμνήσκομαι ἐνεσῶς κοινὸς, μνώομαι ποιητικῶς, ὡς χώομαι, μώομαι*

74 *Ἀλλ' οἵ γ' οὐ πολέμοιο δυσηχέος ἐμνώοντο.*

μέλλων κοινὸς μὲν μνησθήσομαι, ἢ μεμνήσομαι, 75 ἀπὸ τοῦ μνώομαι μνῶμαι, ὃ ἐφ' ἑτέρας 76 ἐτάχθη σημασίας. λέγεται γὰρ 77 ἔπανδρος ὅταν γυναῖκα ἄγηται. ἀόριστος κοινὸς μὲν ἐμνήσθην ἀπὸ τοῦ μέμνημαι. δοκεῖ δὲ τὸ σ διὰ καλλιφωνίαν προστεθῆναι αὐτῷ. οὐ γὰρ φαίνεται λόγος ἕτερος καθ' ὃν ἔχοι. ποιητικῶς δὲ ἐμνησάμην, παρακείμενος κοινῶς μὲν μέμνημαι, ποιητικῶς δὲ 78 μέμνωμαι, ὡς τέτρωμαι, ἀφ' ὃ τὸ μεμνέωτο πλεονασμῷ τοῦ ι. 79 ὡς μεμνέατο δρόμῳ, καὶ ἀληθείην ἀποείποι. μετὰ

74 Il. β. 686 Sive Catal. 193. 75. Suppleo & lego h. l. ita: *ποιητικὸς δὲ μνήσομαι ἀπὸ τῆ μελόμαι μιᾶμαι* &c. 76 in MS. conjunguntur hæ duæ voces *ἐταχθησάσας*, quæ ſeparari debent uti exhibui. præterea *ι* pro *η* ſæpius poſitum in hoc MS. comperio, uti ad v. 124. *κλιπκῖ* pro *κτιπκῆ*. ad 148. *ταυρειδὴν* pro *ταυρηδὸν*, ad 465. *περιπαρίσομαι* pro *περιπαρήσομαι*. 486. *ἐξιγεῖται* pro *ἐξηγεῖται* Il. β 90. *ποτίσομαι* pro *ποτήσομαι*. vide quæ & ibi noto. v. 235. *ἀλιθῆς* pro *ἀληθὴς*, & alibi. 77. Malo *ἐπ' ἀνδρὸς*. 78. MS. habet *ποιητικῶς δὲ μί ὡς* &c. 79. locus Homeri eſt Il. ϕ 361 qui corrupte in MS. ita legitur *ὡς μεμνῶ ἰτ . . . . . θρόμκ, καὶ ἀληθείη ἀπο εἰπ. . . . .* ita quoque in præced. mendoſe MS. *ἀφ' ὃ τὸ μεμνίω* pro *μεμνέωτο*.

ὡς οἶει αὐτὸν μέγα τι καθ' ὑπερφίαλον λέγειν ἐς τοσοῦτον ἀφεὶς ἀνημέλητον ὀφθῆναι; δῆλον γὰρ ὅτι εἰ μὴ διὰ ταῦτα καλῶσι θεοὶ ἀθάνατα, ἅπερ ἐστὶ φύσει ἀνόματα. ἢ σὺ κατ οἶει; Ἐρ. ἔν οἶδα μόνον ἔγωγε, οἷπερ καλοῦσιν, ὅτι ὁ Θὰς καλοῦσιν. Hoc autem in Homero velitatur Dio Chryſoſtomus Orat. 11. quaſi Homerus hoc ſibi vendicare voluerit, ut præter cæteros homines Deorum linguas intelligere crederetur. *Spondan.* Vide & Euſtath. & Brev. Scholiaſt.

404 *Οὔ πᾳ ἐξ ἐμείναν*] pro eo Zenodotus teſte Euſtathio legit *πολυφήτορες ἀπάντων, ὅπ. σοι ναίκσιν ὑπὸ τάρταρα ἰυρρόντα.* Hos verſus, ut mettum conſtet, ita ſcribit H. Stephanus.

Αἴ κέν πως ἐθέλῃσιν ἐπὶ Τρώεσσιν ἀρῆξαι,
Τοὺς δὲ κατὰ πρύμνας τε καὶ ἀμφ' ἅλα ἕλσαι Ἀχαιοὺς
Κτεινομένους, ἵνα πάντες ἐπαύρωνται βασιλῆος,
Γνῷ δὲ καὶ Ἀτρείδης εὐρυκρείων Ἀγαμέμνων
Ἣν ἄτην, ὅτ' ἄριστον Ἀχαιῶν οὐδὲν ἔτισε.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Θέτις κατὰ δάκρυ χέουσα,
Ὤ μοι τέκνον ἐμὸν, τί νυ σ' ἔτρεφον αἰνὰ τεκοῦσα;
Αἴθ' ὄφελες παρὰ νηυσὶν ἀδάκρυτος καὶ ἀπήμων

Ἦθ.

ΣΧΟΛΙΑ ΠΑΛΑΙΑ.

τὰ δὲ προθέσεως καὶ ἐνεργητικῶς ταῦτα λέγεται, ἀναμιμνήσκω, ἀναμνήσω, ἀνέμνησα, καὶ ὑπομιμνήσκω, ὑπομνήσω, ὑπέμνησα. καὶ ἐνταῦθα τῶν μιν μνήσασα, ἀντὶ τοῦ ἀναμνήσασα.

Λάβε γούνων] ἀντὶ τοῦ λαβοῦ, ἤτοι ἅψαι.

408 Ἐπὶ Τρώεσσιν ἀρῆξαι] τῷ ἀρῆξαι δεῖ συνάπτειν τὴν ἐπὶ, ἵν' ᾖ, ἐπαρῆξαι τοῖς Τρώσιν.

409 Ἕλσαι] ἀπὸ τοῦ ἐλάσαι κατὰ συγκοπήν.

410 Ἐπαύρωνται] ἐπαυρῶ τὸ [78] ἀπολαύω πρὸς γενικὴν, ἔστι δὲ συζυγίας πρώτης τῶν περισπωμένων, ἀφ' οὗ τὸ ἐπαυρεῖ παρ' Ἡσιόδῳ

[79] —— πλεῖον δέ τε νυκτὸς ἐπαυρεῖ.

Καὶ ἐν ἄλλοις

78. ἀπολάβω MS. 79. Εργ. 417.

Αἰγαίωνα. ὃ γὰρ πολὺ φέρτερος ἐστὶν ἁπάντων.

Ὁ πρόσσοι ναίουσ' ὑπὸ τάρταρα εὐρώεντα. Aitque Eustathium sic sæpe Homeri versus proferre non servatis numeris.

410. Ἵνα πάντες ἐπαύρωνται βασιλῆος] Latini interpretes transtulerunt: *ut omnes fruantur rege.* Poterantne insulsius? ἐπαύρωνται βασιλῆος est *plectantur propter regem, luant regis stultitiam.* ἐπαυρεῖν enim pro ἀπολαύειν pœnas dare, damno affici frequenter apud Homerum aliosque legitur. Nec melius Iliad. ζ. 352

Τούτῳ δ' οὔτ' ἄρ νῦν φρένες ἔμποδοι. οὐδ' ἄρ' ὀπίσσω

Ἔσσονται, τῷ κέν μιν ἐπαυρήσεσθαι ὀΐω.

Huic enim neque animus constans est, neque in posterum
Erit; idcirco ipsum pœnas daturum puto.

Sic

Si quo modo velit Trojanis auxiliari,
Ad puppes verò usque & ad mare persequi Achivos
Caesos, ut omnes plectantur propter regem,
Noscat autem & Atrides latè-dominans Agamemnon
Suam culpam, quod fortissimum Achivorum nihil honoravit.

Huic respondit deinde Thetis lacrymas effundens,
Heu fili mi, cur te enutrivi, quem malo fato peperi?
O utinam apud naves sine lacrymis & sine offensione Sede-

80 πολλάκι καὶ ξύμπασα πόλις κακοῦ ἀνδρὸς ἐπαυρεῖ.
ἐπαυρήσομαι μέλλων
81 —— Τῷ κέν μιν ἐπαυρήσεσθαι ὀΐω.
ἐπηυρόμην μέσος δεύτερος ἀόριστος, ἀφ' οὗ τὸ ὑποτακτικὸν ἐπαύρωμαι, τὸ τριτὸν τῶν πληθυντικῶν ἐπαύρωνται. 82 ἀπαυρῶ τὸ ἀφαιροῦμαι πρὸς αἰτιατικὴν συζυγίας δευτέρας, παρατατικὸς ἀπηύρων, * ὡς ἐβόων, ἀφ' οὗ 83 ἀπηύρα
84 ἄμφω θυμὸν ἀπηύρα.
καὶ ἀπηύρων ἐπὶ τρίτου τῶν πληθυντικῶν,
85 Τήν ῥα βίῃ ἀέκοντος ἀπηύρων.
γίνεται δὲ ἀπὸ τοῦ ἄυρα. ἔστι γὰρ 86 ἀπαυρῶ μὲν τὸ ἀνάπνευσίν τινος ἀφαιροῦμαι. ἐπαυρῶ δὲ τὸ ἐπισπῶμαι ἀνάπνευσιν. εἶτ' ἀπὸ τούτων ἀπαυρῶ τὸ ἀφαιροῦμαι ἁπλῶς, καὶ ἐπαυρῶ τὸ ἀπολαύω.
. . . . . 87 τελουσα . . . . .
. . . . . .
418 Ἔ-

80. apud eundem Hesiod. Εργ. καὶ Ημερ 240 Editi codices omnes, ut Moschopulus laudat, ἐπαυρεῖ habent, MS. Hesiodi liber, Eustath. ad h. l. Hom. & alii habent ἀπηύρα, quam lectionem præfert Græcarum & Latinarum literarum decus atque ornamentum J. G. Grævius. 81. Ιλ. ζ. 353. 82. MS. ἐπαυρῶ * ὡς deest in MS. 83. MS ἐπηύρα. 84. Ιλ. ζ. 17. 85. Ιλ. α. 430. 86. MS. ἀμαυρῶ. 87. forte periit hic expositio τοῦ τελοῦσα v. 414.

Sic vertendi hi versus. Iliad. o v. 16.
Οὔ μὴν οἶδ' εἰ αὖτε κακορραφίης ἀλεγεινοῦς
Πρώτη ἐπαύρηαι.
Nescio an non insidiarum infelicium
Prima pœnas luas.

Ἐπαυρεῖν βασιλῆος est concisa locutio, in qua subintelligitur κακὸν & ἐκ, aut ἕνεκα, ut integra sit ἐπαυρεῖν κακὸν ἕνεκα βασιλῆος. Hæc immortalis memoriæ vir J. G. Grævius notavit ad Hesiod. Ἐργ. v. 240. Recte quoque hic

Ἥσθ᾽· ἐπεὶ νύ τοι αἶσα μίνυνθά περ, οὔτι μάλα δήν.
Νῦν δ᾽ ἅμα τ᾽ ὠκύμορος καὶ ὀϊζυρὸς περὶ πάντων
Ἔπλεο. τῷ σε κακῇ αἴσῃ τέκον ἐν μεγάροισι.
Τοῦτο δέ τοι ἐρέουσα ἔπος Διὶ τερπικεραύνῳ
Εἶμ᾽ αὐτὴ πρὸς Ὄλυμπον ἀγάννιφον, αἴ κε πίθηται.
Ἀλλὰ σὺ μὲν νῦν νηυσὶ παρήμενος ὠκυπόροισι,
Μήνι᾽ Ἀχαιοῖσιν, πολέμου δ᾽ ἀποπαύεο πάμπαν.
Ζεὺς γὰρ ἐπ᾽ Ὠκεανὸν μετ᾽ ἀμύμονας Αἰθιοπῆας

Χθιζὸς

ΣΧΟΛΙΑ ΠΑΛΑΙΑ.

418 Ἔπλεο] ὃ οὔτε πρὸς τὸ ποιητικὸν τὸ ὑψηλὸν καὶ ἡρωϊκὸν καθαρῶς ἀποκλίνει, οὔτε ἐν τῷ πεζῷ λόγῳ θαῤῥούντως ἂν αὐτῷ χρήσαιτό τις. ἁρμόζει γὰρ τραγικῇ ποιήσει, ἢ μεταξύ πως ἐστὶν ἡρωϊκῆς ποιήσεως καὶ πεζοῦ λόγου. 87 οἱ δὲ τῇ ἡρωϊκῇ χρώμενοι ποιήσει τῷ πέλομαι ἐστὶν, ὅτε χρῶνται ἐπὶ τῆς σημασίας τοῦ πέλω, κυρίως δὲ αὐτὸ ἐπὶ τοῦ γίνομαι τιθέασιν, ὡς ἐνταῦθα. τὸ ἔπλεο ἀπὸ τοῦ ἐπέλεο κατὰ συγκοπὴν ἀντὶ τοῦ ἐγένου, παρατατικὸς ἀντὶ ἀορίστου.

87. MS. οἱ δὲ τῆς ἡρωικῇ χρώμενοι ποιήσει τὸ πέλομαι ἐστὶν, ὅτε χρῶντε &c.

hic Moschopulus ἐπαυρῷ exponit τὸ ἀπολαύω. Præterea hunc Homeri locum videtur expressisse Horatius lib. 1. Epist. 2. v. 14.

Quicquid delirant reges plectuntur Achivi.

416. Ἐπεὶ νύ τοι αἶσα &c.] huc respexit Horat. lib v. carm. 13.

Invicte mortalis, Dea
Nate puer Thetide,
Te manet Assaraci tellus, quam frigida parvi
Findunt Scamandri flumina,
Lubricus & Simois,
Unde tibi reditum certo subtemine Parca
Rupere: nec mater domum
Cærula te revehet,

423. Ζεὺς γὰρ ἐπ᾽ Ὠκεανὸν &c.] elegantissimus Meursius in Crit Arnob. Lib. VI. c. 2. p. 184. dicit Arnobium ex hoc Homeri loco hausisse, quæ ipse de Jovis apud Aethiopas epulo refert his verbis: *Hoc est enim proprium Deorum, complere omnia vi sua, non partiliter uspiam, sed ubique esse totos: non adesse, non abesse, non cœnatum ad Aethiopes pergere, & post dies bissenos privatum ad domicilium redire.* Hinc quoque Statius Sylv. lib. IV. in epulo Domitian.

Talis, ubi Oceani finem, mensasque revisit
Aethiopum, sacro diffusus sanguine vultus
Dux superum.

Eusta-

Sederes : quoniam tibi aevum breve , neque valde diuturnum :
Nunc autem ſimul & citò moriturus , & aerumnoſus ſupra omnes
Es : idcirco te iratis Diis peperi in aedibus.
Hoc autem expoſitura mandatum fulminanti
Vado ipſa in Olympum valde-nivoſum , ſi forte perſuadeatur.
Sed tu quidem nunc navibus aſſidens velocibus
Iraſcere Achivis, bello autem abſtine omnino.
Jupiter enim in Oceanum ad inculpatos Aethiopas
Heſter-

BIBLIOTECA U... SEVILL... 420

419 Τερπικεραύνῳ] τερπικέραυνος ὁ τρέπων τὰς ἐναντίας τῷ κεραυνῷ, κατὰ μετάθεσιν τοῦ ρ.

423 Αἰθιοπῆας] Αἰθίοψ, καὶ κατὰ μετασχηματισμὸν [88] αἰθιοπεὺς, ὡς ἀπὸ τοῦ ἡγεμὼν ἡγεμονεὺς, καὶ ἀπὸ τοῦ ἡνιόχος ἡνιοχεὺς, καὶ ἀπὸ τοῦ Ἀλκαῖος Ἀλκεὺς, ἀφ' οὗ [89] Ἀλκείδης, ὁ Ἡρακλῆς. ἔμόνον δὲ εἰς [90] ιυς, ἀλλὰ καὶ εἰς τι μετασχηματίζει πολλὰ ὀνόματα [91] ἑτέραν ἔχοντα καταλέξιν. ὡς τὸν [92] πατρόκλον λέγει [93] πατροκλῆν, καὶ ἐφ' ἑτέρας πολλὰς [94] μετά ματις . . . . . μετατίθησι τὰ ὀνόματα. ὁ ἐτεοκλῆς δὲ λέγεται καὶ [95] ἐτέοκλος, ἔξι δὲ μᾶλλον ἐν χρήσει τὸ ἐτεοκλῆς, ὡς δοκεῖν τὸ ἐτέοκλος ἀπὸ τοῦ ἐτεοκλῆς μετασχηματίζεσθαι, οὗ τὸ ἀνάπαλιν.

424 Χθι-

88. MS. αἰθιοπὲς. 89. Ἀλκίδης. 90. MS. τῖ. 91. MS. ἑτέρφι 92. MS. τὸ πάτερν. 93. forte Leg. μεταχηματισμὸν. 94. hic locus paulo perturbatior in MS. ita legitur. ὁ ἐτεοκλῆς δὲ λέγεται καὶ ἐτέοκλος ἔξι δὲ μᾶλλον ἐν χρήσει τὸ ἐτεοκλῆς ὡς δοκεῖν τὸ ἐτέοκλος ἀπὸ τοῦ &c. 95. MS. βέσομαι.

Euſtathius memorat in Dioſpoli , quæ Aegypti eſt civitas , eſſe Jovis templum maximum , unde Aethiopes Jovis & aliorum Deorum ſimulacra accipientes , certo quodam tempore univerſam Libyam circuire per duodecim dies continuos , quia toi ſint apud ipſos Dii Meminit quoque Nicandri Scholiaſtes Θηριακῶν , additque myrica coronatos in hac Solenni pompa Aethiopes incedere conſuevisſe. Verba ita habent : Μετοίκησις δὲ ἐν τῇ περὶ συνηθείας , ἀρχαιότατον εἶναί φησι φυτὸν τὴν μυρίκην , καὶ τοὺς Αἰγυπτίους ἐν τῇ τῶν Διὸς πομπῇ ἐστεφανῶσθαι μυρίκῃ. Haec Meurſius. Macrobius Saturn. lib. 1. c. 23 de hoc Homeri loco agens, ait : *Jovis appellatione ſolem intelligi Cornificius ſcribit , cui unda Oceani velut dapes miniſtret.* Jovem Solem hic quoque intelligit Euſtath in locum , & ad Dionyſ. Περιηγ. v. 581. Εἰς δὲ (Αἰθίοπας) καὶ ὁ Ζεὺς ἑλίσσων ἔρχεται ποτε παρὰ τὴν πεντε πλατεῖ-

Χθιζὸς ἔβη μετὰ δαῖτα· (Θεοὶ δ' ἅμα πάντες ἕποντο)
Δωδεκάτῃ δέ τοι αὖθις ἐλεύσεται Οὐλυμπόνδε·
Καὶ τότ' ἔπειτά τοι εἶμι Διὸς ποτὶ χαλκοβατὲς δῶ,
Καί μιν γουνάσομαι, καί μιν πείσεσθαι ὀΐω.
Ὣς ἄρα φωνήσασ' ἀπεβήσατο· τὸν δ' ἔλιπ' αὐτοῦ
Χωόμενον κατὰ θυμὸν ἐϋζώνοιο γυναικὸς,
Τὴν ῥα βίῃ ἀέκοντος ἀπηύρων. αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
Ἐς Χρύσην ἵκανεν, ἄγων ἱερὴν ἑκατόμβην.
Οἱ δ' ὅτε δὴ λιμένος πολυβενθέος ἐντὸς ἵκοντο,

Ἱστία

ΣΧΟΛΙΑ ΠΑΛΑΙΑ.

424 Χθιζὸς] ἀντὶ τοῦ ἐχθὲς, ὡς ταχὺς ἦλθεν ἀντὶ τοῦ ταχέως.
426 Χαλκοβατὲς] τὸ ἰσχυρὰν βάσιν ἔχον. ὅταν δὲ καλὸν αὐτὸ θέλει δηλῶσαι, χρυσοῦν τὸ δάπεδον αὐτοῦ λέγει.
428 Ἀπεβήσατο] ἀντὶ τοῦ ἀπῆλθε. βαίνω ἐνεστὼς κοινὸς, ὃ δηλοῖ τὸ ἵσταμαι, καὶ τὸ πορεύομαι. βήσομαι ποιητικῶς, ὡς νείσσομαι, ἀφ' οὗ τὸ καταβήσεο

92 Ὄρσεο πέπον Καπανηϊάδη, καταβήσεο δίφρου

καὶ ἐνταῦθα τὸ ἀπεβήσατο. βήσομαι μέλλων κοινὸς, καὶ ἔβην ὁ ἀόριστος, ὡς ἔφθην, ἀφ' ἑτέρου θέματος ἀχρήστου. οἱ ποιηταὶ δὲ καὶ ἐπιβήσω λέγουσι μετὰ τῆς ἐπὶ κατ' ἐνέργειαν. καὶ ἐπέβησα 93, ἐπέβησε κελεύθου, ἀντὶ τοῦ ἐπεβίβασεν.

92. Homer. Ιλ. ε. 109. Sed scabiose in MS. Ὄρση πέποικα πανηϊάδη καταβήσεο δίφρων. 93. Hesiod. Εργ. καὶ Ἡμερ. v. 578.

πλάττεται) forte quod Aethiopes in extremitatibus terræ, & πρὸς ἡλίου πηγαῖς collocarentur Hinc canit Virgil. Aen. lib. IV. v. 480.

Oceani finem juxta Solemque cadentem
Ultimus Aethiopum locus est,

ad *Oceani finem* etiam illos locat Stat. loco paulo ante citato. Hisce omnibus posthabitis atque neglectis Ampliss. Cuperus δαῖτα de sacrificio intelligi debere existimat, quæ sententia mihi omnium rectissima videtur, eamque probat & ex Odyss. A. v. 26. ubi de Neptuno, qui apud Aethiopas erat, ut interesset sacro sibi parato:

Ἀλλ' ὁ μὲν Αἰθίοπας μετεκίαθε τηλόθ' ἐόντας,
Ἀντιόων ταύρων τε καὶ ἀρνειῶν ἑκατόμβης.
Ἔνθ' ὅγε τέρπετο δαιτὶ παρήμενος.

Hecatombam taurorum & agnorum vocat epulum, quia Neptunus inde pascebatur: & præterea quod is, qui sacrificabat dicebatur ἑστιᾶν θεοὺς [illegible]

Heſterno die abiit ad convivium. (Dii autem ſimul omnes ſequuti ſunt)
Duodecimo autem rurſus veniet in coelum:
Et tunc poſtea vadam Jovis ad aere fundatam domum,
Et ipſius genibus advolvar, & eum perſuaſum iri puto.
Sic utique locuta abiit: illum autem reliquit ibi
Iratum animo propter mulierem bene cinctam (i. e. *pulcram*,)
Quam vi ab invito rapuerant. Sed Ulyſſes
Chryſan pervenit, ducens ſacram hecatomben.
Qui quando portum valdè profundum intraverant,
Vela

429 Εἰζώνοιο] ἀντὶ τῆς πολυτελῶς ἐσολισμένης. ἀπὸ γὰρ τῆς ζώνης πάντα τὸν σολισμὸν θέλει δηλῶν. ὡς [94] ἐυκνήμιδας Ἀχαιοὺς λέγει ἀντὶ τοῦ ἐυόπλους, ἀπὸ τῶν κνημίδων πᾶσαν τὴν [95] ὅπλισιν δηλῶν. καὶ κορύσσεσθαι ἀντὶ τοῦ ὁπλίζεσθαι, καὶ [96] θωρήσσεσθαι ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ, τὸ μὲν ἀπὸ τῆς κόρυθος, τὸ δὲ ἀπὸ τοῦ θώρακος.
432 Λιμένος πολυβενθέος] διαφέρει λιμὴν ὅρμε [97] τοῦ περιέχειν καὶ περιέχεσθαι. [98] περιέχει γὰρ ὁ λιμὴν, περιέχεται γὰρ ὅρμος. ἔσι δὲ λιμὴν κόλπος θαλάττης, ταραχῆς ἀνέμων ἀπηλλαγμένος, ὅρμος ἐπιτηδείως ἔχων εἰς ὑποδοχὴν τῶν νεῶν. ὅρμος δὲ τὸ μέρος τοῦ λιμένος, εἰς ὃ [99] ἑλκόμεναι αἱ νῆες δέδενται, ὃ [100] οἱ κοινοὶ [1] σκάλαν λέγουσιν. Ἰσέον δὲ ὅτι, εἰ μὲν ἀμφότερα ταῦτα ὁ κόλπος ἔχει, σκέπην ἀπὸ τῶν ἀνέμων καὶ ὅρμος, λιμένα αὐτὸν Ὁμηρου

94. MS. κνήμιδας, mendoſe. Reſpicit enim Ιλ. α. 17. 95. MS. ὅπλησιν. 96. MS. σωρίσεσθαι levi mutatione inde lego σωρήσεσθαι, ut ſit ῑ pro η̄, de quo ad v. 407. 97. MS. τὸ. 98. MS. περιέχ &c. 99. MS. ἕλκομαι. 100. MS. οἰκοινοὶ.. 1. MS. σκαλάλαν.

vio excipere Deos. Mercurius apud Lucian. in Timone: τι φὴς ὦ πάτερ; ἀγνοεῖς Τίμωνα τὸν Ἐχεκρατίδα, τὸν Κολυτέα; ὀτρέσιγε πολλάκις ἡμᾶς καθ' ἑκάστην πλεῖαν ἱερείους &c. i. e. *Quid ais pater, ignoras Timonem Celyttenſem Echecratida filium? Hic ille eſt qui nos ſæpius victimis integris accepit.* vide ſtupendæ eruditionis virum hac de re differentem lib. 11. Obſervat. cap. 4.

324. Θεοὶ δ' ἅμα πάντες ἕποντο] de ſideribus exponit Macrob. confer hunc locum cum paulo ante allato; ejus verba ſunt ibid: *quod ait*, Θεοὶ δ' ἅμα πάντες

Ἱστία μὲν στείλαντο. θέσαν δ' ἐν νηῒ μελαίνῃ·
Ἱστὸν δ' ἱστοδόκῃ πέλασαν, προτόνοισιν ὑφέντες
Καρπαλίμως· τὴν δ' εἰς ὅρμον προέρυσσαν ἐρετμοῖς,
Ἐκ δ' εὐνὰς ἔβαλον, κατὰ δὲ πρυμνήσι' ἔδησαν·
Ἐκ δὲ καὶ αὐτοὶ βαῖνον ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης.
Ἐκ δ' ἑκατόμβην βῆσαν ἑκηβόλῳ Ἀπόλλωνι.
Ἐκ δὲ Χρυσηῒς νηὸς βῆ ποντοπόροιο.
Τὴν μὲν ἔπειτ' ἐπὶ βωμὸν ἄγων πολύμητις Ὀδυσσεὺς,

Πατρὶ

ΣΧΟΛΙΑ ΠΑΛΑΙΑ.

ρον λέγειν. εἰ δὲ θάτερον μὲν ἔχει, ὅρμων δὲ ἀμοιρεῖ, οὐκέτι λιμένα αὐτὸν [2] λέγειν ἀλλ' ἐπιωγήν. ὡς ἐν τούτοις δῆλον ποιεῖ

[3] Οὐ γὰρ ἔσαν λιμένες νηῶν ὄχοι, οὐδ' ἐπιωγαί.

τουστέτιν, οὔτε λιμένες ἦσαν ὅρμους δῆλον ἔχοντες, καὶ διὰ τοῦτο κατέχειν ναῦς δυνάμενοι. οὔτε τόποι ἄνορμοι μὲν, δυνάμενοι δὲ δέξασθαι ναῦς διὰ τὴν ἀπὸ τῶν ἀνέμων σκέπην, καὶ ἡ τῆς ἐπιωγῆς δὲ παραγωγὴ δήλην τὴν τοῦ ὀνόματος ποιεῖ δύναμιν. γίνεται γὰρ παρὰ τὴν [4] ἰωγὴν τὴν πνοὴν, καὶ τὸ ἄγνυσθαι, ὃ δηλοῖ τὸ κλᾶσθαι. ὡς εἶναι δῆλον ὅτι ἐπιωγή ἐστι τόπος ἔνθα, ἢ τῶν ἀνέμων ὁρμῇ ἐνδίδωσιν.

434 Προτόνοισιν ὑφέντες] πρότονα, πρότονοι ἀρσενικῶς, τὰ [5] ἐνδεδεμένα τοῦ ἱστοῦ σχοινία, οἷς [6] τείνουσιν αὐτὸν τὴν ἐναντίαν

2. MS. λέγει. 3. Odyss. ε. 404. 4. Cum per πνοὴν exponat nullus dubito quin sit legendum Ἰοὴν. 5. MS. ἐνδεδημένα. 6. MS. τίνουσιν.

πάντες ἕποντο, *sidera intelliguntur.* Θεοὺς *enim dicunt sidera & stellas,* ἀπὸ τοῦ θέειν *id est,* τρέχειν, *quod semper in cursu sint.*

435. Ὅρμον] minus recte hic meo judicio interpretes exponunt *portum*, ego vero malim *stationem.* Differunt enim λιμὴν, quæ vox præcessit, & ὅρμος, quamvis non diffitear ὅρμον aliquando notare *portum*, sed proprie notat *stationem*, quod hoc loco convenit. Nam portum intrarant, nunc vero navem remis propellunt ad stationem. Estque *statio* interior pars portus, ubi terræ naves alligantur. Eustath. hic: ὅρμος κυρίως ἐστὶ τοῦ λιμένος πρὸς τῇ γῇ πέρας. Lexicon MS. Reg. ὅρμος, τὸ μέρος τοῦ λιμένος. Notat quoque hanc differentiam Phavorinus: καταχρηστικῶς λέγεται ὅρμος, ὁ λιμήν. λιμὴν γὰρ λέγεται τὸ ὅλον πλάτος, καὶ ὁ κόλπος, ὅτου καταίρουσιν οἱ ὁλκάδες. ὅρμος δὲ, ἡ σύστασις μιᾶς ἑκάστης ὁλκάδος. Operæ pretium etiam est nota Moschopuli inspiciatur & legatur ad v. 432.

436. Πρό-

Vela quidem complicarunt, posueruntque in navi nigra:
Malum autem receptaculo ejus admoverunt rudentibus demissum
Statim: hanc autem ad stationem propulerunt remis,
Anchorasque jecerunt, ac retinacula ligaverunt:
Et ipsi exierunt in litus maris.
Et hecatomben exposuerunt longè-jaculanti Apollini.
Sed & Chryseis navi exivit, quæ mare sulcaverat.
Hanc quidem posteà ad aram ducens sapiens Ulysses,
Patri

7 τῷ ἀνέμῳ, ἵνα μὴ ὑπὸ τῆς βίας αὐτῶν 8 θραυσθῇ, καὶ δι' ὧν χαλῶσιν αὐτὰν, καὶ τῇ ἰσοδόκῃ ἁρμόζεσιν.

435 Ἐρέτμοῖς] ἐρετμὸν ἑδετέρως ἡ κώπη. ὡς παρὰ Λεσβιανῷ, μέμψῃ δὲ ἑδὲν ἦν εὑῆρες καὶ κρατερόν μοι ἐρετμὸν δῷς.

436 Ἐν δ' εὐνὰς ἔβαλον] εὐνὴ, ἡ κοίτη, καὶ ἀπὸ τέτε κατὰ μεταφορὰν ἡ ἄγκυρα ποιητικῶς. ἐπ' αὐτῆς γὰρ εὐνάζεται ἡ ναῦς, ὥσπερ ἐπὶ κλίνης κεῖσθαι λέγεσιν, ἕτω καὶ ἐπ' ἀγκυρῶν ὁρμίζεσθαι.

Κατὰ δὲ πρυμνήσι' ἔδησαν] πρυμνήσια, τὰ ἀπὸ τῆς πρύμνης σχοινία, οἷς δεσμεῖσι τὴν ναῦν ἐπὶ τῆς γῆς ἐν πέτρᾳ, ἢ τοιούτῳ τινί. τὰ αὐτὰ ἀπόγεια λέγεται.

437 Ἐν δὲ καὶ αὐτοὶ βαίνον ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης] ἡ ὁπὶ, ὅτε κίνησιν δηλοῖ ἀπὸ τόπε εἰς τόπον, μετ' 9 αἰτιατικῆς λέγεται. παρὰ δὲ τῷ Ὁμήρῳ καὶ μετὰ δοτικῆς πολλάκις

Ἦλθε

7. Judicet lector an non præstet legere τῶν ἀνέμων, propter sequens ἰωλῶν, quod ad *ventos* pertinet. 8. MS. ῥαυσθῇ. 9. MS. μετ' αἰνιγματικῆς.

436. Πρυμνήσια] non omittendum hic videtur veteres in appulsu puppim, non vero proram terræ alligare consuevisse. Virgil. Aen. III. v. 277.

Ancora de prora jacitur, stant littore puppes.

Sic Cumarum oris allapsi Aeneæ socii

Obvertunt Pelago proras, tum dente tenaci
Ancora fundabat naves, & littora curva
Pretexunt puppes. lib. VI. pr.

vide hac de re Virum Summum J. Fr. Gronovium observat. lib. IV. c. 26. Hinc & πρυμνήσια hi funes Græcis dicuntur, quæ Pseudodidymus exponit τὰ ἀπόγεια χοινία, οἷς ἐν τῇ πρύμνῃ προσδεσμεῖται ἡ ναῦς πρὸς τὴν γῆν. ita quoque Eustath. & Moschopul.

439. Παπταίνοντο] malui vocem circumscribere, quam barbare vertere.

449. Κρ-

Πατρὶ φίλῳ ἐν χερσὶ τίθει, καί μιν προσέειπεν·
Ὦ Χρύση, σοὶ μ' ἔπεμψεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων,
Παῖδά τε σοὶ ἀγέμεν, Φοίβῳ θ' ἱερὴν ἑκατόμβην
Ῥέξαι ὑπὲρ Δαναῶν, ὄφρ' ἱλασσώμεθ' ἄνακτα,
445 Ὅς νῦν Ἀργείοισι πολύστονα κήδε' ἐφῆκεν.
Ὣς εἰπὼν, ἐν χερσὶ τίθει. ὁ δ' ἐδέξατο χαίρων
Παῖδα φίλην· τοὶ δ' ὦκα θεῷ κλειτῇ ἑκατόμβῃ
Ἑξείης ἔσσαν εὐδμήτου περὶ βωμοῦ.
Χερνίψαντο δ' ἔπειτα, καὶ ὐλοχύτας ἀνέλοντο.
450 Τοῖσιν ἠ Χρύσης μεγάλ' εὔχετο, χεῖρας ἀνασχών·
Κλῦθί μευ ἀργυρότοξ', ὃς Χρύσην ἀμφιβέβηκας,
Κίλλαν τε ζαθέην, Τενέδοιό τε ἶφι ἀνάσσεις.

Ἤδη

ΣΧΟΛΙΑ ΠΑΛΑΙΑ.

9 Ἦλθε δ' ἐπ' Αἰάντεσσι καὶ —— καὶ ἐνταῦθα, ἐξέβαινον ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης.
Ῥηγμῖνι] ἀιγιαλὸς κοινῶς, 10 ῥηγμὴν καὶ θὴν ποιητικῶς. λέγεται δὲ ῥηγμὴν διὰ τὸ ῥήγνυσθαι ἐν αὐτῷ τὰ κύματα.
444 Ἱλασσώμεθ'] ἱλάσκομαι ἐνεργῶς, ἱλάσομαι μέλλων, ἱλασάμην ὁ ἀόριστος, ἃ παρὰ τοῖς κοινοῖς μετὰ τῆς ξ εἰσὶν ἐν χρήσει.

9. Il. δ. 273. 10. Hesychius & omnes Lexicographi ῥηγμὶν. nihil mutavi, quia & mox, & περὶ χεδ. eadem vox occurrat, nisi quis voluerit utroque loco mendum esse; sed forte ῥηγμῶ dixit. ad formam τῷ θῶ, qua voce restituo Hesychium θῶ διὰ τοῦ η τὸ αὐτό. procul dubio dedit θὴν, ὁ ἀιγιαλός. θὴν διὰ τοῦ η τὸ αὐτό. vel referri debent ad seq. θὶν. &c.

449. Χερνίψαντο &c.] χέρνιβα καὶ ὐλοχύτας conjungit quoque Apoll. Rhod. lib. 1. v. 409. ubi ramen male *cherniba* vertit Hartungus. Ejus Scholiastem confer cum Moschopulo. Fuse praeterea de hoc ritu scripserunt Brisson. lib. de formul. 1. p. 4. & seq. Meurs. ad Lycophr. v. 196. Pinell. ad Panvin. de Lud. Circens. p. 551. tom. 13. Thes. Antiq. Rom.

450. Χεῖ-

Patri ſuo in manus tradidit, & ipſum allocutus eſt,
O Chryſe, miſit me rex virorum Agamemnon,
Filiamque tibi ut ducerem, Phoeboque ſacram hecatomben
Sacrificarem pro Danais, ut placemus regem.
Qui modò Argivis acerbiſſimos dolores immiſit.
Sic locutus, in manus *ipſi* tradidit. Ille autem accepit gaudens
Filiam ſuam: hi autem ſtatim Deo ſplendidam hecatombam
Ordine ſtatuerunt egregie exornatam juxta aram.
Manus autem deinde lavarunt, & molam protulerunt.
His autem Chryſes ardenter precabatur, manibus ſupinis,
Audi me argenteum arcum habens, qui Chryſan tueris,
Cillanque valde divinam, Tenedoque potenter imperas.

Jam

ἀπὸ τοῦ ἱλασάμην ὑποταικτικὸν ἱλάσωμαι, τὸ πρῶτον τῶν πληθυντικῶν ἱλασσώμεθα προσθήκῃ τοῦ ἐτέρε ϖ διὰ τὸ μέτρον.

447 Κλειτὴν ἑκατόμβην] ἑκατόμβην οἱ μὲν τὴν ἐξ ἑκατον βοῶν γινομένην θυσίαν λέγεσιν, οἱ δὲ τὴν ἀπὸ εἴκοσι πέντε ἐξ ἑκατὸν δηλαδὴ βάσεων. πέντε μὲν ἦν καὶ εἴκοσι προσήγοντο βόες, εἷς δὲ ἐσφάζετο.

449 Ὀυλοχύτας] ἔλεγον τὰ καυᾶ, δι' ὧν αἱ ϑλαὶ ἐχέοντο. ϑλαὶ δὲ εἰσὶν αἱ κριθαὶ, ἐνταῦθα δὲ αἱ μετὰ ἀλῶν μεμιγμέναι κριθαὶ λέγονται ἀπὸ μέρε, ὡς [11] ἐπί. . . . . τῷ βωμῷ πρὸ τῦ ἱερυργῆσαι τὰ ἱερεῖα.

254 Ἴψαο]

11. Lego ἐπίχεον.

450. Χεῖρε ἀνασχὼν] id eſt, *manus in altum tollens*, Euſtathius. Virgil. Aen. 1. v. 176.

——— *Tendunque ſupinas*
Ad cœlum cum voce manus.

hujus ritus rationem reddit Apul. de mundo p. 73. Ed. Elm. quod ſuperiora Deo ſint tradita. Nam *habitus orantium ſic*, ait, *eſt, ut manibus extenſis in cœlum precemur.*

Ἤδη μὲν ποτ' ἐμεῦ πάρος ἔκλυες εὐξαμένοιο,
Τίμησας μὲν ἐμὲ, μέγα δ' ἴψαο λαὸν Ἀχαιῶν.
Ἠδ' ἔτι καὶ νῦν μοι τόδ' ἐπικρήηνον ἐέλδωρ,
Ἤδη νῦν Δαναοῖσιν ἀεικέα λοιγὸν ἄμυνον.
Ὡς ἔφατ' εὐχόμενος· τοῦ δ' ἔκλυε Φοῖβος Ἀπόλλων·
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' εὔξαντο, καὶ οὐλοχύτας προβάλοντο,
Αὖ ἔρυσαν μὲν πρῶτα, καὶ ἔσφαξαν, καὶ ἔδειραν,

Μηρούς

ΣΧΟΛΙΑ ΠΑΛΑΙΑ.

454 Ἴψαο] ἴπτω, τὸ βλάπτω, ἀφ' οὗ κατὰ πλεονασμὸν τοῦ α̅ τὸ ἰάπτω, μέλλων ἰάψομαι, ἴψομαι
—— [12] τάχα δ' ἴψεται υἷας Ἀχαιῶν.
ὁ ἀόριστος ἰψάμην, τὸ δεύτερον ἴψαο Ἰωνικῶς.
459 Αὖ ἔρυσαν] ἀνέστρεψαν τὸν τράχηλον τοῦ ἱερείου, ἵνα ἡ κεφαλὴ ἄνω ἀφορᾷ. τοῖς γὰρ οὐρανίοις θεοῖς ὑπό τε τὴν ἕω ἔθυον ἀνατέλλοντος τοῦ ἡλίου, καὶ [13] ἄνω τρέποντες τὰς κεφαλὰς τῶν θυομένων. τοῖς δὲ καταχθονίοις τὸ ἔμπαλιν περί τε δυσμὰς ἡλίου,

12. Ιλ. β. 193. 13. MS. ἀνατρέποντες.

459. Αὖ ἔρυσαν] verti cum Cl. Vulcanio, *resupinarunt*. Ejus verba notatu dignissima hic adscribam. Αὖ ἐρύειν, inquit, quo pacto significantius explicari possit, quam *resupinare*, sive ἀνατρέπειν. Franciscus Portus Cretensis αὖ ἔρυσαν vertit *cervicem retroëgerunt*; satis præter mentem Eustathii, quem, quantum ex ejus versione quamplurimis in locis colligo, non legit. Eustathius enim ut proprietatem verbi αὖ ἐρύειν explicaret, primum sibi declarandum putavit morem Græcanicum, videlicet, εἰ μὲν τοῖς ἄνω θεοῖς ἔθυον, ἀνακλᾶν τὸν τοῦ ἱερείου τράχηλον, ὥστε ἀφορᾷν ὡς οὐρανόν, hoc est, si Superis sacrificabant invertere victimæ cervicem solere, ita ut cœlum respiciat: ut contra si heroibus aut mortuis sacrificarent, pronas victimas mactabant. Hunc invertendi victimas morem optime interpretatur Sophocles Ajace flagellifero inquiens, καὶ τοὺς μὲν ἠυχένιζε, τοὺς δ' ἄνω τρέπων ἔσφαζε, κἀρράχιζε. Ubi Scholiastes vetus, ἔσαζε κἀρράχιζε. ὅπερ, inquit, Ὅμηρος ἀνερύειν φησί. Sed rectius, meo quidem judicio, ita dixisset, ἄνω τρέπων ἔσαζε, ὅπερ Ὅμηρος ἀνερύειν φησίν. ut sit idem ἄνω τρέπειν, quod ἀνερύειν, ut Eustathius Sophoclem interpretatur. Ex quo liquido constat αὖ in illo Homeri loco non significare *retro*, neque semper significare iterationem. ut H. Steph. hymn. in Jov. v. 30. ad vovem ἀντανύσασα annotavit; sed potius ἀνα-

Jam quidem aliquando me anteà exaudisti precantem,
Honorasti quidem me, graviter autem laesisti populum Achivorum;
Etiam nunc huic desiderio meo satisfac, 459
Jam à Danais saevam pestem remove.
Sic dixit orans: hunc autem exaudivit Phoebus Apollo.
Sed postquam precati sunt, & molam adsperserunt
Cervicem resupinarunt primùm, & jugularunt, & excoriarunt,

Coxas

καὶ τὰς κεφαλὰς κάτω τρέποντες τῶν ἱερείων. τὸ δὲ α * . . . . . ὁμοῦ δεῖ ἀναγινώσκειν ἀπὸ τῆς κατὰ προθέσεως καὶ τοῦ [14] ἄξαις τὸ καυάξαις [15] παρ' Ἡσιόδῳ. οἱ δὲ ἀπὸ τοῦ αυ καὶ τοῦ ἐρύειν αὐτὸ λέγοντες ἀγνοεῖν δοκοῦσιν, ὅτι αὖ παραπληρωματικός ἐςι σύνδεσμος ἀντὶ τοῦ δὴ, καὶ ὀδέποτε ταυτὸ δύναται [16] τῷ ἐις τοὐπίσω. ἴσως δὲ τοῦτο δὴ τὸ τοῦ Ὁμήρου παρακηκοότες τινὲς τὴν ἀρχὴν παῤῥησιασθῆναι τὴν πλάνην ταύτην πεποιήκασι τὸ δέχεσθαι τὸ αυ ἐν τῇ αὐτῇ δυνάμει τοῦ ἐις τοὐπίσω.

460 Κα-

* Desunt hic non nulla omnino supplenda ex Phavorino, lege: τὸ δὲ ἀνέρυσαν ὁμοῦ δεῖ ἀναγινώσκειν, ἀπὸ τῆς ἀνα προθέσεως καὶ τοῦ ἐρύειν ἐςὶ συντεθειμένον κατὰ ἀποκοπὴν καὶ πλεονασμῷ τοῦ υ, ἵνα μακρὸν τὸ α γένηται. ἀς ἀπὸ τῆς κατὰ προθέσεως &c. nota & hic locutionem, qua usus est ad v. 3. & 600. 14. MS. αὔξαις τὸ κανάξαις. 15. Hesiod. ἐργ. v. 691. 16. MS. τὸ.

ἀνατροπὴν, hoc est, inversionem vel resupinationem. Ita enim etiam Hesychius interpretatur τὰς ἀνακλάσεις, ἐπιστροφάς. Et Scholiastes Pindari Olymp. Εἰδ. ἰγ. ὅταν εὐρυσθενεῖ καρταίποδ' ἀνερύῃ γεαόχω, interpretans ἀνερύῃ, ἤγουν ἀνατρέπῃ, ἀντὶ τοῦ σφάζῃ, θυῃ. Neque alia significatione usurpat etiam Oppianus Κυνηγ. δ.

Τὸν μὲν καλλείπων, τὸν δ' αἰρόμενος χθόνος αἶψα
Αὖ ἐρύη.

Commode ubique verti posse dixerim αὖ ἐρύω resupino. quo verbo eleganter usus est Cesennius Getulius citante Servio,

Sicca Lycaonius resupinat plostra Bootes.

Hoc tantum addam, & conjunctim καθ' ὑφὲν dici ἀνερύειν, & disjunctim duabus dictionibus αὖ ἐρύειν. utroque enim modo apud varios auctores usurpatum invenio. Hæc Vir Cl. *B. Vulcanius* ad Callim. Hymn. in Dian. v. 91. vide quoque de hoc ritu Brev. Schol. & Moschopul. hic, & Apollon. interpretem ad lib. 1. v. 587. Alii pro αὖ ἔρυσαν legunt ἀνέρυσαν.

 460. Ἐ-

Μηρύς τ' ἐξέταμον, κατά τε κνίσῃ ἐκάλυψαν,
Δίπτυχα ποιήσαντες, ἐπ' αὐτῶν δ' ὠμοθέτησαν.
Καῖε δ' ἐπὶ σχίζης ὁ γέρων, ἐπὶ δ' αἴθοπα οἶνον
Λείβε· νέοι δ' παρ' αὐτὸν ἔχον πεμπώβολα χερσίν.
Αὐτὰρ ἐπεὶ κατὰ μῆρ' ἐκάη, καὶ σπλάγχν' ἐπάσαντο,
Μίσυλλόν τ' ἄρα τ' ἄλλα, καὶ ἀμφ' ὀβελοῖσιν ἔπειραν,
Ὤπτησάν τε περιφραδέως, ἐρύσαντό τε πάντα.

Αὐτὰρ

ΣΧΟΛΙΑ ΠΑΛΑΙΑ.

460 Κατά τε κνίσῃ ἐκάλυψαν] κνίσσα ὁ ἀναπεπόμενος ἀτμὸς ἀπὸ τοῦ καιομένου λίπους, καὶ αὐτὸ τὸ λίπος, ἀφ' οὗ ὁ ἀτμός. ἐνταῦθα τὸ δεύτερον.

463 Πεμπώβολα] ὄργανά τινα σιδήρεα, ὅμοια χειρὶ ὀρθίας ἐχούσῃ τοῖς δακτύλοις, ὡς καὶ αὐτὸ τὸ ὄνομα δηλοῖ. πεμπώβολα γὰρ λέγεται ἀιολικῶς, ὅτι κατὰ τὸ ἄκρον εἰς πέντε ὀβολοὺς ἔκαμπτον διήρηται. ὥσπερ δὲ ὄφελος μὲν ἐστὶ μικρόν, ὠφέλεια δέ μέγα καὶ ἐπωφελής, οὕτω καὶ ὀβελὸς μὲν μικρόν, πεμπώβολον δὲ μέγα. ἡ γὰρ συνήθεια ἐπὶ τῶν ὀνομάτων τοῦτο οἶδε τῶν ἀπὸ ῥημάτων τόνων παραγομένων. ἔστι δὲ καὶ ἄλλως ἡ λέξις ποιητική.

464 Ἐκάη] κάω ἐνεργῶς, καὶ καίω. τὸ μὲν Ἀττικόν, τὸ δὲ καίω κοινόν. ἔκαον παρατατικὸς καὶ [17] ἔκαιον, καύσω μέλλων, ἔκαυσα ἀόριστος κοινὰς, ἔκηα δὲ ποιητικὸς, ὡς ἔχει, πλὴν ὅτι τὸ ἔκηα αὔξει τὴν παραλήγουσαν, ὡς τὸ ἔψηλα. παθητικῶς κάομαι ἐνεργῶς, ἢ καίομαι, ὃ ἐνίοτε μὲν τὸ ἀνάπτεσθαι δηλοῖ, καὶ ἐκπυροῦσθαι. καθὸ λέγεται πῦρ καίεσθαι. [18] ἐνιότε δὲ τὸ ὑπὸ πυρὸς φθείρεσθαι, καθὸ λέγεται τὸ πυρὶ καίεσθαι. ἐκαόμην παρατατικὸς, ἢ καὶ

17. MS. ἔκαον. 18. In MS. legitur ἐστιότε, nullo plane sensu.

460. Ἐξέταμον] exposui *prosecuerunt*. Prosecare enim proprium hac in re verbum. Suet. Aug. 1. *Semicruda exta rapta foco prosecuit*. vide ibi Viros Summos. Hinc *prosicia* & *prosecta* dicuntur partes illæ, quæ aris inferebantur. vide & Brisson. de formul. pag. 24.

462. Αἴθοπα οἶνον] exposui cum Stephano *vinum generosum*; alii a colore nomen habere volunt. Rationem, cur Homerus οἶνον αἴθοπα dixerit,

Coxas prosecuerant, arvinaque cooperuerunt,
Postquam duplicaverunt, & ipsis frusta cruda imposuerunt.
Adolebat autem in lignis fissis senex, super autem generosum vinum
Libabat: juvenesque juxta illum *stantes* tenebant verua quinquefida manibus.
Sed postquam femora exusta sunt, & exta gustarunt,
Ac in frusta secuerunt caetera, & verubus transfixerunt,
Assaruntque scitè, retraxeruntque omnia.

Cæte-

ἐκαιόμην, καυθήσομαι μέλλων καὶ καήσομαι, ἐκαύθην ἀόριςος καὶ ἐκάην, κέκαυμαι παρακείμενος.

Ἐπάσαντο] δαίνυμαι ἐνεςὼς ἀφ' ἑτέρȣ ῥήματος, ταυτὸ δυναμένȣ. [17] τȣ̃το γὰρ ὁ ἐνεςῶς ȣ̓κ ἔςιν ἐν χρήσει. παρατατικὸς ἐδαινύμην, μέλλων πάσομαι, ἀόριςος ἐπασάμην, παρακείμενος πέπασμαι, ἀφ' ȣ̃ τὸ πεπάςθαι. καὶ ταῦτα μὲν εἰσὶ [18] ποιητικὰ, κοινὰ δὲ ταυτοδύναμα. ἐνεςὼς βιβρώσκω, ἢ ἐσθίω, παρατατικὸς ἐβίβρωσκον καὶ ἤσθιον, μέλλων φάγομαι, ἀόριςος ἔφαγον, παρακείμενος βέβρωκα.

465 Περιεπείραν] περιπείρω ἐνεςὼς, περιέπειρον παρατατικὸς, περιπερῶ μέλλων, περιέπειρα ἀόριςος. παθητικὸς [19] περιπείρομαι ἐνεςὼς, περιεπειρόμην παρατατικὸς, [20] περιπαρήσομαι μέλλων, περιεπάρην ἀόριςος, περιπέπαρμαι παρακείμενος.

466 Ὤπτησαν] ὀπτάω, ὀπτῶ, συζυγίας δευτέρας τῶν περισπωμένων, ὃ παρὰ τοῖς [21] ποιηταῖς Ἀττικοῖς ἀπανθρακίζω λέγεται.

ὤπτων

17. Ita MS. Legendum censeo: ταυτὸ δυναμένȣ τȣ́τῳ. ὁ γὰρ ἐνεςὼς &c. 18. MS. ποιητικὸν. 19. MS. περιεπείρωμαι. 20. MS. περιπαρίσομαι. 21. nullus dubito quin ita scripserit Moschopulus uti exhibui. in MS. est ὃ παρὰ τοῖς ποι Ἀττικοῖς &c.

rit, A. Gellius reddit hanc, *quod semina quadam caldoris in sese haberet, essetque natura ignitius: non, uti alii putarent, propter colorem*, lib. XVII. cap. 8. Et hinc θερμὸν & θερμαντικὸν exponunt Græci Magistri.

465. Μίςυλλόν τ' ἄρα τ' ἄλλα] Hinc elegans jocus in cocum apud Martial. lib. 1. epigr. 51.

Si tibi Mistyllus cocus, Aemiliane, vocatur:
Dicetur quare non Taratalla mihi?

Αὐτὰρ ἐπεὶ παύσαντο πόνε, τετύκοντό τε δαῖτα,
Δαίνυντ'. οὐδ' ἔλι θυμὸς ἐδδύετο δαιτὸς ἴσης.
Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἔντο,
Κοῦροι μὲν κρητῆρας ἐπεστέψαντο ποτοῖο·
Νώμησαν δ' ἄρα πᾶσιν, ἐπαρξάμενοι δεπάεσσιν.
Οἱ δὲ παννημέριοι μολπῇ θεὸν ἱλάσκοντο,

Κα-

ΣΧΟΛΙΑ ΠΑΛΑΙΑ.

ὤπτων παρατατικὸς, ὀπτήσω μέλλων, ὤπτησα ἀόριστος, τὸ τρίτον τῶν πληθυντικῶν ὤπτησαν.

467 Τετύκοντο] τεύχω ἐνεστὼς, ἔτευχον παρατατικὸς, τεύξω μέλλων, τέτευχα παρακείμενος, ἔτευξα ἀόριστος, ἔτυχον δεύτερος ἐφ' ἑτέρας σημασίας, ἐτυκόμην δὲ ποιητικῶς ἐπὶ τῆς [22] τοιαύτης σημασίας, καὶ κατ' ἀναδιπλασιασμὸν ἐτετυκόμην, τὸ τρίτον τῶν πληθυντικῶν ἐτετύκοντο. παθητικὸν τέτευγμαι παρακείμενος, καὶ ἐνεργητικῇ τέτυγμαι, [23] ἐτετύγμην ὑπερσυντέλικος, ἐτύχθην ἀόριστος, καὶ ταῦτα μὲν εἰσὶ ποιητικὰ, κοινὰ δὲ ἐν τῇ σημασίᾳ τοῦ ἔτυχον. τυγχάνω ἐνεστὼς, ἐτύγχανον παρατατικὸς, τεύξω μέλλων, ἔτυχον ἀόριστος, τετύχηκα παρακείμενος.

468 Δαιτὸς ἴσης] ἴσην ἀεὶ τροφὴν λέγει τὴν ἐν κοινῇ τραπέζῃ. αὕτη γὰρ κυρίως τὸ ἴσον, πᾶσιν ὁμοῦ προκειμένη ἰσοτίμως.

22. MS. τέτοις. posset & legi τύτε, quod propius accedit ad Manuscriptam lectionem. 23. MS. ἐτετύχλω.

Præterea hunc locum expressit Virgil. Aen. l. v, 216.

Pars in frusta secant, verubusque trementia figunt,

468. Δαίνυντο) Virgil. Aen. VIII. v. 179. *Tum lecti juvenes . . . viscera tosta ferunt taurorum* &c.

Vescitur Aeneas, simul & Trojana juventus
Perpetui tergo bovis, & Instralibus extis.

vide ibi comment. & præcipue Cerdam. etiam Macrob. Sat. lib. v. c. 8.

Quδέ π] Legendum potius ἐδ' ἔπ, licet repugnantibus hic omnibus exemplaribus, quæ quidem consuluerim: quæ etiam obstiterunt ne mutare auderem; sed postea vanum fuisse meum hunc metum comperi quum ad libri calcem perveni, ubi reperitur hic versus habens ἐδ' ἔπ (sicut scribendum censebam) consentientibus ibi, quæ hic repugnabant, exemplaribus. sic v. 593. ὀλίγος δέ π θυμὸς ἐνῆεν male in omnibus legitur præterquam, in illo meo præstantissimo codice scripto. Exhibuit autem negotium mihi eadem particula in aliis multis Homeri locis.

Ste-

Caeterum ubi cessarunt ab opere, appararantque convivium,
Convivati sunt, neque amplius animus indiguit cibo aequali.
Sed postquam potus & escae desiderium exemerunt,
Pueri quidem crateras coronaverunt (i. e. *impleverunt*) vino; 470
Distribueruntque omnibus, incipientes poculis (sc. *vinum dare circum.*)
Illi autem totam diem cantu Deum placabant,
Laetum

469 Ἀυτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο] ἵημι, ὁ μέλλων ἥσω, ἧκα [24] ὁ δεύτερος ἀόριστος, ὁ μέσος ἕμην ἐν χρήσει μετὰ τῆς ἐξ, ἔξεντο ποιητικῶς, ἀντὶ τοῦ ἀφῆκαν, ὁ μέσος ἀντὶ τοῦ ἐνεργητικοῦ, καὶ ἡ ἐξ ἀντὶ ἀπό. λέγεται μὲν οὖν τὸ ἀφίημι ἀντὶ τοῦ ἐῶ, καὶ ἀπολύω. οἷον, ἀφίημί σε ἐλεύθερον. ἀντὶ τοῦ καταλείπω, οἷον, ἀφίησι τὶς τοῖς ἑαυτοῦ παισὶν ἐν διαθήκαις τόδε. καὶ ἀντὶ τοῦ πέμπω, οἷον, ἀφίησι βέλος. καὶ ἀντὶ καταγινώσκων τινὸς, ἢ εἰργόμενος ὑπὸ τινὸς καταλιμπάνω αὐτὸν, οἷον, ἀφίημι τὴν τοῦ λόγου σπουδήν. εἴργουσι γὰρ μετὰ πραγμάτων. καὶ ἀφίημι τὴν ἐπιθυμίαν τῆς τροφῆς, οὐκέτι θέλων δηλονότι δηλοῦσθαι αὐτῇ, ἅτε ἐμπάθειαν ἐχούσῃ. ἐνταῦθα δὲ τὸ ἀφῆκαν οὐ κατὰ τοῦτο λαμβάνεται τὸ σημαινόμενον, ἀλλ' ἀντὶ τοῦ ἐπλήρωσαν. λέγεται ποιητικῶς ἐπὶ ταύτην τὴν σημασίαν [25] μετηνεγμένον ἐγγὺς

24. ἧκα est Aoristus primus, an non dedit Moschopulus ἧκα ὁ πρῶτος, ἧν δεύτερος ἀόριστος &c. 25. MS. μετεν &c.

Stephan. ita quoque novissima Oxoniensium editio, nec dubitavi ego hanc lectionem recipere.

469. Ἀυτὰρ &c.] expressit Virgil. Aen I. v. 220.

Postquam exemta fames epulis (& mox 728.)
Crateras magnos statuunt, & vina coronant.

Et lib. VIII. v. 184.

Postquam exemta fames, & amor compressus edendi.

470. Ἐστέψαντο] *coronarunt* i. e. impleverunt. ita quoque græci interpretes. τὸ δὲ στέφειν πλήρωσίν τινα σημαίνει, Athen. δειπνοσ. lib. XV. p. m. 674. imitatur Virgil. Aen. VII. v. 147. & alibi *vina coronant.* vide Cerdam ad d. l. Virg. Hinc quoque Suidæ στέμμα exponitur πλήρωμα.

471. Ἐπαρξάμενοι δεπάεσσιν] non placet Cantabrigiensium expositio, quamvis illam hauserint a Pseudodidymo. Alius enim est ὁ ἐπαρξάμενος δεπάεσσιν, alii οἱ σπείσαντες. Minister ἐπάρχεται δεπάεσσιν, hoc est, *incipit poculis*

Καλὸν ἀείδοντες παιήονα κοῦροι Ἀχαιῶν,
Μέλποντες ἑκάεργον. ὁ δὲ φρένα τέρπετ' ἀκούων.
Ἦμος δ' ἠέλιος κατέδυ, καὶ ἐπὶ κνέφας ἦλθε,
Δὴ τότε κοιμήσαντο παρὰ πρυμνήσια νηός.
Ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος ἠώς,

Καὶ

ΣΧΟΛΙΑ ΠΑΛΑΙΑ.

ἐγγὺς κατά τινα τρόπον οὖσαν. καὶ ἔχει ὁ λόγος οὕτως, ἐπεὶ ἐπλήρωσαν τὴν ἐπιθυμίαν τῆς πόσεως καὶ τῆς τροφῆς. σύνηθες δὲ κατὰ λόγον ἐπὶ τῶν ἤδη [26] ἀπολελαυκότων τινὸς, οὗ ἐπεθύμουν τὸ πεπληρωκέναι λέγειν αὐτοὺς τὴν ἐπιθυμίαν. προηγεῖται γὰρ τῆς ἀπολαύσεως ἡ ἐπιθυμία. ὁ οὖν ἀπολελαυκὼς ἔχων ἤδη [27] οὗ ἐπεθύμει, πεπλήρωκε δηλονότι τὴν ἐπιθυμίαν, ἐπεὶ δύο ἐν τῇ ἀπολαύσει θεωρεῖται, ὡς ἐν ταῖς ἄλλαις [28] πράξεσι, [29] κινηθμὸς καὶ ἠρεμία, διττῶς ἐξ ἀνάγκης λέγεται καὶ τὸ πληρῶσαι ἐπιθυμίαν τινός. λέγεται μὲν γὰρ καὶ ὅτε ἤδη ἀπολαύει τίς. ὡς ἐν τούτοις:

[30] Τῶν πέρ τις καὶ μᾶλλον ἐέλδεται ἐξ ἔρον εἶναι
Ἢ πολέμου.

26. MS. ἀπολευκότων. 27. MS. ὁ. 28. MS. πράξαισι. 29. MS. κίνηθος potuisset & scripsisse κίνησις. 30. Ιλ. Ν. 638.

poculis, intellige, vinum dare circum. Quod apparet clarissime ex Odyss. Σ. v. 417.

---- Οἰνοχόος μὲν ἐπαρξάσθω δεπάεσσιν,
Ὄφρα σπείσαντες κατακείομεν οἴκαδ' ἰόντες.

Et similiter Odyss. φ. v. 263. Quare frustra est qui hymno in Apoll. v. 134. Ubi Themis ei dicitur porrexisse nectar:

Ἀλλὰ Θέμις νέκταρ τε καὶ Ἀμβροσίην ἐρατεινὴν
Ἀθανάτῃσιν χερσὶν ἐπήρξατο.

cum hoc putaret modo pro libare poni, rescribit: χερσὶ πορέξατο. Nam ἐπάρξασθαι δεπάεσσιν idem est. Odyss. H. v. 183.

Νώμησεν δ' ἄρα πᾶσιν ἐπαρξάμενος δεπάεσσιν.

Sequitur: Αὐτὰρ ἐπεὶ σπείσαντο. Præcise hoc Græcis dicitur, ut Latinis: *poscunt majoribus poculis*, nempe vinum dari. Ita apud Statium, *inceptus sulcus* pro inceptus scindi. *Incepta dapes* pro inceptæ sumi. *Incepta fila* apud Ovidium, pro incepta texi. Hæc ex τοῦ πάνυ I. Fr. Gronovii observat. lib. 1. c. 4. Ἐπαρξάμενοι Sc. κοῦροι. Ἐπάρχεσθαι proprie dicitur de pocillatoribus, uti ex loco Odyss. Σ. 417. patet. Expono igitur cum prioribus *Incipientes poculis* sc. vinum dare circum, sive in orbem, idque fiebat a dextra. mox v. 597. de Ganymede,

Αὐτὰρ ὃ τοῖς ἄλλοισι Θεοῖς ἐνδέξια πᾶσιν
Ὠνοχόει.

Critias epigrammate in Anacreontem,

Παῖς

Laetum canentes paeana pueri Achivorum,
Cantu celebrantes longè-jaculantem. Ille autem animo delectabatur audiens.
Quando autem sol occidit, & tenebrae incesserunt,
Tunc sanè dormiverunt juxta tonsillas navis.
Quando autem mane-genita apparuit rosea-digitos Aurora,
Tunc

ἤγȣν καὶ ταῦτα τȣ́των πάντες ἐθέλȣσι μᾶλλον πληρῶσαι τὴν ἐπιθυμίαν, ἤτοι ἐν ἀπολαύσει γενήσεσθαν ἢ τοῦ πολέμȣ, καὶ ὅτε ἤδη κορεσθήσεται, καὶ ἱκανῶς ἔχει τῆς ἀπολαύσεως, κάθο λέγεται ἐνταῦθα. ἔνθα καὶ κυριότερον λέγεται, ἐπεὶ ἕως ἂν [30] κορεσθῇ τις, ȣ̓́πω δι ὅλȣ τὴν ἐπιθυμίαν ἐπλήρωσεν.

477 Ἠριγένεια] [31] ἦρ τὸ ἔαρ κατὰ συναλοιφήν. [32] ὠνόμασται δὲ ἔαρ παρὰ τὸ ἀήρ. ἀναλογεῖ γὰρ [33] τῷ ἀέρι τὸ ἔαρ, θερμὸν καὶ αὐτὸ καὶ ὑγρὸν ὂν, ὥσπερ ἀήρ. ἐπειδὴ δὲ καὶ ὁ ὄρθρος ἀναλογεῖ [34] τῷ ἀέρι, ἦρ λέγεται καὶ ȣ̓̃τος, ἀφ' ȣ̓̃ ἠριγένεια ἠὼς, ἥν τινες μὲν λέγȣσι δηλοῦν τὴν τὸν ὄρθρον γεννῶσαν, ἕτεροι δὲ τὴν ὑπὸ τȣ̃ ὄρθρȣ γεννωμένην. ἔοικε μὲν ȣ̓̃ν ἡ τοιαύτη παραγωγὴ παθητικῶς ἀεὶ λέγεσθαι. ἀφρογένεια δὲ ἡ Ἀφροδίτη λέγεται, ȣ̓χ ὅτι ἄφρον ἐγεν-

30. MS. Κορησθῇ. 31. Hæc connectuntur in MS. cum præcedentibus, nec adest vox ἠριγένεια quam exponit. præterea MS. male habet ρ̃ pro ἦρ. 32. transpositæ sunt hæ voces & ita constituendæ: ὠνόμασται δὲ ἀὴρ παρὰ τὸ ἔαρ. 33. MS. τὸ. 34. Lego τῷ ἔαρι.

Παῖς διαπομπεύσῃ προπόσεις τ' ἐς δεξιὸν ὦμον.

473. Ἀείδοντες παιήονα κȣ̃ροι Ἀχαιῶν] *juvenum chorus*, Virg. Aen. VIII. v. 287. De hujus cantus origine & ratione vide Callimach. Hymn. in Apoll. v. 96. & seq. Multa sunt hac de re veterum commenta. Strabo ex Euphoro docet lib. IX. p. 422. Pythonem fuisse hominem intolerabilem & latronem, cognomine Draconem, quem Apollo occiderit.

476. Πρυμνήσια) vide quæ notavi ad v. 436. addo non tantum funem, quo navis terræ alligabatur; sed & ipsum palum, ad quem funis religabatur, dictum esse *prymnesium*. Festus: *Prymnesius, palus, ad quem funis nauticus religatur, quem alii tonsillam dicunt.* Quem locum frustra sollicitare videtur Gyraldus cap. XV. de Navigiis. Huc pertinere hunc Homeri locum existimo, & expono *tonsillas navis* sive palos, quibus navis funes alligati erant. Festus: *Tonsillam esse ait Verrius palum dolatum in acumen & cuspide præferratum, ut existimat, quem configi in litore navis religandæ causa.* Isidor. Orig. lib. XIX. c. 2. *Tonsilla uncinus ferreus, vel ligneus, ad quem in litore defixum funes navium illigantur.* Sed rectius Festus.

477. Ῥοδοδάκτυλος ἠὼς) ῥοδοδάκτυλος exponitur Alexandro Genial. Dier. lib. II. c. 19. per *roseos lacertos*, quod

Καὶ τότ' ἔπειτ', ἀνάγοντο μετὰ στρατὸν εὐρὺν Ἀχαιῶν.
Τοῖσιν δ' ἴκμενον οὖρον ἵει ἑκάεργος Ἀπόλλων.
Οἱ δ' ἱστὸν στήσαντ', ἀνά θ' ἱστία λευκὰ πέτασσαν.
Ἐν δ' ἄνεμος πρῆσεν μέσον ἱστίον, ἀμφὶ δὲ κῦμα
Στείρῃ πορφύρεον μεγάλ' ἴαχε, νηὸς ἰούσης·
Ἡ δ' ἔθεεν κατὰ κῦμα διαπρήσσουσα κέλευθα.
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἵκοντο κατὰ στρατὸν εὐρὺν Ἀχαιῶν,
Νῆα μὲν οἵγε μέλαιναν ἐπ' ἠπείροιο ἔρυσσαν
Ὑψοῦ ἐπὶ ψαμάθοις ὑπὸ δ' ἕρματα μακρὰ τάνυσσαν.

Αὐτοὶ

ΣΧΟΛΙΑ ΠΑΛΑΙΑ.

ἐγέννησεν, ἀλλ' ὅτι ὑπ' ἄφρου ἐγεννήθη. καὶ Κυπρογένεια ἡ αὐτὴ, ὅτι ἐν τῇ Κύπρῳ γεγένηται. εἰ δὴ τοῦτο κρατεῖ, οὐκ ἂν εἴη δῆλον ἡ ἐριγένεια, ἡ τὸν ὄρθρον γεννῶσα, οὐ μέν τοι οὐδ' [35] ἡ ὑπὸ τοῦ ὄρθρου γεννωμένη. οὐ γὰρ ὁ ὄρθρος γεννᾷ τὴν ἡμέραν, οὐ δὲ ἔχει τοῦτό γε λόγον. οὐ γὰρ ὁ δάκτυλος φανείη πρότερον, εἶτα τὸ λοιπὸν σῶμα. ὁ δάκτυλος γεννᾷ τὸ σῶμα, ἐπειδὴ πρότερος ἐφάνη. δοκεῖ δὴ μᾶλλον δηλοῦν τ' οὔνομα τὴν μετὰ τὸν ὄρθρον γεννωμένην. καθὰ κυπρογένεια ἡ Ἀφροδίτη λέγεται, οὐχ ὅτι τὴν κύπρον ἐγέννησεν, ἢ ὑπὸ τῆς κύπρου ἐγεννήθη, ἀλλ' ὅτι ἐν ταύτῃ γεγένηται. ἐπεὶ δὲ καὶ τὸ αἷμα ἀναλογεῖ [34] τῷ ἐάρι, ἤδη τινὲς καὶ τοῦτο ἦρ ἐθάῤῥησαν εἰπεῖν.

480 Οἱ δ' ἱστὸν στήσαντο] [35] παρετυμολογεῖ κἀνταῦθα. [36] ὡς καὶ ἐν τούτοις, [37] τέμενος τάμον, καὶ [38] νῆας νηήσασθαι.

33. MS. mendose, οὐδ' ἡποῦ ὄρθρου &c. 34. MS. τὸ. 35. MS. παρετοιμολογεῖ. 36. ὡς καὶ ἐνο . . . . 37. Ιλ. ζ. 194. 38. Ιλ. ι. 279.

quod ibi meritio reprehendit Tiraquellus. Huc forte alludit Claudian. de Nupt. Honorii & Mariæ v. 270.

Auroræ vincis digitos.

vide ibi Barth. p. 842. Hinc & *rosea* dicitur *aurora* Lucretio lib. v 655.

Tempore item certo roseam Matuta per oram
Ætheris auroram defert, & lumina pandit.

478. Ἀνάγοντο) *renavigarunt.* Verbum nauticum, quod & de navibus ipsis & de nautis usurpatur.

479. Τοῖσιν) Heraclid. pontic. p. 430. hunc locum citans habet τοῖσι.

Οὖρον) οὖρος, & inde οὔριος, etiam οὐρία,

Tunc deinde renavigarunt ad amplum exercitum Achivorum.
His autem ſecundum ventum miſit longe jaculans Apollo.
Illi verò malum erexerunt, velaque alba panderunt.
Ventus autem flatu implevit medium velum, circum autem unda
Carinam purpurea valde reſonabat, navi eunte:
Haec autem currebat per undam tranſiens vias.
Sed poſtquam venerunt ad exercitum latum Achivorum,
Navem quidem hi nigram in continentem ſubduxerunt
In alto ſuper arenas, phalanges autem longas ſubſtraverunt: Ipſi

483 Διαπρήσσεσα [39] κέλευθον] περῶ, περάσω, [40] καὶ ἀπὸ τούτου ἐνεςῶς πρήσσω διὰ δύο σσ, ὡς βήσομαι. ἀΦ' ὃ τὸ [41] διαπρήσσωσιν. λέγεται μὲν τοῦτο ἐπὶ θαλάσσης κυρίως. ἀπὸ τούτου δὲ καὶ ἐπὶ ξηρᾶς, [42] διέπρησσον πεδίοιο. καὶ ἔτι ἐπὶ χρόνου, [43] ἤματα δ' αἱματόεντα διέπρησσον, ἀντὶ τοῦ διετέλουν.

486 Ὑπὸ δ' ἔρματα μακρὰ τάνυσσαν) ΠορΦύριος ἔρματα [44] ἐξηγεῖται τὰ ὑπερείσματα, οὐκ ἔτι δὲ παρὰ τὸ ἐνεῖρσθαι.

[45] Ἐν

39. Editi κέλευθα; ſed & brevium Scholiorum auctor in ſuo libro videtur legiſſe κέλευθον. 40. videtur legendum: περῶ, περάσω καὶ κατὰ συγκοπὴν πρήσσω. ἀπὸ τούτου ἰσοχρὼς πρήσσω διὰ δύο σσ, ὡς βήσομαι. 41. Occurrit quidem hæc vox Odyſſ. β. 213. Sed hic forte leg. διαπρήσσετα. 42. Il. γ. 14. 43. Il. ι. 326. 44. MS. ἐξιχεῖται.

ἐρία, & ἔρμον Græcis. Latinis *ventus ſecundus*, & *ferens* eſt. Virgilio Æneid. III. v. 130. & v. 776. dicitur *ventus a puppi* (ἐκ πρύμνης ἔπνευσεν, Polluci lib. I. c. 19. Segm. 146.)

Proſequitur ſurgens a puppi ventus euntes, vide ibi Cerdam, & Barneſ. ad Euripid. Helen. v. 413.

481. Κῦμα πορφύρεον) id eſt, *fluctus purpureus*, *unda purpurea*. Mare enim dicitur purpureum fieri, cum leviter ventis agitatur, & terga ejus criſpantur auris,

Spiritus Eurorum viridis cum purpurat undas,

ut Furius Antias apud A. Gell. XVIII. c. 11. Iliad. ξ. v. 16.

Ὡς δ' ὅτε πορφύρῃ πέλαγος.

483. Διαπρήσσεσα κέλευθα) Moſchopulus in ſuo libro legit κέλευθον: etiam brevium Scholiorum auctor. Et ita habetur hic verſus Odyſſ. β. v. 429.

Ἦ δ' ἴθυεν κατὰ κῦμα διαπρήσσεσα κέλευθον.

486. Ἐπὶ ϕαμάθοις) Legitur etiam ὑπὶ ϕαμάθοις, Steph.

496. A-

Αὐτοὶ δ' ἐσκίδναντο κατὰ κλισίας τε νέας τε.
Αὐτὰρ ὁ μιμνε νηυσὶ παρήμενος ὠκυπόροισι
Διογενὴς Πηλέος υἱὸς πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς,
Οὔτέ ποτ' εἰς ἀγορὴν πωλέσκετο κυδιάνειραν,
Οὔτέ ποτ' ἐς πόλεμον γ' ἀλλὰ φθινύθεσκε φίλον κῆρ,
Αὖθι μένων, ποθέεσκε δ' ἀϋτμήν τε πόλεμόν τε.
Ἀλλ' ὅτε δὴ ῥ' ἐκ τοῖο δυωδεκάτη γένετ' ἠώς,
Καὶ τότε δὴ πρὸς Ὄλυμπον ἴσαν Θεοὶ αἰὲν ἐόντες
Πάντες ἅμα, Ζεὺς δ' ἦρχε· Θέτις δ' οὐ λήθετ' ἐφετμέων
Παιδὸς ἑοῦ, ἀλλ' ἦγ' ἀνεδύσετο κῦμα θαλάσσης,
Ἠερίη δ' ἀνέβη μέγαν οὐρανὸν, Οὔλυμπόν τε.

Εὖ-

ΣΧΟΛΙΑ ΠΑΛΑΙΑ.

45 Ἐν δ' ἄρα ἔρματα ἦκεν 46 ἐϋτρήτοισι λοβοῖσι.
καὶ Ἑρμῆς ὁ 47 κλινόπους, τὸ οἷον ἔρμα, καὶ ἐρηρεισμένου κατὰ γῆς, καὶ 48 Ἡμεῖς δ' ἔρμα 49 πόληος ἀπέπταμεν. τὸ 50 ἔρεισμα καὶ θεμέλιον ἐν τοῦ ἐνερηρεῖσθαι τῇ γῇ. καὶ 51 ὅρμος δὲ ὁ περιδέραιος κόσμος, 52 χρύσεον ὅρμον ἔχων, εἶτ' ἐτυμολογεῖ, μετὰ δ' ἠλέκτροισιν ἔερτο.

487 Εσκίδναντο] σκεδάννυμαι κοινὸν, σκίδναμαι ποιητικὸν, ὃ καὶ χωρὶς τοῦ σ λέγεται

53 Ἠὼς μὲν κροκόπεπλος ἐκίδνατο πᾶσαν ἐπ' αἶαν.

490 Πωλέσκετο] πωλῶ διὰ τῶ ω μεγάλω κατ' ἀπολθθίαν ἀττικὴν, ἀφ' οὗ πωλέσκομαι ἰωνικῶς, ὡς ζωέσκω, φθινυθέσκω, 54 ἐ-

45. Il. ξ. 182. 46. MS. ἰυτρήτοισι. 47. MS. λινόπως. 48. Hom. od. ψ. 121. 49. MS. πόλιος. 50. MS. ἔρισμα. 51. MS. Ἔρμος. sed Ἔρμος non notat collare sive monile, ὅρμος illud ornamentum vocatur. 52. locus est ex Odyss. o. v. 459. 53. Il. θ. pr. & alibi. 54. MS. ἰχέθω.

496. Ανεδύσατο κῦμα θαλάσσης) Virgil. lib. IV. Georg. v. 352. de Aethusa

Sed ante alias Arethusa sororum
Prospiciens summa flavum caput extulit unda.

497. Ἠε-

Ipſi autem ſparſi ſunt per tentoria naveſque.
Verùm iraſcebatur navibus aſſidens velocibus
Generoſus Pelei filius pedibus velox Achilles,
Neque unquam in concione verſabatur illuſtres viros habente,
Neque unquam in praelio, ſed macerabat ſuum cor,
Illic manens, deſiderabat autem clamorem pugnamque.
Sed quando jam ab illo duodecimus illuxit dies,
Tum demum ad Olympum ibant Dii ſemper exiſtentes
Omnes ſimul, Jupiter autem praeibat: Thetis vero non oblita eſt mandatorum
Filii ſui, ſed emerſit ex undâ maris,
Matutinaque conſcendit in magnum coelum Olympumque:

Inve-

χέσκω, ποθεέσκω. ὁ παρατατικὸς πωλεσκόμην χωρὶς αὐξήσεως κατὰ τὴν τῶν Ἰώνων συνήθειαν. τὸ τρίτον πωλέσκετο.

494 Ἴσαν] ἀπὸ τοῦ εἶμι ἐπὶ παρατατικῆ.

495 Θέτις δ' ἐ λήθετο] λήθομαι ποιητικὸν, ἐπιλανθάνομαι κοινὸν, καὶ λήθω ἕτερον, καὶ λανθάνω, καὶ μετὰ μετοχῆς λανθάνω ποιῶν τὸ δὲ. καὶ 55 ἔλαθον πλαπεὶς, ἀντὶ τοῦ λανθάνω ἐμαυτὸν, καὶ ἔλαθον ἐμαυτόν. τὰ γὰρ μεταβατικὰ ὅτε μὴ ἔχει ὅποι μεταβήσεται, εἰς τὸ ἐνεργοῦν πρόσωπον ἐξ ἀνάγκης ἐπαναςρέφει. οἷον μεθῆκα εἰς τὴν θάλασσαν ἐμαυτὸν 56 δηλονότι, καὶ ἡδονὴ δίδωμι ὁμοίως.

495 Ἐφετμέων] τὸ ἐφίεμαι λέγεται μὲν ἀντὶ τοῦ ἐπιθυμῶ, ὃ καὶ παρὰ τοῖς κοινοῖς ἐν χρήσει. λέγεται δὲ καὶ ἀντὶ τοῦ ἐντέλλομαι ποιητικῶς, ἀφ' οὗ ἐφετμὴ, ἡ ἐντολή.

497 Ἠερίη] ὀρθρινὴ, κατὰ πλεονασμὸν τοῦ ι.

498 Ἐυ-

55. MS. ἴλαθλεν. 56. in MS. eſt hæc nota δηλ.

497. Ἠερίη) *matutina*, id eſt, mane ſeu matutino tempore. Imitatur Virgil, Aen. VIII. v. 465.

Nec minus Æneas ſe matutinus agebat.

vide ibi Cerd, & Voſſ. de conſtruct. c. 61.

503. Εἰ-

Εὗρεν δ' εὐρύοπα Κρονίδην ἄτερ ἥμενον ἄλλων
Ἀκροτάτῃ κορυφῇ πολυδειράδος Οὐλύμποιο.
Καί ῥα πάροιθ' αὐτοῖο καθέζετο, καὶ λάβε γούνων
Σκαιῇ· δεξιτερῇ δ' ἄρ' ὑπ' ἀνθερεῶνος ἑλοῦσα,
Λισσομένη προσέειπε Δία Κρονίωνα ἄνακτα,
Ζεῦ πάτερ, εἴ ποτε δή σε μετ' ἀθανάτοισιν ὄνησα,
Ἢ ἔπει, ἢ ἔργῳ, τόδε μοι κρήηνον ἐέλδωρ·
Τίμησόν μοι υἱόν, ὃς ὠκυμορώτατος ἄλλων
Ἔπλετ'· ἀτάρ μιν νῦν γε ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων
Ἠτίμησεν· ἑλὼν γὰρ ἔχει γέρας αὐτὸς ἀπούρας.
Ἀλλὰ σύ πέρ μιν τῖσον, Ὀλύμπιε μητίετα Ζεῦ·
Τόφρα δ' ὄπαζε Τρώεσσι τίθει κράτος, ὄφρ' ἂν Ἀχαιοὶ
Υἱὸν ἐμὸν τίσωσιν, ὀφέλλωσίν τέ ἑ τιμῇ.
Ὣς φάτο· τὴν δ' ἔπι πρόσφη νεφεληγερέτα Ζεύς,
Ἀλλ'

ΣΧΟΛΙΑ ΠΑΛΑΙΑ.

498 Εὐρύοπα Κρονίδην] ἡ εὐθεία κοινὴ μὲν εὐρύωψ, [55] ποιητικὴ δὲ εὐρύοπα, ἀπὸ τῆς αἰτιατικῆς [56] μετασχηματισθεῖσα. ὡς καὶ ὁ ἀνάκτα. ἀνάκης γὰρ ἀνάκτος, ἀνάκτα, ἀφ' οὗ ὁ [57] ἀνάκτα. [58] χετα δὲ καὶ ὁ κυανοχαῖτα, καὶ ὁ [59] μητιέτα, καὶ ὁ [60] νεφεληγερέτα ἀπὸ τῆς κλητικῆς ταῦτα πάντα σχηματίζεται, οὐκ ἀπὸ αἰτιατικῆς. διὸ καὶ παροξύνεται ταῦτα, ἡ προπε-

55. MS. mendose ποιητικὸς posset & scribi ποιητικῶς. 56. MS. μεταχηματισθῆσα. 57. Ιλ. π. 185. 58. ex Hesiod. Εργ. v. 580. lego ὁ ἥχετα. &c. MS. mox mendose καὶ ὁμανοχατα. κυανοχαῖτα occurrit Ιλ. ξ. 390. 59. Ιλ. α. 175. 60. Ιλ. α. 511.

503. Εἴποτε δή σε &c.) *Beneficium qui dedisse se dicit, petit*, inquit P. Syrus in mimis. Ita & Chryses supra v. 39. Εἴποτέ τοι χαρίεντ' ὅπι νηὸν ἔρεψα, Ἢ εἰ δή ποτέ τι κατὰ πίονα μηρί' ἔκηα &c.

510. Ὀφέλλωσίν τέ ἑ τιμῇ) Quidam scribunt ὀρέλλωσιν τί ἑ τιμῷ, ut sit ἀνέξε-

Invenit autem late ſonantem Saturnium ſeorſum ſedentem ab aliis
In ſummo vertice multa cacumina habentis Olympi.
Et ante ipſum ſedit, & prehendit genua
Siniſtrâ: dexterâ autem mento prehenſo,
Supplicans allocuta eſt Jovem Saturnium regem,
Jupiter pater, ſi quando te inter immortales juvi,
Vel verbo, vel facto (i.e. *re ipſa,*) huic meo ſatisfac deſiderio:
Honora mihi filium, qui breviorem vitam quàm caeteri ſortitus
Eſt: ſed ipſum nunc rex virorum Agamemnon
Contumeliâ affecit. Habet enim praemium ereptum quod ipſe vi cepit.
Sed tu ipſum honora, Olympie conſultor Jupiter:
Tandiu autem Trojanis adjice victoriam, donec Achivi
Filium meum honorent, augeantque eum honore.
Sic dixit. Huic autem nihil reſpondit nubes-cogens Jupiter,

Sed

ριστᾶται κατὰ τὰς κλητικὰς, 61 ἀΦ' ὧν γίνεται. ὁ ἐυρύοπα δὲ καὶ ὁ ἀπάνητα προπαροξύνεται, καὶ αἰτιατικαὶ, 61 ἀΦ' ὧν γίνονται, προπαροξύνεται.

502 Κρονίωνα] τὸ Κρονίων ἐνίοτε μὲν μακρὸν ἔχει τὸ ἰῶτα
62 Τοῖσιν δ' οὐρανόθεν μέγ' ἐπήγαγε πῆμα Κρονίων.
ἐνίοτε δὲ βραχὺ, ὡς ἐνταῦθα. ὅτε μὲν ἓν μακρὸν αὐτὸ ἔχει διὰ τοῦ ο μικροῦ κλίνεται, ὡς Μαχάονος, ὑπερίονος, ὅτε δὲ βραχὺ διὰ τοῦ ω μεγάλε, ὡς Ἐυρυτίωνος.

513 Εμ-

61. MS. αὐφ. 62. Heſiod. Εργ. 242.

αὐξήσωσιν αὐτὸν κατὰ τιμὴν, vel αὐξήσωσι αὐτῷ τὴν τιμὴν, Euſtath. Recte interpretes *augeant eum honore*, id eſt, ornent. Nam plane eodem modo Latini *augere aliquem honore*, & abſolute *augere* dicunt. Sueton. Claud. cap. XII. *In ſemet augendo parcus* &c. Plautus Mercat.

Aliquid cedo
Qui hanc vicini noſtri aram augeam.

511. Νεφεληγερέτα Ζεὺς) *Nubila terribilia condurens*, Arnob. adv. Gent. lib.

Ἀλλ' ἀκέων δὴν ἧστο. Θέτις δ' ὡς ἥψατο γούνων,
Ὣς ἔχετ' ἐμπεφυυῖα, καὶ ἤρετο δεύτερον αὖθις,
Νημερτὲς μὲν δή μοι ὑπόσχεο, καὶ κατάνευσον,
Ἢ ἀπόειπ'· ἐπεὶ οὔ τοι ἔπι δέος· ὄφρ' εὖ εἰδῶ,
Ὅσσον ἐγὼ μετὰ πάσιν ἀτιμοτάτη Θεός εἰμι.
Τὴν δὲ μέγ' ὀχθήσας προσέφη νεφεληγερέτα Ζεὺς,
Ἦ δὴ λοίγια ἔργ' ὅτ' ἔμ' ἐχθοδοπῆσαι ἐφήσεις
Ἥρῃ, ὅταν μ' ἐρέθῃσιν ὀνειδίοις ἐπέεσσιν.
Ἡ δὲ καὶ αὔτως μ' αἰεὶ ἐν ἀθανάτοισι Θεοῖσι
Νεικεῖ, καί τέ με φησὶ μάχῃ Τρώεσσιν ἀρήγειν.

Ἀλλὰ

ΣΧΟΛΙΑ ΠΑΛΑΙΑ.

513 Εμπεφυυῖα] ἐμφύομαι, τὸ δυσαποσπάστως προσπλέκομαι, οὗ ὁ μέλλων ἐμφύσομαι, μέσος παρακείμενος ἐμπέφυα, ἀφ' οὗ ἐμπεφυὼς καὶ ἐμπεφυυῖα.

Εἴρετο] ἔρομαι κοινῶς, τὸ ἐρωτῶ. εἴρομαι ποιητικῶς κατὰ πλεονασμὸν τοῦ ἰῶτα. ἀπὸ μὲν τοῦ ἔρομαι ἠρόμην δεύτερος ἀόριστος διὰ τοῦ η̅, ἀπὸ δὲ τοῦ εἴρομαι εἰρόμην παρατατικὸς διὰ διφθόγγου ἐν σημασίᾳ [63] ἀορίστου κατὰ τὴν ποιητικὴν συνήθειαν.

518 Ἐφήσεις] ἐφίημι, τὸ εἰς ἐπιθυμίαν ἐμβάλλω, καὶ ἐν ἐφέσει ποιῶ, ὡς τέρπω, τὸ τέρπεσθαι ποιῶ, καὶ ἥδω τὸ εὐφραίνεσθαι ποιῶ, ἃ ἀπὸ τῶν παθητικῶν λαμβάνει τὴν ἑρμηνείαν ἀντιστρόφως τοῖς ἄλλοις. ἐπὶ μὲν γὰρ τῶν [64] ἄλλων τὰ παθητικὰ ἀκολουθεῖ τοῖς ἐνεργητικοῖς, καὶ πρότερά εἰσι τὰ ἐνεργητικά. ἐπὶ δὲ

63. MS. ἀορι... posset & legi ἀοριστικῇ. 64. MS. ἀλλίων τὰ παθητικὸς.

lib. IV. p. 141. pr. Hesych. hunc Homeri locum exponens dicit: Νεφεληγερέτα, νεφεληγερέτης, ὁ τὰς νεφέλας ἀγείρων, ὅ ἐστι συναθροΐζων, ὁ τοὺς ὀμβρους ποιῶν. κλητικὴ ἀντὶ εὐθείας.

516. Θεός εἰμι) *Dea sum.* Θεὸς Græcis est utriusque generis, quos & hic imitantur nonnunquam Latini. Virgil. Aen. II. v. 632. de Venere,

Descendo, ac ducente Deo flammam inter & hostes
Expedior.

Calvus citante ibi Servio

Pollentemque Deum Venerem.

Ita

Sed tacitus diu ſedit. Thetis autem ſic, ut apprehenderat genua,
Sic tenebat adhaerens, & rogabat ſecundò iterum,
Promte jam mihi promitte, & annue,
Vel abnue: quoniam non tibi eſt timor: ut benè ſciam,
Quantum ego inter omnes inhonoratiſſima Dea ſim.
Hanc autem valde indignatus allocutus eſt nubes cogens Jupiter,
Perniciosum ſane facinus, quum me in odium incurrere jubes
Junonis, quando me irritat contumelioſis verbis.
Haec autem & temerè mecum ſemper inter immortales Deos
Contendit; atque me dicit in pugnâ Trojanis auxiliari. Sed

τούτων τὰ παθητικὰ δοκεῖ πρότερον ὑφίσασθαι, εἶτα κατὰ τὴν σημασίαν αὐτῶν ἀνακύπτειν ὕστερον ἐνεργητικά. πρότερον γὰρ ἐφίεμαι, τὸ ἐπιθυμῶ· εἶτα ἐφίημι ἕτερον, ἤτοι ἐφιέσθαι ποιῶ. καὶ τέρπομαι ἐγὼ, εἶτα καὶ τέρπω ἕτερον. καὶ ᾄδομαι, εἶτα καὶ ᾄδω ἕτερον. καὶ ἁπλῶς ὅσα παθητικῶς τῇ φωνῇ, καὶ τῇ δυνάμει, μὴ κατὰ μετάβασιν λέγεται. ἔχει δὲ ἐνεργητικὰ τὸν αὐτὸν τρόπον [65] ἅπαντα ἔχει. ἔξι μὲν ἓν ἐφίημι, τὸ ἐφιέσθαι ποιῶ, καὶ ἀπὸ τούτου τὸ διεγείρω. λέγεται δὲ τὸ ἐφίημι καὶ ἀντὶ ἐνδίδωμι, καὶ ἀντὶ τοῦ ἐπιβάλλω [66] ἐν δὲ τῷ

—— Πρίαμῳ μεγαλήτορι Ἶριν ἐφήσω.

τὸ [67] ἐφήσω ἀντὶ τοῦ ἐντολὰς αὐτῇ δὲς πέμψω. λέγεται ἀντὶ τοῦ ἐφιέμαι καὶ τὸ ἐντέλλομαι.

522 Απο-

65. an leg. ὃν πάντα ἔχει. 66. deſunt & hic nonnulla ex Phavorino ſupplenda: ὅτι μέν τι ἁπλῶς χεῖρας ἰσεῖω, ἤτοι ὑπιβάλλω. ἐν ᾧ τῷ &c. locus, qui ſequitur eſt Iliad. ω. v. 117. 67. MS. ἰσεῖσω. ex corrupta pronuntiatione τῶ ῑ pro ᾱ.

Ita utroque loco legi debet auctore Macrobio Saturn. lib. III. c. 8. Vide & Jenſ. Lucian. Lect. lib. II. c. 20.

517. Ὀχθήσας) dupliciter explicat hanc vocem brev. Scholiaſt. per μέγα στενάξας *graviter ſuſpirans*, & δεινοπαθήσας *pergraviter, moleſte ferens*, *valde indignatus*. Poſterior ſententia huic loco aptiſſima videtur. Idem innuit Heſychius exponens ὀχθήσας, βαρυθείς,

Ἀλλὰ σὺ μὲν νεῦ αὖθις ἀπόσχεο, μή σε νοήσῃ
Ἥρη· ἐμοὶ δέ κε ταῦτα μελήσεται ὄφρα τελέσω.
Εἰ δ', ἄγε, τοι κεφαλῇ κατανεύσομαι, ὄφρα πεποίθῃς.
Τῶ γάρ ἐξ ἐμέθεν γε μετ' ἀθανάτοισι μέγιστον
Τέκμωρ. οὐ γὰρ ἐμὸν παλινάγρετον, οὐδ' ἀπατηλόν,
Οὐδ' ἀτελεύτητόν γ', ὅ, τι κεν κεφαλῇ κατανεύσω.
Ἦ, καὶ κυανέῃσιν ἐπ' ὀφρύσι νεῦσε Κρονίων.
Ἀμβρόσιαι δ' ἄρα χαῖται ἐπερρώσαντο ἄνακτος
Κρατὸς ἀπ' ἀθανάτοιο, μέγαν δ' ἐλέλιξεν Ὄλυμπον.

Τῶ

ΣΧΟΛΙΑ ΠΑΛΑΙΑ.

522 Ἀπόσχεο [68]] σεῖχω ἐνεσὼς, ἔσεχον παρατατικὸς διὰ διφθόγγου, ἔσχον δεύτερος ἀόριστος διὰ τοῦ τ, καὶ μετὰ τῆς ὑπὸ ἀπέσχον, ἀφ' ἧς προστακτικὸν [69] ἀπόσχε.

530 Κρατὸς] ἀπὸ τοῦ κράατος κατὰ κρᾶσιν κρατὸς, ὡς τὸ οἰός. διατὶ δὲ τὸ μὲν λᾶος, τὸ ὄρος, τὸ κῆρος οὐκ ὀξύνεται, ταῦτα

68. 69. MS. utroque loco habet. ἀπόσεχε.

θεὸς, ἄχθος γὰρ βάρος. Hunc verſum ab Homero mutuatus eſt Heſiodus θεογ. v. 558.

Τὸν ἦ μέγ' ὀχθήσας προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς.

524. Εἰ δ' ἄγε) Apud Poëtas ſæpius, rarius apud oratores, etiam κατ' ἔλλειψιν uſurpantur; reddique poſſunt, *quod ſi non credis*, vel, *non creditis, age*; tuncque illud *age*, ad ſequentia potius pertinere videri poſſit. Viger. de Idiotiſm cap. VIII. ſect. 6. §. 10. ubi hunc Homeri locum adducit.

527. Ατελεύτητον &c.) in animo habuit hunc locum Euripides Alceſtæ v. 978.

Καὶ γὰρ Ζεὺς ὅ, τι νεύσῃ
Σοί σοι, τᾶτο τελευτᾷ.

Scholiaſt. hunc Homeri locum adducens, habet: ὃ δ' ἀτελεύτητον, ὅ, τι κεν &c.

528. Κυανέῃσιν ὀφρύσι) ſunt qui συνεσδοχικῶς ſupercilia intelligant de toto capite, ut *capillis annuere* dixit Pindarus Nem. od. I. κατένευσέν τέ οἱ χαίταις, *capillis ei annuit*, id eſt, capite. Sed & ſuperciliis negamus, annuimus, auctore Plinio lib. XI. c. 37. Præterea hunc locum reſpexit Apulejus lib. VI. Meram. *Nec renuit Jovis caerulum ſupercilium*, id eſt, nigrum. Caeruleus enim & nigrum ſignificat, Ovid. Faſt. IV. v. 445. de equis plutonis

Regnaque caeruleis in ſua portat equis.

Virgil. Aen. III. v. 64.

—— *Stant manibus aræ*
Caeruleis moeſtæ vittis.

Ubi Servius: *Veteres ſane caeruleum nigrum accipiebant.* Quare non poſſum ſubſcribere ſententiæ viri doctiſſimi, qui

Sed tu quidem nunc recede, ne te videat
Juno: mihi autem haec erunt curae ut perficiam.
Quod si dubitas, age, tibi capite annuam, ut fidem habeas.
Hoc enim à me inter immortales maximum *(datur)*
Signum. non enim meum revocabile, neque fallax,
Neque infectum, quodcunque capite annuam.
Dixit, & nigris superciliis annuit Saturnius.
Ambrosiae autem comae concussae sunt regis
In capite immortali, ac magnum tremefecit Olympum.
Illi

δὲ ὀξύνεται; ἴσως μιᾶς ἀπολυθίας ἀπαιτέσης αὐτὰ προπερισπᾶσθαι διὰ τὸ δυνάμει τρισύλλαβα εἶναι, ἑτέρας δὲ ὀξύνεσθαι διὰ τὸ ἐνεργείᾳ δισύλλαβα εἶναι, καὶ εἰς ος λήγοντα. ἐπὶ μὲν 70 τῶν ἐπεκράτησε τὸ τῆς ἑτέρας ἀπολυθίας, ἐπὶ δὲ τῶν τὸ τῆς ἑτέρας. τὸ δὲ κρατὸς καὶ ἀμφοτέρως τὰς λόγους ἔχει. ἐπὶ μὲν γὰρ τῆς γενικῆς τῶν ἐνικῶν ὀξύνεται κατὰ τὴν ἀπολυθίαν τοῦ 71 διὸς, ἐπὶ δὲ τῆς γενικῆς τῶν πληθυντικῶν παροξύνεται, ὡς τὸ λάων.

530 Ἐλέλιξεν] ἐλίσσω, ἐλίξω, καὶ κατ' ἀναδιπλασιασμὸν ἐλελίζω, ὁ ἀόριστος ἐλέλιξα. ἔχ ὡς ἔτυχε δὲ τῇ ἐπαναδιπλώσει ἐνταῦθα

70. MS. τὸν. 71. MS. ἰὸς. male.

qui Notis in Anacreont. p. 25. Edit. Cantabr. ait μελανίησιν, id est, μελαίναις, *ut vulgo exponunt*, lege seq. cum ἰφθίμοις μέλαιναι *supercilia nigra* pro pulcherrimis habuerint veteres, vide *Philostrat.* Icon. lib. II.

529. Ἀμβρόσιαι χαῖται) Hinc Virgil. Aen. I. v. 437.

Ambrosiaque coma divinum vertice odorem.
Spiravere.

id est, ambrosia, unguento Deorum, (nam non cibus tantum, sed & unguentum Deorum est ambrosia, testibus Eustathio & Servio ad loc. Virg. & Aen. XII. v. 419.) delibutae, sive divinae. Claudian. Nupt. Honor. & Mariae v. 110. de venere,

Ambrosioque sinu puerum complexa ferocem,

id est, divino.

Ἀμβρόσιαι &c. ἐλέλιξεν Ὄλυμπον) Expresserunt hunc locum Ovid. Metam. I. v. 179.

Terrificam capitis concussit terque quaterque
Cæsariem; cum qua terram, mare, sidera movit.

Virgil. Aen IX. v. 106. & X. v. 115.

Annuit, & nutu totum tremefecit Olympum.

Arnob. lib. IV. adv. Gent. *Ergone ille Rector Poli, pater Deorum & hominum, supercilio & nutu totum motans & tremefaciens cœlum &c.*

530. Ἦ καὶ κυανέῃσιν &c. Ἀμβρόσιαι &c. Κρατὸς ἀπ' ἀθανάτοιο &c.) Hosce tres versus sibi proponens Phidias, celeberrimus ille statuarius, stupendum illud simulacrum

Τώ γ' ὣς βουλεύσαντε διέτμαγον· ἡ μὲν ἔπειτα
Εἰς ἅλα ἆλτο βαθεῖαν ἀπ' αἰγλήεντος Ὀλύμπου,
Ζεὺς δὲ ἑὸν πρὸς δῶμα. Θεοὶ δ' ἅμα πάντες ἀνέσταν
Ἐξ ἑδέων, σφοῦ πατρὸς ἐναντίον· οὐδέ τις ἔτλη
Μεῖναι ἐπερχόμενον, ἀλλ' ἀντίοι ἔσταν ἅπαντες.
Ὣς ὁ μὲν ἔνθα καθέζετ' ἐπὶ θρόνου, οὐδέ μιν Ἥρη
Ἠγνοίησεν, ἰδοῦσ' ὅτι οἱ συμφράσσατο βουλὰς
Ἀργυρόπεζα Θέτις, θυγάτηρ ἁλίοιο γέροντος,
Αὐτίκα κερτομίοισι Δία Κρονίωνα προσηύδα,
Τίς δ' αὖ τοι δολομῆτα Θεῶν συμφράσσατο βουλάς;
Αἰεί τοι φίλον ἐστὶν ἐμεῦ ἀπὸ νόσφιν ἐόντα,

Κρυ-

ΣΧΟΛΙΑ ΠΑΛΑΙΑ.

ταῦθα χρῆται, ἀλλὰ ταύτης ταχεῖαν τὴν τοῦ ὀλύμπου κίνησιν ἐμφαίνειν βούλεται. ὡς καὶ ἐν ἄλλοις πολλὴν κατεσπουδασμένην δέησιν ἐνδείξασθαι βουλόμενος πρόθεσιν ὅλος ἐπαναλαμβάνει

70 Οὐδ' εἴ κεν μάλα πολλὰ πάθοι ἑκάεργος Ἀπόλλων,
Προπροκυλινδόμενος πατρὸς Διὸς αἰγιόχοιο.

531 Διέτμαγον] τμήγω, τμήξω, ἔτμηξα, ἔτμαγον. λέγεται δὲ κατὰ μεταφορὰν ἀπὸ τῶν τεμνομένων σωμάτων. τμήγω γὰρ καὶ τέμνω ταυτὸν, πλὴν ὅτι τὸ μέν ἐστι ποιητικὸν, τὸ δὲ τέμνω κοινόν.

532 Ἆλτο] ἅλλομαι, ἁλοῦμαι, ἡλάμην, ἥλατο, ἅλατο ἰωνικῶς, καὶ κατὰ συγκοπὴν ἆλτο, διὸ καὶ ψιλοῦται, ὡς ὄπατρος, ὁ 71 ὁμόπατρος.

70. Iliad. X. 220. 71. Ita omnino legendum. MS. habet ὁμοπάτριος, quod quidem idem notat; sed hic dicit, ὄπατρος per Syncopen & mutato spiritu est pro ὁμόπατρος.

lacrum Jovis Olympii, quo nullum præstantius aut admirabilius humanæ fabricatæ sunt manus, expressit. Vide Eustath. hic. Strabon. lib. VIII. Suid. v. Φιδίας. Val. Max. lib. III. c. 7.

536. Μεῖναι) proprie *manere*, id est, expectare. posset & retineri ea vox in versione, quia ea notione non semel reperiatur apud Latinos. Plaut. Casin. Prol. v. 86 *Ultro ibit nuptum, non manebit auspices.* & alibi.

536. Οὐδέ μιν Ἥρη Ἠγνοίησεν, ἰδοῦσα)

Illi re ſic deliberatâ diſceſſerunt: haec deinde
In mare deſiliit profundum de ſplendido Olympo;
Jupiter autem in ſuam domum. Dii verò ſimul omnes ſurrexerunt
Ex ſedibus, ſui patris in occurſum: neque aliquis ſuſtinuit
Expectare venientem, ſed obvii ſteterunt omnes.
Sic hic quidem illic reſedit in ſolio, neque ipſum Juno
Ignoravit, quippe quae norat quod contulerat cum eo conſilia
Argenteos-pedes-habens Thetis, filia marini ſenis,
Statim convitiis Jovem Saturnium allocuta eſt,
Quis vero tecum, doloſe, Deorum contulit conſilia?
Semper tibi gratum eſt, *te* à me ſeorsùm,

Clan-

537 Ἠγνοίησεν] ἀγνοῶ, καὶ πλεονασμῷ τοῦ ῑ ἀγνοιῶ· ὡς ἀπὸ τοῦ ἀλοῶ· τὸ τύπτω, [72] ἀλοιῶ, ἀφ' οὗ τὸ ἀλοία

[73] Πολλὰ δὲ καὶ γαῖαν πολυφόρβην χερσὶν ἀλοία.

μέλλων ἀγνοιήσω, ἀόριστος ἠγνοίησα, τὸ τρίτον ἠγνοίησε.

539 Κερτομίοισι] κατὰ παράληψιν ἀντὶ κερτομίοις ἔπεσι. ὅπερ ἐν ἄλλοις ἐντελῶς λέγει [74] κερτομίοις ἐπέεσσι παραβλήδην ἀγορεύων. τοιοῦτόν ἐστι παρ' αὐτῷ καὶ τὸ

[75] Πολλὰ δὲ μειλιχίοισι. ——

κἀνταῦθα κατὰ παράληψιν λέγεται ἀντὶ τοῦ μειλιχίοις ἔπεσιν.

541 Ἀιεί τοι φίλον ἐστὶν] πρὸς μὲν τὸ φίλον ἐστὶν ἀποδοτικὴ, διὰ δὲ τὸ ἐπαγόμενον ἀπαρέμφατον μετέπεσεν ὁ λόγος εἰς αἰτιατικήν· τοῦτο δὲ καὶ [76] τῷ πεζῷ ἐστιν ἐν χρήσει.

546 Χαλε-

72. MS. ἀλλοιῶ male. Idem error eſt περὶ σχεδ. p. 51. ubi legitur ἀλλοιῶ, τὸ τύπτω. Leg. ἀλοιῶ, τὸ τύπτω. 73. Ιλ. ι. 564. 74. Ιλ. δ. v. 6. 75. Ιλ. ρ. 431. 76. MS. τὸ.

σα) Homerum imitatur Theocrit. Idyll. VII. v. 13.

Οὐδέ κέ τίς μιν
Ἠγνοίησεν ἰδών.

540. Τίς δ' ἄυ τοι δολομῆτα Θεῶν) Alii Θεῶν referunt ad τὸ, τίς, ut ſupra v. 8. τίς τ' ἄρ' σφῶε Θεῶν. Alii ad τὸ, δολομῆτα, ut apud Virgil. Aen. IV. v. 576.

—— *Sequimur te Sancte Deorum.*

& Ennium

Reſpondit Juno Saturnia Sancta Dearum

541. Ἀιεί τοι φίλον ἐστὶν ἐμεῦ ἀπὸ νόσφιν ἐόντα) hoc eſt, αἰεί τοι φίλον ἐστι,

Κρυπτάδια φρονέοντα δικαζέμεν· οὐδέ τι πώ μοι
Πρόφρων τέτληκας εἰπεῖν ἔπος ὅ, τι νοήσεις.
Τὴν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα πατὴρ ἀνδρῶν τε Θεῶν τε,
Ἥρη, μὴ δὴ πάντας ἐμοὺς ἐπιέλπεο μύθους
Εἰδήσειν· χαλεποί τοι ἔσοντ', ἀλόχῳ περ ἐούσῃ.
Ἀλλ' ὃν μέν κ' ἐπιεικὲς ἀκουέμεν, οὔτις ἔπειτα
Οὔτε Θεῶν πρότερος τόνγ' εἴσεται, οὔτ' ἀνθρώπων·
Ὃν δ' αὖ ἐγὼν ἀπάνευθε Θεῶν ἐθέλοιμι νοῆσαι,
Μήτι σὺ ταῦτα ἕκαστα διείρεο, μηδὲ μετάλλα.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα βοῶπις πότνια Ἥρη,

Αἰ-

ΣΧΟΛΙΑ ΠΑΛΑΙΑ.

546 Χαλεποί τοι ἔσονται] τὸ εἰδέναι ἀπὸ κοινοῦ. ἵν' ᾖ 77 ἀντὶ τοῦ δυσχερές σοι ἔσται εἰδέναι αὐτοὺς, τουτέστιν οὐ ῥαδίως ἐκδεδομένοι ἔσονται.

549 Ὃν δ' ἂν ἐγὼν ἀπάνευθε θεῶν ἐθέλοιμι νοῆσαι, Μήτι σὺ ταῦτα ἕκαστα διείρεο] τὸ ὃν 78 ἀορίστως λεγόμενον πληθυντικοῦ δύναμιν ἔχει. οἰκείως οὖν ἀποδιδοῖτο ἂν πρὸς αὐτὸ πληθυντικὸν, ἀπεδίδοτο ἀῤῥενικοῦ γένους, ἐπεὶ καὶ τοῦτο ἀῤῥενικόν. οἷον, μὴ σὺ τούτους πάντας διερεύνα, οὐκ ἂν ἔχει ὁ λόγος δυσχέρειαν. τὸ τοιοῦτον γὰρ πᾶσι σχεδὸν γνώριμον, ὅτε πολλῆς οὔσης τῆς τούτου χρήσεως, οὐ παρὰ τοῖς ποιηταῖς μόνον, ἀλλ' ἤδη καὶ τοῖς τῷ πεζῷ λόγῳ χρωμένοις. νυνὶ δὲ πληθυντικὰ ἀποδέδοται κατὰ γένος οὐ-

77. MS. ἵν' ἧς ἀντὶ τοῦ δυσχερεσοι. ἔσται &c. 78. MS. τὸν ὃν ἀόριστος λεγ. &c.

ἐστὶ, σὲ ἐμεῦ ἀπὸ &c. Vide CL. Iensii Lucian Lect. lib. 11. c. 4.

551. Βοῶπις Ἥρη) turpissime interpretes: *bovinos oculos habens Iuno.* Vel pueri norunt βοῶπις esse magnos oculos habens. Omnia enim magna Græci βόεια vocant, ut & prisci Latini. Hinc elephantem dixerunt *bovem Lucam.* Sic Græci βούπεινα apud Hesych. βούλιμος apud Erasistratum est μέγας λιμὸς, *magna fames.* βουγάϊος, μεγάλαυχος *jactator.* βούπαις, quod legitur apud Alciphronem ep. 62. est μέγας παῖς, *puer adultior.* Hesych. βούπαις, νέος μέγας, ἀφῆλιξ, μέγας παῖς ἢ ἰχθὺς, scribe ἰσχυρός. Glossæ veteres: *catulaster* βούπαις. Aliæ, ἀρτίπαις, *catulaster.* Quæ vox Dracontio

Clandeſtina conſilia agitantem, regnare: neque unquam mihi quicquam
Lubens dignatus es dicere verbum quod cogitaveris.
Huic reſpondit deinde pater hominúmque Deorumque,
Juno, ne omnia mea ſperato conſilia
Te ſcituram: difficilia tibi erunt, uxor quamvis [*mea*] ſis:
Sed quod quidem par *fuerit* audire, nullus ſane
Neque Deorum prior hoc ſciet, neque hominum:
Quod autem ego ſeorſum à Diis voluero animo concipere,
Ne tu haec ſingula interroga, neque perſcrutare.
Huic reſpondit poſtea magnos oculos-habens veneranda Juno,

Impor-

δέτερον, καὶ ἔςιν ἡ ἀπόδοσις πραγματική. πράγματα γὰρ οἱ λόγοι ἀντὶ γοῦν τοῦ ἀποδοῦναι τούτους ταῦτα ἀποδέδωκεν, ὃ ταυτὸ δύναται τῷ τούτους κατὰ τὴν πραγματευτικὴν σύνταξιν. αὕτη δὲ συνήθως ἤδη καὶ ποιηταῖς, καὶ λογογράφοις, καὶ τῇ ἀκοῇ δὲ ἀνεπαχθῶς 79 *προσβάλλει, ἅτε τῆς ψυχῆς προκατειλημένης ὔσης τῇ ἁπλῇ διανοίᾳ τῶν πραγμάτων μᾶλλον ἢ τὸ οὐδέτερον συμπίπτει, ἢ τοῖς ἀρσενικοῖς ὀνόμασιν, ἃ δὴ ὕςερον ἐπὶ τούτων νενομοθέτηται.*

551 Βοῶπις] *ἡ μετεώρυς, κυκλοτερεῖς ἔχυσα ὀφθαλμοὺς, ὥσπερ οἱ βόες. τούτοις γὰρ ἐξαίρετον τοῦτο. τὴν Ἥραν δὲ λέγει ὕτως, ἤτοι τὸν ἀέρα, ἅτε διαφανῆ ὄντα μάλιςα πάντων.*

552 Ποῖον

79. MS. *ἀνεπαθῶς.*

tio reſtituenda. In lib. 11. v. 191. in editis legitur:

Non catulaſtra gerit puerilia, non puer audet
Attrectare tener Martia tela manu.

Legendum: *Non catulaſter agit puerilia.* Loquitur ibi de variis hominum pro diſtincta ætatis ratione ſtudiis. Catulaſtri autem ſunt pueri grandiores, qui incipiunt *catulire*, hoc eſt, ad Venerem incitari. Inde & Catulli nomen. Oculi vero magni inter præcipua pulchritudinis *τεκμήρια*. Liban. Progymn. *Ὅμηρος ἐνδείξασθαι βουλόμενος ὡς εἴησαν ὀφθαλμοὶ τῇ Ἥρᾳ καλοί τε μεγάλοι τε, βοῶπιν αὐτὴν ἐκάλεσε, Homerus oſtendere volens, quod oculi Junonis magni eſſent & pulcri, bubulos oculos eam habere dixit.* Hæc exactiſſimæ eruditionis vir I. G. Grævius ad Heſiod.

Αἰνότατε Κρονίδη, ποῖον τ' μῦθον ἔειπας;
Καὶ λίλιω σε πάρος γ' ἔτ' εἴρομαι, ὅτε μεθαλλῶ·
Ἀλλὰ μάλ' ἔυκηλος τὰ φράζεαι ἅσ' ἐθέληθα.
Νῶϊ δ' αἰνῶς δείδοικα κῆρ' Φρένα, μή σε παρείπῃ
Ἀργυρόπεζα Θέτις, θυγάτηρ ἁλίοιο γέροντος.
Ἠερίη γὰρ σοί γε παρέζετο, καὶ λάβε γουνῶν·
Τῇ σ' ὀΐω καταανῦσαι ἐτήτυμον, ὡς Ἀχιλῆα
Τιμήσῃς, ὀλέσῃς δ' πολέας ἀπὶ νηυσὶν Ἀχαιῶν.
Τὸν δ' ἀπαμφάμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς,
Δαιμονίη, αἰεὶ μὲν ὀΐεαι, οὐδέ σε λήθω.

Περῆξαι

ΣΧΟΛΙΑ ΠΑΛΑΙΑ.

552 Ποῖον τὸν μῦθον ἔειπας] συνυπακούειν δεῖ τὸν δὲ, ἵν' ᾖ, ποῖον τὸν μῦθον ἔειπας ἀντὶ τοῦ, τίς ἐστιν οὗτος ὁ λόγος, ὃν εἶπας.

555 Δέδοικα] μέσος παρακείμενος ὁ δέδοικα, καὶ [78] ὤφειλε τὸ ᾰ ἔχειν ἀπὸ τοῦ ἐνεστῶτος· ὁ δὲ τὸ ᾱ ἔχει, ὁ τοῦ ἐνεργητικοῦ παρακειμένου ἐστὶ, τοῦτο δὲ γίνεται διὰ τὸ κακόφωνον. τὰ γὰρ τρία ἐφεξῆς ᾰ κακόφωνον ἐποίει τὴν λέξιν. ἀντὶ γοῦν τοῦ κλητικῆ ᾰ τὸ ᾱ λαμβάνει οἰκείως, καὶ τοῦτο γὰρ παρακειμένου.

561 Δαιμονίη] ἐνταῦθα μὲν δαιμονίη ἀντὶ τοῦ δαιμονία, ἤτοι σφόδρα [79] περίεργε λαμβάνεται. ἐν δὲ τῷ

[80] Δαιμόνιε, φθίσει σε τὸ σὸν μένος.

78. MS. ὄφειλε, potest & inde legi ὀφίλει. 79. MS. περὶ ἴγα, mendose. 80. Il. ζ. 407.

Hesiod. Θεογ. v. 355. Et huc tendit expositio Suidæ, βοῶπις, μεγαλόφθαλμος, id est, *magnos oculos habens.* etiam Hesych. βοῶπις, μεγαλόφθαλμος, εὐόφθαλμος, *magnos, pulcros oculos habens.* Superioribus adde Bucephalum, Magni Alexandri equum, a magnitudine capitis, non ab inusta taurini capitis nota, quod pace Summorum Virorum dixerim, nomen traxisse. βᾶ enim in compositione auget, & μέγαν notat, *Hesych.* ita quoque βαπέρας ὀξίλας Herodotus dixit, id est, μεγάλας, *Suidas*, vide & Etymol. v. Βαπρησις.

555. Πα-

Importuniſſime Saturnie, quale verbum dixiſti?
Et omnino te anteà neque interrogavi, neque perſcrutor:
Sed valde quietus haec conſultas quae vis.
Nunc autem magnopere timeo animo, ne te blanditiis ſuis perſuaſerit
Argenteos pedes habens Thetis, filia marini ſenis.
Matutina enim tibi aſſedit, & prehendit genua.
Cui te ſuſpicor annuiſſe certè, te Achillem
Honoraturum, perditurum autem multos in navibus Achivorum.
Huic viciſſim reſpondens dixit nubes cogens Jupiter,
Improba, ſemper quidem ſuſpicaris, nec te lateo:
Facere

τὸ ἔνθεον τῆς ὁρμῆς καὶ ἀνδρείας τοῦ Ἕκτορος θέλει δηλοῦν τ' οὔνομα. ἐν δὲ τῷ

81 Δαιμόνι', οὕτω πȣ 82 μέγα ἔλπεαι υἷας Ἀχαιῶν
Ἀπτολέμȣς τ' ἔμεναι, καὶ ἀνάλκιδας, ὡς ἀγορεύεις,

τὸ βασιλικὸν καὶ ἔνθεον τοῦ Ἀγαμέμνονος. ἐν δὲ τῷ

83 Δαιμονίη, τί λέλακας.

τὸ μȣσικὸν καὶ ἱερὸν τῆς ἀηδόνος. ἐν δὲ τῷ

Δαιμόνιοι χλούνην μὲν ὀρίτροφον,

τὸ καρτερικὸν καὶ ἔμμονον τῶν ἁλιέων, ὃ πρόσεςιν αὐτοῖς ἀπὸ μοίρας δαίμονος· ἔςι δὲ εὔφημον ὄνομα τὸ δαιμόνιε, διὰ καρτερίαν, ἢ ἀνδρείαν, ἢ κράτος βασιλικὸν καὶ ἔνθεον, ἢ ἄλλην τινὰ ἀρετὴν λεγόμενον. ἐνιότε δὲ καὶ εἰρωνικῶς λέγεται ἐπὶ τοῦ νομίζοντος ἔνθεον ἑαυτὸν καὶ ἀνδρείας μέτοχον. ὡς ἐν τούτοις

84 Δαιμόνι', ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ἐναντίος ἵςασ' ἐμεῖο.

574 Ἐρι-

81. Ιλ. ι. 40. 82. Editi habent μάλα. Reperio quoque voces μέγα & μάλα inter ſe commutatas Odyſſ. ω. 401. ubi editi omnes μέγα; Macrobius vero Sat. ι. 17. & anonymus ad Ιλ. β. 6. illum locum laudantes habent μάλα. 83. In MS. corrupte eſt δαιμονίη, τὸ λέληκας. Non enim dubium mihi eſt quin reſpexerit Heſiod. Εργ. v. 207 84. Iliad. N. v. 448.

555. Παρείπῃ) inepte interpretes ſeduxerit. Expono *blanditiis ſuis perſuaſerit*, vel *oratione ſua flexerit*. Euſtath. παρείπῃ, παραπείσῃ, παραλογίσηται. παρείπειν, τὸ πεῖσαι λόγοις, ὁ ποιητὴς λέγει, καὶ παραῤῥητοὺς τοὺς λόγους πειθομένους. Heſych. παρείπῃ, παραλογίσηται.

Πρῆξαι δ' ἔμπης ἔτι δυνήσεαι, ἀλλ' ἄπο θυμοῦ
Μᾶλλον ἐμοὶ ἔσεαι· τὸ δέ τοι ἐς ῥίγιον ἔσται.
Εἰ δ' οὕτω τοῦτ' ἐστὶν, ἐμοὶ μέλλει φίλον εἶναι.
Ἀλλ' ἀκέουσα κάθησο, ἐμῷ δ' ἐπιπείθεο μύθῳ·
Μὴ νύ τοι οὐ χραίσμωσιν ὅσοι Θεοί εἰσ' ἐν Ὀλύμπῳ
Ἆσσον ἰόνθ', ὅτε κέν τοι ἀάπτους χεῖρας ἐφείω.
Ὣς ἔφατ'. ἔδδεισεν δὲ βοῶπις πότνια Ἥρη·
Καί ῥ' ἀκέουσα καθῆστο, ἐπιγνάμψασα φίλον κῆρ.
Ὤχθησαν δ' ἀνὰ δῶμα Διὸς Θεοὶ οὐρανίονες.
Τοῖσιν δ' Ἥφαιστος κλυτοτέχνης ἦρχ' ἀγορεύειν,
Μητρὶ φίλῃ ἐπίηρα φέρων λευκωλένῳ Ἥρῃ,
Ἦ δὴ λοίγια ἔργα τάδ' ἔσσεται, οὐδ' ἔτ' ἀνεκτὰ,
Εἰ δὴ σφὼ ἕνεκα θνητῶν ἐριδαίνετον ὧδε,
Ἐν δὲ Θεοῖσι κολωὸν ἐλαύνετον· οὐδέ τι δαιτὸς
Ἐσθῆς ἔσσεται ἧδος, ἐπεὶ τὰ χερείονα νικᾷ.
Μητρὶ δ' ἐγὼ παράφημι, καὶ αὐτῇ περ νοεούσῃ,

Πατρὶ

ΣΧΟΛΙΑ ΠΑΛΑΙΑ.

574 Ἐριδαίνετον] ἀπὸ τοῦ [84] ἐρίζω κατὰ παραγωγὴν ἐριδαίνω, ἐκβολῇ τοῦ σ̄ τοῦ ἐν τῷ ζ̄, τὸ δεύτερον τῶν δυϊκῶν ἐριδαίνετον.

579 Νει-

84. MS. ἐρι.

562. Ἀπὸ θυμοῦ) sic in illo veteri codice, ἄπο θυμοῦ, non ἀπὸ θυμοῦ. Qui multorum exemplarium error occurrit in aliquot aliis locis, ut lib. β. v. 292. μένων ἀπὸ ἧς ἀλόχοιο, pro ἄπο. *Stephan.*

569. Ἐπιγνάμψασα φίλον κῆρ) expono *reflectens suum cor*, scilicet ab ira, id est, sedans seu reprimens iram suam. Terent. Adelph. III. 2. 9.

Neque illum misericordia repressit, neque reflexit.

φίλον & hic notat ἴδιον, qua de re supra notavi ad v. 351. iis addo Æsopum fabula, cujus inscriptio Ζεὺς καὶ γελώνη, ubi testudo ad Iovem, cum serius advenisset: Οἶκος φίλος, οἶκος ἄριστος. Quem locum pessime interpretes reddunt *domus cara*, *domus optima*, cum reddi debeat *domus propria*, *domus optima*.

576

Facere tamen nihil poteris, ſed odioſa
Magis mihi eris: hoc autem tibi triſtius erit:
Si autem ſic hoc eſt, mihi placiturum eſt.
Sed tacita ſede, meo & obedi imperio:
Ne te non juvent quotquot Dii ſunt in Olympo
Prope accedentes, quando tibi violentas manus injecero.
Sic dixit. timuit autem magnis oculis veneranda Juno,
Et tacita ſedit, reflectens ſuum cor (ſc. *ab ira.*)
Indignabantur autem per domum Jovis Dii coelicolae.
His autem Vulcanus inclytus artifex incepit concionari,
Matri ſuae gratificans candidas ulnas habenti Junoni,
Certe peſtifera facta haec erunt, nec amplius tolerabilia,
Si vos gratiâ mortalium contenditis ſic,
Inter Deos autem tumultum excitatis: neque ulla convivii
Boni erit voluptas, quoniam pejora vincunt.
Matrem autem ego admoneo, licèt ipſa quoque intelligat,

Patri

575 Ἐπὶ τὰ χρείονα νικᾷ) Simile proverbium apud *Harpocrationem* & *Suidam*, Τὰ τῶν φαύλων κρείττω, *Furum potior eſt conditio.* Ita enim legendum, non φόρων, pridem monuit Guil. Canterus Nov. Lect. Lib. VIII. c. 9. Liv. *Major pars vicit meliorem.* Nazianz. Steliteut. 3. Νικᾷ τὸ χεῖρον. Idem in Epiſt. ad Cæſar. Εἰ δὲ τὰ χείρω νικήσειν. & Epiſt. 199. Notum nimis illud de *Socrate* apud *Ariſtoph.* in *Pluto*, & alios; Τὸν ἥττω λόγον κρείττω ποιεῖ. Quod & alterum caput fuit criminationis, qua ἄνδρα σοφώτατον oppreſſere nequiſſimum illud bipedum par, *Anytus* & *Melitus.* Βλάψει δ' ὁ κακὸς τὸν ἀρείονα φῶτα, Heſiod. de ferreo ſeculo. Ὅπῃ γ' ὁ χείρων τἀγαθὸν μᾶλλον σθένει. Καὐποφθίνει τὰ χρηστὰ χὠ δεινὸς κρατεῖ, τούτοις ἐγὼ τοὺς ἄνδρας οὐ στέρξω ποτέ, *Sophocl.* in *Philoct.* ad quem locum affert *Scholiaſtes* hoc *Homeri hemiſtichium.* Duport. Euripid. κρεῖσσον τὸ κακὸν ἐσὶ τῷ ἀγαθῷ.

577. Μηδὲ δ' ἐγὼ παρέφημι &c.) Ita Seneca Epiſt. XCIV. *Quid prodeſt* (inquit) *aperta monſtrare? plurimum. Interdum enim ſcimus, nec attendimus: non deest admonitio, ſed advertit, ſed excitat, ſed memoriam continet, nec patitur elabi.* Et hunc locum in animo habuiſſe videtur Aeſchyl. in Prometh. v. 307. Καὶ

Πατρὶ φίλῳ ἐπίηρα φέρειν Διΐ, ὄφρα μὴ αὖτε
Νεικείῃσι πατὴρ, σὺν δ' ἡμῖν δαῖτα ταράξῃ.
Εἴπερ γάρ κ' ἐθέλῃσιν Ὀλύμπιος ἀστεροπητὴς
Ἐξ ἑδέων στυφελίξαι· ὃ γὰρ πολὺ φέρτατός ἐστιν.
Ἀλλὰ σὺ τόνγ' ἐπέεσσι καθάπτεσθαι μαλακοῖσιν·
Αὐτίκ' ἔπειθ' ἵλαος Ὀλύμπιος ἔσσετ' ἡμῖν·
Ὣς ἄρ' ἔφη· καὶ ἀναΐξας, δέπας ἀμφικύπελλον
Μητρὶ φίλῃ ἐν χερσὶ τίθει· καί μιν προσέειπε,
Τέτλαθι, μῆτερ ἐμὴ, καὶ ἀνάσχεο, κηδομένη περ,
Μή σε, φίλην περ ἐοῦσαν, ἐν ὀφθαλμοῖσιν ἴδωμαι
Θεινομένην· τότε δ' οὔτι δυνήσομαι, ἀχνύμενός περ,
Χραισμεῖν. ἀργαλέος γὰρ Ὀλύμπιος ἀντιφέρεσθαι.
Ἤδη γάρ με καὶ ἄλλοτ' ἀλεξέμεναι μεμαῶτα,

Ῥίψε

ΣΧΟΛΙΑ ΠΑΛΑΙΑ.

579 Νεικείῃσιν] νεικῶ, καὶ πλεονασμῷ τῆς ει διφθόγγου νεικείω, ἀφ' οὗ ὑποτακτικὸν νεικείω, τὸ τρίτον νεικείῃ, καὶ πλεονασμῷ τῆς [85] σι νεικείῃσιν.

582 Καθάπτεσθαι] θέλε καθάπτεσθαι, ἤτοι καθάπτου. λαμβάνεται δὲ ἐνταῦθα ἀντὶ τοῦ κατὰ [86] . . . . διὸ καὶ πρὸς αἰτιατικὴν λέγεται, καθάπτομαι δὲ, τὸ σφόδρα λυπῶ, πρὸς γενικήν.

586 Τέτλαθι] τέτληκα παρακείμενος, καὶ ἐκβολῇ τοῦ κ τέτλαα. πᾶς γὰρ παρακείμενος διὰ τοῦ κ ἔχων τὴν λήγουσαν, καὶ μακρᾷ

85. MS. σ. 86. Suppleo lacunam legendo καταπραΰνειν.

Καὶ παραινέσαι γέ σοι
Θέλω τὰ λῷστα, καίπερ ὄντι ποικίλῳ.
Et suggerere tibi
Volo optima, licet sis versutus.

580. Ἀστεροπητὴς) in margine adscripsi ἀστεροπητὴς adjecta hypodiastole, ut liberum relinquerem judicium ei, qui στυφελίξαι pro Optativo accipere mallet, subaudito ἄν. In vet. tamen cod. est superpositum δύναται verbo στυφελίξαι, ut quod subaudiri debeat, *Stephan.*

582. Ἐ-

Patri meo obsequium praestare Jovi, ne iterum
Jurget pater, & nobis convivium conturbet.
Si enim vult Olympius fulminans
Ex sedibus deturbare. Is enim longè potentissimus est.
Sed tu hunc verbis demulce mollibus:
Statim deinde placidus Olympius erit nobis.
Sic dixit: & surgens poculum rotundum
Matri suae in manus tradidit: & ipsam allocutus est,
Tolera, mater mea, & sustine, moesta quamvis sis,
Ne te, mea *mater* quamvis sis, oculis videam
Verberari: tunc non potero, quamvis doleam,
Opitulari. difficilis enim Olympius cui resistatur.
Jam enim me & alias adjuvare studentem

Deje-

παραλιγόμενος, ἐι ἀποδολὴν τοῦ κ ποιήσεται, συςέλλει τὴν παραλήγουσαν. τὸ τρίτον τέτλαε, ἀφ' ἧ τὸ προσταντικὸν τέτλαε, καὶ κατὰ μεταπλασμὸν τέτλαθι, ὡς δέδιθι. ἐι γὰρ ἀπὸ τοῦ τλῆθι ἐγένετο [87] κατ' ἀναδιπλασιασμὸν, εἶχεν ἂν τὴν παραλήγουσαν μακράν.

590 Ἀλεξέμεναι] ἀπὸ τοῦ ἀλέξω, ἀλέξειν, καὶ δωρικῶς ἀλεξέμεναι, ἔςι δὲ ἐνεςὼς. [88] τὸ ὑπέρ τῶν ἀλόχων βοηθεῖν. καταχρηςικῶς δὲ λέγεται καὶ ἐπὶ τοῦ [89] ὁπωσοῦν συμμαχεῖν, καθὸ λέγεται ἐνταῦθα. μέλλων δὲ ἀλεξήσω ἑτεροκλίτως, ἀόριςος ἠλέξησα, ἀφ' ἧ τὸ ἀλεξῆσαι.

591 Τε-

87. κατὰ non est in MS. 88. an & hæc lacuna explebitur, si legas ἔςι δὲ ἀλέξειν, τὸ ὑπὲρ &c. 89. MS. ὁποσοῦν.

582. Ἐπέεσσιν μαλακοῖσιν) λείοισι μύθοις, Æschyl. Prometh. v. 648. confer iliad. β. v. 164. 180. 189. & alibi.

584. Ἀμφικύπελλον) ποτήριον, τὸ ἀμφιφορέως κύρτον. Ἀρίσταρχος φησὶ σημαίνειν τὸ λίξιν, τὸ διὰ τῶν ἄκρων ἑκατέρωθεν φερόμενον, Etymol.

589. Ἀμαλέος γὰρ Ὀλύμπιος ἀντιφέρεσθαι) Ei nimirum σθένος ἐν δηϊότητι. Ἀντιφέρεσθαι, τὸ ἀπεναντίας φέρεσθαι, ὅ ἐςιν ἐναντιοῦσθαι, ὅταν καὶ ἀντιφερίζειν, Eustath. Æschyl. in Prometh. Διὸς γὰρ δυσμαχήτοι φρένες. Id. ibid. Οὐκοῦν πρὸς κέντρα κῶλον ἐκτενεῖς (hoc est, δυσμαχήσεις. Περὶ ἔπος. cap. 9. v. 5.) ὁρᾶν ὅτι Τραχὺς μανιόχης (Ζεὺς Scil.) ἐν' ὑπεύθυνος κρατεῖ. Dupert.

591. Πι-

Ῥίψε, ποδὸς τεταγὼν, ἀπὸ βηλοῦ θεσπεσίοιο.
Πᾶν δ' ἦμαρ φερόμην, ἅμα δ' ἠελίῳ καταδύντι
Κάππεσον ἐν Λήμνῳ· (ὀλίγος δ' ἔτι θυμὸς ἐνῆεν)
Ἔνθα με Σίντιες ἄνδρες ἄφαρ κομίσαντο πεσόντα.
595 Ὣς φάτο. μείδησεν δὲ Θεὰ λευκώλενος Ἥρη·
Μειδήσασα δὴ, παιδὸς ἐδέξατο χειρὶ κύπελλον·
Αὐτὰρ ὃ τοῖς ἄλλοισι Θεοῖς ἐνδέξια πᾶσιν
Ὠνοχόει, γλυκὺ νέκταρ ἀπὸ κρητῆρος ἀφύσσων·
Ἄσβεστος δ' ἄρ' ἐνῶρτο γέλως μακάρεσσι Θεοῖσιν,

Ὡς

ΣΧΟΛΙΑ ΠΑΛΑΙΑ.

591 Τεταγὼν] ἀπὸ τοῦ τῶ ἀχρήστου, ἀφ' οὗ τὸ [90] τέταμαι καὶ ἐτάθην, κοινῶς μὲν τείνω καὶ [91] τανύω, ποιητικῶς δὲ τάζω. ὡς ἀπὸ τοῦ χῶ ἀχρήστου, κοινῶς μὲν χωρῶ, ποιητικῶς δὲ χάζομαι, τὸ ἀναχωρῶ. ἔστι δὲ τὸ [92] τάζω κατὰ ποιητικὴν παραγωγὴν ὅμως καὶ παρ' αὐτοῖς τοῖς ποιηταῖς ἄχρηστον. ἀπὸ τούτου δέ γίνεται δεύτερος ἀόριστος ἔταγον ἐν χρήσει, (ὡς ἀπὸ τοῦ σφάζω [93] ἔσφαγον) ἀφ' οὗ μετοχὴ ταγὼν, καὶ κατ' ἀναδιπλασιασμὸν τεταγών.
593 Ἐνῆεν] ἔω ἐνεστὼς ἄχρηστος, ἀφ' οὗ παρατατικὸς ἔον καὶ ἦον, καὶ ἀμφότεροι ποιητικοί. ὁ μὲν ἀναύξητος κατὰ Ἴωνας, ὁ δὲ ηὐξημένος ἀπὸ τοῦ ἦον. τὸ ἦεν ἐπὶ τρίτου, καὶ μετὰ τῆς ἐν ἐνῆεν. τοῦτο τὸ ἦον κατὰ κρᾶσιν ἦν γίνεται, καὶ ἔστιν ἐν χρήσει παρὰ τοῖς κοινοῖς, ἐφ' ᾧ προστίθεται ποιητικῶς, ἐνίοτε μὲν τὸ ε, ἐνίοτε δὲ τὸ η, καὶ γίνεται ἔην καὶ ἤην.

90. MS. τέμαι. 91. MS. τανείω. 92. MS. τάω. 93. MS. ἐσφάγην.

591. Ῥίψε, ποδὸς τεταγὼν, ἀπὸ βηλοῦ θεσπεσίοιο) hunc locum ab Homero mutuatus est Lucianus Charone: ῥίψη κἀμὲ τεταγὼν τοῦ ποδὸς ἀπὸ τοῦ θεσπεσίου βηλοῦ, id est, οὐρανοῦ, Etymol. Βηλὸς, βαθμὸς θύρας, ἢ ὁ οὐρανός. adducit hunc Homeri locum, & ἀπὸ βηλοῦ exponit ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ. Sed hæc, & quæ sequuntur, ad verbum fere descripsit ejus auctor ex brevi Scholiast. Apud utrumque in fine pro ὡς καὶ ὁδὸς ἀπὸ τοῦ &c. scriberem potius ὡς καὶ οὐδὸς &c. cum Eustathio p. 118. l. 27.

599. Ἀ-

Dejecit, pede prehensum, de limine divino.
Totam autem diem ferebar; unà autem cum sole occidente
Decidi in Lemnum: (parvus autem admodum animus *mihi* erat)
Ibi me Sinties viri statim exceperunt delapsum.
Sic dixit: risit autem Dea candidas ulnas habens Juno: 595
Ridens autem, à filii accepit manu poculum.
Ille verò caeteris Diis à dextra exorsus omnibus
Fundebat dulce nectar ab cratere hauriens.
Immensus autem excitatus est risus beatis Diis,

Ut

595 Μείδησε] μειδιάω ἐνεςὼς ποιητικῶς, μειδιῶ κοινῶς, μέλλων κοινὸς μὲν μειδιάσω, ποιητικῶς δὲ μειδήσο. ἀόριςος ἐμειδίασα κοινῶς καὶ ἐμείδησα ποιητικῶς.

598 Ὠνοχόει] ἀντὶ [92] ἐγχέων ἐδίδȣ. ȣ̓τε γὰρ τὸ οἰνοχοῶ κυρίως ἁρμόζει ἐπὶ τοῦ νέκταρος, καταχρηςικῶς δὲ λέγεται ἐπὶ τοῦ πλεονάζοντος. οἰνοχοεῖν γάρ ἐςι τὸ οἶνον ἐγχέοντα διδόναι. ȣ̓τε τὸ [93] κιρνᾷν μὲν γάρ ἐςι τὸ μιγνύοντα ἄλλο ὑγρὸν ἄλλῳ διδόναι. τὸ δὲ νέκταρ ἀκέραςον ὁι Θεοὶ πίνȣσιν. νέκταρ δὲ λέγεται ὅτι καὶ καθ' ἑαυτὸ ἀκέραςόν ἐςιν, ἤτοι καθαρὸν καὶ [94] ἀκραιφνές. ἰςέον δὲ ὅτι καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων, ἐφ' ὧν Ὅμηρος τὸ ἀκέραςον τίθησιν, ἐν ἐπαίνȣ μοίρᾳ τίθησιν. ἀκραῆ γὰρ ἄνεμον λέγει τὸν ἀκέραςον, ὃν καὶ καλὸν λέγει

[95] Επλέομεν βορέῃ ἀνέμῳ ἀκραέϊ, καλῷ.

ἀπὸ δὲ τοῦ ἐναντίȣ τῶν μισγομένων ἀνέμων τὸ δεινὸν κατηγορεῖ.

[96] Δεινὴ μισγομένων ἀνέμων ἐλθȣ̃σα θύελλα.

καὶ

92. MS. ἐωχέων. 93. MS. κυρνᾶν. 94. MS. ἀκρεφνές. de pronunciatione ε velut αι vide quæ ad v. 125. notavi. 95. Odyss. ξ. 253. 96. Odyss. ε. 317.

599. Ἄσβεςος δ' ἄρ' ἐνῶρτο γέλως &c.) Proclus in Platon. de Republ. lib. III. hunc Homeri locum exponens ita scribit: Ὡς ȣ̓ν συνελόντι φᾶναι τὸν γέλωτα τῶν Θεῶν, τὴν ἄφθονον εἰς τὸ πᾶν ἐνεργείαν, καὶ τὴν τῆς ὀνθυμοσύνης τῶν ἐγκοσμίων αἰτίαν ἀφοριςέον. Διότι δὲ ἀκατάληπτός ἐςιν ἡ τοιαύτη προνοία, καὶ ἡ τῶν ἀγαθῶν μετάδοσις παρὰ τοῖς θεοῖς ἀνέκλειπτος. Εἰκότως ἄρα καὶ τὸν ποιητὴν, ἄσβεςον αὐτῶν γέλωτα προσειρηκέναι συγχωρητέον.

602. Δαι-

Ὡς ἴδον Ἥφαιστον διὰ δώματα ποιπνύοντα.
Ὡς τότε μὲν πρόσω ἦμαρ ἐς ἠέλιον καταδύτα
Δαίνυτ'· οὐδ' ἔτι θυμὸς ἐδεύετο δαιτὸς ἐΐσης,
Οὐ μὲν φόρμιγγος περικαλλέος, ἣν ἔχ' Ἀπόλλων,
Μουσάων θ', αἳ ἄειδον, ἀμειβόμεναι ὀπὶ καλῇ.
Αὐτὰρ ἐπεὶ κατέδυ λαμπρὸν φάος ἠελίοιο,
Οἱ μὲν κακκείοντες ἔβαν οἶκόνδε ἕκαστος,
Ἧχι ἑκάστῳ δῶμα περικλυτὸς ἀμφιγυήεις
Ἥφαιστος ποίησ' εἰδόσι πραπίδεσσι·
Ζεὺς δ' ὃ θεὸς ὃν λέχος ἤι' Ὀλύμπιος ἀστεροπητής,
Ἔνθα πάρος κοιμᾶθ', ὅτε μιν γλυκὺς ὕπνος ἱκάνοι·
Ἔνθα κάθευδ' ἀναβάς· παρὰ δὲ, χρυσόθρονος Ἥρη.

ΣΧΟΛΙΑ ΠΑΛΑΙΑ.

καὶ οἴνου παλαιοῦ εἰπὼν 97 ἡδύποτον, ἵνα μᾶλλον ἐπάρῃ τὸν ἔπαινον αὐτοῦ ἄκρητον θεῖον πότον ἐπιφέρων αὐτὸν λέγει. καὶ ὕδωρ ἐπαινῶν ἀκήρατον λέγει, ἤτοι ἀκέραιον. κατὰ ταῦτα καὶ τὸ θεῖον πόμα νέκταρ ὀνομάζει, ἤτοι ἀκέραιον καὶ ἀκραιφνὲς, καὶ πάσῃ μοχθηρίᾳ ἀμιγές.

600 Ποιπνύοντα] ἀπὸ τοῦ 98 πνέω πνύω, ὡς ἀπὸ τοῦ ἀναπνέω, ἀναπνύω, ἀφ' ἧς καὶ τὸ ἀμπνύνθη κατὰ πλεονασμὸν τοῦ ν καὶ...

97. MS. ἡδύπιτον. 98. MS. νέω πονύω.

602. Δαιτὸς ἐΐσης) τῆς ἐξ ἴσου μεριζομένης εὐωχίας ἤτοι τροφῆς, *Hesych.* In hanc sententiam Scribunt quoque Eustath. & brev. Scholiast. ad v. 468. Zenodotus tamen, teste Athenæo δειπνοσ. lib. 1. δαῖτα ἐΐσην exponit ἀγαθήν, id est, *bonam.* Sed aliud est ἴσος, aliud ἀγαθός. Voluit Zenodotus dici δαῖτα ἐΐσην, non quasi ἴσην *æqualem*, sed quasi ἐὴν *bonam.* ἐὸς & ἐὸς voces sunt antiquæ, idem significantes atque ἀγαθός, notæ ex Poëtis. Vide

Ut viderunt Vulcanum per domum miniſtrantem.
Sic tunc totum diem uſque ad ſolem occidentem
Convivabantur: neque amplius animus indiguit dapibus aequalibus,
Nec citharâ perpulchrâ, quam tenebat Apollo,
Muſiſque, quae canebant, alternantes voce ſuaviſſima.
Sed poſtquam occidit ſplendida lux ſolis,
Hi quidem decubituri abierunt domum unuſquiſque
Ubi ſingulis domum inclytus utroque-pede-claudus
Vulcanus fecerat ſolertibus praecordiis:
Jupiter autem ad ſuum lectum abiit Olympius fulminans,
Ubi antea dormiebat, quando ipſum dulcis ſomnus invaderet:
Illic dormivit cum aſcendiſſet: juxtaque, aureum ſolium habens Juno.

98 καὶ κατ' ἀναδιπλασιασμὸν ποπόν. εἶτα κατὰ συγκοπὴν καὶ πλεοναςμῷ τοῦ ῑ ποιπνύω.
606 Κακκείοντες] κέω ἄχρηςον, ἀφ' ἧς κοινῶς μὲν κεῖμαι καὶ κοιμῶμαι, καὶ ὀνόματα κῶμα καὶ κῶμος. ποιητικῶς δὲ κείω ἐπὶ τῆς ςημαςίας τοῦ κοιμῶμαι. ὡς ἀπὸ τοῦ θῶ θείω, καὶ ἀπὸ τοῦ ςῶ 99 ςείω. ἔχει δὲ ταῦτα μελλόντων τὴν δύναμιν, ὁμοίως καὶ τὰ ἄλλα πάντα ῥήματα, ἃ κατὰ προσθήκην ὅτω τῆς ῑ διφθόγγῳ γίνεται.

98. an leg. καὶ' πνύω, καὶ' ἀναδιπλασιασμὸν ποπνύω. εἶτα &c.
99. MS. ςίχω.

de ἀνδρὸς πολυμαθεςάτου Is. Caſauboni animadv. in Athen. lib. 1. c. 10.

610. Κοιμήθη &c.) Tria hic occurrunt vocabula, quæ ſomnum notant, κοιμᾶσθαι, ὕπνος, & καθεύδειν. Κοιμᾶσθαι proprie ſignificat ad ſomnum ſe componere, ὅτε ὁ ὕπνος ἱκάνει. τοτὲ μὲν καταλαμβάνει ἡμᾶς, quando ſomnus nobis obrepit, vel cum ſomno gravamur: ὕπνος dormiendi actum: καθεύδειν dormiendi fructum innuit. Vide Græcos Magiſtros.

ΙΛΙΑΔΟΣ Β ΟΜΗΡΟΥ

Ρ Α Ψ Ω Δ Ι Α Σ

Βῆτα δ' ὄνειρον ἔχει, ἀγορὴ, &c.

Ἄλλοι μέν ῥα Θεοί τε καὶ ἀνέρες ἱπποκορυσταὶ
Εὗδον παννύχιοι· Δία δ' οὐκ ἔχε νήδυμος ὕπνος,
Ἀλλ' ὅγε μερμήριζε κῆρ' φρένα, ὡς Ἀχιλῆα
Τιμήσῃ, ὀλέσῃ θ' πολέας ἐπὶ νηυσὶν Ἀχαιῶν.
Ἦδε δέ οἱ κῆρ' θυμὸν ἀρίστη φαίνετο βουλή,

Πέμ-

ΣΧΟΛΙΑ ΠΑΛΑΙΑ.

Τῆ αὐτῆ τεχνολογίᾳ καὶ ἀνάπτυξις τῶν λέξεων τῆ δευτέρᾳ στοιχείῳ τῆ Ὁμήρῳ.

1 Ἄλλοι μέν ῥα θεοί] τῶν παραπληρωματικῶν συνδέσμων μονοσυλλάβων οἱ μὲν ἀπὸ Φωνήεντος ἀρχόμενοι ἐδέποτε ἐγκλίνονται οἱ συμφώνων διαιρῶνται, 1 οἱ μὲν βραχυκατάληκτοι αὐτῶν ἐγκλίνονται ἀεὶ, τῶν δὲ μακροκαταλήκτων οἱ μὲν ἐγκλίνονται, οἱ δὲ 2 ἀνέγκλιτοί εἰσιν.

5 Φαίνετο] τὸ φαίνεσθαι δεῖξιν δηλοῖ, ἐνίοτε μὲν αἰσθητὴν καὶ 3 ἐν ἐγρηγόρσει, ἐνίοτε δὲ νοερὰν καὶ ἐν ὕπνῳ. ἀπὸ τούτων δὲ

1. MS. ὃ μεν &c. εἰ κλίνονται ἀεὶ. 2. MS. ἀνίγκλοιτοι. 3. in MS. hæ voces junguntur. ἐνιγρ. &c.

IA. B.] hic liber cum alia præclara, tum hæc duo habet præter cætera valde insignia, exempla deliberationum, quod & Quintilianus monet, & geographiam vetustissimam, de qua Strabo accuratissimus Homeri hac in re patronus & interpres lib. I. & VIII. Geograph. *Giphan.*

1. Θεοὶ &c. ἕυδον παννύχιοι] *totam noctem*, id est, multam noctis partem ex sententia Aristotelis περὶ ποιητικῆς cap. XVII. qui Homerum ita defendit cum

ILIADIS HOMERI

LIBER II.

Secundus liber Somnium habet, concionem, &c.

CAEteri quidem Dii & homines bellatores equestres
Dormiebant totam noctem: Jovem autem non tenebat dulcis somnus,
Sed is anxie cogitabat in animo, ut Achillem
Honoraret, perderet autem multos ad naves Achivorum.
Hoc autem ei in animo optimum visum est consilium, 5
Immit-

λέγεται καὶ ἐπὶ τοῦ [4] νομίζεσθαι κατὰ μετοφορὰν, ἀπὸ τοῦ φανταστικοῦ ἐπὶ τὸν λογικὸν, καθὸ λέγεται ἐνταῦθα.

[5] Ὅυλον ὄνειρον] οὖλον τὸ ὀλοὸν, ἤγουν ὀλέθριον, καθὸ λέγεται ἐνταῦθα ὁ ὄνειρος. οὖλον καὶ τὸ ὑγιὲς, ὁλόκληρον, ἀπὸ τοῦ [5] οὔλειν τὸ ὑγιαίνειν, ἀφ' οὗ Ὄυλιος Ἀπόλλων παρὰ Μιλησίοις οἷον ὑγιαστικός. καὶ

[6] Ὄυλέ τε καὶ μέγα χαῖρε

καὶ ἡ οὐλὴ, ἀπὸ δὲ τῆς οὐλῆς [7] ὕπουλον ἕλκος, τὸ ὑφ' ὑγιεῖ τῇ ἐπιφανείᾳ [8] συνισταμένον, οὖλον καὶ ἐπὶ [9] τριχῶν τὸ συνεστραμμένον.

8 Βάσκ'

4. MS. νομίζετε omnino leg. νομίζεσθαι. & hic error est a depravata pronuntiatione. 5. MS. οὔλιω. 6. Odyss. ω. 401. 7. MS. ἤπουλον. 8. MS. συνισταμένου. 9. MS. Τρυχῶν mendose. vide & Hesych. v. οὖλον.

cum reprehenderetur, quod finxerit Deos & bellatores viros dormire totam noctem. Additque τὸ γὰρ πάντες [respiciens, quod & Heinsius norat. v. Ιλ. α. -- Θεοὶ δ' ἅμα πάντες ἕποντο] ἀντὶ τοῦ πολλοὶ κατὰ μεταφορὰν εἴρηται. τὸ γὰρ πᾶν, πολύ τι.

2. Νήδυμος ὕπνος.] Hinc νήδυμον ὕπνον mutuatus est Lucianus Timone p. 69. Edit. Giav. Præterea νήδυμον ὕπνον alii exponunt hic *dulcem*, alii vero *profundum somnum*. Priorem sententiam habet Brev. Schol. utramque Eustathius, & ex illo Hesych. Suid.

 Etymol.

Πέμψαι ἐπ' Ἀτρεΐδῃ Ἀγαμέμνονι οὖλον ὄνειρον.
Καί μιν φωνήσας, ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
Βάσκ' ἴθι οὖλε ὄνειρε θοὰς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν,
Ἐλθὼν ἐς κλισίην Ἀγαμέμνονος Ἀτρεΐδαο,
Πάντα μάλ' ἀτρεκέως ἀγορεύειν ὡς ἐπιτέλλω·
Θωρῆξαί ἑ κέλευε καρηκομόωντας Ἀχαιοὺς
Παμπυδίῃ. νῦν γάρ κεν ἕλοι πόλιν εὐρυάγυιαν
Τρώων. οὐ γὰρ ἔτ' ἀμφὶς Ὀλύμπια δώματ' ἔχοντες
Ἀθά-

ΣΧΟΛΙΑ ΠΑΛΑΙΑ.

8 Βάσκ' ἴθι] τὸ ἴθι τὸ ἄγε, καὶ τὸ Φέρε. ἐνίοτε μὲν ῥήματά ἐσι προσταυτικὰ, ἐνίοτε δὲ καὶ ἐπιῤῥήματα παρακελευσματικά. ἐνταῦθα τὸ ἴθι ἐπίῤῥημά ἐσιν, ὀφεῖλον δὲ πρὸ τοῦ ῥήματος λέγεσθαι, τὸ δὲ μετὰ τὸ ῥῆμα κεῖται ποιητικῶς. ὡς τὸ ἄγε μετὰ τὸ εἶπε, ἐν τῷ 9

Εἶπ' ἄγε μοι καὶ τόνδε, Φίλου τέκος, ὅσις ὅδ' ἐσί.

8 Βάσκε] ἀντὶ τοῦ ἄπιθι. βάσκω ὡς ςάσκω

10 Στάσκεν, ὑπαὶ δὲ ἴδεσκε, κατὰ χθονὸς ὄμματα πήξας.

τὸ μὲν ἀπὸ τοῦ 11 βῶ ἀχρήςε, τὸ δὲ ἀπὸ τοῦ ςῶ.

10 Ἀτρεκέως] ἀπὸ τοῦ ᾱ, τοῦ σημαίνοντος τὸ ὁμοῦ, καὶ τοῦ τρέχω, ἤγουν συμφώνως ὁ ἑρμηνεύων ἐπάγει. ὡς ἐπιτέλλω, τετέςι κατὰ τὸν τρόπον ὃν ἐπιτάττω.

9. Ιλ. γ. 192. 10. Ιλ. γ. 217. 11. MS. ςῶ.

Etymol. Sed pretium ſtatuet, qui hunc locum contulerit cum Ιλ. κ. pr. Veteribus nonnullis placuit ἄδυμος teſte Euſtathio.

6. Οὖλον] Græci magiſtri exponunt ὀλίθριον, ſive τὸν ὀλέθρε αἴτιον τοῖς Ἕλλησι, διὰ τὴν ἀπάτην. Quare hæc expoſitio ſpernatur non video. Fraudis enim meminit v. 114. & ſeq.

8. Βάσκ' ἴθι] *Quis tam obtuſe ingenio eſt, quin intelligat verba duo idem ſignificantia non fruſtra poſita eſſe in παρακελεύσει, ut quidam putant, ſed hortamentum eſſe acre imperatæ celeritatis,* A. Gell. lib. XIII. c. 24. Hinc forte Apoll. Rhod. Argon. lib. III. v. 486. βάσκ' ἴθι &c.

12. Παμπυδίῃ] Moſchopulus habet, παασυδίῃ. utroque modo ſcribebant veteres. Alii exponunt πρόθυμος. Alii

Immittere Atridae Agamemnoni perniciosum Somnium.
Et ipsum compellans, verbis alatis allocutus est,
I vade perniciosum Somnium celeres ad naves Achivorum,
Ingressum in tentorium Agamemnonis Atridae,
Omnia diligentissime nuncia sicut jubeo:
Armare ipsum jube comatos Achivos
Omnes simul. Nunc enim capiat urbem latas vias habentem
Trojanorum. Non enim amplius diversa coelestes domos habentes

Im-

[11] Θωρῆξαι] ἀπὸ τοῦ κορύομαι, τὸ κορυφοῦμαι, ὃ κατὰ πλεονασμὸν τοῦ θ κορθύομαι λέγεται. οὗ ὁ μέλλων κορύσομαι. κόρυς, καὶ κορύνη. ἀπὸ δὲ τοῦ κόρυς κορύσσομαι, τὸ ὁπλίζομαι ἀπὸ μέρους τῆς πάσης [12] ὁπλίσεως νοουμένης. λέγεται κορύσσομαι καὶ τὸ ὑψοῦμαι, κατὰ τοῦτον τὸν τρόπον. καὶ ἀπὸ τοῦ θώρακος θωρήσσομαι, ταυτὸν τῷ κορύσσομαι. καὶ τὸ ὁπλίζομαι δὲ κοινὸν, ὃ γίνεται ἀπὸ τῶν ὅπλων. τὰ δὲ ὅπλα ἀπὸ τοῦ περιέπειν. εἰσὶ μὲν οὖν ταῦτα παθητικὰ τῇ δυνάμει καὶ [13] . . . οὐ μέν τοι κατὰ μετάβασιν λεγόμενα, διὸ καὶ ἐνεργητικὰ ἔχοντα προϋφίστανται αὐτὰ κατὰ τὸν τρόπον, ὃν προείρηται. πρότερον γὰρ θωρήσσομαι, τὸ ὁπλίζομαι. εἶτα θωρήσσω ἕτερον.

Καρηκομόωντας] τὰς κεφαλὰς κομόωντας. ὅμοιον τὸ [14] τάφρος ὀρυκτή. καὶ [15] γάλα λευκόν. καὶ [16] ὑγρὸν ἔλαιον.

[12] Πασσυδίῃ] ἀπὸ τοῦ πᾶν καὶ τοῦ [17] σεύομαι. τρέπεται δὲ τὸ ν εἰς σ, ὡς ἐν τῷ σύσσιτος. [18] Ἐκί-

12. MS. ὁπλήσεως. ita etiam supra ad v. 429. 13. Suppleo & lego τῇ δυνάμει, καὶ τῇ φωνῇ, οὐ μέν τοι &c. ita enim ad iliad. α. v. 518. καὶ ἁπλῶς ὅσα παθητικῶς τῇ φωνῇ, καὶ τῇ δυνάμει, μὴ κατὰ μετάβασιν λέγεται. 14. Ιλ. π. 369. in MS. mendose est τάφος. 15. Ιλ. δ. 434 16. Ιλ. ψ. 281. 17. MS. στεύομαι.

lii ὁμοῦ πάντες, παντρατιᾷ, &c. id est, *omnes simul, omnem exercitum, quotquot sunt in castris.* Et ita hunc locum olim fuisse intellectum patet ex Macrob. in Somn. Scip. lib. 1. c. 7. *Habuit praeceptio ut universus produceretur exercitus. At ille sola pugnandi hortatione contentus, non vidit quid de producenda universitate praeceptum*

Ἀθάνατοι φράζονται· ἐπέγναμψεν γὰρ ἅπαντας
Ἥρη λισσομένη· Τρώεσσι δὲ κήδε' ἐφῆπτο.
Ὡς φάτο· βῆ δ' ἄρ' ὄνειρος ἐπεὶ τὸν μῦθον ἄκουσε·
Καρπαλίμως δ' ἵκανε θοὰς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν·
Βῆ δ' ἄρ' ἐπ' Ἀτρείδην Ἀγαμέμνονα· τὸν δ' ἐκίχανεν
Εὕδοντ' ἐν κλισίῃ, περὶ δ' ἀμβρόσιος κέχυθ' ὕπνος.
Στῆ δ' ἄρ' ὑπὲρ κεφαλῆς Νηληΐῳ υἷϊ ἐοικὼς
Νέστορι, τόν ῥα μάλιστα γερόντων τῖ' Ἀγαμέμνων.
Τῷ μιν ἐεισάμενος προσεφώνεε θεῖος ὄνειρος,
Εὕδεις Ἀτρέος υἱὲ δαΐφρονος ἱπποδάμοιο;

Οὐ

ΣΧΟΛΙΑ ΠΑΛΑΙΑ.

18 Ἐκίχανε] κίχω, καὶ κατὰ παραγωγὴν κιχάνω. ἀφ' οὗ τὸ ἐκίχανεν [18] ἐπὶ παρατατικοῦ· λαμβάνεται δὲ ἐνταῦθα ἀντὶ ἀορίστου.

20 Νηληΐῳ] Νηλείῳ, καὶ κατὰ διάλυσιν καὶ τροπὴν τοῦ ε εἰς η Νηληΐῳ ἀντὶ τοῦ Νηλέῳ, τὸ [19] κτητικὸν ἀντὶ γενικῆς ἁπλῶς. ὡς ἐν τῷ Τελαμώνιε παῖ.

Ὑιϊ] ἀπὸ τοῦ υἱέϊ κατὰ συγκοπὴν, ὡς τὸ ἐϋκλέϊ. καὶ ἐπὶ γενικῆς υἷος ἀπὸ τοῦ υἱέος διὰ τοῦ ο μικροῦ, καὶ ἐπὶ τῆς αἰτιατικῆς υἷα ὁμοίως.

22 Ἐεισάμενος] ὁμοιωθείς. ἐΐσκω ἕτερον, ἤγουν ὁμοιῶ, ἔϊδομαι δὲ ἐγὼ, ἤτοι ὁμοιοῦμαι

18. MS. ἐπιτακτικοῦ λαμβάνεται. λαμβάνεται &c. 19. MS. κτιτικὸν.

ceptum sit. Etymol. Πανσυδίῃ, ἐπίῤῥημά ἐστιν ἀθροίσεως, παμπληθεί. ἔστι δὲ καὶ πανσυδίην μετὰ τοῦ ν, παντὶ τῷ πλήθει, πανστρατιᾷ. παρὰ τῷ ὁμοῦ τάττεσθαι καὶ σεύεσθαι. Lego, πανσυδίῃ, ἐπίῤῥημά ἐστιν ἀθροίσεως, παμπληθεί. ἔστι δὲ καὶ πανσυδίῃ μετὰ τοῦ ν &c.

21. Νέστορι] Regem esse φιλονέστορα patet ex infinitis locis Homeri, propter videlicet Nestoris ætatem & prudentiam, qua in omnium rerum administratione tanquam optima & fidelissima consiliatrice utebatur. Unde commodissime Somnium ejus personam induit, quasi nimirum sic esset ejus

Immortales ſentiunt. Flexit enim omnes
Juno ſupplicans: Trojanis autem mala impendent.
Sic dixit: abiit autem Somnium poſtquam ſermonem audivit:
Celeriter autem pervenit celeres ad naves Achivorum:
Adiitque Atridem Agamemnonem: hunc autem deprehendit
Dormientem in tentorio, circum autem dulcis fuſus erat ſomnus.
Stetit autem ſupra caput Neleïo filio ſimilis
Neſtori, quem maximè ſenum honorabat Agamemnon.
Huic ſe cum aſſimilaverat, eum alloquebatur divinum Somnium,
Dormis Atrei fili bellicoſi equûm domitoris?

Non

20 Ἰδομένῃ γαλόῳ Αντηνορίδαο δάμαρτι.
ἔισομαι μέλλων, ἐισάμην ἀόριςος, καὶ πλεοναςμῷ τοῦ ε ἐεισάμην, ἀΦ' ἕ μετοχὴ ἐεισάμενος.
23 ΔαΐΦρονος] δαΐΦρων, ὁ συνετὰ δεδιδαγμένος, παρὰ τὸ δαῆναι, τὸ διδαχθῆναι. καὶ ἐπὶ θηλικοῦ ἡ δαΐΦρων,
—— ΔαΐΦρονι Πηνελοπείῃ.
Φασὶ δὲ δηλοῦν τ' ὄνομα καὶ τὸν ἐπιςήμονα τῶν πολεμικῶν ἀπὸ τοῦ δαΐς, ἡ μάχη. δοκεῖ δὲ τοῦτο ψεῦδος. ἦ γὰρ ἂν ἐΦ' ὅις τοῦτο δηλῶν Φασι μαυρὰν εἶχε τὴν κατὰ τὴν ἀρχὴν 21 συλλαβήν. ὡς τὸ δαΐα παρὰ ΣοΦοκλεῖ

22 Ω

20. Il. γ. 122. 21. MS. συλλαζὰν.

ejus oratio pondus ſuum erga illum habitura ab illo profecta, quem ipſe tantopere venerabatur. Ideo poeta ſubjungit, τὸν ῥα μάλιςα γερόντων τῖ' Ἀγαμέμνων. *Spond.*

23. Δαΐφρονος] ſive prudentis, ſive bellicoſi militis. Eſt enim vel a *δαίω, divido*, & φρὴν, quia vir ſapiens *animum nunc huc, nunc dividit illuc, inque partes rapit varias, perque omnia verſat*, ut Virgil. cecinit lib. Æn. IV. & VIII. quem ad hanc vocem alluſiſſe exiſtimo. Vel a δαὶς, ἡ μάχη, & φρὴν, ὁ τὰ περὶ πόλεμον φρονῶν, *Etymol.* Poſteriori ſententiæ non ſubſcribit Moſchopulus.

Οὐ χρὴ παννύχιον εὕδειν βουληφόρον ἄνδρα,
Ὦ λαοί τ' ἐπιτετράφαται, καὶ τόσσα μέμηλε.
Νῦν δ' ἐμέθεν ξυύες ὦκα· Διὸς δέ τοι ἄγγελός εἰμι,
Ὅς σευ, ἄνευθεν ἐὼν, μέγα κήδεται, ἠδ' ἐλεαίρει·
Θωρῆξαί σε κέλευσε καρηνομόωντας Ἀχαιοὺς
Πανσυδίῃ· νῦν γάρ κεν ἕλοις πόλιν εὐρυάγυιαν
Τρώων. οὐ γὰρ ἔτ' ἀμφὶς ὀλύμπια δώματ' ἔχοντες
Ἀθάνατοι φράζονται· ἐπέγναμψεν γὰρ ἅπαντας
Ἥρη λισσομένη· Τρώεσσι δὲ κήδε' ἐφῆπται
Ἐκ Διός. ἀλλὰ σὺ σῇσιν ἔχε φρεσὶ, μηδέ σε λήθη
Αἱρείτω, εὖτ' ἄν σε μελίφρων ὕπνος ἀνήῃ.

Ὡς

ΣΧΟΛΙΑ ΠΑΛΑΙΑ.

22 Ω δαΐα τέκμησσα, δύσμορον γένος.

ὃ ἀπὸ τοῦ 23 δάϊος γίνεται, καὶ δηλοῖ τὴν ἀπὸ τοῦ 24 πολεμίου ληφθείσαν. νῦν δὲ οὐδέποτ' ἂν εὗρόι τις τοῦτο μακρὰν αὐτὴν ἔχον.

25 Επιτετράφαται] τὸ θέμα ἐπιτρέπομαι, παθητικὸς παρακείμενος ἐπιτέτραμμαι, τὸ τρίτον τῶν πληθυντικῶν ἰωνικῶς ἐπιτετράφαται.

Μέμηλε] διὰ φροντίδος ἐστί. μέλω ἐνεστὼς, μελήσω μέλλων, μεμέληκα παρακείμενος, μέσος παρακείμενος μέμηλα, ὡς βέβουλα, τὸ τρίτον μέμηλε.

22. Sophocl. in Ajac. Flagell. v. 796. 23. MS. δηΐς. 24. MS. πολέμου.

24. Οὐ χρὴ παννύχιον εὕδειν βουληφόρον ἄνδρα] citat Maximus Tyrius dissert. v. & imitatur Theocritus Idyll. VIII. v. 66.

Οὐ χρὴ κοιμᾶσθαι βαθέως σὺν παιδὶ νέμοντα.

Ubi Scholiastes; τοῦτο δὲ ἐξ Ὁμήρου ἔχει, φησὶν γὰρ Ιλ. β. οὐ χρὴ παννύχιον, &c. Arrianus in Epict. lib. III. c. 22. Διογένης Ἀλεξάνδρῳ ἐπιστάντι αὐτῷ κοιμωμένῳ, καὶ εἰπόντι, Οὐ χρὴ παννύχιον &c. ἔνυπνος ἔτι ὢν ἀπήντησεν Ω, λαοί τ' ἐπιτετράφαται, καὶ τόσσα μέμηλε. Hinc in clypeo Agamemnonis depictus Leo, qui non tantum roboris, sed & vigilantiæ symbolum apud

Non oportet per totam noctem dormire principem virum,
Cui populique sunt commissi, & tot (*res*) curae sunt.
Nunc verò me audi celeriter: Jovis autem ad te nuncius sum,
Qui de te, *quanquam* distet, valdè solicitus est, & *tuam vicem* miseratur:
Armare te jussit comantes Achivos
Omnes simul. Nunc enim capias urbem latàs vias habentem
Trojanorum. Non enim amplius diversa coelestes domos incolentes
Immortales sentiunt. Flexit enim omnes
Juno supplicans: Trojanis autem mala impendent
A Jove. sed tu *haec* tuo tene animo, neque te oblivio *eorum*
Capiat, quando te dulcis somnus reliquerit.

Sic

27 Ελεαίρει] ἀπὸ τοῦ ἐλεῶ ἐλεαίρω κατὰ παραωγὴν, ὡς ἀπὸ τοῦ ἐρίζο ἐριδαίνω.

34 Μελίφρων] ὁ κατὰ τὴν τοῦ μέλιτος γλυκύτητα ἡδὺς, παρὰ τὸ μέλι [24] τὸ ἐφρένειν. ἐλλείπει δὲ κἀνταῦθα τῇ [25] ει διφθόγγῳ, ὡς καὶ ἐν ἄλλοις πολλοῖς. ἐν ἑτέροις δὲ τίθησιν ἀυτὴν περιττῶς, ὡς ἐν τῷ [26] ἐπευφήμησαν. δηλοῖ δὲ τὸ ἐπεβόησαν ἁπλῶς, καθὸ καὶ Σοφοκλῆς ἔυκαρπον θέρος λέγει ἀντὶ τοῦ καρποφόρου. λέγεται μὲν οὖν τὸ ἐυφραίνειν ἐπὶ ψυχῆς, ἀφ' οὗ ὄνομα ἐυφροσύνη, ἡ χα-

24. Existimo hunc locum ita legendum esse παρὰ τὸ μέλι καὶ τὸ ἐυφραίνειν. 25. Lego ευ. 26. Ιλ. α. 22.

apud Ægyptios habebatur. *Duport.* hunc versum interpretatur Silius lib. III. v. 172.

Turpe duci totam somno consumere noctem.

Hinc Æneas dicitur Virgilio *per noctem plurima volvens*, Æneid. I. v. 309 Βλέφαρα μὴ κοιμῶν ὕπνῳ, Æschyl. Sept. contra Theb. pr. Hinc quoque Nestor ad vigiles Ιλ. κ. v. 192.

Οὕτω νῦν φίλα τέκνα φυλάσσετε, μηδέ τιν' ὕπνος
Αἱρείτω, μὴ χάρμα γενώμεθα δυσμενέεσσιν.

Sic nunc, mei filii, custodias agite, neque aliquem somnus
Capiat, ne ludibrio simus hostibus.

Ubi φίλα τέκνα barbare, ut alibi, vertitur

Augida moderatur Agaſthene principe cretus.
At qui Dulichium linquunt & Echinadas altas
Sacratas procul intra undas ſalis Elida contra,
Hos in bella Meges ducit Mavortis alumnus
Phylides, dilecte Jovi ſoboles tua Phyleu,
Dulichium tenuiſſe ferunt quem patris ob iras,
Ingreſſos denas quater ad vera praelia puppes.
Magnanimos ducit poſt hos Cephalenas Ulyſſes
Quique tacent Ithacen, & Neriton arbore denſa,
Qui Crocylea colunt, & qui ſimul Aegilipa aſpram.
Quique Zacynthon habent, quique Epirumque Samumque,
Et quos Antiperaea viros in bella cietis.
Hoc dux conſiliis Jove non minor agmen Ulyſſes
Puppe per undiſonas bis ſena agit aequoris undas.
Gaudebant Andraemonida ductore Thoante
Aetoli, qui Pleuronem, Olenon atque Pylenen,
Chalcida litoreamque tenent, Calidonis & altae
Moenia, magnanimi poſtquam defecerat Oenei
Progenies, ſimul ipſe, ſimul flavus Meleager.
Ergo hunc omnium erat regnum penes Aetolorum.
Ducebatque quater decies ſuper aequora naves.
Cretas at Idomeneus haſta metuendus agebat,
Qui Gnoſſumque tenent, validis Gortinaque muris.
Lyctum Miletumque & candida ſaxa Lycaſti,
Phoeſtumque ac Rhytium, praeclaras civibus urbes.
Atque alios, habitant qui Cretes oppida centum,
Idomeneus cunctos haſta metuendus agebat,
Et truce Meriones Mavorte haud ſegnior armis.
Octonaſque vocant decies ad proelia puppes.
Hinc Rhodias naves rapit in fera bella novenas
Tlepolemus procero Alcidae corpore proles.
Has intra Rhodii pubes generoſa vehuntur,
Trina Rhodi imperio triplici qui regna tuentur,
Lyndum & Jalyſſum, inſignem & candore Camirum.

Hos

Sic fatum abiit: illum autem reliquit ibi
Haec volventem cum animo, quae non perfecta erant futura.
Putavit enim *se* capturum Priami urbem die illo,
Stultus: neque ea sciebat, quae Jupiter moliebatur opera.
Erat enim insuper facturus dolores suspiriaque
Trojanis & Danais per acres pugnas.
Excitatus autem est e somno: divina autem ipsum circumfusa erat vox:
Sedit autem arrectus. mollem induit tunicam.
Pulcram, novam: circum autem magnum jecit pallium:

Pedi-

νον ἔνδυμα, καὶ ἐπάνω πάντων τῶν ἄλλων. εἶτε παχεῖά ἐςι, καὶ μαλλὸς ἐξηρτημένη. εἶτε λεπτὴ, καὶ ἀπὸ λεπτῶν ἐρίων. χιτὼν δὲ τὸ ὑπὸ τῇ χλαίνῃ ἱμάτιον. τριβώνιον δὲ τὸ ῥάκος, τὸ τετριμμένον. λέγεσι μὲν δὴ Φᾶρος τὸ ἁπλῶς ἔνδυμα. ὅτε διὰ τέτε ἔνδυμά τι ἰδίως δηλῶν θέλεσιν [30] ἐπίθεντο αὐτὸ προστιθέντες δηλῶσιν ὃ βάλονται καὶ διαφέλλεσι τῶν ἄλλων. πύματον Φᾶρος λέγονται, ὅτε τὸ ἔσχατον ἱμάτιον καὶ καλυπτὸν τὴν σάρκα δηλῶν θέλεσι. ἢ μέγα Φᾶρος, ὡς ἐνταῦθα, ὅτε τὴν χλαῖναν καὶ τὸ ἐπάνω τῶν ἄλλων. ἰςέον δὲ ὅτι παρ' Ὁμήρῳ καὶ τὸ ἐπιτιθέμενον ἐν κλίνῃ χλαῖνα λέγεται.

—— [31] Ἐπὶ χλαῖναν βάλε κοιμηθέντι

[46] Πα-

30. Vir doctissimus, cui hunc locum corruptum ostendi, illum ita legendum censebat: ὅτι δὲ διὰ τέτε ἐνδυμά τι ἰδίως δηλῶν θέλεσιν, ἐπίθεντο αὐτῷ προστιθέντες, δηλῶσιν ὃ βάλονται &c. 31. Odyss. v. 4.

sesvata voce παυσυδίη, qua universum exercitum cogese jubebatus, id est, παμπληθεί. Hanc enim interpretationem lubentius arripio, quam quæ illud παυσυδίη exponit πρεσθύμως καὶ πάσῃ ὁρμῇ, ipso etiam repugnante Eustathio. *Spond.*

42. Ἔζετο δ' ὀρθωθείς] Hic locus, quo vetus regum cultus & vestitus describitur, cui similis est alius in Odyss. VIII. in principio, explicatur ab Hier. Magio in Miscell. lib. III. cap. 3. *Giphan.* Imitatur hunc locum Virgil. Aen. lib. VIII. v. 457.

Consurgit senior, tunicaque inducitur artus,
Et Tyrrhena pedum circumdat vincula plantis.
Tum lateri atque humeris Tegeæum subligat ensem.

53. Bu-

Ποσσὶ δ' ὑπαὶ λιπαροῖσιν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα.
Ἀμφὶ δ' ἄρ' ὤμοισιν βάλετο ξίφος ἀργυρόηλον.
Εἵλετο δὲ σκῆπτρον πατρώϊον ἄφθιτον αἰεὶ,
Σὺν τῷ ἔβη κατὰ νῆας Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων.
Ἠὼς μὲν ῥα Θεὰ προσεβήσατο μακρὸν Ὄλυμπον,
Ζηνὶ φόως ἐρέουσα καὶ ἄλλοις ἀθανάτοισιν·
Αὐτὰρ ὃ κηρύκεσσι λιγυφθόγγοισι κέλευε
Κηρύσσειν ἀγορήνδε καρηκομόωντας Ἀχαιούς.
Οἱ μὲν ἐκήρυσσον, τοὶ δ' ἠγείροντο μάλ' ὦκα.
Βουλὴν δὲ πρῶτον μεγαθύμων ἷζε γερόντων

Νεστο-

ΣΧΟΛΙΑ ΠΑΛΑΙΑ.

46 Πατρώϊον ἄφθιτον ἀιεὶ] ἀπὸ τῶν πατέρων κατὰ διαδοχὴν ἀνεπιβουλεύτως κατιών. ὡς τὸ

—— Σκῆπτρον δὲ κατήει.

ὃ λέγει νῦν τὸν Αγαμέμνονα λαβεῖν, ἀλλ' ἡ βασιλεῖα. εἶτ' ἐπεὶ τὸ σκῆπτρον σύμβολον τῆς βασιλεῖάς ἐστιν, οὐ φορτικὸν ἡγεῖται. εἰ καὶ ἀντὶ τῆς βασιλείας αὐτὸ τοῦτο πάλιν δέξαιτο, συμπλέκει μὲν οὖν ἐπ' αὐτῷ τὸν αὐτοῦ λόγον καὶ τὸν τῆς βασιλείας, καὶ ἐν οἷς μὲν αὐτὸ λέγει κατιέναι ἀνεπιβουλεύτως. τοῦτο γὰρ δύνανται τὸ πατρώϊον ἄφθιτον ἀιεί. οὐκέτι ταυτὸ θέλει δηλοῦν, ἀλλὰ τὴν βασιλείαν δι' αὐτοῦ ἀλληγορικῶς.

48 Ἠὼς μέν ῥα θεὰ] ἠῶ λέγει τὴν ἡμέραν, καὶ τὴν [32] Θεὰν, ἣν νομίζει προστάτην τῆς ἡμέρας. ὡς Ἀπόλλωνα λέγει, τόν τε ὁρώμενον τοῦτον ἥλιον καὶ τὸν Θεὸν, ὃν ὀνομάζει προστάτην τοῦ [33] ἡ-

32. MS. θεῶν ἦν. 33. MS. ἰλίου.

53. Βουλὴν &c.] Aristarchus legit βουλὴ δίχα τοῦ ν̄. ἵνα λέγῃ, ὅτι βουλὴ πρῶτον ἐκαθέστη γερόντων. γέροντας δὲ τοὺς ἐντίμους λέγει, ἤτοι τοὺς ἡγεμόνας, καὶ ὡς εἰπεῖν τὴν γερουσίαν, Eustath. Idem mox, ἷζε, ἐκάθιζε τὸ δὲ ἐκάθιζε βουλὴ ἀντὶ τοῦ συνήγετο.

Βουλὴν δὲ πρῶτον &c.] θαυμαστῶς ἐπανεῖται Plutarchus lib. *An seni gerenda sit Resp.* Est quidem ἷζε hic præteriti imperfecti tertia persona, pro ἐκάθισε, καθίδρυσε, hæc praxis Agamemnonis facile transibit in Gnomen paræneticam, seu præceptum morale. *Convoca* consi-

Pedibus autem ſub nitidis ligavit pulcra calceamenta:
Ex humeris vero ſuſpendit enſem argenteis clavis diſtinctum.
Sumſit autem ſceptrum paternum incorruptum ſemper,
Cum hoc ivit ad naves Achivorum aereis loricis munitorum.
Aurora quidem Dea conſcendit magnum Olympum,
Jovi lumen nunciatura & aliis immortalibus:
Sed is praeconibus vocalibus juſſit
Convocare ad concilium comantes Achivos.
Hi quidem convocarunt, illi frequentes affuerunt valde celeriter.
Concilium autem primùm magnanimorum conſidere fecit ſenum Neſto-

λίθ, καὶ νύκτα τὸ νυκτερινὸν σκότος, καὶ Θεὰν προσάτην αὐτῆς. ἀχώρισα δὲ ταῦτα οἶδεν ἀλλήλων. ἐδέποτε γὰρ ἡμέραν νομίζει χωρὶς τοῦ προσατοῦντος αὐτῆς δαίμονος, ἐδὲ 34 ἥλιον, οὐδὲ νύκτα χωρὶς τῶν Θεῶν, ἓς νομίζει προσατεῖν αὐτῶν. 35 δί ἃ καὶ δὴ πολλάκις τῷ προσατοῦντι Θεῷ τὸν τᾶ προσατεμένᾳ λόγον συμπλέκει. ἔυχεται μὲν ὁ Χρύσης τῷ Ἀπόλλωνι κατὰ τῶν Ἑλλήνων, τῷ Θεῷ δῆλον. ὁ δὲ βέλος ἀφίησιν, ἀφ' ἕ λοιμικὸν νόσημα συμπίπτει, ἐπ ἔτι ὁ Θεὸς 36 ἀλλὰ καὶ ἥλιος, ᾧ τὲς αὐτομάτες θανάτες, καὶ τὰ λοιμικὰ πάθη ἀνατιθέασιν, ἢ ὁ Θεὸς μὲν τοῦτο ποιεῖ. ἐπ ἔτι δὲ δί ἑαυτοῦ, ἀλλὰ διὰ τοῦ ἡλίθ, ἕ 37 προστατεῖ. καὶ ἐνταῦθα ἠὼς μέν φησι Θεὰ. εἶτα ἐπὶ τὸν ὑψηλὸν ὄλυμπον ἦλθε φωτὸς παρσίαν ἀγγέλλσα τῷ ἀέρι καὶ τοῖς ἄλλοις σοιχείοις. ὃ δὴ ἡμέρα ποιεῖ, οὐκέτι ἡ Θεὸς, ἢ ἡ Θεὸς διὰ τῆς ἡμέρας.

54 Νε-

34. ἥλιον, de mutatione η in ι egi ſupra. 35. MS. διὰ. 36. MS. ἀλλὰ. 37. MS. προστάτει.

concilium ſenum, vel, *Senes inprimis in conſilium adhibe, eorumque conſilia ſequere* Quod cum non obſervaret, mirum in quos laqueos ſe induerit ſapientiſſimi Regis degener ille filius in hiſtoria ſacra. Egregie Ben-ſyra בְּבֵיתָא סָבָא id eſt, *Senex in domo, ſignum bonum in domo.* Nec minus prudenter Latini *Senatum a ſenibus*, & γερουσίαν Græci dixere. Sed hac de re vide plura Iliad δ. ad illum verſum, Βουλὴ καὶ μύθοισι, τὸ γὰ γήρας ἐστι γερόντων. *Duport.*

Μεγαθύμων] Magnanimus ſenex, ut equus ille Ennianus, imo Ennius apud Cicer. de Senect: *Sicut fortis equus,*

Νεσορέη παρὰ νηὶ Πυληγενέϊ βασιλῆϊ·
Τὸν ὄγε συγκαλέσας, πυκινὴν ἠρτύνατο βουλήν,
Κλῦτε φίλοι, θεῖός μοι ἐνύπνιον ἦλθον ὄνειρος
Ἀμβροσίην διὰ νύκτα· μάλιστα δὲ Νέσορι δίῳ
Εἶδός τε, μέγεθός τε, φυὴν τ' ἄγχιστα ἐώκει.
Στῆθι δ' ἄρ' ὑπὲρ κεφαλῆς, καί με πρὸς μῦθον ἔειπεν,
Εὕδεις Ἀτρέος υἱὲ δαΐφρονος ἱπποδάμοιο;

Οὐ

ΣΧΟΛΙΑ ΠΑΛΑΙΑ.

54 Νεσορέη παρὰ νηὶ] κτητικὸν ἀντὶ κτητικῆς γενικῆς. ἐπάγεται γὰρ Πυληγενέος [38] βασιλῆος. Πυληγενέος δὲ ἤτοι τοῦ ἀπὸ τῆς Πύλας τὸ γένος ἕλκοντος.

56 Ενύπνιον] τὸ ἐνύπνιον ἐνίοτε μὲν ἐπιῤῥηματικῶς λέγεται, καὶ λαμβάνεται ἀντὶ τοῦ κατὰ τοὺς ὕπνους, ἐνίοτε δὲ ὄνομά ἐστιν, καὶ δηλοῖ τὴν ὄψιν, τὴν ἐν τοῖς ὕπνοις γενομένην, ἤτοι τὸν ὄνειρον. ἐνταῦθα τὸ πρότερον.

58 Φυὴν τ' ἄγχιστα ἐώκει] τὴν Φυὴν ἐνίοτε μὲν ἐπὶ ψυχῆς λέγουσιν, ἐνίοτε δὲ ἐπὶ τοῦ σώματος, καὶ ἐπ' ἀμφοτέρων διττῶς. ἐπὶ μὲν γὰρ τοῦ σώματος, ἢ τὴν ἀναδρομὴν αὐτοῦ δηλοῦντες ἁπλῶς, ὡς ἐν τῷ [39] ὃ δέμας, ὃδε Φυήν, ἢ τὴν ἐυαρμοσίαν αὐτοῦ καὶ τὸ κάλλος. ἐπὶ δὲ τῆς ψυχῆς, ἢ τὴν δύναμιν τῶν αἰσθήσεων καὶ κινημάτων αὐτῆς, ὡς ἐνταῦθα καὶ παρὰ Πινδάρῳ ἐν τούτοις

38. MS. βασιλεῖος. 39. Il. α. 115.

quus, ſpatio qui ſæpe ſupremo, &c. Et ut equus ille Sophocleus,

Ὥσπερ γὰρ ἵππος εὐγενὴς, κἂν ᾖ γέρων.

Poſſunt enim & γέροντες eſſe μεγάθυμοι, & magnos animos gerere, etiam in imbecillo & effœto corpore: nec viribus corporis opus eſt in concilio, ſed mente & prudentia. vide Ciceron. loco jam laudato. *Idem.*

54. Νεσορέη παρὰ νηὶ] id eſt, παρὰ τῇ νηὶ τοῦ Νέσορος, τοῦ Πυλίου βασιλέως. Multis de hac conſtructione agit Euſtath. ad h. l. p. m. 130 & ad Il. ι. p. 458. vide & Trichlin. ad Sophocl. Oedyp. Tyr. v. 1463.

57. Ma-

Neſtoream apud navem Pylo nati regis:
Quos hic cum coëgiſſet, prudentem propoſuit conſultationem,
Audite amici, divinum mihi in ſomnis venit Somnium
Jucunda in nocte: maximè autem Neſtori nobili
Forma, proceritate, corporiſque habitu ſimillimum erat.
Stetit autem ſupra caput, & ad me verba fecit,
Dormis Atrei fili bellicoſi equûm domitoris?

Non

Σοφὸς ὁ πολλὰ εἰδὼς φυᾷ.
ἢ τὴν εὐφυΐαν αὐτῆς καὶ δεξιότητα, ὡς ποιητικοὺς δόμους λέγουσιν ἀντὶ τοῦ εὐποιήτους. ἐπ' αὐτῶν δὲ τούτων τῶν σημαινομένων λέγεται καὶ ἡ Φύσις. ἐπὶ μὲν ψυχῆς, οἷον δεξία Φύσις εἰς μαθήματα. ποιητικῶς δὲ καὶ χωρὶς ἐπιθέτου λέγεται ἐπὶ τῆς εὐφυΐας. ἐπὶ δὲ σώματος παρὰ Σοφοκλεῖ

—— 40 Τὸν δὲ λάϊον, Φύσιν
Τίν' εἶχε, φράζε,

ἐνταῦθα ἐπὶ τῆς ἀναδρομῆς ἁπλῶς. ἐπάγει γὰρ τὸ μέγα καὶ παῤ 41 Εὐριπίδῃ

42 Ὦ Φύσις, ἐν ἀνθρώποισιν ὡς μέγ' εἶ κακόν,

ἐνταῦ-

40. Oedip. Tyrann. v. 750. 41. MS. Εὐριπίδ. 42. Oreſt. 126.

57. Μάλιστα δὲ Νίσῳ &c.] Ita & forma Dei, qui ſeſe in ſomnis obtulit Aeneæ Mercurio erat ſimilis, Aen. IV. v. 556.

Huic ſe forma Dei vultu redeuntis eodem
Obtulit in ſomnis ——
Omnia Mercurio ſimilis, vocemque colorem-que,
Et crines flavos, & membra decora juventæ.

60. Εὕδεις Ἀτρέος &c.] refert Agamemnon ſingula ſomnii verba συντομικῶς: quod cum vitioſum eſſe arbitraretur Zenodotus, hæc omnia reſecabat, & ita legebat:

Ἀνώγει σε πατὴρ ὑψίζυγος, αἰθέρι ναίων
Τρωσὶ μαχήσασθαι περὶ Ἴλιον, ὡς ὁ μοὶ εἶπεν
Ὦχετ' ἀποπτάμενος &c.

Sed contra ſenſerunt antiqui, quod in legationibus recitandis bis & ter iiſdem verbis uti ſoleat Poëta: tum vero neceſſarium erat, ut proceres Græci ipſa ſomnii verba exaudirent. Sane inepta multa

Οὐ χρὴ παννύχιον ἕυδειν βȣληφόρον ἄνδρα,
Ὦ λαοί τ' ἐπιτετράφαται, ἐς τόσσα μέμηλε.
Νῦν δ' ἐμέθεν ξύνες ὦκα· Διὸς δέ τοι ἄγγελός εἰμι,—
Ὅς σεν, ἄνευθεν ἐὼν, μέγα κήδεται, ἠδ' ἐλεαίρει.
Θωρῆξαί σε κέλευσε καρηκομόωντας Ἀχαιȣὺς
Πανσυδίῃ· νῦν γάρ κεν ἕλοις πόλιν ἐυρυάγυιαν
Τρώων· ȣ̓ γὰρ ἔτ' ἀμφὶς Ὀλύμπια δώματ' ἔχοντες
Ἀθάνατοι φράζονται· ἐπέγναμψεν γὰρ ἅπαντας
Ἥρη λισσομένη· Τρώεσσι δὲ κήδε' ἐφῆπται
Ἐκ Διός. ἀλλὰ σὺ σῇσιν ἔχε φρεσίν. Ὣς ὃ μὲν εἰπὼν
Ὤχετ' ἀποπτάμενος, ἐμὲ δὲ γλυκὺς ὕπνος ἀνῆκεν.
Ἀλλ' ἄγετ', αἴ κέν πως θωρήξομεν υἷας Ἀχαιῶν·
Πρῶτα δ' ἐγὼν ἔπεσιν πειρήσομαι, ᾗ θέμις ἐστὶ,
Καὶ φεύγειν σὺν νηυσὶ πολυκλῆϊσι κελεύσω·

Ὑμεῖς

ΣΧΟΛΙΑ ΠΑΛΑΙΑ.

ἐνταῦθα ἐπὶ τῆς ἐυφυΐας καὶ τοῦ κάλλȣς. λέγεται ἡ φύσις καὶ ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ τοῦ πυρὸς, καὶ ἑτέρων, καὶ δηλοῖ τὴν δύναμιν, καθ' ἣν τὸ μὲν θερμαίνει ἠδὲ φύει βοτάνας, τὸ δὲ ἄλλο τι ποιεῖ. λέγεται φύσις καὶ ποίοτης, ὡς ἐν τούτοις, ὄρη δὲ προμήκη περιβέβληται φύσεως ȣ̓ μιᾶς. καὶ τὸ γένος

—— Οὐ μαθὼν ὃς εἶ φύσιν
Ἄλλον τιν' ἄξεις ἄνδρα δεῦρ' ἐλεύθερον

ὅςις πρὸς ὑμᾶς ἀντὶ σοῦ λέξει τὰ σά.

multa in Homero innovavit Zenodotus, adeo insanabili illo omnia corrigendi cacoëthe tenebatur. *Spondanus* ex Eustathio.

61. Ὀυ χρὴ παννύχιον] hunc locum forte respexit Lucan. lib. 11. v. 239.

Invenit insomni volventem publica cura
Fata virum, casusque urbis &c.

Codex MS. qui in publica Procerum Amstelodamensium Bibliotheca servatur, habet *insomnum*, quæ lectio non videtur spernenda. Eritque ad eam formam, qua veteribus dicebatur *inermis* & *inermus*, *mollis* & *mollus*, *illunis* & *illunus*, *acris* & *acrus*, &c.

71. Ἐμὲ

Non oportet totam noctem dormire principem virum,
Cui populique commissi sunt, & tot *(res)* curae sunt.
Nunc verò me audi celeriter. Jovis enim ad te nuncius sum,
Qui de te, *quanquam* distet, valde solicitus est, & *tuam vicem* miseratur.
Armare te jussit comantes Achivos
Omnes simul: nunc enim capias urbem latas vias habentem
Trojanorum. non enim amplius diversa coelestes domos habentes
Immortales sentiunt. Flexit enim omnes
Juno supplicans: Trojanis autem mala impendent
Ab Jove. sed tu *haec* tuo tene animo. Sic illud loquutum
Abiit avolans, me autem jucundus somnus reliquit.
Sed agite, si quo modo armemus filios Achivorum:
Primùm autem ego verbis tentabo, ut par est,
Et fugere cum navibus multa transtra habentibus jubebo:

Vos

71 Ἀποπτάμενος] ἵπταμαι ἐνεςὼς, ἱπτάμην παρατατικὸς, πτήσομαι μέλλων, ἔπτην ἀόριςος δεύτερος, μέσος [43] ἐπτάμην, ἀφ' οὗ μετοχὴ ὁ [44] πτάμενος, καὶ μετὰ τῆς ἀπὸ προθέσεως ἀποπτάμενος. ὃ καὶ παρὰ τῷ Πλάτωνι ἔςιν ἐν χρήσει. ἢ καὶ ἄλλως ὁι εἰς ω̄ ἀόριςοι τῆς δευτέρας τῶν ἐν μι οὐ χρείαν ἔχουσι τῶν παθητικῶν καὶ τῶν μέσων, ἐπεὶ οὗτοι τὰ αὐτὰ ἐκείνοις δύνανται.

80 Ἔνι-

43. MS. ἱπτάμην. 44. MS. πτανόμενος.

71. Ἐμὲ δὲ γλυκὺς ὕπνος ἀνῆκεν] Imitatur Virgil. Aen. VIII v 67.
— Nox Aeneam, somnusque reliquit.
73. Ἔπεσιν πειρήσομαι, ἢ θέμις ἐςὶ] *ut par est* inquit. Ita *Caesar, Visurgim transgressus, cum indicio perfugae* cognovisset *delectum ab Arminio locum pugnae, explorandos militum animos ratus* est, antequam u anus consereret cum hoste, Tacit Annal. II. c 12. ubi, quae hic Eustathius notat, adducit Maximus Gronovius
71. Ἀποπτάμενος] Et somno alas adscripsit vetustas. Ejus effigiem expressam

Ὑμεῖς δ' ἄλλοθεν ἄλλος ἐρητύειν ἐπέεσσιν.
Ἦτοι ὁ γ' ὡς εἰπὼν, κατ' ἄρ' ἕζετο. τοῖσι δ' ἀνέστη
Νέστωρ, ὃς ῥα Πύλοιο ἄναξ ἦν ἠμαθόεντος,
Ὃς σφιν ἐϋφρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν,
Ὦ φίλοι, Ἀργείων ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες,
Εἰ μέν τις τὸν ὄνειρον Ἀχαιῶν ἄλλος ἔνισπε,
Ψευδός κεν φαῖμεν, καὶ νοσφιζοίμεθα μᾶλλον·
Νῶϊ δ' ἴδεν ὃς μέγ' ἄριστος ἐνὶ στρατῷ εὔχεται εἶναι.
Ἀλλ' ἄγετ' αἶ κέν πως θωρήξομεν υἷας Ἀχαιῶν.
Ὣς ἄρα φωνήσας, βουλῆς ἐξῆρχε νέεσθαι·
Οἱ δ' ἐπανέστησαν, πείθοντό τε ποιμένι λαῶν
Σκηπτοῦχοι βασιλῆες· ἐπεσσεύοντο δὲ λαοί.

Ἠΰπε

ΣΧΟΛΙΑ ΠΑΛΑΙΑ.

80 Ἔνισπεν] ἐνέπω καὶ πλεονασμῷ τοῦ σ ἐνίσπω, ὁ παρατατικὸς ἔνισπον.

81 Φαῖμεν] ἀντὶ τοῦ Φαίημεν κατὰ συγκοπὴν, λέγεται δὲ ἀντὶ ἔφημεν ἐνταῦθα.

86 Ἐπεσσεύοντο δὲ λαοί] ἐπεσσεύοντο ποιητικὸν, 44 ἐπεσόβεν κοινόν· ὃ δηλοῖ τὸ ἐπόμενοι ἐσόβεν, ἤτοι ἐθορύβεν· ὁρμὴν γὰρ ταῦτα δηλοῖ σύντονον καὶ θορυβώδη, ἐχ ἁπλῶς κίνησιν, ὡς τὸ

44. MS. ἐπισίβεν.

preſſam vide a perilluſtri, & celeberrimæ eruditionis Viro Ez. Spanhemio ad Callim. H. in Del. v. 234. Poſſidet quoque vir. ſpectatiſſimus & humaniſſimus *Jacob. de VVilde* inter plurima operis antiqui monumenta marmor, repræſentans ſomnum alatum. Conſpicitur illud inter ſigna antiqua, quæ Maria filia, virgo cum animi tum corporis dotibus inſtructiſſima, æri inſcripſit, & harum rerum amatoribus conſpicienda præbuit. vide tab. XXI.

80. Ἔι μέν τις &c.] Macrob. lib. 1. c. 3. in Somn. Scip. hunc Homeri locum reſpiciens, *Ajunt*, inquit, *non habenda pro veris de ſtatu civitatis ſomnia, niſi quæ rector ejus magiſtratuſve vi.liſ-*

Vos autem aliunde alius cohibete verbis.
Ille quidem sic loquutus, consedit. His autem surrexit
Nestor, qui Pyli rex erat arenosae,
Qui ipsis sapiens concionatus est & dixit,
O amici, Argivorum ductores & consultores,
Si quidem aliquis somnium Achivorum alius dixisset,
Mendacium *esse* diceremus, & aversaremur magis:
Nunc autem vidit qui longè potentissimum in exercitu gloriatur *se* esse.
Sed agite si quo modo armemus filios Achivorum.
Sic loquutus concilio incepit excedere.
Hi autem surrexerunt, parueruntque pastori populorum
Sceptrigeri reges: accurrebant autem populi.

Sicut

νεῖσθαι, καὶ πορεύεσθαι, καὶ τὰ τοιαῦτα. λέγεται μὲν οὖν τὸ ἐπεσσεύοντο ἐπί τινων [45] ἀκολουθούντων, καὶ θόρυβον [46] ἐμποιούντων, ἢ συντόνῳ κινήσει. ἀπὸ δὲ τούτου λέγεται ἔστιν ὅτε καὶ ἀντὶ τοῦ ἐδίωκον· ὁ γὰρ διώκων μετὰ τὸν διωκόμενον τὴν ὁρμὴν ποιεῖται κατὰ ταῦτα τῷ ἑπομένῳ· ἐνίοτε δὲ ἐν τούτῳ ἡ ἐπὶ οὐκ ἀκολούθησιν δηλοῖ, ἀλλὰ κίνησιν [47] ἁπλῶς ἐπί τι. ὡς ἐν τῷ

[48] Νῆας ἐπεσσεύοντο,

ἀντὶ τοῦ ἐπὶ τὰς ναῦς μετὰ ταραχῆς ἔτρεχον. πλεονάζει δὲ [49] ἐν ταυτῷ τὸ σ ἀιολικῶς, ὡς ἐν τῷ περισσαίνειν καὶ ἀποσσαίνειν, ὅτε ἀνάγκη τὰς συλλαβὰς ἐκτείνεσθαι διὰ τὰ μέτρα.

[88] Νέον]

45. MS. ἀκολοθ &c. 46 MS. ἐμπιούντων. 47. MS. ἄλλω. 48. infra h. l. v. 150. 49. posset alicui magis arridere si scriberetur ἐνταῦθα.

vidisset: aut quæ de plebe non unus, sed multi similia somniassent. Ideo apud Homerum, cum in concilio Græcorum Agamemnon somnium, quod de instruendo prælio viderat, publicaret, Nestor qui non minus ipse prudentia, quam omnis juventa viribus juvit exercitum, consilians fidem relatis, de statu inquit publico credendum regio somnio, quod si alter vidisset, repudiaremus ut futile.

82. Εὐχὸ εἶναι] vide quæ notavi ad α. v. 91.

84. Ἐξῆρχε νέεσθαι] pro ἦρχε ἐκνέεσθαι, (ut ilad. α. 578. ἐπίηρα φέρειν pro ἦρα ἐπιφέρειν) *incepit excedere* i. e. excessit. Retinui hanc versionem, quo-

Ὅτε ἔθνεα εἶσι μελισσάων ἀδινάων,
Πέτρης ἐκ γλαφυρῆς αἰεὶ νέον ἐρχομενάων,
Βοτρυδὸν ἢ πέτονται ἐπ' ἄνθεσιν εἰαρινοῖσιν,
Αἱ μέν τ' ἔνθα ἅλις πεποτήαται, αἱ δέ τε ἔνθα·
Ὡς τῶν ἔθνεα πολλὰ νεῶν ἄπο καὶ κλισιάων
Ἰὼν ἐπὶ πρωθοὺς παρὰ Ζεφύρῳ ἐπεχέοντο
Ἰλιάδον εἰς ἀγορήν· μὴ δὲ σφίσιν ἄστυ δεδήει,
Ὀτρυνθεῖσ' ἰέναι, Διὸς ἄγγελος. οἱ δ' ἀγέροντο·
Τετρήχει δ' ἀγορὴ, ὑπὸ δ' ἐστονάχιζετο γαῖα

Λαῶν

ΣΧΟΛΙΑ ΠΑΛΑΙΑ.

88 Νέον] ἐπιῤῥηματικῶς ἀντὶ τοῦ ἐν τῷ νέῳ καιρῷ, τουτέστι τῷ ἔαρι.

90 Πεποτήαται] ποτάομαι ποτῶμαι ἐνεργῶς, ἐποταόμην ἐποτώμην παρατατικὸς, 50 ποτήσομαι μέλλων, πεπότημαι παρακείμενος, τὸ τρίτον τῶν πληθυντικῶν πεπότηνται καὶ ἰωνικῶς πεποτήαται.

92 Ἐσχόωντο] ἀπὸ τοῦ σείχω περισπώμενον ῥῆμα κατὰ παραγωγὴν σιχῶμαι διὰ τοῦ ῑ, ὡς ἀπὸ τοῦ Φείδομαι Φιδῶμαι ἄχρηστον, ἀφ' οὗ 51 περιφιδόμενος ἐν χρήσει, καὶ ἐπίῤῥημα περιφιδο-

50. MS. ποτίσομαι. ι pro η fæpius perperam exarari in his Scholiis oſtendi ad Ια. α. 407. & hinc mox in MS. mendoſe legitur πιπότημαι πετότημαι παρακειμένω. Contra etiam η pro ῑ. Qua labe adſperſus fuit Diodorus Siculus; ſed eum ab ipſa purgavit CL. Jenſius in Epiſtola ad Celeberr. Grævium, quæ ſubnectitur Lectionibus Lucianeis, p 408. Corruptus quoque hic Pauſanias in Meſſen. c. xxvi. ubi pro ἐποικῆσαι legi debet ἐποικίσαι, uti recte notavit. Fr. Sylburgius vir de literis græcis præclariſſime meritus. Etiam Strabo lib 1. p. 16. Edit. pariſ. ubi pro καταχωρῆσαι Magnus Caſaubonus legit καταχωρίσαι. 51. MS. περιφιδήμενος.

quoniam non ſemel ita Latini quoque loquantur, quod dudum obſervarunt viri docti.

87. Ὅτε ἔθνεα &c.] ita eſt hic locus, uti exhibui, vertendus auctore Viro excellentiſſ.] G Grævio Heſiod. Lect. c. xiv. Πέτρη enim Homero aliiſque Græcis Poëtis ſæpe eſt antrum in rupe excavatum. ita Ια. δ. v. 107.

Πέ-

Sicut gentes evolant apum confertim
E cavo rupis antro ſemper novo examine exeuntium,
In modum autem racemi volant ſuper flores vernos,
Et aliae hâc denſae volant, aliae illâc:
Sic horum gentes multae à navibus & tentoriis
Ante litus immenſum procedebant ordine
Turmatim ad concionem: inter autem ipſos fama increbreſcebat:
Incitans ut gradum accelerarent, Jovis nuncia. Hi autem congregati erant:
Tumultuabatur autem concio, ſubtus autem gemebat terra

Populis

μένως. παρατατικὸς ἐςιχώμην, τὸ τρίτον τῶν πληθυντικῶν ἐςιχῶντο καὶ πλεονασμῷ τοῦ ο ἐςιχόωντο.

93 Δεδήει] δαίω τὸ ἀνάπτω, καὶ Φλέγω. ἐν δὲ καὶ τῷ

52 Δαῖέ οἱ ἐκ κόρυθός τε καὶ ἄσπιδος ἀκάματον πῦρ,

τὸ δαῖεν ἀντὶ ἐδαίετο, ἤτοι ἀνήπτετο λέγεται. ὁ μέσος παρακείμενος δέδαια, ὡς εἶα ἀπὸ τοῦ εἴω τὸ πορεύομαι, καὶ τροπῇ τοῦ α εἰς η, καὶ προσγεγραμμένȣ τοῦ ι δέδηα, ὁ ὑπερσυντελικὸς ἐδεδήειν, ὡς 53 ᾔειν.

95 Τετρήχει] ἀπὸ τοῦ 54 τραχὺς τραχύνομαι κοινῶς. λέγεται δὲ ἐπὶ θαλάττης κυρίως, ὅταν κύματα ἀπὸ τῶν ἀνέμων ἐγείρῃ, καὶ ἀνώμαλος γίνεται. ποιητικῶς δὲ τρήχω, ἀφ' ȣ ἐνταῦθα τὸ τετρήχει ἐπὶ ὑπερσυντελίκȣ ἀντὶ τοῦ ἐτετάρακτο ἁπλῶς κατὰ μεταφοράν.

96 Ὅμα-

52. Ιλ. ε. v. 4. 53. MS. ἤλω. 54. MS. τετραχὺς.

Πέτρης ἐκβαίνοντα δεδεγμένος ἐν προδοκῇσι,
Ex rupis antro exeuntem excipis in inſidiis.

Hunc locum imitantur Apoll. Rhod. Argon. lib. 1. v. 880. & alii.

90. Ἅλις πεποτήαται] ita *denſum volatum* de apibus dixit Sil. Ital. lib. 11. v. 220.

Ad dulces ceras, & odori corticis antra
Mellis apes gravidæ properant, denſoque volatu
Raucum connexa glomerant ad limina murmur.

95. Τετρήχει &c.] Hoc verſu pronunciando levari dolores artuum & podagræ putabant. *Giphan.* Vide hac de re Alex. Trallian. lib. x. c. 1.

Λαῶν ἰζόντων, ὅμαδος δ' ὦρτο· ἐννέα δὲ σφεας
Κήρυκες βοόωντες ἐρήτυον, εἴποτ' ἀϋτῆς
Σχοίατ', ἀκοῦσαι δὲ διοτρεφέων βασιλήων.
Σπουδῇ δ' ἕζετο λαός, ἐρήτυθεν δὲ καθέδρας
Παυσάμενοι κλαγγῆς· ἀνὰ δ' ἤρεια Ἀγαμέμνων
Ἔστη, σκῆπτρον ἔχων· (τὸ μὲν Ἥφαιστος κάμε τεύχων·
Ἥφαιστος μὲν δῶκε Διὶ Κρονίωνι ἄνακτι·
Αὐτὰρ ἄρα Ζεὺς δῶκε Διακτόρῳ Ἀργεϕόντῃ·
Ἑρμείας δὲ ἄναξ δῶκεν Πέλοπι πληξίππῳ·
Αὖτὰρ ὁ αὖτε Πέλοψ δῶκ' Ἀτρέϊ ποιμένι λαῶν·
Ἀτρεὺς δ' θνήσκων ἔλιπε πολύαρνι Θυέστῃ·
Αὖτὰρ ὁ αὖτε Θυέστ' Ἀγαμέμνονι λεῖπε φορεῖν,

Πολ-

ΣΧΟΛΙΑ ΠΑΛΑΙΑ.

96. Ὅμαδος] βοὴ σύμμικτος, ἀπὸ τοῦ ὁμοῦ ἀυδᾶν. ὅτι δὲ τοῦτο βούλεται τ' ὄνομα ἀπὸ τῶν ἑξῆς δῆλον γίνεται. ἐπάγεται γὰρ
54 εἴποτ' ἀϋτῆς σχοίατο.
97 Βοόωντες] ἡ παρέκτασις τῶν συλλάβων διὰ τῆς τοῦ ō προσθήκης. ἐνταῦθα τὴν ἐπὶ πολὺ παράτασιν τῆς βοῆς ἐκφαίνειν βούλεται.
Εἴποτε] ἀντὶ τοῦ ὅπως ἂν, σύνδεσμος ἀντὶ τοῦ συνδέσμου, δι-
55 εκτικὸς ἀντὶ βεβαιωτικοῦ, καὶ τὸ αἴ κέν πως ὁμοίως ἔχει ἐν τῷ
Ἀλλ' ἄγετ' αἴ κέν πως θωρήξομεν υἷας Ἀχαιῶν.
98 Σχοίατο] ἀντὶ τοῦ ἐπισχοῖεν ἑαυτούς. 56 ἀπὸ τοῦ ἐσχόμην

54. mendose in MS. est εἶποτ' ἀ' ὐχοίατο. sed ita legendum uti exhibui. Respicit enim v. 97. 55. supra v. 83. 56. MS. ἀντὶ.

Τετρήχει δ' ἀγορὴ] Alii aliter vertunt. Recte exponitur *concio tumultuabatur*, sive *turbis & tumultu erat plena*. Et ita Eustath. ad Dionys. περιηγ. v. 599.

Populis ſedentibus, tumultus autem erat: novem autem ipſos
Praecones vociferantes cohibebant, ſi quando à clamore
Deſiſterent, & Jovis alumnos reges audirent.
Aegre tandem reſedit populus, tenebant autem ſedes
Ceſſantes à clamore: rex verò Agamemnon
Surrexit, ſceptrum tenens: (quod Vulcanus labore fabricavit:
Vulcanus quidem dedit Jovi Saturnio Regi:
Sed Jupiter dedit interpreti Argicidae:
Mercurius autem rex dedit Pelopi agitatori-equorum:
Sed rurſus Pelops dedit Atreo paſtori populorum:
Atreus autem moriens reliquit diviti-pecorum Thyeſtae:
Sed rurſus Thyeſtes Agamemnoni reliquit, ut geſtaret,

Et

ἐυκτικὸν σχοίμην, τὸ τρίτον τῶν πληθυντικῶν σχοῖντο, καὶ Ἰωνικῶς σχοίατο κατὰ τὴν ἀκολȣθίαν τοῦ [57] *πεποτήαται.*

99 *Ἐρήτυθεν*] *ὡς ἐφάανθεν, ἀπὸ τοῦ ἐρητύθησαν. λέγεται δὲ ἐνταῦθα ἀντὶ τοῦ* [58] *κατέσχοντο, τὸ παθητικὸν ἀντὶ ἐνεργητικοῦ.*

101 *Κάμε τεύχων*] *ἀντὶ τοῦ καμὼν κατεσκεύασε. λέγεται δὲ τὸ σχῆμα ἀλλοίωσις.*

104 *Πέλοπι πληξίππῳ*] *πλήξιππος καὶ ἱππόδαμος ταυτόν. δηλοῦσι δὲ τὸ ἱππικὸν πολεμικόν.*

106 *Πολύαρνι*] *κατὰ* [59] *πλεονασμὸν ἀντὶ τοῦ πολυάρνῳ. πολυθρέμμονα δὲ θέλει δηλοῦν ἀυτὸν ἀπὸ μέρȣς.*

Φορῆ-

57. MS. πεποτίαται. vide ſupra ad. v. 90. praeterea MS. ſequentia annectit praecedentibus hoc modo πεποτιαῖ . . . ρύτηθεν ὡς ἐφάανθεν &c. 58. Procul dubio Moſchopulus ſcripſit κατέσχον, & τὸ adhaeſit ex ſequenti τὸ. 59. manifeſtus error. ſcribo μεταπλασμόν.

599. Παρ' Ὁμήρῳ ἡ λέξις ἐπὶ τοῦ τεσα- | ράχθαι κεῖται ἐν τῷ, Τετρήχει δ' ἀγορή.

Πολλῇσι νήυσισι κὴ Ἀργείῃ παντὶ ἀνάσσειν)
Τῷ ὄγ' ἐρεισάμενος, ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
Ὦ φίλοι ἥρωες Δαναοὶ, θεράποντες Ἄρηος,
Ζεὺς μὲ μέγα Κρονίδης ἄτῃ ἐνέδησε βαρείῃ·
Σχέτλιος, ὃς πρὶν μέν μοι ὑπέσχετο κὴ κατένευσεν
Ἴλιον εὐπέρσαι, εὐτείχεον ἀπονέεσθαι·
Νῦν δὲ κακὴν ἀπάτην βεβούλευται, καί με κελεύει
Δυσκλέα Ἀργείοισιν ἰκέσθαι, ἐπεὶ πολλὸν ὄλεσσα λαόν.
Οὕτω που καὶ Διῒ μέλλει ὑπερμενέϊ φίλον εἶναι,
Ὃς δὴ πολλάων πολίων κατέλυσε κάρηνα,
Ἠδ' ἔτι καὶ λύσει· τὸ γὰρ κράτος ἐστὶ μέγιστον.

Αἰ-

ΣΧΟΛΙΑ ΠΑΛΑΙΑ.

107 Φορῆναι] ἀντὶ Φορεῖν. Φορέμεναι δωρικῶς, εἶτα τροπῇ τοῦ ε εἰς η Φορήμεναι (ὡς καλήμεναι) καὶ συγκοπῇ Φορῆναι.

110 Ὦ φίλοι ἥρωες Δαναοὶ] διὰ μὲν τοῦ Φίλοι εἰς εὔνοιαν αὐτοὺς ἐπισπᾶται, διὰ δὲ τῶν ἄλλων εἰς ἀνδρεῖαν διεγείρει, ἀναμιμνήσκων αὐτοὺς τὸ γένος, καὶ τὴν πολεμικὴν αὐτῶν ἐμπειρίαν, καὶ τὴν ἐννοῦσαν αὐτοῖς ἡρωϊκὴν μεγαλοψυχίαν. προκαταλαμβάνει δὲ διὰ τούτων αὐτοὺς ἵνα μὴ ἄπρακτοι καταδέξωνται ἀποσῆναι τῆς Τροίας.

Ἄρηος] Ἄρεος, καὶ ἰωνικῶς Ἄρηος, ὡς 59 Ἡρακλῆος.

59. Ιλ. σ. 117.

109. Τῷ ὄγ' ἐρεισάμενος] Ovid. Metam. lib. 1. v. 178.

—— *Sceptroque innixus eburno.*

116. Οὕτω πῃ Διῒ &c.] Ταῦτα Δαίμονί κε φίλον ἦν ἔτω γενέσθαι, *Herodot. in Clio.* Οὐ γάρ πω τῶτ' ἔστι φίλον μακάρεσσι θεοῖσιν, *Aristoph. in Pace.* Ζηνὶ γὰρ δοκεῖ τάδε, *Eurip. in Androm.* Notum illud ex porticu, Εἰ ταύτῃ τοῖς θεοῖς φίλον, ταύτῃ γενέσθω. *Sic visum superis*, Virgil. *Ita Diis placitum*, Plaut. Amphitr. *Nec Diis amicum est*, Horat. qui helleniſmis paſſim ſcatet. *Duport.* vide quæ notavi ad *a.* γ. 107.

Μέ-

Et multis insulis & Argo omni imperaret)
Hoc ille innixus, verba alata dixit,
O amici heroës Danai, famuli Martis,
Jupiter Saturnius me calamitate adflixit magna:
Sceleratus, qui anteà quidem mihi promisit & annuit
Ilio exciso bene munito *me domum* rediturum:
Nunc vero malam fraudem struxit, & me jubet
Inglorium Argos redire, postquam multas amisi copias.
Ita scilicet Jovi praepotenti placiturum est,
Qui jam multarum urbium demolitus est vertices,
Et posthac demolietur. Hujus enim potentia est maxima.

Turpe

114 Κακὴν ἀπάτην] ἀπάτην κακωτικὴν, βλαπτικήν. διαςέλλων δὲ ἀπὸ τῆς καλῆς λέγει ταύτην κακήν. ἔςι γὰρ καὶ καλὴ ἀπάτη. γίνεται δὲ ἀπάτη ἀπὸ τοῦ ᾱ ςερητικοῦ καὶ τοῦ πάτος, ὃ δηλοῖ τὴν ὁδὸν

—— 60 Πάτον ἀνθρώπων ἀλεείνων.

δηλοῖ δὲ ἐκτροπὴν ἀπὸ τοῦ ὀρθοῦ, κατὰ μεταφορὰν ἀπὸ τῆς ὁδοῦ. ἐκτροπὴν δὲ, ἣν ἂν ὑφ' ἑτέρου τις παρασυρεὶς 61 ἐκτραπῇ.

123 Ἔι-

60. Ιλ. ζ. 202. 61. MS. ἐκτραπεῖ.

Μέλλει φίλον εἶναι] interpretes recentiores *placitum est*. Verte *placiturum est*, vel *placebit*. Μέλλω enim nunquam nisi cum infinitivo jungitur, & redditur per futurum participii Latini. Ita iliad. ω. v. 46. μέλλει ὀλέσσαι, *perditurus est*. Exempla apud sacros & profanos scriptores passim obvia.

117. Ὃς δὴ πολλάων πολίων &c.] Pausan. in Corinth. Ζεὺς ergo πτολίπορθος, non minus quam Ὀδυσσεύς. *Duport.*

118. Τοῦ γὰρ κράτος ἐςὶ μέγιςον] Hunc locum imitatur Euripid. Hecub. v. 556.

--- Οὗπερ καὶ μέγιςον ἦν κράτος.

De Jove quoque Hesiodus

--- Ἑὸ δ' οὔτις ἐρήρισται κράτος ἄλλος.

Et hinc Jupiter παγκρατὴς apud Athenienses fuit cultus, Hesych. Παγκρατὴς, Ζεὺς Ἀθηναῖοι.

Αἰσχρὸν γάρ τόδε γ' ἐστὶ καὶ ἐσομένοισι πυθέσθαι,
Μάψ ὅτω τοιόνδε τοσόνδε τε λαὸν Ἀχαιῶν
Ἄπρηκτον πόλεμον πολεμίζειν, ἠδὲ μάχεσθαι
Ἀνδράσι παυροτέροισι· τέλος δ' ὅτε πέφανται.
Εἴπερ γάρ κ' ἐθέλοιμεν Ἀχαιοί τε Τρῶές τε
Ὅρκια πιστὰ ταμόντες ἀριθμηθήμεναι ἅμφω,
Τρῶας μὲν λέξασθαι ἐφέστιοι ὅσσοι ἔασιν,
Ἡμεῖς δ' ἐς δεκάδας διακοσμηθεῖμεν Ἀχαιοὶ,
Τρώων δ' αἶσαν ἕκαστον ἐλοίμεθα οἰνοχοεύειν,

Πολ-

ΣΧΟΛΙΑ ΠΑΛΑΙΑ.

123 Εἴπερ γάρ κ' ἐθέλοιμεν] τὸ ἀριθμηθήμεναι οὐ πρὸς τὸ ἐθέλοιμεν ἀποδίδοται, ἀλλὰ πρὸς τὰ ὅρκια πιστά. ἢν ὅρκοις ἀσφαλεῖς δι' ἐντόμων ποιησάμενοι ἐπὶ τῷ ἑνωθῆναι ἀμφότερα τὰ μέρη, καὶ συναναστραφῆναι Φιλικὴν συναναστροφήν. ὃ ταυτόν ἐστιν, ὥσπερ ἔλεγεν, ἑνωθέντες Φιλικὴν ἕνωσιν ἀμφότεροι ἐπὶ ὅρκοις ἀσφάλεσι δι' ἐντόμων θυμάτων γεγενημένοις. τὸ δὲ ἐθέλοιμεν πρὸς τὸ, Τρῶας μὲν λέξασθαι, ἀφορᾷ. ἐν δὲ τῷ

62 Ἡμεῖς δ' ἐς δεκάδας διακοσμηθεῖμεν,

τὸ ἵνα 63 συνυπακούεται, καὶ ἔχει ὁ λόγος ὁμοίως τῷ

64 Ἢ θέλεις, ὄφρ' αὐτὸς ἔχῃς γέρας, αὐτὰρ ἔμ' αὖτως
Ἔσθαι δευόμενον.

62. mox v. 126. 63. MS. συνηπακούεται. 64. Il. α. 133.

119. Αἰσχρὸν γὰρ τόδε γ' ἐστὶ &c.] Hunc versum γνωμικῶς usurpare poterit ὁ δυσανάσχετῶν ὅτι τινὶ κακῶς γινομένῳ; *Eustath.* Est autem hoc adagium apud *Erasmum* de *inani opera*: duport.

121. Ἄπρηκτον πόλεμον πολεμίζειν] Citat hunc locum *Dionysius Halic.* in τέχνῃ. *Idem.*

122. Ἀνδράσι παυροτέροισι] Sic & Manl. Capitolinus apud Livium libr. VI. plebem incitat in Patricios a numero & multitudine: *Numerate saltem*, inquit, *quot ipsi sitis, quot adversarios habeatis, si singuli singulos aggressuri essetis, &c.* vide Victor. Var. Lect. lib. XVI. c. 4. *Giphan.*

124. Ὅρκια πιστὰ ταμόντες] ὅρκια ταμνειν, id est, fœdus scindere, est simpliciter inire fœdus, unde ταμεῖν reddit Hesychius, σωτίθεσθαι. Non quod ταμεῖν per se quid tale designet, nuga

Turpe enim hoc eſt etiam poſteris auditu,
Incaſſum adeò talem tantumque populum Achivorum
Irritum bellum gererè, & pugnare
Cum viris paucioribus: exitus autem nullus dum apparuit.
Si enim velimus Achivi Trojanique
Foederibus fidelibus percuſſis numerari utrique,
Trojanos quidem legere cives quotquot ſunt,
Nos autem in decurias diſponamur Achivi,
Trojanorum autem viros ſingulos accipiamus qui vinum fundant,

Mul-

πλὴν ὅτι ἐκεῖ μὲν λέγεται τὸ ἵνα μετὰ τοῦ ὑποτακτικοῦ πρότερον, εἶτα ἐπάγεται τὸ ἀπαρέμφατον, ἐνταῦθα δὲ ἀντιστρόφως. καὶ ὅτι ἐκεῖ μέν ἐστι τὸ εἶναι, καὶ οὐ συνυπακούεται. εἰ γὰρ ὅτως ἂν τοῦτο εἶχεν. ἐὰν γὰρ ἐθελήσωμεν ἵνα ἡμεῖς μὲν εἰς δεκάδας διακοσμηθείημεν, τοὺς Τρῶας δὲ καθ' ἕνα πάντας ἀριθμῆσαι ὅσοι εἰσὶν ἐφέζιοι. εἶχεν ἂν ὁμοίως ἐκείνῳ ἀπαραλλάκτως. ἔχει δὴ κατὰ ταῦτα τὸ πᾶν ὅτως. ἐὰν γὰρ θελήσωμεν οἱ Ἀχαιοί τε καὶ οἱ Τρῶες ἐνωθέντες ἐπὶ [65] ὅρκοις ἀσφάλεσι δι' ἐντόμων θυμάτων γεγεννημένοις, τοὺς Τρῶας μὲν ἀριθμῆσαι πάντας καθ' ἕνα ὅσοι εἰσὶν ἐγχώριοι καὶ οἰκίας ἔχοντες. ἡμεῖς δὲ οἱ Ἀχαιοὶ ἵνα εἰς δεκάδας ἐφεξῆς τακχθείημεν, ἕκαστον δὲ ἄνδρα τῶν Τρώων λάβοιμεν, ἑκάστῃ δὲ [66] δεκάδι ἡμετέρᾳ οἰνοχοεῖν, πολλαὶ ἂν δεκάδες ἐνδεεῖς γένοιντο οἰνοχόου.

128 Δευ-

65. MS. ὅρκιος. 66. MS. δεκάδ'.

nugæ enim meræ; ſed quod id ſit in loco illo ubi cum ὅρκια jungitur, ut Iliados Γ non ſemel. Eſt autem ὅρκιον Homero, quicquid dicant interpretes ejus, victima quæ ad ineundum fœdus cædebatur, ut ex illo loco neceſſario ſequitur: (Iliad. γ v. 268.)

——— Ἀτὰρ κήρυκες ἀγαυοὶ
Ὅρκια πιστὰ θεῶν σύναγον, κρητῆρα δὲ οἶνον
Μίσγον.

Ubi profecto non vinum ὅρκιον vocat, ſed victimam tantum, quam manifeſte a vino diſtinguit. Et eodem libro v. 245. Ubi perperam exiſtimavit Euſtathius tam vinum ὅρκια vocari, quam agni & ipſa victima. Τάμνειν igitur ὅρκια Homero propriè fuit victimam in fœdere ineundo mactare, & ex conſequenti ſimpliciter, ὀμνύειν jurare fœduſque ferire. Τάμνειν enim

Πολλαί κεν δεκάδες δευοίατο οἰνοχόοιο.
Τόσσον ἐγώ φημι πλέας ἔμμεναι υἷας Ἀχαιῶν
Τρώων, οἳ ναίουσι κατὰ πτόλιν. ἀλλ' ἐπίκουροι
Πολλέων ἐκ πολίων ἐγχέσπαλοι ἄνδρες ἔασιν,
Οἵ με μέγα πλάζουσι, καὶ οὐκ εἰῶσ' ἐθέλοντα
Ἰλίου ἐκπέρσαι ἐυναιόμενον πτολίεθρον.
Ἐννέα δὴ βεβάασι Διὸς μεγάλου ἐνιαυτοὶ,
Καὶ δὴ δοῦρα σέσηπε νεῶν, καὶ σπάρτα λέλυνται·
Αἱ δέ που ἡμέτεραί τ' ἄλοχοι, καὶ νήπια τέκνα,
Εἵαται ἐν μεγάροις ποτιδέγμεναι. ἄμμι δὲ ἔργον

Αὔτως

ΣΧΟΛΙΑ ΠΑΛΑΙΑ.

128 Δευοίατο] ἀπὸ τοῦ δέοιντο, δεοίατο ἰωνικῶς, καὶ πλεονασμῷ [67] τοῦ υ δευοίατο.

137 Ἕιαται] ἕω ἄχρηστον, τὸ καθίζο ἕτερον. ἀφ' οὗ τὸ [68] εἷσα, ὡς ἀπὸ τοῦ [69] ἐνέπω [70] τὸ εἶπα

—— [71] Ἀνὰ δὲ Χρυσηΐδα καλλιπάρηον
Εἷσεν ἄγων.

τούτου ὁ παθητικὸς παρακείμενος [72], τὸ τρίτον τῶν πληθυντικῶν εἶνται, καὶ ἰωνικῶς εἵαται

Ποτιδέγμεναι] λαμβάνω ἀπὸ σοῦ τόδε, ὅταν [73] ἄκοντός σου, λαμβάνω ἀπὸ σοῦ, ὅταν [74] σὺ μὴ δίδως. δέχομαι δὲ, ἁπλῶς τὸ τοῦ διδομένου μοι λαμβάνω. μετὰ δὲ τῶν προθέσεων ἐνδέχεται τόδε γενέσθαι, ἤγουν ἐγχωρεῖ, κατὰ μεταφορὰν ἀπὸ τῶν διακένων

67. MS. τοῦ ν δ. . . . 68. MS. εἷσαν. 69. in eandem sententiam scripsit ad Ιλ. α. v. 311. vide quæ ibi notavi. 70. MS. τοῦ. 71. Ιλ. α. 310. 72. excidit procul dubio εἶμαι. 73. MS. ἄκον τόσου. 74. scribo σύ μοι. Oppositas enim vult has locutiones.

enim Ionibus pro θύειν & mactare in usu est, quod & apud Herodotum observes. Ridiculi quoque sunt Græci interpretes cum ὅρκια πιστὰ per πιστοῦς ὅρκους reddunt. Hæc & plura Vir Summus *D. Heinsius* ad Silii lib. 1. p. 338. 339.

135. Σπάρτα λέλυνται] σπάρτα interpretantur scholiast. Euripid. ad Orest. ad v. 536. & brevium scholiorum auctor

Multae decuriae indigerent pocillatore.
In tantum ego aio plures esse filios Achivorum
Trojanis, qui habitant in urbe. sed auxiliares
Multis ex civitatibus hastas vibrantes viri sunt,
Qui me valdè impediunt, & non sinunt volentem
Trojae expugnare benè habitatum oppidum.
Novem jam praeterierunt Jovis magni anni,
Et jam ligna computruerunt navium, & sparta dissoluta sunt:
Et nostrae fortasse uxores, & infantes liberi,
Sedent in aedibus expectantes: nobis autem opus
Fru-

ἀγγείων καὶ δυναμένων δέξασθαί τι. εἰσδέχομαι τὸ ἐντός τινος δέχομαι, καὶ εἰσδέχεται οἰκία τινὰ, 72 ἢ λιμὴν, ἢ τοιοῦτό τι, ἐνδέχομαι δὲ ἐπὶ πλειόνων. λέγεται δὲ ἐπὶ τόπου καὶ προσώπου, καὶ πράγματος, καὶ χρόνου, καὶ ἐφ' ἑτέρων, καὶ ἐπὶ πάντων τούτων διττῶς. λέγεται δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ μήπω ἀφιγμένου, προσδοκωμένου δὲ ἀφίξεσθαι, καὶ ἐπὶ τοῦ ἤδη παραγενομένου. ἐνδέχομαι γάρ τινα ἀντὶ τοῦ ἀπό τινος τόπου προσδοκῶ δέξασθαι αὐτὸν παραγεγονότα, καὶ ἐνδέχομαι αὐτὸν ἔλος βαθὺ παρὰ Φιλοστράτῳ, ἤγουν ἀπὸ τῆς λόγχμης ἤδη τὴν ὁδὸν ἀνύσαντα 73 δέχεται. καὶ ἐνδέχομαι ἀπό τινος βοήθειαν, ἤγουν προσδοκῶ βοήθειαν ἐξ ἐκείνου δέξασθαι, ἢ 74 ἀφιγμένην ἤδη ἀπ' αὐτοῦ δέχομαι. ἔνθα καὶ ἡ ὑπὸ προσετέθη, οὐκ ἔξω λόγου. ἐπεὶ γὰρ τὸ ἐνδέχεσθαι ἀοριστίαν ἐδήλου, ἐπηνέχθη δὲ ὡρισμένον, ἀναγκαία δὲ ἡ ἐπανάληψις ἐγένετο τῆς ὑπὸ ταυτὸ δυναμένης 75 τῇ ικ. καὶ ἐνδέχομαι ἀπὸ τῆς ἐπιμελείας ὠφέλειαν, ὁμοίως καὶ ἀπὸ τοῦδε τοῦ τρόπου, καὶ ἀπὸ ταύ-

72. MS. οἰκίαπνὰ, ἢ πνὰ, ἢ λιμὼ. &c. 73. Hinc patet locum Philostrati, quem mihi inspicere non licuit, scribi debere ἐνδέχεται αὐτὸν &c. vel pro δέχεται legi debet δέχομαι. 74. MS. ἀφιγμένη. 75. MS. τῆς. Sed magis hellenistice videtur scribi τῇ.

ctor hic χοινὶκα. Optimus Glossographorum Hesychius χοινὶκα, ῥάμματα. Erantque funes, quibus suebantur naves. Vocantur & ζωμύματα. Hesych. ζωμύματα, χοινὶκα κατὰ μέσον, τὼ ναῦν διαμυόμενα. Lego, Ζυμύματα, ὑποζώματα, χοινὶκα κ' μέσω τὼ ναῦν (vel κατὰ μέσον τῶν ναῦν) διαμυόμενα. Sutiles enim tunc naves erant. ὑπὸ τοῦ σπείρω, τὸ ῥάπτειν, partes inter se jungere & nectere, dicitur σπάρτον, illud quo aliquid nectitur sive ligatur.

Αὔτως ἀκράαντον οὗ ἕνεκα δεῦρ' ἱκόμεσθα.
Ἀλλ' ἄγεθ', ὡς ἂν ἐγὼ εἴπω, πειθώμεθα πάντες·
Φεύγωμεν σὺν νηυσὶ φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν·
Οὐ γὰρ ἔτι Τροίην αἱρήσομεν εὐρυάγυιαν.
Ὣς φάτο. τοῖσι δὲ θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ὄρινε
Πᾶσι μετὰ πληθὺν, ὅσοι οὐ βουλῆς ἐπάκουσαν.
Κινήθη δ' ἀγορὴ, ὡς κύματα μακρὰ θαλάσσης

Πόντου

ΣΧΟΛΙΑ ΠΑΛΑΙΑ.

ταύτης τῆς αἰτίας. καὶ ἐκδέχομαι τὸν χρόνον, ὅτε γεννήσεται τόδε, ἠὲ ἐφ' ᾧ προσεδόκων γεννήσεσθαι τόδε, ἤγουν κινούμενον ἀπὸ διαστήματος προσδοκῶ δέξασθαι, ἢ ἀφιγμένον ἤδη δέχομαι. καὶ ἐκδέχομαι ἀποκατάστασιν τῶν πραγμάτων, τουτέστι κινουμένου τοῦ χρόνου προσδοκῶ αὐτὸν δέξασθαι, ἢ ἀφιγμένου ἤδη τοῦ χρόνου κινήσει. δέχομαι καὶ ἐκδέχομαι τὸ ῥητὸν, οὕτω κατὰ μεταφορὰν, ἤγουν εἰς τοιαύτην ἔννοιαν εἰρῆσθαι δέχομαι. ἐφ' ᾧ [74] σημαινομένῳ λέγεται καὶ τὸ ἀκούω, κακῶς ἐξεδέξω τὸν νοῦν τῆς ἐπιστολῆς, τουτέστιν οὕτως, ὡς ἐδέξω ἔχειν, κακῶς ἐδέξω. προσδέχομαι, τὸ προσιέμενος δέχομαι, καὶ τὸ ἐλπίζω δέξασθαι ἀσπασίως ἐρχόμενον. καθὸ λέγεται ἐνθαῦθα τὸ ποτιδέγμεναι, καὶ τὸ

—— [75] ἀναμένων ἐμὴν ποτιδέγμενος ὁρμήν.

ἀναδέχομαι τὸ ἐπ' ἐμοὶ δέχομαι, ἤγουν κατανεύων δέχομαι. διαδέχομαι δὲ τὸ διὰ πολλῶν ἐρχόμενον ἀφ' ἑτέρου εἰς ἕτερον ἐπ' ἐμὲ ἥκον δέχομαι, καθὸ διαδέχεταί τις τὸν δὲ τὸν πατριάρχην ἀντὶ

74. MS. σημενωμένω. 75. ita est in MS; sed nullus dubito quin respexerit Ιλ. κ. v. 123. & scripserit ἐμὴν ποτιδέγμενος ὁρμὴν, ἀντὶ τοῦ ἀναμένων. ἀναδέχομαι &c.

tur. Pacuvius in Niptris *serilia* vocavit, quæ Homerus σπάρτα. Ut enim ab *edo edule*, & *edile*, ita *serile*, vel *serule* secunda producta a *sero*, quod est jungo, ac invicem necto:

Nec ulla subscus cohibet compagem alvei,
Sed suta lino & sparteis serulibus.

Serulia, vel *serilia* sunt σπάρτα νεῶν: Homerica ad verbum sic expressa, τὰ ῥάμματα τῶν νεῶν. Non igitur notat rudentes, seu armamenta, quibus naves instruuntur; sed lora, quibus suuntur. Erant illa vel ex lino, vel ex cannabe vel etiam e junco. Nam Spartum Ibericum illo tempore nondum erat notum, ut ex Romanorum doctis-

Fruſtrà infectum cujus gratiâ huc venimus.
Sed agite, ut ego dixi, pareamus omnes:
Fugiamus cum navibus dilectam in patriam terram.
Non enim jam Trojam expugnabimus latas vias habentem.
Sic dixit. His autem animum in pectoribus commovit
Omnibus in multitudine, quotquot conſilium non audiverant.
Mota eſt autem concio, ut fluctus ingentes maris
Pela-

τοῦ ἀξίωμα τοῦ πατριάρχα, ὃ νῦν αὐτὸς ἔχει. τὸ γὰρ ἀξίωμα διαδόσιμον, οὐχ ὁ τὸ ἀξίωμα ἔχων. παραδέχομαι τὸ [76] πλιάσαι δέχομαι. ἀποδέχομαι τὸ ἀσπασίως δέχομαι. ὑποδέχομαι τὸ ὑποτιθεὶς τὰς χείρας δέχομαι, καὶ τὸ δεξιοῦμαι, καὶ τὸ φιλοφρονοῦμαι.

142 Τοῖσι δὲ θυμὸν ἐνὶ ςήθεσσιν ὄρινεν] ὁμοίως ἔχει τοῦτο

——— [77] Ἐν δέ οἱ ἦτορ
Στήθεσσιν λασίοισι διάνδιχα μερμήριξεν.

ἐκεῖ δὲ ἡ ψυχὴ ἐν τοῖς ςήθεσιν ἐφρόντισε, καὶ ἐνταῦθα δηλοῖ, τὴν ψυχὴν φησιν ἐν τοῖς ςήθεσι διήγειρεν.

143 Μετὰ πληθὺν ὅσοι ἠ βαλῆς ἐπάνασαν] πληθὺν εἰπὼν ὅσοι ἐπάγει πρὸς τὸ σημαινόμενον ἀποδιδοὺς, ἡ δὲ ὅτι ἐν τῷ ἐπάνασαν περισσή.

144 Κύματα μακρὰ] ἀντὶ τοῦ βαθέα. καὶ [78] φρέατα μακρὰ ἐν ἄλλοις λέγει ἐπὶ τοῦ σημαινομένου.

145 Τὰ

76. vox corrupta. videtur debere ſcribi πλησίον vel πλησιάζων. 77. Il. α. 188. 78. Il. φ. 197.

doctiſſimo docet A. Gell. lib. XVII. c. 3. pluribus hac de re diſſerit Magnus Salmaſius Exercit. Plin. c. XXIII.

144. Ὡς κύματα μακρὰ θαλάσσης] Hac imagine omnes poſtea ſunt uſi, Poëtæ, oratores & hiſtorici, qua concio comparatur mari commoto. Virgil. Aen. XI. v. 296.

Vix ea legati, variuſque per ora cucurrit
Auſonidum turbata fremor: ceu ſaxa morantur
Cum rapidos omnes, clauſo ſit gurgite murmur,
Vicinaeque fremunt ripae crepitantibus undis.

Giphan.

Πόντε Ἰκαρίοιο, τὰ μὲν τ' εὖρός τε νότος τε
Ὦρορ' ἐπαΐξας πατρὸς Διὸς ἐκ νεφελάων.
Ὡς δ' ὅτε κινήσῃ ζέφυρος βαθὺ κῆϊον ἐλθὼν,
Λάβρος ἐπαγγίζων, ὅπί τ' ἠμύει ἀσπαχύεσσιν·
Ὡς τῶν πᾶσ' ἀγορὴ κινήθη· τοὶ δ' ἀλαλητῷ
Νῆας ἐπεσσεύοντο· ποδῶν δ' ὑπένερθε κονίη
Ἴστατ' ἀειρομένη. τοὶ δ' ἀλλήλοισι κέλευον
Ἅπτεσθ' νηῶν, ἠδ' ἐλκέμεν εἰς ἅλα δῖαν,
Οὐρούς τ' ἐξεκάθαιρον· ἀϋτὴ δ' ὑρανὸν ἶκεν

Οἴκαδε

ΣΧΟΛΙΑ ΠΑΛΑΙΑ.

145 Τὰ μέν τ' εὐρός τε νότος τε ὦρορ' ἐπαΐξας] ἐναντίως ἔχει τοῦτο τῷ λεγομένῳ Ἀλιμανικῷ σχήματι. ἐνταῦθα γὰρ ἐνικὸν ἐπάγεται ἐν τοῖς δυσίν. ἐπεὶ δὲ πληθυντικὸν λέγεται μετὰ τὸ ω. οἷον

79 Εἰ δέ κ'" Αρης 80 ἄρχωσι μάχη, ἢ Φοῖβος Ἀπόλλων.

λύεται δὲ ἐκεῖνο μὲν ὑπερβάτῳ. τοῦτο δὲ ἀπὸ κοινοῦ λαμβάνων τὸ ἐπαΐξας.

146 Ὦρορε] μέσος ἐςὶ παρακείμενος τὸ ὦρορε. διὸ χώραν ἔχει ἐνίοτε μὲν ἐπὶ 81 πάθος λέγεσθαι, ἐνίοτε δὲ ἐπ' ἐνεργείας. ὄρωρα δέ ες τὸ πρότερον ο μικρὸν, τὸ δὲ δεύτερον μέγα, διὰ δὲ τὸ μέτρον ἐνίοτε ὦρορα γίνεται κατ' ἀντίςροφον θέσιν, ὡς ἐνταῦθα.

149 Ἀλαλητῷ] θορύβῳ. ἀπὸ τοῦ ἐπιτατικοῦ α καὶ τοῦ λαλῶ.

150 Ὑπένερθεν] ὑποκάτωθεν. λέγεται καὶ χωρὶς τῆς ὑπὸ ἔνερ-

79. Ιλ. υ. 138. 80. ita MS. editi plerique ἄρχηται. 81. MS. βάθος.

Giphan. Ex hoc loco κύματα μακρὰ Moſcho reſtituit Vulcanius. Idyl. v. v. 5.

—— Τὰ δ' ἃ κύματα μακρὰ μεμύκη.

147. Βαθὺ κῆϊον] Male interpretes nonnulli *altam ſegetem*. Recte vero brev. Schol. μέγα, ὑψηλὸν, σποδοῦν χωρίον, Et Heſych πολύκαρπον πεδίον. Hinc compoſitum βαθυλήϊος, ἀντὶ τοῦ πολυλήϊος, πολύσιτος, Etymol.

149. Τοῦ

Pelagi Icarii, quos quidem Eurusque Notusque
Commovit cum eruperit patris Jovis ex nubibus.
Sicutque quum moverit Zephyrus ingentem campum segete refertum veniens,
Rapidus desuper ingruens, & spicas inclinat.
Sic horum tota concio mota est: hi autem cum fremitu
Ad naves ruebant: sub pedibus autem pulvis
Excitabatur. Hi alii alios adhortabantur
Ut prehenderent naves, atque deducerent in mare dium,
Et sentinam exhauserunt. Clamor autem in coelum ivit Domum

θεν. καὶ ἔτι νέρθεν χωρὶς τοῦ τ̄ ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ. δηλοῖ δὲ κυρίως τὸ κάτωθεν, ὃ δὲ ἀντὶ . . . [81] ἔνερθεν. λέγεται δὲ ἐνίοτε καὶ ἀντὶ τοῦ κάτω, κατὰ τὴν ποιητικὴν ἐξουσίαν.

Κονίη] κονία, ἡ ἄσβεστος, ἀφ' οὗ κονιῶ, [82] τὸ ἀσβέστῳ χρίω. [83] κεκονιαμένος τοῖχος, ὁ ἀσβέστῳ [84] κεχρισμένος. [85] κόνις δὲ ἡ λεπτοτάτη γῆ. Ὅμηρος δὲ καὶ ἀμφότερα ἐπὶ τῆς σημασίας τῆς κόνεως τίθησι. κονίσσαλος δὲ ταυτὸ δύναται παρ' αὐτῷ τῷ κονιορτῷ,

[86] Λευκοὶ ὕπερθε γίνοντο κονισσάλῳ.

παρὰ δὲ τοῖς Ἀττικοῖς δαίμων τίς ἐστιν ὁ [87] Κονίσσαλος, ὡς καὶ ἡ Ὀρθάνη καὶ ὁ Τύχων, κονιορτὸς δέ ἐστι κόνις αἰρομένη, ἔστι δ' ὅτε καὶ ἡ κόνις ἐπὶ ταύτης λέγεται τῆς σημασίας. ὡς ὁ [88] κακὸς ἐπὶ τῆς σημασίας τοῦ κακοτρόπου, καὶ τὸ τρίτον καὶ τὸ τέταρτον ἐπὶ τῆς σημασίας τοῦ τριτημορίου καὶ τεταρτημορίου.

154 Ὑπὸ

81. forte excidit vocula τοῦ, ut sit legendum ὃ δὲ ἀντὶ τοῦ ἔνερθεν. 82. MS. τοῦ. 83. forte respexit Actor. xxiii. 3. 84. MS κεχρισμένος. 85. MS. κόνης. 86. Ιλ. ι. 593. 87. de Conissalo, Orthana & Tychone vide Athen. δεῖπνον lib x. p. 441. Ed. Commel. Strabon. lib xiii. & ex illo Gyrald. p. 64. Edit. Jens. 88. MS. καλὸς, manifesto errore.

149. Τοὶ δ' ἀλαλητῷ] Heraclid. Pontic. p. 423 hunc locum citans habet οἱ δ' ἀλαλητῷ &c. Omnes vero codices agnoscunt τοί.

152. Εἰς ἅλα δῖαν] Expone omnino *in mare dium*. Nam & *mare dium* dixit Ennius apud Varron. lib. vi. de L. L.

Οἴκαδε ἰεμένων, ὑπὸ δ' ἤρεσεν ἔρματα νηῶν.
Ἔνθά κεν Ἀργείοισιν ὑπέρμορα νόστος ἐτύχθη,
Εἰ μὴ Ἀθηναίην Ἥρη πρὸς μῦθον ἔειπεν,
Ὤ πόποι αἰγιόχοιο Διὸς τέκος ἀτρυτώνη,
Οὕτω δὴ οἰκόνδε, φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν
Ἀργεῖοι φεύξονται ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης,
Καδδέ κεν ἐυχωλὴν Πριάμῳ καὶ Τρωσὶ λίποιεν
Ἀργείην Ἑλένην, ἧς εἵνεκα πολλοὶ Ἀχαιῶν
Ἐν Τροίῃ ἀπόλοντο φίλης ἀπὸ πατρίδος αἴης;
Ἀλλ' ἴθι νῦν μετὰ λαὸν Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων,
Σοῖς δ' ἀγανοῖς ἐπέεσσιν ἐρήτυε φῶτα ἕκαστον,
Μηδὲ ἔα νῆας ἅλαδε ἐλκέμεν ἀμφιελίσσας.

Ὡς

ΣΧΟΛΙΑ ΠΑΛΑΙΑ.

154 Ὑπὸ δ' ἤρεσεν] ὑφῆρεν δέ. τὸ θέμα ὑφαιρῶ, ὃ 88 δηλοῖ τὸ κλέπτω, καὶ λάθρα λαμβάνω. ἐνταῦθα δὲ ὑφῆρεν, ἀντὶ τοῦ ὑπεκάτωθεν εἷλκον.

155 Ὑπέρμορα] ἐπιῤῥηματικῶς ἀντὶ τοῦ 89 παράθηκον. τριχῶς δὲ ἡ μοῖρα παρ' Ὁμήρῳ λαμβάνεται, ἐπὶ τῆς 90 εἱμαρμένης, τῆς μέριδος, καὶ τοῦ καθήκοντος.

88. MS. δηλὸς. 89. putem Moschopulum scripsisse ἀντὶ τοῦ παρὰ τὸ φερόμενον, vel παρὰ τὸ καθῆκον. 90. MS. ἠμαρμένης.

--- *Conferta rate, inaerataque perite*
Qui dium mare eunt sudantes, atque sedentes.

Ita emendat Scaliger additque *dium mare*, ut ἐς ἅλα δῖαν. Sic *dia Mosella* Ausonio Idyll. cujus inscriptio est Mosella.

—— *Quod si tibi dia Mosella*
Smyrna suum vatem, &c.

157. Ἀτρυτώνη] inepte interpretes *indomita*; vertit *indefessa*. Recte Phurnut. cap. xx. λέγεται δὲ ἀτρυτώνη, ἀπὸ τοῦ ἀτρυγήτου ὑπ' ἐδένος πίνος, *quippe qua nullo labore atteratur, seu fran-*
gatur.

Domum properantium, ſubtrahebant autem palangas navibus.
Tunc Argivis praeter fatum reditus contigiſſet,
Si non Minervam Juno ſermone affata fuiſſet,
Papae Aegiochi Jovis filia indefeſſa,
Siccine domum, in dilectam patriam terram
Argivi fugient per lata dorſa maris,
Gloriam autem Priamo & Trojanis relinquent
Argivam Helenam, cujus gratiâ multi Achivorum
Ad Trojam occubuerunt procul à dilectâ patria terra?
Sed abi nunc ad populum Achivorum aereis loricis munitorum,
Tuiſque blandis verbis cohibe virum quemque,
Nec ſine naves in mare trahere, quae hinc & inde impelluntur remis.

BIBLIOTECA UNIVERSITARIA SEVILLA

Sic

161 Ἀργείην Ἑλένην] ἀντὶ τοῦ Ἑλληνίδα. ἀπὸ τοῦ Ἄργος, ἀφ' ὃ καὶ πάντες οἱ Ἕλληνες Ἀργεῖοι λέγονται, ὡς ἀπὸ τοῦ Δαναοῦ Δαναοί.

163 Χαλκοχιτώνων] τῶν χαλκοῖς ὁπλιζομένων, ἀντὶ τοῦ διαζέλλων δὲ πρὸς τοὺς λινοθώρακας ἔτως λέγει.

164 Σοῖς δ' ἀγανοῖς ἐπέεσσιν] ἃ νῦν κελεύει ἵνα ἡ Ἥρα πραεῖς ἔσεσθαι τὴ Ἀθηνᾷ τοὺς λόγους, ἵνα ἡ Ἀθηνᾶ τῷ Ὀδυσσεῖ. ἵνος γὰρ ἃ πράεσι χρῆται λόγοις, ἀλλ' ἔξιν ἔ καὶ λοιδορεῖται καὶ πλήττει ἀλλὰ καθολικῶς λέγεται τὸ ἀγανοῖς ἐν ἐπαίνῳ τῶν λόγων τῆς Ἀθηνᾶς καὶ τοῦ Ὀδυσσέως. ὅτι δύναμιν ἔχουσι [91] δήλως γνώμας μαλάττειν σκληράς.

179 Ἐ-

91. in MS. eſt haec nota δηλ.

tur. Recte quoque Heſych. Ἀτιτυτώντο, ἀκόπιαστοι, ἀκόπιοι, ἄτυτοι ἐν μάχῃ, ita leg. cum Stephano, non ἄτεφτοι, ut editi habent.

159. Νῆας θαλάσσης] exponunt Graeci Magiſtri τὰς διπρῴρους ἁπλῶς. Ita Oppianus Halieut. 1. v. 60. Νῆπτ ἁλὸς θείοιτο. Virg. Aen. 1. v. 114. *Dorſum immane mari ſummo.* -- Vide Rittershuſ. ad Oppian.

160. Καδδὲ κεν ἐυχωλὴν &c.] id eſt, *Hancine gloriam raptae Helenae relinquent* Graeci

Ὣς ἔφατ'. ἐδ' ἀπίθησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη.
Βῆ ῥ' κατ' Οὐλύμποιο καρήνων αἰξασα,
Καρτὰλίμως δ' ἵκανε θοὰς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν·
Εὗρεν ἔπειτ' Ὀδυσῆα Διὶ μῆτιν ἀτάλαντον
Ἑστάοτ'· ἐδ' ὄγε νηὸς ἐϋσέλμοιο μελαίνης
Ἄπωλετ', ἐπεί μιν ἄχος κραδίην καὶ θυμὸν ἵκανεν.
Ἀγχοῦ δ' ἰσαμένη ἠνορέφη γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Διογενὲς Λαερτιάδη πολυμήχαν' Ὀδυσεῦ,
Οὕτω δὴ οἶκόνδε, φίλῳ ἐς πατρίδα γαῖαν
Φεύξεσθ', ἐν νήεσι πολυκλήϊσι πεσόντες,
Καδδέ κεν ἀχωλὸν Πριάμῳ καὶ Τρωσὶ λίποιτε
Ἀργείην Ἑλένην, ἧς εἵνεκα πολλοὶ Ἀχαιῶν
Ἐν Τροίῃ ἀπόλοντο φίλης ἀπὸ πατρίδος αἴης;
Ἀλλ' ἴθι νῦν μετὰ λαὸν Ἀχαιῶν, μηδέ τ' ἐρώει·
Σοῖς δ' ἀγανοῖς ἐπέεσσιν ἐρήτυε φῶτα ἕκαστον,
Μηδὲ ἔα νῆας ἅλαδ' ἑλκέμεν ἀμφιελίσσας.
Ὣς φάθ'. ὁ δ' ξυνέηκε θεᾶς ὄπα φωνησάσης·
Βῆ ῥ' θέειν, ἀπὸ δ' χλαῖναν βάλε· τὴν δ' ὑπόμαστε
Κήρυξ

ΣΧΟΛΙΑ ΠΑΛΑΙΑ.

179 Ἐρώει] ἀντὶ τοῦ ὑποχώρει τὸ ῥῆμα ἐρῶ, γίνεται δὲ ἀπὸ τοῦ ἔρα, ὃ τὴν γῆν δηλοῖ. ἐνταῦθα δὲ ἐπὶ τοῦ χώρα λαμβάνεται κατὰ μετάληψιν. διαφέρει δὲ ἡ γῆ τοῦ χώρα τῷ, τὴν μὲν αὐτὸ

Graci Trojanis? vel ita, Helenamne Trojanis secundum eorum vota reinquent? Giphan.

172 Ἀθήνη] Ὀδυσεῖ διατοῦντι παρίστηκεν, οὐκ ἄλλη τις ἀλήθεια ἢ φρόνησις, ἣν Ἀθηνᾶν ὀνομάζει, Heracl. Pontic. Alleg. Hom. p. 448.

175 Πεσόντες] Inordinatam & tumultuariam fugam hoc vocabulo notat. Eodem modo ἐς νῆας ἱστᾶσθαι dixit

Sic dixit. neque fuit inobſequens Dea glaucis oculis Minerva.
Deſcendit autem ex Olympi verticibus concitata,
Et celeriter venit veloces ad naves Achivorum:
Invenit deinde Ulyſſem Jovi prudentia parem
Stantem: neque hic navem bonis tranſtris inſtructam nigram
Tangebat, quia dolor ipſius cor & animum inceſſerat.
Propè autem ſtans alloquuta eſt caeſiis oculis Minerva,
Generoſe Laërtiade, ſolertiſſime Ulyſſes,
Siccine domum, in dilectam patriam terram
Fugietis, in naves multa tranſtra habentes ruentes,
Gloriam autem Priamo & Trojanis relinquetis
Argivam Helenam, cujus gratiâ multi Achivorum
Ad Trojam occubuerunt procul à dilecta patria terra?
Sed abi nunc ad populum Achivorum, neque ceſſes:
Tuis autem blandis verbis cohibe virum quemque,
Neque ſine naves in mare trahere quae-utrinque-impelluntur remis.
Sic dixit. hic autem agnovit Deae vocem loquentis:
Abiit autem currens, laenamque abjecit: illam autem ſuſtulit

Praeco

δηλοῦν ἁπλῶς τὸ ὑποκείμενον, τὸν δὲ χῶρον ὡρισμένον τινὰ τόπον ἐπὶ τῆς γῆς. ἀφ' οὗ τὸ χωρεῖν, ὃ λέγεται ἐνίοτε μὲν ἐπὶ τῶν κινουμένων ἀπὸ τόπου εἰς τόπον, ἐνίοτε δὲ ἐπὶ τῶν ἐχόντων τόπον δυνάμενον δέξασθαί τι.

190 Κα-

dixit Herodot. in Urania. vide *Spond.*

177. Ἀργείην Ἑλένην] Helena, quæ fuit Lacæna, Argiva dicitur, quia Argos pro univerſa Peloponneſo uſurpabatur. Euſtath. ad v. 561. Ἐνταῦθα καὶ Ἀργείην τὴν Λακανικὴν Ἑλένην λέγει, ὡς καὶ τῆς Λακεδαίμονος Ἄργους καλουμένης, καθάπερ ὅλη ποτε ἡ Πελοπόννησος. Heſych. Ἄργος, Πελοπόννησος. vide & Pſeudodidymum ad v. 161.

183. Χλαῖναν] male pallium exponunt interpretes. χλαῖνα eſt. *Laena.* Onomaſt. Vet. χλαῖνα, *lana.* Latina

Κήρυξ Εὐρυβάτης Ἰθακήσιος, ὅς οἱ ὁπήδει.
Αὐτὸς δ' Ἀτρείδεω Ἀγαμέμνονος ἀντίος ἐλθὼν,
Δέξατό οἱ σκῆπτρον πατρώϊον ἄφθιτον αἰεί·
Σὺν τῷ ἔβη μὲν νῆας Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων.
Ὅντινα μὲν, βασιλῆα καὶ ἔξοχον ἄνδρα, κιχείη,
Τὸν δ' ἀγανοῖς ἐπέεσσιν ἐρητύσασκε παραστάς.
Δαιμόνι', οὔ σε ἔοικε κακὸν ὣς δειδίσσεσθαι·
Ἀλλ' αὐτός τε κάθησο, καὶ ἄλλους ἵδρυε λαούς.
Οὐ γάρ πω σάφα οἶσθ', οἷος νόος Ἀτρείδαο·
Νῦν μὲν πειρᾶται, τάχα δ' ἴψεται υἷας Ἀχαιῶν.
Ἐν βουλῇ δ' οὐ πάντες ἀκούσαμεν οἷον ἔειπε,
Μήτι χολωσάμενος ῥέξῃ κακὸν υἷας Ἀχαιῶν.
Θυμὸς δὲ μέγας ἐστὶ διοτρεφέος βασιλῆος·
Τιμὴ δ' ἐκ Διός ἐστι, φιλεῖ δέ ἑ μητίετα Ζεύς.

Ὃν

ΣΧΟΛΙΑ ΠΑΛΑΙΑ.

190 Κακὸν ὣς δειδίσσεσθαι] ἐνίοτε μὲν Ὅμηρος ἐπὶ τοῦ ἐκφοβεῖν τίθησιν, ἐνίοτε δὲ ἐπὶ τοῦ φοβεῖσθαι, ὡς ἐνταῦθα. οἱ δὲ μετ' αὐτὸν λογογράφοι καὶ ῥήτορες ἀεὶ ἐπὶ τοῦ ἐκφοβεῖν αὐτὸ τάττουσιν.

vox Græcæ originem suam debet; non vero dicitur quod sit de lana multa, ut Varro ἐτυμολογεῖ lib. IV. de L. L. p. 33. *Lana, quod de lana multa. Duarum enim togarum instar. Ut antiquissimum mulierum, ricinium; sic hoc duplex, virorum.* Ex hoc loco servanda & firmanda contra Ferrarium (de Re Vest. P. I. lib. 2. c. 13.) Servii sententia, qui ad Æn. IV. v. 262. Lænam fuisse dicit *togam duplicem.* Sed ita vocavit propter crassitudinem. Erat enim instar duarum togarum. Hoc in transcursu.

190. Δαιμόνιε] Ὦ βέλτιστε. Αὕτη ἡ λέξις τῶν μέσων ἐστί· ὁτὲ μὲν ἐπὶ ἐπαίνῳ λεγομένη; οἷον θεῖε, μακάριε, μέγιστε, ἢ ἀγαθὲ, καὶ ἄριστε. Ὁτὲ δ' ἐπὶ ψόγῳ (ut paulo post Δαίμονι', ἀτρέμας ἧσο) οἷον ἄφρον, καὶ μάταιε, ἢ χεί-

Praeco Eurybates Ithacenſis, qui eum ſequebatur.
Ipſe autem Atridae Agamemnoni obviam veniens.
Accepit ab eo ſceptrum paternum incorruptum ſemper:
Cum hoc ivit per naves Achivorum aereis loricis munitorum.
Quemcunque quidem, ſeu regem ſeu principem virum, inveniret,
Hunc blandis verbis detinebat adſtans.
Vir optime, non te decet ut timidum trepidare:
Quin & ipſe ſede, & alios ſedere jube populos.
Nondum enim certò ſcis quis animus *ſit* Atridae:
Nunc quidem tentat, mox autem puniet filios Achivorum.
In concilio enim non omnes audivimus quid dixit,
Ne iratus adfligat aliquo malo filios Achivorum.
Ira autem magna eſt regis Jovis alumni:
Honor autem ab Jove eſt, diligitque ipſum conſultor Jupiter.

Quem-

194 Ὅιον ἔειπεν] ἀντὶ τοῦ ἐκεῖνο ὃ εἶπεν. ὁμοιωματικὸν, ἀναφορικὸν, δεικτικὸν, ἀντὶ ἀναφορικοῦ, δεικτικοῦ. τοῦτο δὲ παρὰ τοῖς κοινοῖς ἐστιν ἐν χρήσει.

210 Ἀι-

χείρετ, καὶ φαῦλε. Scholiaſt. Viros præclaros & generoſos (δαιμονίους) non decet δειδιέναι, hoc eſt, *metuere, trepidare, conſternari, timore percelli.* Siquidem *Degeneres animos timor arguit.* Duport.

Δείδιστε] δείδω pro *terreo* Oratores & Poëtæ utuntur, pro *metuo* vero ſoli poetæ. Thomas Magiſter: Δείδω, τὸν δείνα, ἤγουν ἐμφοβῶ, καὶ παρὰ ποιηταῖς καὶ λογογράφοις· ἀντὶ δὲ τοῦ ἐμφοβοῦμαι, παρὰ ποιηταῖς μόνον. vide & hac de re Virum Summum. J. G. Grævium ad Lucian. Solœc. P. 72. 73.

197. Τιμὴ δ' ἐκ Διός ἐστι &c. [*Inde eſt Imperator, unde & homo antequam Imperator: inde poteſtas illi, unde & ſpiritus*, Tertull. Apol. *Cujus juſſu homines naſcuntur, hujus juſſu & reges conſtituuntur.* Hinc & Διοτρεφέας βασιλῆας vocat Tyrtæus apud Plutarch. *Tibi ſummum rerum judicium Dii dedere, nobis obſequii gloria relicta eſt*, inquit M. Terent. ad Cæſarem apud Tacitum Annal. VI. *Principem dat Deus, quæ erga omne hominum genus vice ſua fungatur*, Plin. paneg. Duport. Hinc Θεῖον ἀγαθὸν ἡ τιμὴ Platoni. Egregie quoque huc facit locus Iſidori Peluſiotæ

Ὃν δ' αὖ δήμου τ' ἄνδρα ἴδοι, βοόωντά τ' ἐφύροι,
Τὸν σκήπτρῳ ἐλάασκεν, ὀμοκλήσασκέ τε μύθῳ,
Δαιμόνι', ἀτρέμας ἧσο, καὶ ἄλλων μῦθον ἄκουε,
Οἳ σέο φέρτεροι εἰσὶ· σὺ δ' ἀπτόλεμος καὶ ἄναλκις,
Οὔτέ ποτ' ἐν πολέμῳ ἐναρίθμιος, οὔτ' ἐνὶ βουλῇ.
Οὐ μὲν πως πάντες βασιλεύσομεν ἐνθάδ' Ἀχαιοί·
Οὐκ ἀγαθὸν πολυκοιρανίη· εἷς κοίρανος ἔστω,
Εἷς βασιλεύς, ᾧ ἔδωκε Κρόνου παῖς ἀγκυλομήτεω
Σκῆπτρόν τ' ἠδὲ θέμιστας, ἵνα σφίσιν βασιλεύῃ.

Ὣς ἄγε κοιρανέων δίεπε στρατόν. οἱ δ' ἀγερώδε
Αὖλις ἐπεσσεύοντο νεῶν ἄπο καὶ κλισιάων
Ἠχῇ, ὡς ὅτε κῦμα πολυφλοίσβοιο θαλάσσης
Αἰγιαλῷ μεγάλῳ βρέμεται, σμαραγεῖ δέ τε πόντος.
Ἄλλοι μὲν ῥ' ἕζοντο, ἐρήτυθεν δ' ἧ καθέδρας·
Θερσίτης δ' ἔτι μοῦνος ἀμετροεπὴς ἐκολώα,

Ὃς

ΣΧΟΛΙΑ ΠΑΛΑΙΑ.

210 Αἰγιαλῷ μεγάλῳ βρέμεται] ἀντὶ τοῦ βρέμει ἐπὶ πυρὸς λέγεται κυρίως τὸ βρέμειν καὶ ὁ βρόμος. ἐνταῦθα δὲ ἐπὶ τοῦ ἤχου τῶν κυμάτων αὐτὸ λαμβάνει

210 Σμαραγεῖ] λαμπρὸν ἠχεῖ, ἀπὸ τοῦ ζῶ ἐπιτατικοῦ καὶ τοῦ μαρμαίρειν, τὸ λάμπειν.

lib. III. Epist. 161. Οἱ ζωγράφοι σωματοποιοῦντες τὰ ἀσώματα, χίεα γράφειν ὀπτῶσι μόνῳ στέρνον τῶν τῆς γῆς βασιλευόντων τὰς κορυφὰς, ἵνα δείξωσιν ἐκανόθεν αὐτοῖς τῶν ἀρχὴν διδόντας.

202. Ἐναρίθμιος] Οὐ λόγῳ, ἀλλ' ἐν ἀριθμῷ, uti Pythia olim ad Megarenses. Quod & in proverbium abiit. (vide paræmiographos) Callim. Epigr. XXVI.

——— Τῆς δὲ ταλαίνης
Νύμφης (ἀς Μεγαρέων) ὁ λόγος, ἀλλ' ἀριθμός.

Theocrit. Idyll. XIV.

Ἄμμες δ' ὅτι λόγῳ τινὸς ἄξιοι, ἀλλ' ἀριθμητοί.

Duport. *Aliquo numero fuisti*, id est, inhoc

Quemcunque rurſus ex plebe virum videret, vociferantemque offenderet,
Hunc ſceptro percutiebat, increpitabatque voce,
Improbe, quietè ſede, & aliorum verba audi,
Qui te praeſtantiores ſunt: tu autem imbellis & invalidus,
Neque unquam in bello aliquo numero *fuiſti*, neque in concilio.
Nequaquam ſane omnes regnabimus hîc Achivi:
Non bonum multorum imperium: unus princeps eſto,
Unus rex, cui dedit filius Saturni verſuti
Sceptrum & jura, ut ipſis imperet.
Sic ille imperatorem agens regebat exercitum. illi autem ad concilium
Rurſus ruebant à navibus & tentoriis
Cum fremitu, ſicut quum fluctus undiſoni maris
Litore magno fremit, reſonat autem pontus.
Alii quidem ſedebant, ſedeſque tenebant:
Therſites autem adhuc ſolus loquaciſſimus tumultuabatur, Qui

212 Ἀμετροεπὴς] ἀπεραντολόγος.

212 Ἐνολφὰ] ἐθορύβει ἡ παραγωγὴ ἀπὸ τῶν ὁλοιῶν, πρὸς ἃ ἐπάγει κατὰ [91] χιλιασμὸν

—— Ἄπλοσμά τε πολλά τε ἤδη,

τὸ μὲν [92] ἄπλοσμα πρὸς τὸ ἐνολφὰ, τὸ δὲ πολλὰ πρὸς τὸ ἀμετροεπής.

214 Ἐρι-

91. Vox procul omni dubio corrupta, forte legendum χιλιασμὸν. 92. MS. ἄπλεμα.

in honore & exiſtimatione. Ita *numerus* Latinis dicitur. *Aliquo numero, nullo numero eſſe* paſſim apud ſcriptores reperies.

204. Οὐκ ἀγαθὸν πολυκοιρανίη &c.] Inſignis locus eſt *de* & *pro* Monarchia. Hunc verſum paſſim citant ſcriptores cum veteres, tum recentiores. Vide Duportum hic, Rittershuſ. ad Oppian. Κυνηγ. lib. 11. v. 46. Freinshem. ad Curt. lib. x. c. 9. Ita venit C. Nepos vita Dionis c. 6. *Non poſſe bene geri Rempubl. multorum imperiis.*

212. Ἀμετροεπὴς] merito Homerus unum ex omnibus Therſiten ἀμετροεπῆ, ἀκεφάλιστον appellat: modo verba

Ὃς ῥ' ἔπεα φρεσὶν ἦσιν ἄκοσμά τε πολλά τε ἤδη
Μῦθον ἀτὰρ κατὰ κόσμον ἐριζέμεναι βασιλεῦσιν,
Ἀλλ' ὅ, τι οἱ εἴσαιτο γελοῖον Ἀργείοισιν
Ἔμμεναι. ἀῖξας δὲ ἀνὴρ ἐπὶ Ἴλιον ἦλθε·
Φολκὸς ἔλιξ, χωλὸς δὲ ἕτερον πόδα, τὼ δέ οἱ ὤμω
Κυρτὼ, ἐπὶ στῆθος συνοχωκότε. αὐτὰρ ὕπερθε
Φοξὸς ἔλιξ κεφαλὴν, ψεδνὴ δ' ἐπενήνοθε λάχνη.
Ἔχθιστος δὲ Ἀχιλῆϊ μάλιστ' ἦν, ἠδ' Ὀδυσῆϊ·

Τὼ

ΣΧΟΛΙΑ ΠΑΛΑΙΑ.

214 Ἐριζέμεναι βασιλεῦσιν] τὸ ἐρίζειν καὶ τὸ νεικεῖν 93 τὸ φιλονεικεῖν δηλοῖ, καὶ ταυτὸ τῷ ἐρίζειν δύναται. λέγεται μὲν παρ' Ὁμήρῳ καὶ ἐπὶ τῆς 94 διενέξεως τῆς διαλόγων κατὰ τὴν κρατοῦσαν συνήθειαν. λέγεται δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ μέμφεσθαι καὶ λοιδορεῖσθαι, ὡς ἐνταῦθα τὸ ἐρίζειν, ἐνίοτε καὶ ἐπὶ τῆς ἐν πολέμῳ μάχης τίθησιν.

218 Συνοχωκότε] ὡς 95 παρωχημὼς λέγεται ἀντὶ τοῦ παρελήλυ-

93. MS. ὃ. 94. an scripsit διενέξεως? 95. MS. παεωχμὸς.

verba illius multa, & ἄκοσμα, strepentium sine modo graculorum similia esse dicit. Quid enim est aliud ἀμέλγοισπὴς ἐκολφά? Immodica blaterantes Græci significantissimo vocabulo λάλας, nec minus insigniter veteres Latini hoc genus homines *loquutulejos*, & *blatterones*, & *lingulacas* appellarunt. A. Gell. lib. 1. c. 15.

214. Μῦθον ἀτὰρ &c.) videtur ἀτὰρ cum præcedente μῦθον jungi, ut sit ἤδη ἐριζέμεναι, ἀτὰρ μῦθον, ἀ κατὰ κόσμον. Ego tamen sine distinctione reliqui, ut cuique liberum suum judicium relinquerem. *Stephan.* Receperunt quoque hanc distinctionem in novissimam suam editionem Oxonienses. Egovero contra censerem ἀτὰρ cum sequentibus debere jungi, ut editio antiqua exhibet, ita μῦθον, ἀτὰρ οὐ κατὰ κόσμον, &c.

216. Ἔμμεναι] verti ex sententia Eustathii. Ejus verba sunt: Ἔμμεναι, ἢ ἀντὶ τοῦ ἦν κεῖται κατὰ τοὺς παλαιοὺς, ἵνα λέγῃ ὅτι γελοῖον ἦν τὸ ἀλλοις τὸ παρ' ἐκείνῳ σπουδαῖον, ἢ παρέλκων κεῖται καὶ ἀργόν.

218. Συνοχωκότε] In aliis editionibus & libris συνοχωκότε, utrumque non malum. *Giphan.* Priorem lectionem agnoscunt codices, quorquot ego consului: etiam græci interpretes Suidas scribens, Συνοχωκότε παρ' Ὁμήρῳ διὰ τὸ μέτρον, innuit συνοχωκότε ab Home-

Qui verborum animo ſuo & indecorûm & multorum
erat peritus
Temerè verum non prout decebat contendere cum
regibus,
Sed quodcunque ei videbatur ridiculum Argivis
Erat. turpiſſimus autem vir ad Ilium venit:
Strabo erat, claudus altero pede, & ipſius humeri
Curvi, in pectus contracti: at ſupernè
Acutus erat capite, rari autem efflorescebant capilli.
Inimiciſſimus Achilli maximè erat, & Ulyſſi:

His

θὼς, ἔτω [96] συνωχηκὼς ἀντὶ τοῦ συνελήλυθὼς. ἀναυξήτως δὲ κατ' Ἴωνας συνοιχηκὼς, εἶτα ἐκβολῇ τοῦ ῑ, καὶ τροπῇ τοῦ η εἰς ω. ὡς ἐν τῷ

Οἴχω πόλωλα.

παρὰ Σοφοκλεῖ συνοχωκὸς.

219 Ἐπενηνόθε] ἀπὸ τοῦ θέω, καὶ κατὰ μετάθεσιν ἔθω, καὶ μετὰ τῆς ε ἐνέθω, ὡς ἐνέπω, ἀφ' ὃ μέσος παραπείμενος ἤνοθα, καὶ ἀττικῶς ἐνήνοθα. γράφεται καὶ μετὰ τῆς παε παρενήνοθεν ἐν τῇ σημασίᾳ τοῦ παρελήλυθε, καὶ μετὰ τῆς ανα ἀνήνοθεν ἀντὶ τοῦ ἀνέτρεχεν. ἀφ' ὧν μάλιστα δῆλον γίνεται ὅτι τὸ ἐπενήνοθεν τὸ ἐπέτρεχε δηλοῖ, ὃ τὸ [97] ἐπήνθει.

221 Νει-

96. MS. συνωχκὰς. 97. MS. ἐπήνθει.

Homero dici pro συνωχωκότι propter metrum. Apud Heſych. pro Συνοκωχότι ſcribe ex hoc loco συνοχωκότι. vide & Etymol. Magn. Stat. Sylv. 1. 6. de nanis,

Quos natura brevi ſtatu peractos,
Nodoſum ſemel in globum ligavit.

Ubi pro *ſemel* Gevartius legit *ſimul*.

220. Ἔχθιστος δ' Ἀχιλλῆι &c.] Therſites ſcilicet, dedecus & carcinoma Græci exercitus.

Therſites odit Peliden, odit Ulyſſem:
Nempe hic conſilio præſtitit, ille manu.
Felices ambo! ſcelus eſt placuiſſe Nereni;
Et laus, Therſita, eſt diſplicuiſſe tibi.

Hunc improbi hominis characterem pridem ex hoc verſu collegit Plutarch. libro Περὶ φθον. καὶ μισ. Τὴν τῶ ἤθε μεχθηρίαν (τῶ Θερσίτε ſcilicet) συντομώτατα καὶ δι' ἐνὸς ἔφρασεν ὁ ποιητὴς, Ἔχθιστος δ' Ἀχιλλῆι, &c. ὑπερβολὴ γάρ τις φαυλότητος τὸ τοῖς κρατίστοις ἐχθρὸν εἶναι. *Duport.*

222. Ὀ-

Τῶ γὰρ νεικείεσκε. τότ' αὖ Ἀγαμέμνονι δίῳ
Ὀξέα κεκληγὼς λέγ' ὀνείδεα· τῷ δ' ἄρ' Ἀχαιοὶ
Ἐκπάγλως κοτέοντο νεμέσσηθέν τ' ἐνὶ θυμῷ.
Αὐτὰρ ὁ μακρὰ βοῶν, Ἀγαμέμνονα νείκεε μύθῳ,
Ἀτρεΐδη, τέο δ' αὖτ' ἐπιμέμφεαι, ἠδὲ χατίζεις;
Πλεῖαί τοι χαλκῷ κλισίαι, πολλαὶ δ' γυναῖκες
Εἰσὶν ἐνὶ κλισίῃς ἐξαίρετοι, ἃς τοι Ἀχαιοὶ
Πρωΐστῳ δίδομεν αὖτ' αὖ πολίεθρον ἕλωμεν.
Ἦ ἔτι καὶ χρυσῷ ἐπιδεύεαι, ὄν κέ τις οἴσῃ
Τρώων ἱπποδάμων ἐξ Ἰλίου ὑὸς ἄποινα,
Ὄν κεν ἐγὼ δήσας ἀγάγω, ἢ ἄλλο Ἀχαιῶν;
Ἢὲ γυναῖκα νέεσθαι, ἵνα μίσγεαι ἐν φιλότητι,
Ἥντ' αὐτὸς ἄπο νόσφι κατίσχεαι; εὖ μὲν ἔοικεν
Ἀρχὸν ἐόντα, κακῶν ἐπιβασκέμεν ἡμῖν Ἀχαιῶν.
Ὦ πέπονες, κάκ' ἐλέγχε', Ἀχαΐδες, οὐκ ἔτ' Ἀχαιοὶ,
Οἴκα-

ΣΧΟΛΙΑ ΠΑΛΑΙΑ.

221 Νεικείεσκε] νεικέω καὶ πλεονασμῷ τοῦ ῑ νεικείω, ἀφ' οὗ τὸ 97 νεικειέσκω. ὡς ἀπὸ τοῦ ζώω τὸ ζωέσκω.
235 Ὦ πέπονες] κυρίως ἐπὶ τῶν πεπανθέντων συκέων λέγεται τ' ὄνομα ἐπιθετικῶς, κατὰ μεταφορὰν δὲ καὶ ἐπὶ τῶν νοσημάτων

97. MS. νεικείσκω-

222. Ὀξέα] ὑπερβατικῶς exponit brev. schol. ut sit pro ὀξέως. sic λίγα pro λιγέως dixit Odyss. δ. v. 68.
Ἀλλ' ἀεὶ ζεφύρου λίγα πνείοντας ἀάτας
Ὠκεανὸς ἀνίησιν.
Ita legendus hic locus ex mente Posidonii, non vero λιγυπνείοντας. vide Casaubon. ad Strabon. lib. 1. cui & hanc vocem restituit. Forte etiam non male ὀξέα quis referret ad ὀνείδεα, ut h.l. respexerit Hesych. exponens Ὀξέα, μεγάλα, ἀναπεπταμένα. Lego, ἀνεπταμένα.

226. Χαλκῷ] ære, id est armis. Ita quoque æs Latinis accipitur. Virgil. Aen. 11. v. 734. Ar-

His enim convitiabatur. Tum verò Agamemnoni divino
Immensum clamorem edens inferebat probra: huic verò Achivi
Vehementer irati erant animoque indignabantur.
Sed hic alta voce clamans, Agamemnoni convitiabatur sermone,
Atrida, de quo conquereris, aut quid desideras?
Plena tibi aere tentoria, multae & mulieres
Sunt in tentoriis selectae, quas tibi Achivi
Primo dabamus cùm urbem caperemus.
An adhuc & auro indiges, quod quis afferat
Trójanorum equitum ex Ilio pro filio redemtionis pretium,
Quem ego vinctum duxero, vel alius Achivorum?
An mulierem adolescentem, cui miscearis amore,
Quamque ipse seorsum retineas? non quidem decet
Principem, in mala inducere filios Achivorum.
O imbelles, ignava probra, Achaeides, non amplius Achivi, Do-

καὶ ἕλκων πεπανθέντων. ὡς παρ' Ἱπποκράτει, [98] πέπονα θεραπεύειν, μὴ ὠμά. Ὅμηρος δὲ καὶ ἐπὶ Φίλων αὐτὸ τάττει διὰ τὸ ἔγκαιρον τῆς [99] ἀληθοῦς Φιλίας καὶ ἀπηλεγμένου πάσης συληρότητος, καὶ ἔτι ἐπὶ τῶν ἐκλελυμένων καὶ ἀνάνδρων, ὡς ἐνταῦθα διὰ τὸ χαύνον τῶν πεπανθέντων.

241 Ἀλ-

98. Locus Hippocratis est ex Aphorism. sect. 1. §. 22. Ostendit mihi illum eruditissimus & humanissimus Almeloveenius, quem honoris causa nomino. pro θεραπεύειν habent Hippocratis editi φαρμακεύειν. 99. MS. ἀληθῆς.

Ardentes clypeos, atque are micantia cerno.

Fuit æs apud antiquos in magno pretio & inde arma conficiebantur. vide Cerdam ad Virgil.

233. Οὐ μὲν ἔοικεν Ἀρχὸν &c.] Ἀρχὸν minime decet esse ἀρχέκακον (hoc est, *fontem & auctorem mali*) populo suo, nec subjectos κακῶν ὀπιδάσκειν, id est, ὀπιπεύειν, ἢ ὀπιδαίνειν ποιεῖν. Δεῖ γὰρ ἐυεργετικὸν εἶναι τὸν ἄρχοντα, οὐκ ἀδικητικὸν καὶ κακοποιόν, *Eustath.* Et certe boni principis optimum illud symbolum, quod supra habuimus, Βέλομ' ἐγὼ λαὸν &c. *Dupont*

235. Ὦ πέπονες] O molles, ignavi, delicatuli. Alibi Ὦ πέπον, o amice, o mi suavissime. Est igitur vox

Οἴκαδέ περ σὺν νηυσὶ νεώμεθα· τόνδε δ' ἐῶμεν
Αὐτοῦ ἐνὶ Τροίῃ γέρα πεσσέμεν, ὄφρα ἴδηται
Ἤ ῥά τι οἱ χ' ἡμεῖς προσαμύνομεν, ἠὲ καὶ οὐκί·
Ὃς καὶ νῦν Ἀχιλῆα ἔο μέγ' ἀμείνονα φῶτα
Ἠτίμησεν. ἑλὼν γὰρ ἔχει γέρας αὐτὸς ἀπούρας.
Ἀλλὰ μάλ' οὐκ Ἀχιλῆϊ χόλος φρεσὶν, ἀλλὰ μεθήμων.
Ἦ γὰρ ἂν Ἀτρείδη νῦν ὕστατα λωβήσαιο.
Ὣς φάτο, νεικείων Ἀγαμέμνονα ποιμένα λαῶν
Θερσίτης· τῷ δ' ὦκα παρίστατο δῖος Ὀδυσσεὺς,
Καί μιν ὑπόδρα ἰδὼν χαλεπῷ ἠνίπαπε μύθῳ,
Θερσίτ' ἀκριτόμυθε, λιγύς περ ἐὼν ἀγορητὴς,
Ἴσχεο, μηδ' ἔθελ' οἶος ἐριζέμεναι βασιλεῦσιν.
Οὐ γὰρ ἐγὼ σέο φημὶ χερειότερον βροτὸν ἄλλον

Ἔμ-

ΣΧΟΛΙΑ ΠΑΛΑΙΑ.

241 Ἀλλὰ μάλ' οὐκ Ἀχιλῆϊ χόλος φρεσὶν] κατὰ πολὺ οὐκ ἐμμένει. δῆλον ταυτὸ δὲ τὸ κατὰ πολὺ μὴ ἐμμένειν τῷ, μὴ ἐμμένειν μηδαμῶς. οἷον, ἀλλ' οὐκ ἐμμένει οὐδαμῶς τῇ ψυχῇ Ἀχιλέως ὀργή.

Ἠνίπαπε] ἀπὸ τοῦ ἐνέπω ἐνίπτω, ὡς ἀπὸ τοῦ ῥέπω ῥίπτω, οὐκ

vox πέπων (de homine metaphorice dicta, a pepone fructu) μέση λέξις, & προσφώνησις, tum ὀνειδιστική, tum φιλική Artemidor. Onirocrit. lib. 1 cap. 69. Πέπονες (scilicet in somno visi) πρὸς μὲν τὰς φιλίας καὶ συμβιβάσεις εἰσὶν ἀγαθοί. πέπονα γὰρ τὸ προσφιλὲς οἱ ποιηταὶ λέγουσιν. *Idem*

Ἀχαιΐδες, οὐκ ἔτ' Ἀχαιοὶ] *O vere Phrygiæ, neque enim Phryges*, Virgil. Æn. IX. v. 617. Sic *Troiades* pro *Trojani* dixit Persius sat. 1. pr. mollitiem Romanorum obiter carpens, annotante Casaubono in comment. Οἱ μὲν ἄνδρες γεγόνασί μοι γυναῖκες Xerxes de militibus suis apud Herodot. lib. VIII. Hinc sarcasticum illud Hectoris ad Diomedem Il. θ. v. 163. Γυναικὸς ἀγ' ἀντετέτυξο (quod hemistichium huic, Ἀχαιΐδες, οὐκ ἔτ' Ἀχαιοὶ, parallelum ibi facit Eustath) Ἔῤῥε κακὴ γλήνη. *Itaque in probris maxime in promtu est* (κατ'

Domum cum navibus redeamus : hunc autem ſinamus
Iſthic ad Trojam praemia digerere, ut ſciat
Utrum aliqua in re nos adjumento illi ſumus, an vero non:
Qui etiam nunc Achillem ſe multò fortiorem virum
Contumeliâ affecit. Habet enim praemium ejus ereptum quod ipſe vi cepit.
Minimè verò Achilli bilis eſt in praecordiis, ſed ignavus *eſt*.
Alioqui enim Atrida nunc poſtremùm injurius fuiſſes.
Sic dixit, convitians Agamemnoni paſtori populorum
Therſites: huic autem citò aſtitit divinus Ulyſſes,
Et ipſum torvè intuitus duro increpavit ſermone,
Therſite loquaciſſime, vocalis quanquam ſis concionator,
Deſine, neque velis ſolus contendere cum regibus.
Non enim ego te cenſeo pejorem mortalem alium
Eſſe,

ἀπὸ τοῦ ἴπτω, τὸ βλάπτω. ἐπεὶ λέγεται ἐπὶ τοῦ ἁπλῶς λέγειν,

——— Ἢ τάχα κοῦρον
Κύπριδος εὐκόλποιο καὶ Ἑρμάονος [100] ἔνιψις.

τȣ́τȣ ὁ μέσος παρακείμενος [1] ἤνιπα, τὸ τρίτον ἤνιπε, καὶ κατ' ἀναδιπλασιασμὸν τῶν γραμμάτων ἠνίπαπεν.

258 Ὡς

100. Exiſtimo legi debere ἐνίψει; ſed cujus ſit hic locus adhuc non reperi. 1. MS. ἤνοπα.

(κακ' ἐλέγχεα ſcilicet) *ſi quid tale dici poteſt:*
Vos etenim juvenes animum geritis muliebrem,
Cicer. de Offic. 1. c. 18. ex Ennio. Diogenes Lacedæmone Athenas proficiſcens, & interrogatus quo iret, reſpondit, Ἐκ τῆς ἀνδρωνίτιδος εἰς τὴν γυναικωνῖτιν, Laërt. in vita Diogen. *Idem.* vide & Cerd. ad Virgil. l. c.

245. Ὑπόδρα ἰδὼν] vide quæ notavi ad Iliad. A. v. 105. & 148. Adde

Ἔμμεναι, ὅσσοι ἅμ' Ἀτρεΐδῃσι ποτὶ Ἴλιον ἦλθον.
Τῷ δὴ καὶ βασιλῆας ἀνὰ στόμα ἔσχον ἀγορεύειν,
Καί σφιν ὀνείδεά τε πρὸ φέρειν, νόσον τε φυλάσσειν.
Οὐδέ τι πω σάφα ἴδμεν ὅπως ἔσται τάδε ἔργα,
Ἢ δὴ ἠὲ κακῶς νοσήσομεν υἷες Ἀχαιῶν.
Τῷ, νῦν Ἀτρεΐδῃ Ἀγαμέμνονι ποιμένι λαῶν
Ἧσται ὀνειδίζων, ὅτι οἱ μάλα πολλὰ διδώσιν
Ἥρωες Δαναοί· σὺ δ' ἥρτομέων ἀγορεύεις.
Ἀλλ' ἔκ τοι ἐρέω, τὸ δὴ κῆ τετελεσμένον ἔσται,
Εἴ κ' ἔτι σ' ἀφραίνοντα κιχήσομαι ὡς νύ περ ὧδε,
Μηκέτ' ἔπειτ' Ὀδυσῆϊ κάρη ὤμοισιν ἐοικὼς
Μηδ' ἔπι Τηλεμάχοιο πατὴρ κεκλημένος εἴλω,
Εἰ μὴ ἐγώ σε λαβὼν, ἀπὸ μὲν φίλα εἵματα δύσω,
Χλαῖνάν τ' ἠδὲ χιτῶνα, τά τ' αἰδῶ ἀμφικαλύπτει,
Αὐτὸν δ' κλαίοντα θοὰς ἐπὶ νῆας ἀφήσω,
Πεπληγὼς ἀγορῆθεν ἀεικέσσι πληγῇσιν.

Ὡς

ΣΧΟΛΙΑ ΠΑΛΑΙΑ.

258 Ὡς νύ περ ὧδε] ὡς ἐν τῷ παρόντι. χρονικῶς ἐνταῦθα τὸ ὧδε, ὡς καὶ τὸ αὖθι παρ' Ἡσιόδῳ

—— 2 Ἀλλ' αὖθι διακρινώμεθ' θέμιστας.

καὶ τὸ ἐνταῦθα ἐσὶν ὅτε καὶ τὸ ἔνθα.

2. Nullus dubito quin in animo habuerit Moschopulus locum Hesiodi Εργ. v. 35. sed ibi ἀλλ' αὖθι διακρινώμεθα νεῖκος legitur, & ita hic legi debet.

de Virgil. Æn. VI. v. 467.
Talibus Æneas ardentem & torva tuentem
Lenibat dictis.

Torvam faciem tauro adscribit Plin. H. N. lib. VIII. cap. 45. Et hinc ὑπόδρα per ταυρηδὸν exponunt Græci Magistri.

257 Ἀλλ'

Esse, quotquot una cum Atridis ad Ilium venerunt:
Quare ne reges in ore habens concioneris,
Et ipsis probra objicias, & reditionem observes.
Neque adhuc probe scimus quomodo erunt haec facta,
Utrum benè an malè redibimus filii Achivorum.
Proinde nunc Atridae Agamemnoni pastori populorum
Resides maledicens, quia ei valde multa dant
Heroës Danai: tu verò maledictis irritans concionaris.
Sed tibi edico, hoc & perfectum erit,
Si quando iterùm te insanientem deprehendero sicut nunc,
Ne amplius deinde Ulyssi caput humeris impositum sit,
Neque posthac Telemachi pater sim,
Si non ego te corripiens, tuas quidem vestes exuero,
Laenamque & tunicam, & fascias femorales,
Teque flentem veloces ad naves dimisero
Caesum è concione saevis verberibus.

Sic

264 Ἀγορῆθεν] ἀντὶ τοῦ, ἐν τῇ ἀγορᾷ, τετέσι, τῷ τόπῳ, ἔνθα τὸ πλῆθος ἀθροίζεται.

266 Θα-

257. Ἀλλ' ἔκ τοι ἐρέω &c.] Cogitet lector num hic versus, qui alibi saepe occurrit, possit & ita legi,

Ἀλλ' ἔκ τοι ἐρέω τόδε, καὶ τετελεσμένον ἔσται

Steph.

260. Κεκλημένῳ εἶλω] male & hic interpretes vertunt *vocer*, exponc *sim*. vide quae notavi ad Iliad. α. v. 297. adde Iliad. ξ. v. 210.

Ἀιεὶ κέ σφι φίλη τε καὶ αἰδοίη κεκλήοιμι,

Semper illis dilecta & veneranda ero. Hac notione Paulus quoque ἀνομάζεσθαι usus est ad Corinth. 1. cap. v. 1. Ὅλως ἀκούεται ἐν ὑμῖν πορνεία, ἥτις οὐδὲ ἐν τοῖς ἔθνεσιν ὀνομάζεται. &c, id est, *qualis non est inter ipsos ethnicos.*

262. Τάτ' αἰδοῖ ἀμφικαλύπτῃ] Huc refert quod dixit Herodot. in Clio: Ἅμα δὲ τῷ ἐνδύνοντι ἐνδύεσθαι καὶ τὸν τῆς αἰδοῦς χιτῶνα, *Cum tunica simul pudorem exuit mulier.*

Ὣς ἄρ' ἔφη· σκήπτρῳ δὲ μεταφρένου ἠδὲ καὶ ὤμω
Πλῆξεν· ὁ δ' ἰδνώθη, θαλερὸν δέ οἱ ἔκπεσε δάκρυ.
Σμῶδιξ δ' αἱματόεσσα μεταφρένῳ ἐξυπανέσχε
Σκήπτρου ὑπὸ χρυσέου. ὁ δ' ἄρ' ἔζετο, πάρβησέν τε·
Ἀλγήσας δ', ἀχρεῖον ἰδὼν, ἀπεμόρξατο δάκρυ.
Οἱ δ' καὶ ἀχνύμενοί περ, ἐὼν ἀπὸ ἡδὺ γέλασσαν.
Ὧδε δέ τις εἶπεσκεν ἰδὼν ἐς πλησίον ἄλλον,
Ὦ πόποι, ἦ δὴ μυρί' Ὀδυσσεὺς ἐσθλὰ ἔοργε,
Βουλάς τ' ἐξάρχων ἀγαθὰς, πόλεμόν τε κορύσσων·
Νῦν δὲ τὸ δὴ μέγ' ἄριστον ἐν Ἀργείοισιν ἔρεξεν,
Ὅς τ' λωβητῆρα ἐπεσβόλον ἔσχ' ἀγορέων·
Οὐ θρώ μιν πάλιν αὖθις ἀνήσει θυμὸς ἀγαυὸς
Νεικείειν βασιλῆας ὀνειδείοις ἐπέεσσιν.
Ὣς φάσαν ἡ πληθύς. ἀνὰ δ' ὁ πολίπορθος Ὀδυσσεὺς
Ἔσ-

ΣΧΟΛΙΑ ΠΑΛΑΙΑ.

266 Θαλερὸν δάκρυ] καθαρὸν καὶ διαφανὲς διὰ τὴν λεπτότητα, δι' ἃ καὶ τέρεν αὐτὸ ἐν ἄλλοις λέγει καὶ ὑγρόν.

269 Ἀχρεῖον ἰδὼν] τὸ ἀχρεῖον δ πρὸς τὸ ἰδὼν 3 λέγεται, ἀλλὰ πρὸς τὸ 4 ἀπομόρξατο δάκρυ, ὃ ταυτὸ δύναται 5 τῷ ἐδακρυρρόησεν.

3. MS. Αἴγπτ. 4. ita est in MS. vide & quæ mox subnectit, unde patet Moschopulum in suo libro legisse ἀπομόρξατο, editi nunc habent ἀπεμόρξατο.

269. Ἀχρεῖον ἰδὼν &c.] de hoc loco vide H. Stephani schediasm. lib. v. sched. 7. Præterea Moschopulus in suo libro hic legit ἀπομόρξατο ἀναυξήτως, non ἀπεμόρξατο ut editi habent.

270. Οἱ δὲ καὶ ἀχνύμενοί περ, &c.] Theon Sophista amphiboliam hic esse ait: tristesne fuerint quia Thersitem cædi viderint, an quia naves cuperent deduci. *Giphan.* Posterius probatur Spondano, quod gavisos illos ob casum Thersiten testentur sequentia, in quibus ideirco Ulyssem laudent.

272. Ἦ δὴ μυρί' Ὀδυσσεὺς ἐσθλὰ] citat

Sic dixit: ſceptroque interſcapilium atque humeros
Percuſſit. ille autem incurvabat ſe, plurimaque ei manavit lacrima
Vibex autem cruenta interſcapilio exorta eſt
Sceptro ab aureo. ipſe autem ſedit, timuitque:
Ac dolens, vultu fœdo, abſterſit lacrimam.
Illi autem, quamvis moeſti, propter ipſum ſuaviter riſerunt.
Sic autem quis dicebat intuitus propinquum alium,
Proh Dii! certè ſexcenta Ulyſſes bona fecit,
Auctor bonorum conſiliorum, bellumque adornans:
Nunc autem hoc longe optimum inter Argivos fecit,
Qui hunc contumelioſum conviciatorem coërcuit à linguae petulantia
Nequaquam ipſum iterùm ſtimulabit animus praeferox
Convitiari regibus contumelioſis verbis.
Sic dixit multitudo. ſed urbium vaſtator Ulyſſes
Sur-

Ἀπομόρξατο] ἀπομόργνυμαι ἐνεςὼς, ἀπομόρξομαι μέλλων ἑτεροκλίτως, ἀπομορξάμην ἀόριςος ἀνάυξητος κατ' Ἴωνας, τὸ τρίτον ἀπομόρξατο λέγεται δὲ ἐπὶ τοῦ ἐκθλίβειν τινὰ, καὶ ἀποῤῥίπτειν τὶ ἀφ' ἑαυτοῦ.

278 Ὣς Φάσαν ἡ πληθὺς] περιληπτικόν ἐςιν ὄνομα ἡ πληθὺς ἑνικῇ φωνῇ πλῆθος σημαῖνον, ὡς ὁ [5] χορὸς καὶ ὁ δῆμος. διὸ ἐνίοτε μὲν

5. MS. τὸ.

citat hunc verſum Ariſtoteles de Poët. & μυρία exponit πολλά. Ait τὸ γὰρ μυρίον πολύ ἐςιν, ᾧ νῦν ἀντὶ τοῦ πολλοῦ κέχρηται.

274. Μέγ' ἄριςον &c.] Hunc omnino locum ob oculos habuit Clemens Alexandrinus pædag. lib. 11. c. 7. Τάς τε ἀκαιροβόας καὶ τοὺς κεκράκτας ἐπιςομιςέον. ταύτῃ γὰρ ἂν τὸν Θερσίτην πληγαῖς ἠκίσατο ὁ σώφρων Ὀδυσσεὺς, ὅτι μόνος ἀμετροεπὴς ἐκολώα. *Duport.*

275. Ἐπεσβόλον] Ἐπεσβόλος, *convitiator, rabula, ſcurra*, quaſi ἔπεσι βάλλων, *verbis impetens*, ſeu *inceſſens*; ut βλάσφημος quaſi βάλλειν ταῖς φήμαις *malis & ſiniſtris rumoribus feriens*, ſeu *inceſſens*. Ita enim mallem, quam a βλάπτειν τὴν φήμην. *Idem*

278. Πτολίπορθος Ὀδυσσεὺς] Inſignis eſt error Tullii cum ſcribit ad Plan-

Ἔστη σκῆπτρον ἔχων· παρὰ δὲ, γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Εἰδομένη κήρυκι, σιωπᾷν λαὸν ἀνώγει,
Ὡς ἅμα θ' οἱ πρῶτοί τε καὶ ὕστατοι υἷες Ἀχαιῶν
Μῦθον ἀκούσειαν, καὶ ἐπιφρασαίατο βουλήν·
Ὅς σφιν εὐφρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν,
Ἀτρείδη νῦν δή σε ἄναξ ἐθέλουσιν Ἀχαιοὶ
Πᾶσιν ἐλέγχιστον θέμεναι μερόπεσσι βροτοῖσιν·
Οὐδέ τοι ἐκτελέουσιν ὑπόσχεσιν ἥνπερ ὑπέσταν
Ἐνθάδέ τοι στείχοντες ἀπ' Ἄργεος ἱπποβότοιο,
Ἴλιον ἐκπέρσαντ' εὐτείχεον ἀπονέεσθαι·
Ὥς τε γὰρ ἢ παῖδες νεαροὶ, χῆραί τε γαυαῖκες,
Ἀλλήλοισιν ὀδύρονται οἶκόν δε νέεσθαι.
Ἦ μὴν ἐς πόνος ἐστὶν ἀνιηθέντα νέεσθαι·

Καὶ

ΣΧΟΛΙΑ ΠΑΛΑΙΑ.

μὲν μετὰ πληθυντικοῦ λέγεται πρὸς τὰ σημαινόμενα ἀποκλίναντος τοῦ λόγου, ἐνίοτε δὲ μετὰ ἑνικοῦ πρὸς τὴν φωνὴν ἀναδιδομένης τῆς συντάξεως.

Πτολίπορθος] πτολίπορθον λέγει τὸν Ὀδυσσέα, ὅτι διὰ τῆς ἀυ-

Plancum Epist. 13. *Itaque Homerus non Ajacem, nec Achillem, sed Ulyssem appellavit πτολίπορθον.* Eundem errorem commisit Magnus Homeri interpres Eustathius hic p. m. 278. & ad Iliad. A. p. m. 68. utroque loco scribit Homerum *semel* tantum vocasse Achillem πτολίπορθον, cum quater eum hoc nomine appellaverit, uti Ιλ. θ. 372. Ο. v. 77. φ. v. 550. ω. v. 108. Et hic Virgilius Aen. lib. XII. v. 545.

—— *Et Priami regnorum eversor Achilles*

287. Ἄργεος ἱπποβότοιο) Hinc Horatio *Argos aptum equis* dicitur lib. 1. Carm. 7. Fuerunt Argivi equi in pretio, unde Nicandri Scholiast. p. 50. Edit Ald. Ἄργοι δὲ (ἵπποι) οἱ μὴ ἕλκοντες ἅρματα. Ἄργοι δὲ ἵπποι πρῶτον ἐκεῖ ἐτράφησαν. πρόην δὲ καὶ αὐτοὶ ἠροτρίων. Strab. lib. VIII. Geogr. Ἔστι δὲ καὶ τὸ γένος τῶν ἵππων κράτιστον τὸ Ἀρκα-

Surrexit ſceptrum tenens: juxtà autem, glaucis oculis decora Minervâ,
Aſſimulata praeconi, ſilere populum juſſit,
Ut ſimul primi & poſtremi filii Achivorum
Sermonem audirent, & intelligerent conſilium:
Qui ipſis ſapiens concionatus eſt & dixit,
Atrida nunc te rex volunt Achivi
Omnibus reprehendendum praebere articulata voce loquentibus hominibus
Neque ſervant fidem, quam tibi dederunt
Huc venientes ab Argo equis apto,
Se demum Ilio exciſo benè munito redituros.
Tanquam enim vel pueri tenelli, viduaeve mulieres,
Inter ſe lamentantur ob domum reditionem.
Et certè calamitas eſt triſtem redire (ſc. *re infecta:*)

Etenim

τοῦ μηχανῆς ἑάλω τὸ Ἴλιον, κατ' ἐξάιρετον δὲ οὕτως αὐτὸν λέγει διὰ τὸ μέγεθος τοῦ Ἰλίου, ἐπεὶ ἄλλως ἀπὸ [6] πορθήτεως μιᾶς πόλεως οὐκ ἂν λέγοιτό τις οἰκείως πτολίπορθος.

293 Ἀ-

6. MS. προθήσεως.

Ἀρκαδικὸν, καθάπερ καὶ τὸ Ἀργολικόν. Præterea ἱππόβοτον exponit Heſychius μεγαλόβοτον καὶ εὔγειον, *magna & læta paſcua habens*. Additque τὸ γὰρ ἵππος ὄνομα ἀντὶ τοῦ μεγάλου τίθεται. Hinc ἱππόπορνος, de fœdo & magno Scorto dixit Alciphron. Epiſt. CLXXXIII.

289. Χῆραί τε γυναῖκες) Recte brevis Schol. Ἔρημοι καὶ ἀνδρῶν μονωθεῖσαι. Pollux lib. III. cap. 3. Segm. 47. Ἡ μονωθεῖσα ἀπ' ἀνδρὸς, χήρα, ὡς καὶ ὁ μονωθεὶς ἀπὸ γυναικὸς, χῆρος. Huc reſpiciunt Gloſſæ veteres: μεμονωμένος, *ſolitarius, deſtitutus*. Hac notione & *ſolus* & *ſolitudo* Latinis dicitur.

291. Ἦ μὴν καὶ πόνος ἐστὶν &c.) Expono: *Et profecto calamitas*, ſive *malum eſt triſtem redire* ſc. re infecta. Sic, ἐν πόνῳ εἶναι Thucidides dixit. Ita *labor* Latinis ærumnam, calamitatem notat. Ovid. IV. Metam. v. 569.

-- *Releguntque ſuos ſermone labores*, id eſt, calamitates ſuas repetunt, narrant. *Iliacos labores*, id eſt, ærumnas, calamitates Trojanorum dixit Virgil. Æn. IV. v. 78. Ἀνιηθέντα eſt λυπηθέντα, Heſych. & brev. Schol.

Καὶ γάρ τις θ' ἕνα μῆνα μένων ἄπο ἧς ἀλόχοιο
Ἀσχαλάα παρὰ νηῒ πολυζύγῳ, ἥνπερ ἄελλαι
Χειμέριαι εἰλέωσιν, ὀρινομένη τε θάλασσα·
Ἡμῖν δ' εἴνατός ἐστι περιτροπέων ἐνιαυτὸς
Ἐνθάδε μιμνόντεσσι· τῷ οὐ νεμεσίζομ' Ἀχαιοὺς
Ἀσχαλάαν παρὰ νηυσὶ κορωνίσιν· ἀλλὰ καὶ ἔμπης
Αἰσχρόν τοι δηρόν τε μένειν, κενεόν τε νέεσθαι·

Τλῆτε

ΣΧΟΛΙΑ ΠΑΛΑΙΑ.

293 Ἀσχαλάα] ἀσχάλλω κοινὼς, ἀσχαλάω ἀσχαλῶ ποιητικῶς, καὶ πλεονασμῷ τοῦ ο ἀσχαλόω. πλεονάζει δὲ ἐν τοῖς τοιούτοις, ἐνίοτε μὲν τὸ μικρὸν ο, ἐνίοτε δὲ τὸ μέγα. καὶ τὸ μὲν μικρὸν, ὅταν ἡ προηγουμένη συλλαβὴ βραχεῖα ᾖ, τὸ δὲ μέγα, ὅταν μακρά. Ἰστέον δὲ ὅτι τ' ἐφ' οἷς τὸ ο μικρὸν προστίθεται κατα συζυγίαν δευτέραν τῶν πρώτων προσώπων τῶν ἑνικῶν, καὶ τῶν πρώτων τῶν πληθυντικῶν, καὶ ἔτι τῶν τρίτων τοῦτο προστίθεται. ἐπὶ δὲ τῶν δευτέρων καὶ τρίτων τῶν ἑνικῶν, καὶ τῶν δευτέρων τῶν πληθυντικῶν οὐκέτι τὸ ο προστίθεται, ἀλλὰ τὸ α. οἷον ὁράω, ὁρόω, ὁρῶμεν, ὁρόωμεν, ὁρῶσιν, ὁρόωσιν, ὁρᾷς, ὁρᾶας, ὁρᾷ, ὁράα, ὁρᾶτε, ὁράατε, καὶ ἔτι τὰ τῆς συζυγίας πάντα, ἐφ' ὧν οὕτω τὸ ω προστίθεται. προστιθεμένου ἤδη αὐτοῦ βαρύτονα γίνεται, καὶ κατὰ βαρύτονα ἤδη κλίνεται οἷον 7 ἱδρῶ ἱδρώω, ἱδρώεις, ἱδρώει, καὶ μετοχὴ ἱδρώοντος, ὡς τύπτοντος. ὑπνῶ ὑπνώω, ὑπνώεις, ὑπνώει, ὑπνώοντος. βιῶ βιώω. ὡσαύτως καί τινα τῆς δευτέρας, καὶ μάλιστα ἐφ' ὧν οὐκ ἔχει χώραν ἐπὶ τῶν δευτέρων ἡ προσθήκη τὸ α, ὁμοίως προσλαμβάνοντα τὸ ω εἰς βαρύτονα με-

7. MS. ἱδρᾷ ἱδρίω.

292. Ἀπὸ) Nullus dubitavi Poëtarum principi veram reddere lectionem, & reponere ἄπο. Fœdum hoc mendum, quod omnes hactenus codices obsedit, debemus Grammaticorum illi figmento, accentus puto. Vide & notata ad Iliad. A. v. 562.

294. Ἄελλαι χειμέριαι) *procellæ hibernæ*, id est, sævæ, turbidæ. *Hiems* Latinis frequenter tempestatem notat, & *hiemare* illis dicitur de mari cum tumultuatur, & procellis atque tempesta

Etenim quis vel unum menſem manens procul à ſua uxore
Aegre fert apud navem multa tranſtra habentem, quam procellae
Hybernae concludunt *in portu*, commotumque mare:
Nobis vero nonus eſt qui circumvolvitur annus 159
Hîc manentibus: qua de cauſſa non ſuccenſeo Achivos
Aegrè ferre apud naves roſtratas: ſed tamen
Turpe tamdiu manere, & re infectâ redire.

Tole-

τατίθεται, καὶ κατὰ τὰ βαρύτονα κλίνεται. οἷον ζῶ ζώω, ζώεις, ζώοντος, καὶ ἐπὶ παρατατικοῦ ἔζωον

8 Ὣς τε θεοὶ δ' ἔζωον, ἀκηδέα θυμὸν ἔχοντες.

ἠβῶ ἠβώω, ἀΦ' ἧ τὸ ἠβώοιμι. ἀπὸ γὰρ βαρυτόνου τὸ 9 ἠβῴοιμι, κατὰ ταυτὸ τὸ 10 λέγοιμι, ὃν ἀπὸ περισπωμένου. εἰ γὰρ ἦν ἀπὸ περισπωμένου, ἦν ἂν ἠβώωμι. τὰ δὲ τῆς πρώτης ὁμοίως ἔχει τῇ τρίτῃ. εἴτε γὰρ ἀπ' αὐτῆς ἔτω γίνεται, εἰς βαρύτονον μετατίθεται συζυγίαν.

293 Ἄελλαι εἰλέωσιν] παρετυμολογεῖ κἀνταῦθα. ὡς ἐν τῷ 11 τέμενος τά . . . . . ἄελλα γὰρ ἀπὸ τοῦ ἄειν τὸ πνεῖν, καὶ τοῦ εἰλεῖν τὸ συγκρέΦειν. δηλοῖ δὲ τὴν κοινῶς ἀνεμοζάλην. ταυτὸ δύναται καὶ ἡ θύελλα, ἀπὸ τοῦ θύειν, τὸ σὺν σΦοδρότητι ὁρμᾶν, καὶ τοῦ 12 ἐλεῖν.

296 Νεμεσίζομαι] ἀπὸ τοῦ νεμεσῶ νεμεσίζομαι κατὰ παραγωγήν, ὡς ἀπὸ τοῦ προκαλοῦμαι 13 προκαλίζομαι, ὧν τὰ μὲν εἰσὶ κοινὰ, τὸ δὲ 14 νεμεσίζομαι καὶ προκαλίζομαι ποιητικόν.

302 Κῆ-

8. Heſiod. Ἔργ. 112. 9. Il. λ. 669. & alibi.. 10. ita leg. MS. habet λέγει μοι. 11. forte reſpexit Moſchopulus Il. υ. v. 184. τέμενός τε πάμπαν ἔξοχον ἄλλων. 12. MS. ἐλεῖν. 13. MS. προκαλίζ &c. 14. MS. νομίζομαι.

peſtatibus agitatur. Horat. lib. II. Sat. II. v. 17.

——— *Et atrum*
Defendens piſces hiemat mare.

Vide & CL. Grævium ad Suet. Aug. c. 72.

298. Ἀχρόν τι δηρόν τι μίμνειν, &c.) Ariſtot. Rhetor. lib. I. c. 6. Cicer. Epiſt. ad Att. lib. VI.

Quidve domum ſertis decimo niſi dedecus anno?

Ovid. Metam. lib. XIII. Hinc proverbium

Τλῆτε φίλοι ἠ μείνατ' ἐπὶ χρόνον, ὄφρα δαῶμαι
Εἰ ἐτεὸν Κάλχας μαντεύεται, ἠὲ καὶ οὐκί.
Εὖ γὰρ δὴ τόγε ἴδμεν ἐνὶ φρεσὶν, ἐστὲ ὔ πάντες
Μάρτυροι, ὃς μὴ κῆρες ἔβαν θανάτοιο φέρουσαι·
Χθιζά τε ἠ πρωΐζ', ὅτ' ἐς Αὐλίδα νῆες Ἀχαιῶν
Ἠγερέθοντο, κακὰ Πριάμῳ & Τρωσὶ φέρουσαι,
Ἡμεῖς δ' ἀμφὶ περὶ κρήνῃ, ἱερὰς κτὶ βωμοὺς
Ἕρδομεν ἀθανάτοισι τελήεσσας ἑκατόμβας,
Καλῇ ὑπὸ πλατάνιστῳ, ὅθεν ῥέεν ἀγλαὸν ὕδωρ·
Ἔνθ' ἐφάνη μέγα σῆμα· δράκων ἐπὶ νῶτα δαφοινὸς,
Σμερδαλέος, τόν ῥ' αὐτὸς Ὀλύμπιος ἧκε φόως δε,
Βωμοῦ ὑπαΐξας, πρὸς ῥα πλατάνιστον ὄρουσεν·

Ἔνθα

ΣΧΟΛΙΑ ΠΑΛΑΙΑ.

302 Κῆρες θανάτοιο] κὴρ οὐχ ἁπλῶς ἡ μοῖρα, ἀλλ' ἡ τοῦ θανάτου. ἔστι μὲν οὖν τὸ ἐντελὲς κὴρ θανάτου. εἶτα κατὰ παράληψιν καὶ χωρὶς τοῦ θανάτου λέγεται [14] ἐπὶ τούτου σημαινομένου

—— [15] Τὸ δέ τοι κὴρ εἴδεται εἶναι.

[16] πολὺς δὲ ἐστιν ἐν τῷ τοιούτῳ Ὅμηρος. ἑκατηβόλον γὰρ λέγει τὸν Ἀπόλλωνα ἐντελῶς. εἶτα κατὰ παράληψιν καὶ [17] ἕκατον αὐτὸν

14. ἐπὶ deest in MS. 15. Il. α. 228. 16. MS. πολύς. 17. MS. ἑκαστον.

lium apud Erasmum (qui singulas fere gnomas Homericas, nescio quomodo, in parœmias transmutat)

Turpe est & mansisse diu vacuumque redire.

Et alludit procul dubio Cicero lib. III. de Off. *Inanem redire turpissimum est.* Et imitatur Q. Calab. lib. IX.

Αἰδὼς γὰρ μάλα πολλὸν ἐπὶ χρόνον ἴσχεν ἀνδρὰς μένοντας
Ἐμμενὲς ἀτρέκτους.

Duport.

299. Ἐπὶ χρόνον) Scil. ὀλίγον, uti recte exponit Brev. Schol. id est, *per aliquod tempus, aliquantisper.* In fragm. Memnonis Historici, φυλαττόμενον εἶχεν ἐπὶ χρόνον. Onomast. vetus ἐπὶ χρόνου, *aliquantisper.* Triginta duos versus, qui sequuntur, convertit Cicero lib. II. de Divinat. cap. 30.

303. Ἐς Αὐλίδα &c.) Virgil. Æneid. IV. v. 425.

Nam

Tolerate amici & manete aliquantiſper, ut ſciamus
Utrum verum Calchas vaticinetur nec ne.
Probe enim hoc ſcimus animo, eſtis autem omnes
Teſtes, quos Parcae mortiferae non abſtulerunt (i.e. *qui diem ſupremum non obiiſtis*:)
Heri & nudius tertius, quando in Aulidem naves Achivorum
Congregabantur, mala Priamo & Trojanis illaturae,
Nos autem circa fontem, ſacris in altaribus
Faciebamus immortalibus perfectas hecatombas,
Pulchrâ ſub platano, unde fluebat limpida aqua:
Illic apparuit magnum ſignum: draco rubris maculis dorſo diſtinctus,
Horribilis, quem ipſe Olympius miſit in lucem,
Ex imo altari prolapſus, ad platanum concitatus perrexit:

Ibi

λέγει, καὶ [18] μῶλον ἄρηος ἐντελῶς λέγει, εἶτα καὶ μῶλον χωρὶς τοῦ ἄρηος ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ, καὶ Φύλοπιν πολέμου

——— [19] Οὐδὲ δύνανται
Φυλόπιδος κορέσασθαι ὁμοίΐου πολέμοιο.

εἶτα καὶ Φύλοπιν χωρὶς τοῦ πολέμου ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ.

304 Ἠγερέθοντο] ἀπὸ τοῦ ἀγείρω ἀγειρέθω, καὶ ἐκβολῇ τοῦ ῑ ἀγερέθω, ὡς ἀπὸ τοῦ [20] θάλλω θαλέθω ἐκβολῇ τοῦ λ. ἀφ' ὃ τὸ ἠγερέθοντο ἐπὶ παθητικοῦ παρατατικοῦ.

312 Τ.

18. Il. β. 401. 19. Il. N. 635. 20. MS. θέλω.

Non ego cum Danais Trojanam exſcindere gentem
Aulide Juravi.

Aulis urbs Bœotiæ e regione Chalcidis, ubi Græci in Trojanos expeditionem ſuſcepturi convenerunt. Tryphon. exiſtimavit Αὐλὶς derivari ab αὐλισθῆναι; ſed rectius deducitur ab Aulide, filia Euonymi, Cephiſſi filii. *Stephan. Byzant.* Cum Tryphone facit Etym. Magni auctor, & Brev. Schol. hic. Utramque ſententiam propoſuit Euſtath. ad Catalog.

310. Βωμὸν ὑπαΐξας] Similiter ſerpens ex ara lapſus apud Virgil. Æneid. lib. v. v. 84.

Dixerat hæc; adytis cum lubricus anguis ab imis
Septem ingens gyros, ſeptena volumina traxit,
Amplexus placide tumulum, lapſuſque per aras.

Ἔνθα δ' ἔσαν στρουθοῖο νεοσσοὶ, νήπια τέκνα,
Ὄζῳ ἐπ' ἀκροτάτῳ, πετάλοις ὑποπεπτηῶτες,
Ὀκτώ· αὐτὰρ μήτηρ ἐνάτη ἦν, ἣ τέκε τέκνα·
Ἔνθ' ὄγε τοὺς ἐλεεινὰ κατήσθιε τετριγῶτας·
Μήτηρ δ' ἀμφεποτᾶτο ὀδυρομένη φίλα τέκνα·
Τὴν δ' ἐλελιξάμενος πτέρυγι λάβεν ἀμφιαχυῖαν.
Αὐτὰρ ἐπεὶ κατέφαγε στρουθοῖο τέκνα καὶ αὐτήν,
Τὸν μὲν ἀρίζηλον θῆκεν θεὸς, ὅσπερ ἔφηνε·
Λαὸν γάρ μιν ἔθηκε Κρόνου παῖς ἀγκυλομήτεω·
Ἡμεῖς δ' ἐσμέν τε θαυμάζομεν οἷον ἐτύχθη.
Ὡς ὃν δὴ πέλωρα θεῶν εἰσῆλθ' ἑκατόμβας,
Κάλχας δ' αὐτίκ' ἔπεφν' θεοπροπέων ἀγόρευε,

Τιπ'

ΣΧΟΛΙΑ ΠΑΛΑΙΑ.

312 Ὑποπεπτηῶτες] ἀντὶ τοῦ ὑποκείμενοι. ἀπὸ [19] ὑποπεπτωκότες κατὰ συγκοπὴν ὑποπεπτῶτες. ὡς παρὰ Σοφοκλεῖ

—— [20] Ὡς ἀνμαῖος, εἰ βαίη, μόλοι,
Πεπτῶτ' ἀδελφὸν τόνδε συγκαθαρμόσαι.

εἶτα κατὰ πλεονασμὸν τοῦ π̄ ὑποπεπτηῶτες, ὡς [21] τετιηότες. καὶ ἐν τούτῳ γὰρ τὸ π̄ [22]. ἀπὸ γὰρ τίω, τέτια, ἀφ' ὃ τὸ τετιώς.

314 Τετριγῶτας] ποιὰ φωνὴ, [23] ἣ ἐπὶ τῶν νυκτερίδων κυρίως τίθεται. εἶτα ἀπὸ τούτων καὶ ψυχὰς λέγει τετριγυίας, καὶ

19. MS. ὑπτωκότες. 20. Ajace Flagell. v. 938. 21. apparet ex sequentibus ita Moschopulum scripsisse MS. habet τετηώτες. 22. addidit procul dubio Moschopulus πλεονάζει. 23. MS. ἤτ.

Quæ teste Servio ex hoc Homeri loco sumsit Virgilius.

312. Ὄζῳ ἐπ' ἀκροτάτῳ &c.] Hunc locum vertit Ovid. Metam. XII. pr.

Nidus erat volucrum bis quattuor arbore summa,
Quas simul, & matrem circum sua damna volantem,

(ex-

Ibi erant paſſeris pulli, parvi nati,
Arbore ſumma, ſub foliis jacentes,
Octo: ſed mater nona erat, quae excluſit pullos:
Ibi ille hos miſerabiliter voravit ſtridentes:
Mater autem circumvolabat lugens ſuos pullos:
Hanc convolvens *ſe* alâ prehendit valdè clamitantem.
Sed poſtquam pullos devoravit paſſeris & ipſam,
Hunc quidem clarum fecit Deus, qui oſtenderat.
In Lapidem enim ipſum convertit Saturni filius verſuti:
Nos autem ſtantes admirabamur quod acciderat.
Ut terribilia portenta Deorum prorepſerunt ad hecatombas,
Calchas ſtatim deinde vaticinans concionabatur,

Cur

[24] σρεθὸς ἐνταῦθα τετριγῶτας. Ἰσέον δὲ ὅτι τὰς εἰς ω̄ μετοχὰς τῶν παρακειμένων οἱ μὲν κοινοὶ διὰ τοῦ ο̄ μικροῦ κλίνεσιν, οἱ δὲ ποιηταὶ, ἐνίοτε δὲ διὰ τοῦ ω̄ μεγάλε πρὸς τὴν χρείαν τοῦ μέτρε ἔχει μὲν ἓν ἐνεχὼς τρίζω, μέσος παρακείμενος τέτριγα ἑτεροκλίτως, ὡς ἀπὸ ἐνεχῶτος διὰ ω̄ [25] ἐνφερομένε· οἱ γὰρ διὰ τοῦ ζ̄ ἐνεχῶτες τοῦς μέζας παρακειμένας διὰ τοῦ α̅ ἔχεσιν, οἷον Φράζω πέφραδα ὅσοι δὲ διὰ τοῦ γ̄ ἔχεσι, ἑτεροκλίτως μὲν ὡς εἴρηται, ἔτως ἀυτοὺς ἔχεσι πλὴν [26] οἰκείως διὰ τῆς ἀυτῆς συζυγίας εἶναι, τοὺς διὰ τοῦ ζ̄ ἐνεχῶτας, καὶ τοὺς διὰ τῶν δύο ω̄.

316 Ἀμφιαχυῖαν] ἰαχέω ἰαχῶ, ἰαχήσω μέλλων, ἴαχον δεύτερος ἀόριςος, ὡς [27] ἔλακον, ἴαχα μέσος παρακείμενος, ἀφ' ὃ ἰαχυῖα, καὶ μετὰ τῆς ἀμφὶ ἀμφιαχυῖα.

323 Ἀ-

24. MS. σρεθὸς. 25. MS. ἐνφερόμενον. 26. MS. οἰκίως. 27. MS. ἔλακι.

Corripuit ſerpens; avidaque recondidit alvo.

319. Λᾶάν μιν ἔθηκε] Hac locutione uſus quoque eſt Quint. Calaber, lib. I. v. 291, illamque, ut videtur, ex hoc Homeri loco ſumſit

Ἦ ῥα Θεὸς Νιόβην λᾶαν θέσαν,
Ubi Dei Niobem in lapidem converterunt.

324. Τέ-

Τίπτ' ἄνεῳ ἐγρέσθε κακηκοέοντες Ἀχαιοί;
Ἡμῖν μὲν τόδ' ἔφηνε τέρας μέγα μητίετα Ζεύς,
Ὄψιμον, ὀψιτέλεστον, ὅου κλέος ἔσποτ' ὀλεῖται.
Ὡς ὅτε κεῖ τέκεν ἔφαγε σπαρτοῖο καὶ αὐτίδα,
Ὀκτώ, ἀταρ μήτηρ ἐνάτη ἦν, ἣ τέκε τέκνα·
Ὡς ἡμεῖς τοσσαῦτ' ἔτεα πολεμίξομεν αὖθι,
Τῷ δεκάτῳ δὲ πόλιν αἱρήσομεν εὐρυάγυιαν.
Κεῖνος δ' ὡς ἀγόρευε· τὰ δὴ νῦ πάντα τελεῖται.
Ἀλλ' ἄγε μίμνετε πάντες ἐϋκνήμιδες Ἀχαιοὶ
Αὐτοῦ, εἰσόκεν ἄσυ μέγα Πριάμοιο ἕλωμεν.
Ὡς ἔφατ'. Ἀργεῖοι δὲ μέγ' ἴαχον, ἀμφὶ δὲ νῆες
Σμερ-

ΣΧΟΛΙΑ ΠΑΛΑΙΑ.

323 Ἄνεῳ] 28 ἄφωνοι μετ' ἐκπλήξεως. ἀπὸ τοῦ σερητικοῦ α̅ καὶ τοῦ ἄυω, τὸ φονῶ, ἄναυος καὶ Ἀττικῶς ἄνεως, ἡ εὐθεία τῶν πληθυντικῶν ἄνεῳ.

325 Ὄψιμον, ὀψιτέλεστον] ὥσπερ ἑρμηνευτικόν ἐσι τὸ δεύτερον τοῦ πρότερα, ἤγουν βραδὺ καὶ ὀψὲ τοῦ χρόνου ἀποβησόμενον.

Ὅου] καὶ ἕ τινος, κατὰ πλεονασμὸν τοῦ ο̅, ὡς ἐν τῷ Φόως. ἔχει δὲ τὴν δασεῖαν τοῦ ε̅. ὡς τὸς . . . . . τὸν τοῦ ἧκεν. οἱ Ἀττικοὶ ὅτε λέγουσιν μετὰ τῆς εὐθείας τοῦ ο̅, καὶ τότε παρ' αὐτοῖς

28. MS. ἄφανον.

324. Τέρας] per σημεῖον exponunt Brev. Schol. & Etymol. Inter has voces proprie ſtatuitur differentia a veteribus, ut ſit σημεῖον μὲν, τὸ παρὰ τόπον, ἢ παρὰ τὸ ὡς ὅπιπολὺ γινόμενον. Τέρας δὲ, τὸ παντελῶς παρὰ φύσιν, Euſtath. hic. Etymologicon ineditum, quod in publica Procerum Reipublicæ Trajectinæ Bibliotheca ſervatur: Τέρας, θαῦμα παρὰ φύσιν, παρὰ τὸ εἴρω τὸ λέγω, ὁ μέλλων ἐρῶ, ἔρας καὶ τέρας. οἱ γὰρ μάντεις διὰ σημείων καὶ τεράτων τὰ μέλλοντα ἔλεγον. Διαφέρει τέρας σημείου, τέρας λέγεται τὸ παρὰ φύσιν γινόμενον πρᾶγμα, σημεῖον δὲ τὸ κατὰ τὸ κοινὸν συνήθειαν γενόμενον τέρας. Quæ totidem fere verbis in Etymol. Magno leguntur. Hæc autem differentia non ubique obſervatur.

325. Ὄψιμον, ὀψιτέλεστον &c.] Vertit Cicero

Tarda & ſera nimis, ſed fama & laude perenni.

Hinc

Cur muti facti eſtis comantes Achivi?
Nobis quidem hoc oſtendit ſignum magnum conſultor Jupiter,
Serum, ſeri exitus, cujus gloria nunquam peribit.
Ut hic pullos devoravit paſſeris & ipſam,
Octo, ſed mater nona erat, quae excluſit pullos:
Sic nos tot annos bellabimus ibi,
Decimo autem urbem capiemus latas vias habentem.
Ille ſic concionatus eſt: quae nunc omnia complentur.
Sed age manete omnes bene-ocreati Achivi
Hîc, donec urbem magnam Priami capiamus.
Sic dixit. Argivi vero alta voce clamarunt, utrimque autem naves

Hor-

ἀντί τινος λεγομένϖ. ὃ καὶ ἐγκλίνεται, οἷον [29] *ἤκϖσάτϖ. καθὸ λέγϖσιν οἱ Ἀττικοὶ δοτικὴν ὅτῳ, αἰτιατικὴν δὲ ϑ λέγϖσι, ποτὲ κατὰ ταύτην τὴν ἀκολϖθείαν, ἐπεὶ ϑδὲ τὸ τὸν λέγϖσι, ποτὲ ἀντὶ τϖ τινά. οἱ ποιηταὶ δὲ καὶ ταῦτα, καὶ ὁτέων λέγϖσιν ἐπὶ τῶν πληθυντικῶν, καὶ ὁτέοις, καὶ ὅτινας ἐπὶ τῆς αἰτιατικῆς, ϑκέτι μετὰ τϖ ἄρθρϖ, ἐπεὶ ϑδέποτε τὸ τῆς αἰτιατικῆς ἄρθρον ἐπὶ τῆς σημασίας τοῦ τίς λέγεται, ἀλλὰ μετ' ἀυτοῦ ἤδη τϖτϖ, ᾧ ἐδήλϖν τὰ τῆς γενικῆς καὶ δοτικῆς ἄρθρα μετὰ τοῦ ο συντιθέμενα.*

329 Ἀιρήσομεν] *καθαιρήσομεν, πορθήσομεν· γράφεται καὶ ἐν τῷ πεζῷ λόγῳ χωρὶς τῆς προθέσεως ἐπὶ τϖτϖ τοῦ* [30] *σημαινομένϖ.* 334 Ko-

29. Sic MS. omnino mendoſe: forte ſcripſit ἤκϖσ' ὅτϖ. 30. MS. σημαίνϖ.

Hinc proverbium: Τὸ καλὸν ὀψιτέλεστον γίνεται. Eleganter quoque Euripid. Jone v. 1615.

Χρόνια μὲν τὰ τῶν θεῶν πῶς, εἰς τέλος δ' ἂν ἀσθενῆ,
Tarda ſeu ſero quidem veniunt Deorum auxilia, ſed tandem non ſunt infirma.

Calchas apud Ovid. Metam. XII. de excidio Trojæ, vel potius Ovidius hunc locum vertens

--- Vincemus, ait; gaudete, Pelaſgi.
Troja cadet; ſed erit noſtri mora longa laboris.

328. Τοσσῦτ'] ita editiones recentiores omnes. Reſcripſi ex Turnebiana, pariſienſi & Port ποσσῦτ' quod & metrum poſtulat.

329. Τῷ δεκάτῳ &c.] Græcos non fuiſſe per omne illud bellum Trojano bello

Σμερδαλέον κονάβησαν ἀϋσάντων ὑπ' Ἀχαιῶν,
Μῦθον ἐπαγνήσαντες Ὀδυσσῆος θείοιο.
Τοῖσι δ' ἂρ μετέειπε γερήνιος ἱππότα Νέστωρ,
Ὦ πόποι, ἦ δὴ παισὶν ἐοικότες ἀγορήσασθε
Νηπιάχοις, οἷς ἔπι μέλλῃ πολεμήϊα ἔργα.
Πῆ δὴ συνθεσίαι τε καὶ ὅρκια βήσεται ἡμῖν;
Ἐν πυρὶ δὴ βυλαί τε γυοίατο μήδεά τ' ἀνδρῶν,
Σπονδαί τ' ἄκρητοι, καὶ δεξιαὶ, ἧς ἐπέπιθμεν.
Αὔτως γάρ ῥ' ἐπέεσσ' ἐριδαίνομεν, οὐδέ τι μῆχος
Εὑρέμεναι δυνάμεσθα, πολὺν χρόνον ἐνθάδ' ἐόντες.
Ἀτρεί-

ΣΧΟΛΙΑ ΠΑΛΑΙΑ.

334 31 Κονάβησαν] περιεκονάβησαν, περιήχησαν. κοναβῶ ἐν πρώτῃ συζυγίᾳ τῶν περισπωμένων, λέγεται καὶ κοναβίζω ἐν τετάρτῃ τῶν βαρυτόνων. ποιὰ δέ ἐςι φωνὴ, ἀπὸ τοῦ ἤχου πεποιημένη, ὃν ποιεῖ τὰ ξηρὰ σώματα συγκρουόμενα.

337 Ἀγοράασθε] ἐπὶ παρατατικοῦ λέγεται εἰ γὰρ ἦν ἐπὶ ἐνεςῶτος 32 εἶχεν ἂν τὸ ᾱ βραχύ, ἔςι δὲ ἀντὶ τοῦ ἀορίςου ἀποτείνει δὲ ὁ λόγος πρὸς τὴν τοῦ Ὀδυσσέως δημηγορίαν καθὰ ἀποδίδωσιν ὁ Πορφύριος. ἀγορεύω κοινῶς, ἀγοράομαι ἀγορεῦμαι ποιητικῶς, ἀφ' οὗ τὸ ἀγοράασθε· καὶ τὸ 33 ἠγορόωντο κατὰ πλεοναςμὸν τοῦ ᾱ καὶ τοῦ ο. Ἰςέον δὲ ὅτι τὸ ᾱ ἀμετάβλητον μὲν ἐπὶ τῶν παρεληλυθότων ἐςι παρ' Ἴωσιν· ἔτι δὲ ἀναύξητον ἐξ ἀνάγκης μένει, εἰ βραχὺ ἐπὶ τοῦ ἐνεςῶτος ἐςί . . . . . .
. . . . . .
. . . . . .

31. κονάζησαν deest in MS. 32. MS. ἦχον. 33. Occurrit hæc vox Iliad. δ. v. 1.

bello occupatos existimat Heracl. Pont. vide quæ ex Herodico refert p. 424. Decimo vere Trojam captam docet Propertius

Et

Horrendum in modum reſonabant clamantibus Achivis,
Sermonem approbantes Ulyſſis divini.
Inter hos dixit Gerenius eques Neſtor,
Proh Dii! re vera pueris ſimiles loquimini
Parvis, quibus non ſunt curae bellica opera.
Quò jam pacta & juramenta ibunt nobis?
In ignem jam conſilia abierint curaeque virorum,
Sacramentaque vini libatione ſancita, & dextrae, quibus confiſi ſumus.
Fruſtrà enim verbis contendimus, neque ullam rationem
Invenire poſſumus, etſi multo tempore hîc moremur.

Atrida,

338 Πολεμήϊα ἔργα] ὡς τὸν πάτροκλον λέγει πατροκλῆν, ὄνομα κύριον ἐφ' ἑτέρȣ κυρίȣ ὀνόματος τύπον μετασχηματίζων, ȣ̃τω καὶ τὰ πολέμια ἔργα πολεμήϊα λέγει, ὁμοίως τῷ βασιλήϊα, κτητικὸν ὄνομα ἐφ' ἑτέρȣ κτητικοῦ μετασχηματίζων. κατὰ τοιȣ̃τον τρόπον καὶ τὰ ξένια δώρα 33 ξενήϊα λέγει, καὶ ἐν ἄλλοις πολλοῖς τῷ μετασχηματισμῷ. ἴχνια λέγει τὰ ἴχνη, καὶ κατὰ τοιȣ̃τον τρόπον, καὶ τὰ ἕλωρα ἑλώρια, καὶ τὰ ἕρκη ἕρκια, καὶ ἔτι τοὺς ὅρκȣς ὅρκια, ἀρσενικὸν ἐπὶ 34 τύπȣ ȣ̓δετέρȣ μετασχηματίζων.
341 Ἐπέπιθμεν] 35 ἑτεθαῤῥήκειμεν. πίθομαι ἐνεςὼς διὰ τȣ̃ ῑ παρὰ τοῖς ποιηταῖς, ἀφ' ȣ̃ μέσος παρακείμενος πέπιθα, ὁ ὑπερσυντέλικος ἐπεπίθειν, τὸ πρῶτον τῶν πληθυντικῶν ἐπεπίθειμεν, ὁ δὲ ἀπὸ τȣ̃ πείθω δεύτερος 36. ἀπὸ τȣ́τȣ γὰρ λέγȣσί τινες τὸ ἐπέπιθμεν

33. Od. ω. 272. 34. MS. τύπω. 35. MS. τεθαῤῥήκαμεν. 36. Mutilus hic Moſchopulus. Derivavit forte ab Aor. 2. ἐπέπιθον, in plur. ἐπεπίθομεν, per ſyncopen ἐπέπιθμεν, quod & ſequentia videntur ſuadere.

Et Danaum decimo vere rediſſe rates. Idem quoque teſtatur marmor vetus.

341. Δεξιαὶ] Dextræ, promiſſiones dextris junctis firmatæ. Heſych. Δεξιαὶ, αἱ γινόμεναι κατὰ συνθήκας ἐπαφαὶ τῶν δεξιῶν χειρῶν, εἰς σύμβολον τȣ̃ βέβαια ἔσεσθαι τὰ συντεθέμενα. Et huc tendit expoſitio brevium ſcholiorum auctoris & Moſchopuli. Scholiaſt Ariſtophanis ad Nubes: Ἔθος ἦν ὅτι πίστει

Ἀτρείδη, σὺ δέ θ' ὡς πρὶν ἔχων ἀστεμφέα βουλήν,
Ἄρχευ Ἀργείοισι κατὰ κρατερὰς ὑσμίνας,
Τοὺς δὲ δ' ἔα φθινύθειν, ἕνα καὶ δύο, τοί κεν Ἀχαιῶν
Νόσφιν βουλεύωσ'· ἄνυσις δ' οὐκ ἔσσεται αὐτῶν
Πρὶν Ἄργος δ' ἰέναι, πρὶν καὶ Διὸς αἰγιόχοιο
Γνώμεναι εἴτε ψεῦδος ὑπόσχεσις, ἠὲ καὶ οὐκί.
Φημὶ γὰρ οὖν κατανεῦσαι ὑπερμενέα Κρονίωνα
Ἤματι τῷ ὅτε νηυσὶν ἐπ' ὠκυπόροισιν ἔβαινον
Ἀργεῖοι, Τρώεσσι φόνον καὶ κῆρα φέροντες,
Ἀστράπτων ἐπιδέξι', ἐναίσιμα σήματα φαίνων·

Τῷ,

ΣΧΟΛΙΑ ΠΑΛΑΙΑ.

πιθμεν. ἔστι μὲν ἄχρηστος, ἔστι δὲ καὶ ἐνεργητικὸς, ὡς εἶναι ταυτὸ [37] τῷ ἐπέπιθμεν, εἰ ἀπὸ τούτου εἴη τὸ ἐπείσαμεν, ὃ δὴ κατ' οὐδένα τρόπον ἐνταῦθα συμφωνεῖ, οὐδ' εἰ κατ' ἐπαναστροφὴν ἐπὶ τὸ λέγον πρόσωπον λέγοιτο. τινὰ γὰρ [38] ἔυνοιαν συνάγει τὸ δεξιώσεις ἐγένετο, ἀφ' αἷς ἔπεισαν ἑαυτούς.

345 Ἄρχευ] ἀντὶ τοῦ ἄρχε, τὸ παθητικὸν ἀντὶ ἐνεργητικοῦ.

37. MS. hic τὸ & mox τῷ. 38. MS. ἔννοιαν.

πίστει καὶ συνθήκαις βεβαίαις τὰς δεξιὰς διδόναι ἀλλήλων.

345. Ἄρχευ] Mirum ni ἄρχευ' cum apostropho scribendum est pro ἄρχευε. Nam si dicamus esse ἄρχευ pro ἄρχε (ut necessario dicendum erit) ubi similem hujus verbi usum reperiemus, ἄρχεσθαι pro ἄρχειν? At ἀρχεύειν habemus lib. 8. v. 200

Ἀρχεύειν Τρώεσσι κατὰ κρατερὰς ὑσμίνας.

Nihil tamen immutare ausus sum, quum a nemine factam hujus scripturæ mentionem ac ne mei quidem exemplaris auctoritate (qua tamen aliquoqui maxima valet apud me) confirmari viderem *Stephanus* Aliam rationem qua hic nodus solvatur, ostendit Moschopulus: passivum nempe ἐνεργητικῶς poni, quod Græcis & Latinis non est infrequens.

347. Ἄνυσις &c. Parentheseos notæ hæc includi vult Moschopulus.

350. Φη-

Atrida, tu autem ſicut ante habens firmum conſilium,
Impera Argivis in fortibus praeliis,
Hos autem ſine tabeſcere, unum & alterum, qui ab Achivis
Seorſum conſulunt (i. e. *clandeſtina ineunt conſilia*:) profectus autem non erit ipſis
Ut prius Argos redeamus, quàm & Jovis Aegiochi
Cognoſcamus utrum falſa promiſſio, an vero non.
Dico enim annuiſſe praepotentem Saturnium
Die illo quando naves citas conſcenderunt
Argivi, Trojanis caedem ac fatum illaturi,
Fulgurantem ad dextram, fauſta ſigna oſtendentem:

Qua-

347 Ἄνυσις δ' οὐκ ἔσσεται αὐτῶν] τελείωσις δὲ οὐκ ἔςαι τῆς βουλῆς αὐτῶν, ἅτε παραβαινόντων τοὺς ἑαυτοῦ ὅρκους δηλοῖ, διὰ μέσου δὲ λέγεται τοῦτο. τὸ δ' ἑξῆς, οἵ περ ἂν ἰδίᾳ ἀπὸ τῶν Ἀχαιῶν βουλεύωσι πρότερον ἐπὶ τὸ Ἄργος ἀπιέναι, καὶ τὸ ἑξῆς.
353 Ἐναίσιμα] αἴσια, [37] εὐξύμβολα. ἀπὸ τοῦ αἶσα, τὸ πρέπον. ὥσπερ γὰρ ἡ μοῖρα, λέγεται μὲν ἐπὶ τῆς [38] εἱμαρμένης, λέγεται δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ πρέποντος. κατὰ ταῦτα καὶ ἡ [39] αἶσα.

359 E-

37. MS. ἀσύμβολα. 38. MS. ἡμαρμένης. ita quoque ad v. 155. h. l. 39. MS. αἴσια.

350. Φημὶ γὰρ &c. Ἀστράπτων &c. φαίνων] pro ἀστράπτοντα, φαίνοντα. Errant illi, qui hujuſmodi locutionem pro ſolœciſmo habent. Solœciſmum videri, non vero ſolœciſmum eſſe dicit Euſtathius & Schol. Eurip. ad Phœniſſ. v. 290. Homerus ita loquutus eſt ἢ καὶ ἀρχαΐζων, ἢ καὶ μιμούμενος ῥήτορα ἐναγώνιον νοήμασιν ἑαυτὸν ἀπασχολοῦντα, καὶ τοῦ καταλλήλου τῆς συντάξεως μὴ διόλου φροντίζοντα, Euſtath. Euripid. l. d.

Μέλλων δὲ πέμπειν μ' Οἰδίπου κλεινὸς γόνος.

Scholiaſt. ἔδει εἰπεῖν, μέλλοντος πέμπειν με Οἰδίποδος &c. Nonnulla alia loca ibi adferunt Canterus & Barneſius.

351. Ἤματι τῷ] *die illo*, id eſt, tempore illo. Retinui tamen in verſione, quia & latini ita loquuntur. Vide Gataker. de ſtylo Nov. Inſtrum. c. xxv. & Pfochen. diatr. §. LI.

Τῷ, μή τις πρὶν ἐπειγέσθω οἶκόν δε νέεσθαι,
Πρίν τινα πὰρ Τρώων ἀλόχῳ κατακοιμηθῆναι,
Τίσασθαι δ' Ἑλένης ὁρμήματά τε στοναχάς τε.
Εἰ δέ τις ἐκπάγλως ἐθέλει οἶκόν δε νέεσθαι,
Ἁπτέσθω ἧς νηὸς ἐϋσσέλμοιο μελαίνης,
Ὄφρα πρόσθ' ἄλλων θάνατον καὶ πότμον ἐπίσπῃ.
Ἀλλὰ ἄναξ, αὐτός τ' εὖ μήδεο, πείθεό τ' ἄλλῳ·
Οὔτοι ἀπόβλητον ἔπος ἔσσεται ὅ, τι κεν εἴπω.
Κρῖν' ἄνδρας κατὰ φῦλα, κατὰ φρήτρας, Ἀγάμεμνον,

Ὡς

ΣΧΟΛΙΑ ΠΑΛΑΙΑ.

359 Επίσπῃ] ἀντὶ τοῦ ἐπίσπηται. ὡς ἔφεπεν ἐν ἄλλοις ἀντὶ τοῦ ἐφείπετο. δηλοῖ δὲ τὸ ἐφέπεσθαι τὸ ἀκολουθεῖν, καὶ τὸ διώκειν, καὶ ἀπὸ τούτου τὸ καταλαμβάνειν. ἐφέπω ἐνεστὼς, ἔφεσπον ἀόριστος δεύτερος κατὰ τὴν ἀκολουθίαν τὸ ἔσχον, ἀφ' οὗ τὸ ὑποτακτικὸν ἐπίσπω, τὸ τρίτον ἐπίσπῃ.

362 Κατὰ φῦλα, κατὰ φρήτρας] 40 φῦλα λέγει τὰς φυλὰς,

40. MS. φύλας.

356. Ὁρμήματά τε στοναχάς τε) per ὁρμήματα voluntariam & spontaneam Helenæ ad Trojam profectionem intelligi ait Eustathius, honestate vocabuli fœminæ dedecus poëta tegente. Per στοναχὰς tangi illam facti pœnitentia, ut etiam alias dicetur. Didymus tamen ὁρμήματα interpretatur ἐνθυμήματα, *cogitationes*, quod etiam in quadam versione manuscripta satis vetere legi: ego tamen ab Eustathio non recedo. *Spond.* Addit idem ille Pseudodidymus μᾶλλον δ' ἅδε, ἁρπαγήν, raptum potius intelligit.

360. Ἀλλὰ ἄναξ, αὐτός τ' εὖ μήδεο, πείθεο &c.]

Consilium & datis, & dato Gaudetis.

Horat. lib. III. carm. 4. Nam & (juxta Hesiod. Εργ. 293.)

Ἐσθλὸς δ' αὖ κἀκεῖνος, ὃς εὖ εἰπόντι πίθηται·

Siquidem Ἴσον ἐκεῖνο παρ' ἐμοὶ κέκριται φρονέειν τε εὖ καὶ τῷ λέγοντι χρηστὰ πείθεσθαι, Herodot. apud Anton. Meliss. lib. 1. *Dum imperare discimus, parere prudenti in animum inducamus*, Liv. Præsertim, *cum non minus esse Im-*

Quare, ne quis priùs festinet domum redire,
Quàm apud Trojanorum uxorem dormiverit,
Ac ultus fuerit Helenae raptum gemitusque.
Quod si quis omnino volet domum redire,
Tangat nigram suam navem habentem bona transtra,
Ut ante alios mortem & fatum assequatur.
Sed rex, & tu bene consulito, & ausculta alteri:
Non repudiandum consilium erit, quod *tibi* dabo.
Digere viros in tribus & curias, Agamemnon,

Ut

Φρήτρας δὲ, ἃς οἱ Ἀττικοὶ Φρατρίας ἔλεγον. καθολικωτέρα δὲ καὶ περιεκτικὴ ἡ Φυλὴ [41] ταῖς Φρατρίαις. εἰς τρία γὰρ μέρη τὴν Φυλὴν διῄρουν, εἶτα [42] ἑκάστου μέρους Φρατρίαν ἐκάλουν. ἐλέγετο μὲν οὖν Φρατρία τὸ τρίτον μέρος τῆς Φυλῆς. Φράτορες δὲ ἐλέγοντο οἱ τῆς αὐτῆς Φρατρίας μετέχοντες, καὶ Φρατρίζειν τὸ τῆς αὐτῆς Φρατρίας μετέχειν. Φρατρίαρχος δὲ ὁ τῆς Φρατρίας ἄρχων.

364 Ἔρ-

41. malo τῆς φρατρίας. Et mox 42. ἕκαστον μέρος pro ἑκάστου μέρους.

Imperantis, consilio superare, quam gladio, Cæs. de Bell. Civ. lib. 1. *Duport.*

362. Κρῖν' ἄνδρας &c.] Dionys. Halicarn. in Τέχνῃ. Plutarch. in Pelopid. Dio Chrys. Orat. 56. Leo Tactic. cap. 4. Φρονιμώτερον δὲ ποιήσεις, ἐὰν τάξῃς ἀδελφοὺς μετὰ ἀδελφῶν, καὶ φίλους μετὰ φίλων, &c. Eadem fere habet Onosander Strateg. cap. 24. Nicet. Choniat. (qui etiam in prosa passim Ὁμηρίζει) in Joan. Comneno: Ὁ βασιλεὺς τὰς φάλαγγας διηυκρινηκὼς, καὶ κατὰ γένος καὶ φρατρίας διῃρηκὼς, ὡς φῦλα φύλοις ἀρήγωσιν. *Duport.* Egregium quoque est in hanc rem Leonis Imperatoris dictum: Ἡ γὰρ ἀγάπη συγκινδυνεύειν ἀλλήλοις, καὶ ἀριστεύειν παρασκευάζει.

Ibid. Κρῖν' ἄνδρας κατὰ φῦλα &c.] omnes interpretes φῦλα exponunt per *gentes* vel *populos*, & mox φῦλα ἢ φύλοις *gentiles gentilibus*, vel *populares popularibus*. Minus recte meo judicio. Verto *Digere, describe viros in tribus & curias*, & mox *tribules tribulibus*. Est hæc locutio ex Republ. Atheniensium desumta. Nam uti populus Romanus in tribus & curias, ita Atheniensis in φῦλα & φρατρίας dividebatur. Et huc tendit mens Moschopuli: vide quoque omnino Suidam voce Γεννῆται.

Ὡς φρήτρη φρήτρηφιν ἀρήγῃ, φῦλα φύλοις·
Εἰ δέ κεν ὡς ἔρξῃς, καί τοι πείθωνται Ἀχαιοί,
Γνώσῃ ἔπειθ' ὅς θ' ἡγεμόνων κακὸς, ὅς τέ νυ λαῶν,
Ἠδ' ὅσοι ἐσθλὸς ἔησι· κατὰ σφέας γὰρ μαχέσονται·
Γνώσεαι δ' εἰ καὶ θεοπροπίῃ πόλιν οὐκ ἀλαπάξεις,
Ἢ ἀνδρῶν κακότητι, καὶ ἀφραδίῃ πολέμοιο.
Τόνδ' ἀπαμειβόμενος προσέφη κρείων Ἀγαμέμνων,
Ἦ μὰν αὖτ' ἀγορῇ νικᾷς γέρον υἷας Ἀχαιῶν·
Αἰ γὰρ Ζεῦ τε πάτερ, καὶ Ἀθηναίη, καὶ Ἄπολλον,
Τοιοῦτοι δέκα μοι συμφράδμονες εἶεν Ἀχαιῶν·
Τῷ κε τάχ' ἠμύσειε πόλις Πριάμοιο ἄνακτος,
Χερσὶν ὑφ' ἡμετέρῃσιν ἁλοῦσά τε περθομένη τε.
Ἀλλά μοι αἰγίοχος Κρονίδης Ζεὺς ἄλγε' ἔδωκεν,
Ὅς με μετ' ἀπηνέσσι ἔριδας καὶ νείκεα βάλλει.
Καὶ γὰρ ἐγὼν Ἀχιλεύς τε μαχεσάμεθ' εἵνεκα κούρης
Ἀντι-

ΣΧΟΛΙΑ ΠΑΛΑΙΑ.

364 Ἔρξῃς] ῥέζω, ἔῤῥεξα, ἀφ' οὗ ὑποτακτικὸν ῥέξω, καὶ κατὰ μετάθεσιν τῶν γραμμάτων ἔρξω, τὸ δεύτερον ἔρξῃς.

366 Ἔῃσι] ἔω, ἀφ' ὃ ὑποτακτικὸν ἔω, τὸ τρίτον μέρος ἔῃ, καὶ πλεονασμῷ τῆς σι συλλαβῆς ἔῃσι. τῶν Ἀττικῶν δὲ ἐστὶ φασὶν αὕτη ἐν τοῖς ὑποτακτικοῖς ἡ προσθήκη κατὰ τὴν ἀκολουθίαν τῶν εἰς μι. ἐλέγετο δὲ ἰδίως Ἰβύκιος, ὅτι ὁ Ἴβυκος αὐτῇ μάλιστα ἐχρήσατο.

363. Ὡς φρήτρη φρήτρηφιν &c.] ad hunc versum alludit Lucian. in Revivisc.

Ὡς πῦρ πύρηφιν ἀρήγει, βάλεα δὲ βαλέεσσι.

364. Ἔρξῃς] Turneb. Paris. & Crispin. habent ἔρξῃς, & mox πείθοιτο.

366 Κατὰ σφέας] Verti ex mente brevium Scholiorum auctoris. Ista, κατὰ θύμους κατὰ τὸν ἑαυτῶν δύναμιν.

371 Αἰ γὰ Ζεῦ τε πάτερ &c.] Videtur Theocritus hunc locum in animo

Ut Curiales curialibus opem ferant, tribules tribulibus:
Si autem ſic feceris, & tibi paruerint Achivi,
Cognoſces dehinc quis Ducum ignavus, quis militum,
Et quis fortis fuerit. Pro virili enim pugnabunt.
Cognoſces etiam an Diis iratis urbem non expugnabis,
An virorum ignaviâ, & imperitiâ belli.
Hunc reſpondens allocutus eſt rex Agamemnon,
Revera dicendi peritia vincis filios Achivorum.
Utinam enim Jupiter pater, & Pallas, & Apollo,
Tales decem mihi conſultores eſſent Achivorum:
Sic citò caderet urbs Priami regis,
Manibus noſtris capta exciſaque.
Sed mihi Aegiochus Saturnius Jupiter dolores fecit,
Qui me in vanis litibus & contentionibus poſuit.
Etenim ego Achilleſque contendimus gratia puellae
Ver-

368 Κακότητι] ἀπὸ κοινοῦ λέγεται ἐπὶ τῶν θεῶν καὶ τῶν ἀνδρῶν. καὶ ἐπὶ μὲν τῶν θεῶν δηλοῖ τὴν βλάβην, ἣν αὐτοὶ βλάπτουσιν. ἐπὶ δὲ τῶν ἀνδρῶν τὴν κάκωσιν καὶ τὴν δειλίαν, ἣν ἐν ταῖς ψυχαῖς αὐτοὶ ἔχουσιν.

377 Οὕνεκα [41] κούρης] τῆς Χρυσηΐδος δηλοῖ ἐπάγει γὰρ, ἐγὼ δὲ χαλεπαίνων, ἤτοι δεινὰ ποιῶν καὶ θυμούμενος διὰ τὴν Χρυσηΐδα δηλοῖ, ἣν συνεβούλευεν ἐκεῖνος ἀποδοθήσεσθαι τῷ πατρὶ αὐτῆς,

41. ita MS. Editi habent εἵνεκα.

mo habuiſſe Idyll. XVI. v. 82.
Αἴ γὰρ Ζεῦ, κύδιστε πάτερ, καὶ πότνι' Ἀθάνα.

372. Ἔειν] Brevis Scholiaſtes in ſuo libro legit ἦεν: quæ tamen lectio in nulla editione comparet.

372. Τοιοῦτοι δέκα μοι συμφράδμονες &c.] Citat. Ariſtot. Polit. lib. III. cap. 12. Cic. de Senect. cap. X. *Dux ille Græciæ nuſquam optat, ut Ajacis ſimiles habeat decem, at ut Neſtoris: quod ſi acciderit, non dubitat quin brevi Troja*

Ἀντιβίοις ἐπέεσσιν· ἐγὼ δ' ἦρχον χαλεπαίνων.
Εἰ δέ ποτ' ἔς γε μίαν βουλεύσομεν, οὐκ ἔτ' ἔπειτα
Τρωσὶν ἀνάβλησις κακοῦ ἔσσεται, οὐδ' ἠβαιόν.
Νῦν δ' ἔρχεσθ' ἐπὶ δεῖπνον, ἵνα ξυνάγωμεν ἄρηα·
Εὖ μέν τις δόρυ θηξάσθω, εὖ δ' ἀσπίδα θέσθω,
Εὖ δέ τις ἵπποισιν δεῖπνον δότω ὠκυπόδεσσιν,
Εὖ δέ τις ἅρματος ἀμφὶς ἰδὼν, πολέμοιο μεδέσθω·
Ὥς κε πανημέριοι συγερῷ κρινώμεθ' ἄρηϊ.
Οὐ γὰρ παυσωλή γε μετέσσεται οὐδ' ἠβαιὸν,
Εἰ μὴ νὺξ ἐλθοῦσα διακρινέει μένος ἀνδρῶν.
Ἱδρώσει μέν τοι τελαμὼν ἀμφὶ στήθεσσιν
Ἀσπίδος ἀμφιβρότης, περὶ δ' ἔγχεϊ χεῖρα καμεῖται·
Ἱδρώσει δέ τοι ἵππος ἐΰξοον ἅρμα τιταίνων.
Ὃν δέ κ' ἐγὼν ἀπάνευθε μάχης ἐθέλοντα νοήσω

Μι-

ΣΧΟΛΙΑ ΠΑΛΑΙΑ.

τῆς, καὶ ἄλλως ἡ ἀρχὴ τῆς μάχης διὰ τὴν χρυσηΐδα ἐγένετο. ἐντελεύτησε δὲ εἰς τὴν ἀφαίρεσιν τῆς βρισηΐδος[42] . . . . . δι' ἣν ἤδη ἡ μάχη ἰσχυρὰ καὶ δύσλυτος ἐγένετο.

380 Ἀνάβλησις κακοῦ] ὑπέρθεσις τῆς ἐπιθέσεως τοῦ κακοῦ, ὡς

42. forte explere lacunam possis legendo Βρισηΐδος, nec plura deesse putem.

ja sit peritura. Ita & Darius apud Herodot. lib. IV. p. m 353. optabat sibi tot Megabuzos, quot acini essent in malo punico. vide Duport. hic. Egregium est & illud Euripidis dictum: Σοφὸν ἓν βούλευμα τὰς πολλὰς χεῖρας νικᾷ.

381. Νῦν δ' ἔρχεσθ' ἐπὶ δεῖπνον &c.] Ironice torqueri potest in rixosos convivas: atque ita sane de sophistis in cœna rixantibus usus est Plutarch. in Sympos. lib. I. & in eandem fere rem Athenæus lib. X. & ex eorum altero Eustathius in locum: nec multo aliter

Verbis inter ſe adverſantibus: ego autem primus ſuſcepi jurgium.
Sin vero unquam in unum conſultabimus, non amplius poſteà
Trojanis dilatio excidii erit, ne exigui temporis quidem.
Nunc autem abite ad prandium, ut conſeramus pugnam:
Benè quidem quiſque haſtam acuat, benè & ſcutum muniat,
Benè pabulum quiſque equis det veloces pedes habentibus,
Benè quiſque currum utrinque explorans, de praelio cogitet:
Ut per totam diem horrendo cernamus Marte.
Nulla enim ceſſatio erit, ne quidem exigui temporis,
Niſi nox veniens diremerit ardorem virorum.
Sudabit quidem cujuſque lorum circum pectora
Scuti circumtegentis hominem, lanceâ verò *portanda quiſque* manum fatigabit.
Sudabit & cujuſque equus politum currum trahens.
Quem autem ego ſeorſum à pugna volentem videro
Mane-

περὶ ἐμψύχȣ τοῦ κακοῦ ποιεῖται τὸν λόγον. ἀναβολὴν γὰρ λέγει κακοῦ, ἣν τὸ κακὸν [43] δήλως ἀναβαλεῖται.

384 Μεδέσθω] [44] Φροντιζέτω. ἀπὸ τοῦ μήδομαι κατὰ συςολὴν τοῦ η̄ εἰς ε̄.

385 Κρινώμεθα] συγκρινώμεθα, ὁμιλῶμεν.

Αρηϊ

43. Eadem nota in MS. quæ fuit ad v. 164. 44. MS. φροντιζέτο

ter Macrob. Saturn. lib. VII. cap. 1. Atque ideo etiam forte *a conviviis exulet Philoſophia*, utpote ἐριστικά. *Duport.*

388. Στήθεσσιν] Nonnullæ editiones veteres, Baſil, Turnebi, Criſpin. Pariſ. habent στήθεσφιν.

391. Ὃν δέ κ' ἐγὼν &c.] Memoria lapſus eſt Ariſtot., cum lib. III. Ethicor. hæc, quæ ſunt Agamemnonis, tribuit Hectori. Ejus verba ſunt: Ἀνα-

Μιμνάζειν παρὰ νηυσὶ κορωνίσιν, οὔ οἱ ἔπειτα
Ἄρκιον ἐσσεῖται φυγέειν κύνας ἠδ' οἰωνούς.
Ὣς ἔφατ'. Ἀργεῖοι δὲ μέγ' ἴαχον, ὡς ὅτε κῦμα
Ἀκτῇ ἐφ' ὑψηλῇ, ὅτε κινήσει νότος ἐλθὼν
Προβλῆτι σκοπέλῳ· τὸ δ' οὔποτε κύματα λείπει
Παντοίων ἀνέμων, ὅταν ἔνθ' ἢ ἔνθα γένωνται·
Ἀνστάντες δ' ὀρέοντο, κεδασθέντες κατὰ νῆας,
Κάπνισάν τε κατὰ κλισίας, καὶ δεῖπνον ἕλοντο.
Ἄλλος δ' ἄλλῳ ἔρεζε θεῶν αἰειγενετάων,
Εὐχόμενος θάνατόν γε φυγεῖν καὶ μῶλον ἄρηος.
Αὐτὰρ ὁ βοῦν ἱέρευσεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων
Πίονα, πενταέτηρον, ὑπερμενέϊ Κρονίωνι·
Κίκλησκεν δὲ γέροντας ἀριστῆας παναχαιῶν·
Νέστορα μὲν πρώτιστα, καὶ Ἰδομενῆα ἄνακτα,
Αὐτὰρ ἔπειτ' Αἴαντε δύω, καὶ Τυδέος υἱόν·
Ἕκτον δ' αὖτ' Ὀδυσῆα Διὶ μῆτιν ἀτάλαντον.

Αὐ-

ΣΧΟΛΙΑ ΠΑΛΑΙΑ.

385 Ἄρηϊ[45]] ἄρην ἐνίοτε μὲν τὸν πόλεμον, ἐνίοτε δὲ τὸν ἐπιστάτην τοῦ πολέμου θεόν. ἔστι δ' ὅτε τὸ ἔγχος καὶ τὸ ξίφος, οἷς[46] χρῶνται ἐν τοῖς πολέμοις.

45. in MS. est πολέμοιο; sed nullus dubito quin debeat reponi Ἄρηϊ. 46. MS. χρῶν.

Ἀναγκάζουσι γὰρ οἱ κύριοι ὥσπερ Ἕκταρ, Ὃν δὲ κ' ἐγὼν ἀπάνευθε μάχης πτώσσοντα νοήσω &c.

391. Ὃν δέ κ' ἐγὼν &c.] Aristotel. lib. III. Polit. hunc locum adducit, & post verbum οἰωνοὺς hemistichium præ-

Manere apud naves roſtratas, non is poſtea
Poterit effugere canes & alites.
Sic dixit. Argivi vero magna voce clamabant, ſicut quando fluctus
Ad altum litus, cùm moverit notus ſurgens
In prominentem ſcopulum, quem nunquam fluctus relinquunt
Quorumvis ventorum, quando hinc vel illinc oriantur:
Surgentes vero ruebant, ſparſi per naves,
Ignem accendebant per tentoria, & prandium ſumebant.
Alius autem alii ſacrificabat deorum immortalium
Orans ut mortem fugeret, & diſcrimen belli.
Sed bovem mactavit rex virorum Agamemnon
Pinguem, quinquennem, praepotenti Saturnio.
Vocavit autem ſenes optimates omnium-Graecorum:
Neſtorem quidem primum, & Idomeneum regem,
Deinde Ajaces duos, & Tydei filium:
Sextum autem Ulyſſem Jovi prudentia parem.

Spon-

392 Μιμνάζειν] μένω μίμνω, καὶ κατὰ παραγωγὴν μιμνάζω.

398 Ὀρέοντο] ὄρομαι ἐνεςὼς, παρατατικὸς ὀρόμην ἀνάυξητος κατὰ Ἴωνας, τὸ τρίτον τῶν πληθυντικῶν ὄροντο, καὶ πλεονασμῷ τοῦ ε̄ ὀρέοντο.

417 Πο-

præterea hoc πάρ γδ ἐμοὶ θάνατος, quo docet penes regem fuiſſe jus vitæ & necis. At hoc hemiſtichium non exſtat in noſtris libris. *Giphan.*

399. Κάπνισαν] dupliciter hoc exponi poſſe dicit Euſtathius vel per πῦρ ἀνῆψαν, *ignem accendebant*, ut nimircibum pararent: vel per ἔθυσαν, *ſacrificabant*. Priori expoſitioni omnino cum brevium Scholiorum auctore ſubſcribendum.

ΑὐτόμαΘον δέ οἱ ἦλθε Βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος·
Ἦδεε γὰρ κατὰ θυμὸν ἀδελφεὸν ὡς ἐπονεῖτο.
Βῆν δὲ θοὴν ἰσάσαντο, ἐν ἀλοχύτας ἀνέλοντο.
Τοῖσι δ' ἐπιδρόμιος μετέφη κρείων Ἀγαμέμνων,
Ζεῦ κύδιστε, μέγιστε, κελαινεφὲς, αἰθέρι ναίων,
Μὴ πρὶν ἐπ' ἠέλιον δῦναι καὶ ἐπὶ κνέφας ἐλθεῖν,
Πρίν με καταὶ πρηὼς βαλέειν Πριάμοιο μέλαθρον
Αἰθαλόεν, πρῆσαι δ' πυρὸς δηΐοιο θύρετρα·
Ἕκτορέον δὲ χιτῶνα περὶ στήθεσι δαΐξαι
Χαλκῷ ῥωγαλέον· πολέες δ' ἀμφ' αὐτὸν ἑταῖροι

Πρη-

ΣΧΟΛΙΑ ΠΑΛΑΙΑ.

417 Πολέες δ' ἀμφ' αὐτὸν ἑταῖροι] ἡ συνεχεία τοῦ λόγου κατὰ τὴν πρόχειρον ἀπολυθίαν. 47 ἀπαρέμφατον νάνταῦθα ἀπαιτεῖ καὶ αἰτιατικήν, ἐπεὶ δὲ τὸ περὶ λέγεται μὲν καὶ μετ' ἀπαρεμφάτου, λέγεται δὲ μετ' ἐυπτικοῦ, ὄντος σὺν αὐτῷ τοῦ ἄν, ἢ συνυπακουομένου τῷ συνήθει αὐτοῦ τρόπῳ. Ὅμηρος νάνταῦθα χρώ-

47. MS. ἀπαρεμφατον ταῦθα ἀπαίτει. & mox ἀπαρ.

409. Ἦδεε γὰρ &c.] Demetrius Phalereus & non nulli alii veterum Criticorum hunc versum, ab Aristarcho insertum, obelo notant, cum non opus sit fratrem reddere rationem sui adventus: imo absurdum & ineptum dicunt si frater fratrem vocaret ad convivium. Illi enim, ut & parentibus, conjugi, & iis, quos pari honore colimus, jure necessitudinis aditum semper patere. Plato in Sympos. hac de re sic disputat, ut veluti proverbium proferat, ὡς ἄρα καὶ ἀγαθῶν ὁπὶ δαῖτας ἴασιν αὐτόματοι ἀγαθοί, *Bonos ad bonorum convivia non vocatos accedere.* Vide de hoc loco pluribus differentem Athenæum lib. IV. δειπνοσ. p. m. 177. 178. & Casaubon. ad illum lib IV. cap. XXVI. Adde Erasm. Chiliad. Praeterea Eustathium secuti ἐπονεῖτο exposuimus *sacrificabat.*

414. Κατὰ πρηὼς βαλέειν] In omnibus editionibus κατὰ πρηῶς βαλέειν, eorum errore, qui non animadver-

Sponte ſua [*non vocatus*] ipſum adiit bello ſtrenuus Menelaus.
Norat enim in animo fratrem quòd *pro ſe* ſacrificabat.
Bovem autem circumſteterunt, & molas protulerunt.
Hiſce orans *Jovem* adlocutus eſt rex Agamemnon,
Jupiter auguſtiſſime, maxime, tempeſtatum auctor, in aethere habitans,
Non prius ſol occidat, & tenebrae adveniant,
Quàm ego funditus delevero Priami palatium
Ardens, ac exuſſero igni infeſto portas:
Hectoream verò loricam circa pectora deſcidero
Gladio abruptam: multique circa ipſum ſocii

Proni

μενος ἀποδίδωσι μὲν ἀπαρέμφατον τὸ βαλέειν, τὸ πρῆσαι καὶ τὸ [48] δαΐξαι πρὸς ἀυτό. εἶτα μετασχηματίζων τὸν λόγον ἐυκτικὸν ἐπάγει μετ' ἐυθείας, ἅτε μετ' ἐυθείας, ἅτε καὶ τοῦτο οἰκείως ἔχον πρὸς ἀυτόν. ἔςι δὲ ὁ λόγος συνεχὴς καὶ ἀμφοτέρας τὰς ἀκολȣ-

48, MS. δέξαι.

verterunt κατὰ jungi cum βαλέειν. Cujuſmodi tmeſeωs figuræ non conſideratæ multas alias voces vel ipſi Homero incognitas in Homeri poëmata primum, deinde & in Lexica invexerunt. *Stephan.* Veram ſcripturam jam agnoverat Euſtathius.

414. Πρὶν με κατὰ πρηνὲς βαλέειν] Interpretes: *quam ego pronum dejecero.* Quod quam bene alii viderint. Verto, *quam ego ſolo æquavero, funditus delevero, evertero:* nec putem urbes pronas & in faciem cadere. Apud Græcos ejuſmodi locutiones reperies, non apud Latinos.

415. Δηΐοιο] Malim δήοιο, ut & alibi δῃῶν. Sed tamen hic aſſenſus ſum exempl. quæ itidem lib. ζ. v. 82. habent

Φεύγοντας πεσέειν, δηΐοισι δὲ χάρμα γενέσθαι.

Et ρ. v. 272.

--- Δηΐων κυσὶ κύρμα γενέσθαι

Et 667. --- Ἕλȣρ δηΐοισι λίποιεν.

Et alibi. Eodem autem modo in verſibus, qui ſupra citantur ab Herodoto, in hujus Poëtæ vita, Ἠθελέτην κληῖσαι δῖαν χθόνα καὶ πόλιν ἀνδρῶν. Vide annotat. in v. 184. Iliad. ρ. *Stephan.*

418. Πρη-

Πρηνέες ἐν κονίῃσιν ὀδὰξ λαζοίατο γαῖαν.
Ὣς ἔφατ'· οὐδ' ἄρα πώ οἱ ἐπεκραίαινε Κρονίων·
Ἀλλ' ὅγε δέκτο μὲν ἱρὰ, πόνον δ' ἀμέγαρτον ὄφελλεν.
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' εὔξαντο, καὶ οὐλοχύτας προβάλοντο,
Αὖ ἔρυσαν μὲν πρῶτα καὶ ἔσφαξαν καὶ ἔδειραν,
Μηρούς τ' ἐξέταμον, κατά τε κνίσσῃ ἐκάλυψαν,
Δίπτυχα ποιήσαντες, ἐπ' αὐτῶν δ' ὠμοθέτησαν·
Καὶ τὰ μὲν ἄρ' σχίζῃσιν ἀφύλλοισιν κατέκαιον,
Σπλάγχνα δ' ἄρ' ἐμπείραντες, ὑπείρεχον ἡφαίστοιο.
Αὐτὰρ ἐπεὶ κατὰ μῆρ' ἐκάη, καὶ σπλάγχν' ἐπάσαντο,
Μίστυλλόν τ' ἄρα τἄλλα, καὶ ἀμφ' ὀβελοῖσιν ἔπειραν,
Ὤπτησάν τε περιφραδέως, ἐρύσαντό τε πάντα.
Αὐτὰρ ἐπεὶ παύσαντο πόνου, τετύκοντό τε δαῖτα,
Δαίνυντ', οὐδέ τι θυμὸς ἐδεύετο δαιτὸς ἐΐσης·
Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο,
Τοῖς ἄρα μύθων ἦρχε γερήνιος ἱππότα Νέστωρ,
Ἀτρείδη κύδιστε ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων,
Μηκέτι νῦν δηθ' αὖθι λεγώμεθα, μηδέ τι δηρὸν

Ἀμ-

ΣΧΟΛΙΑ ΠΑΛΑΙΑ.

κολουθίας ἐπὶ τὸν πρὶν ἔχον ἀποτεινάσας οἰκείως, καὶ ὁ μετασχηματισμὸς ἐκπλήττει, ὡς δοκεῖν διῃρήμενον αὐτὸν εἶναι. τὸ δὲ ἂν ἐνταῦθα συνυπακούεται [49] δήλως.

49. eadem nota, quæ ad v. 164.

418. Πρηνέες ἐν κονίῃσιν &c.] Virgil. Aen. XI. v. 418.
Procubuit moriens, & humum simul ore momordit.
vide ibi Cerdam.

422. Αὖ ἔρυσαν] vide notata ad Iliad. α. v. 459.

426. Ἐμπείραντες] Heracl. Pont. h. v. citans p. 446. habet ἀμπείραντες, ibique docet cur Vulcanum, quem

Proni in pulveribus mordicùs prehendant terram.
Sic dixit: necdum ei Saturnius annuebat:
Sed hic accepit quidem ſacrificia, laborem vero magnum augebat.
Sed poſtquam precati ſunt, & molas adſperſerunt
Cervicem reſupinarunt primùm, & jugulârunt, & excoriârunt,
Femorâque proſecuerunt, arvinâque cooperuerunt,
Poſtquam duplicaverant, & ipſis fruſta cruda impoſuerunt.
Et haec quidem lignis fiſſis ſine foliis adurebant:
Viſcera vero *verubus* fixa tenebant ſuper ignem (i. e. *aſſabant.*)
Sed poſtquam femora exuſta ſunt, & exta guſtârant,
Inque fruſta parva ſecuerunt caetera, & verubus transfixerunt,
Aſſaveruntque ſcitè, retraxeruntque omnia.
Caeterùm ubi ceſſârant ab opere, apparaverantque convivium,
Epulati ſunt, nec amplius animus indiguit dapibus aequalibus:
Sed poſtquam potus & cibi appetitum exemerant,
His loqui incipiebat Gerenius eques Neſtor,
Atrida glorioſiſſime rex virorum Agamemnon,
Ne nunc diutius hîc ſedeamus, neque diu
Diffe-

418 Λαζοίατο] ſc. λάζυμαι, τὸ λαμβάνω, καὶ λάζομαι, ἀφ' οὗ ἐυκτικὸν λαζοίμην, τὸ τρίτον τῶν πληθυντικῶν λάζοιντο, καὶ ἰωνικῶς λαζοίατο ἀντὶ τοῦ λάβοιεν, ἐνεργῶς ἀντὶ ἀορίςῳ.

447 Ἄ-

ſc. MS. λάλυμι

quem Homerus hic *ignem* vocet, claudum finxerit antiquitas.

435. Μηκέτι νῦν δηθ' αὖθι &c.] Στρατηγικὴ διδασκαλία, χρόνῳ φείδεσθαι, Scholiaſtes ad locum.

Μήδ' ἀναβαλλέσθαι ἐς τ' ἄρριον, ἐς τ' ἔννυφον.
Αἰεὶ δ' ἀμβολιεργὸς ἀὴρ ἄπασι παλαίει.
Heſiod. Ἔργ. v. 408. Hinc illud Alexan-

Ἀμβαλλώμεθα ἔργον· ὁ δὴ θεὸς ἐγγυαλίξῃ.
Ἀλλ' ἄγε, κήρυκες μὲν Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων
Λαὸν κηρύσσοντες ἀγαρόντων κὴ νῆας·
Ἡμεῖς δ' ἀθρόοι ὧδε κατὰ στρατὸν εὐρὺν Ἀχαιῶν
Ὄρνυμεν, ὄφρά κε θᾶσσον ἐγείρομεν ὄξυν Ἄρηα.
Ὣς ἔφαθ'· ἐδ' ἀπίθησεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων·
Αὐτίκα κηρύκεσσι λιγυφθόγγοισι κέλευσε
Κηρύσσειν πόλεμόν δε κὰρηκομόωντας Ἀχαιούς.
Οἱ μὲν ἐκήρυσσον, τοὶ δ' ἠγείροντο μάλ' ὦκα.
Οἱ δ' ἀμφ' Ἀτρείωνα διοτρεφέες βασιλῆες
Θωὸν κρίνοντες. μετὰ δ', γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Αἰγίδ' ἔχουσ' ἐρίμυμον, ἀγήραον, ἀθανάτην τε,
Τῆς ἑκατὸν θύσανοι παγχρύσεοι ἠερέθοντο,

Παν-

ΣΧΟΛΙΑ ΠΑΛΑΙΑ.

447 Ἀγήραον] ἀγήραος ποιητικόν, ἀγήρως κοινόν. κλίνεται δὲ τὸ μὲν ποιητικὸν εἰς ε κατ' αὐτὸ τῷ ἵππος, τὸ δὲ κοινὸν μονόκλιτόν ἐστι, ὡς ὁ [51] ἄθως. κατ' ἀποβολὴν γὰρ τοῦ σ ταῦτα τὴν γενικὴν ποιεῖται, εἶτα κατὰ τὴν τοιαύτην Φωνὴν καὶ τὴν δοτικὴν ποιεῖ καὶ τὴν αἰτιατικὴν τοῦ ἄθω, τῷ ἄθω, τῆς [52] ἀγήρω, τῇ ἀγήρω, τὴν ἀγήρω.

Ἀγήραον, ἀθανάτην τε] τὴν μὴ παλαιωμένην, μήτε Φθειρομένην. προθύτερον δέ ἐστιν. ὄφειλεν γὰρ τὴν μήτε Φθειρομένην, τὴν μήτε παλαιωμένην.

448 Θύσανοι] προσσοί. προσσοὶ δὲ λέγονται οἱ ἐξέχοντες ἐν τοῖς ἱματίοις σήμονες. ὁ θύσανος δὲ λέγεται ἀρσενικῶς, καὶ ὁ προσσός.

51. MS. ἄθος. 52. MS. ἀγίεω. Et mox bis.

lexandri ſymbolum, Μηδὲν ἀναβαλλόμενον, quod & hic adfert Scholiaſt.

Celeritas in bello maximi eſt momenti: contra, cunctationes nihil incommo-

Differamus opus, quod Deus in manus dabit.
Sed age, praecones quidem Achivorum aereis-loricis munitorum
Populum praeconio congregent ad naves:
Nos autem ita congregati per exercitum amplum Achivorum
Eamus, ut ocyus suscitemus acrem Martem.
Sic dixit. neque renuit rex virorum Agamemnon:
Statim praeconibus vocalibus imperavit
Convocare ad pugnam comantes Achivos.
Hi quidem convocarunt, illi autem convenerunt valdè celeriter.
Qui vero circa Atridem erant reges Jovis alumni
Properabant *ordines* discernentes: inter eos vero, caesiis oculis Minerva,
Aegidem habens pretiosissimam, senii expertem, immortalemque,
Ex qua centum fimbriae totae-aureae suspendebantur,

Omnes

παγχρύσεοι γάρ φησι θύσανοι, τὸ δὲ τȣ́τȣς ἔχον ἱμάτιον κροσσωτὸν λέγεται.

Παγχρύσεοι] παρὰ τοῖς κοινοῖς ȣ̓́ποτ' ἂν μετȣσιαςικὸν ἐπιτατικῶς συντεθείη. ἐπίτασιν γὰρ ἡ ȣ̓́σια ȣ̓ δέχεται, πᾶς χρυσὸς [53] ἐπείσης ἐςὶ χρυσός. ȣ̓χ ὁ μὲν μᾶλλον, ὁ δὲ ἧττον, ἢ ὁ μὲν χρυσῶς ἁπλῶς, ὁ δὲ μάλιςα, ὥςε καὶ τὸ χρυσȣ̃ν, τὸ ἐκ χρυσοῦ [54] κατεσκευασμένον δηλοῦν, ȣ̓υκ ἂν εἰκότως λέγοιτο μᾶλλον χρυ-

53. forte quis mallet ἐπίσης. Sed & ita εἰσοβαρὴς dixit ad Ιλ. α. v. 306.
54. MS. κατασκευάσμενον.

modius. Siquidem Τὸ ἀεὶ μέλλειν ἀτελέας ποιεῖ τὰς πρήξιας, Democrit. apud Stobæum.

Tolle moras: semper nocuit differre paratis.

Cæsar apud Lucanum, (lib. I. v. 281.) ejusdem Alexandri æmulus. *Duport.* Hac de re vide omnino Raderum & Freinshemium ad Curt. lib. v. cap. 5. §. 2.

448. Ἠερέθοντο] Apud Eustathium scriptum est ἠερέθονται. *Stephan.*

449. Ἐ-

Παντες ἐϋκνημιδες ἑκατόμβοιο ϝάνακτος·
Σὺν τῇ παμφαίνουσα διέσυτο λαὸν Ἀχαιῶν,
Ὀτρύνουσ' ἰέναι· ἐν δ' ἅδην ὦρσεν ἑκάστου
Καρδίῃ ἄλκιμον πολεμίζειν ἠδὲ μάχεσθαι.
Τοῖσι δ' ἄφαρ πόλεμος γλυκίων γένετ', ἢ νέεσθαι
Ἐν νηυσὶ γλαφυρῇσι φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν.

Ἤυτε

ΣΧΟΛΙΑ ΠΑΛΑΙΑ.

χρυσῆν, ἢ μάλιστα. ἐπεὶ δὲ τὸ [55] μετέχου τινός, ἢ κατὰ πάντα αὐτοῦ τὰ μέρη τόδε μετέχει, ἢ κατά τινα χρείαν, γίνεται ἡμῖν τὸ μετουσιαστικὸν εἰπεῖν τὸ μέρος ἐπάγειν [56] καθ' ὃ μετέχει, ἢ τινὰ τῶν μερῶν, ἢ καὶ πάντα, ἢ κατὰ πάντα μετέχει ἀντιδιαστέλλουσι ταῦτα ἀλλήλων. διὸ χρυσῆν ἀνδριάντα λέγομεν τὴν χεῖρα, ἢ τὸν πόδα, ἢ κατὰ πάντα τὰ μέρη δήλως. καὶ κατὰ μεταφορὰν ἐπὶ γνώμης τοῦ πάντα χρυσοῦν λέγομεν ἄνθρωπον, ἐφ' ᾧ σημαινομένῳ καὶ χωρὶς προσθήκης τινὸς μετουσιαστικὰ πάντα λέγεται. ἐπὶ μὲν γὰρ τῶν μερῶν ἀναγκαία γίνεται ἡ προσθήκη, ἐπὶ δὲ τῶ καθόλου λέγεται, οὐκέτι δὲ ἀναγκαίως. ἔχει γὰρ ταῦτα ὁμοίως τοῖς συγκριτικοῖς ὀνόμασι καὶ ὑπερθετικοῖς. καὶ ἐκείνων γὰρ τὰ μὲν συγκριτικὰ ἐπὶ μέρους λεγόμενα οὐκ ἀναγκαίως ἀπαιτεῖ τὴν τούτων προσθήκην. ἔχουσι γὰρ ἐν τῇ αὐτῇ αὐτῶν δυνάμει ταῦτα ἐξ ἀνάγκης ὑποπεπτωκότα καὶ συνυπακουόμενα. κατὰ τοιοῦτον δὲ τρόπον τῆς συντάξεως τῶν μετουσιαστικῶν συντίθησιν Ὅμηρος τὸ παγχρύσεοι θέλει γὰρ δηλοῦν τοὺς κατὰ πάντα τὰ μέρη χρυσοῦς. οἱ κοινοὶ δὲ ἐκκλίνουσιν τὴν τοιαύτην συνθήκην καθαρὸν αὐτοῖς [57] θέλοντες εἶναι τὸν λόγον καὶ τόλμης ἀπηλλα-

55. μετέχοντι τινὸς. 56. MS. καθὸ. 57. MS. θέλοντι.

449. Ἑκατόμβοιο ϝάνακτος] Moschopulus exponit *multis nummis æstimanda*, id est, magno pretio. Idem addit Atticos nummos boves fuisse dictos quia bovis notam haberent. Testatur quoque Plutarchus in Poplicola Vetustissimos

Omnes bene contextae, centum boum [*nummorum*] unaquaeque:

Cum hac properans ibat per populum Achivorum,

Adhortans ut irent: robur autem excitavit uniuſcujuſque

In corde, ut indeſinenter bellarent & pugnarent.

His autem ſtatim bellum dulcius factum eſt, quàm redire

Navibus cavis dilectam in patriam terram.

Velut

γμένον παρανεκινδυνευμένης. διὸ πάγχρυσον μὲν λέγεσι τὸ κατὰ πάντα μέρη χρυσοῦν. παγχρύσειον δὲ οὐ λέγεσι, ἵνα μὴ ἐπὶ τῆς τοῦ χρυσοῦ ὐσίας τὴν ἐπίτασιν ποιεῖν δόξαιεν.

449 Εὐπλεκέες] ἡ εὐθεῖα ἡ εὐπλεκὴς διὰ τοῦ τ, ὡς ἐντρεχὴς, ἐμφερής. 58 ξύπλοκος διὰ τοῦ ο, ὡς ἔφορος, ἔμμονος.

Ἑκατόμβοιος] πλείων ἄξιος νομισμάτων. βοῦς γὰρ Ἀττικὸν νόμισμα παλαίον. ἐλέγετο δὲ οὕτως, ὅτι βοῦν εἶχεν ἐντετυπωμένον.

450 Παιφάσσουσα] ἀπὸ τοῦ φῶ ἀχρήστου, φαίνω κοινῶς, ποιητικῶς δὲ φάσσω, καὶ κατ' ἀναδιπλασιασμὸν παιφάσσω, ἀφ' ὃ τὸ παιφάσσουσα, ἤτοι διαπρέπουσα, περιφανὴς οὖσα.

Διέσσυτο] τὸ θέμα ἔσσυμαι, ὃ γίνεται ἀπὸ τοῦ σεύομαι, τὸ ἐσπουδασμένως ὁρμῶ.

451 Ἐν δὲ σθένος ὦρσεν ἑκάστῳ] ἀντὶ τοῦ μένος, ἤτοι προθυμίαν ἔμμονον.

455 Αἶ-

58. MS. ἴυκλοπ@.

mos nummos pecudum nota fuiſſe ſignatos: Καὶ τῶν νομισμάτων τοῖς παλαιοτάτοις βοῦν ἐπεχάραττον ἢ προβατον, ἢ οὖν. Vide & brev. Schol. hic & ad Iliad. φ. v. 79.

451. Σθένος ὦρσεν ἑκάστῳ] Virgil. Æn. IX. v. 716.

Hic Mars armipotens animos viresque Latinis
Addidit, & ſtimulos acres ſub pectore vertit.

Iliad. Λ. v. 11. Σθένος ἔμβαλ' ἑκάστῳ. Contra φόβον ἆρσε, quod Virgil. dixit *Immiſit fugam.*

Ἠΰτε πῦρ αἰδηλον ἐπιφλέγει ἄσπετον ὕλην
Οὔρεϊ ἐν κορυφῇς, ἔκαθεν δέ τε φαίνεται αὐγή·
Ὣς τῶν ἐρχομένων ἀπο, χαλκῷ θεσπεσίοιο
Αἴγλη παμφαάωσε δι' αἰθέρα οὐρανὸν ἷκε.
Τῶν δ' ὡς τ' ὀρνίθων πετεηνῶν ἔθνεα πολλὰ,
Χηνῶν, ἢ γεράνων, ἢ κύκνων δολιχοδείρων,
Ἀσίῳ ἐν λειμῶνι, Καϋστρίου ἀμφὶ ῥέεθρα,
Ἔνθα δ' ἔνθα ποτῶνται ἀγαλλόμεναι πτερύγεσσι,
Κλαγγηδὸν προκαθιζόντων, σμαραγεῖ δέ τε λειμών·
Ὣς τῶν ἔθνεα πολλὰ νεῶν ἀπο καὶ κλισιάων
Ἐς πεδίον προχέοντο Σκαμανδρίδες· αὐτὰρ ὑπὸ χθὼν
Σμερδαλέον κονάβιζε ποδῶν αὐτῶν τε καὶ ἵππων.
Ἕσταν δ' ἐν λειμῶνι Σκαμανδρίῳ ἀνθεμόεντι
Μυρίοι, ὅσσα τε φύλα καὶ ἄνθεα γίγνεται ὥρῃ.
Ἠΰτε μυιάων ἀδινάων ἔθνεα πολλὰ,

Αἵτε

ΣΧΟΛΙΑ ΠΑΛΑΙΑ.

455 Αἰδηλον] τὸ 59 σκοτεινὸν ἀπὸ τοῦ ἀΐδω, ἤγουν τὴν τῶ ἀΐδω σκότωσιν ἔχον. ἐνταῦθα δὲ ἀΐδηλον λέγοντες πῦρ, τὸ ὑπὸ σκότῳ ποιοῦν, ἤτοι ἀφανείᾳ, ἃ ἂν λάβοι, ἤγουν ἀφανιστικόν.

59. MS. σκοτωὸν & mox σκώτωσιν.

459. Τῶν δ' ὡς τ' ὀρνίθων &c.] Hunc locum in animo habuisse videtur Virgil. Georg. 1. v. 383.

Jam varias pelagi volucres, & quæ
Asia circum
Dulcibus in stagnis rimantur prata
Caystri.

Et

Velut ignis edax comburit immenſam ſilvam
Montis in verticibus, longe autem apparet ſplendor:
Sic ab his gradientibus, armorum vibrantium
Splendor undique collucens per aërem in coelum uſque ferebatur,
Horum autem ſicut avium volatilium gentes multae,
Anſerum, vel gruum, vel cygnorum longa colla habentium,
Aſio in prato, Cayſtri circa fluenta,
Huc & illuc volitant plaudentes alis,
Cum clangore aliorum ante alios conſidentium, reſonat autem & pratum:
Sic horum gentes multae à navibus & tentoriis
In planitiem effundebantur Scamandriam: ſed terra
Horrendum in modúm reſonabat ſub pedibus ipſorum & equorum.
Steterunt autem in prato Scamandrio florido
Infiniti, quot folia & flores naſcuntur tempore verno.
Veluti muſcarum frequentium gentes multae,

Quae

458 Παμφανόωσα] σφόδρα λάμπουσα. παμφαίνω, καὶ ἀπὸ τούτου παμφανάω παμφανῶ, καὶ πλεονασμῷ τοῦ ο παμφανόω.
461 Ἀσίῳ] ἡ εὐθεῖα Ἀσίας, ἡ γενικὴ Ἀσίου, καὶ Ἰωνικῶς Ἀσίεω, ὡς Ἑρμείεω. εἶτα κατὰ συγκοπὴν Ἀσίῳ, ὡς [60] Ἑρμείῳ, [61] ἐυμελίῳ.

461 Καϋ-

60. Il. o. 214. 61. MS. ἰυμιλίαν, ſed procul dubio reſpexit Il. σ. 47.

Et Aen. VII. v. 698. auctore Macrobio Saturn. lib. v. cap. 8.

462. Ἀγαλλόμενα] Ariſtarchus ſcribi vult ἀγαλλόμενα, ut conveniat cum ἴσθην. Sed omnes libri agnoſcunt ἀγαλλόμενα, ſubintellige ἔφυσε, & ita quoque citat Plutarchus Euſtathius hac de re: Ἐχρῆν ὀρθῶς εἰπεῖν ἀγαλλόμενα.

Αἵτε κατὰ σταθμὸν ποιμνήϊον ἠλάσκουσιν
Ὥρῃ ἐν εἰαρινῇ, ὅτε τε γλάγος ἄγγεα δεύει·
Τόσσοι ἐπὶ Τρώεσσι καρηκομόωντες Ἀχαιοὶ
Ἐν πεδίῳ ἵσταντο διαῤῥαῖσαι μεμαῶτες.
Τοὺς δ' ὥς' αἰπόλια πλατέ' αἰγῶν αἰπόλοι ἄνδρες
Ῥεῖα διακρινέωσιν, ἐπεί κε νομῷ μιγέωσιν·
Ὣς τοὺς ἡγεμόνες διεκόσμεον ἔνθα καὶ ἔνθα
Ὑσμίνην δ' ἰέναι· μετὰ δὲ κρείων Ἀγαμέμνων
Ὄμματα καὶ κεφαλὴν ἴκελος Διὶ τερπικεραύνῳ,
Ἄρεϊ δὲ ζώνην, στέρνον δὲ Ποσειδάωνι.
Ἠΰτε βοῦς ἀγέληφι μέγ' ἔξοχος ἔπλετο πάντων
Ταῦρος, (ὁ γάρ τε βόεσσι μεταπρέπει ἀγρομένῃσι)
Τοῖον ἄρ' Ἀτρείδην θῆκε Ζεὺς ἤματι κείνῳ
Ἐπρεπέ' ἐν πολλοῖσι καὶ ἔξοχον ἡρώεσσιν.
Ἔσπετε νῦν μοι Μοῦσαι ὀλύμπια δώματ' ἔχουσαι·
(Ὑμεῖς

ΣΧΟΛΙΑ ΠΑΛΑΙΑ.

461 Καϋστρίου] Κάϋστρος ποταμὸς Λυδίας, ὃν καὶ Καΐστριον μετασχηματίζων λέγει, ὡς τὸν κάπριον.

470 Ποιμνήϊον] ποιμενικὸς κοινὸν, ποιμνήϊος ποιητικόν.

Ἠλάσκουσι] πλανώμεναι στρέφονται. ἀπὸ τοῦ ἀλῶμαι, τὸ πλανῶμαι, κατὰ παραγωγὴν ἠλάσκω. τρέπεται δὲ τὸ α εἰς η, ὡς ἐν τῷ ἠπύειν, τὸ βοᾶν.

μένα. ἵνα λέγῃ ἔθνεα πολλὰ ἀγαλλόμενα ἔρηται δὲ ὅμως ἀττικῶς καὶ οὐκ ἀπεδόθη πρὸς τὴν φωνὴν τοῦ, ἔθνεα. ἀλλὰ πρὸς τὸ σημαινόμενον. ὅπερ ἐστὶν αἱ ἀγέλαι, ἢ μάλιστα αἱ ὄρνιθες· ταυτὸν γὰρ ἐνταῦθα ἔθνεα ὀρνίθων καὶ ὄρνιθας εἰπεῖν.

470. Ἠλάσκουσιν] Pseudodidymus

Quae per caulam paſtoralem oberrant
Tempore verno, quando lac vaſa rigat:
Tot in Trojanos comantes Achivi
In campo ſtabant perdere *eos* vehementer cupientes.
Hos autem ut greges magnos caprarum caprarii
Facile diſtinguunt, poſtquam in prato commixti ſunt:
Sic hos ductores in ordines redigebant huc & illuc
Ut ad praelium irent: inter quos rex Agamemnon
Oculis & capite ſimilis Jovi fulminanti,
Marti autem balteo, pectore autem Neptuno.
Velut bos in armento longè praeſtantiſſimus eſt inter omnes
Taurus, (hic enim bubus excellit congregatis)
Talem Atridem fecit Jupiter die illo
Inſignem inter multos & eximium heroas.
Dicite nunc mihi Muſae coeleſtes domos incolentes:

(Vos

474 Ἀιπόλια] ἀιπόλιον τὸ τῶν αἰγῶν πλῆθος, ποίμνιον τὸ τῶν προβάτων, συβόσιον τὸ τῶν χοίρων, βουκόλιον τὸ τῶν βοῶν, ἱπποφόρβιον τὸ τῶν ἵππων.

475 Μιγέωσι] μίσγομαι ἐνεςῶς, ἐμισγόμην παρατατικὸς, μιγήσομαι μέλλων, μέμιγμαι παρακείμενος, ἐμίγην ἀόριςος, ἀφ' ὃ ὑπο-

ex ſuo libro ſcripſerat ἰλαάσκεσιν, uti veteres editiones indicant. Recte hoc mutarunt recentiores, quod & ex Heſychio conſtat.

478. Ὄιμωγα καὶ κτυπάλιμ &c.] Plutarchus Orat. 11. de fortit. Alex. p. m. 343. reprehendit Homerum ὅτι τὸν πτοήσαντα καὶ δειλιῶντα τὸ Ἀγαμέμνονα καὶ ὀκνηρὸν ἐν τοῖς συμβουλίοις ἐποίησεν.

484. Ἔσπετε νῦν μοι Μοῦσαι &c.] Imitatur Virgil. Aen. VII. v. 641.

Pandite nunc Helicona Deae. Et mox
Et meminiſtis enim Divae, & memorare poteſtis:
Ad nos vix tenuis fama perlabitur aura.

Notavit & Macrob. Sat. v. cap. 13.

Ὑμεῖς γὰρ Θεαί ἐστε, πάρεστέ τε, ἴστέ τε πάντα·
Ἡμεῖς δὲ κλέος οἷον ἀκούομεν, οὐδέ τι ἴδμεν)
Οἵτινες ἡγεμόνες Δαναῶν καὶ κοίρανοι ἦσαν·
Πληθὺν δ' οὐκ ἂν ἐγὼ μυθήσομαι, οὐδ' ὀνομήνω,
Οὐδ' εἴ μοι δέκα μὲν γλῶσσαι, δέκα δ' ὦμοι εἶεν,
Φωνὴ δ' ἄρρηκτος, χάλκεον δέ μοι ἦτορ ἐνείη,
Εἰ μὴ Ὀλυμπιάδες Μοῦσαι, Διὸς αἰγιόχοιο
Θυγατέρες, μνησαίαθ' ὅσοι ὑπὸ Ἴλιον ἦλθον.
Ἀρχοὺς αὖ νηῶν ἐρέω, νῆάς τε πάσας.

ΣΧΟΛΙΑ ΠΑΛΑΙΑ.

ὁ ὑποστικτικὸν μιγῶ, τὸ τρίτον τῶν πληθυντικῶν μιγῶσι, καὶ πλεοναστικῷ τοῦ ι μιγέωσιν.

488. Πληθὺν δ' οὐκ ἂν ἐγὼ &c.] Hinc mutuatus Virgil. Aen. VI. v. 625.

Non mihi si linguæ centum sint, oraque centum,
Ferrea vox, omnes scelerum comprendere formas,
Omnia pœnarum percurrere nomina possim.

Et Ovid. lib. I. Trist. El. 4. v. 53.

Si vox in fragili mihi pectore firmior ære,
Pluraque cum linguis pluribus ora forent.
Non tamen idcirco complecterer omnia verbis:
Materia vires exsuperante meas.

Imi-

(Vos enim Deae eſtis, adeſtiſque, & ſcitis omnia: 485
Nos autem famam ſolùm audimus, neque quicquam ſcimus)
Qui duces Danaorum & Principes erant:
Multitudinem autem neque ego dicere, neque nominare poſſem,
Etiamſi mihi decem linguae, & decem ora forent,
Vox autem frangi neſcia, aereumque mihi cor eſſet, 490
Niſi coeleſtes Muſae, Jovis Aegiochi
Filiae, commemorent quot ſub Ilium venerunt.
Principes ergo navium recenſebo, & naves univerſas.

Ἔσπετε] ἐνέπω ἐνίσπω, ὡς ἔχω ἴσχω, ἀΦ' ὃ προστατικὸν ἔνισπε, τὸ [62] δεύτερον τῶν πληθυντικῶν ἐνίσπετε, καὶ κατὰ συγκοπὴν ἔσπετε.

62. MS. τρίτον.

Imitatus etiam eſt Perſius Sat. v. pr.
Vatibus hic mos eſt, centum ſibi poſcere voces,
Centum ora, & linguas optare in carmina centum.

Vide ibi Marcilium.

489. Οὐδ' ἔι μοι δέκα μὲν γλῶσσαι &c.] Hæc malim parentheſis notis includere, ut ſit ἀλλ' ἂν ἐγὼ μυθήσομαι ἔι μὴ ὀλυμπιάδες &c. *Steph.*

IN-

INDEX

OMNIUM VOCABULORUM.

A.

Arcl. β. 36.
ἀάπτες α. 567. &c.
ἀγάγω ε. 231.
ἀγαθὸς α. 131, 275. ε. 408.
ἀγαλλόμεναι ε. 462.
Αγαμέμνων α. 355, 102, 172, 130. ε. 434, 243.
ἀγανοῖς β. 164.
ἄγγεα β. 471.
ἄγγελοι α. 334.
ἄγγελος β. 26, 94.
ἄγε α. 62, 302, 524.
ἄγεθ' ε. 139.
ἄγειν α. 99, 338, &c.
ἀγείρομεν α. 142.
ἀγειρόντων ε. 438.
ἀγέληφι ε. 480.
ἀγέμεν α. 323.
ἀγέραος α. 119.
ἀγέροντο ε. 94.
ἄγετ' ε. 72.
ἀγήνωρ β. 276.
ἀγκυλομήτεω ε. 205, &c.
ἀγλαΐ' α. 111.
ἀγλαὰ α. 23.
ἀγαράασθε β. 373.
ἀγοράων ε. 275.
ἀγόρευε α 385.
ἀγορευέμεν ε. 10.
ἀγορεύω α. 365.
ἀγορὴ ε. 95, 144.
ἀγορῆθεν ε. 264.
ἀγορήνδε α. 54, &c.
ἀγορήσατο α. 73, &c.
ἀγορητὴς α. 248. ε. 246.
ἀγρομένῃσι ε. 481.
ἄγχισα β. 58.
ἀγχοῦ ε. 172.
ἄγω α. 184.
ἀδάκρυτος α. 415.
ἀδινάων ε. 87, 469.
ἄειδε α. 1.
ἀειπέα α. 341.
ἀειπέσσι ε. 264.
ἄελλαι β. 293.
ἀθανάτην β. 447.
ἀθάνατοι. ε. 14.
ἀθανάτοισι α. 265.
ἀθέριζον α 261.
Ἀθηναίη. ε. 371.
Ἀθήνη α. 194, 206, 400. β. 172.
ἀθρόοι β. 439.
ἀὶ α. 604.
αἴτε ε. 470.
αἲ β. 371.
Αἴαντε β. 406.
Αιγαίων' α. 404.
ἀιγίδην α. 265.
αἰγίδ' β. 447.
ἀιγίοχος ε. 375.
ἄιγλη β. 458.
ἀιγλήεντος α. 532.
ἀιγῶν β. 474.
Αἰδι α. 3.
ἀιδῶ ε. 262, &c.
ἀιεὶ α. 52. ε. 46, &c.
ἀιειγενετάων β. 400, &c.
αἰὲν α. 290, &c.
ἄιθ' α. 415.
ἀιθαλόεν β. 415.
Αἰθιοπῆας α. 423.
ἀἰθοπα α. 462.
ἄικε α. 128.
ἄικεν α. 66. β. 72.

ἄιμα α. 303.
ἀινότατε α. 552.
ἀινῶς α. 555.
ἀιπόλια β. 474.
ἀιπόλοι β. 474.
ἄισα α. 416.
ἄισῃ α. 418.
ἄισχιςος β. 216.
ἀισχρὸν β. 298.
αἴτιοι α. 153.
αἶψα α. 303.
ἀκέων α. 34.
ἄκοσμα ε. 213.
ἄκουε ε. 200.
ἀκυεμεν α 547.
ἄκυσα α. 396.
ἀκούσειαν ε. 98, 282.
ἀκράαντον β. 138.
ἄκριτοι β. 341.
ἀκριτόμυθε β. 246.
ἀκτῇ β. 395.
ἄλα α. 141, 532.
ἄλαδ' β. 165, &c.
ἄλαδε α. 308.
ἀλαπάξεις β. 367.
ἄλγε' α. 2.
ἀλγήσας β. 269.
ἀλεγίζω α. 180.
ἀλεξέμεναι α. 590.
ἄληκτον ε. 452.
ἄλις ε. 90.
ἀλλ' α. 24, 62, 135, 140. ε. 72, &c.
ἀλλὰ α. 25, 116.
ἀλλά γε καὶ α. 82.
ἄλλῃ α. 120.
ἀλλήλοισι β. 151.
ἄλλοθεν β. 75.
ἄλλοι. α. 17, 174. β. 1, &c.
ἄλλος α. 186. β. 75.
ἄλλοτ' α. 590, &c.
ἀλὸς α. 316, 358, 359.
ἅλῶσα ε. 374.
ἅλοχοι ε. 136.
ἅλτο α. 532.
ἀμ' α. 158.
ἅμα α. 251. 226, 592. ε. 281.
ἀμβαλλώμεθα ε. 436.
ἀμβρόσιος ε. 19. -ιαι. α. 529. -ίην. ε. 57.
ἀμέγαρτον ε. 420.
ἀμείνων α. 404. -νον. α. 116, 217.
ἀμετροεπὴς ε. 212.
ἄμμε α. 59.
ἄμμι α. 384. ε. 137.
ἀμύμων α. 92.
ἀμῦναι α. 67, 341, 398.
ἀμΦ' D. α. 465. ε. 428. A. α. 409. ε. 417.
ἀμΦεποτᾶτο ε. 315.
ἀμΦέχυτ' ε. 41.
ἀμΦιρεΦέα α. 45.
ἀμΦὶ D. α. 481. ε. 388. A. ε. 461. absol. ε. 333, 305.
ἀμΦιαχῦιαν ε. 316.
ἀμΦιβέβηκας α. 37.
ἀμΦιβρότης β. 389.
ἀμΦιγυήεις α. 607.
ἀμΦικύπελλον ω. 584.
ἀμΦιμέλαιναι α. 103.
ἀμΦὶς ε. 13. G. ε. 384.
ἄμΦω α. 196, 259, 363. ε. 124, &c.
ἂν ε. 488. α. 232, 271. ε. 243. α. 205, 509. ε. 34.
ἀνὰ D. α. 15, 374. A. α. 10, 53, 570. ε. 36.
ἀναβὰς α. 611. -βαντες. α. 312.
ἀνάβλησις ε. 380.
ἀνάγοντο α. 478.
ἀναθηλήσει α. 236.
ἀναιδείην α. 149.
ἀναιδὲς α. 185.
ἀναίξας α. 584.

ἄναλκις β. 201.
ἄναξ α. 7. β. 77, 104. -ακτι. α. 36.
ἀνάποινον α. 99.
ἄνασσε α. 180.
ἀνάσσεις α. 38, 231.
ἀναςὰς α. 387.
ἀναςήσειεν α. 191.
ἀνάσχεο α. 586.
ἀνασχὼν α. 450.
ἀναφαίνεις α. 87.
ἄνδρα β. 24, 188.
ἄνδρες α. 594. β. 131, 474.
ἀνδροφόνοιο α. 242.
ἀνέβη α. 497.
ἀνέδυ α. 359.
ἀνεδύσατο α. 496.
ἀνεντὰ α. 573.
ἀνέλοντο α. 449. β. 410.
ἀνελὼν α. 301.
ἄνεμος α. 481.
ἀνέσαν α. 533.
ἄνευθεν β. 27, 64.
ἄνεφ β. 323.
ἀνήη β. 34.
ἀνῆκεν β. 71.
ἀνὴρ α. 287, 144. β. 216.
ἀνέρες β. 1.
ἀνήσει β. 276.
ἄνθεσιν β. 89.
ἀνθρώπων α. 339.
ἀνιηθέντα β. 291.
ἀνιςάμενος α. 58.
ἀνόρσε α. 248.
ἀςάντες β. 398.
ἀνςήτην α. 305.
ἀντάξιον α. 136.
ἄντην α. 178.
ἀντιάσας α. 67.
ἀντιβίην α. 278. -βίοις. β. 378.
ἀντίθεον α. 264.
αντίος β. 185. -τίοι. α. 535.
ἀντίον α. 230.
ἀντιόωσαν α. 31.
ἀντιφέρεσθαι α. 589.
ἄνυσις β. 347.
ἄνωγεν α. 313.
ἀνώγει β. 280.
ἄξω α. 139.
ἀπ' α. 530, 532. β. 287.
ἀπαμειβόμενος α. 84, 130, &c.
ἀπάνευθε α. 35, 48, 549. β. 391.
ἅπαντες α. 535.
ἀπατηλὸν α. 526.
ἀπάτην β. 114.
ἀπεβήσατο α. 428.
ἀπεβήσετο β. 35.
ἀπεδέξατ' α. 95.
ἀπειλεῖς α. 161.
ἀπειλήσω α. 181.
ἀπελυμαίνοντο α. 314.
ἀπέλυσε α. 95.
ἀπεμόρξατο β. 269.
ἀπερείσι' α. 13, &c.
ἀπήμων α. 415.
ἀπηνέος α. 340.
ἀπηύρων α. 430.
Απίης α. 270.
ἀπίθησε α. 220. β. 166. - σεν β. 441.
ἀπὸ α. 249, 591, 598. β. 91, 162.
ἄπο α. 562. β. 233. 292.
ἀποαιρεῖσθαι α. 230.
ἀποαίρεο α. 275.
ἀπόβλητον β. 361.
ἀποδοῦναι α. 134.
ἀπόειπ' α. 515.
ἀπολέσθαι α. 117.
ἀπόλεσσαν α. 268.
Ἀπόλλων α. 380, &c. α. 43, 479. -λωνος α. 14. 75, 370.
ἀπόλοντο β. 162, 178.
ἀπολυμαίνεσθαι α. 313.
ἀπονέεσθαι β. 113, 288.
ἀπονοςήσειν α. 60.

ἀπο-

ἀποπαύεο α. 422.
ἀποπτάμενος ε. 71.
ἀπόσιχε α. 522.
ἀπούρας α. 356, 507. ε. 240.
ΑΠΡΗΚΤΟΝ πόλεμον πολεμίζειν ἠδὲ μάχεσθαι,
Ἀνδράσι παυροτέροισι, -
Αἰσχρὸν καὶ ἐσσομένοισι πυθέσθαι ε. 121.
ἀπρήκτως ε. 376.
ἀπριάτην α. 99.
ἄπτεσθω ε. 358 - τεσθαι ε. 152.
ἄπτετ' ε. 171.
ἄρ' α. 8, 68, 93, 96, 115, &c.
ἄρα α. 308, 330, 428, &c.
ἀργαλέος α. 589.
Ἀργεϊ α. 30.
Ἀργεῖοι ε. 159, 333, &c. - γείων α. 79, 119.
Ἄργος ε. 115.
ἀργὲς α. 50.
ἀργυρέοιο α. 49.
ἀργυρόηλον ε. 45.
ἀργυρόπεζα α. 538, &c.
ἀργυρότοξ' α. 37.
ἀρείσιν α. 260.
ἀρῆξαι α. 408.
Ἄρηος ε. 110, 401.
Ἀρηϊ ε. 385.
ἀρητῆρος α. 94.
ἀρίζελον ε. 318.
ἀριθμηθήμεναι ε. 124.
ἄριστος α. 69, 91. - στη ε. 5. - στον α. 244. ε. 274.
ἄρκιον ε. 393.
ἅρμα ε. 390.
ἀρνῶν α. 66.
ἀρνύμενοι α. 159.
ἄρρηκτος ε. 490.
ἄρσαντες α. 136.
ἄρχευ ε. 345.
ἀρχὸς α. 144, 311.
ἄσβεστος α. 599.
Ἀσίῳ ε. 461.
ἄσπετον ε. 455.
ἀσπίδος ε. 389.
ἆσσον α. 335, 567.
ἀσαχύεσσιν ε. 148.
ἀσεροπητὴς α. 580.
ἀσκάπτων ε. 353.
ἀσχαλάα ε. 293. - λάαν ε. 297.
ἀτὰρ α. 166, 506. ε. 214.
ἀταρτηροῖς α. 223.
ἀτελεύτητον α. 527.
ἄτερ α. 498.
ἄτιμος α. 171.
ἀτιμοτάτη α. 516.
ἄτιν' α. 289.
Ἀτρείδης α. 17, 102. - δαο α. 203, &c. - δεω ε. 185, &c. - δα α. 16, 375. - εῖδαι α. 17, &c.
Ἀτρείωνα α. 367. ε. 445.
ἀτρεκέως ε. 10.
ἀτρέμας ε. 200.
Ἀτρέος ε. 231.
Ἀτρεὺς ε. 106.
ἀτρυγέτοιο α. 316.
ἀτρυτώνη ε. 157, &c.
ἆυ α. 459, 540. ε. 43, 221, 493.
ἀυγὴ ε. 456.
ἀυδὴ α. 249.
ἆυθ' α. 370.
ἆυθι α. 492. ε. 435.
ἆυθις α. 425, 513. ε. 276, &c.
Αὐλίδα ε. 303.
ἆυτ' α. 202. ε. 225, 370, 407.
ἀυτὰρ α. 51.
ἆυτε α. 206, 237, 340, &c.
ἀϋτὴ ε. 153.
ἀυτῆμαρ α. 81.
ἀυτίκ' α. 386, 583. ε. 322.
ἀυτίκα α. 199, 539. ε. 442.
ἆυτις α. 27, 140. ε. 208.
ἀυτίχ' α. 118.
ἀυτόματος ε. 408.

αὐτὸς α. 133, 137. ϐ. 185.
αὐτὴ α. 420.
αὐτῇ α. 47, 218.
αὐτὴν α. 112, 143. ϐ. 317, &c.
αὐτὼ α. 338.
αὐτοὶ α. 270, 437.
αὐτῶν α 461. ϐ. 347.
αὐτοῦ α. 428. ϐ. 237, 332.
αὕτως α. 133, 520. ϐ. 138.
ἀφαιρεῖται α. 182.
ἀφαιρήσεσθαι α. 161.
ἄφαρ α. 349, 594. ϐ. 453.
ἄφενος α. 171.
ἀφέξει α. 97.
ἀφήσω ϐ. 263.
ἄφθιτον ϐ. 46, 186.
ἀφίει α. 25, 379.
ἀφιεὶς α. 51.
ἀφραδίῃ ϐ. 368.
ἀφραίνοντα ϐ. 258.
ἀφύλλοισιν ϐ. 425.
ἀφύξειν α. 171.
ἀφύσσων α. 598.
Ἀχαιΐδα α. 254.
Ἀχαιοὶ α. 22, &c. 123, 389. ϐ. 323.
Ἀχαιῶν α. 371, &c.
Ἀχαιὸς α. 15, &c.
Ἀχιλεὺς α. 199, &c.
Ἀχιλῆος α. 1.
Ἀχιλῆϊ α. 319.
Ἀχιλλεὺς α. 121, 489.
Ἀχιλλεῦ α. 131.
ἀχνύμενος α. 103, 241. - μενοι ϐ. 270.
ἄχος α. 188. ϐ. 171, &c.
ἀχρεῖον ϐ. 269.
ἄψ. α. 60, 220.

B.

Βαθεῖαν α. 532.
βαθὺ ϐ. 147.
βάλε α. 245. ϐ. 183.
βαλέειν ϐ. 414.
βάλλ' α, 52.
βάλλει ϐ. 376.
βάλλεο α. 297, &c.
βάλλετο ϐ. 43.
βάλλον α. 272.
βαρεῖαν α. 219. - είας α. 89.
βαρυσενάχων α. 464, &c.
βασιλεὺς α. 80, 231, 279. ϐ. 205.
βασιλεύσομεν ϐ. 203.
βασιλῆα α. 331. ϐ. 188, &c.
βασιλῆες ϐ. 86, 445, &c.
βάσκ' β. 8, &c.
βάτην α. 327.
βεβάασι ϐ. 134.
βεβήκει α. 221.
βέλος α. 15, 382.
βῆ α. 34, 44, 439, &c.
βηλοῦ α. 591.
βῆσε α. 310.
βήσεται ϐ. 339.
βήσομεν α. 144.
βιοῖο α. 49.
βόεσσι ϐ. 481.
βοὴν ϐ. 408.
βοτρυδὸν ϐ. 89.
βουλαὶ ϐ. 340. - λὰς α. 537. β. 273.
βουλεύσαντε α. 531.
βουλεύσατο ϐ. 114.
βουλεύσομεν ϐ. 203.
βουλεύωσ' ϐ. 347.
βουλέων α. 273.
βουλὴ α. 5. ϐ. 5, &c.
βουλῇ ϐ. 194. - ὴν ϐ. 53, 55, 344.
βουλήσομεν ϐ. 379.
βουληφόρος α. 144.
ΒΟΥΛΟΜ' ἐγὼ λαὸν σόον ἔμμεναι ἢ ἀπολέσθαι α. 117.
βούλομαι α. 112.
βοῦν ϐ. 402, 410.

βοῦς

βᾶς ε. 480.
βᾶς α. 154.
βοῶν ε. 224.
βοῶπι α. 551.
βρέμεται ε. 210.
Βριάρεων α. 403.
Βρισῆος α. 392.
βροτοὶ α. 272. -τοῖσιν ε. 285.
βωμὸν α. 448. -μὸς ε. 305.
βωτιανείρη α. 155.

Γ.

Γ' α. 98, 304, &c.
γαῖα ε. 95, &c.
γαίων α. 405.
γὰρ α. 9, 63, 76, 78, 81, 86, 113, 260, 293, 389.
γε α. 60, 81, 286, 299, &c.
γείνατο α. 280.
γέλασσαν ε. 270.
γελοίϊον ε. 215.
γέλως α. 599.
γενεαὶ α. 250.
γένετ' α. 49, &c.
γέννηται α. 341.
γενοίατο ε. 340.
γέρα ε. 237.
γεραιὸς α. 35.
γεράνων ε. 460.
γέρας α. 118, 163, 167, &c.
γερήνιος ε. 336.
γέρον α. 26.
γέροντας ε. 404.
γέροντος α. 538. -των ε. 53.
γέρων α. 33, 380.
γῆρας α. 29.
γίγνεται ε. 468.
γλάγος ε. 471.
Γλαυκῶπις α. 206. ε. 166, 172, 279.
γλαΦυρῆς ε. 88.
γλωχῖνα α. 249. ε. 453.
γλυκὺς α. 610. -ὺ α. 598.
γλῶσσαι ε. 489.
γνῷ α. 411.
γνώμεναι ε. 349, &c.
γνώσεαι ε. 367.
γνώωσι α. 302.
γυάσομαι α. 427.
γύνων α. 407, &c.
γυναῖκα ε. 232.
γυναικὸς α. 429, &c. - αῖκες ε. 289.

Δ.

Δ' α. 3, 4, 5. ε. 346.
ΔΑΙΜΟΝΙ', ἤ σε ἔοικε, κακὸν ὣς, δειδίσσεσθαι ε. 190.
ΔΑΙΜΟΝΙΗ, αἰεὶ μὲν ὀΐεαι-Πρῆξαι δ'- ἔμπης ἔτι δυνήσεαι. - -. α. 561.
δαίμονας α. 222.
δαίνυντ' α. 468, &c.
δαΐξαι ε. 416.
δαῖτα α. 424, &c.
δαιτὸς α. 575.
δαΐΦρονος ε. 23.
δάκρυ α. 413. ε. 266.
δάκρυα α. 42.
δακρύσας α. 349.
δακρυχέων α. 357.
δαμᾷ α. 61.
Δαναοὶ α. 42. ε. 110.
δασμὸς α. 166.
δάσσαντο α. 368.
δαΦοινὸς ε. 308.
δαῶμεν ε. 299.
δε α. 221. ε. 158, 354.
δὲ α. 10, 44, 197, 186. ε. 346.
δέ α. 137. ε. 357.
δέδαεται α. 125.
δεδήει ε. 93.
δειδίσσεσθαι ε. 190.
δείδοικα α. 555.

δειλὸς α. 293.
δειλὴ α. 49. -νὼ. α. 200.
δεῖπνον ε. 381, 383, &c.
δέκα ε. 372.
δεκάδες β. 128.
δεκάτῳ ε. 329.
δεκάτῃ α. 54.
δέκτο ε. 420.
δέμας α. 115.
δέξατο ε. 186. - ασθαι α. 112.
δεξιαὶ ε. 341.
δέος α. 515.
δέπας α. 584.
δεσμῶν α. 401.
δεύει ε. 471.
δευοίατο ε. 128.
δεῦρ' ε. 138.
δεῦρο α. 153.
δεύτερον α. 513.
δέχθαι α. 23, 377.
δὴ α. 6, 40, 61, 161, 286, 394, 476, 514, 518, 545. ε. 301, 339.
δῆθ' ε. 435.
δηθύνοντ' α. 27.
δηΐοιο ε. 415.
δημοβόρος α. 231.
δὴν α. 416, 512.
δηρὸν ε. 435.
ΔΗΡΟΝ τε μένειν αἰσχρὸν, νεκρόν τε νέεσθαι ε. 298.
δήσας ε. 231.
δι' ε. 458.
διὰ Α. α. 72, 600. ε. 40, 57.
Δία α. 502, 539.
ΔΙΑ δ' οὐκ ἔχε νήδυμος ὕπνος ε. 2.
διακοσμήθεῖμεν ε. 126.
διακρινέει ε. 387.
διακρινέωσιν ε. 475.
δῖαν α. 141.
διάνδιχα α. 189.
διαῤῥαῖσαι ε. 473.
διαζήτην α. 6.
διείρεο α. 550.
διεκόσμεον ε. 476.
δίεπε ε. 207.
διέπρσ' α. 166.
διεπράθομεν α. 367.
διέσσυτο ε. 450.
διέτμαγεν α. 531.
Διὶ ε. 116.
διναζέμεν α. 542.
διναστόλοι α. 238.
διογενὴς α. 489.
δῖος α. 7. 145.
ΔΙΟΣ δ' ἐτελείετο βουλή α. 5.
διοτρεφέες ε. 445.
διοτρεφέος ε. 196. -έων α. 176.
δίπτυχα α. 461.
δοῖε α. 18.
δολομῆτα α. 540.
δόμεναι α. 98.
δόντες α. 299.
δόρυ ε. 382.
δὸς α. 338.
δόσαν α. 162.
δουλιχοδείρων ε. 460.
δρῦς ε. 135.
δράκων ε. 308.
Δρύαντα α. 263.
δῦναι ε. 413.
δυνήσομαι α. 588.
δύο α. 250. ε. 346, &c.
δυσκλέα ε. 115.
δύσω ε. 261.
δύω α. 16. ε. 406, &c.
δυωδεκάτη α. 493, &c.
δῶ [δῶμα] α. 426.
δωδεκάτη α. 425.
δῴησιν α. 324.
δῶκ' ε. 105. δῶκε α. 347. ε. 102, &c.
δῶμα α. 570.
δώματ' α. 18, 222.
δῶρα α. 213.

δῶσι α. 129.
δώωσιν α. 137.

E.

Ε α. 236, 510. ϛ. 11.
Ἔα α. 276. ϛ. 165.
ἔασιν ϛ. 131.
ἔασσιν ϛ. 125.
ἔβαινον ϛ. 351, &c.
ἔβαλλον α. 314, &c.
ἔβαλον α. 436.
ἐγγυαλίξαι α. 353.
ἐγείρομεν α. 440, &c.
ἐγένεσθε ϛ. 323.
ἐγένοντο α. 57, 251.
ἔγρετο ϛ. 41.
ἐγχέσπαλοι ϛ. 131.
ἐγὼ α. 26, 184, 207, &c.
ἔγωγ' α. 296, &c. ἔγωγε α. 173.
ἐγὼν α. 76.
ἔδδεισεν α. 33.
ἔδειραν α. 459. ϛ. 422.
ἐδέξατο α. 446.
ἐδεύετο α. 468.
ἐδέων α. 534, 581.
ἐδηλήσαντ' α. 156.
ἔδησα α. 406.
ἐδήσατο ϛ. 44, &c.
ἐδητύος α. 469.
ἔδωκε ϛ. 205.
ἐείκοσιν α. 309, &c.
ἔειπας α. 552.
ἔειπε ϛ. 194.
ἐεισάμενος ϛ. 22.
ἐέλδωρ α. 41.
ἕζετ' α. 48, &c. -το α. 68. ϛ. 42, &c.
ἕην ϛ. 217.
ἕηνσι ϛ. 366.
ἔθεεν α. 483.
ἔθελ' ϛ. 247.
ἐθέλει α. 287. ϛ. 357, &c.
ἐθέλησθα α. 554.
ἐθέλοιμι α. 549.
ἐθέλοντα ϛ. 132, &c.
ἐθέλω α. 116.
ἔθεν α. 114.
ἔθεσαν α. 290.
ἔθηκε α. 2. ϛ. 319, &c.
ἔθνεα ϛ. 87, 459, 469.
εἰ α. 40, 61, 83, 135, 394, 524, 60, 257, 137, 324. ϛ. 364. α. 116, 302. εἴ κ' ϛ. 258.
εἰ μὲν ϛ. 80.
εἰ μὴ ϛ. 156, 261, &c.
Εἰ μάλα καρτερός ἐσσι, Θεός τέ σοὶ τόγ' ἔδωκεν α. 178.
Εἰ δὲ σὺ καρτερός ἐσσι, Θεὰ δέ σε γείνατο μήτηρ α. 280.
Εἰ δέ μιν αἰχμητὴν ἔθεσαν Θεοὶ ἀιὲν ἐόντες·
Τἤνεκά οἱ προθέεσσιν ὀνείδεα μυθήσασθαι; α. 290.
εἰαρινῇ ϛ. 471. -νοῖσιν ϛ. 89.
εἶαται ϛ. 137, &c.
εἶδεται α. 228.
εἰδῆς α. 185.
εἰδήσειν α. 546.
εἴδομεν α. 363, &c.
εἰδομένη ϛ. 280, &c.
εἶδος ϛ. 58.
εἰδύιῃ α. 365. -ῃσι α. 608.
εἰδὼς α. 385.
εἶεν ϛ. 372.
εἴκτην α. 104.
εἴλετο ϛ. 46.
εἰλέωσιν β. 294.
εἰλήλαθας α. 202, &c.
εἶμ' α. 420.
εἵματα ϛ. 261.
εἶμι α. 169, 426.
εἰμὶ α 186.
εἶναι α. 91. ϛ. 82.
εἵνατος ϛ. 295.
εἵνεκ' α. 174.

εἰπὲ

εἰπὲ α. 85, &c.
εἶπας α. 106.
εἰπεῖν α. 543.
εἴπερ α. 81. ε. 123, &c.
εἶπεσιεν ε. 271, &c.
εἴποτ' ε. 97. - τε α. 39, 340.
εἴρομαι α. 553.
εἰρύαται α. 239, &c.
εἰς α. 314, 435, 490. ε. 93.
εἷς α. 144.
ΕΙΣ ποίρανος ἔσω,
Εἷς βασιλεύς ε. 205.
εἰσ' α. 566, &c.
εἶσεν α. 311.
εἵσαιτο ε. 215.
εἴσας α. 306.
εἰσῆλθ' ε. 321.
εἴσης α. 468, &c.
εἶσι ε. 87, &c.
εἰσόκεν ε. 332, &c.
εἴσω α. 71.
εἶτ' α. 65. - τε ε. 349.
εἰῶσ' β. 132.
ἐκ α. 63, 194, 269, &c.
Ἑκάεργον α. 147.
ἑκάεργος α. 474.
ἑκάη α. 464. ε. 427.
ἕκαθεν ε. 456.
ἕκαστα α. 550.
ἕκαστος α. 606. ε. 449, &c.
ἑκατηβελέταο α. 75.
ἑκατηβόλε α. 370, &c.
Ἑκατόγχειρον α. 402.
ἑκάτοιο α. 385.
ἑκατόμβην α. 99, 447, &c. - βας ε. 321. α. 315, &c.
ἑκατόμβοιος ε. 449.
ἑκατὸν ε. 448.
ἕκηα α. 40.
ἑκηβόλος α. 96. - όλε α. 14.
ἑκήρυσσον ε. 52, 444.
ἑκίχανεν ε. 18.
ἔκλαγξαν α. 46.
ἔκλυε α. 43.
ἑκολώα ε. 212.
ἑκόμισσε ε. 183.
ἑκπαγλότατ' α. 146, &c.
ἑκπάγλως α. 268. ε. 223, &c.
ἑκπέρσαι α. 19, &c.
ἑκπέρσαντ' ε. 113, &c.
ἑκπέρσωσ' α. 164.
ἔκπεσε ε. 266.
ἑκπρεπέ' β. 483.
ἔκρινεν α. 309.
ἑκτελέσσιν ε. 286.
ἕκτον ε. 407.
Ἕκτορος α. 242.
ἐλάσασκεν ε. 199.
ἐλάφοιο α. 225.
ἕλε α. 197.
ἐλεαίρει ε. 27.
ἐλέγχε' β. 235.
ἐλέγχιστον β. 285.
ἐλεεινὰ β. 314.
ἐλελιξάμενος β. 316.
ἐλέλιξεν. α. 530.
ἐλεύσεται α. 425.
ἕλεψε α. 236.
ἐλθεῖν β. 413.
ἐλθέμεναι α. 151.
ἐλθὼν 269, β. 9, &c.
ἐλίκωπες α. 389, &c.
ἐλικώπιδα α. 98.
ἕλιπ' α. 428. - πε β. 106.
ἐλίσσετο α. 15.
ἐλισσομένη α. 317.
ἐλκέμεν β. 152.
ἕλσαι α. 409.
ἕλωμαι α. 137.
ἑλὼν α. 139. β. 240, &c.
ἑλώρια α. 4.
ἔμ' α. 133, &c. ἐμὲ α. 454, &c.
ἐμ' αὐτὸν α. 271.
ἐμάχοντο α. 269.
ἐμέθεν α. 525. β. 26, &c.
ἐμεῖο α. 174.

ἔμελλε ϛ. 36.
ἐμεῦ α. 88, &c.
ἐμήνιε α. 247.
ἔμμεναι α. 117, &c.
ἔμμορε α. 278.
ἐμόγησα α. 162.
ἔμοιγε α. 174, &c.
ἐμπείραντες ϛ. 426.
ἐμπεφυῦια α. 513.
ἔμπης α. 562. ϛ. 297, &c.
ἐν α. 14, 30, 83, &c.
ἐναίσιμα ϛ. 353.
ἐναντίον α. 534.
ἐναρίθμιος ϛ. 202.
ἐναρίξοι α. 191.
ἐνάτη ϛ. 313.
ἐνδέξια α. 597.
ἔνδοθι α. 243.
ἔνδυνε ϛ. 42.
ἐνέδησε ϛ. 111.
ἐνείη ϛ. 490.
ἔνεκ' α. 94, &c. - κα α. 110, &c.
ἐννῆεν α. 593.
ἔνθ' α. 22. ϛ. 308, &c. - θα α. 536, 610, 611. ϛ. 90, 397, &c.
ἔνθα καὶ ἔνθα ϛ. 462.
ἐνθάδ' α. 171. ϛ. 343, &c.
-δε α. 367. ϛ. 296.
ἐνὶ α. 30, 91, 297.
ἐνιαυτὸς ϛ. 295. - ταὶ ϛ. 134.
ἔνισπε ϛ. 80.
ἐννέα ϛ. 96, &c.
ἐννῆμαρ α. 53, &c.
ἐνόρεισ' α. 149.
ἔντο α. 469, &c.
ἐντὸς α. 432.
ἐνύπνιον ϛ. 55.
ἐνῶρτο α. 599.
ἐξ α. 6, 270.
ἔξαγε α. 337.
Ἐξάδιον α. 264.
ἐξαίρετοι ϛ. 227.
ἐξαλαπάξαι α. 129, &c.
ἐξάρχων ϛ. 273.
ἐξάυδα α. 363, &c.
ἐξαῦτις α. 223.
ἐξείης α. 448.
ἐξεπάθαιρον ϛ. 153.
ἐξεπράθομεν α. 125.
ἐξερέω α. 212, &c.
ἐξέταμον α. 460, &c.
ἐξῆρχε ϛ. 84.
ἔξοχος ϛ. 480.
ἐξυπανέστη ϛ. 267.
ἑο ϛ. 239.
ἕοικε α. 119.
ἐοικὼς α. 47. - κότες ϛ. 337.
ἑῆ α. 496, &c.
ἐὸν α. 533.
ἐόντα α. 70, 352, &c.
ἔοργε ϛ. 272, &c.
ἐπ' G. α. 46, 485.
D. α. 219, 382. ϛ. 6, &c.
A. α. 423. ϛ. 159.
ἐπαγείρειν α. 126.
ἐπαινήσαντες ϛ. 335.
ἐπαΐξας β. 146.
ἐπαίτιοι α. 335.
ἐπανέστησαν ϛ. 85.
ἐπαρξάμενοι α. 471.
ἐπάσαντο α. 464. ϛ. 427.
ἐπασσύτεροι α. 383.
ἐπαύρωνται α. 410.
ἔπεα α. 201. ϛ. 213.
ἐπέγναμψεν ϛ. 14.
ἐπέεσσ' ϛ. 342. - σσι α. 582. - σσιν α. 223, 304.
ἔπει α. 395, &c.
ἐπεὶ α. 57, 112.
ἐπείγέσθω ϛ. 354.
ἐπειδὴ α. 235.
ἐπειὴ α. 156.
ἐπείη ϛ. 259
ἔπειθ' α. 583. β. 365.
ἐπείθετο α. 33.
ἔπειραν α. 465. ϛ. 428.

ἔπεισι α. 29.
ἔπειτ' α. 35, 48. ε. 259, &c.
-τα α. 121, 387, 426, &c.
ἐπεκρέαινε ε. 492.
ἐπενήνοθε ε. 219.
ἐπέοικε α. 126.
ἐπεπείθεθ' α. 345.
ἐπέπιθμεν ε. 341.
ἐπέπλεον α. 312.
ἐπερρώσαντο α. 529.
ἐπερχόμενον α. 535, &c.
ἐπεσβόλον ε. 275.
ἔπεσιν α. 77, &c.
ἐπεσσεύοντο ε. 86, &c.
ἐπεξέψαντο α. 470.
ἐπευφήμησαν α. 22, 376.
ἐπευχόμενος ε. 411.
ἐπὴν α. 168.
ἐπιπείλησ' α. 319.
ἐπὶ G. α. 536.
D. α. 55, 88, 437, 559. ε. 472, 148.
A. α. 12, 350. ε. 218, 299. 308, 381. α. 462.
ἔπι α. 162, 515.
ἐπιβασιέμεν ε. 234.
ἐπιγνάμψασα α. 569.
ἐπιδέξι' ε. 353.
ἐπιδεύεαι ε. 229.
ἐπιείκελον α. 265.
ἐπιειμὲς α. 547.
ἐπιειμένε α. 149.
ἐπιέλπεο α. 545.
ἐπίηρα α. 572.
ἐπίκθροι ε. 130.
ἐπιμήνιον α. 455, &c.
ἐπιμέμφεαι ε. 225. -εται α. 65.
ἐπιπείθηται α. 218.
ἐπίσπη ε. 359.
ἐπιτέλλεο α. 259.
ἐπιτέλλω β. 10.
ἐπιτετράφαται ε. 23.
ἐπιτηδὲς α. 142.
ἐπιφλέγει ε. 455.
ἐπιφρασσάτο ε. 282.
ἐπιχθόνιοι α. 272. -ίων. α. 266.
ἔπλετ' α. 506. -εο α. 418.
ἐποίσει α. 89.
ἐποιχομένην α. 31.
ἐπονεῖτο ε. 409.
ἔπος α. 216, 361, 419, 543, 108. ε. 361.
ἐπῴχετο α. 50, 383.
ἔργα ε. 38, 252. α. 115, 573. ε. 338.
ἔργον α. 294. ε. 137, 436.
ἔρδομεν ε. 306. -ον α. 315.
ἔρεζε ε. 400.
ἐρέθῃσιν α. 519.
ἐρέθιζε α. 32.
ἐρείομεν α. 12.
ἐρεισάμενος ε. 109.
ἐρέοντο α. 332.
ἐρέσσα α. 419. ε. 49.
ἐρέτας α. 142.
ἐρετμοῖς α. 435.
ἔρεψα α. 39.
ἐρέω α. 76, 204. ε. 493.
ἐρήτυε ε. 164. -ύειν ε. 75.
ἐρήτυθεν ε. 99. 211.
ἐρήτυον ε. 97.
ἐρητύσασκε ε. 189.
ἐρητύσειε α. 192.
ἐριβώλακι α. 155.
Ἔριδας ε. 376.
ἐριδαίνετον α. 574. -ὔνομεν ε. 342.
ἔριδι α. 8.
ἐριζέμεναι α. 277.
ἔρις α. 177.
ἐρίσαντε α. 6.
ἐρίτιμον ε. 447.
ἔρματα α. 486. ε. 154.
Ἑρμείας ε. 104.
ἔρξῃς ε. 364.
ἔρον α. 469.

ἐρυ-

ἐρυσσάμενος α. 190, &c.
ἔρυσαν α. 459. ϐ. 422, &c.
ἐρύσαντο α. 466. ϐ. 429, &c.
ἐρύσσομεν α. 141, &c.
ἔρχεται α. 120.
ἔρχεσθ' ϐ. 381.
ἔρχομ' α. 168.
ἐρχομενάων β. 88.
ἐρώει ϐ. 179.
ἐρωήσει α. 303.
ἐς α. 100, 220, 222, 226, 366, 402, 491, 601. ϐ. 126, 271, 379, &c. α. 142.
ἔσαν α. 267, 321, &c.
ἔσεται α. 311.
ἐσθλὸς ϐ. 366. -λὸν α. 108.
ἐσθλὰ ϐ. 272.
ἐσκίδναντο α. 487.
ἔσπετε ϐ. 484, &c.
ἔσσεται α. 239, &c.
ἐσσεῖται ϐ. 393.
ἐσσὶ α. 176.
ἐσσι α. 178, &c.
ἔσαι α. 136, 112. ϐ. 252.
ἔσαν α. 535, &c.
ἐσάοτ' ϐ. 170.
ἐσὲ α. 258.
ἔσῃ ϐ. 101.
ἔσησαν α. 448.
ἐσὶ α. 107, 300. ϐ. 73.
ἐσι α. 229. ϐ. 295, &c.
ἐσιν α. 63, &c.
ἐσιχόωντο ϐ. 92.
ἐσοναχίζετο ϐ. 95.
ἔσφαξαν α. 459. ϐ. 422.
ἐσχ' ϐ. 275.
ἔτ' α. 573. ϐ. 13, 39.
ἔτεα β. 328.
ἔτεκες α. 152.
ἐτελείετο α. 5.
ἐτέλεσσας α. 108
ἔτελλε α. 25, &c.
ἐτεὸν ϐ. 300.
ἐτέρωθεν α. 247.
ἐτήτυμον α. 558.
ἔτι α. 96, 296, 455, 602. ϐ. 212, 229, &c.
ἔτισας α. 244.
ἔτλη α. 534.
ἐτοιμάσατ' α. 118.
ἐτράπετ' α. 199.
ἔτρεφον α. 414.
ἐτύχθη ϐ. 155.
εὖ α. 19, 185. ϐ. 253, 360, 382.
εὕδεις ϐ. 23.
ἐΰδμητον α. 448.
εὕδοντ' ϐ. 19.
εὐζώνοιο α. 429.
εὔκηλος α. 554.
εὐκνήμιδες α. 17, &c.
εὐναιόμενον α. 164, &c.
εὐνὰς α. 436.
εὐξαμένη α. 381.
εὔξαντο α. 458.
εὔξοον ϐ. 390, &c.
εὐπλεκέες ϐ. 449.
εὐρέα ϐ. 159.
εὐρέμεναι ϐ. 343.
εὗρον α. 329.
εὖρος ϐ. 145.
εὐρυάγυιαν ϐ. 12, &c.
Εὐρυβάτην α. 320.
εὐρυκρείων α. 102, &c.
εὐρὺν α. 229.
εὐρύοπα α. 498, &c.
εὐσσέλμοιο ϐ. 170.
εὖτ' α. 242.
εὐτείχεον α. 129, &c.
εὐφρονέων α. 73, 253, &c.
εὔχετο α. 450
εὔχεται α. 91. ϐ. 82.
εὐχόμενος α. 43. ϐ. 401.
εὐχωλῆς α. 65. -λὴν ϐ. 160.
ἐΦ' D. ϐ. 395. A. α. 350.
ἔφαγε ϐ. 317.
ἐφάνη ϐ. 308, &c.

BIBLIOTECA UNIVERSITARIA SEVILLA

ἔφατ' α. 33, 43, 361, &c.
ἐφείω α. 567.
ἐφέσιοι ϛ. 125.
ἐφετμέων α. 495.
ἐφεύροι ϛ. 198, &c.
ἔφη α. 584, &c.
ἐφῆκεν α. 445.
ἔφηνε ϛ. 318, 324.
ἐφῆπται ϛ. 15.
ἔφήσεις α. 518.
ἔφησθα α. 397.
ἐφθίαθ' α. 251.
ἐφιεὶς α. 51.
ἔχ' α. 603.
ἔχε β. 2, 33, 227.
ἔχει α. 82, 356.
ἐχεπευκὲς α. 51.
ἔχετ' α. 513,
ἔχθιστος α. 176. &c.
ἐχθοδοπῆσαι α. 518.
ἐχώσατο α. 64.
ἔω α. 119.
ἐῴκει ϛ. 58.
ἔωμεν ϛ. 236.
ἐὼν α. 131. ϛ. 27, 207, &c.
ἕως α. 193.

Z.

ZΑθένη α. 38.
Ζεῦ ϛ. 412.
Ζεὺς α. 175, 354, 511, 609. ϛ. 111, 375.
Ζέφυρος ϛ. 147.
ζώνην ϛ. 479.
ζῶντος α. 88.

H.

Hϛ. 278.
ἡ α. 221.
ἦ α. 2. ϛ. 313, &c.
ἦ α. 219, 528.
ἦ α. 77, 229, 232, 573, ϛ. 291.
ἦ α. 27, 40, 515, &c.
ἦ α. 117.
ἦ α. 190, 203, &c.
ἠβαιὸν ϛ. 380.
ἦγ' α. 496.
ἠγαθέη α. 252.
ἠγείροντο ϛ. 52, 444.
ἡγεμόνες ϛ. 487.
ἠγερέθοντο ϛ. 304.
ἤγερθεν α. 57.
ἠγήσατ' α. 71.
ἠγνοίησεν α. 537.
ἠδ' α. 41, 96, 251, &c.
ἠδὲ α. 334, 400, &c.
ἤδεε ϛ. 409.
ἤδη α. 70. ϛ. 213.
ἤδη α. 260.
ἦδος α. 576.
ἡδὺ ϛ. 270.
ἡδυεπὴς α. 248.
ἠὲ α. 146, 395, &c. 192. ϛ. 232, 238, &c. 453.
ἠέλιος α. 475. - λίοιο α. 605. - λίῳ α. 592.
ἦεν α. 381.
ἤεπερ α. 260.
ἠερέθοντο ϛ. 448.
ἠερίη α. 497, 557.
Ηετίωνος α. 366.
ἤθελλ' α. 277.
ἤϊ' α. 609. ἤϊε α. 307, &c.
ἠϊόνος ϛ. 92.
ἦκε α. 382. ϛ. 309.
ἤκαστεν α. 381.
ἤλασαν α. 154.
ἠλάσκαστιν ϛ 470.
ἦλθε α. 12, 194. ϛ. 408. α. 475. - θον ϛ. 249.
ἤλοισι α. 246.
ἠμαθόεντος ϛ. 77, &c.
ἦμαρ α. 592.
ἤματι ϛ. 37.

ἠμεί-

ἠμείβετ' α. 121, &c.
ἠμεῖς ε. 126, &c.
ἠμένη α. 358.
ἠμετέρῳ α. 30. - έρησιν ε. 374.
ἠμῖν α. 67.
ἦμος α. 475.
ἠμύει ε. 148.
ἠμύσειε ε. 373.
ἦν α. 90, 166.
ἦν α. 603, &c.
ἦν α. 72, 412.
ἦν ε. 77, 96.
ἤνδανε α. 24.
ἠνίπαπε ε. 245.
ἤνπερ ε. 286.
ἠπείλησεν α. 388.
ἠπείροιο α. 485.
ἠρᾶθ' α. 35.
ἤρεον ε. 154.
ἤρετο α. 513.
Ἤρη α. 55, 400, 551, 611.
ἠρήσατο α. 351.
ἠριγένειαὶ α. 477.
ἠρτύνετο ε. 55.
ἦρχ' α. 571. - χε α. 495. ε. 433.
ἥρως α. 102. - ωες ε. 110. - ώων α. 4, &c.
ἧς ε. 292, 358.
ἧς ε. 341.
HIE ὑπεροπλίῃσι τάχ' ἄν ποτε θυμὸν ὀλέσσῃ α. 205.
ἧσαι ε. 255.
ἧσαν ε. 487.
ἧσθαι α. 134, 416.
ἧσιν α. 333.
ἧστο ε. 200.
ἧσο α. 512.
ἠτίμησ' α. 11.
ἧτοι α. 68, 140.
ἦτορ α. 188. β. 490.
ἤυδα α. 92.
ἠύκομος α. 36, &c.
ἠύτ' α. 359.
ἠΰτε ε. 87, 455, 469, 480.
Ἤφαιστος α. 571, 608.
ἠχῇ ε. 209.
ἠχήεσσα α. 157.
ἠχι α. 607.
ἤψατο α. 512, &c.
ἠὼς α. 477, 493. ε. 48.

Θ.

Θ' α. 23, &c.
θάλασσα α. 157. ε. 294. - σσης α. 34, 437, 496. ε. 144, 159.
θαλερὸν ε. 266.
θάμβησεν α. 199.
θαμειαὶ α. 52.
θανάτοιο ε. 302. - τον α. 60.
θαρσήσας α. 85.
θᾶσσον ε. 440.
θαυμάζομεν ε. 320.
θεὰ α. 1, 216, 55, 206. - αὶ ε. 485.
θέειν ε. 183.
θεινομένην α. 588.
θείομεν α. 143.
θεῖος ε. 22.
θέλεις α. 133.
θέμεναι ε. 285.
θέμις ε. 73 - μισας α. 238. ε. 206.
θεοείκελ' α. 131.
θεοπροπέων α. 109.
θεοπροπίας α. 87, 385.
θεοπρόπιον α. 85.
θεὸς α. 178. ε. 318. - οὶ α. 18, 290, 406, 570. - ῶν α. 8. ε. 400, &c.
θεὸς α. 516.
θεράποντε α. 321. - ντες ε. 110.
Θερσίτ' ε. 246. - ίτης ε. 212.
θέσαν α. 433, &c.
θεσπεσίοιο α. 591. ε. 457. - ίῃ ε. 367.
Θεστορίδης α. 69.
Θέτις α. 538.
Θήβην α. 366.
θῆκε α. 55. ε. 482.

θὴν ε. 276.
Θησέα α. 265.
θῖν' α. 316. - να α. 34, &c.
θνῆτον α. 383. - ντας α. 56.
θνητῶν α. 339, 574, &c.
θοῇ α. 300. - ὰς α. 12.
θρόνῳ α. 536.
θυγάτηρ α. 538. - τέρες ε. 492. - άτρα α. 13, &c.
θύει α. 342.
Θυέϛ' ε. 107. - ϛῃ ε. 106.
θυμὸς α. 173, 593. ε. 276. - μῶ α. 24.
ΘΥΜΟΣ δὲ μέγας ἐϛὶ διοτρεφὲος βασιλῆος ε. 196.
θῦνον ε. 446.
θύρετρα ε. 415.
θύσανοι ε. 448.
θωρῆξαι ε. 11. - ξομεν ε. 72.
θωρηχθῆναι α. 226.

I.

ΙΑχε α. 428. - χὸν ε. 333.
ἴδεν ε. 82, &c.
ἴδμεν α. 124. ε. 301.
ἰδνώθη ε. 266.
ἴδοι ε. 198.
Ἰδομενεὺϛ α. 145. - νῆα ε. 405.
ἴδον α. 262.
ἵδρυε ε. 191.
ἱδρώσει ε. 388.
ἰδὼν α. 148, 330. ε. 269, 271. 384.
ἴει α. 479.
ἰεμένων ε. 154.
ἰέναι α. 227. ε. 94, 348, 477.
ἱερεὺϛ α. 370. - ρῆα α. 23.
ἱέρευσεν ε. 402.
ἱερὴν α. 99.
ἱερὰ α. 147.
ἷζε ε. 53.
ἑζόντων ε. 96.
Ἰθακήσιος ε. 184.
ἴθι α. 32. ε. 8.
ἵκανε ε. 17.
ἱκάνει α. 254.
Ἰκαρίοιο ε. 145.
ἷκε ε. 458.
ἵκελος ε. 478.
ἱκέσθαι α. 19, &c.
ἵκετο α. 362.
ἵκηται α. 166, &c.
ἱκμενον α. 479.
ἱλαδὸν β. 93.
ἵλαος α. 583.
ἱλάσκοντο α. 472. - κεσθαι α. 386.
ἱλάσσεαι α. 147. - σσώμεθ' α. 444. - σσάμενοι α. 100.
Ἰλιον α. 71. β. 113, 133.
ἵμεν α. 170.
ἵνα α. 363, 203, 302. β. 206, &c.
ἵξεται α. 240.
ἴομεν ε. 440.
ἰόνθ' α. 567. - ντα α. 27.
ἰὸν α. 48.
ἰὸϛ α. 482.
ἱπποβότοιο ε. 287.
ἱπποδάμοιϛ β. 23. - μων ε. 230, &c.
ἱπποκορυϛαὶ β. 1, &c.
ἵππος β. 390.
ἱππόται β. 336, &c.
ἱρὰ β. 420.
ἵϛαν α. 494.
ἵϛον α. 163, 187.
ἵϛαντο β. 473, &c.
ἵϛατ' β. 151.
ἵϛε β. 485.
ἱϛίον α. 481. - ίας α. 433, 488.
ἱϛοδόκη α. 434.
ἱϛὸν α. 31, 434.
ἴσχεο α. 214.
ΙΣΧΕΟ, μηδ' ἔθελ' οἷος ἐριζέμεναι βασιλεῦσιν ε. 247.

ἴτην α. 347.
ἴφθιμος α. 3.
ἴφι α. 38, 151.
ἴψαο α. 454.
ἴψεται β. 193.
ἰὼν α. 138, 179.

K.

Κ' α. 64, 184, 547, 584, &c.
καδδὲ β. 110.
καθάπτεσθαι α. 582.
καθέδρας β. 99.
καθέζετ' α. 536.
κάθευδ' α. 611.
κάθησο α. 565. ςο α. 569.
καὶ α. 7, 15, 23, 29, 217.
καῖε α. 462.
Καινέα α. 264.
καίοντο α. 52.
κάκ' β. 235. α. 107, 105. κακὰ β. 304.
κακκείοντες α. 606.
κακὸς β. 365. - ὸν β. 190. α. 382. - ὴν α. 10, &c.
κακῆ β. 380. - ῶν α. 106.
κακότητι β. 368.
κακῶς α. 25. β. 253, &c.
καλὰ β. 44.
καλεόμην α. 293.
καλέσαντο α. 270.
καλέσσατο α. 54.
καλλιπάρηον α. 143.
καλὸν α. 473.
Κάλχας α. 69.
κάμε β. 101.
καμεῖται β. 389.
καπνῷ α. 317.
κάππεσον α. 593.
καρδίῃ β. 452.
κάρη β. 259.
καρηκομόωντας β. 11, &c.
κάρηνα β. 117. - νων α. 44.
καρπαλίμως α. 359.
καρπὸν α. 156.
καρτερὸς α. 178.
κάρτιστοι α. 266.
κατ' α 44, 271.
κατὰ A. α. 136, 193, 229, 409, 483. β. 130, 305, 345, 366. κ. 286. β. 214, 362, 414.
καταδύντα α. 601.
κατακοιμηθήτω β. 355.
κατάνευσον α. 514. - εῦσαι α. 558. β. 350.
κατανεύσω α. 527. - σομαι α. 524.
καταπέψῃ α. 81.
κατέδυ α. 475.
κατέναιον β. 425.
κατέλυσε β. 117.
κατέρεξεν α. 361.
κατήσθιε β. 314.
κατίσχεαι β. 233.
Καϋστρίῳ β. 461.
κέ α. 32, 137, 175, &c.
κεδασθέντες β. 398.
κειμένα α. 124.
κεῖνος β. 330. - οι α. 265.
κεκάμω α. 168.
κεκλιγὼς β. 222.
κελαινεφέϊ α. 397.
κελαινὸν α. 303.
κέλεαι α. 74.
κέλευε β. 11, 50.
κέλευθα α. 483.
κέλευσε β. 28, &c.
κεν α. 60, 66. β. 12.
κενεὸν β. 298.
κερτομέων β. 256.
κερτομίοισι α. 539.
κεῦθε α. 363.
κεφαλὴν β. 219, 478.
κεχαράιατο α. 256.
κεχολωμένον α. 217.

κεχολώσεται α. 139.
κέχυθ' ε. 19.
κήδε' α. 445. ε. 15, &c.
κήδεται ε. 27. - ετο α. 56. - ομένη 196, 586.
κῆλα α. 53.
κήρ α. 228. - ρες ε. 302.
κῆρ α. 44, 491.
κήρυξ ε. 184. - κε α. 321. - κες α. 334. ε. 97, 437. - κεσσι ε. 50.
κηρύσσειν ε. 51.
κίνησεν ε. 404.
Κιλλαν α. 38.
κινήθη ε. 144. - θέντος α. 47.
κινήσει ε. 147.
κιχείω α. 26.
κιχήσομαι ε. 258.
κιὼν α. 35.
κλαγγὴ α. 49. - ῆς ε. 100.
κλαγγηδὸν ε. 463.
κλαίεις α. 362.
κλειτὴν α. 447.
κλέος ε. 325.
κλέπτε α. 132.
κλισίην α. 322. - αι ε. 226. - ηθεν α. 391. - ηνδε α. 185.
κλῦθι α. 37. - τε ε. 56.
Κλυταιμνήστρης α. 113.
κλυτὸς ε. 249.
κλυτοτέχνης α. 571.
κνέφας α. 475.
κνίσση α. 317. - ης α. 66. - ῃ ε. 423.
κοίλησιν α. 26.
κοιμᾶθ' α. 610.
κοιμήσαντο α. 476.
κοιρανέων ε. 207.
κοίρανος ε. 204. - νοι ε. 487.
κολεοῖο α. 194.
κολωὸν α. 575.
κόμης α. 197.
κομίσαντο α. 594.
κονάβησαν ε. 334.
κονάβιζε ε. 466.
κονίη ε. 150. - ησιν β. 418.
κορύσσων ε. 273.
κορυφῆς ε. 456. - ῇ α. 499.
κοσμήτορε α. 16.
κόσμον β. 214.
κοτέοντο ε. 223.
κοτέοντος α. 181.
κότον α. 82.
κταλεὸν α. 220.
κτέρην α. 98.
κτηριδίης α. 114.
κτῆροι α. 470, 473.
κραδίην α. 225.
κρατερὸν α. 25. - ὰς ε. 40.
κρατὸς α. 530.
κράτος α. 590. ε. 118.
ΚΡΕΙΣΣΩΝ γὰρ βασιλεὺς, ὅτε χώσεται ἀνδρὶ χέρηϊ α. 8.
κρειῶν α. 130, 285.
κρήγυον α. 106.
κρήηνον α. 41.
κρητῆρας α. 470.
κρῖν' β. 362. - οντες ε. 446. - ώμεθ' ε. 384.
Κρονίδης ε. 111. - ην α. 498. - η α. 552.
Κρονίων α. 528. - νι α. 397. ε. 403.
Κρόνε ε. 205.
κρυπτάδια α. 542.
κτεινομένης α. 410.
κυανέῃσιν α. 528.
κυδιάνειραν α. 490, &c.
κύδιςε α. 122. ε. 412, &c.
κύδος α. 279.
κύκνων β. 460.
κῦμα α. 481, 483. - ατα β. 144, 396.
κυνὸς α. 225. - νεσσιν α. 4. - νας α. 50.
κυνῶπα α. 159.
κύπελλον α. 596.

κυρτὰ

κυρτὼ β. 218.
κώπη α. 219.

Λ.

Λᾶαν ε. 319.
λάβε α 407. - βεν α. 387.
λάβρος ε. 148.
Λαερτιάδη ε. 173.
λαζοίατο ε. 418.
λαμπετόωντι α. 104.
λαμπρὸν α. 605.
λαὸν β. 115. - οἱ α. 10, &c. - ῶν α. 263.
λασίοισι α. 189.
λάχνη ε. 219.
λέγ' ε. 222. - ώμεθα β. 435.
λεῖβε α. 463.
λειμὼν ε. 463. - ῶνι ε. 467.
λεῖπε ε. 107.
λέλυνται β. 135.
λέξασθαι ε. 125.
λευκώλενος α. 55, &c.
λεύσσετε α. 120.
λεχος α. 31.
λῆγε α. 224.
λήθω α. 561.
λήθη ε. 33.
ληίον β. 147.
Λήμνῳ α. 593.
Λητὼ α. 36. - τᾶς α. 9.
λιασθεὶς α. 349.
λιγὺς α. 248.
λιγυφθόγγοισι ε. 50, &c.
λίην α. 553, &c.
λιμένος α. 432.
λιπαροῖσι ε. 44.
λίτοιεν ε. 160.
λίσαι α. 394. - σσομαι α. 174.
λοίγια α. 518.
λοιγὸν α. 67, 341, &c.
λοιμὸς α. 61.
λόχονδ' α. 227.
λύματ' α. 314.
λῦσαν α. 305.
λύσατε α 20.
λωβήσαιο α. 232.
λωβητῆρα ε. 275.
λώϊον α. 229.

M.

Μ' α. 208, &c.
μὰ α. 86, 234.
μάκαρων α. 339.
μακρὰ α. 468. ε. 144.
μακρὰ β. 224.
μάλ' α. 173. ε. 241, 10, 52. - λα α. 85, 156, 217, 416.
μαλακὸν ε. 42. - οῖσι α. 582.
μάλιστα α. 16. ε. 21, &c.
μᾶλλον α. 563. ε. 81, &c.
μὰν ε. 370.
μαντεύεσθαι α. 107.
μάντις α. 92, 384. - ιν α. 62.
μαντοσύνην α. 72.
μαρναμένοιϊν α. 257.
μάρτυροι α. 328.
μαχέοιτο α. 272.
- όμην α. 271. - εσθαι α. 8, &c.
- έσονται ε. 366. - σόμενος α. 153.
μάχαι α. 117.
μὰψ ε. 120, 214.
με α. 74.
μέγ' α. 158. ε. 82, 239, 480.
μέγα α. 194, 254, ε. 43, 324, 332. α. 78, 103, 256, &c.
μεγάθυμοι α. 123. - ων ε. 53, &c.
μεγάροισιν α. 396, &c.
μέγας α. 239. ε. 196. άλλ ε. 134.
- λῳ ε. 210. - γαν α. 497.
μεγάλ' α. 450.
μέγεθος ε. 58.
μέγιστον α. 525. ε. 111. - ε ε. 412.
μεδέων β. 384.

μέδοντες ε. 79.
μεθέμεν α. 283.
μεθήμων ε. 241.
μεθομίλεον α. 269.
μειδησεν α. 595, &c.
μείζον α. 167.
μείναπ' ε. 299. - ναι α. 535, &c.
μέλαθρον ε. 414.
μελαίνη α. 300, &c.
μέλει ε. 338, &c. μέμηλε ε. 25. - λήσεται α. 523.
μέλιτος α. 249.
μελισσάων ε. 87.
μελίφρων ε. 34.
μέλλει α. 564. ε. 116.
μέλποντες α. 474.
μεμαῶτα α. 590, &c.
μὲν α. 18, 77, 135, 154, 234, 269, 389, 453, 514, 547. ε. 1, 90.
μένειν α. 174. ε. 298, &c.
Μενέλαος ε. 408.
Μενοιτιάδῃ α. 307.
μένεος α. 103.
μερμηρίζε ε. 3. - ξεν α. 189.
μερόπων α. 250, &c. - πεσσι ε. 285.
μέσον α. 481.
μετ' D. α. 503. A. α. 423. ε. 3-6. μετὰ D. α. 252, 368, 516. A. α. 424, 478. ε. 143. α. 48.
μεταξὺ α. 156.
μετατρέπη α. 160.
μεταφρασόμεσθα α. 140.
μετάφρενον ε. 265.
μετέσσεται β. 386.
μετέειπεν α. 73.
μετέφη α. 58, &c.
μετόπισθεν α. 82.
μευ α. 37, 273.
μὴ α. 28. ε. 302. α. 522, 555, 566, 137. ε. 156, 261. α. 118, 26, 295, 363, 545. ε. 413.
μηδ' α. 131. ε. 260.
μηδὲ α. 210, 550. ε. 435.
μήδεα ε. 340.
μήδεο ε. 360.
μηκέτ' ε. 259.
ΜΗΚΕΤΙ νῦν δηθ' αὖθι λεγώμεθα, μηδέ τι δηρὸν
Ἀμβαλλώμεθα ἔργον, ὃ δὴ θεὸς ἐγγυαλίξει ε. 435.
μὴν α. 302. ε. 291.
μῆνα ε. 292.
μῆνιε α. 488.
μῆνιν α. 1.
μῆρ' α. 464.
μηρί' α. 40.
μήτε α. 275.
μήτηρ α. 357.
μήτι α. 550.
μητιέτα α. 175, 508, &c.
μῆχος ε. 342.
μίαν ε. 379.
μιγέωσιν ε. 475.
μιμνάζειν ε. 392.
μιν α. 29.
μίνυνθα α. 416.
μινυνθάδιον α. 352.
μίσγεαι ε. 232.
μίσυλλον α. 465.
μνήσασα α. 407. - άιεθ' β. 492.
μοι α. 20, 76, 77.
μοῖραν α. 286.
μολπῇ α. 472.
μοῦνος ε. 212.
Μοῦσαι ε. 491. - άων α. 604.
μυθήσομαι ε. 488. - ασθαι α. 291.
μῦθῳ α. 33. - ον α. 25.
μυιάων ε. 469.
μυρί α. 2. - ίοι ε. 468.
Μυρμιδόνεσσιν α. 180.
μῶλον ε. 401.

N.

ΝΑὶ α. 234, 286, &c.
ναίϑσι ε. 130. - ων ε. 412.
νεαροὶ ε. 289.
νέηαι α. 32. - εσθαι ε. 84, 453.
νειχεῖ α. 521. - έιειν ε. 277. - κεε ε. 224.
νείκεα ε. 376.
νέκταρ α. 598.
νεκύων α. 52, &c.
νεμέσσηθεν ε. 223.
νηὸς ε. 170. - ῖ α. 300. ε. 293. - α α. 308. - ες ε. 155, 493. νήεσσι ε. 175, &c. νηυσὶ α. 26, 170, 421. ε. 454.
νέην ε. 232. - οι α. 463. νέον α. 391. ε. 88.
νεοσσοὶ ε. 311.
Νέςωρ α. 247. ε. 336. - ορι ε. 21. - ορεη ε. 54.
νεύσε α. 528.
νεφελάων ε. 146.
νεφελιγερέτα α. 517, &c.
νεώτερω α. 259.
νηγατέον ε. 43.
νήδυμος ε. 2.
Νηλήϊω ε. 20.
νημερτὲς α. 514.
νήπιος ε. 38. - ια ε. 136, &c.
νικᾷς ε. 370. - ᾷ α. 576.
νοεϑσι α. 577. - ήσω ε. 391. - σεις α. 543. - σαι α. 343.
νομῷ ε. 475.
νοςήσομεν ε. 253.
νόςος ε. 155. - ον ε. 251.
νόσφι α. 349. ε. 233. - φιν α. 541. ε. 347.
νοσφιζοίμεθα ε. 81.
Νότος ε. 145.
νέσον α. 10.
νυ α. 28. β. 258.
νῦν α. 27, 59, 232, 455. β. 66, 435, 484.
νύκτα β. 57.
νώμησαν α. 471.
νῶτα β. 159.

Ξ.

ΞΑνθῆς α. 197.
ξίφος α. 194.
ξύμπαντας α. 241.
ξυνάγωμεν β. 381.
ξυνδῆσαι α. 399.
ξυνέηκε α. 8. β. 182. ξύνες β. 26.
ξυνήϊα α. 124.
ξύνιον α. 273.

O.

Ο α. 33, 380. β. 105. α. 139. 191, 193, 239, &c.
ὃ α. 9, 12, 47, 333, 404, &c. 388. β. 436.
ὅ α. 120.
ὀϊελοῖσιν α. 465, &c.
ὅγ' α. 65, 68. β. 109. - γε α. 190, 281.
ὅδ' α. 287.
ὁδὰξ β. 418.
ὁδὸν α. 151.
ὀδύρονται β. 290. - ομένη β. 315.
Ὀδυσεὺς α. 145. - σῆα β. 169. - σσεὺς β. 278. - εῦ β. 173.
ὄζῳ β. 312.
ὄθομαι α. 181.
ὁὶ α. 382. β. 281. α. 312, 314, 472, 606. β. 52. α. 72, 104, 188, 251, 321, 381. β. 5.
ὁὶ α. 258, 272. ὅι α. 175, 251. β. 201.
ὅιγ' α. 261. - γε α. 485.
ὅιδε α. 302.

οἶδε α. 343.
οἴζυρὸς α. 417.
οἴηαδ' α. 19. - δε β. 154.
οἴηοι α. 113.
οἴηῳ α. 30. - όν β. 158.
'ΟΙΝΟΒΑΡΕΣ, κυνὸς ὄμματ' ἔχων, κραδίην δ' ἐλάφοιο,
'Ουτέ ποτ' ἐς πόλεμον ἅμα λαῷ θωρηχθῆναι
'Ουτε λόχον δ' ἰέναι σὺν ἀριςήεσσιν Αχαιῶν
Τέτληκας θυμῷ· τὸ δέ τοι κὴρ εἴδεται εἶναι α. 225.
οἶνον α. 462.
οἰνοχοεύειν β. 127.
οἰνοχόοιο β. 128.
οἷος α. 118. β. 247. - φ α. 198. - ον β. 486.
οἷος β. 192. οἷον β. 320. α. 263. β. 194.
οἷς α. 307 β. 338.
οἴσει β. 229.
οἶσθ' β. 192. - α α. 85, 365.
οἴτοι α. 46.
ὄιτινες β. 487.
οἴω α. 59. - ομαι α. 78. - εαι α. 561.
οἰωνοπόλων α. 69.
οἰωνοῖσι α. 5. ὃς β. 393.
ὀκτὼ β. 313.
ὀλέκοντο α. 10.
ὀλίγος α. 593. - ον α. 167.
ὀλέσῃ β. 4. - σσῃ α. 205. - εῖται β. 325.
ὀλόῃσι α. 342.
ὀλυμπιάδες β. 491.
ὀλύμπιος α. 353, 580. - ιοι α. 399. - ια α. 18. β. 484.
ΟΛΥΜΠΙΟΣ ἀντιφέρεσθαι 'Αργαλέος α. 589.
ὀλύμπῳ α. 532. - ον α. 420.
ὅμαδος β. 96.
ὁμηγερέες α. 57.
ὁμίχλῃ α. 359.
ὄμματ' α. 225. - τα β. 478.
ὁμὲμαι α. 233.
ὁμοῖης α. 278.
ὁμοιωθήμεναι α. 187.
ὁμοκλήσασκε β. 199.
ὁμῷ α. 61.
ὁμφὴ β. 41.
ὃν α. 24, 547. β. 198. ὅν α. 139, 547. ὃν α. 609.
ὄναρ α. 63.
ὀνειδείοις α. 519.
ὀνειδίζων β. 255. - ισον α. 211.
ὀνείδεα α. 291. β. 222, 251.
ὄνειρον β 80.
ὀνειρόπολον α. 63.
ὄννησα α. 503.
ὄντινα β. 188.
ὀξὺν β. 440. - ὺ α. 190. - εα β. 222.
ὅπ β. 325.
ὀπὶ α. 504. - α β. 187.
ὀπήδει β. 184.
ὀπιθεν α. 197.
ὀπίσσω α. 343.
ὀππότ' α. 163. - τε α. 399.
ὅπως α. 136. ὁππως α. 344.
ὁρᾶτο α. 56.
ὀρεγνὺς α, 351.
ὀρεσκῳοιτι α. 268.
ὀρθωθεὶς β. 42.
ὄρινε β. 142. - ομένη β. 294.
ὄρνια β. 124, 339.
ὄρνον α. 233.
ὁρμήματα β. 356.
ὅρμον α 435.
ὀρνίθων β. 459.
ὀρέοντο β. 398.
ὄρσεν β. 310.
ὁρόων α. 350.
ὅς α. 37, 64, 78, 405, &c.
ΟΣΚΕ θεοῖς ἐπιπείθηται μάλα τ' ἔγλυον ἀυτῷ α. 218.

ὅσοι α. 566.
ὅσσοι ε. 125, 249. - α ε. 468.
ὅσσον α. 186.
ὅσπερ ε. 318.
ὅσσε α. 104, 200.
ὅσσα ε. 93.
ὀσσόμενος α. 105.
ὅσις α. 230.
ὅτ' α. 397, 244, &c. ὅτε α. 80, 432, 567. ε. 351.
ὅτι α. 56, 537. ε. 255. ὅταν α. 519.
ὅ, τι α. 64, 85, 527. ὅ, τι α. 294, 543.
ὀτρηρῶ α. 321.
ὀτρύνεσ' ε. 94.
οὐ α. 28, 29, 86, 106, 132, 154, 163, 296, 566. ε. 143.
ΟΤ χρὴ παννύχιον εὕδειν βουληφόρον ἄνδρα ε. 24.
ὃ α. 6. ε. 138. α. 404, &c.
οὐδ' α. 90, 95, 97, 108, 160, 181, 573. ε. 386. - ε α. 108, 115, 119, 154, 332. ε. 38.
οὐδὲν α. 244.
οὐκ α. 24, 95, 301. ε. 235, 241, 250, 488.
ΟΤΚ ἀγαθὸν πολυκοιρανίη εἷς κοίρανος ἔστω,
Εἷς βασιλεὺς ε. 204.
οὐκὶ ε. 238.
οὐλομένην α. 2.
οὖλον ε. 6.
οὐλοχύτας α. 449, &c.
οὐλύμποιο α. 44, 499. - ὀνδε α. 221.
ὧν α. 57. ε. 321, 350.
ὕνεκα α. 11.
ὅπῃ α. 224. ε. 122.
ὁπότε α. 234, 261.
ὀρανίωνες α. 570.
ὀρανόθεν α. 195.
ὀρανὸν α. 317, 497.
ὄρεος. ε. 456. - εα 157.
ὀρῆας α. 50.
ὄρον α. 479.
ὀρὸς ε. 133.
ὅς ε. 302.
ὅτ' α. 93, 115. - ε α. 115, 226, 490.
ὅτι α. 153, 160, 298, 416, 588.
ὀτιδανὸς α. 293. - οἷσιν α. 231.
ὅτις α. 88, 271, 547. - τι α. 562.
ὅτοι β. 361.
ὅτος ε. 326.
ὅτω α. 564. β. 116. - ως α. 131.
ὄφελες α. 415.
ὀφέλλωσιν α. 510. - εν α. 353. ε. 420.
ὀφθαλμοῖσιν α. 587.
ὄφρ' α. 147. ε. 440. α. 133, 185, 509.
ὀφρύσι α. 528.
ὄχ' α. 69.
ὀχθήσας α. 517.
ὄψιμον ε. 325.
ὀψιτέλεστον β. 325.

Π.

ΠΑγχρύσεοι β. 448.
παιήονα α. 473.
παῖδα α. 20. - δες β. 289.
παιφάσσουσα β. 450.
παλάμης α. 238.
παλίλλογα α. 126.
παλιμπλαγχθέντας α. 59.
πάλιν α. 116, 380. ε. 276.
παλινάγρετον α. 526.
Παλλὰς α. 400, &c. - ᾰδ' α. 200.
πάμπαν α. 422.
παμφαινόωσα β. 458.
παννύχιον ε. 24.
πανσυδίῃ ε. 12.
πάντῃ α. 384.

παντοίων ε. 397.
πὰρ β. 355.
παρ' α. 174, 463.
παρὰ G. α. 190. D. α. 26, 358. A. α. 34, 316, 347, 476, 611. ε. 279.
παρασὰς β. 189.
παράφημι α. 577.
παρείπῃ α. 555.
παρελεύσεαι α. 132.
παρήμενος α. 488.
πάροιθ' α 360.
πάρος α. 453, 553.
πᾶσ' ε. 149. πᾶν α. 294. -ντες α. 22, 376, 403 -ντ' α. 365. -τα ε. 485. -των α. 78. -τε σσι α. 228, &c. -σι α. 5, 289.
πατὴρ α. 544. -τρὸς α. 404. -τρὶ α. 98, 358, &c.
πάτρης α. 30.
πατρίδος ε. 162.
Πάτροκλος α. 345. -λεις α. 337.
πετρώϊον ε. 46.
παυσωλὴ ε. 386.
παύσασα α. 207.
πέδιλα ε. 44.
πείσεις α. 132. πεπίθοιμεν α. 100. -εο ε. 360. -ηται α. 150. -σεσθαι α. 296, 427. πεποίθῃς α. 524.
πειράσομαι ε. 73. -σαι α. 320.
πεπαρμένον α. 246.
Πειρίθοον α. 263.
πέλασαν α. 434.
πέλεται α. 284.
Πέλοψ ε. 105. -οπι ε. 104.
πέλωρα ε. 321.
πέμψω α. 184. -αι ε. 6.
πεμπώβολα α. 463.
πένοντο α. 318.
πένθος α. 254.
πενταέτηρον ε. 403.
πέπονες ε. 235.
πέτασσαν α. 480.
πυθοίατο α. 257. -έσθαι ε. 119.
περ α. 131, 211, 217, 353, 508, 577.
Περαιβοὶ ε. 249.
περὶ G. α. 287, 417. D. α. 303, 317. ε. 389, 416. A. α. 448. ε. 305.
περιαλλέος α. 603.
περικλυτὸς α. 607.
περισήσαντο ε. 410.
περίσχεο α. 393.
περτροπέων ε. 295.
περιφραδέως α. 466, &c.
πεσσέμεν ε. 237.
πετάλοις ε. 312.
πετεηνῶν β. 459.
πέτονται ε 89.
πέτρης ε. 88.
πέφανται ε. 122.
Πηλεϊδ' α. 277. - δη α. 146. -ληϊάδεω α. 1, &c.
--ΠΙΘΕΣΘ'. ἄμφω δὲ νεωτέρω ἐσὸν ἐμεῖο α. 259.
πίμπλαντ' α. 104.
πίονα ε. 403. α. 40.
πίπτωσι α. 243.
πισὰ ε. 124, &c.
πλάζεσι ε. 132.
πλατανίζω ε. 307.
πλατέ' ε. 474.
πλείαι ε. 226.
πλεῖον α. 165. -εόνεσσιν α. 281.
πληγῇσιν ε. 264.
πληθὺς ε. 278. - ὺν β. 488.
πλῆξεν ε. 266. πεπληγὼς ε. 264.
πληξίππῳ ε. 104.
πλησίον ε. 271.
πλῆτον α. 171.
ποδάρκης α. 121, &c.
πόδα ε. 217. -δεσσιν ε. 44. -δας α. 58.

ποθὶ α. 128.
ποθεεσκε α. 492.
ποθὴ α. 240.
ποιήσαντες α. 461.
ποιμένα α. 263, &c.
ποιμνήϊον ε. 470.
ποικνύοντα α. 600.
πολεμήϊα ε. 338.
πολεμίζων α. 168.
πόλεμος α. 61. -οιο α. 165, 284. ε. 368. -ον ε. 121. - όνδε ε. 443, &c.
πολιῆς α. 350, &c.
πόλιν α. 19, 129, 366. ε. 12. -ίων ε. 117.
πολλάκι α. 396, &c.
πολλοὶ α. 242. ε. 161. -άων ε. 117. -έων ε. 131. -ὰς α. 3, &c. -ὰ α. 35, 124, 351. πολλὸν α. 91.
πολυαίικος α. 165.
πολύαρνι ε. 106.
πολυβενθεος α. 432.
πολυδειράδος α. 499.
πολυζύγῳ ε. 293.
πολυηλήϊσι β. 74, &c.
πολυποιρανίη ε. 204.
πολύμητις α. 311, &c.
πολυμήχαν' ε. 173, &c.
πολὺν β. 115, 343. - έες ε. 417. πολὺ α 112, 167, &c.
πολύσονα α. 445.
Πολύφημον α. 264.
πολυφλοίσβοιο α. 34, &c.
πόνε α. 467. -ον ε. 420.
ποντοπόροιο α. 439, &c.
πόντος ε. 210. - ε ε. 145. -ον α. 298, 350.
πόποι α. 254, &c.
πόρε α. 72.
πορφύρεον α. 482.
Ποσειδάων α. 400.
πόσις α. 469.
ποτ' α 155, 240, 260. -ε α. 40, 163, 166, 205, &c.
ποτὶ Α. α. 426.
ποτιδέγμεναι β. 137.
πότμον β. 359.
πότνια α. 357, 551, &c.
ποτοῖο α. 470.
ποτῶνται β. 462.
πᾳ α. 178. β. 136.
πραπίδεσσι α. 608.
πρηνέες β. 418. -ές β. 404.
πρῆσεν α. 481. -σαι β. 415.
πρήξαι α. 562.
Πριάμοιο α. 19. β. 373.
πρὶν α. 29, 97, 98. β. 348, 413. β. 112, 344.
πρὸ α. 70.
προβάλοντο β. 421.
προβέβηλα α. 113.
προβλῆτι β. 396.
προέρυσσαν α. 435.
προθέησιν α. 291.
προΐαψεν α. 3.
προΐει α 326. -ες α. 127.
προκαθιζόντων β. 463.
πρόπαν α. 601. -σας β. 493.
προπάροιθε β. 92.
πρὸς G α. 160, 239, 339. A. α. 420.
προσαμύνομεν β. 238.
προσεβήσατο β. 48.
προσέειπε α. 105, 502.
προσέφη α 84, &c.
προσεφώνεε β. 22, &c.
προσηύδα α. 201.
πρόσθ' β. 359. -εν α. 251.
πρόσσω α. 343.
πρότερος α. 548.
προτόνοισιν α. 434.
πρόφεροις β. 251.
πρόφρων α. 150.
προχέοντο β. 465.
πρύμνας α. 409.

πρυμνη-

πρυμνήσι' α. 436.
πρυμνήσια α. 476.
πρώιζ' ε. 303.
πρῶτος α. 386. - οι ε. 281. - τον α. 6, 235, &c. τίςφ ε. 228. - α α. 105, &c.
πτερόεττα α. 201.
πτέρυγος ε. 316. - γεσσι 462.
πτολεμιξομεν ε. 328.
πτολίεθρον α. 164.
πτολίπορθος ε. 278, &c.
Πυλιγενέος ε. 54.
Πυλιων α. 248.
Πύλοιο ε. 77. - ῳ α. 252.
πῦρ ε. 455. - ὶ α. 104.
Πυραίχμης ε. 355.
πυραὶ α. 52.
πω α. 108. ε. 192, 252. πως α. 66. ε. 27, &c.
πωλέσκετο α. 490.
πώποτε α. 106.
πῶς α. 123.

P.

Ρ' α. 458, 463. ε. 36. ῥὰ α. 56. ῥα α. 113.
ῥεῖα ε. 475.
ῥέεθρα ε. 461.
ῥέξαι α. 444.
ῥηγμίνι α. 437, &c.
ῥίγιον α. 325.
ῥίψε α. 591.
ῥοδοδάκτυλος α. 477, &c.
ῥωγαλέον ε. 417.

Σ.

Σάφα ε. 192.
σαώσεις α. 83.
σαώτερος α. 32.
σε α. 26, 362, &c.
σέθεν α. 180, 186.
σέο α. 396.
σέσηπε ε. 135.
σῆμα ε. 308. - τα ε. 353.
σημαίν' α. 296.
Σίντιες α. 594.
σιωπᾷν ε. 280.
σκαιῇ α. 501.
Σκαμάνδριον ε. 465.
σκηπτῦχος α. 279.
σκήπτῦχος α. 279.
σκῆπτρον α 28. β. 46. - 8 - ῳ α. 15, &c.
σκιόεντα α. 157.
σμαραγεῖ ε. 210.
σμερδαλέος ε. 309. - έον ε. 334.
Σμινθεῦ α. 39.
σμῶδιξ ε. 267.
σόον α. 117. - οι α. 344.
σοὶ α. 89.
σπάρτα ε. 135.
σπλάγχν' α. 464.
σπουδαὶ ε. 341.
σπȣδῇ ε. 99.
σταθμὸν ε. 470.
σείρῃ α. 482.
σείλαντο α. 433.
σέμματ' α. 14, 373.
σέρνον ε. 479.
σῇ α. 197. β. 20.
σῆθος β. 218. - εσσιν α. 83, 189.
σήσαντ' α. 480.
σόμ' β. 250. - ατ' β. 489.
σοναχὰς β. 39.
σρατὸν α. 10, 229.
σρȣθοῖὸ β. 311.
συγέῃ α. 186.
συφελίξαι α. 581.
σὺ α. 76, &c.
συγκαλέσας β. 55.
συμπάντων α. 90.
συμφράδμονες β. 372.
συμφράσσατό α. 537.
σὺν α. 170, 307. β. 450.

σύνθεο α. 76.
συνθεσίαι β. 339.
συνοχωκότε ε. 218.
σφωὲ α. 8. σφῶϊν α. 338. σφιν α. 73, 110. σφισιν α. 368. ε. 93. σφέας ε. 96, 366. σφῶϊ α. 336. σφῷ α. 574. σφῶϊν α. 257.
σφῶ α. 534.
σχέθε α. 219.
σχοίατ' ε. 98.
σχέτλιος ε. 112.
σχίζης α. 462. -σιν ε. 425.

T.

Τ' α. 8, 13, 63, 70, 465. ε. 145, &c.
τὰ α. 6, 20, 107, 383, 576, 318, 554. ε. 330. α. 125. τά α. 70.
Τάδ' α. 573. -ε α. 257. ε. 252.
τἄλλα α. 465.
τάνυσσαν α. 486.
ταράρξῃ α. 579.
ταῦθ' α. 193. ταῦτ' α. 126. -τα α. 140.
ταῦρος ε. 481.
τάχ' α. 205. -α ε. 193.
τε α. 13. ε. 145.
τεὸν α. 138, &c.
τέκμωρ α. 526.
τέκνον α. 414. τέκν' ε. 317. -α ε. 315.
τέκος α. 202. ε. 157.
τελαμὼν ε. 388.
τελείων α. 66.
τελέσσω α. 523. -έεσθαι ε. 36. τετελέσθαι α. 204. -εσμένον α. 212.
τελχέσσας α. 315.
τέλος ε. 122.
τεμνόντες ε. 124.
Τενέδοιο α. 38.
τέο ε. 225.
τέρας ε. 324.
τεταγὼν α. 591.
τετραπλῇ α. 128.
τετρήχει ε. 95.
τετριγῶτας ε. 314.
τεῦ ε. 388.
τεύχει α. 110. -ων ε. 101. -ε α 4. τετύκοντο α. 467.
τῇ α. 558.
τηλόθεν α. 270. -όθι α. 30.
Τηλεμάχοιο ε. 260.
τίσον α. 508. -ειαν α. 42. -ασθαι ε. 356.
τίῃ α. 365.
τίθει α. 441.
τέκε α. 36. ε. 313.
τίμησον α. 505.
τιμὴ ε. 197. -ῆς α. 278. -ὴν α. 159.
τίπτ' α. 202, &c.
Τίς α. 8. τί α. 362, 414. -τις α. 144, 150. ε. 80. τι α. 108, 301. τινα α. 62. ε. 355. τι α. 115, 124, 332.
τέτλαθι α. 586. τλῆτε ε. 299. τέτληκας α. 228.
τὸ α. 165. τόδε α. 41, &c.
τοὶ ε. 52. τοί β. 346.
τοι α. 28, 173, 524.
τοὶ α. 76. τοι α. 419. β. 298.
τοῖο α. 380.
τοῖον β. 482. -ους α. 262. τοιόνδε β. 120.
τοιοῦτοι β. 372.
τομὴν α. 235.
τόξ' α. 45.
τοσόνδε β. 120. τόσσοι β. 472. -σον β. 129.
τοσσαῦτ' β. 328.
τότε α. 92, 100, 588.
τοῦδ' α. 110.

τἔνεη α. 96. - α α. 291.
τόφρα α. 509.
τράφεν α. 251.
τριπλῇ α. 128.
τρὶς α. 213.
τριτάτοισιν α. 252.
Τροίην α. 129. β. 141.
Τρώων α. 160. β. 124. - ωσὶ β. 40.
Τυδέος β. 406.
τυτθὸν α. 354.
τῷ β. 250, &c.

Υ.

Ὑβριος α. 214. - ιν α. 203.
ὑργὰ α. 312.
ὕδωρ Ε. 307.
ὗϊι β. 20. - ες α. 162.
ὑιὸς α. 9, 489.
ὕλην β. 455.
ὑμεῖς β. 75, &c.
ὔμμες α. 274.
ὑπ' G. β. 334.
ὑπὸ G. β. 95, 268, 465. D. β. 307.
ὑπαὶ β. 44.
ὑπαΐξας β. 310.
ὑπέδδεισαν α. 406.
ὑπείξομαι α. 294.
ὑπείρεχον β. 426.
ὑπελύσαο α. 401.
ὑπένερθε β. 150.
ὑπὲρ G. α. 444. β. 20.
ὑπέρθε β. 218.
ὑπερμενέϊ Ε. 116.
ὑπέρμορα β. 155.
ὑπεροπλίῃσι α. 205.
ὑπέςαν β. 286.
ὕπνος α. 610. β. 2, 19, 34.
ὑποβλήδην α. 292.
ὑπόδρα α. 148, &c.
ὑποπεπτηῶτες β. 312.
ὑπόσχεσις β. 349. - ιν β. 286.
ὑπόσχεο α. 514.
ὑσμίνας β. 40, &c. - ηνδ' β. 477.
ὕςερον α. 27, &c. - ατοι β. 281.
ὑφέντες α. 434.
ὑψηλῇ β. 395.
ὑψῦ α. 486.
ὑψιβρεμέτης α. 354, &c.

Φ.

ΦΑΐνων β. 353. - εται β. 456. - ομένη α. 198. - νετο β. 5, &c. Φαάνθεν α. 200.
Φάος α. 605.
Φαρέτρην α. 45.
Φᾶρος β. 43.
Φάσγανον α. 190.
Φέρτατος α. 581. ρτερος α. 186, 281. - ροι β. 201.
Φέροις α. 301. - ων α. 13. - ωσαι β. 302. - όμην α. 592.
Φεύγε α. 173. - ωμεν β. 140. - ξονται β. 159.
Φημι β. 129. - μὶ Ε. 248. Φάσαν β. 278. Φῇ β. 37. Φαῖμεν β. 81. Φάθ' β. 182, &c. Φάτο α. 188. Φάσθαι α. 187.
Φηρσὶν α. 268.
Φθίῃ α. 155.
Φθινύθειν β. 346. - θεσκε α. 491.
Φιλεῖ β. 197. - έουσα α. 196.
Φιλοπτεανώτατε α. 122.
Φίλος α. 381. - η α. 177. - ου α. 541. β. 116. - ης β. 162. - ῃ α. 20. - ον α. 569. - οι β. 56. - α α. 107. - ῳ β. 261, 315.
Φλοιὸν α. 237.
Φοῖβος α. 43.
Φολκὸς β. 217.
Φόνον β. 352.
Φοξὸς β. 219.

Φορέεσι α. 238. - ρῆναι ε. 107.
Φόρμιγγος α. 603.
Φόως ε. 49. - ωσδε ε. 309.
Φράζεαι α. 554. - - ονται ε. 14. σαι α. 83.
Φρένα α. 193, 474. - ες α. 103. σί α. 55, 342. - νας α. 115, 362.
Φρήτρη, - ηφιν ε. 363.
Φρονέοντα α. 542.
Φύσει α. 235.
Φυὴν α. 115. ε. 58.
Φύλλα α. 234. ε. 468.
Φῦλα ε. 362.
Φωνὴ ε. 490.
Φώνησεν α. 333. - ήσας α. 201, &c.
Φώτα ε. 239.

X.

Χ' ε. 238, &c.
Χαίρετε α. 334. - ῃς α. 158.
Χαίται α. 529.
Χαλεπαίνων ε. 378.
Χαλεπῷ ε. 245. - οὶ α. 546.
Χάλκεον ε. 490.
Χαλκοβατὲς α. 426, &c.
Χαλκὸς α. 236. - ὸ ε. 226, 457. - ῷ β. 417.
Χαρίεντ' α. 39.
Χατίζεις ε. 225.
Χέσσα α. 413.
Χειρὲς α. 323. - ὶ α. 361. - ες α. 166. Χερσὶν α. 14, 77. Χεῖρας α. 89, 97, 567.
Χερείων α. 114. - ονα α. 576. - ρηϊ α. 80. - ρειότερον ε. 248.
Χεύψαντο α. 449.
Χηνῶν ε. 460.
Χήραι ε. 289.
Χθιζὸς α. 424. - ὰ ε. 303.
Χθονὶ α. 88.
Χλαίναν ε. 183.
Χόλος ε. 241. - οιο α. 224. - ον α. 81.
Χολωσέμεν α. 78. - θεὶς α. 9.
Χραίσμῃ α. 28. - εῖν α. 242.
Χρείω α. 341.
Χρὴ α. 216. ε. 24.
Χρόνου ε. 299, 343.
Χρύσεῳ α. 15.
Χρυσηΐς α. 439. - ΐδα α. 143.
Χρύσην α. 37.
Χρύσης α. 370. - ην α. 11. - ῃ α. 442.
Χρυσόθρονος α. 611.
Χρυσῆ ε. 229.
Χωόμενος α. 44, 244. - σεται α. 80.
Χωλὸς ε. 217.

Ψ.

Ψάμαθοις α. 486.
Ψεδνὴ ε. 219.
Ψεῦδος ε. 81, 349.
Ψυχὰς α. 3.

Ω.

Ω α. 74, 158. - μοι α. 149.
ὧδε α. 181, 574. ε. 258.
ὧσε α. 220.
Ωκεανὸν α. 423.
ὠκύμορος α. 417. - βώτατος α. 505.
ὠκυπόροισιν α. 421.
ὠκὺς α. 58.
ὦκα α. 447. ε. 26, 52.
ὤλεσα ε. 115.
ὠμίλησα α. 261.
ὠμοθέτησαν α. 461.
ὦμω ε. 217. - ων α. 46. - οισιν ε. 259, &c.
ὤνησας α. 395.

ὠνοχόει α. 598
ὤπτησαν α. 466, &c.
ὥρη β. 468, 471.
ὥρμαινε α. 193.
ὧρσε α. 10. - εν β. 451. ὥρορ' β. 146.
ὡς β. 281. α. 558. β. 3, 363. α. 182, 110, 512, 600. β. 409. ὥς α. 32. β. 385.
ὡς α. 211, 512. β. 10, 139, 258, 326, 344. ὥς α. 276.
ὡς β. 147, 209, 394. ὧς β. 190. ὥς β. 289.
ὡς β. 91, 457. ὧς α. 33, 43, 116, 217, 601. β. 321.
ὥς' β. 459, 474.
ὡχόμεθ' α. 366. - χετ' β. 71. - το α. 53.

INDEX

IN SCHOLIA & NOTAS.

Numerus paginam indicat.

A.

Ἀγαθὸς ſc. 8.
ἀγείρω ſc. 19.
Acipes 19. b.
Acupedius 19. a. b.
ἄδειν ſc. 4.
ἄελλα ſc. 183.
ἀθέρες ſc. 63.
αι veteres ut ε pronunciarunt 10.
Αἰγίοχος Jupiter 50. b. 51. a.
αἴδηλον ſc. 210.
αἴθοπα οἶνον cur dixerit Homerus 101. a.
αἰπόλιον ſc. 213.
αἴρειν ſc. 5.
αἶσα ſc. 193.
ἀκέων ſc. 15.
ἀκὴν ibid.
alatus ſummus 145. a. 146.
ἀλγῶ ſc. 4.
ἀλέξειν ſc. 125.
ἅλς, ſc. 77.
ἀλῶμαι ſc. 212.
Ambroſia cibus & unguentum Deorum 115. a.
ἀμείβομαι ſc. 25.
ἀμείβω ibid.
ἀμετροεπὴς 169.
ἀμύσσειν θυμὸν 58. b. 59.
ἄμφια ſc. 39.
ἀμφικύπελλον 125. a.
ἀναδέχομαι ſc. 158.
ἀνανθρακίζω ſc. 101.
anantapodoton 36, 37.
Ἄναξ, 14. b.
ἀντιᾴν λέχος 13. a. b.
ἀντιῶ ſc. 14.
ἀπαύρω ſc. 89.
ἀπειρέσιος ſc. 10.
ἀπόγεια ſc. 95.
ἀποδέχομαι ſc. 159.
Ἄποινα 8. a. b.
Apollo idem qui Belus in S. S. 11. a.
ἀπομόργνυμαι ſc. 179.
Ἄρης ſc. 200.
ἀριδήλωσις figura 24. a.
ἄρνυμαι ſc. 41.
ἀταρτηρὸς ſc. 55.
ἀτρύγετος ſc. 73.
ἂυ ἐρύειν 98, 99. vide & ſchol. ibid.
Aulis 185. a.
Aurora roſea 106. a.
αὔω ſc. 188.
ἄφενος ſc. 43.
ἀφίημι ſc. 103.
ἀφρογένεια ſc. 105.
ἄχθεσθαι ſc. 4.
ἄχνυμαι ibid.

B.

Bacchus cur *liber* vocetur 84. b
βαρύνεσθαι ſc. 4.
βείω ſch. 38.
bene mori 35. a.
βλέπειν pro ζῆν 26. a.
Bos nummus Atticus 208. b.
βῦ in compoſitione auget 120. b.
βυκόλιον ſc. 213.

βάλιμος 118. b.
βάπαις ibid.
βᾶς Ἄτλιηὸν νόμισμα sc. 209.
βοῶπις 118. a. 119. b. 120. a. sc. 119.
βρέμειν sc. 168.
βρόμος ibid.
Bucephalus unde dictus 120. a.

Γ.

Γείτονες sc. 45.
γενεὰ 60, 61.
γῆ sc. 164.
γήθω sc. 61.
γλαυκῶπις 51. b.

Δ.

Δάζω sc. 34.
δαιτρεύω ibid.
δατέομαι ibid.
δάτευμαι ibid.
δαίφρων 135. a. b. sc. ibid.
δεδιττομαι 167. a
δειδίσσεσθαι sc. 166.
δείλὸς, δείλαιος sc. 68.
δέμας 31. b. 32. a.
δεξιαὶ 191. a. b.
δέρεσθαι pro ζῆν 26. a.
δέρομαι sc. 26.
δηναιὸς sc. 79.
διαδέχομαι sc. 158.
διάνδιχα 47. b.
διοτρεφεῖς βασιλεῖς sc. 44.
Dium mare 161. b. 162.
Draco, quem Apollo occidit, fuit latro 105. a.

E.

E Graeci pronuntialunt ut αι 34.
ἐγείρω sc. 19.
ἔθειρα sc. 49.
εἶμα ibid.
ἑκατόγχειρ ἥλιος sc. 86.
ἑκατόμβη sc. 97.
Ἑκατόμβοιος 208. sc. 209.
ἐνδέχομαι sc. 157, 158.
ἐνύβολος Apollo 11. a.
ἔνπαγλος sc. 38.
ἐλίκωπες id est, γοργοὶ 83. a. b.
Ἑλικώπιδες 28. a. b.
ἐμεῖο & ἐμοῖο differunt 76. b.
ἐμφύομαι sc. 112.
ἐναρίζειν sc. 48.
ἐνύπνιον sc. 142.
ἐξαῦτις sc. 54.
ἑὸς & ἑὺς 128. b.
ἐπάρχεσθαι 103. a. 104.
ἐπαῦρειν pro ἀπολαύειν 88, 89, 90.
ἐπαύρω sc. 88, 89.
ἐπεὶ sc. 40.
ἐπεσβόλος 179. b.
ἐπὶ sc. 71, 95.
ἐπισκύνιον sc. 3.
ἐπιφέρειν sc. 5.
ἐπιωγὴ sc. 94.
ἔρεισμα sc. 108.
ἐρετμὸν sc. 95.
ἐρίζειν sc. 15, 170.
ἔρις sc. 45.
ἔρμα sc. 107.
ἐρύομαι sc. 53.
ἐσθὴς sc. 49, 138.
ἐσιᾶν Θεὸς quis diceretur 92. b. 93. a.
ἑταῖροι sc. 45.
ἐυκνήμιδες sc. 10.
ἐυνὴ sc. 95.
ἐὺς sc. 85.
ἐυφραίνειν sc. 137.
ἐφέπεσθαι sc. 194.
ἔχειν pro κατοικεῖν 11. b.

ἐχθοδοπῶ ſc. 69.
ἐΦέτμη ſc. 109.
ἐΦίεμαι ſc. 109, 113.
ἐΦίεμι ſc. 112, 113.
ζωμεύματα 157. a.
Fatum quid veteribus 7. a. b.

H.

Habere Latinis idem ſaepe quod *habitare*, 11. b.
hiemare 182. b.
hiems ibid.
Homeridae 2. b.
Homeriſtae ibid.
Hypoplocia Thebe dicitur 80. b.
η pronuntiabant ut ι. 148.
ἠριγένεια ſc. 105.

Θ.

Θάῤῥω ſc. 25.
θαυμάζειν ſc. 50.
θεοπρόπιον, θεόπροπος 25. b. 26. a.
Θεὸς Graecis eſt utriuſque generis 112. a.
Θρίξ ſc. 49.
Θύειν ſc. 2. 183.
θύελλα ſc. 83.
θυμῶσθαι ſc 2.
θύσανος ſc. 206.

I.

Ἵππόβοτος 181. a.
ἱππόπορος ibid.
Ἵππος ἀντὶ τοῦ μεγάλη ibid.
ἱππόδαμος ſc. 151.
ἱπποΦόρβιον ſc. 213.
Ἵπτω ſc. 98.
Ἵση δαὶς ſc. 102.
Jupiter pro ſole 91. b.
I Graeci pronuntiabant ut η. 87. 93.
ἱερὸς pro μέγας 81. a. b.
ἴθι ſc. 132.
ἱκετηρία 10. a. b.
illaudatus 75. a.
ἱμάτιον ſc. 138.

K.

Caeruleus pro nigro 114. b.
καθάπτομαι ſc. 124.
καινὸς ſc. 8.
καλεῖσθαι pro εἶναι 68. a. b. 69. a. 177. a.
κάρα ſc. 39.
κατηγορία ſc. 52.
catulaſtris 119. a.
catulire ibid.
Κάϋστρος ſc. 212.
κήδω ſc. 48.
κὴρ ſc. 184.
κήρυκες 74. a. etiam *murices* ita dicuntur, ibid. quare Διὸς ἄγγελοι vocentur ibid. b.
κήρυκες unde ſc. 74.
Cilices Thebes incolae vocantur 80. b.
κλάζω ſc. 18.
κλίνη ſc. 46.
κλισία ibid.
κνίσσα ſc. 100.
κομᾶν ſc. 49.
κόμη ibid.
Κοναβίζω, κοναβῶ ſc. 190.
κονία ſc. 161.
κονιορτὸς ibid.
κόνις ibid.
κονίσσαλος ibid.
κονιῶ ibid.
Cora quae 84. b.
Κόρη *filia*, abſolute etiam ita Proſerpina vocatur 84. a.

Κόρος absolute Bacchus dicitur ibid. b.
coronare pro implere 103. a.
κορύομαι sc. 133.
κοσμήτωρ sc. 10.
κότος sc. 4.
κρήγυον sc. 31.
κρήδεμνον sc. 39.
κροσσὸς sc. 206.
κυνώπης 41. a.
κυπρογένεια sc. 106.

L.

Labor 181. b.
Laena 165. b.
λάσιος 47. a. sch. ibid.
Legati inviolabiles 74. a.
λευχείμων sc. 39.
λιμὴν sc. 93.
Lingulaca 170. a.
Liber quare Bacchus vocetur 84. b.
Libera cur Proserpina dicatur ibid.
Locutilejus 170. a.
Λοιδορία sc. 52.
λυπᾶμαι sc. 4.

M.

Mare quando purpureum dicatur 107. a. b.
μάχη sc. 45.
μελίφρων sc. 137.
μέλλω 153. a.
μένειν 116. a. b.
μένος sc. 3.
μερμηρίζω sc. 47.
μέροπες 61. b.
μήλον, μηλωτὴ, sc. 39.
μῆνις sc. 2. 3.
Μητιέτης 45. a.
μινύθω sc. 78.
μίννυθα ibid.
Mulieres vocantur imbelles 174. b. 175.
μυρία pro πολλὰ 179. a.

N.

Νέκταρ sc. 128.
νήδυμος 131. b.
nominari pro esse 69. a.
Numerus, aliquo numero esse &c. 168, 169.
ξυνὸς, ξυνήϊος sc. 33.

O.

Oculorum ardor iram notat 29. a. b.
ὀιωνιςὴς sc. 22.
ὀιωνοπόλος ibid.
ὀλίγος per ellipsin intelligitur 184. b.
ὅμαδος sc. 150.
ὀνειδισμὸς sc. 52.
ὀνομάζεσθαι pro εἶναι 177. b.
ὁπότε sc. 41.
ὁρᾶν pro ζῆν 26. a.
ὀργίζεσθαι sc. 2.
ὀρέγω sc. 78.
ὄρκια τάμνειν 154, 155.
ὅρκιον, victima 155 a.
ὁρμαίνω sc. 47.
ὅρμος & λιμὴν differunt 94. a. b.
ὅρμος quid ibid. sc. 93, 108.
ὄρνυμαι sc. 58.
ὀρόω ibid.
ὄυλειν sc. 131.
ὄυλιος Ἀπόλλων ibid.
ὀυλόμενος sc. 4.
ὀυλοχύτης sc. 97.
Οὖρος, ὄριος &c. 106. b. 107. a.
ὀυτιδανὸς sc. 69.

ὀχθεῖν ſc. 4.

Π.

Παγκρατὴς 153. b.
παιφάσσω ſc. 209.
παμφαίνω ſc. 211.
παρείπειν 121. a. b.
πεμπώβολον ſc. 100.
πέπων 174. a.
πέτρα 148. b. 149.
πεύθομαι ſc. 62.
πῆ ſc. 35.
πλήξιππος ſc. 151.
πλῆτος ſc. 43.
πόθι ſc. 35.
πόλεμος ſc. 45.
πόντος ſc. 77.
ποιμένες λαῶν 63. b.
ποίμνιον ſc. 213.
Πολιεὺς Jupiter 16. a.
πολύφλοισβος ſc. 15.
πόνος 181. b.
πορφύρεον κῦμα 107. a.
πόσε ſc. 35
Ποσειδάων unde Neptunus 85. a.
πῇ ſc. 35.
πρὶν ſc. 12, 13.
προσσέχομαι ſc. 158.
proſecare 100. a.
Proſerpina cur *Libera* vocetur. 84. a. b.
προσοχθίζειν ſc. 4.
πρότονα, πρότονοι ſc. 94.
πρυμνήσια 95. b. ſc. ibid. etiam palum notat, ad quem funis nauticus religabatur, 105. a. b.
πτολίπορθος ſc. 180, 181.
πυνθάνομαι ſc. 62.
puppis in appulſu terrae alligabatur 95. a.

P.

Ραψῳδία 2. a.
Ραψῳδὸς ibid.
ῥέζειν ſc. 81.
ῥηγμὶν ſc. 96.

Σ.

Sceptra pro Diis culta 56. b.
Sceptuchus 67. a.
Serilia 158. a.
σεύομαι ſc. 209.
σημεῖον 188. a. b.
σκάλα ſc. 93.
Sminthius Apollo 17. a.
Somnium verum & falſum unde 20. b.
Somnus alatus 145. b. 146. a.
σῶμα 31. b. 32. a.
σπάρτα 156. b. 157. b. 158.
Στέμματα, *infulae* 8, 9.
στέφειν, *implere* 103. b.
στολὴ ſc. 49.
συβόσιον ſc. 213.

T.

Τάμνειν ὅρκια 154. b. 155.
τέρας 188. a. b.
Τερπικέραυνος ſc. 91.
Thebes campus 80. b.
τιθέναι ſc. 5.
τίπτειν de viris & mulieribus 51. b.
tonſilla 105. b.
τραχύνομαι ſc. 149.
τριβώνιον ſc. 139.

Υ.

Ὑιόθετος ſc. 66.

Vivere & videre Latinis jungun-
tur 26. b.
vocari pro esse 69. a.
Vocativus pro Nominativo
44. b.
ὑπέροπλος sc. 51.
ὑποβάλλειν sc. 66, 67.
ὑποβολιμαῖος sc. 66.
ὑποδέρκεσθαι sc. 38.
ὑπόδρα ibid.
ὑποδέχομαι sc. 159.
Urbium praesides Dii 15. 16.
Vulcanum cur claudum finxe-
rint antiqui 204.

Φ.

Φάινεσθαι sc. 130.
Φᾶρος sc. 138, 139.
Φημίζειν sc. 4.
Φθίοι sc. 43.
Φθιῶται ibid.
Φίλοι sc. 45.
Φίλος saepe est ἴδιος 78. a. 122.
a. b. 137. b.
Φλοῖσβος sc. 15
Φοῖβος 17. b.
Φρατρία, Φρατρίζειν, Φρατρίαρ-
χος, Φράτορες, sc. 195.
Φρατρίαι 195. b.
Φρένες 29. a.
Φροντίζω sc. 49.
Φυὴ 32. b. sc. 142. 143.
Φῦλα 195. b.
Φυλὴ sc. 195.
Φύσις sc. 143, 144.

X.

Χαίρω sc. 61.
χαίτη 48. a. b. sc. 49.
χαλκοβατὴς sc. 92.
χιτὼν sc. 139.
χλαῖνα 165. b. sc. 138, 139.
χολοῦσθαι sc. 2.
χώεσθαι sc. 3.
χωρεῖν sc. 165.
χώρος ibid.

Ψ.

Ψάλλειν sc. 4.

ERRA-

ERRATA TYPOTHETARUM.

pag.
2. in Not. b. δεῖπνοσ. dele accentum.
5. ſchol. lin. 4. poſt σημαινόμενα pone τελείαν ςιγμήν.
12. ſchol. lin. 3. καὶ τὸ ſcribe καὶ τᾶ.
18. ſchol. lin. 1. poſt Φωνὴ pro; pone,
22. ſchol. lin. 9. ſcribe δηλάσης.
31. ſchol. lin. 2. ſcribe θυμῆρες.
34. Not. b. extr. pro κἀγαθὰς ſcribe κἀγαθὰς.
35. ſchol. lin. 8. pro τρόπυς lege τρόπᾶς.
Not. a. lin. 4. onanu ſcribe manu.
36. in textu v. 138. pro τεόν ſcribe τεὸν.
38. Not. ad Moſchop. pro εἴδομεν ſcribe εἴδωμεν. ita enim MS. habet.
39. ſchol. lin. 8. pro ἦμα ſcribe εἶμα, & mox λευχείμων.
41. Not. b. extr. ſcr. *Regumque.*
44. ſchol. lin. 3. pro ἔξο ſcribe ἔξω.
55. ſchol. lin. 4. ſcribe προσθήκη. & lin. 6. ſcribe ὑβριζικοῖς.
58. lin. 8. lege ἀναύξητον.
62. in textu v. 263. lege Πειρίθοον.

pag.
65. ſchol. lin. 1. pro μεθίεισιν ſcribe μεθίησιν.
67. ſchol. lin. 3. ſcribe ἑρμηνέυειν.
68. ſchol. lin. 3. ſcribe καπῶσαι.
75. pr. poſt μάρτυρος omiſſa ſunt haec verba, ἀπὸ τῆς μάρτυρος γενικῆς.
76. ſchol. lin. 13. ſcribe δύναται τῷ.
77. ſchol. lin. 1. pro ἀλλὰ ſcribe ἄλα.
91. in ſcholiis numeri ſunt tranſpoſiti, 93. dele. pro 94. ſcribe 93. pro 95. pone 94. in Notis 95. MS. βήσομαι refer ad pag. ſeq. & ibi in ſchol. lin 5. pro βήσομαι repone βήσσομαι.
94. in Not. ad ſchol. lin. 2. pro Ἰοὴν ſcribe Ἰωὴν.
97. in ſchol. lin. 7. ſcribe καναὰ.
109. ſchol. lin. 6. pro τὸ δὲ ſcribe τόδε.
122. v. 564. pro ἐςὶν lege ἐςὶν.
143. Not. a. lin. 9. ſcribe *coloremque.*
171. ſchol. lin. 5. ſcribe συνοχωκώς.
189. ſchol. lin. 3. ſcribe ἀκαλαθίαν.
ibid. Not. b. extr. pro *bellum* ſcribe *tempus.*

AD-

ADDENDA ET EMENDANDA.

pag.

3. IN Notis ad Moschop. post *iram ferventiorem indicare* adde: postea legebam, χώεσθαι λέγεται, ἔτι ἐπισκύζεσθαι μετὰ τῆς ἐπὶ τελέςερον. Tandem Phavorinus docuit legendum esse, χώεσθαι λέγεται, καὶ σκύζεσθαι, καὶ ἔτι ἐπισκύζεσθαι μετὰ τῆς ἐπὶ ἐντελέςερον.

4. In schol. extr. pro ἡ ἐξ ὀυλομένȣ γεγενημένη omnino legendum ex Phavorino ἡ ἐξ ὀλοȣ̃ μένȣς γεγενημένη. Quod & sequentia suadent.

8. In schol. lin. 6. pro δηλὸς lege δειλὸς, vide Eustath. ad iliad, λ. p. 793. Hesych. v. κακὸς & δειλὸν, ipsumque Moschopulum ad v. 293. h. l.

Ibid. lin. 8. an non rectius legetur ἀπὸ τȣ̃ ὤλεκα ἐνεςὼς ὀλέκω, &c?

10. In schol. l. 10. pro ἔυκερως ἄκρα legendum ἔυκερως ἄγρα. ἄκρα nihil significat. Locus Sophoclis est in Ajac. Flagell. v. 299.

12. Schol. lin. 3. καὶ τȣ̃ καταλιμπάνειν τὸ ἐκ διαθήκαις, lego nunc καὶ τȣ̃ καταλιμπάνειν τί ἐκ διαθήκης. Phavorinus habet καὶ τȣ̃ καταλιμπάνειν τί ἐν διαθήκαις.

15. Schol. lin. 15. pro Φλοῖσβος, ποία Φωνή; lege Φλοῖσβος, ποιὰ Φωνὴ, &c.

16. Ad v. 45. Ἀμφηρεφέα) *undique tectam*, id est clausam. Antiquissimis enim temporibus clausae fuerunt pharetrae, quod vel hinc patet. vide

pag.

Eustath. hic, & Cl. Perizon. ad Aelian. Var. Hist. lib. XII. c. 43.

20. Schol. lin. 4. distinguendum ante & post Φησὶ. Sunt enim verba Porphyrii.

24. Schol. l. 9. pro πέττω lege πέπτω.

28. Schol. lin. 7. 8. pro ἀποκεχωρικότως existimo debere legi ἀποκεχωρηκότος, & vitiosae pronuntiationi hunc errorem adscribo. Efferebant enim ῑ ut ῆ, qua de re alibi notavi. Hinc quoque corrige brevium Scholiorum auctorem ad Iliad. β. 374. ubi pro ὅμως ἠυπόρισε λόγων scribendum ὅμως ἠυπορησε λόγων. Contra ῆ pro ῑ, Veter. Gloss. verbor. jur. Κȣστωδία, ςρατιωτικὸν ςῆφος, ὃ Βάνδον Ρωμαῖοι καλȣ̃σι lego ςίφος.

29. N. 80. pro τȣ̃το rectius legetur τȣ́τῳ, quodque propius accedet ad manu scriptam lectionem.

33. Schol. lin. 1. repone ἡ συναγωγός ἐςι δύο τοὐλάχιςον, ὄνομα &c. Reperio illam vocem quoque apud Lascarem Grammat. p. 2.

37. In textu v. 141. pro *vastum* scribe *Dium*. Potest quidem ἐις ἅλα δῖαν exponi *in mare vastum*; sed propriam notionem hic non migrat. vide quae notavi ad Iliad. β. v. 152.

Ibid. sch. lin. 3. ἐι δώω, an non ἐὰν δώω,

lin. 4. &c. longe aliter hic logus

ADDENDA.

gus legitur apud Phavor. ex comparatione locorum vera ſcriptura poterit elici.

50. Sch. lin. 2. pro καθηεῖσθαι legendum vel καταθηεῖσθαι vel θηεῖσθαι.

63. Schol. 6. 7. ἀθέρες τὰ κοινῶς ἀγανά. Ultima vox corrupta eſt. Pro ea videtur ex Etymol. legendum ἄχυρα.

64. Locus Sophoclis, quem citate Moſchop. eſt ex Oedip. Tyran. v. 638.

66. Sch. pr. pro βάλλειν ex ſequentibus videtur rectius legi ὑποβάλλειν.

74. Sch. lin. 2. exple lacunam ex Phavor. ἐμεσολαβῆν καὶ διότι &c.

76. Sch. lin. 11. pro Φρυγὼν lege Φυγὼν.

84. lin. 3. Phavor. hic auctior, καὶ ἔχεται ὁ δεόμενος, ἃ δεῖται, ἀντιλαμβάνεται καὶ ἀντέχεται ἕτος ἀντεισφέρων &c.

171. Sch. lin. 4. Scribe Οἰχωκή, ὄλωλα. Locus eſt ex Ajace Maſtigoph. v. 911. praeterea ὡς ἐν τῷ Οἰχωκή, ὄλωλα, παρὰ Σοφοκλεῖ parentheſi includenda videntur.

191. Schol. lin. 6. poſt μετασχηματισμῷ adde χρᾶται.

FINIS.

COMMENTARIUS EXPLICATIONIS

Primi libri Iliados Homeri, Joachimi Camerarii Pabergenſis.

EJUSDEM LIBRI PRIMI ILIADOS

Converſio in Latinos verſus, eodem Auctore.

JOACHIMUS CAMERARIUS

Doctissimo Viro Bolgango Augusto Severo, Regiorum filiorum apud Aenipontes Magistro, amico perveteri

S. S. D.

Cum ego non modo in praesentia bonis literis atque studiis humanitatis pro mea exigua parte virili consulere, & opem ferre laborantibus, sed etiam in posterum prospicere cupiam atque quaeram, non modo scilicet opella mea, his in cultu & exercitio eruditionis navanda, sed etiam defensores atque propugnatores comparandi videntur, ut stare permanereque possint fundationes quasique structurae illorum. Quo in proposito sequor priorum nostrorumque temporum doctissimos viros, qui cum optimarum artium atque disciplinarum studiis inservirent, non tam suis operibus quam ipsi doctrinae patronos quaesivisse reperiuntur, suae quisque aetatis principes, & opibus atque potentia praestantes viros, ut hac etiam interpretatione Jove genitae Musae viderentur, si a Regibus & Principibus in Rebuspublicis tanquam filiae eductae, custoditae, ornatae, collocatae fuissent. Sunt enim, ut Hesiodus ait, Reges quidem Jovis progenies, sed sapientes atque docti, illi enim certe Poëtae existimandi,

ἐκ μεσάων καὶ ἑκηβόλου ἀπόλλωνος.

Sed si forte transferri hoc longius videatur, certe illud perpulchrum, quod virgines perhibentur eruditionis & doctrinae numina, ut appareat obnoxium hoc genus esse injuriae, & ludibrio vulgaris insciticae, quo magis a virtute & potentia, Musarum quasi castitas conservanda & protegenda est. Itaque & fortissimi semper atque maximi Reges & Imperatores, doctos summo amore cultuque prosecuti fuêre. Nam Archelaus Rex Macedoniae Euripidem ita secum habuit, ut familiarissime complecteretur, & sapientissimi Poetae consuetudine non posset carere, neque solum viventem, sed mortuum

tuum quoque exquisitis honoribus affecerit. Quid ego de Alexandro Magno dicam, cujus incredibilis erga doctos cupiditas ipsius liberalitate facile declaratur, cum illis non drachmis, sed talentis munera jusserit annumerari, et mala etiam scripta philippis inaurarit. Sed exempla hujus conjunctionis, ut ita nominem σοφαρέτρ, multa etiam de priscis temporibus illis, ut videtur, rudioribus suppetunt. Nam ut non referam illos in procerum & Phaeacum conviviis Poetas, neque custodem pudicitiae Regiae, neque oraculo jussos fortissimos viros Spartanos, petere ab Athenienſibus sapientem Ducem, qui cum illis Tyrtaeum Poëtam misissent, praeclare rem gesserint. Nonne & Anacreon inter praecipuos amicos opulentissimi Sami Tyranni Polycratis fuit? Aeschilus autem & Simonides apud Hieronem Siculum honorem & auctoritatem maximam habuerunt: Quorum alterum in Siciliam sedem atque domicilium suum transtulisse, alterum tantum in illa insula valuisse accepimus, ut impendens gravissimum bellum inter Hieronem Syracusium, & Therona Agrigentinum diremerit atque composuerit. Fuit & cum Dionysio Philoxenus, à quo fertur sane interdum tractatus inhumanius, sed ille tamen Tyrannus in ea saevitia sua doctis carere se non posse ostendit. Ut autem ad posteriores relabar: Nonne & Antigoni amici commemorantur, Antagoras Rhodius atque Aratus Solensis? Et cum Regibus Aegypti totae gentes doctorum vixêre. Quae cum ita sint, ego hoc tempore opera, ut confido, non prorsus contemnenda, in Homero explicando discipulis nostris impensa, cum hortantibus amicis ad dictatorum editionem morem gerere statuissem, admonuit me auctor omnis doctrinae & sapientiae, ut maximis & potentissimis quibusdam Principibus commendarem eruditionis literariae, bonarumque artium non solum dignitatem, sed etiam salutem. Quos mihi circumspicienti & vestiganti animo meo, ut primi omnium occurrerunt Regii pueri tuae fidei & curae crediti, laudatissimi Regis filii, nepotes Principis summi, quorum proavum quasi Deum quendam in terris, dum vixit, in cultu venera-

tionemque

rationeque fuisse, & nunc post mortem esse, perpetuoque futurum scimus. Ita igitur ut hi ad comparationem praesidii protectionisque optimarum artium cogitantibus nobis primi omnium merito quidem animo obversati fuêre, ita res etiam ipsa incitavit me, ut ad eos qui in literis ad virtutis excellentiam educarentur, Magistrum eruditionis atque fortitudinis mitterem interpretem voluntatis meae. Sed enim quo minus hos recta accedere, & ultro compellare auderem, obstitit cupiditati meae pudor, justus ille quidem atque debitus majestati illorum, cujus magnitudine nostra parvitas facile consternaretur. Itaque ad te devenimus, per quem haec quae nos cognoscere Regiam sobolem voluissemus, ad illos recte atque ordine delatum iri sciremus. Ad te vero aditus patebat nobis, non modo propter veterem notitiam, & quendam etiam amicitiae usum, sed etiam quod comperissemus de Philippo Melanchthone, in literis ad ipsum tuis, & amantissime & honorifice mentionem nuper mei factam esse. Hoc etiam commoditatis multum habere visum, quod longioris scripturae labore me liberaret. Quae en im dicenda fuissent de sanctitate, de pulchritudine, de quodam ad vitam bene beateque degendam necessario usu bonarum literarum atque artium, haec tibi cum sint notissima & meditata multum, satis fuerit indicata esse, etsi non nihil, si voles, nostrae rationis de his cognoscere poteris, de sequentium scriptorum praefatiuncula. Haec igitur, mi Severe, te oro & obtestor, quanquam facias sponte tua, tamen, si fieri possit, ut etiam diligentius & accuratius ad complectendum, amandum, propugnandum & tuendum, divinae naturae atquae indoli Sobolis Regiae proponere & quasi instillare velis. Quo facto de genere humano, & natione potissima nostra hoc praeclarius fueris meritus, quo felicitati bonisque illorum conservandis & augendis, non modo opibus & viribus praestantiores, sed numero etiam plures patronos adjunxeris atque conciliaveris. Requiritur autem profecto magna quaedam vis defensionis earum rerum quibus felicitas & bona illa continentur, id est artium atque

ſtudiorum humanitatis. Ita multis firmiſque copiis pravitatis & malitiae oppugnari impetique illa cernimus. Ipſorum vero nuditas atque exilitas, & deſpectui & direptioni audacioribus eſſe ſolet. Quid enim ferè his relictum praemiorum; quae ſpes diuturnitatis, ſi ſic fiat, quae fiducia ſalutis? quin etiam, quod miſerabile in primis videtur, perfugium & latebrae his tuendi ſe eripiuntur, & libera querelarum vox nulla conceditur. Contra autem imperitia & indoctorum faſtus quid non & adjumenti & praeſidii habet? Quid illis gloriae honorumque deeſt? Quanta doctiores inſectandi atque omnino vociferandi licentia? Itaque ſtudiis niſi divina Regum & Principum auxilia ſuccurrant manifeſte jam, τόδε πῆμα κυλίνδεται ὄβριμος, non Hector, ſed aliquis de fabulis Graecorum exitii & vaſtitatis Deus. Adverſus quae mala & ſi in praeſentia nonnihil opis adeſt, tamen in poſterum profecto major vis & copiae requiruntur; quae nobis certiſſima perſuaſione praecipi jam debent, cum de aliis quaſi laetiſſimis germinibus principum Germaniae, tum de ſtirpe Regia, quae tibi fovenda, colenda, educenda, comiſſa & tradita eſt, in quo non dubium eſt quin tua voluntas optima, maximo ſtudio quaſi accumuletur. Quare finem faciam, ne inter iſta nos tacite verberes tali quadam cogitatione,

τί με σπεύδοντα καὶ αὐτὸν
ὀτρύνεις;

Et ſi currentes quoque incitare ſcitum eſſe exiſtimatur. Reliquum eſt, ut te rogem ne invitus haec noſtra admittere ac potius libenter ut cognoſcere velis, utque, ſi videatur, nos de judicio, his de laboribus, atque iſta opera, tuo certiores reddas. Si enim intellexero tibi non improbari, cumque ex tua ſententia, quem virum doctiſſimum eſſe conſtat, quid alii bonarum artium ſtudioſi ſenſuri ſint, facile exiſtimare, confirmabitur atque etiam fortaſſe incitabitur voluntas in hoc operarum genere mea, multoque ita cupidius ſequentes etiam deinceps libros ſimili explicatione noſtra expoſitos edemus. Vale mi Severe, & perge diligere nos, ut coepiſti. E ſchola Tubingenſi III. *Idus Octob.* M. D. XXXVII.

Liber

LIBER PRIMUS
ILIADOS HOMERICAE,

Latinis versibus redditus à Joach. Camer.

Urgia pernitiosa cano tristemque furorem
Aeacidae, longi Danais incendia luctus.
Per quae cassa animis inferna sede receptis
Corpora diripuere canes varieque volucres,
Sparsa solo Iliaco fortissima corpora Regum.
Sic aeterna Jovis placuit sententia cordi.
Musa mihi caussas memora quo nomine primum
Quove Deo ductor Graecorum & divus Achilles,
Correpti immani pugnarint praelia voce.
Omnis ab irato defluxit Apolline pestis,
Qui mala per totos edebat funera campos,
Replebatque vagis caesorum stragis acervis.
Una sacerdotis contempti injuria Chrysae
Causa fuit Clarii feralis numinis irae,
Quem procul à classis sermone Atrida feroci
Increpitans, junctisque minis statione fugarat.
Venerat hic celeres Danaum prece supplice naves,
Proque sua apportans redimenda munera nata,
Ornamenta Dei, vittas sacrasque coronas,
Aurea sceptra manu retinens, orabat Achivos.
In primis geminos Atrei de sanguine fratres,
Quos erat imperium penes & jus nobile regni.
Atridae atque omnes, fortissima turba, Pelasgi,
Sic vos totius divina potentia coeli
Victores Phrygia salvos deducat ab urbe,
Atque det in patriam cursum ventosque secundos,

Natam infoelici genitori reddite Graii,
Reddite non vili natam mercede solutam?
Hic alii Argivae proceres atquè agmina plebis
Acclamare senem revereri, sumere dona,
Unius Atridae sed erat diversa voluntas.
Ille male acceptum vatem propellit, & ultro
Accumulat dictis convitia facta superbis.
Si te ego post invise senex, conspexero, curva
Rostra frequentantem, seu nunc, iterumve reversum,
Non mihi te eripiet sceptrum non insula Phoebi.
Hanc non restituam, dum servam tarda senectus
Excipiat procul à patriis distantibus oris
Moenibus Argolicis, ubi plenos sedula fusos
Evolvet digitis & nostra cubilia sternet.
Ergo age te nostris citus è conspectibus aufer,
Ne stet nostra tuae damno indignatio vitae.
Haec ubi dicta dedit, paret trepidante sacerdos
Mente, premens tacito dirum sub pectore vulnus.
At simul hostiles resonante in littore turmas
Tutus ut evasit, sublata sydera voce
Complens, Latona genitum in sua nota vocavit.
Arcitenens, Chrysae dominus, Cillaeque beatae,
Sminthie, qui Tenedum dextra moderare potente,
Grata sacram templi venerandi victima nostris
Caesa tuis manibus terram si planxit ad aras,
Extaque subjectis arserunt pinguia flammis
Caprarumque boumque, has exaudire querelas
Phoebe meas propera, ac in Achaica corpora missis
Humida nostra tuis ulciscere lumina telis.
Sic ait insistens precibus, quas Phoebus ab alto
Mentibus exosis Danaos suscepit Olympo.
Ergo abiit vasti summo de vertice coeli,
Suspensusque arcus humeros habilemque pharetram,
Quam concussae intra strepitum fecere sagittae.
Ipse velut tenebrae ac obscurae nubila noctis

Castra,

Caſtra, locum, ingrediens adverſus coepit Achiva.
Inde in confertos detorſit ſpicula Graios,
Conſequitur ſtridens argentea ſpicula clangor.
Principio jumenta cadunt & magna canum vis,
Tabida mox ipſos homines invadit arundo.
Et jam crebra rogis illata cadavera flamma
Paſcebat, longe ſplendebant ignibus arva.
Caſtra novem Phoebi fuerant infeſta diebus
Inſidiis, decimo Junonis cogit Achilles
Conventum monitu, Grajum cui damna dolebant,
Cum perimi immeritos indigna morte videret,
Ergo pelidae juveni ſubjecit ut illis
Concilium Danaum vellet de rebus habere.
Illi ubi multiplici jam convenere caterva,
Surgit ad hos plantis invictis fultus Achilles,
Atque ait: Atride nunc ſpes ſublapſa refertur
Noſtra retro tantum non captâ pellimur urbe.
Atque utinam pateat nobis via, ſitque reverti
Quantumvis vel inerte fuga de morte poteſtas.
En ſimul atterimur bello, morboque perimus.
Quin igitur conſultum aliquem juvat ire Deorum
Clarum relligione virum, quin carmina Vatum
Diſcimus, aut tacita volitant quæ ſomnia nocte?
Namque ea diſpergit denſis Saturnius umbris,
Si qua nos certi tandem fiamus ab arte,
Quæ ſit Apollinei non cognita cauſa furoris,
An damnet votis, anne irrita ſacra repoſcat,
Aut factis tenerove agno, integrave capella,
Hoc ſi forte malum placatus munere ſedet.
Dixit & aſſedit. Cunctisque ſilentibus, infit
Calchas Theſtorides vatum celeberrimus unus
Qui fuit in Danais, qui jam præſentia poſſet
Explicuiſſe, futura ſua praedicere voce,
Et quae praeteriere modis diſſoluere miris.
Huic quondam auguriumque & praeſcia pectora rerum

Artes Phoebe tuas dederas. Hunc navibus omnes
Unanimes ſtatuere ducem Simoëntis ad urbem.
Qui tunc communis fatur cupido ore ſalutis.
Aeacide ſuperum regi dilecte Tonanti,
Suades ut longe jaculantis Numinis iras
Pandamus, tibi nos morem geſſiſſe juvabit.
Ergo tuis animis hæc accipe dicta, mihique
Juratus verbisque manuque avertito peſtem.
Namque aliquis noſtro exardeſcet carmine princeps,
Sat ſcio, qui cunctos juſſis domat unus Achivos,
Eſtque humili metuenda viro iracundia Regis.
Qui ſi forte nigram premat intra viſcera bilem,
Nec mox optatae vindictae copia detur,
Aſpera tantiſper laeſo fovet ulcera corde
Supplicium donec quaeſitum occaſio monſtret.
Quare age dic quid me jubeas ſperare ſalutis.
Huic confirmanti Pelides talia contra
Voce refert. Vates aude & reſponſa Deorum
Intrepidus, quaecunque tenes, expone Pelaſgis.
Per tibi Latoidae praeſentia numina juro,
Donec ego valido terram pede vivus obibo,
Nemo tibi Danaos vim cunctos afferet inter,
Non ipſe Argolici cui ceſſit gloria regni.
Atque ita ſepoſito coepit formidine Calchas
Non damnat votis, non irrita ſacra repoſcit
Phoebus. ab Atrida ſpretus movet iſta ſacerdos,
Filia cui non eſt precio dimiſſa repenſo.
Haec fuit haec fiet multorum cauſa malorum.
Peſtifero Divus neque ſpargere deſinet arcu
Tela prius, quàm nata patri reddatur inempta,
Chryſeaſque boves centum mactentur ad aras.
Poſſe ita foelicem videar promittere Phoebum.
Haec ubi fatus erat, reliquis aſſedit Achivis,
Cum ferus in medios oculis ſpirantibus ignem
Proſilit Atrides, vultuque animoque minaci,
Nec magis inſano capitur violentia corde.

Ac

Ac primum Vatem maledictis impetit ardens.
Quando unquam, scelerum vates pleniſſime, verum
Exiit ore tuo? quis me dum laedere tentas
Abſtinuiſſe ſoles, quae non hoſtilia faris?
At tua lingua bonum nunquam, non dextra peregit.
Et nunc falſa etiam Danais oracula jactas,
Quod pro detenta Chryſeide Graja puella
Agmina laetifera configat arundine Phoebus.
Quae ſibi me ſolido tantum devinxit amore
Ut jam Tyndaridos langueſcant conjugis ignes:
Nam quid ego referam raras in virgine dotes,
Ingenium, artificeſque manus, formamque genuſque.
Nulla Clytemneſtram melior fortuna ſecuta eſt.
Quamvis hanc teneris mihi ſors conjunxerit annis.
Quamvis prima toro intulerit veſtigia noſtro.
Omnia ſed mitto, quando utilitate jubemur
Mittere, non nobis eſt cernere funera Graii
Veſtra voluptati. Cur vos ego vivere nolim?
Hac tamen haec cupido reddetur lege parenti
Ne, dictu infandum, ſoli vos inter honoris
Expertes, penes eſt quos rerum ſumma, feramur.
Quare agite & regi quae detis dona parate.
Viribus hunc praeſtans contra eſt affatus Achilles
Maxime rex Danaum quae nunc te Atrida ſiniſtrae
Vexat avaritiae ſpecies, quae munera cenſes
Magnanimos reparata tibi dare poſſe Pelaſgos?
An retinent plenas aeraria publica ciſtas?
Nunquid in aequales diviſas omnia partes
Miles habet quae de Phrygiis ſpolia urbibus egit?
Nec fas eſt praedae repetitas ducere ſortes.
Quod dabit obſeſſa ſi Jupiter urbe potiri,
Hanc concede Deo, referetur terque quaterque
Gratia, nec meritorum obliviſcemur Achivi.
Aeacidae his dictis Atrides talia reddit.
Falleris ô divûm ſoboles pulcherrime Achilles

Si

Si me vestra putas fraudum commenta latere.
Scilicet oblectent ut te tua munera, nostrae
Sint inhonoratae partes? Hanc reddere suades,
Reddetur. Sed enim, ne sis ignarus Achille
Quanquam Marte vales, si non animo usque revolvent
Quae mihi pro erepta veniant Chryseide dona,
Maganimi Argivi, seu tu, seu Maximus Ajax,
Seu Laertiades spoliati forte gemetis:
Quicquid erit post viderimus, nunc istud agamus.
Spumigero navem properemus mergere ponto
Remigium aptantes, pecudesque imponere sacras,
Formosamque suo Chryseida mittere patri.
Atque his dux aliquis rebus princepsque legatur
Aut Ajax aut Idomeneus aut divus Ulysses,
Aut tu, praecipuo natus Pelida furore,
Ille sagittiferi sacris de morte peractis,
Exitiale malum propulset Apollinis irae.
Tum sic torva tuens est ore locutus Achilles.
Heu mihi lucro inhians, profligatique pudoris,
Quis Danaum promptis animis tua jussa capessat?
Seu sit in hostiles legio ducenda cohortes,
Seu sit opus factâve via, castrisve locatis.
Non ego Dardanios ulturus Marte colonos
Aegeum, innocuos, enavi scilicet aequor,
Nam neque abegerunt mihi equorum armenta boumve,
Nec sola frugiferae vastarunt pinguia Phthiae,
Quando inter freta lata jacent, montesque jugosi,
Sed tua, sed fratrisque tui lacrymabile nobis
Gratia suasit iter, nostroque asserta labore
Gloria vestra, canis, quos tu nunc putide spernis.
Et mihi adempturum te tradita dona minaris
Pro quîs multa tuli, quasi non tibi plurima semper
Obveniant, quoties Trojanas vincimus urbes,
Nam pars luctifici nostrarum maxima belli

Est

Eſt manuum, partae pars eſt tua maxima praedae.
Ipſe fatigatus pugna, quae munera dantur,
Conſulo pauca boni, quare hoc nunc accipe dictum.
Quando ita contemptus tibi ſum, cum claſſe reverti
Eſt animus, Phthiaeque domus remeare paternas.
Sed niſi decipior, ſtabunt faſtidia magno
Haec Atrida tibi, cumque à te priver honore
Nominis & famae, haec ad te quoque damna redibunt.
Nec tua noſtri exors opulenta potentia creſcet.
Dixerat, Atrides contra cui talia fatur,
I igitur, quoniam ſedet haec ſententia corde,
Non te ego noſtra orabo moras hic nectere cauſa.
Sunt alii digno qui me venerentur honore,
Ante geretque mei curam Saturnius omnes.
Nam quid diſſimulem cunctos inviſior inter
Uno te mihi nemo duces, quoniam tibi ſemper
Rixæ gliſcit amor, bellique cupidine flagras,
Nullaque veſanam ſatiant fera praelia mentem.
Quod ſi forte aliis invicto robore praeſtas,
Sic Deus, Aeacide non eſt tua gloria, fecit.
Nunc age cum ratibuſque domum ſociiſque profectus
Myrmidonum tua regna tene. Neque te moror, aut te
Irato moveor, ſimul iſta minantia dicta
Accipe, uti certus Chryſeida poſcit Apollo,
Hanc ego nave patri propria ſociiſque remittam.
Haec ita vi pulchram rapiet Briſeida dextra,
Exceptam ſorti nuper tibi, ne inſcius erres
Quantum te noſtri ſuperet praeſtantia regni.
Neve alius fama nobis ſe comparet aequa.
Dixit. At Aeacidae mens acri fixa dolore
Perfurit, accenſo ſecum dum corde volutat:
Num faciat mucrone viam, juguletque tyrannum,
An frenet potius furiati pectoris aeſtus.

Dum

Dum dubitat, dum mens nunc huc, nunc volvitur illuc,
Jam simul ingentem vagina eduxerat ensem,
Cum prope sollicita Junone excita Minerva,
Namque illam cura amborum studiumque tenebat,
Astitit, & juvenem flavo complexa capillo,
Sese uni ostendens, acies latet agminis omnes.
Obstupuit tactu Ceacides & lumina torquens
Versa retro, agnovit divinae Palladis ora,
Quique micant oculi radiantis fulminis instar.
Quam simul ac vidit celeri est ita voce locutus.
Nata patris summi, quid ad hoc te littus adegit?
Nunquid ut aspicias Agamemnonis ausa superbi?
At tibi praedico, quod non vanum auguror esse,
Hunc aliquando sui perdet vecordia fastus.
Cerula Tritonis tum sic est virgo profata.
Repressura tuas, si auscultes, caelitus iras
Adsum sollicita Junone excita Minerua,
Namque illa amborum cura studioque movetur,
Ergo age quantumvis intendas jurgia verbis
Hunc modo da rixis finem, ne stringere ferrum
Sustineas. Nam tempus erit cum, quae facit iste,
Triplicibus placare volet convitia donis.
Nec procul illud abest, saevum cohibeto furorem
Et tibi propitiis divis pareto duabus.
Sic Dea, sic pedibus velox respondit Achilles.
Vestra Deae semper mihi justa capessere fas est,
Jam quoque cum rabidus furit imis mentibus ardor,
Sic res ipsa monet. Nam numina vestra colentes
Coelicolae pariter vos exaudire soletis.
Sic fatus capulo niveo splendente metallo
Complexus magnum vagina condidit ensem.
At Dea pacato terras relliquit Achille,
Lucida templa Jovis repetens sedesque Deorum.
Nec tenuit saevam flammati pectoris iram
Pelides, dictisque malis Agamemnona contra

Agre-

Agreditur, veteris revocans exordia litis.
Heu mihi victe mero, vultuque proterve canino,
Et tremulo timidi cordi corde ignaviſſime cervi,
Quando unquam armatas acies producere campo
Auſus es, aut te principibus conjungere Grajis,
Hoſtile ut poſſes includere faucibus agmen?
An quoniam intentant ibi certum plurima laetum,
Tutius erepta eſt converrere praemia nobis?
Si qui forte tibi quae non placuere locutus.
Dira lues populi. At niſi inertibus imperitares,
Jam tua ſupremo ſtaret petulantia fine.
Sed tibi prædico & jusjurandum inſuper addam
Forte manus Danaum nos olim tota requiret,
Cum tu Priamidae ſuppreſſos enſe videbis,
Enſe colorato miſerandae ſanguine turbae,
Ipſe dolens fruſtra cupies ſuccurrere victis,
Tunc tua ſero malae laniabunt pectora curae,
Quod fuerit per te, cunctis qui praeſtat Achivis,
Laude ſua & decoris merito ſpoliatus honore,
Tunc ego non ullis precibus precióve movebor.
Ut ſceptrum hoc ramis iam pridem & frondibus orbum
Montana exectum radicitus arbore, nunquam
Virgultis imo rurſus de ſtirpe vireſcet,
Poſtque gnava manus fabri de matre recidit,
Et ſecuit tunicas ferro crinemque decorum,
Nunc proceres manibus portant inſigne Pelaſgi,
Qui leges & jura Jovis ſub numine dicunt.
Haec ubi dicta dedit, fulvo diſtincta metallo
Sigeae infligens telluri ſceptra reſedit,
Eque Atrides inſtaurat prælia parte.
Tum Pylius cujus mellitus ab ore fluebat
Sermo ſenex, ſuperans Hybleum ſermo liquorem,
Hos inter dulci medium ſe voce ferebat.
Saecula praeteriti qui bina peregerat aevi,
Cuique per extinctae Neleja moenia turbae

Ante

Ante duplex ortus & funera duxerat aetas;
Ipse Pylo effoetus jam tertia regna tenebat,
Tunc interfari atque haec promere corde fideli.
Heu mihi quis luctus, quos fundet Achaja fletus,
Quaeque manent Priamum quaeque hujus gaudia natos,
Quae ducet Trojana cohors laeta otia mente?
Cum patefacta duum fuerit discordia Regum,
Quorum consiliis belloque est inclyta virtus,
Et quorum cunctos vincit laus utraque Grajos.
Ergo mihi ambo seni natu parete minores;
Et mea jam vobis longe praestantibus olim
Consuetudo viris fuit acceptissima priscis.
Nam nec ego tales vidi, nec postmodo cernam,
Quales Pirithoum, Regnatoremque Dryanta
Caeneaque Exadionque ac immanem Polyphemum;
Et similem superis Aegiden Thesea divis.
Atque hi terrigenis valido cum robore cunctis
Gentibus anteirent, saevissima praelia dextra
Pugnavere sua, & genus extinxere Gigantum
Montibus assuetum victus tolerare ferarum.
Isti me socio sunt usi, & abusque remota
Accivere Pylo, cumque his communia junxi
Agmina, proque mea juvi fera bella virili.
Nec quisque hoc quotquot mortales tempore vivunt,
Audeat armatos hos contra stringere ferrum.
His ego consilio dubiis in rebus adesse,
Ac ipsi nostros monitus audire solebant.
Vos igitur similem mihi concedatis honorem,
Auscultate seni, quondam auscultasse juvabit.
Tuque nec Aeacidem donato munere priva,
Sed sine quam Graii dederunt retinere puellam.
Tu quoque ne Regem verbis Pelida lacesse,
Usque probris, impos animi, maledicta rependens,
Namque haud sceptrigeri est vulgaris gloria Regis;

Cui

Cui decus ipſe hominum pater addidit atque Deorum.
Quod ſi matre Dea es praecellens viribus ortus,
Hic te legitimi tamen anteit pondere regni.
Tuque Atrida prior turgentia pectora ſeda,
Aſt ego Peliden precibus placavero blandis;
Nanque hic oppoſito pro muro eſt unus Achivis.
Dixerat. Atrides retulit, cui talia princeps:
Sic res eſt ut rere ſenex. Sed quis ferat iſtum;
Cuius quo ſe non praefracta ſuperbia rollit.
Omnia vult verſare ſuo qui ſubdita nutu
Omneſque imperio premere & juſſis moderari,
Quod, vel ego fallor; vel non ſuccedere cernet.
An quoniam egregium bello nullique ſecundum
Numina fecerunt magni immortalia coeli,
Quos vult cunque malis dictis impune laceſſit?
Sic ait Atrides, ſic dicere plura volentem
Aeacides orſus medio ſermone repreſſit.
At mea culpetur merito dementia, & excors
Jure vocer, tua ſi mandata ego nulla recuſem
Eſſe aliis damnum licet haud mihi. Namque ego poſthac
Non ſequar imperiumque tuum faſceſque ſuperbos.
Praeterea haec animo non lenia dicta reconde,
Haud mea pro tenera nudabit virgine dextra,
Nec te contra aciem, neque contra quemlibet, enſis.
Quando mihi rapitis quam donaviſtis Achivi,
Sed rerum hic intra claſſem quodcunque mearum
Invito abſtuleris nunquam mihi. Verum age vires
Experiare tuas, ut Graja teſte Phalange.
Extemplo haſta tuo deſtillet noſtra cruore.
Hactenus infectis verbis excercita, utroque
Seditio iratis animis ſurgente quievit,
Adque ſuas Danaum dilapſa eſt concio naves.

Ipſe Menoetiade & ſociis Pelejus heros
Ad claſſem inque ſuas ſedes comitatus, abivit.
Atrides celerem Nerei deducit in undas
Bis deno inſtructam delecto remige navem,
Inque ſacras ponit pecudes captamque puellam.
Centum pro pulcra pecudes Chryſeide Phoebo.
Omnibus his demum princeps accedit Ulyſſes.
Etiam velifera innabat vada ſalſa Carina
Cum iubet Atrides populum de more piari.
Jique piabantur, vaſtoque piacula ponto
Fundebant, Clarii placantes numina ſacris,
Mactabantque capras & curvo in litore tauros,
Fumens aethereas nidor ſe volvit in auras.
Talia dum caſtris operatur Dorica pubes,
Coeptae Agamemno minas non obliviſcitur irae,
Talthybiumque ad ſe jubet Eurybatenque vocari
Praecones famuloſque ſuos. Tum talia fatur:
Pelide ad puppes celeri pede tendite greſſus,
Adductam hic veſtris Bryſeida ſiſtite palmis.
Quod ſi non ſinet ipſe, tamen deducere certum eſt
Stipatum Danaum, nec ſolam forte, caterva.
Haec ubi dura dedit verbis mandata ſuperbis
Illi per ſteriles triſtes gradiuntur arenas,
Myrmidonumque pedes pergunt advertere roſtris.
Atque hos aſpiciens, ut propter forte ſedebat,
Claſſemque ac ſocios, non eſt laetatus Achilles,
Tum trepidi procul ad conſpectum heroa reſiſtunt,
Et nullos dant ore ſonos muſſantque timore,
Hoc animo Aeacides cernens, ſic incipit ultro:
Salvete, interpres, praecones, turba Deorum.
Atque hominum, propius conſiſtite. Non mihi veſtrum
Cauſa mali eſt ſtudium, ſed quo mittente venitis
Atrides, teneram Briſeida ducere. Sed tu
Dis fate Patrocle his accitam trade puellam.

Quos

Quos nunc iſtius teſtes ſimul invoco facti
Ergo immortaleſque Deos, hominesque caducos,
Erga ipſumque ferum Regem, ſi quando futurum eſt
Auxilium ut poſcant rerum diſcrimina noſtrum
Cum miſeri Phrygio ſternentur marte Pelaſgi.
Hujus enim rabioſa agitat praecordia peſtis,
Nec ſinit ut ſenſus ad publica commoda flectat,
Omnia proſpiciens ventura, anteacta recordans,
Qua ratione ſuos ſalvos ex hoſte reducat.
Sic fato obſequitur caro Patroclus amico,
Educitque foras moeſto Briſeida vultu,
Illa ſequens greſſus lentos invita movebat.
At lacrimans ſociis ubi ſe ſubduxit Achilles,
Aſpiciens nigri canentes aequoris undas,
Multa precans ſupplex tendebat brachia matri.
O genitrix, per te quoniam mihi contigit aevi
Summa brevis, ſaltem mihi conſervaret honorem
Juppiter altitonans clari regnator Olympi,
Nunc neque tantillum decoris laudiſque reliquit.
Quodque erat Atrides Danaum mihi ductor ademit.
Praemia noſtrorum rapiens abducta laborum.
Haec inter lacrimas audivit verba profuſas,
Forte ſenem propter diſcumbens Nerea, Mater,
Aequoreas intra ſinuoſi gurgitis aedes.
Nec mora, ceu nebulae, canis erupit ab undis,
Ipſius ante pedes plorantis Diva reſidens.
Atque manum prehendens praefato nomine coepit.
Quid fles, quaeve tuum pectus mala, nata, fatigant?
Dic age, neu celare velis, ut uterque ſciamus.
Sic matri Aeacides dicenti pauca marinae
Larga trahens imo retulit ſuſpiria corde:
Nil horum te diva latet, quid nota renarrem?

Etioneas Thebam expugnavimus arces,
Et multam eversa praedam deveximus urbe,
Hanc diviserunt inter se sorte Pelasgi,
Exemtamque dedere prius Chryseida regi.
At Chryses captaeque pater, Phoebique sacerdos,
Venerat Argolicas celeres prece supplice naves.
Proque sua portans redimenda munera nata
Ornamenta Dei, vittas, sacrasque coronas,
Aurea sceptra manu retinens orabat Achivos,
In primis geminos Atrei de sanguine fratres,
Quos penes imperium & jus esset nobile regni.
Hic alii Argivae proceres atque agmina plebis
Acclamare senem revereri, sumere dona.
Unius Atridae sed erat diversa voluntas,
Ille male acceptum miserum propellit, & ultro
Accumulat dictis convitia facta superbis.
Hic abit, at laeso retinentem corde dolorem,
Fundentemque preces non aversatus Apollo,
Nanque hunc immenso complectebatur amore,
Noxia in immeritos conjecit tela Pelasgos
Per totas acies & castra vagantia tela,
Altera & alterius subigebant funera funus.
Jamque aderat Phoebi promens oracula vates,
Mox ego tum primus divum placare jubebam.
Quo dicto Atrides subitas exarsit in iras
Eventuque mihi nimium non vana minatur.
Nanque hanc veloci referunt iam nave pelasgi,
Chryseoque simul deportant munera phoebo.
Sed mihi praecones dudum Briseida, Regis
Jussa abduxerunt, mea praemia, verum age si quid
Diva potes carum mater ne desere natum.
Et pete coelestes sedes sublimis olympi
Saturnoque precare fatum, memoraque benignam
Si quam operam huic verbis quondam factisve dedisti.

Nam

Nam memini te ſaepe domi jactare paternae.
Te quondam exitium divis ex omnibus unam
Avertiſſe Iovi indignum, cum caetera turba
Coelicolum huic nexus & vincula dura pararent.
Juno, Neptunuſque & terra numina Phoebi
Sive ea pallas erat. Verum te diva ſceleſtum
Prohibuiſſe nephas, & centimanum Briarea
Quem ſuperi, mortale vocat genus Aegeona,
Accitum auxilio ſocium junxiſſe tonanti.
Qui ſimul ac, valida ſuperans virtute parentem,
Ad Saturnigenæ partes ſe contulit, illis
Impia repreſſis ceciderunt vincla timore.
Haec genua amplectens memora ſi flectere poſſis
Forte Iovem, Teucris ut opem ferat, inque pelaſgos
Saeviat, & naves intra maris aequora circum
Comprimat occiſos, ut in omnes poena redundet,
Regis & illius ferat hos injuria fructus.
Ipſe etiam Atrides magnus ſua rex Agamemno
Damna recognoſcat, quod laude orbaverit, omnes
Qui vincit Graios virtute & robore belli.
Hunc contra lacrymis Thetis eſt affata cohortis.
Heu mihi nate malo miſerabilis edite partu
Cur ego ſuſtinui tali te educere fato.
Cui jam parca legat prope deficientia fila
Gaudia debueras tranquilla carpere mente
Nunc infoelicis ſpacium breve contigit aevi,
Uſque adeo infauſta genitum te ave nate paterni
Aſpexere lares. Nunc has ego porto querelas
Coelicolum domino, ſub olympi tecta nivoſi.
Interea alta trahens per Phthias otia naves,
Ut ſemel irato coepiſti pectore, dura
Nanque heri ad oceani freta circundantia terras
Tranſiit, & divos aſſumſit coelitus omnes
Juppiter, Aethiopum convivia laeta frequentans.
Quem cum luce ſua bis ſexta reduxerit Eo,

Limina quae ſolido ſummi Jovis aere coruſcant
Accedam, atque ipſum genibus complexa precabor
Nec ſpreta indecorem videor latura repulſam.
Haec effata gravi cruciata dolore reliquit
Aeacidae raptam plangentia corda puellam.
Jamque rates Ithacum & quae debita ſacra vehebat
Chryſeos fauſto prehenſabat flamine portus.
Subductae tum vela legunt detracta carinae,
Inque ſuas ſedes ſubmiſſum fune reclinant.
Non ſegnes malum juvenes, remiſque ſub altos
Navem adigunt portus, ſonat anchora jacta profundo,
Annexamque ligant retinacula linea puppim.
Tum ſimul in ſiccas ipſi egrediuntur arenas
Et latonigenae ducunt ſua munera Phoebo.
Ipſa etiam molli Chryſeis littora planta
Calcat: At hanc aras aſſiſtens propter Ulyſſes.
Dextram addit dextrae patriae. Dehinc talia fatur.
Huc tibi me Danaum miſit rex reddere natam
Et pecudes Phoebo centum mactare ſacratas,
Ut mala quae ſaevae movit lugubria peſtis
Argivis, miſſo placatus munere pellat.
Sic ait, inque manus patri dedit. ille recepta
Nata lactus erat. Sed divo Graja juventus,
Conſtituunt aras ſacra centenaria circum,
Et dextras liquidi tingunt in fluminis unda,
Conficiuntque molas, divum libamina, ſalſas.
Tum Chryſes geminas tollens ad ſidera palmas
Sic ait. ô me, qui Chryſam Cyllanque gubernas,
Quique regis Tenedum, rurſum audi Phoebe precantem.
Ut prius in mea vota tuas deflexeris aures,
Ultus deſpectum Danaum per funera vatem,
Sic mihi des cupida quod te nunc mente repoſco,
Letiferum properas Danais avertere peſtem.
Talibus orantem vatem exaudivit Apollo,
At prece perfecta, ſalſa cum fruge litaſſent,

Cor-

Corripiunt caesas pecudes & tergore nudant,
Secta tegit nidor femorum è compagibus ossa,
Et gemina implicitas celant abdomina partes,
Tum simul adjiciunt crudae undique frustula carnis,
Admovet ipse foco senior, Bacchique liquorem
Invergit, quinis verubus stat in ordine pubes.
Et jam tosta ignis femorum consumpserat ossa,
Et libata deis depaverat exta juventus,
Quod supereſt, in frusta secant verubusque refigunt.
Dein referunt assò studiose ex ignibus artus,
Sic tum Graja Deo, mensisque operata juventus
Vescitur aequali cunctis dape lege tributa.
Cumque exempta fames epulis, potu sitis esset,
Crateras pueri statuunt & vina coronant,
Circum perque ferunt omnes, & pocula libant.
Graja diem totum placabat carmine pubes
Latoum & pulcrum celebrans Paeana canebat.
Ille suis hilares praebebat laudibus aures,
Jamque nigrae occiduo surgebant sole tenebrae
Cum navis juxta somnum coepere rudentes.
Jamque rubescebat roseis aurora quadrigis,
Cum reditum cursumque parant revehique per altum.
Aspirat flatus Phoebus ventosque secundos.
Erigitur malus, panduntur candida vela.
Illa inflata tument Zephyris. Aegea carinam
Inachiam ferit & fluctu circumsonat unda,
Currit iter, veloxque secat maris aequora navis,
Quam simul ut castris tandem est appulsa Pelasgis
In terram atque altas juvenum manus urget arenas,
Et trabe supposita porrectum in littore firmant,
Dein redeunt per quisque suas navalia sedes.
At proles odium flagrantibus inclyta Pelei
Servat alens animis, atque ocia tractat acerba,
Nec magis in Danaum solennes pergere coetus
Sustinet, & duri vitat discrimina Martis,

Et ſua triſtificis abſumens pectora curis
Bellorum pugnaeque minas fremituſque requirit.
Jamque exorta diem bis ſextum aurora vehebat,
Et Saturnigena duce turba beata Deorum
In coelum remeat. Sed nati caerula mater
Haud oblita preces, emerſit ab aequoris undis
Circumfuſa petens coeleſtes aere tractus
Cum dubiam faciunt incerta crepuſcula lucem.
Forte ſub Aethereis ſolus conſederat oris
Juppiter in ſummo ſplendentis vertice mundi.
At Thetis ante ipſum genua amplexata ſiniſtra
Procubuit, mulcens dextra immortalia colla.
Tunc Saturnigenam ſic ora precantia ſolvit.
O pater, aut verbis aut ſi tua numina rebus
Una Deos inter defenſum ſedula juvi,
Annue ſupplicibus Thetidos Saturnie votis,
Atque meo, fatis cui vita breviſſima ceſſit,
Redde ſuas laudes & nomen honoris Achilli
Cui rapuit Grajum ſpreto ſua munera ductor,
Quod ne impune ferat Rex effice maxime Divum;
Tamque diu Phrygiis legionibus adjice vires,
Ut merita abſumat caeſos vindicta Pelaſgos
Donec ademta meo creſcat veneratio nato.
Dixerat: At nubes qui cogit ad aetheris orbes
Juppiter, haud ullas reddit tacito ore loquelas,
Immotuſque diu ſilet, illa inſiſtit & orat,
Et genua amplectens mentem tenet, atque ita fatur:
Quid metuis? plane auxilium promitte roganti,
Abnue ſive palam. Ne ſit contemptior inter
Divos, & noſtri ſint haec exempla pudoris.
Tum pater ex imo gemitus dans pectore fatur:
O mihi peſtiferum cauſſas tua vota malorum
Hinc inimicitiae atque odium Junonis amarum
Exiſtet, cum me maledictis aggredietur.
Nanque Deos inter ſemper me inceſſere gaudet

Lit-

Litigiosa probris, dum res me ait usque juvare
Teucrorum, & Phrygiis successus addere pugnis.
Nunc age clam nostra fac conjuge cauta recedas,
Quaeque petis secura meae committito curae,
Nanque effecta dabo, simul ut dubitatio cessset,
Firmabo aeterno promissa fidelia nutu,
Quo fit coelicolis signo mea certa voluntas.
Praecipuo, neque enim fas est hoc fallere quenquam,
Nec revocare potest ullus nec avertere casus.
Sic ait atque superciliis pater annuit atris,
Ambrosiaeque alte divino à vertice Regis
Defluxere comae, magnusque tremiscit Olympus.
Atque ita consilium dissolvitur. illa profundos
Insilit in fluctus lucentis ab aetheris axe.
Juppiter in sua tecta redit sub limina coeli.
Quo veniente Dei vacuata sedilia linquunt,
Assurguntque suo patri, neque sustinet ullus
In solio accumbens illo ingrediente manere.
Tum divina toro structo sibi membra locavit.
Nec latuit Thetidos lunonem inceptio visae,
Cumque suo sensit consultavisse marito.
Mox ita jurganti voce est aggressa tonantem,
Quisnam nunc iterum fraudum pleniſſime, tecum
Secretos habuit conventus. Me sine semper
Sic arcana tibi sunt conciliabula cordi,
Nec me participem rerum finis esse tuarum.
Tunc hominum sic respondit pater atque Deorum:
Si te posse putas omnes cognoscere sensus
Juno meos, erras. Nam & si me fata maritum
Esse tibi voluere, tamen quaedam graviora
Sunt, quàm ut ferre queas. Verum quo fas sinit usque
Conscia eris rerum prae cunctis prima mearum.
Nec prius hae cuiquam Divumque hominumque patebunt.

Sed quae immortales alios celavere cunctos,
Tu quoque ne ſtudeas rogitando exquirere velle.
Hunc grandi aſpiciens Juno ſic lumine fatur.
Quod verbum exiit ore tuo ſaeviſſime coniunx?
Quin ante hac aliquid rogitando exquirere coepi?
An turbata unquam per me tua coepta fuerunt?
Sed mea corda metus nunc non levis intrat, & angit
Candida coerulei ne mentes filia Nerei
Auferat ereptas tibi. Nam tecta aere mane
Supplice te geſtu genibus complexa tenebat.
Auxilium cui te puto promiſiſſe petenti
Aeacidem ut laeſum caede ulciſcare Pelaſgum.
Tum genitor vultu quo nubila congregat, inquit:
Quicquid ego inſtituo ſemper ſcelerata putando
Elicis, & rerum te non latet ulla mearum.
Nec tamen hac aliud tibi ab improbitate paratur,
Quam noſtra ira tibi magnorum cauſa malorum.
Quod ſi ſic ut reris habet res, ſic mihi cordi eſt.
Proinde tace, reſidenſque tuum venerare maritum,
Ne tibi ſi excitus violentam injecero dextram,
Omnes afflictae nequeant ſuccurrere Divi,
Quotquot clara colunt convexi moenia coeli.
Dixerat, illa gravi ſiluit perculſa timore,
Inque reclinata preſſit ſua pectora mente.
Exoritur Divum Jovis alta per atria murmur.
Mulciber haec inter fabricandi clarus in arte
Conſolans placida triſtem ſermone parentem.
Sic ait: O facinus malum & intolerabile, ſi vos
Humana in tantas agitabit gratia rixas,
Inque Diis moto faciet ſaevire tumultu:
Gaudia nulla dapum, menſarum nulla voluptas.
Quando quidem exulat pars rerum peſſima victrix.

Nunc

Nunc ego te genitrix, quanquam ſapis ipſa, mo-
nebo
Laeſa Iovis dictis ut places corda benignis,
Ne lacta ille nova convivia lite prophanet.
Nanque poli dominus qui terris fulmina ſpargit,
Si velit ex imis convellat ſedibus orbem,
Uſque adeo cunctis immenſis viribus anteit.
At tu lenificis mulce fera pectora verbis,
Atque ita propitium nobis Dea redde tonantem.
Dixit & exurgens bipatentia pocula matri
Obtulit, inque manus tradens haec inſuper addit.
Fer mea, quanquam aegre eſt, hunc mater firma do-
lorem
Ne tua cara rapi ploranti lumine cernens
Corpora, non poſſim turpes defendere plagàs,
Tanta habet irato ſe offerre pericla tonanti.
Nam memini tibi cum quondam auxiliarier au-
ſum
Me pede projecit tractum alto à limine coeli.
Illa dies miſerum vidit me tota cadentem,
Cumque ſua occiduis ſol ora reconderet umbris
Lemniaca collapſus humo, vix aegra trahebam
Quaeque ſuper tenuiſſima erant ſpiracula vitae.
Tum me ſublatum foverunt Sinties, omni
Semianima à caſu reparantes corpora cura.
Sic fato arridens & candida brachia Juno
Extendens, manibus ſuſcepit pocula nati.
Ille aliis dextro circumfert ordine divis
Fundens de pleno nectar cratere ſuave.
Solvitur in longos Vulcani aeterna cachinnos
Turba miniſterio Divorum. Talibus illum
Tranſegere modis, dum mergitur aequore, ſo-
lem.
Concordi dapibus veſcentes ore paratis.
Tum lyra Phoebeo ſonat aurea pollice tacta,
Alternaque canunt Muſae bona carmina voce.

Jam

Jam Phaethonteos caligo extinxerat ignes
Cum ſua quiſque ſubit conclavia nocte deorum;
Structa fabri gnavis manibus conclavia claudi,
At ſua quo ſolitus fuerat dare feſſa quieti
Membra prius, lectum conſcendit Juppiter altum,
Capturus ſomnos, et juxta regia Juno.

FINIS.

IN PRIMUM LIBRUM ILIADOS HOMERI

PRAEFATIO.

CUM MINUS, QUAM Speraveramus, operae, nobis impendere concedi videmus, earum literarum culturae, quae ſtudiorum humanitatis pulcerrimam laudem ſibi ſuo merito vendicant, ſane ferimus graviter atque moleſte. Sed ut tamen hunc animum atque hanc voluntatem teſtatam relinquamus ſtudioſis illarum, ſtatuimus omnes occaſiones perſequi, quibus illas augere poſſimus. Itaque nunc dum paulo valemus rectius, decrevimus primum librum Iliados Homericae, feriarum diebus publice amatoribus opt. diſciplinarum & humanitatis interpretari & hanc etiam laudem conciliare huic ſcholae, ut in ea monumenta celebrari dicantur ejus auctoris, qui omnium conſenſu princeps ingenii, doctrinae, ſapientiae habetur. Sed mihi Homericam hoc tempore laudationem inſtituere non eſt viſum, neque omnino excellentiae tantae quanta hujus poetae omnium judicio conſtituta eſt, noſtrae praedicationis tenuitas adhibenda fuit. Quis etiam aut ignem aut aquam laudandam unquam exiſtimavit? Cum omnes fieri ubique gentium per ſe illa & propter neceſſarium uſum maxime ſciant. Neque tamen magis vitam conſervari & adjuvari igni & aqua, quam omnem eruditionem hujus poetae monumentis manifeſtum eſt. Quae ut virtutem, quemadmodum ajunt, Juſtitia, ita ipſam eruditionem univerſam comprehendunt atque includunt. Illa igitur ne conemur magnificare oratione noſtra, & verbis quaſi attollere, ſed veneremur atque adoremus tanquam divina. Sic enim credidit antiquitas, Apollinem auctorem eſſe eorum librorum, qui ſub Homeri nomine feruntur, qui illius praeſcriptione divinam

ma-

majeſtatem tegere voluiſſet, itaque aliquis uno Graeco verſu ſic fecit loquentem Apollinem,

Carmina ſunt mea, ſed manus haec deſcripſit Homeri.

Alius autem hunc omnino Deum habendum ſic praeſcripſit.

Si Deus eſt, divinus honor tribuatur Homero.

Sed ſi non Deus eſt, Deus hic tamen eſſe putetur.

Proximum erat ut vos oratione mea ad ſtudium optimarum artium & diſciplinarum cohortari incendereque vellem, ſed hunc conatum ſupervacaneum fore intelligo. Vos ne enim ego inſtigare ad ea atque impellere experiar, quae ipſi ultro ſequimini & appetitis? Utinam illi & adeſſent & audire nos vellent, qui aut nimia ſapientia quaſi ebrii haec deſpiciunt & nihili pendunt, aut ſtultitia ſua negligunt, aut furore infectantur. Sed cum illis eſſet mihi agendum abſentibus, quod fieri oportere non videtur, reliquum igitur hoc eſt, ut vos qui veſtra ſponte diligitis & colitis optimarum artium & humanitatis ſtudia, horter, moneam, denique orem atque obteſter, per veſtram ſalutem & fortunas rerump. ut ea ipſa quae complexi eſtis voluntate veſtra, retinere & tueri, atque cupiditate maxima augere ornareque velitis: Ne quid vobis impedimenti ſtruant ullorum obtrectationes, neu nos deterreat horum ipſorum ſtudiorum, in hac omnium rerum confuſione, miſeria & calamitas. Sint alii potentes, divites, nobiles, nobis placeat ante omnia ingenii cultura & mentis eruditio, quae ſua bonitate non hominum opinione confirmantur. Scio dicere multos, male paſcere haec ſtudia. Ego vero non video quod aliud pabulum praeferri huic debeat, quo animi & mentis excellentia alitur. Sed eſt vita ſcilicet ſuſtentanda. Ingens & validus error ſeſe infert hoc loco vulgaris perſuaſionis, quae niſi in copiis & opulentia vitam eſſe optabilem non arbitratur. Cum his omnes vere docti quoque tempore acerrime contenderunt. Quorum ſunt notae contra cupiditates mortalium non neceſſarias pulcherrimae diſputationes, atque iidem quibus ad victum & cultum indigerent homines, parabilia eſſe, & prope ſua ſponte affluere docuerunt. Quod ſi eſt verum quod Cicero ait, & veri certe ſimillimum eſt: Magnum eſſe vectigal parſimoniam,

quis

quis non videt, qui quidem aliquid videt, quanta haec ſtudia quae doctrinam virtutis complectuntur, copia atque opulentia inſtruant cultores ſuos? cum illius quam totam tradunt, parſimonia pars una ſit, quam ut reliqua pulcherrima quaſi membra illius, ſic bonarum literarum amatores vel ſoli, vel in primis, intelligunt, & ut proprium bonum poſſident atque uſurpant. Qui ſi vellent ſuam induſtriam intendere in parandam augendamque rem & quaerendas divitias, quid poſſent efficere Thales declaravit, qui uno anno tantum pecuniae de oleis conductis fertur confeciſſe, quantum non multorum potuiſſet omnibus fraudibus ſuis colligere mercatorum ſedulitas. Sed placet his nihil vulgare & commune, ac illo eximio potius quamvis modico contenti, ab iſtorum potentum faſtidio ac ſuperbia deſpecti, deſtituti, & quod ad iſtos attinet, redacti ad laqueum, tamen vivunt, ac quidem ſummis voluptatibus perfruuntur, dum illi ſaepenumero in affluentia omnium, tanta tamen penuria laborant, ut ipſi corda ſua exedant atque conficiant. Interea hi ſuaviſſimo melle Muſarum, quemadmodum vetus Comatas ille, paſcuntur, de quo Theocritus, ut mirifice elegantibus verſibus Eobanus noſter convertit.

O felicem te dive Comata
Tam jucunda quidem tibi contigit iſta voluptas,
Paſtus apum ſtudio cedrina concluſus in arca
Perficis aeriis totum nutricibus annum.

BIBLIOTECA UNIVERSITARIA SEVILLA

At enim libenter bene victitant homines, lauteque & copiose accipi volunt, veſtiri molliter & ſplendide. Ut igitur in hominum commercio hoc tempore & his moribus, quaſi artificium quoddam diſcendum exercendumque ſit ſapientiae atque doctrinae, multo profecto in illo omnia ſunt ſpecioſa & praeclara magis futura cum horum adjunctione, quam ſi his careant. Sint igitur illa, quibus opinione vulgi praeſtantia comparatur, quibuſque locupletari multos conſtat, in hac quidem vitae miſeria magis neceſſaria, haec tamen, ut videntur, exilia & tenuia non ideo parvi pendi debent, ſed aſſumi vel tanquam animorum recreatio, iis temporibus, quae illiberalibus alii delectationibus abſumunt, vel ut hac quaſi venuſtatis pulchritudine artium bonarum, illae profeſſiones decoren-

corentur atque eniteſcant. Sed ego miror quae ſpes aut perſuaſio eſſe poſſit, valitura ac duratura ulla ſtudia doctrinae, ſi haec initia artium bonarum convulſa & debilitata ſint. Nam ſi futurum eſt, ut haec mediocriteriam emicans flamma eruditionis, in uberiorem adhaereſcens materiam invaluerit, quis omnino abſque hujus perpolitione doctos eſſe ullos arbitrabitur? Sin & haec nos manet infelicitas, ut quaſi in herba haec ſeges exareſcat atque moriatur. Quis non videt, quanta fames & clades profeſſoribus cujuſvis ſcientiae impendeat? Apparet igitur ſtudia haec ornare, atque celebrare omnia alia, illa vero horum opinione & dignitate niti atque ſuſtentari. Quo magis miror, quid quidam in gradibus illis, ut habentur, altioribus doctrinae collocati, cogitent, qui quaſi cum bajulis & operariis vivant, in ipſis artium quarundam ingenii profeſſionibus, non ſolum gaudent atque exultant opinione ineruditionis, ſed etiam ſi qui forte nonnihil operae in optimarum artium atque diſciplinarum ſtudiis poſuere, perdidiſſe ſe non dubitant ſimulate verbis, non enim certe ſentire etiam exiſtimo. Sed alii jam exoriuntur qui quaerant, quas tandem artes & quae ſtudia nos tantopere verbis efferamus, cum omnibus ſaeculis artes tractatae in ſcholis & traditae fuerint? Quibus hoc reſpondemus, eaſdem plane artes quas ipſi ſentiant nos intruducere verbo, re ipſa diverſas. Nam & Latinae atque Graecae linguae cognitio, & Philoſophia quae deſcripta ſermone & explicata ſapientia illarum gentium eſſet, ſemper habuit doctrinam tanquam materiam quam informaret. Sed diu certe retro ſinceritatem & puritatem abfuiſſe, & in denſa caligine optime etiam nata ingenia hallucinata eſſe reperitur, quorum vis omnis in quibuſdam inanibus ſubtilitatibus abſumpta evanuerit. Sed quicquid fuerit operum quae iſti ederent, cum fundamento careret perſpecti & cogniti ejus ſermonis, quo omnia quae ſapientiae & doctrinae nomen atque famam merita unquam fuere, expoſita ac declarata eſſent, quis non videt firmum non potuiſſe eſſe. Itaque illa quae paulo diuque etiam ante doctrina nota laudataque fuit, in quadam ſpinoſa tenuitate, ad nullas ferè alias res utilis fuit, quàm ad ſcholaſticas rixas & alter-

altercationes. Quibus ſi nunc minus, in quadam ſcilicet copia meliorum delectantur bene nata ingenia, danda illis venia eſt, & ignoſcendum iis, qui repertis frugibus veſci quàm glande malint. Multa in dialecticis, multa in Phyſicis, multa ubique locorum doctrinae atque artium, à prioribus congeſta, jam dilabuntur. Non enim fundamentum ſubjectum fuit eruditae & ſolidae ſcientiae. Neque quiſquam nunc fere eſt, qui non malit diſcere quo utatur in vita, quàm totius vitae uſum in diſcendo conſumere & perdere. Etſi non reprehendo, quin vehementer probo & laudo, ſi cui neque voluntas neque ocium deeſt, ut omnium in Philoſophia excogitationes, non ſolum cognoſcere, ſed etiam amplius elimare atque expolire poſſit. Si igitur ille totum ſeſe in haec etiam minus apta ad vitam communem immerſerit, & in quendam receſſum ſapientiae abdiderit atque ſeduxerit, non modo ab hujus vitae communi conſuetudine, ſed penè etiam ſenſu, haud in noſtram quidem ille reprehenſionem incurſurum ſe ſciat, ſed judicio potius noſtro felicem beatumque futurum eſſe. Verum haec felicitas, ſi vere eſt felicitas, conceſſa paucis eſt. Nos autem craſſius quoddam filum in hoc genere pertexamus, quóque magis nos ſentiamus eſſe doctos, paulo indoctiores reperiamur, ut ſi minus in exilitates illas diſputationum comminuere poſſimus puſillam vim ingeniorum noſtrorum, ne tamen ſimus artium optimarum rudes, neve ignoremus praecepta & intelligendi & eloquendi, ſed cognita & perſpecta veterum doctiſſimorum & ſapientiſſimorum virorum ſcriptis, explicemus, & noſtra imitatione ſecundum illa opere quoque confecto prolatoque illuſtremus. Sic quidem ut univerſa ad veritatem & conſtantiam ſententiarum, & actionum honeſtatem atque decus referantur. Nam niſi hoc fiat, aliae quidem aliis fotaſſe in ſpeciem magis bellulae operae videbuntur, eadem tamen vilitas vel potius futilitas omnium eſt futura. Videris igitur quarum ego artium ſtudia ſignificem bonitatis & humanitatis adiectione, ſentiendi videlicet recte, & diſerte quae bene cogitaris eloquendi, quibus rebus perculta mens & inſtructus animus, in optimarum actionum ſplendidiſſimis operibus ſtrenue exerceri ſolet. Ut enim in

bene conſtituto corpore omnium partium quae integrae ſunt, functiones laudabiles ſunt, ita de animo inſtructo bonis artibus atque diſciplinis, nihil poteſt niſi ſpecioſum & pulchrum exiſtere. Haec autem doctrina priſcorum ſapientiſſimorum & divinorum hominum monumentis celebratur, de quibus diligentia poſteriorum & ſimilia exempla elaboravit, & praecepta illarum collegit, atque tradidit aliis, unde optima diſciplina tandem & exorta & perfecta fuit, quo Graeca natio prae caeteris facile omnibus bono abundavit. De quibus libet pluſculum facere verborum, quo minus vos qui his ſtudiis incumbitis propoſiti atque operae veſtrae poeniteat. Cavete enim per Deum immortalem, ut illa coeleſtia priſcorum ſcripta, quae ſunt quo certiora & Auguſtiora eſſent numeris omnia aſtricta, quod orationis genus, Poeticum ut ſcitis, appellatur. Haec igitur cavete inquam ut nugacia, & inanis tantummodo voluptatis, ut aliqui criminantur, efficientia eſſe credatis. Cuncta enim in his quaerenda. Nam profecto invenientur quae ullam laudem doctrinae conſecuta in quocunque homine ac tempore fuere. Ac memorantur quidem & alii tanquam auctores & parentes tanti boni. Sed Homerus omnium ſaeculorum atque gentium conſenſu, vel unus propriam vel praecipuam hanc famam meritus conſecutuſque eſt, cujus quidem verſibus nemo inter doctos reperitur qui dubitet, quin omnia ea de quibus praecepta artium tradi poſſint, vel deſignata vel expreſſa ſint. Interpretes quidem hujus ita ſtatuunt, haec etiam omnia de illis accepta ac deprompta, & iſtos doctrinarum libros nihil eſſe exiſtimant, niſi vel Commentarios quoſdam vel dilatationes atque verboſiores explicationes ſenſuum Homericorum. Itaque tanquam ab ovo orſi demonſtrant Grammaticae primum rationem de illis excerptam & conſtitutam, & has figuras ac varietates cum verborum tum orationis hoc auctore, in cujus primum ſcriptis notarentur, quaſi genitas fuiſſe. Non ſcilicet quod ipſe invenerit & excogitarit, ſed quod deſcribendo ita conformarit & cura atque exquiſitione perpolierit, ut quia de ipſius primum ſcriptis eminere & inſignia atque elucentia conſpicerentur, ipſe edidiſſe atque produxiſſe viſus ſit. Quem-

ad-

admodum Socratem, qui primus coeperit distincte & explicate philosophari, auctorem atque parentem sapientiae non injuria dicimus. Verum autem hoc esse constat & manifestum est, cum nulla orationis figura, nullius verbi idonea positio neque deflexio, nihil neque rectum neque versum commemorari possit, cujus in isto exemplum non sit, & quem tamen alium secutus fuerit nemo unquam commemorare potuerit. Quare cum horum propria cura Homeri fuisse inveniatur, ad illum nimirum auctoritas quoque atque origo referenda est. Idem statuendum de toto artificio Dicendi, quod est & in certitudine & in facundia, illo magistro cognitum & usurpatum. Hoc, ne domesticis modo, id est, Graecis testibus utamur, & M. Fabio (*Lib.* 10) visum, qui hunc omnibus eloquentiae partibus ortum & exemplum dedisse affirmat. Quid ego jam requiram amplius, aut dici ne aliquid speciosius aut glorioſius potuit? Vix hoc in tam multis & grandibus Graecorum laudationibus reperias, quod Latinus homo paucis verbis complexus est: Omnibus, inquit, partibus eloquentiae, ne parum locuples hujus esse auctor videretur. Cum tanta sit eloquentiae magnitudo, ut hominis unius ingenio atque industria vix posse tota comprehendi existimetur. Sed quid addit Fabius? ortum & exemplum dedit. Jaceret igitur illa absque hoc vel potius nulla esset, quid enim esset non orta? Quantum hoc autem, non solum Homerum parentem esse eloquentiae, sed etiam magistrum atque doctorem, qui non modo ipse speciosissima illius opera elaboraverit, sed aliis etiam ad imitandum propoſuerit. Sit igitur in partu eloquentiae major hujus fama, instructio quidem certe cum summa humani generis utilitate est conjuncta. Reliqua sunt doctrinae genera duo, de Natura & Moribus. In quibus unum Homerum tam multis dissentientibus decretis atque placitis Sapientum, occasionem praebuisse, & suppeditasse materiam disputationum; apertum & clarum esse putant. Nam & veterum plane dogmata ab illo sumpta, & haec à sequentibus secundum ipsum emendata, correcta, locupletata esse probare conantur, & ut mihi quidem videtur probant. Academici certe nobilissima Philosophorum natio, imprimis

ſtudioſe teſtimoniis verſuum Homericorum uſi ſunt. Sed in Phyſicis ſemper fuit inter doctos diſſidium, videlicet quod de rebus obſcuris & abſtruſis, neque ad judicium, neque ſenſum communem patentibus atque apertis, cum diverſorum ingenia in exquirendo vero laborarent, idem videri uuiverſis non magis vel potius multo minus potuerit, atque in dubiis cauſſis pluribus advocatis & conſultis, probabilia quiſque ſequebatur, quae alius non iiſdem rationibus ductus, commovere atque impellere, hujuſque mox ſimiliter alius tradita labefactare ſemper aliquis conſuevit. Cum autem poſt primas inventiones quaſi recenter natas adhuc imbecilles & titubantes, multis ſeculis maxima ſummorum virorum ſtudia ſeſe in illis explicandis occupaſſent, extitit tandem acerrimo vir ingenio & promptiſſima induſtria, doctrina incredibili Ariſtoteles, qui tanquam cognitor datus à rerum Natura ipſaque ſapientia, cauſam hanc adverſus alios diſceptaret, ſi quo modo aliquando lis decidi poſſet. In quod ille ita bonam atque laudabilem operam dediſſe exiſtimatur, ut nunc qui praeter hunc alium Philoſophiae auctorem quaerat vel etiam nominet, non audiendus eſſe videatur. Diligentia quidem certe hujus tanta fuit, ut alicubi in tenuitate exquiſitionis offendi ſoleant ii quorum animi à ſubtilitatibus non neceſſariis abhorrent, qua maxima de cauſſa ſcripta ipſius ab ſectatoribus quoque neglecta fuiſſe arbitror, partim quod in quamvis admirabili ſcientia hujus & copia, amplitudinem requirerent Platonis, quo magiſtro uſum Ariſtotelem ſcirent, partim quia vel moleſtia ſtudii fugiebatur, vel animi vis deerat ad intelligendum difficiles & preſſas diſputationes, & indagandos ſenſus callidiores ac remotiores à vulgari captu. Sed de hoc quiſque ſtatuat quod libuerit. Quicquid certe diſſerendo ſapientes illi veteres quaſi celebravetunt, de rerum natura atque vi, hoc totum de Homericis veluti ſeminibus exortum eſſe apparet. Neque nos nunc manifeſta illa omnibus memorabimus. De Numine divino, de Coeli, Aeris, ſtellarum, maris atque terrae, motu, effectione, ſpecie, proprietate atque ſtatu. Et quae alia ſimiliter evidentia & conſpicua ſunt in hoc auctore. Sed quae de ipſius magis reconditis ſignificationibus ſapien-

pientum cura & vestigatio eruit atque proposuit. Ut illa veterum de rerum incertitudine opinio, in qua fuit Democritus, Empedocles, Parmenides, Anaxagoras, cujus etiam quondam celebre dictum ferebatur ad amicum quendam suum: Sic esse cuique res omnes uti ipse arbitraretur. Quod si fieri potest, ut mentis atque animi ratio & intelligentia existimationes diversas admittat, Res scilicet etiam certitudinem & quandam quasi stabilitatem non poterunt retinere. In quo Aristoteles hoc molestissimum esse aiebat, si illi tantopere fallerentur, qui maxime Verum quatenus hoc cerni posset, vidissent. (τῷ. γ μετὰ τὰ Φυσικὰ.) Eos autem esse qui maxime quaererent atque sequerentur. Si enim hi talibus opinionibus tenerentur, & de Vero istum ad modum docerent, quaerebat quonam pacto sperandum esset, ut Philosophi alacriter & sine tristitia in suo studio versarentur? cum Verum perquirere, idem esse quod volucres cursu sectari videretur. Sed nos ad rem redeamus, quam sumptam de Homero demonstremus. Quid enim dicit aliud apud hunc Ulysses? (ὁδ. α.) ut Cicero, sic enim puto, convertit.

Tales sunt hominum mentes, quali pater ipse
Jupiter auctiferas lustravit lampade terras.

Atque idem de hoc innui Aristoteles visum scribit, quod Hectorem afflictum hostili manu & exanimatum ἄλλο Φρονέοντα jacuisse Homerus fecerit, ut qui in consternatione quidem animi, non careret intelligentia ac ratione, sed ea non similiter uteretur. Illa vero tota historia de anima Platonicorum, sive est Aegyptiaca sive alterius gentis, Homerica est. Quid enim dicit in eo libro quo moritur, Socrates Critoni, à quo rogatus fuisset quemadmodum sepeliri vellet (ut omnia Ciceronis verbis referam, quibus enim possim praeclarius?) Multam vero, inquit, operam, amici, frustra consumpsi, Critoni enim nostro non persuasi me hinc avolaturum, neque quicquam me relicturum. Non volebat se videri esse corpus suum, sed animum, rectene an secus, nihil ad nos in praesentia quidem. Sed nunquid Homerum hoc illi subjecisse credibile, qui de anima Thebani Tiresiae hos versus fecerit? (ὁδ. λ.)

ἦλθε δ' ἐπὶ ψυχὴ Θηβαίδος Τειρεσίαο
χρύσεον σκῆπτρον ἔχων.

Ad ipsum enim Tiresiam quod infertur referendum apparet, id est certe hominem qui animus esset. Jam tripartita divisio animae, rationis, iracundiae, cupiditatum, manifeste Homerica est. Neque dubitant plurimi singularum etiam, sive partium illarum, seu naturarum domicilia haec Platonica, de Homero accepta, quasique conducta esse. Quid Mediocritas, quam tantopere extulerunt peripatetici, nonne ab Homero demonstrata? Qui, cum ubique ignavos immoderate & exultare, & quasi prosterni tam animo quam oratione faciat, haec omnia temperata introducit in fortibus viris, cum illos trepidare & palescere atque nimis timere negat. Et Ulysses (λ. v.) plane rejicit nimia, ac mediocria probat, cum se Diomedem valde vel laudare vel vituperare vetat. Menelaus quoque (δδ. ο.) plane dicit se succensere iis qui immodico hospites vel amore vel odio prosequantur, modum enim esse optimum. In quo autem sibi Academici atque peripatetici, sive haec una familia est, vehementer placuerunt, ut in exquirendo vero, à sensibus subjectis rebus cogitationes abstraherent, an non magistrum hunc habuisse credendum, apud quem legissent talia? (λ ο.)

Utque cito humanae vis transvolat impete mentis
Cum secum fuerit quàm multis illa revolvit
Hospita terrarum in regionibus, atque ibi passim
Nunc huc nunc illuc repetendo cuncta vagatur,
Sic celeri in coelum Juno est sublata volatu.

Et simulachrum quidem Herculis apud Orcum comparuisse, cum ipse in divorum consortio delectaretur cum Juventa conjuge. Sed nobis in his modus tenendus, dicendumque fortasse aliquid & de posterioribus. Quorum Zeno Cittiensis, qui videretur multo omnium exquisitissime & subtilissime Philosopari, libros etiam composuit quaestionum Homericarum, unde facile apparet quàm multa ab illo, quem tanta cupiditate legeret, ipse didicerit. Quis vero etiam magistrum quaerit alium Epicurei dogmatis, cui lecti sunt versus Homerici de Odyssea, (δδ. ί.) quibus Ulysses sibi negat quicquam cogitanti videri bea-

beatius, quàm ſi in laetitia publica convivia & carmina frequententur, & pocula plena circumferantur? Cum autem ea pars Philoſophiae, quae de moribus eſt, plurimi fieri propter eximiam utilitatem & ſoleat & mereatur, poſſumus, ut opinor, contenti eſſe in hoc Horatii teſtimonio, ne quid amplius nunc quaerere velimus, qui affirmat eum hunc poetam eſſe,

Qui quid ſit pulchrum, quid turpe, quid utile, quid non,
Plenius ac melius Chryſippo & Crantore dicat.

Quorum alter porticum fulcire dictus eſt, alter in Academia primas aliquando tenuit. In hac parte plurimum momenti atque ponderis habent optimarum ſententiarum atque monitorum ſubjectiones, quarum praeclariſſimae quaeque apud poſteriores poetas de hoc auctore derivatae comperiuntur. Quibus etſi omnem quaſi materiam hic ſuppeditavit, unde ſua induſtria diverſiſſima opera effingerent, haec tamen ſententiarum explicatio inprimis declarat, cur Aeſchylus dicere ſolitus fuerit: Sua ſcripta particulas eſſe de magnis coenis Homericis. (*Athen. lib.* 8.) Sed cum hoc genus ſit duplex, unum in quo paucis verbis aliquid breviter quidem profertur, cujus intellectus tamen latius pateat, alterum quod copioſa oratione exponitur, nonnihil exemplorum adducamus de quibus planum fiat, celeberrima dicta poſteriorum ab hoc accepta eſſe. Cum autem illa brevia & contorta, quae Graece ἀποφθέγματα nominantur, Latine ſervata proprietate dici vix poſſe videantur, graeca quaedam memorabimus. Ut hoc, μηδὲν ἄγαν, quod Terentius protulit, *Ne quid nimis.* Nonne ex iis natum, quae ſupra memoravimus ad mediocritatis conſiderationem deduxiſſe peripateticos exiſtimandum? De quo & hoc factum ἄριστον μέτρον. At iſtud ἕπου θεῷ, certe fluxiſſe de Homerico videtur, vel hoc, (*ιλ. ά.*)

Juſſa Deae ſemper mihi veſtra capeſſere fas eſt.

Vel hoc, quod de illo Maro videtur tranſtuliſſe (*ιδ. ί.*)

Ducente Deo, Vel ſane hoc., (*ιδ δ*)

Poſcebant ſemper ſua Dii mandata tueri.

Item καιρὸν φυλάσσε, dubium ne quin de hoc quaſi efflorueri, quod ait Subulcus? Tempus (*ιδ. ό*) eſſe & dormiendi, & au-

ſcultandi jucundos ſermones, neque prius quàm oporteat cubitum eundum.

At ὀργῆς κρατεῖν, unde niſi de hoc? (ὁδ. ύ.)

Sic ait inque domat valido ſua pectore corda,
Ipſa gerit morem quamvis afflicta voluntas.

Sed jam ad verboſiores illas ſententias veniamus, atque notiſſimae ſunt de fato illae, ut haec, (ἰλ. ζ.)

Fati nemo poteſt vim declinare virorum,
Sed forti ignavoque ſimul genito illa ferenda eſt.

Euripides in Herculidis ita fecit,

Haud fatale quod eſt lucet
Effugere, hoc ſapientia
Nunquam reppulerit, neque
Proficiet ſtudio ſuo
Hoc conari auſus.

Idem Hyppolyto.

Fatalis nulla neceſſitas eſt fuga.

Theognis ita.

Cyrne pati cunctis tulerint quae fata neceſſe eſt.

Homerus alicubi dicit ſcelera ſaepe punire Deos ſerius, ſed gravius. (ἰλ. δ.)

Euripides Jone.

Eſt quidem Deûm ira ſaepe tarda, nunquam negligens.

Homerus rurſum ſic: (ἰλ. κ.)

Conjunctis ad iter peragendum forte duobus
Alter ab alterius ſenſu quod proſit utrique
Saepe praeitur, at unius & ſunt pectora tarda
Et leve conſilium, ac acies improvida mentis.

Euripides Phoeniſſis,

Vir unus omnia non videt.

Homerus ita, (ὁδ. ζ.)

Nam melius nihil eſſe poteſt optabiliusve,
Unanimi quàm ſi conjuncti corde jugalem
Foemina virque thorum celebrent.

Euripides Medea,

Felicitas haec & ſalus eſt maxima
Inter virum uxoremque ſi permanet amor.

Ho-

Homerus ita expeditam & agilem introducit Aten, ut per hominum capita ingredi dicat. (ιλ. τ.)

Quid Sophocles? (*Antigona.*)

Nam compendio
Celeres Deûm ſtulto ultiones irruunt.

Homerus eos, qui vereantur in pugna, pleroſque incolumes reverti ait. (ιλ. ο.) Sophocles ita:

Sed ſuperſtitum
Pleroſque ſervat imperii obſervantia.

Dicit Homerus, Non oportere quenquam malo facinore fretum eſſe; Nam veloces à lentis quoque opprimi, ut validum Martem Vulcanus debilior cepiſſet. (ὁδ. θ.)

Theognis ſic.

Conſilio capit infirmus perſaepe valentem,
Jus immortales hoc ſtatuere Dei.

Idem, ſapientes vinum quod immodice hauſerint deformare dicit. Unde? niſi de Homericis verſibus qui ſunt in Odyſſea? (ὁδ. ξ)

Saepe jubet fatuum ſapientes carmina vinum
Accinere, & riſu laetas agitare choreas,
Verbaque promit, quae melius tenuiſſe fuiſſet.

Idem egregie monuit, (ιλ. σ.) cum praeterita non revertantur, ut proſpiciamus futura, ſcilicet de hoc, ut Cicero Verum praeterita omittamus.

Idem Theognis,

Nemo quidem cunctis rebus ubique ſapit.

At Homerus (ὁδ. θ.)

Non uni dant cuncta Dei bona.

Et Polydamas negat unum Hectorem poſſe omnibus rebus praeſtare. (ὁδ ν.) Sophocles Philocteta, dicit ſingularem artem & rationem eſſe eorum, quibus Jupiter tenendum regni ſceptrum commiſerit.

Idem ante Homerus, (ιλ. α)

Namque haud ſceptrigeri eſt vulgaris gloria Regis,
Cui decus ipſe hominum pater addidit atque Deorum.
Non eſt, inquit Sophocles, (Antigona) *ille vir*
Stultus, nec infelice ſorte, qui malo

Forte implicatus ut mederi possiet
Annititur, neque fovet illud pervicax.

Homerus idem elegantissima brevitate dixit: (*Il. ν.*) ἀνεχαί τοι Φρένες ἐσθλῶν. Quo significatur bonos & libenter placare & placari, annitique solere ut priora delicta emendentur.

Ait apud Homerum (*Il. ω.*) Achilles; Duo esse posita in coelo fatalia vasa, de quibus, obscurior enim expositio est, nondum convenit inter Grammaticos; Eum locum Pindarus (*Pyth. γ.*) etiam interpretari non reveritus est, cum dicit, sic dividere bona malaque Deos hominibus, ut singulis bonis gemina mala applicentur.

Homerus (*Il. π.*) Jovis voluntatem praestare semper rationi mortalium affirmat. Et facile illum fortibus etiam viris formidinem incutere & eripere victoriam. Secundum quod Sophocles: (*Electra.*) Si Deus convellat, nullius, inquit, robur tantum est qui periculum effugere possit.

Sed satis demonstratum esse confido quod propositeram, ac fortasse longior in his congerendis fui quàm oportuit. Non enim hoc agimus, ut in hac parte ostentemus quandam singularem memoriam nostram, sed ut indicentur quasi intento digito fontes, unde pleraque dicta bona atque utilia à posterioribus hausta essent, omnia enim colligere & infinitum esset, & vestro studio est relinquenda haec fructuosissima inquisitio atque cura, cum ad artium eruditionem, tum vero culturam vitae.

Ad quam bene atque laudabiliter instituendam, ita multum habere momenti lectionem hujus poetae, sapientissima quondam civitas Athenienſium judicavit, ut lege lata, jusserit quinto quoque anno, cum illa maxima festivitas Panathenaeorum celebraretur, hujus versus solenniter accini, utque praeter eos omnium aliorum recitationem interdixerit. (*Ex Lycurgo κατὰ λεωκράτ.*) Viderunt enim legibus quidem inprimis doctrinam morum contineri, sed eam esse cum breviorem tum inamoeniorem. Ad Poetas & deligere praecipua, & ea sic proponere, ut quasi redimita ornatu verborum & compositionis, gratissima & amabilissima redderent. Quorum principem, Homerum & praestantem in utroque esse scirent. Possem quamvis multa ad hunc modum

alia perſequi, ſed propero ad ipſam rem, hoc eſt, tanti auctoris explanationem. In ipſo etiam opere ſaepe hujuſmodi commemoranda ſeſe offerent. Neque mirum ulli videri debet, in unum hunc, tantam excellentiam conferri, cum ea comperiatur fuiſſe apud veteres ſententiae ejus, quae Homerica diceretur auctoritas, ut hanc defugere non ſecus atque oraculi divinitatem nefas haberetur. Itaque & Piſiſtratus unius verſus inſertione in Odyſſeae librum XI. heroicam opinionem Theſeo confeciſſe exiſtimatur. Is eſt in fine illius libri: (*Plut. in Theſeo.*)

Θησέα πειρίθοόν τε θεῶν ἀριδείκετα τέκνα,

Vel ut alibi ſcribitur, *ἐρικυδέα τέκνα.*

Et Solon calliditate ſimili cauſſam obtinuit de Salamine arbitris captis Lacedaemoniis. (*Plut. in Solo.*) Recitaſſe enim fertur tanquam Homericum ſuppoſitum à ſe de catalogo verſum

Αἴας δ' ἐκ σαλαμῖνος ἄγεν δυοκαίδεκα νῆας
Στῆσε δ' ἄγων ἵν' ἀθηναίων ἵσαντο φάλαγγες.

Quo ſtatim probatum fuerit arbitris Salamina ad civitatem Athenienſium pertinere. Huc accedit illa quaſi praerogativa antiquitatis, cum Herodoto omnium hic antiquiſſimus, hoc eſt, primus poeta eorum, qui fama doctrinae clari ſint, eſſe videatur. quanquam enim ille conjunctim de Homero atque Heſiodo verba faciat, tamen nos libenter M. Ciceroni aſſentientes, ſic interpretamur, ut multis ſaeculis priorem Heſiodo Homerum fuiſſe intelligamus. Cum non fugiat nos pleroſque Graecorum hos ambos in unam aetatem contuliſſe, & quoſdam tradidiſſe in Euboea hymno victum ab Heſiodo Homerum, cujus quidem ſuae victoriae ipſe mentionem facit, aliquos etiam Heſiodum feciſſe antiquiorem Homero, ſicut & Muſaeum, Orphea, Pamphon. Sic autem Herodotus, nam Graeca recitare libet, *Εὐτέρπη. οἱ δὲ πρότεροι ποιηταὶ λεγόμενοι τάτων τῶν ἀνδρῶν γενέσθαι, ὕςερον, ἐμοὶ δοκέειν, ἐγένοντο τούτων.* Quamobrem paucos quoſdam, qui Homerica ſcripta carpere ſua cenſura, & vituperare auderent, non ſecus atque impios & ſacrilegos cuncti averſati fuere. Ex quibus Zoilum etiam de ſaxo praecipitem tota Graecia egiſſe legitur. Sed de his ſatis, vel potius nimium, praeſertim aliud nobis agentibus. Nunc ad rem igitur ipſam quam inſtituimus, aggrediamur.

Quae-

Quaeri ſolet ab iis, qui veterum ſcripta ſuſcepere explicanda aliis; priuſquàm incipiant exponere interpretatione ſua: De auctore, de genere ſcripti, de illius titulo, de voluntate & conſilio auctoris. Atque ita deinceps explanationem, diſtincto toto opere, ſingulorumque librorum, ſiquidem illud plures continet, argumentis enarratis, in manus ſumunt. De quibus etiam nos ipſis nunc deinde ſingulatim breviter quidem diſſeremus, ut quam primum ad ipſam explicationem pervenire poſſimus.

DE AUCTORE.

AUctor horum ſcriptorum Homerus eſt. De quo ſi velim memorare quae paſſim prodita ſunt, nimis longum fiat. Hoc nobis ſatis eſſe poterit, propter antiquitatem, & originem & patriam & civitatem, etiam tempus quo vixerit, vitamque adeo & fortunas, ac mortis genus ignorari, & haec omnia, id quod fieri ſolet in ultima antiquitatis hiſtoria, fabulis involuta eſſe. Itaque & alii humillimam originem illius, alii divinam tradidere, nam & ſerva natum, & fluvio Melete, vel Mercurio & Prophetide Thebaea, vel Apolline & Calliopa, proditum eſt. Et alii Graecum, atque horum quidam inſulanum hominem, ut Chium, aut Ithaceſium, aut Cyprium, quod & oraculo proditum Pauſanias ſcribit, nam & oracula de hoc poeta edita fuere, alii Aegyptium, alii Syrum, nonnulli Lydum, quidam Troianum, aliqui Italum atque adeo, quod miremur, Romanum fecere. Septem autem civitates Graecorum, de hoc contendiſſe, cum ſingulae ſibi vindicarent, epigramma teſtatur. (*Gell. lib.* 3. *cap.* 11.)

ἑπτὰ πόλεις διερίζουσι περὶ ῥίζαν ὁμήρου,
σμύρνα, ῥόδος, κολοφὼν, σαλαμὶν, ἴος, ἄργος, ἀθῆναι.

Quae & ſic feruntur. (*Epigr. lib.* 4)

ἑπτὰ ἔριδι μαίνουσι πόλεις δίαν ῥίζαν ὁμήρου,
κύμη, σμύρνα, χίος, κολοφὼν, πύλος, ἄργος, ἀθῆναι.

Et ſic.

ἑπτὰ πόλεις μάρναντο σοφὴν διὰ ῥίζαν ὁμήρου,
σμύρνα, χίος, κολοφὼν, ἰθάκη, πύλος, ἄργος, ἀθῆναι.

Cir-

Circulatorem aliqui & ſuperſtitioſum fecere. Nam & tota ubique Graecia vagantem prope mendicaſſe victum, & umbras Heroum excitaſſe carminibus ſuis, ſunt qui ſcripſerint. Coecum quidem fuiſſe fere omnes fatentur, multi etiam natum coecum tradidere, fuiſſe quidem coecum ipſius judicio conſtat, qui & hoc commemorat, & ſe praeterea habitare in inſula Chio, in hymno quo Apollinem celebrat, quos verſus, & Thucydides lib. 3. hiſtoriarum inſeruit, deque iis unus hic eſt.

Τυφλὸς ἀνὴρ, οἰκεῖ δὲ χίῳ ἔνι παιπαλόεσσῃ.

Vixiſſe ante ſuam aetatem ſcribit Herodotus, cui in temporum & nominum aſſignatione plurimum fidei tribuendum judico, annis circitar. cccc. Sic enim in ſecundo hiſtoriarum illius libro legitur. ἡσίοδον καὶ ὅμηρον ἡλικίην τετρακοσίοισιν ἔτεϊ δοκέω μεῦ πρεσβυτέρους γενέσθαι καὶ οὐ πλέοσϊ. Idem dicit Trojanum bellum antecedere aetatem in qua ipſe viveret, annis octingentis. Ita reperiretur Homerus Trojanis temporibus inferior annis. cccc. medius videlicet inter illa & Herodotum. Sed haec nimis longe & ab aliorum traditis, & ab iis abhorrent, quae in Homeri vita memorantur, cui auctor praeſcribitur Herodotus, haud ſane falſo, ut opinor. Cicero in quinto libro Tuſculanarum quaeſtionum in Lycurgi hunc aetatem refert. De qua & ipſa minime conſtat. Porphyrius ſcripſit fuiſſe natum Homerum poſt Trojae excidium annis ducentis ſeptuaginta quinque, ante olympiada primam annis centum. xxx. Hanc autem poſt Trojae excidium conditam annis quadringentis accepimus, ad quam rationem omnia congruunt, etſi nonnulli conditam illam poſt Troica tradidere annis quadringentis ſex, nonnulli quadringentis ſexaginta. De quibus ſuſpicio oritur in expoſito Herodoti loco mendum eſſe, & legendum forte pro τετρακοσίοισϊ, ita, ἡλικίην τ' ἑπτακοσίοισι. Sic enim congruerent aliquatenus haec cum iis quae in vita Homeri leguntur, juniorem eſſe illum Trojanis temporibus annis. clxviii. Neque enim refert quod lxviii. ſuperſunt, cum voluerit Herodotus illo in loco conſtituere tempus, quod aetas certe illorum poetarum non excederet, ut inferiores quidem, nullo autem modo ſuperiores duci poſſent. Huc acce-

accedit, quod in eadem vita Homerica manifeste dicit Herodotus inter aetatem Homeri & bellum illatum Graeciae à Xerxe, intercedere annos sexcentos. xxii. quo ipse bello posterior fuit. Etsi reperio & hoc annotatum, Arctinum quendam Homeri discipulum vixisse olympiade. ix. annis post Trojana tempora. cccc. Quapropter in medio sane haec & inexplicata relinquamus. Quid enim facere possimus, non invenio, tanta est in temporibus notatis diversitas & incertitudo. Hoc tamen non dubium est, abesse à nostra aetate Homericam, non paucioribus annis bis mille quadringentis, cum & Plinius (*lib.* 7. *c.* 16.) scribat ante se illum fuisse annis prope. M. Hoc bellum est, quod idem Plinius prodiit, (*Lib.* 30. *c.* 2.) Appionem Grammaticum evocasse umbras ad percontandum Homerum qua patria quibusque parentibus genitus esset, non tamen ausum profiteri quid respondisset. Nos igitur feramus aequo animo ignorationes in hac quasi caligine antiquitatis. De nomine quidem & ipso controversia est, qua de causa impositam huic videatur. Herodotus à fluvio Melete Melesigenem primum, mox Homerum, quo lingua Cumaea caecus significetur, appellatum scribit. Ad hanc causam Grammatici etiam originem nominis accomodarunt, & fecerunt ὅμηρον quasi μήορον per metathesin. Alii datum obsidem fuisse, cum bellum esset Smyrnaeis cum Colophoniis, obsides autem Graece ὅμηροι sunt. Jam & hoc traditum, (*Ex Aethiopico* 3. *Heliod.*) Homerum in Aegypto de quadam sacerdote, Mercurio patre, genitum â primis incunabulis hirsutum femur habuisse, qua nota insignis cum esset, obtinuisse de indicatione nomen putatur, cum propter admirationem ὁ μηρὸς, id est, femur appellaretur, ut apud Latinos Surae & capitones dicti fuere. Caecum alii natum, alii factum morbi vi tradidere. Neque defuerunt qui haud revera caecum fuisse crederent, sed hanc famam extitisse de mirifica continentia & moderatione hominis, qui nullis cupiditatibus se vinci pateretur, quae soleant per oculos penetrare ad animos mortalium. Mortuum quidam animi dolore prodidere, cum griphum piscatorium dissolvere non potuisset. Quod & Philetae accidisse scribunt, quaerenti neque invenienti explicationem argumenti cujusdam ex iis quae ψευδόμενα vocantur. Hoc Herodotus falsum esse

&

& morbo illum interiisse scribit. Sed de his quod quantumque volet assumere quisque, quod credat, poterit. Ejus sepulchro epigramma appositum hujus sententiae.

Condit humus caput haec sacrum, qui versibus arma
Fortia divinis heroum ornavit, Homerum.

De eodem nos quondam adolescentes hoc Distichon lusimus.

Flumina qui magni & ditem miratur Homeri
Venam, de fluvio cogitet esse patre.

Fuere & Grammatici hoc nomine duo, unus Byzantius, alter cognomento Sellius. Ab hoc autem nostro putantur Ὁμηρίδαι denominati posteritas hujus Poetae in Chio, vel qui illius poemata agerent, quod verbum est in Jone Platonis. Sed jam de auctore finem dicendi, & de genere scripti verba faciamus.

DE GENERE SCRIPTI.

EOrum, quae oratione exponi solent, una est divisio compositionis. Nam aut numeris, qui Graece ῥυθμοὶ sunt, concinnata illa ita est, ut μέτρα sint, qui versus dicuntur, aut soluta hac lege fertur libera, quae dicitur prosa oratio, propterea quod procedentem nulla compositionis necessitas retorqueat & convertat. Alia est divisio generalior Platonica illa, cum dicimus omnem expositionem vel esse Narrationem, ipse ἁπλῆν διήγησιν vel δι' ἀπαγγελίαν τοῦ ποιητοῦ nominat, vel Actionem, vel mistam. Atque haec est certior & absolutior quàm quae à Rhetoribus traditur. Narratio est enim omnis oratio, qua aliquid esse aut non esse, quaque, quid ac quale sit vel non sit, refertur, ut omnes disputationes & historiae sive rerum gestarum seu fictarum. In hoc genere nulla agnoscitur nisi auctoris persona. Actio autem tota est in Imitatione, cum auctor sermonem in personas confert à quibus res agi videantur, non narrari. Ubi vero auctor suam etiam personam admiscet, ibi genus mistum est, seu δι' ἀμφοτέρων. Exempla primi generis poterunt esse haec: Urbem Romam, sicut ego accepi, condidere atque habuere initio Trojani, qui Aenea duce profugi vagabantur.

Item.

Item.

Ruſticus expectat dum defluat amnis, at idem
Labitur & labetur in omne volubilis aevum.

Item,

Poeta cum primum animum ad ſcribendum appulit, & caetera, ſunt enim nota. Item poema Virgilianum, cujus initium.

Sicelides Muſae paulo maiora canamus.

Secundi autem generis poema Virgilianum.

Tityre tu patulae recubans ſub tegmine fagi. Et iſtud:

Cur non Mopſe boni quoniam convenimus ambo. (diae. Ciceronis Cato & Laelius. Omnes tragoediae & Comoe-

Tertii generis exemplum, carmen Horatianum cujus initium

Paſtor cum traheret per freta navibus

Item hoc Maronis:

Formoſum paſtor Corydon ardebat Alexin.

Libri Ciceronis de finibus. Item de natura Deorum. Aeneis Virgiliana. Atque hujus etiam generis Homerica eſt Poeſis, compoſita verſibus, hoc eſt certa dimenſione pedum, Graeci μέτρα vocant. Quorum cum formae ſeu ſpecies ſint variae, perfectiſſima haec habetur Dactylica ſenaria id eſt ἑξάμετρος. Senis enim pedibus exprimitur aequalium partium, dactylo & ſpondeo, promiſcue illis quidem poſitis, ſic tamen ut dactylus quintum ſemper locum occupet. Quod ſi quid reperitur aliter factitatum, hoc ut ſingulare & licenter uſurpatum à Poeta, annotari ſolet, quemadmodum verſus qui dicuntur. σπουδαΐζοντες. (*Il.* π.)

Τόνδ' ἐπιπερτομέων προσέφης πατρόκλεις ἱππεῦ.

Aut leves ocreas lento ducunt argento. (*Aen.* 7.)

Item qui ὑπέρμετροι & ὑπερπατάληκτοι, longiores una ſyllaba, quae ſolet plerumque inſidere in ſequentis verſus initialem vocalem, ut (*Il.* θ.)

Τρῶας ἀπώσασθαι καὶ ἐρυκέμεν ἐυρύοπα ζῆν αὐτῶ.

Aliter. (*Od.* ν.)

Τῷ Φέρον ἐμπλήσας ἀσκὸν μέγαν, ἐν δὲ καὶ ἦϊεν κωρύκῳ.
Τρεῖς γὰρ τ' ἐκ κρόνῳ εἰμὲν ἀδελφεοὶ οὓς τέκετο ῥέα (*Il.* ο)
Jactemur doceas, ignari hominumque locorumque

Etia-

Erramus (Aen. 6.)

Quin protinus omnia
Pellegerent oculis. (Aeneid. 1.)

Item qui λαγαροὶ vocantur quasi elumbes, cum in medio neglecta pedum observantia videtur, Ut

Ἠδὲ μέγ' ἰάχησα ἀπὸ ἕο κάββαλεν υἱόν. (ἰλ. ε.
Φαιήκων, μήδ' ἅτῳ φίλον δὶ πατρὶ γένοιτο. (ὀδ. η.
Muneribus tibi pampineo gravidus autumno. (Georg. 2.
Consilium ipse pater & magna incepta Latinus. (Aeneid. 11.

Itemque ἀνέφαλοι μείεροι, qui initio ac fine deficiunt.

Ut Ἐπειδὴ νῆας τε καὶ ἐλλήσποντον ἵκανε. (ἰλ. ψ.
Φθινύθουσιν νύκτας τε καὶ ἤματα δακρυχεούσῃ. (ὀδ. π.
Τρῶες δ' ἐρρίγησαν ὅπως ἴδον ἀιόλον ὄφιν. (ἰλ. μ.

Fluviorum rex Eridanus, ἀνέφαλος est.

Μείεροι adducuntur de Livio à Terentiano.

Balteus & revocet volucres in pectore sinus.
Dirige odorisequos ad certa cubilia canes.

Et ipse Homericum ita vertit:

Attoniti Troës viso serpente pavitant.

Genera quidem metrorum & singulatim dactylicas formas exponere, nimis longum fuerit, & illa passim inveniuntur à Grammaticis collecta, has etiam persequi fructum habiturum non videtur.

Heroicos autem versus dixere, hoc genus longorum versuum, ut Ennius vocavit, quod conveniret historiae magnorum & fortium virorum, hoc est τῶν ἡρώων, ut Horatius:

Res gestae regumque ducumque & tristia bella,
Carmine quo possint scribi monstravit Homerus.

Dicuntur & ἔπη à consequentia, ut Etymologicis placet, ὅτι τὰ ἐφεξῆς τοῖς πρώτοις ἕπεται, vel à contextu verborum. Dicuntur & πύθιοι, quia origo refertur horum ad oraculum Apollinis Delphici, quo primus omnium hic versus editus fuerit,

Συμφέρετε πτερὰ ὀιωνοὶ ἄνθη δὲ μέλισσαι.

Est autem hoc genus carminum eorum, quae dicuntur κατὰ στίχον, vel ἀμετάβολα, quod sequentes praecedentibus similes sint, neque carminis modus mutetur.

Carmen quidem Latinis, ᾠδὴ Graecis, est generalis appella-

tio, à canendo, ſicut & camoenae, quae fuere quondam caſmoenae, & carmentis ac camilla, quae priſcis eſſent caſmentis & caſmilla. Sed ὠδὰς & carmina proprie nominarunt ea, quae Graecis ſunt μέλη, à ſuavitate cantus, & λυρικὰ, quia fidibus accinerentur, & χορικὰ, quod chorus caneret. χορὸς autem ἀπὸ τῆς χαρᾶς dictus, ut Platoni videtur. (νόμων. B.)

Eſt igitur Homericorum librorum genus orationis metricae, id eſt carmen, & quidem formae dactylicae, miſtae cujuſdam rationis ἐκ διηγήσεως καὶ δράματος.

DE TITULO OPERIS.

Ποιητὴς proprie dicitur faber quidam Muſarum, nam vox eſt appellativa, κατ' ἐξοχὴν igitur poëtae ſunt Muſici opifices, qui verſus faciunt & carmina componunt, incitati divino quodam impetu animorum. ποίησις totum poëtae opus, ut Ilias, Aeneis. ποιήματα particulae quaedam operis. Homeri igitur poëſis complectitur duo opera, unum cui titulus Ἰλιάς, alterum cui ὀδυσσεία. Sed nos Illiados interpretationem promulgavimus. Hoc igitur nomen factum patronymica forma, in ſignificatione poſſeſſivi Aeolenſium more, ab Ilio quae appellatio urbis eſſet Troianae, ab Ilo patre Laomedontis, cujus eſt nomen apud Homerum foemininum, ut Ἴλιος ἱρὴ. (Ἰλ ζ.) Nam grammatici confixerunt apud eundem Ἴλιον ἀιπὺ ἔλοιεν. (Ἰλ. ὁ.) Sed memorantur etiam alia poëmata, quorum auctor Homerus fuiſſe dicatur. Ut Amphiarai expeditio. Amazoma. Ilias minor. Reditus. ἐπικίχλιδες, quod nomen factum volunt à mercede, quam acciperet à pueris pro illis verſibus, fuiſſe autem turdos. Pugna ranarum cum muribus. Pugna aranearum. Pugna gruum. Margites. Hymni. De quibus relinquamus dubitationes grammaticis, maxime cum praeter ὕμνους quoſdam & βατραχομυομαχίαν, nullum nunc quidem illorum ſuperſit, & Homerica tamen haec quoque credi abſque illius infamia, ut opinor, poſſint, quemadmodum culex & alia ludicra Maronis. Thebaidos etiam quoddam ſcriptum propter praeſtantiam ſuam aliqui ad hunc retulerunt, & verſus Cyprios, quos Herodotus arguit non eſſe Homericos. Inter quae.

quaedam autem parva illius poëmatia, quae ab Herodoto commemorantur, unum perelegans placet, cui nomen εἰρεσιώνη, recitare. Nam & aliqua ex parte cum moribus praesentibus ille, ad quem accommodati illi versus sunt, convenire visus, & nos admodum humanissime veterum consuetudinis cogitatio oblectavit. Nam collectis pueris fertur carmen ad aedes locupletum accinuisse, cum praeferretur ramus oleae lemniscatus. Ipse autem praecinere soleret, versus, quos nunc memorabo.

Εἰρεσιώνη ὁμήρου ποιημάτιον.

Δῶμα προσετραπόμεσθ' ἀνδρὸς μέγα δυναμένοιο
Ὃς μέγα μὲν δύναται, μέγα δὲ βρέμει ὄλβιος ἀεί·
Αὐτὰρ ἀνακλίνεσθε θύραι, πλῆτος γὰρ ἔσεισι
Πολλὸς, σὺν πλήτῳ δὲ καὶ εὐφροσύνη τεθαλυῖα,
Εἰρήνη τ' ἀγαθὴ, ὅσα δ' ἄγπεα μεσὰ μὲν ἔιη.
Κυρβαίη δ' ἀεὶ κατὰ κάρδοπον ἕρπεο μάζα,
Νῦν μὲν κριθαίην εὐώπιδα σησαμόεσσαν.
Τοῦ παιδὸς δὲ γυνὴ κατὰ δίφρακα βήσεται ὔμμιν,
Ἡμίονοι δ' ἄξουσι κρατάιποδες ἐς τόδε δῶμα,
Αὐτὴ δ' ἴσὸν ὑφάινοι ἐπ' ἠλέκτρῳ βεβαυῖα·
Νεῦμάι τοι νεῦμ' ἄυ ἐνιαύσιος, ἔσε χελιδών.
Ἔσηκ' ἐν προθύροις ψιλὴ πόδας. ἀλλὰ φέρ' ἆιψα
Πάτερ σοὶ τῶ δ' Ἀπόλλων' ἀγυιεῖ τι δός.
Κἐι μέν τι δώσεις, ἐι δὲ μὴ, οὐχ ἑξήξομεν,
Οὐ γὰρ συνοικήσοντες ἐνθάδ' ἦλθομεν.

Quod autem mentio fit hirundinis, eo pertinet, quia sub illius aviculae adventum quasi laetiore tempore veris, hae cum carminibus circulationes hilarius agitabantur. Cujus rei & mentio fit ab Athenaeo libro octavo, ubi & jambici versus exponuntur, quae à pueris cantarentur, quorum ultimi.

Ἄνοιγ' ἄνοιγε τὴν θύραν χελιδόνι,
Οὐ γὰρ γέροντες ἐσμὲν, ἀλλὰ παιδία.

Atque ipsum etiam ramum qui praeferretur, ut diximus, hirundinem dixisse, de his videtur intelligi posse. Sed nos etiam Homericos versus translatos in Latinum recitabimus.

LEMNISCI POEMATIUM

Homeri.

Haſce viri inprimis opulenti advenimus aedes,
Qui locuples multumque poteſt vivitque beatus.
Hoſtia nunc pateant, accedit copia dives,
Gaudia quam, dulciſque quies comitantur euntem.
Omnia vaſa bonis multis cumulata redundent.
Pollineae ſemper jaceant in corbe placentae.
Hordea ſed nobis nitidam & nunc ſeſama reddant.
Pulchra nurus molli recubet ſubnixa ſedili.
Quique vehant hanc mula trahat validungula currus.
Ipſa per ingrediens electrum ſtamina ducat.
Annuus ecce tibi redeo annuus, interea iſtic
Veſtibulum exilis poſita ante reſiſtet Hirundo.
Nunc age, ſi quid das, age nunc aſtantibus affer.
O pater Apollinem vialem munere
Afficito, nos tibi gratias habebimus.
Sin das nihil, nos hic tamen non ſtabimus,
Neque tecum enim ut habitemus huc advenimus.

DE CONSILIO AUCTORIS.

CONſilium auctoris atque voluntas fuit, exemplum quoddam ſingulare fortitudinis hoc opere ſuo proponere, & Graecos ornare atque inſectari, planeque infamare barbaros. Denique celebrare praedicatione ſua res Graeciae. Qua de cauſſa plurimum commendationis Homericis ſcriptis acceſſiſſe Iſocrates (πανηγυρικῷ) putat, atque ideo inſtitutum à majoribus, ut hujus poëtae carmina adoleſcentes lectitarent, ut & ad odio proſequendam barbariam, & imitandam virtutem ſuorum populariorum incitarentur. Atque ob hanc etiam voluntatem, non ſolum ob praeſtantiam Muſicae ſive artis, ſive potius furoris ἐνθέου, à Platone appellari Homerus ἄριστος καὶ θειότατος τῶν ποιητῶν

mihi

mihi videtur, ſed de hoc, atque etiam Platonica rejectione, vel magis ſeductione hujus poëtae, alias diſſeremus.

OPERIS DISTINCTIO.

SEquitur operis diſtinctio. Hoc igitur libris viginti quatuor abſolvitur, inſignibus literarum Graecarum notis. Non quidem ab ipſo auctore ita editis, ſed primum à Piſiſtrato conquiſitis, & deinde ab Ariſtarcho vel Zenodoto ordinatis. Cicero (*de orat.* 3.) quidem utrumque Piſiſtrato attribuit his verbis. Quis doctior iiſdem illis temporibus aut cujus eloquentia literis inſtructior fuiſſe traditur, quàm Piſiſtrati? Qui primum Homeri libros, confuſos antea, ſic diſpoſuiſſe dicitur, ut nunc habemus. Tradidere hoc Graecorum alii multi, & Epigramma ea de re fertur.

Plato (Ὑππάρχῳ) ſcribit Hipparchum filium majorem natu Piſiſtrati, quem Harmonius & Ariſtogiton interemere, cum alia eruditione inſtruxiſſe cives ſuos, tum Homeri poëmata primum in Atticam deportaſſe & curaviſſe ut in feſtivitate panathenaïca à cantoribus, qui ῥαψῳδοὶ dicebantur, alternis illa conjungerentur. Ante haec igitur tempora diſperſa in Graecia carmina fuere hujus poëtae, ut ipſe diverſis in locis aliquam partem illorum ediderat. Neque ego exiſtimo Homerum tam egeſtatem ad illos perpetuos errores, ut multi perhibent, adegiſſe, quam cupiditatem & ſtudium cognoſcendae & totius Graeciae, quam ſuis carminibus illuſtrare cogitaret, & hiſtoriae quoque belli Trojani, quod argumentum tractare propoſuiſſet. Viguiſſe autem adhuc memoriam illarum rerum oportet, ſiquidem non fuit hic, ut fere convenit, poſterior quàm annis ſive xxiiij. ſive viginti ſeptem, ſive etiam ſexaginta ſupra centum. Addit Philoſtratus de rebus geſtis ad Trojam, conſuluiſſe umbram Vlyſſis profectum Ithacam in Pſychomantium, atque de illo omnia comperiſſe, quae poſtea fuerit complexus verſibus, cum quidem pactus eſſet Vlyſſes mercedem commemorationis ſuae, laudem & celebrationem famae atque nominis ſui. Sed hoc ille ſane confixerit, ſive verum attulerit, quid enim refert? Id quidem obſervavit Appion

Grammaticus, primi versus Iliados syllabam primam, duas literas comprehendere, quibus numerus quadraginta & octo designaretur, atque eo probare voluit post omnes Rhapsodias confectas, hunc versum proposuisse Homerum Iliados operi, ut numerum suorum poëmatum definiret atque exprimeret. Quae quidem est perexilis notatio, ita ut aliae aliorum multae. Nam infinita quaedam Grammaticorum turba in hujus auctoris scriptis suam sapientiam conata est ostendere, unde & hoc natum, cum illi audacissime interdum scripturam mutarent, eos Homeri libros esse castigatissimos, qui essent incastigatissimi. Sed similiter & hoc notatum subtiliter, Iliados versum primum & ultimum parem esse numero syllabarum, primo & ultimo Odysseae. Sed haec curiosis relinquantur. Cum autem nominarim in superioribus Rhapsodias Homericos libros, ne ignoretur vocabuli significatio placet & hoc addere. ῥαψῳδὸς dictos quondam eos, qui aliena carmina in publicis conventibus accinerent. Quod cantiones quasi fuerent concinnatione mutua, seu quia collectos aliorum versus consarcinarent. Sophocles Oedipo Tyr. ὅθ' ἡ ῥαψῳδὸς ἐνθάδ' ἦν κύων. quam & paulo ante ποικιλῳδὸν vocarat. ῥαψῳδία carmen. &, ῥαψῳδεῖν verbum. Sunt qui deducant à virgula ὅτι ῥαβδὲχοι ἠγωνίζοντο. Est autem ψ duplex non minus βς quàm πς, ut ἄραψ. Plato in Jone τὸν ῥαψῳδὸν ait esse interpretem poëtae, qui audientibus voluntatem & sententiam illius explicet, quapropter non modo elegantem pronunciationem versuum ab hoc, sed etiam enucleationem poëmatum requiri solere. Et quia potissimum horum studium circa Homerica carmina versaretur, ideo ὁμηριστὰς dictos accepimus, à verbo ὁμηρίζω, quod Homericum studium significat.

Argumenta autem, hoc est, summae librorum &, ut Graeci vocant, περιοχαὶ, ante explanationem singulorum rectissime exponentur. Quae tamen, qui separatim volet cognoscere, de Ausonio poterit sumere, qui utriusque operis Homerici periochas oratione soluta descripsit. Et nos de Iliade versus Graecos, argumenti loco propositos, singulis libris singulos Latine factos subjecimus.

Α. *Alpha preces Chryſae, peſtis mala, jurgia Regum.*
Β. *Somnia Beta refert, coetum populique rateſque.*
Γ. *Gamma ſua pugnat pro conjuge uterque maritus.*
Δ. *Delta Deum fora. Laeſa fides. Primordia pugnae.*
Ε. *Ei Venerem & Martem Diomedis tela cruentant.*
Ζ. *Colloquium Hectoreum narrat cum conjuge Zeta.*
Η. *Ἧτα unus contra vim ſolus it Hectoris Ajax.*
Θ. *Concio Theta Deum. Troum vis. Hectoris auſa.*
Ι. *Fruſtra ad Peliden legatio venit Jota.*
Κ. *Cappa exploratum caſtra egreditur utrinque.*
Λ. *Lambda duces Danaum profligat Troïca pubes.*
Μ. *Ardua, My, Grajum ſubvertunt moenia Teucri.*
Ν. *Clam Jove, Ny, Danaos Neptunus viribus auget.*
Ξ. *Juno ſoporifero, Xi, fratrem fallit amore.*
Ο. *Sentit, O, Neptunus Junoque gravem Jovis iram.*
Π. *Pi, Marte inſignem necat Hectoris haſta Patroclum.*
Ρ. *Rho Danai cumulant & Troës Marte cadaver.*
Σ. *Sigma Thetis nato Vulcania detulit aram.*
Τ. *Tau ruit in pugnas atque iram fingit Achilles.*
Υ. *Hy ſuperum exoritur bellum. Vincuntque pelaſgi.*
Φ. *Praelia. Phi. ripas ad fluminis urget Achilles.*
Χ. *Chi fugiens muros ter circum, caeditur Hector.*
Ψ. *Pſi ludos Danais funebres praebet Achilles.*
Ω. *O Patri Aeacida placato redditur Hector.*

His igitur breviter expoſitis, ad explanationem ipſam accedamus. Quo loco ſciendum antiquiſſimos Poëtas ſuos verſus ad modos, ſecundum quos accinerentur, compoſuiſſe. Itaque minus exquiſita eſſe ſyllabarum tempora, cum vox convenienter omnia modularetur. Quod poſteriores, qui ad artem reſpicerent, non fecere. Neque nunc omnino fieri vel debeat vel poſſit, niſi alicubi hoc ornamento antiquitatis aſſumpto, in qua parte praecipue Maro laudem meritus eſt. Neque etiam haec temere eſſe facta à veteribus crediderim, quamvis Plutarchus eos, prae cura rerum, elocutionem minus curaſſe exiſtimet, adeo ut non caverit Homerus quo minus primum ſtatim verſum ἄμετρον efferret. De quo quidem ipſe viderit

quam ἄμετρον, nam nos illi nequaquam assentimur; Quippe cum studiose consuetos numeros saepe illum mutasse compertum habeamus. Nam quid fuerat negocii hunc versum, (ἐν δημητρίῳ περὶ ἔρ:)

Τρῶες δ' ἐρρίγησαν ὅπως ἴδον ἀιόλον ὄφιν.

Ita facere ὅπως ὄφιν ἀιόλον εἶδον? Nisi ratione & judicio vellet illa novitate numerorum mirificam & terribilem speciem anguis designare? Similiter & aliis in locis plurimis correctiones fuerint perfaciles, quibus etiam dubium non est, quin audacia Grammaticorum multa, quasi augusta loca antiquitatis, profanaverit. Sed nunc libri primi Iliados argumentum narrabimus.

Prius tamen lubet indicare nomina nonnullorum interpretum, quae quidem pauciſſima de plurimis collecta sciendum est. Sed ne horum quidem ipsorum quisquam nunc extat, praeter Eustathium, qui nondum etiam ad nos pervenit, ut nobis etiam non extare videatur. De hoc igitur, & veterum studia atque assiduitas circa hunc auctorem intelligi poterit, & nostri conatus potius quam elaborationes boni consulentur, cum nulla magnopere adjuventur re, nisi voluntatis honestate & promptitudine.

DE INTERPRETIBUS

Homericis.

ZEnodotum igitur primum tradunt, potiente rerum in Aegypto Ptolemaeo Philadelpho, Homericos libros collegisse & correxisse. Qui & auctor fuerit bibliothecae Alexandriae instituendae, & curator etiam illius. Hic Philetam Criticum, postea sunt Grammatici vocati, genus autem ipsum ab Aristotele exortum esse perhibetur. Et Cicero Dolobellae sic. Ego tanquam Criticus antiquus indicaturus sum. Philetam igitur Zenodotus audierat, quo magistro Ptolemaeus uteretur. Huic paulo inferior Callimachus, & qui in Ptolemaica illa tempora incidunt, Sosybius, Eratosthenes, Euphorion, Timarchis, quorum Sosybius Lacon, dictus fuit λυτικὸς, quod solutis & dissectis verbis solveret ea, quae in speciem difficilio-

ra

ra viderentur. Eratosthenes autem πένταθλος, & Quintum Ptolemaeum attigit. Euphorion in Syria cum Antiocho fuit.

Aristophanes Zenodotum & Callimachum audivit, alterum quidem puer adhuc, alterum jam adolescens, audivit & Eratosthenem.

Apollonius & ipse Callimachum audivit, & Eratostheni successit in curatione bibliothecae Alexandrinae. Fuit enim singulare studium & eximia voluntas Regum Alexandrinorum erga doctos & bonas artes; Itaque nullis sumptibus in conducendis illis & his augendis ac amplificandis pepercerunt. Quae honestissima cupiditas quasi haereditate una cum regno pervenit ad omnes, usque ad septimum Ptolemaeum, quem ob immanitatem rapinarum & caedium κακεργέτην vocarunt Aegyptii. Cujus metu multi docti in omni genere scientiarum in exilium concessere, & Graecis retulere suas artes atque disciplinas, quae jam bellis & seditionibus continuis propemodum extinctae fuerant. Sed redeo ad Grammaticos.

Aristophanem audivit Aristarchus celeberrimus omnium qui in Homero interpretando emendandoque operam posuere, hic multos versus ὠβέλισε hoc est confixit, quos non agnosceret pro Homericis, ipse νόθους vocabat.

Hujus auditor fuit Dionysius Thracicae originis, unde & Thrax nuncupatus, & Apollodorus. Eodem tempore floruit Crates Philosophus Stoicus, qui Homericus apellaretur. Composuit libros novem correctionum utriusque operis Homerici. Sed nunc deinceps aliorum promiscue nomina edemus, quos elaborasse in scriptis Homericis explicandis comperimus. Ac primum Ptolomaeus secundus rex Aegypti, qui Euergetes diceretur, correctiones Homericas edidisse traditur.

Ante hunc etiam Zeno Cittiensis composuisse commentarios in utrumque opus Homericum, & insuper Margiten. Itemque hujus discipulus Persaeus explanasse scripta Homerica fertur. Deinde Aristoteles, non ille Stagirites, sed alius quispiam.

Aliorum vero interpretum haec nomina invenimus.

Aristonicus, in Homerum libros sex.

Agathocles grammaticus.

Ammonianus.

Apollonius pater Herodiani dyſcolus, de Homericis ſchematis.

Archebius Alexandrinus.

Apollonius Archebii. F. de vocibus Homericis ſecundum ordinem literarum.

Aſclepiades Myrleanus.

Alexander Coſytaeus cognomento πολυμαθής.

Appion cognomento μόχθος.

Aratus Solenſis.

Artemio clazomenius.

Alexander Mileſius πολυΐζωρ. Item alius Myndius, alius Aetolus.

Archimedes Trallianus, ſcripſit in Homerum commentarios.

Dion Pruſenſis, qui defendit Homerum contra Platonem. extat hujus laudatiuncula Homeri.

Demetrius cognomento Ixion.

Didymus cognomento χαλκέντερος, quaſi aerea inteſtina haberet, quod eſſet illius admirabile ſtudium & aſſiduitas legendi ac ſcribendi. Edidiſſe ter M. quingentos libros traditur. Fuere etiam alii hoc nomine grammatici, poſteriores hoc.

Demoſthenes Thrax, qui ſoluta oratione Iliada explicavit.

Dioſcurides, de inſtitutis apud Homerum.

Epaphroditus Cheronenſis, auditor Archebii.

Hippias Eleus, qui, ut Plato ait, Iliada docuit praeſtare Odyſſeae, & introduci ab Homero Ἀχιλλέα μὲν ἄνδρα ἄριστον, Νέστορα δὲ σοφώτατον, Ὀδυσσέα δὲ πολυτροπώτατον. (*Hippia. 2.*)

Heracleon Aegyptius.

Heraclides Ponticus, auditor Didymi, de aetate Homeri & Heſiodi.

Heraclides Cilix..

Herodianus, Apoll. F.

Haepheſtion Alexandrinus.

Hellanicus grammaticus.

Longinus, magiſter Porphyrii, cognomento Caſſius, quaeſtiones ſcripſit Homericas. Utrum Philoſophus fuerit Homerus. Problematum Homericorum libros duos. de vocib. Home-

Homericis multarum ſignificationum.

Maximus Tyrius. De priſca in Homero philoſophia.

Meleager Gradarenſis.

Mnaſea Berytius.

Metaclides.

Neſtor Lycius, pater Piſandri poëtae, compoſuit Iliada in cujus ſingulis Rhapſodiis non reperiretur litera, illius Rhapſodiae nota. Ad quem modum Tryphiodorus & Odyſſeam confecit.

Naucrates Erythraeus, commentarios in Homerum.

Philoxenus, de gloſſis Homericis, hoc eſt, reconditis vocibus. Item commentarios in odyſſeam.

Plutarchus μελέτας Ὁμηρικάς.

Porphyrius Tyrius. De philoſophia Homerica. De antro Nympharum in Odyſſea. Quam reges capere utilitatem poſſint de lectione librorum Homeri. Libros decem de omiſſis nominibus ab Homero.

Parthenius Nicaënſis, Dionyſii Thracis F. Fit & alterius Parthenii Chii mentio, qui genus ab Homero ducere crederetur.

Poſidonius, neſcio quis, an forte plures, nam pluribus hoc nomen fuit. Sed & Panaetium in Homericis interpretationibus verſatum eſſe traditur.

Ptolemaeus Alexandrinus, auditor Ariſtarchi, cognomento Pindarion. Scripſit libros tres Homericorum exemplorum. De forma orationis Homericae. De Utide Homerico & Aſteropaeo.

Pigres, frater Artemiſiae, reginae Cariae, à Suida traditur, quaſi explanans Iliada ſingulis verſibus ſubjeciſſe Pentametrum. ut poſt ὀυλομένην.

Μῶσα σὺ γὰρ πάσης πείρατ' ἔχεις σοφίης

Ptolemaeus ſectator Ariſtarchi. Commentarios in Odyſſeam. Librum de Ulyſſis plagis.

Ptolemaeus Ariſtonici Filius in Homerum libros quinquaginta.

Ptolemaeus Alexandrinus, Hephaeſtionis, ut opinor, filius, ſcripſit Anthomerum, opus librorum XXIIII.

Ptole-

Ptolemaeus Aſcalonites de accentibus Homericis. De correctione Odyſſeae Ariſtarchi.

Proclus auditor Syriani Commentarios in Homerum.

Atque Platonici fere in hunc Poëtam aliquid compoſuere.

Seleucus Alexandrinus cognomento Homericus.

Syrianus problemata Homerica. Commentariorum in Homerum libros VII.

Soterides Epidaurius ſcripſit quaeſtiones Homericas. Theagenes de Homero.

Tyrannio Phoenix de Homericis accentibus. Diſſentire poëtas recentiores ab Homero. Correctiones Homericas.

Triphiodorus, Comparationum Homericarum explicationem.

Trypho de dialectis apud Homerum.

Hunc tantum poëtam ex veteribus Xenophanes Colophonius non dubitavit inſectari & reprehendere. Cui fertur (*Plutarch. ἀποφ. ϛρα.*) aliquando Hiero Gelonis F. Tyrannus Siculorum, quaerenti quod aegre duos ſervulos alere poſſet, feſtive reſpondiſſe, cur igitur Homero obtrectaret, qui plus mille hominum paſceret, idque mortuus. Eundem & deriſit atque maledictis inceſſit, Deorum quoque contemptor Daphidas Telmiſenſis. Zoilus vero Amphipolites non male dixit ſolum Homero, ſed illius etiam ſtatuam verberibus afficere ſolitus fuiſſe legitur, quamobrem & ὁμηρομάϛιξ appellatus fuit. uterque quidem dignum factis exitium invenit. Nam & Daphidam Attalus rex excruciatum necari juſſit, & Zoilum Graecorum Olympia concio, de rupe Scironide perſecuta praecipitem egit.

ARGU-

ARGUMENTUM PRIMI LIBRI ILIADOS HOMERI.

SACERDOS Apollinis Chryſes, qui expugnatis Thebis amiſiſſet filiam, venit in caſtra Graecorum redemptum illam, quae Chryſeis patronymica voce dicitur, ſicut & Bryſeis, quarum propria nomina traduntur fuiſſe Aſtynome & Hippodamia. Sed non ſolum non impetrat ab Agamemnone ut filiam ſibi reddat, verum minis inſuper etiam repellitur. Itaque ad Dei ſui opem confugit, qui motus ſacerdotis precibus peſtilentiam infligit Graecis: qua ſaeviente Achilles in concionem advocatis Graecis, ſententiam proponit de inquirendo atque avertendo cauſſam mali; Qua prodidita à Calchante, contentio inter Duces oritur. Et paulo poſt remiſſa ſacerdoti filia, eripit Agamemnon Briſeida Achilli, quam, Lyrneſo capta, extra ſortem acceperat Ita ille iratus Graecis ſuadente matre Thetide à praeliis abſtinet. Thetis autem Jovem exorat, ut injurias nati ſui ulciſcatur Trojanorum victoriis. Quod animadvertens Juno jurgiis Jovem adoritur, gliſcente autem contentione, Vulcanus claudicatione ſua riſum Diis movet & matrem conſolatur, inde Muſae in convivio canunt, & fidibus Apollo ludit, & de reliquo die hilariter epulati, noctu dormitum quiſque ad ſe diſcedunt.

HUnc primum librum Illiados & nonum ac ſecundum, utilem maxime & admirabilem eſſe cenſet Fabius. Et ſunt profecto exempla inſignia contentionum & ejus orationis, quae eſt apta judiciis & litibus, ubi animi commoventur, incitantur, ardent. Sed non minus utile eſt exemplum vitae, de leviſſima re tantas iras tantarum cladium extitiſſe, hoc igitur cognoſcere, & ſicut Horatius ait ſtultorum Regum & populorum perſpicere iras, ut pervideamus atque caveamus, utile. Atque id quidem praecipuum in hoc libro. Reliqua autem quae & ipſa mirificam complectuntur inſtructionem vitae & praecepta virtutis, ſuis locis rectiſſime notabimus. In hoc primo libro Homerico nulla comparatio, id eſt, παραβολὴ ineſt.

1. Μῆνιν ἄειδε] Protagoras reprehendit hunc verſum, quod Homerus eſſet imperandi forma uſus verbi in propoſito precum. Jubere enim facere aliquid aut omittere, imperare eſt. Sed ut indicationis forma in verbis non ſolum demonſtrat, ſed etiam definit, interrogat, reſpondet, ſtatuit, affirmat, negat, ita aliae etiam formae ſeu modi ab una aliqua ſignificatione nominantur, quamvis plures habeant, cum omnino nomine carere non oporteat, quas tamen ad decem uſque appellationes aliqui, ſine quidem cauſſa, extenderunt. In hoc verſu in dimenſione numerorum, ηι in πηληιάδεω, una ſyllaba, ut diphtongus impropria eſſe videatur, pronuntiabimus. Voce deducta à proprio nomine πηλεὺς, πηλέως, πηλεΐδης, & ectaſi πηληϊάδης, & Jonica παρεκτάσει, πηληιάδης, & συνιζήσει, ſeu συναιρέσει, πηληάδης. Sicut νηρεΐδες, νηρηΐδες, νηρῆδες, niſi malimus eſſe συνίζησιν τοῦ εω ut χρυσέω ἀνὰ σκήπτρῳ.

GENUS ACHILLIS.

Juppiter. Aegina, Aſopi. F.

Aeacus.
hujus,

Telamon ex Endeide. hujus	*Peleus. hujus*	*Phocus matre Pſamathe.*
Ajax	*Achilles de Thetide.*	

ἀχιλ-

Ἀχιλλεύς autem in verſu unum. λ. amittit. Dictus vel quod Ilienſium dolor, hoc eſt ἄχος ἰλίῳ futurus eſſet, vel de facto appellatus, quod infantum cibum non attigerit, quaſi ἄχιλος τίς ὤν, nam tradunt lac non guſtaſſe, ſed enutritum à Chirone medulla leonina, vel hinnuleorum medullis atque favis.

Hoc loco obſervandum Homeri quidem opus hoc Iliados proponere narrationem rerum geſtarum anno x. belli Trojani, ſed paſſim intexi expoſitionem aliorum ferme omnium, quae novem annis praeteritis acta eſſent. Quod fit laudabiliter & artificio quodam οἰκονομικῷ, quemadmodum & Horatius ait,

Ordinis haec virtus erit & Venus, aut ego fallor,
Ut jam nunc dicat jam nunc debentia dici,
Pleraque differat & praeſens in tempus amittat,
Hoc amet, hoc ſpernat promiſſi carminis auctor.

Haec diſpoſitio & in odyſſea mirabilis cernitur, & Imitationis ſumma arte expreſſa à Marone eſt. Nam ille orſus à ſeptimo anno errorum Aeneae enarrationem omnium, quae accidiſſent, poſt everſum Ilium, atque hujus quoque expugnationem elegantiſſima ſerie pertexuit.

Ἄειδε θεὰ.] Invocat numen Muſarum. Hoc enim ex re facile intelligi poteſt, quia canere illam vult. Muſae autem cantatrices Deae. Et unius mentione invocat univerſas, vel Calliopen κατ' ἐξοχήν deſignat. Fertur autem Rhiani veteris poëtae, verſus, quo dicitur, ſi una Muſa vocata ſit exaudire omnes,

πᾶσαι δ' ἐισαΐσσι μιᾶς ὅτε τοῦνομα λέξεις.

Quod Maro etiam videtur ſenſiſſe, cum ſic fecit

Vos ô Calliope precor aſpirate canenti.

2. οὐλομένην.] Exitioſam, cujus adjectionis cauſſam mox ſubdit, quod innumerabilia mala, hoc eſt ingentem cladem inflixerit Graecis, qui nunc Achaei dicuntur συνεδοχικῶς. Nam Achaei Pelaſgi in Theſſalia, proprie ita dicti fuere, ab Achaco filio Xuthi Aeolidae, ut in Catalogo,

Μυρμιδόνες δὲ καλεῦντο καὶ Ἕλληνες καὶ Ἀχαιοί.

3. Πολλὰς δ' ἰφθ.] Ad hunc verſum referri Virgiliana haec poſſunt, *Inve-*

Juvenum primos tot miserit Orco. (Aeneid. 9.) & *Multa virum volitans dat fortia corpora leto.* (Aenid. 10.

Homerus autem dicit demissas orco animas Heroum. Dixit autem ipsos Heroas cibum fuisse avium, sentiens corpora, à quibus jam vita, hoc est, anima recessisset.

Ἀϊδι autem jam fecit, ut Πάριδι à nominativo ἄϊς, ἵαπτω mitto & προιάπτω, quasi ante tempus emitto, ut intelligamus diutius in pace illos vivere potuisse.

4. Ἑλώρια praedas.

5. Οἰωνοῖσί τε] Zenodotus (*Libro primo*) sic scriptum edidit, ut Athenaeus annotavit, διωνοῖσί τε δαῖτα. Sed peream, ut idem ait. δαῖτα enim Homerum vocasse hominum, non bestiarum cibos, ab aequali distributione, unde & δαιτρὸς qui carnes assaret, ἀπὸ τῦ δάιεσθαι, id est à dispertiendo. Unde & δαῖτα ἐΐσην saepe dixit. ὀδ. ὑ.

Μοίρας δασσάμενοι δαίνυντ' ἐρικυδέα δαῖτα.

5. Διὸς δ' ἐτελείετο βυλή] Ad illam voluntatem & consilium referendum, de quo dicetur postea, quod ceperit Jupiter, ut ulcisceretur injurias Achillis caede Graecorum & Trojanorum victoriis, sicut se facturum esse Thetidi promiserat. Aliqui simpliciter Διὸς βυλὴν accepere fatum, juxta illud. *Sic fata Deum rex sortitur.* & Hesiod. Μεγάλῳ δὲ Διὸς νοὸς ἐξετελεῖτο. Alii consilium fuisse Jovis bello moto exonerare gravatam terram hominum multitudine, quod etsi dixit Euripides quoque, tamen huic loco non videtur convenire, cum certe tam longo tempore belli ante quoque multi interierint, & Homerus ordiatur, ut dictum est, à rebus gestis ultimo anno. Versus Euripidis ex Helena sunt,

Πόλεμον γὰρ εἰσήνεγκεν Ἑλλήνων χθονί
Καὶ φρυξὶ δυςήνοισιν, ὡς ὄχλῳ βροτῶν
Πλήθος τε κυφίσειε μητέρα χθόνα

De his quinque versibus festive lusit Palladas in Grammaticos, qui ordirentur ab Homero doctrinam suam, epigrammate compositio hujus sententiae.

Grammaticae sunt quinque artis primordia dirae,
Unde opus incipiens explicat illa suum.
Quinque canunt istas de libro principe versus,

Pri-

Prima furor quarum eſt, altera pernicies.
Tum poſt perniciem Danaum mala multa ſequuntur.
Sed fortes animas tertia condit humo.
Quarta canes & praeda canum. Mox quinta volucres
Continet, irati eſt conſiliumque Jovis.
Grammaticos igitur quinque inter tanta neceſſe eſt
Eſſe mala, & caſus flebile quinque genus.

6. Ἐξ οὗ] Ex quo, intelligitur autem tempore, ut ἐν βραχεῖ brevi. Τὰ πρῶτα adverbialiter. Neutris vero ſingulariter & pluraliter in adverbiorum ſignificatione utuntur, & additur vel omittitur articulus ſine diſcrimine. Pluto,

Περὶ τούτου σοφῶν ἐθέλω δῆναι λόγον τὸ πρῶτον.

Et Euripides.

Πρῶτον μὲν εἶδος ἄξιον τυραννίδος.

Oedipo Tyr. Τῆ τ' αὐτὸ νῦν μὲ πρῶτ' ἄκουσον.

Sed horum exempla paſſim obvia. Latini etiam ſunt ſaepe neutris abverbialiter uſi, multum, facile, perfidum ridens Venus. Sed & pluraliter Horatius

Inſanire putes ſolennia me neque rides. Et
Stabat acerba fremens.

Διαςήτην.] Diſſidii vox Latinis hoc ſignificat. Et eſt uſus duali numero, quem ſunt qui tum primum inventum eſſe perhibeant. Atriden autem Agamemnona, dicit Atrei filium, qui eſt ſecundum alios Pliſthenis, qui fuit frater Atrei. Sex enim, ut Pindarus ait, Principes de Hippodamia ſuſcepit Pelops, horum nomina exponuntur ita: Atreus, Thyeſtes, Pittheus, Alcathous, Pliſthenes, Chryſippus.

7. Ατρίδης τε ἄναξ.] Homerus Agamemnonem & Menelaum Atridas facit. Aliqui tradidere Pliſthenis, Atrei filios fuiſſe, mortuo patre relictos apud avum, qui illos eduxerit pro filiis, unde & filios Atrei creditos. Sed hoc receptum, fuiſſe filios illius ex Aerope matre Cretica, ut ait Euripides, Oreſte.

Generis ſeries talis.

Jupiter.
Tantalus.
Pelops.

Atreus. *Thyeſtes.*

Agamemno. *Menelaus.*
Oreſtes.

Ἄναξ ἀνδρῶν, celebritatis epiphetum, neque ἄνδρες nunc ſexum, ſed praeſtantiam ſexus ſignificat. Ut

Inter ſe coiiſſe viros & cernere ferro.

7. Καὶ δῖος Ἀχιλλεύς.] Sicut & διογενὲς Λαερτιάδη: Juxta illud Heſiodium, ἐκ δὲ Διὸς βασιλῆες.

8. Τίς τ' ἄρ.] Conjuncta cum ſuperioribus. Nam & hoc petit explicari carmine divino. Quodnam illos numen commiſerit, & tantum certamen excitarit. Hactenus propoſitio. Sequitur nunc deinceps narratio, ſeu διήγησις.

9. Λητοῦς καὶ Διός.] Periphraſis Apollinis. Et eſt in ſequentibus ὅ pro ἐκεῖνος in ſignificatione pronominis, Attice. Quo loco ſciendum veterem dialectum Jonicam plane eſſe Atticam. Sed poſtea ſecundum loca, in quae coloniae deductae eſſent, mutatam fuiſſe. Hac eſt, ut praecipua, uſus imprimis Homerus, ſunt & alii veteres, ut Heſiodus, Archilochus &c.

10. Νοῦσον ἀνὰ.] Παρένθεσις Jonica pro νόσον. Κακὴν autem dixit ſicut mala venena & mala peſtis efficiens mali. Sed quomodo auctor fuerit cladium & caedis Graecorum Apollo, dicit; Quia de peſtilentia immiſſa ab Apolline alienatio regum extitit. Ita remotiorem cauſſam malorum re ipſa, ſed uſitato verbo proximam commemoravit.

10. Λαοί.] Λαοὺς dictos ἀπὸ τῶν λαῶν, hoc eſt lapidibus, non ſolum Grammatici, ſed Pindarus etiam dixit. Ὀλυμ. θ.

Κτη

Κτησάσθαν λιθινὸν γόνον, λαοὶ δ' ὀνόμασθεν. Juxta hoc,

Quo tempore primum
Deucalion vacuum lapides jactavit in orbem,
Unde homines nati durum genus.

Fertur & de hac re hic versus,

Ἐκ δὲ λίθων ἐγένοντο βροτοὶ λαοὶ δὲ καλοῦνται.

Fabulam Ovid. copiose Metamor. lib. 1. descripsit. Alii appellationis hanc caussam tradidere. Cecropa regem Atticae, cupiisse multitudinem civium cognoscere, & jussisse singulos unum lapidem certum in locum deponere, quibus numeratis, inveniisse xx. millia hominum complere civitatem suam. Atque inde λαοὺς de congestis saxis Atticos appellatos fuisse.

11. ὕννεκα.] Jonicum pro ἐπειδὴ. causalis conjunctio, propterea quod. ἀρητῆρα autem sacerdotem dixit, quasi precatorem. Quod hoc genus rebus divinis & precibus ac votis curare soleat. ἀρὰι preces. il. ο. ἀράων ἀΐων Νηληιάδαο γέροντος.

13. ἀπερείσι' ἄποινα.] Ingentem mercedem seu precium maximum. Grammatici faciunt ἄποινα quasi ἄφοινα precium quod pro interfecto pendi soleat. Sed ita nominarunt quicquid pro alterius libertate ac capite solveretur. Herodotus ἐρατοι. ἄποινα δέ ἐςι Πελοποννησίοισι δύο μνέαι τεταγμέναι κατ' ἄνδρα ἀιχμάλωτον ἐκτίνειν. In Oratione contra Aristocratem dicitur veteres sic vocasse pecuniam, unde verbum esse deductum ἀποινᾶσθαι id est, pecuniam exigere.

14. Στέμματα.] Legunt aliqui sic, στέμμα τ' Ἀπόλλωνος, ut peculiaris corona illius intelligatur, id est laurea. Alii ornatus templi & simulacri Apollinis.

15. Χρυσέῳ.] Crasis, pronunciandum enim χρυσῷ. σκῆπτρον scipionem significat, quos Reges gestarent auratos & ebutatos. Ut mox. σκῆπτρον χρυσείοις ἥλοισι πεπαρμένον.

Et Virg *Sceptroque innisus eburneo.*

Est autem ita dictum ab innitendo quod verbum est σκιρίπτεσθαι & σκήπτεσθαι. ὀδ. ρ. σκιρίπτεσθ' ἐπειὴ Φατ' ἀριφαλὲ ἔμμεναι οὐδόν. Et paulo post πτωχῷ λευγαλέῳ ἐναλίγκιον, ἠδὲ γέροντι σκηπτόμενον.

16. Κοσμήτορε.] κοσμεῖν & κόσμος ornamentum & decorare significat. Quid autem ordine pulchrius? transfertur igitur haec vox ad significationem τάξεως & administrationis. ὡς τὸς ἡγεμόνες διεκόσμεον ἔνθα καὶ ἔνθα. & κόσμει σπάρταν ἂν ἔλαχες. & ἀκοσμοῦντες turbulenti. Philocteta. οἳ δ' ἀκοσμοῦντες βροτῶν διδασκάλων λόγοισι γίνονται κακοί.

17. Ἀτρεΐδαι.] Pluralis numerus etiam dualem complectitur. Recte igitur de duobus plurali uti poterimus, sed non è contrario etiam de pluribus duali. Nam hac forma duo de pluralitate secernuntur, quae tamen haec necessario continet, Atque dehinc jam interponuntur τὰ ἀμοιβαῖα, id est expositio in personas spargitur.

18. Ὑμεῖς μὲν θεοὶ.] Quàm breviter, quàm artificiose benevolentiam captat voto illius exitus quem maxime cupiebant.

Πριάμου πόλιν, Troiam περιφραστικῶς dixit.
Simul etiam hoc de affectuum arte expressum, quod ait εὐ δ' οἰκάδ' ἱκέσθαι. Ita enim memoriam renovat conjugum & liberorum ipsorum, ita in impetranda sua, benignioribus utitur universis extra Agamemnonem, cujus animus esset à suis, propter amorem Chryseidos, alienior.

Εὐκνημίδες, proceri & eleganti corpore συνεκδοχικῶς, ut ῥοδοδάκτυλος ἠώς. Vel armis conspicui, ἀπὸ τῶν κνημίδων. ὀλύμπια δώματα, coelestes sedes. Juxta illud γαῖα δ' ἔτι ξυνὴ πάντων καὶ μακρὸς ὄλυμπος. Etymologi faciunt ὄλυμπον quasi ὅλον λαμπρὸν, & οὐρανον, ὁρανον à luce. λύσατε, ἔκτασις. ἰλ θ λύσαθ' ὑπ' ἐξ ὀχέων.

22. Επευφήμησαν.] Hoc est, religioso silentio approbaverunt petitionem sacerdotis. εὐφημεῖν enim significat quod latinis favere linguis. Et ἴσχειν εὐφημίαν Sophocli silere est, Trachiniis. Alii fecerunt, *acclamarunt*. ut ἀνευφημεῖν cum ululatu exclamare, in phaedone.

25. Κρατερόν δ' ἐπὶ] Et dura insuper dicta dedit. ἐπίτελλε increpuit, ingessit, extulit.

29. Πρὶν μὲν.] Sicut. ἰλ. ο. πρὶν γ' ἠὲ κατακτάμεν. Negat priusquam interimant ipsi hostes, aut Ilium capiatur, eminus pugnandum, hoc est, nullum prorsus esse finem pugnae futurum

rum ante victoriam alterius partis. &. *ἰλ σ. οὐδέποτ' ἐκπέρσει πρίν μιν νύνες Ἀργοὶ ἔδονται.* Ita nunc dicit se liberam Chryseiada amissurum esse nunquam.

30. *Ἐν Ἄργει.*] Mycenis fuisse regiam Agamemnonis tradunt, ut *ipse Mycenaeus magnorum ductor Achivum.* (Virg. Aen. xi. 266.) Et sic fecit Sophoc. *ἠλέκτρᾳ.* Et nunc *ἐν Ἄργει*, in Peloponeso accipiunt. Euripid. Oreste tamen & ipse Argos urbem Peloponesi sedem regiam Agamemnonis fecit. Grammatici ambas urbes utraque appellatione fuisse dictas aiunt.

31. *Ἰστὸν ἐποιχομένην.*] Obeuntem telam, hoc est, texentem, & sternentem cubile, aut curantem, aut assistentem ad lectum. Ita & apud Aethiopas in sacris adest Neptunus, *ἀντιόων ταύρων τε καὶ ἀρνειῶν ἑκατόμβης.* & *τηλόθι πάτρης, ἀπὸ πάτρης.*

32. *Ἀλλ' ἴθι.*] Ῥητορικῶς exasperat petitionem leniss. facertis, quasi ejusmodi fuerit, qua commoveri posset. *σαώτερος* autem pro *σῶς*, ut senior, senex. & frater ejus ad rem est attentior. Et, *Tristior & lacrimis oculos suffusa nitentes.*

34. *Βῆ δ' ἀκέων.*] Tacite, aut mussitans *ἡ δ' ἀκέουσα καθῆστο*, paulo post. & *ἰλ θ. ἤτοι ἀθηνάιη ἀκέων ἧν. ἀπὸ τῆς ἀκῆς* quod significat perculsionem & immobilitatem. *ἀκὴν δ' ἐγένοντο σωτῆ. πολύΦλοισβον*, undisonum mare dixit *πεποιημένως.*

35. *Πολλὰ δ' ἔπειτ'.*] Tum deinde solus vehementer deprecatus est Apollinem. Quare imprecatur malum Graecis, qui approbarant petitionem illius? Quia exercitum odit totum, ut auctorem orbitatis suae. Et innuitur hoc loco egregie Hesiodi sententia: *Saepe viri peccata luunt totae unius urbes.*

37. *Ὃς Χρύσην ἀμΦ.*] Locorum sunt haec nomina, quibus praesideret Apollo. *Σμινθεῦ* gentile *ἀπὸ τῆς σμίνθης.* Fuere autem omnia haec in Troade, & poëtis de gentibus & urbibus dicatis Diis illorum compellare nomina usitatum.

Dii patrii indigetes & Romule Vestaque mater,
Quae Tuscum, Tyberim, & Romana palatia servas. Et,
O Venus regina Gnidi Paphique.

Apud Macrobium est *Σμινθεὺς ὅτι ζεῖ θέων.* & *ἀμΦιβέβηκας*, tenes. *ὀδ. δ. μέσον οὐρανὸν ἀμΦιβέβηκε.*

39. *Εἴ ποτε.*] Forma communium precum. Quoties enim

nim habent quasi meritorum suorum fiduciam, veluti debitam gratiam audacter repetere consueverunt, & ut illud εἴ ποτε δή τι ἢ ἔπει ὤνησας κραδίην Διὸς ἠὲ καὶ ἔργῳ. Virgilius,

Si qua tuis unquam pro me pater Hirtacus aris
Dona tuli. Si qua ipsa meis venatibus auxi
Suspendive tolo, aut sacra ad fastigia fixi.

κατὰ πίονα μηρὶ ἔκηα, id est, κατέκαυσα πίονα μηριᾶια ὀϛᾶ.

Ἔρεψα] si inquit sartum tectum praestiti templum tuum, quod tibi gratissimum est. Sic etiam Plato apud quem est hujus loci paraphrasis id tertio πολιτ. καὶ ἀπαιτῶν εἴτι πώποτε ἢ ἐν ναῶν οἰκοδομήσεσιν ἢ ἐν ἱερῶν θυσίαις κεχαριτμένον δωρήσαιτο &c. Significat verbum & redimire & coronare, Oedipo Coloneo. ὧν κρᾶτ' ἔρεψον καὶ λαβὰς ἀμφιϛόμους.

40. Κατὰ πίονα.] Nam contectas adipe aris imponebant, atque illae partes Deorum, quod ab eo observatum, quod Hesiodus scribit ad hunc modum partitum esse hostiam cum Jove Prometheum.

Εν τοῦδ' ἀθανάτοισιν ἐπὶ χθονὶ Φῦλ' ἀνθρώπων
Καίῃσ' ὀϛέα λευκὰ θυηέντων ἐπὶ βωμῶν.

Ita paulo post.

Μηρὸς τ' εξέταμον κατὰ δὲ κνίσσῃ ἐκάλυψαν.

Κρήηνον, ἐπέκτασις. κρῆνον νᾶν καὶ ἐμοὶ. ὀδ. υ. ἀπὸ τοῦ κραίνω.

43. Τοῦδ' ἔκλυε] Φοῖβος traditur dictus à splendore & puritate luminis, ἀπὸ τῆς Φοίβης, quae est avia materna illius apud Hesiodum. Apollinis nomen Plato varie deduxit, ἀπὸ τῆς πολήσεως ἀπὸ τῶν βολῶν, fecit ἀπολοῦντα & ἀπολλύοντα. Plutarchus περὶ τοῦ Ει ἐν δελφοῖς, Appollinis nomina ad unitatem refert. Απόλλων διονεὶ ἀρνούμενος τὰ πολλά. ἰήιος, ἰὸς ἤγουν μόνος. Φοῖβος δὲ ἁγνὸς καὶ καθαρὸς ὡς οἱ παλαιοὶ ὠνόμαζον. Et collegit Macrobius multarum appellationum hujus Dei causas, quae omnia solarem vim & effectionem innuere videntur. Non autem est dubium, quin sol vitae auctor sit & conservator, dum igitur radios suos immittit in terras per aëra subtilem & purum omnia salutari luce complentur. Illis vero in aëris spissi veneno quasi tinctis, morbi omnis generis & maxime vehementes illi, pesti-

len-

lentiae excitantur. Ideoque Homerus dicit grassatum Apollinem similem nocti, & conjecisse telum piceum in Graecos. Neque non verum est hujusmodi in aëre letiferam crassitudinem de terra evaporari ad calorem & aestum solis. Ideoque & canes & jumenta prius sentire Homerus facit, quàm homines. & λοιμικαὶ καταςάσεις, ut vocant Graeci, post caniculam fere incidunt, quo tempore quasi conceptos aestus terra exhalat. De pestilentia ista, haec ferme in Troicis Philostrati leguntur, sive vera seu ficta ab illo ut alia plaeraque. Cum lupi de Ida monte lixas & calones dilacerarent atque invaderent jumenta, quae circum castra pascerentur, censuit Ulysses armis exagitandas feras. Sed Palamedi hoc non placuit, qui diceret Apollinem lupos produxisse quasi primordia quaedam pestilentiae, quos quidem soleret ut inter homines canes & mulas configere sagittis suis, prius tamen immittere, benevolentia motum, hominibus, ut admonerentur futuri mali. Proinde vota nuncupanda Apollini Phyxio & Lycio (quae nomina sunt factâ fuga & vel lupis, vel luce) ut ipse convertat sua tela in bestias & morbos in capras. Nos vero, o socii, inquit, magna cum diligentia valetudinem nostram curemus. Convenit autem ad vitandam pestilentiam victus tenuis, & frequens motus atque vehemens. Medicinae quidem artem ego non didici, sed sapientia complectitur universas. Haec locutus, carnes vendi in castris vetat, & cibos militares dicit: fructibusque & oleribus vesci milites jubet. Neque illi quisquam refragabatur, quod illius vocem omnes sibi audiendam tanquam divinam oraculi arbitrarentur. Atque illa quidem pestilentia invasisse de Ponto dicitur in oppida Hellesponti, & Trojanos etiam attigisse. Graecos autem non laesit. His addit & navalia certamina, quibus & imprimis conservarint sanitatem corporis. Sed haec utrum ipse confinxerit, an aliunde sumpserit, dicere non possum. Pestilentiam vero extitisse in bello nihil mirum, cum propter victus nonnunquam inopiam & difficultatem, tum periodico etiam illa impetu potuit ingruere.

44. Βῆ δὲ κατ' οὐλ] De olympi verticibus, vel ad olympi vertices, κάρηνα enim vertices & ardua loca & arces dicuntur.

Vergit autem sol ad vertices cœli, qui vocantur Poli, unde & Plato Ἀπόλλωνα quasi ὁμοπολοῦντα appellatum ait. Ad illos igitur ab Aequinoctiali circulo deflectens sursum & infra sol abire cernitur. Et, graditur nunc iratus, hoc est infestus & exitiosus Graecis. κῆρ Crasi de κέαρ. Acharnensibus. ἐγ' ᾧδ' ἐφ' ᾧγε τὸ κέαρ εὐφράνθην ἰδών.

45. Τόξ' ὤμοισιν] Arcum, sed pluraliter τὰ τόξα fere dicunt Graeci, Sagittator autem est Apollo propter radiorum solis penetrabilitatem.

46. Ἔκλαγξαν δ' ἄρ.] Vel communi σωματοποιΐα infecti sideris damna exponit. Vel intelligendum in tali aëris statu fragores quoque & tempestates existere. Itaque tum videmus creberrimas esse mutationes coeli, ipsum etiam arcum argenteum facit propter retusiorem & albescentem tali tempore aciem luminis. Macrobius generalis appellationis hanc causam reddit, quod sol enascens per summum orbis ambitum velut arcus quidam figuretur alba & argentea specie, ex quo arcu radii in modum emicent sagittarum.

48. Ἀπάνευθε νεῶν.] Ita significatur pestilentiae immissio in Graecos. Apollo enim de coelo se contra naves in insidiis collocat.

49. Μετὰ] adverbialiter, *post*. Βιοῖο *arcus*, vel sane nervus, hoc quidem loco arcus accipiendus, sed Βίοιο esset *vitae*. haec forma genitivi Jonici non ignota est.

50. Οὐρῆας] à nominativo ὀρεύς. Jonice significantur Mulae. Αργοὺς κυνὰς à celeritate, vel nitidos. Unde & ἀργῆτι κεραυνῷ & ἀργέτι δημῷ. & ὀδ. ἀιετὸς ἀργὴν χῆνα φέρων.

51. Αὐτοῖσι.] Ipsis nimirum Graecis aut hominibus. Et crebris arsisse dicit rogis mortuorum corpora. Hi enim apud veteres fuere ritus funerum, Et nunc justa quidem faciunt sociis, licet enim, neque praelia obstant, postea vero dum pugnatur non nisi pactis induciis hoc facere conceditur. Tum igitur illi interea heroes, ut initio dixit, à canibus & volucribus dilaniantur

53. ἐννῆμαρ.] Pestilentiam saeviisse dicit dies. ix, quo numero dierum potuit intelligere Achilles de doctrina Chironis esse malum non leve, sed stabile, cum tempus horarum CLXXX.

qui-

quibus luna quadrantem ſigniferi peragrat, nihil remitteret peſtilentia, ſed jam de nono die plane confirmaretur, qui eſt numerus eximius. Nam & compoſitus impar, & in prima ſchemata dividitur, & primus de imparibus exiſtit Tetragonus στερέος numerus, inque cubum triplicatur & luna tum in conficiendo triente verſatur. Itaque morborum judicia fieri ſolent ſeptimo, nono, & decimo ſeptimo die. Sed τῇ δεκάτῃ intelligendum ἡμέρᾳ.

55. τῷ γὰρ ἐπὶ Φρεσί] Ἦρην ἀέρα eſſe volunt. Et Plato ſignificaſſe nominatorem primum id ipſum putat, hocque poſſe ita intelligi, ſi quis ſaepe pronunciet illud vocabulum ἦρ, ἀ ἦρ, ἀ. Sed mihi dubium non eſt, poſtquam ſententiam legi apud Herodotum quam ſubſcribam, quin & haec & alia ferè mentio omnis numinum referenda ſit ad aſtrologicam rationem, & eam quidem Aegyptiorum, quam Graeci maxime probarunt. Quae à nobis quibus illa ſcientia barbarie & ſuperſtitione prope tota erepta fuit, quamque nunc veſtigantes vix adhuc è longinquo quaſi per nebulam conſpicimus. Haec igitur à nobis plane intelligi atque cognoſci non poſſunt, praeſertim cum illa ratio, amiſſis Graecorum ſcriptis, penitus ignoretur. Etſi alicubi ita ſunt illa manifeſta, ut coecus etiam διαιρίνειε ἀμφαφόων ut hic Poëta ait. Quale eſt adulterium Martis, & geneſis Herculana, & nonnulla alia de quibus fortaſſe alias diſputabimus. Huc referenda igitur illa cura Junonis & ſtudium erga Graecos, ſimiliter & aliorum numinum, quae Graecis favent, itemque eorum, quae faciunt cum Trojanis. Nec non & heroici partus, qui eſſent aut Deorum aut Dearum filii. Eſt enim illa vis effectionum coeleſtium aut maſcula aut foeminina. Sed haec non admiſcebimus huic loco. Sententia autem, de qua dixi, Herodoti haec eſt. Euter. Καὶ τάδε ἄλλα Αἰγυπτίοισίν ἐςι ἐξευρημένα, μείς τε καὶ ἡμέρη ἑκάςῃ θεῶν ὅτευ ἐςί. καὶ τῇ ἕκαςος ἡμέρῃ γενόμενος ὁτέοισι ἐγκυρήσει, καὶ ὅκως τελευτήσει, καὶ ὁκοῖός τις ἔςαι, καὶ τούτοισι τῶν Ἑλλήνων ὁι ἐν ποιήσει γενόμενοι ἐχρήσαντο. Quae ita convertimus. Sunt praeterea & haec inventa Aegyptiorum. Primum, quorum numinum quique menſis atque dies proprius ſit. Deinde, quae fata de certis

diebus partus exceptura genitos, qui finis vitae, qui mores futuri sint. Atque haec Graeci poëtae ab illis sumpserunt & usurparunt. Nihil potuisset dici manifestius quàm Graecos poëtas similiter ut Aegyptii fecisse, naturae scientiam fabulis involvisse, neque prophanare voluisse sanctissimam doctrinam, qui mos veterum sapientum proprius fuit. Atque utinam libuisset Platoni magis interpretari & exponere haec, quàm verbis ostentare & proclamare inexplicata tanquam mysteria. Sed progredimur, ut sentio, longius cupiditate divinae scientiae, cujus neglectio & contemptus maximum crimen barbariei & inhumanitatis inustura est seculo nostro. Redeo igitur ad rem. λευκώλενον Ἥρην formosam dixit synecdochice, *candidis lacertis.*

58. Τοῖσι δ' ἀνὶς.] Tum surgens Achilles ita dixit. Est autem deliberatio. Ideoque compellat Agamemnonem Imperatorem consulens in medium, quo facto opus esse videatur. Et Homerus quidem facit ipsos Reges quoque stantes agere cum populo. At Virgil. sic. *Solio Rex insit ab alto.*

59. Παλιμπλαγχθέντας.] formandum ἀ πλάγγω, ad similitudinem τῦ τέγγω. Unde & πλαγκταὶ rupes. & ὀδ. Φ πλαγκτέ inter convicia dictum. Erro. Nunc esse igitur periculum ait, ne rejecti in reditu erroribus agitentur. Quod autem dicit πάλιν., referri potest ad difficultatem navigationis, vix enim tandem post varios errores ad Trojam classis Graecorum appulsa fuisse fertur.

62. Μάντιν.] Vel est haec ἐπεξήγησις, quod dicit sacrificum aut somniatorem consulendum, ut haec duo genera divinationum proponi intelligantur. Vel tria memorantur: Μαντεία augurium, ἱεροσκοπία sacrificia vel extispicina, & ὀνειροκριτική, id est, visa somniorum. Hippocrates quidem plane μάντιν appellat aruspicem, his verbis, ἀ. περὶ διαίτης ὀξέων νόσων. ὅτι καὶ οἱ μάντιες τὸν αὐτὸν ὄρνιθα εἰ μὲν ἀριστερὸς εἴη ἀγαθὸν εἶναι νομίζουσιν, εἰ δὲ δεξιὸς, κακόν. Secundum igitur hunc & antiquissima & Jonica dialecto usum, interpretari Homericas voces rectissime poterimus. Nam quod Plato (*in Phaedro*) facit μαντικὴν quasi μανικὴν, & οἰωνιστικὴν quasi οἰονοητικὴν, lusit ut solet. Plane enim factam esse dictionem

nem apparet ἀπὸ τῶν οἰωνῶν, quae ſunt ὄρνεις, vel ſimpliciter, vel ut aliqui malunt, grandiores, id eſt praepetes. Unde & Homerica vox τῶν οἰωνοπολῶν. Verum ut Latinis auſpicium quaecunque obſervatio, & ariolari praedicere atque praecognoſcere de quacunque ſignificatione intelligitur, ita οἰωνίζειν & οἰωνὸς & ὄρνις notat quaslibet divinationes. Ut il. ω.

μὴ δέ μοι αὐτὴ
ὄρνις ἐνὶ μεγάροισι κακὸς πέλευ.

Euripides Oreſte de lacrimatione.

οὐκοῦν ὅυτος οἰωνὸς μέγας.

Et Phoeniſſis.

οἰωνὸν ἐθέμην καλλίνικα σὰ ϛέφη.

Ariſtophanes ὄρνισι.

Ἔσμὲν δ' ὑμῖν ἄμμων. δελφοὶ. δωδώνη Φοῖβος ἀπολλων.
Ἐλθόντες γὰρ πρῶτον ἐπ' ὄρνεις, ἔτω πρὸς ἅπαντα τρέπεσθε
Πρός τ' ἐμπορίαν καὶ πρὸς βιότε κτῆσιν, καὶ πρὸς γάμον ἀνδρός
Ὄρνιν τε νομίζετε πανθ' ὅτα περ περὶ μαντείας διακρίνει,
Φήμη γ' ὑμῖν ὄρνις ἐϛὶ πταρμόν τ' ὄρνιθα καλεῖτε,
Ξύμβολον ὄρνιν. Φωνὴν ὄρνῖν θεράποντ' ὄρνιν ὄνον ὄρνιν.

Quamvis autem non improbem accipi μάντιν in ſignificatione οἰωνιϛοῦ, quo genere maxime uterentur & confiderent, tamen nihil vetat quo minus appellative poſitam vocem ſequentia interpretentur, ut il. quoque ὠ.

ἢ οἱ μάντιες εἰσὶ θυοσκόοι ἢ ἱερῆες.

Sed ἱερῆα vocat nunc, qui alio nomine θύτης dicitur, qui extis caeſarum pecudum inſpectis futura praediceret, aut occulta aperiret.

65. Εἴτ' ἀρ ὅγ'.] Utrum ob votum neglectum, aut ſacrificium non rite factum ſuccenſeat, & an placari poſſe videatur. Cauſſam igitur quaerit mali & opem. Solent autem in ſaevitia peſtilentiae deſperantes, ab humano auxilio confugere ad Deorum implorationem, à quibus etiam haec mala immitti & puniri humana ſcelera arbitrantur. De hecatomba, & pecudes, quae eſſent mutilae, aut vitioſae, mactari Diis nefas fuiſſe, cum alibi, tum in Trachiniis diximus.

67. ἀν-

67. Ἀντιάσας.] Quia exuri cum adipe ossa à veteribus consueviſſent, quo nidore quasi pascerentur numina, quibus res divina fieret. *il.* δ.

Οὐ γάρ μοι ποτὲ βωμὸς ἐδέυετο δαιτὸς ἐΐσης
Λοιβῆς τε κνίσσης τε τὸ γὰρ λάχομεν γέρας ἡμεῖς.

Ex his lusit Aristophanes ὄρνισι, cum dicit illas fame Deos facile necaturas, si non patiantur evaporari τῶν μυρίων τὴν κνίσσαν.

68. Τοῖσι δ' ἀν.] Tum in medium illorum progressus est Calchas; vel ἐπὶ τοῖσι hoc est μετὰ ταῦτα. Sed Κάλχαντα dictum volunt de cogitationum & consiliorum profunditate, ἀπὸ τῆς κάλχης quae sit concha purpurae & in profundo mari degat, Sed emersa suavissimum colorem tingendis vestibus suppediter.

Ὄχ' ἄριστος per aphaeresin ἔξοχα ὀδ. ο. ὅς κ' ἔξοχα μὲν φιλέησιν ἔξοχα δ' ἐχθαίρησιν. Dixerunt autem & Latini nimium pro admodum. Calchantis genus hoc traditur. ὁ Κάλχας τῦ Θέστορος, τῦ Ἰδμονος καὶ Λαοθόης τῦ Ἀπόλλωνος αἱ Ἀστερίας τῆς Κορώνε.

70. Ὅς ἤδη] *Quae sint, quae fuerint, quae mox venturа trahantur.*

76. Σὺ δὲ σύνθεο] Vel audi, vel vide, hoc est complectere animo tuo, ut ὀδ. ρ. ἐμεῖο δὲ σύνθεο μῦθον. vel fidem da. unde & συνθῆκαι conventa.

77. Ἦμεν.] Particula affirmationis, usitatius est ἦμην, quod in jurejurando & aliis asseverationibus ponere consueverunt.

80. Κρείσσων γὰρ.] Memorabiles sententiae κατ' ἐξοχὴν γνῶμαι vocantur. Quae sunt ejusmodi ut omnium judicio & assensione comprobentur, propterea in argumentationibus demonstrationum loco assumuntur. καταπέψη Metaphoricos concoxerit. Et significat χόλος indignationis furorem. κότος acerbitatem & amarulentiam, καὶ τὸν ζηλὸν. θεοπρόπιον vaticinium.

88. Οὔτις ἐμεῦ.] Hoc omnes, qui eloquentiae studuerunt semper observarunt, ut idem aliis verbis dicerent vel explicantes dictum, vel augentes rem, vel etiam exornantes hac copia

pia orationem. In quo praecipua facundiae laus ineſſe ſolet. Atque hae ſunt illae ἐξηγήσεις & ἐπεξηγήσεις & αὐξήσεις ut Grammatici nominibus deſignant, magna cum cura obſervandae & exprimendae ſtudioſis eloquentiae. Sed de his nunc non eſt diſſerendi tempus: viſum tamen locum notare. βιήσας infeſtas vel violentas manus afferet. & eſt δερκομένοιο dum aſpiciam vel aſpiciat.

90. Οὐδ' ἦν Ἀγαμ.] Et haec figura eſt excellentiae, ideſt, τῆς ἐξοχῆς. Sed Agamemnona Plato dictum vult à manendo & perdurando, propter longum illud obſidionis Trojanae tempus. Ἐλικωπίδα κόρην, nigris oculis decoram puellam, ajunt enim ἕλικα nigrum ſignificare. Πεπίθοιμεν, forte moverimus placatum animum illius, aut placato illo ſpem conceperimus. Ut ιλ. ξ.

Τεῖχος μὲν γὰρ δὴ κατερήριπεν ᾧ ἐπέπιθμεν.

hoc eſt, quo freti fuimus.

102. Ἥρως Ἀτρείδης.] Plato ἥρωας ἀπὸ τῦ ἔρωτος deducit quod progenies eſſet Deorum Dearumve amore captarum mortalium. Vel quaſi εἴρωας eſſe vult, id eſt ῥήτορας eloquentes & oratores. Atrea vero ἀπὸ τῆς ἄτης, quam originationem cum hiſtoriis illius congruere ait.

103. Ἀμφιμέλαιναι] Commotos animos, nigros vocat, ut mare nigreſcit de atris nubibus tempeſtatum. Ut ὀδ. μ.

Σὺν δὲ νεφέεσσι κάλυψε Γαῖαν ὁμῦ καὶ πόντον.

Et Virgilius. Aen. 1. 97. *Ponto nox incubat atra.*

Contra autem tranquillum mare albidum videtur. Ut ὀδ. κ.

Λευκὴ δ' ἦν ἀμφὶ γαλήνη.

Significant & μέλαιναι Φρένες Homero conſtantem atque gravem animum, cujus contrarium improbum & levem Pindarus appellatione albedinis notavit. Tranſlatione ducta ab imis fluctibus & ſupernatante ſpumea albedine. Deinde dicit micantibus & quaſi inflammatis oculis acerbe intuentem in Calchanta, dixiſſe Agamemn. Tale & Virgilianum hoc, libro xij.

Totoque ardentis ab ore
Scintillae abſiſtunt, oculis micat acribus ignis.

106. Μάντι κακῶν.] Vocat per ſummum convicium vatem

ſce-

sceleratum, qui odio sui, non amore veritatis illa prouiderit. Haec figura solet communiter ἐνάρθρως efferri ut Σωκράτης τῶν ἀγαθῶν. i. ἀγαθὸς Σωκράτης. Sed Poëtae saepe ad hunc modum protulere. Sophocl. Philoct. Τοῖσι σώφροσι βροτῶν. Et Antig. οὐδεὶς φίλων ξενάζει. Nec non etiam Thucyd. β. τὰς βοηθήσαντας λοιρῶν μάχη ἐκράτησε.

106. Τὸ κρήγυον.] *Verum, idonenm.* οὐδὲ κρήγυοι διδάσκαλοί εἰσι τούτων. Plato, Alcib. ά. *Neque idonei doctores sunt*, hoc est vere dicere nequeunt.

113. Προβέβουλα.] pluris hanc, inquit facio, quàm Clytemnestram, dotatam conjugem. Sic enim dixere μνηζὰς & νουριδίας ἀλόχους quae filiae familiarum legitime viris desponsae essent. Dicitur & ἀνὴρ κυρίδιος. Legitimus maritus. Itaque Herodotus conjunxit in quinto, παλλακὰς καὶ τὰς κυριδίας γυναῖκας.

117. Βούλομ' ἐγώ.] Alii aliter explicuere hunc locum, sed dupliciter fere ut dicat Agamemnon, se cupere suo interitu redimere salutem exercitus. Ita ἢ positum pro καὶ, quasi sic loquatur: Se vivere nolle, aut praestare incolumes suos. vel ut hic sensus sit: Malo ego certe salvos esse meos quàm perire, quod & verius. Sic enim etiam posuit, ιλ. ρ.

Ἡμῖν δὲ Ζεὺς μὲν πολὺ βούλεται ἢ Δαναοῖσι.

Ε ὁδ μ.

Βούλομ' ἅπαξ πρὸς κῦμα χανὼν ἀπὸ θύμον ὀλέσθαι,
Ἢ δῆθα στρεύγεσθαι ἐὼν ἐν νήσῳ ἐρύμῃ.

Et illud vulgatum,

Θέλω τύχης ξαλαγμὸν ἢ Φρενῶν πίθον.

116. Ἀλλὰ καὶ ὥς.] Sed quamvis ita sit, nihilo tamen minus illam remittere volo. Et deinde λεύσετε vel est: Date igitur operam universi, ut aliunde praemium mihi comparetur. Vel, videbitis enim aliunde mihi praemium inventum iri, ἀπειλητικῶς. Verum ὔμοι volunt esse per Apocopen ὅτι μοι.

122. Ατρείδη κύ.] Haec sunt primordia jurgiorum, quae procedente contentione glisscunt, donec furore quodam, ut solet, concluduntur. κύδιστον vocat ut imperatorem. Φιλοκτεανώτατον ut notans & reprehendens avaritiam ipsius.

Sed

Sed hujus orationis caput est, Aequum. Quamvis de novo dividi collata praeda possit, tamen fieri non oportere, quod iniquum esse videatur, cogi in commune referre singulos, quae sorte illis obvenerint.

124. Ξυνήϊα.] ξυνά, communia, id est nondum distributa. ξύνεια & diaeresi atque ectasi ξυνήϊα.

125. Τὰ δέδαςαι.] ἐκεῖνα, illa, distributa sunt. δαίζω, δεδάϊζαι & δέδαςαι.

126. Λαὸς δ' οὐκ.] Iniquum est postulare multitudinem referre ad se, quae dudum sortito acceperint.

131. Θεοείκελ' ἀχιλλεῦ.] Veteres epithetis laudis quasi propriis usi sunt. Itaque ne inimicos quidem atque adeo hostes suos illis fraudarunt, ut alibi quoque monuimus. θεοείκελος autem cum Dis comparandum notat, vel forma vel etiam virtute, utraque enim re praestantem facile reliquis omnibus Achillem Homerus introduxit.

132. Κλέπτε νόῳ.] Ne, inquit, fallere te posse me speres. κλέπτειν enim regere quasi καλύπτειν significat, unde & κλέπται, qui clam alienas res auferunt, qui & φῶρες. Sed ut figura haec sermonis melius perspiciatur, aliquod similes ascribam. Trachiniis. ἐμὲ συμφοραὶ κλέπτουσί με, id est, fallunt me. ἠλέκτρᾳ. δόλοισι κλέψαι χειρὸς ἐνδίκου φυγάς. Justam caedem fraudibus tegere. Et mox. ὅπως λόγῳ κλέπτοντες ἡδεῖαν φάτιν φέροιμεν αὐτοῖς. ut oratione simulata seu ficta, laetum illis nuntium afferamus. Pindarus πυθίων. δ. κλέπτων δὲ θυμῷ δεῖμα, occultans metum animo. Sic igitur & hoc loco. Nihil, inquit, dolo agas, non enim me falles. Παρελεύσεαι, hoc est, non praeteribis, sed deprehendere in fallacia tua. Vel, non vinces me in hoc stadio. Qui enim à tergo relinquunt alios cursores, palmam obtinent.

133. Ἠὲ θέλεις] εἰρωνικῶς. Scilicet hoc tibi placet te frui tuo praemio, at me spoliatum meo, sic inanem residere ad naves. Irridet enim Achillis sententiam hoc nomine, quod sibi ille consuluisse videretur, neque laboraret quid aliis accideret, si ipse modo suam retineret Briseida.

135. Ἀλλ' εἰ μὲν.] Oratio est imperfecta, attice deficien-

ciente fine, quod vocant ἀναντιπόδοτον. Tale est apud Aristoph. Pluto.

Κἂν ἀποφήνω μόνην
Ἀγαθῶν ἁπάντων ἔυσαν αἰτίαν ἐμέ
Τιμῶν, δι' ἐμέ τε ζῶντας ὑμᾶς:

Intelligitur enim, missam me facite, aut vicero. Et Thucididem lib. 3. καὶ ἦν μὲν συμβῇ ἡ πεῖρα. εἰδὲ μὴ, Μιτυληναίοις εἰπεῖν, νᾶυς τε παραδῦναι καὶ τείχη καθελεῖν, hoc est. Si quidem processisset inceptum, intelligendum, futurum ut vellent. Sin aliter jubere Mityleneos, naves tradere, & muros demoliri. Tale est & hoc. Si quidem dederint aliud praemium hoc non vilius Graeci, ego quidem nihil praeterea acturus sum, aut facile ego quidem patiar. Sin nullum dederint. At ego ipse sumam. Regia haec vox est. Cum volentibus nolentibus illis, habiturum se aliam amicam dicit.

138. Ἦ τέον ἠ Αἴαντος.] Aiacis quidem Tegmessam fuisse, & Achillis Briseida, notum est. Ulyssis etiam traditur Laodice Cygni filia.

142. Ἐπιτηδὲς ἀγείρ.] *Apte legamus remiges*, id est, aptos & idoneos. ἀγείρομεν autem pro ἀγερῦμεν aut ἀγείρωμεν, mutato modo. Ut ιλ θ. Τώδε δὲ νῶϊ

Τρωσὶν ἐΦ' ἱπποδάμοισιν ἰθύνομεν. Et
Νηυσὶν ἐπὶ γλαΦυρῇσιν ἐγείρομεν ὀξὺν ἄρηα.

143. Ἂν δὲ καὶ.] Interrupta est compositio, & ἄν pro ἀνὰ dorica apocopa. ut παρὰ, πὰρ. πὰρ δέ μοι αὐτὴ ϛῆθι. ut sit verbum ἀναβήσομεν.

146. Ἐπαγλότατ'.] *Pervicacissime*, aut *vehementissimi animi.* Nam in utramque partem vehementia hac voce significatur. ιλ. γ. ὡς νῦν ἔπαγλ' ἐΦίλησα.

147. Ὄφρ ἡμῖν.] Ironicos & hoc dici videtur. Sentit enim illam totam indicationem causae morbi esse compositam & falsam.

Ἐπάεργὸν autem dixit Apollinem, vel qui ad se accedentes de procul repellat, ἀπὸ τοῦ πόῤῥωθεν εἴργεσθαι, non enim fert sensus illam tantam vim flammae. Vel, quod verius, idem valet haec vox quod illa τῷ ἑκηβόλῳ, cujus opera in longin-

qui-

quitatem exerceantur. Superne enim ſol radios ſuos in terras immittens, illas fovet & calefacit ignea vi ſua.

148. Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα.] Frequens dictio apud Homerum, ſignificat contorſionem oculorum in eum, cui iraſcimur. Hunc igitur torvum intuitus, ſic alloquitur Achilles.

Et impudentia plenum, & avaro animo eſſe dicit Agamemnonem, quorum eſt utrumque magnum convicium atque Imperatori inprimis, quem nihil magis decet quàm gravitas & liberalitas. *Indutum impudentia* eſſe ait, hoc eſt totum impudentem, ſicut ferae quaedam forma hominum indutae.

150. Πῶς τις τοι.] Τοι pro σοῦ, *Tuis verbis*, hoc eſt juſſis & imperio. Talia multa ſunt paſſim in ſcriptis veterum, ut hoc ἐσθίεταί μοι ὄινος. & ἰλ. ὁ. 87. Θέμιςι δὲ καλλιπαρήῳ δέκτο δέπας, hoc eſt παρὰ τῆς Θέμιδος. Atque hujuſmodi alia qui volet de ſcriptis auctorum utriuſque linguae colligere poterit. Tale enim eſt & hoc Ciceronianum. ad Attic. lib. v. *Quae mihi ſunt incluſa medullis*, id eſt, incluſa medullis meis. Et hoc pro Quintio. *Ei miſero, abſenti, ignaro fortunarum ſuarum, omnia vitae ornamenta, per ſummum dedecus & ignominiam diripi convenire.* pro, ejus.

151. Ἢ ὁδὸν ἐλθέμεναι.] *Obire deſtinatum iter*, vel ad occupandum aliquem locum, vel agendam praedam, vel obſidendum oppidum hoſtium, vel denique inſidias faciendas.

152. Οὐ γὰρ ἐγὼ Τρώων.] Cur nemo Agamemnoni, ſi ſic agat, parere volet? Quia illum eſſe dicit ſecutos ſe, & hanc operam dare ipſi ac fratri, gratia illorum non odio Trojanorum excitatos. Itaque ipſorum injuriis alienatos, nequaquam futuros eſſe ait ſimili voluntatis promptitudine & obſequio.

Ἀιχμητάων] *Bellicoſorum συνεκδοχικῶς* ἀιχμὴ enim cuſpis dicitur haſtae. ut ἰλ θ. 494. πάροιθε δὲ λάμτετο δουρὸς ἀιχμὴ χαλκείη.

154. Οὐ γὰρ πώποτε.] Bellorum cauſſas commemorat, quae ſunt vaſtationes agrorum, abactioneſque pecorum & armentorum.

153. Αἴτιοι] Nihil est cur illos accusem, à culpa omni erga me absunt. αἰτία enim significat *crimen* quidem potius quàm facinus. & αἴτιος in quem crimen aliquod confertur. Sed & *causſam* αἰτία simpliciter, & αἴτιος *auctorem* notat, id est, qui in causſa esse dicatur, cur aliquid acciderit. Plato πολιτ. β. Οὐδὲ ἄρα ὁ Θεὸς ἐπειδὴ ἀγαθὸς πάντων ἂν εἴη αἴτιος, ὡς ὑπὸ πολλοὶ λέγουσιν, ἀλλ' ὀλίγων μὲν τοῖς ἀνθρώποις αἴτιος, πολλῶν δὲ ἀναίτιος, πολὺ γὰρ ἐλάττω τἀγαθὰ τῶν κακῶν ἡμῖν. *Proinde cum bonus sit Deus, non potest ad illum vere causſa omnium referri, ut vulgo faciunt. Sed non quidem multorum in rebus humanis auctorem esse illum perhibebimus, multorum autem causſas ab eo removebimus. Multo enim certe pauciora sunt bona in terris, quàm mala.*

155. Φθίαν.] appellat ἐριβώλακα, id est, fertilem à pinguibus glebis. & βωτιάνειραν, quae alat viros, id est, foecunda sit. Fuit autem Phthia Thessalica urbs maritima, patria Achillis,

156. Ἐπειὴ μάλα.] Nam inter vicinos, maxime bella & contentiones oriuntur, his de causſis quae dictae sunt. Hanc sententiam expressit alicubi in tristibus Naso his versibus.

Innumeri montes inter me teque, viaeque,
Fluminaque & campi, nec freta pauca jacent.

Et Cicero Philipp. XIII. *Sed si maria, montes regionum magnitudines interessent, odisses eum, quem non videres.*

159. Τιμὴν ἀρνύμενοι.] Vendicantes tuum honorem à Trojanis, sive ultionem expetentes à Trojanis, & poenas, quas persolvant Menelao & tibi. ὀδ. α. 5.

Ἀρνύμενος ἥν τε ψυχὴν καὶ νόστον ἑταίρων.

Dum suam vitam asserit & reditum parat sociis. Trachiniis. ὧν ἐγὼ μεθύστερον ὅτ' οὐκέτ' ἀρκεῖ τὴν μάθησιν ἄρνυμι, *horum nunc intellectum compare*, id est, nunc demum intelligo cum nihil prodest. Plato νόμων. Ζωὴν αἰσχρὰν ἀρνύμενον. Unde & verbum compositum μισθαρνεῖν *mercedem capere*, quod duabus vocibus Plato dixit πολιτ. α Τὸν μισθὸν ἀρνυμένους. τιμὴ autem τὴν τιμωρίαν hoc est, *poenam* quoque significat. Ut ἰλ. γ. 286.

Τιμὴν δ' ἀργείοις ἀποτινέμεν ὡς ἐπέοικεν.

160. Τῶν

160. Τῶν ὄυτι.] Referendum ad illud quod dixerat ἀλλά σοι ὦ μέγ' ἀναιδὲς ἑσπόμεθα. Neque enim inusitatum est, ut singuli, de se loquentes, plurali numero utantur, Nos te sumus secuti & nunc contemnimur neque respicimur.

161. Καὶ δή μοι.] Hoc est caput irarum Achillis, quod ab Agamemnone ita parvi fieret, ut non dubitaret hic illi minari, se ipsius rem esse vi erepturum. Ut igitur Briseida non tanti faceret, possetne ferre hanc tam superbam injuriam fortissimus heros & virtutis tantum laude celebris? Tales enim simpliciter & furenter irascuntur, atque facilius mortem quàm contumelias tolerare possunt.

162. Ὅν ἔπι.] ἀναστροφὴ, ἐφ' ᾧ, *pro quo multum laboris pertuli.*

Τιες Ἀχαιῶν] περίφρασις, id est, *Graeci.* Ut παῖδες ἰατρῶν, Medici. Et ὀδ. λ. 546.

Παῖδες δὲ Τρώων δίκασαν,
Judices autem Trojani erant.

165. Πολυαΐκος πολ.] A verbo ἄΐσσω quod significat impetum & turbulentiam. Οδ ν. 495. Τοὶ δὲ, σὺν ἀΐσσοντι, impetu feruntur, seu temere feruntur. Bellum dixit turbulentum.

169. Νῦν δ' εἶμι.] *Nunc eo;* sed intelligitur futurum. Discessurum enim se minatur domum. Naves autem κορωνίδας dixit, vel *rostratas*, ἀπὸ τῆς κορώνης, vel nigras ut ajunt, ἀπὸ τοῦ κόρου *nigro.* Unde & κόρην *pupillam* deducunt.

171. Ἐνθάδ' ἄτιμος ἐὼν.] Mutatus est casus, ut fit, vel nominativus pro genitivo. Ut illud:

Ἄμφω δ' ἐζομένω γεραρώτερος ἦεν Ὀδυσσεύς.

λ. γ. 211. id est, ἀμφοῖν ἑζομένοιν. vel, quod mihi magis arridet, pro accusativo. Quale est illud λ ζ. 510.

Ὅ δὲ ἀγλαΐηφι πεποιθὼς ῥίμφα ἐ γῆνα φέρει. id est: τὸν δὲ πεποιθότα. Ex hoc loco ἄτιμον ἐόντα. Non arbitror, inquit, te opes magnas comparaturum relictum desertione mea inglorium. Est autem cognatio inter hos casus, unde & in duali numero & in neutris semper, & apud Latinos alicubi, in plurali numero una illorum forma est, ut τὼ λέγω, τὰ ξύλα. fortes viri, & fortes viros. Similiter & ge-

nitivi cum dativo videtur esse affinitas, quorum & ipsorum casuum una est in duali numero terminatio. Ut τοῖν λόγοιν.

Simile est, ἰλ. β 350.

Φημὶ γὰρ οὖν κατανεῦσαι ὑπερμενέα Κρονίωνα
Ἀσφάπτων ἐπιδέξια. Et Aristophanis hoc:

Nebulis. Τοὺς κριτὰς ἃ κερδανέσιν ἤν τι τὸν δὲ τὸν χορὸν
Ὠφελῶσ' ἐκ τῶν δικαίων βελόμεθ' ὑμῖν φράσαι.

Et ὀδ. ά. 275.

Μητέρα δ' εἴ οἱ θυμὸς ἐφορμᾶται γαμέεσθαι
Ἂψ ἴτω εἰς μέγαρον πατρός. pro eo quod est κριταὶ & μητήρ.

171. Ἄφενος καὶ.] Volunt esse ἄφενος Grammatici annuos reditus. Vel quantum in unum annum satis sit copiarum atque facultatis. Sed Hesiodus pro copia & bonis simpliciter videtur posuisse, εἰς ἄφενον σπεύδοντα.

Itemque ἰλ. ψ. 298.

Μέγα γάρ οἱ ἔδωκε Ζεὺς ἄφενος. id est, *magnas opes*. Et est geminatio ista, de qua dixi, vocum, ἐξηγητικὴ veteribus usitata, ut tales differentias exquirere vel potius invitis verbis extorquere, nihil necesse esse videatur.

173. Φεῦγε μάλα.] Quantopere nunc irritatum iri Achillem existimandum, cum non discedere, sed fugere illum Agamemnon jubet, ut non modo se discessionem illius nihil morari, sed formidinem ipsi exprobrare videatur? Non enim deserere sese, sed hostes fugere. Quae autem sequuntur à superbo & à Rege dicuntur. Cicero hinc quaedam aptissime inseruit epistolae cuidam ad Appium, hoc modo. *Tu autem sic agis, ut minus mea causa, dum ego absum, debere videaris, quàm ego tua laborarim, libero te ista cura*, παρ' ἔμοιγε καὶ ἄλλοι οἵ νέ με τιμήσουσι, μάλιστα δὲ μητίετα Ζεύς. In hoc autem μητίετα Ζεὺς casum aliqui mutatum ajunt, ut illud: Αὐτὰρ ὁ αὖτε Θυέστ' Ἀγαμέμνονι λεῖπε φορῆναι. Aliqui Boeo icam esse dialectum, secundum quam nominativus hoc modo proferatur, ut ποιητὴς, Poëta.

178. Εἰ μάλα καρτερός.] Non enim sunt haec τῶν ἐπαινετῶν, quae

quae noſtro ſtudio, opera, labore, non acquiruntur bona, ſecundum Peripateticos. Quid igitur, inquit, te vires ſuperbum faciunt, divinum donum, non bonum proprium?

181. Ἀπειλήτω.] Mutatum tempus, nam in praeſentia minatur, ſed ſignificat ſe perſecuturum interminationem. Ita mox ἄγω pro ἄξω dixit. Haec autem ſunt ἐλλειπτικῶς poſita, & intelligenda comparationis particula ἕτως, id eſt, Sic auferam tibi tuam, ut Apollo mihi meam aufert. Et eſt παρεντεθέν

Τὴν μὲν ἐγὼ σὺν νηΐ τ' ἐμῇ καὶ ἑμοῖς ἑτάροισι.

Ἑέμψω. ιλ. α. 184. Ut totum tale quaſi fuerit. — Ἀπειλῶ δέ σοι ὧδε ποιήσειν, ὥςε ἀπάξειν τὴν σὴν Βρισηίδα ἕτως, ὥστερ ἀφαιρεῖται τὴν ἐμὴν Χρυσηίδα ὁ Ἀπόλλων, ἣν δὴ ἐκείνῳ προτέμψω ἐν τε τῇ ἐμῇ νηῒ καὶ σὺν ἑμοῖς ἑταίροις. Iam τὸ σὸν γέρας appoſitum eſt ad Βρισηίδα.

189. Στήθεσσιν λασίοισι.] Et Πατροκλῆος λάσιον κῆρ. Hirſuti enim animoſi putantur. Vel virile hoc eſt, eſſe hirto pectore.

190. Ἧος.] *An ipſe*, pro αὐτὸς, quod & mox πλεονάζει repetitum ὁδ' Ἀτρείδην, id eſt, Ἀτρείδην δέ. χόλος & χόλη bilis, cui ira, furor, omniſque acerbitas commotionum adſcribitur.

193 Ἕως] συνίζησις, una enim ſyllaba pronuncianda, ut, *ſcepiroque innixus eburneo*, Ovid. Metam. 1. 178.

193. Κατὰ Φρένα καὶ.] Φρένα *mentem*, θυμὸν *animum commotum*, interpretantur. Sed videtur idem bis dixiſſe ἐξηγητικῶς. Non enim dubium eſt, quin Homerus mentem, cogitationem, conſilia, rationem, in pectore collocarit. Quamquam qui hanc vim, ut Plato fecit, in capite conſtitutam probare de Homericis etiam verſibus voluere, uſi hoc loco maxime ſunt. Minervam enim ideo ajunt, apprehendentem capillum hujus, introduci ab Homero, quod ſenſerit rationem, ἡγεμονικὸν vocant, in cerebro reſidere. Et fieri ſane poteſt, ut vel Platoni, vel ante hunc Pythagorae hinc occaſio data ſit iſtius dogmatis. Sed non ſunt iſta hujus loci, praeſertim cum breviter explicari nequeant, itaque fortaſſe alias à nobis tractabuntur copioſius.

194. Ἕλκετο δ' ἐκ.] *Jamque enſem educebat de vagina*, cum

cum Minerva advenit: significatio activa verbi medii. Et est δὲ conjunctio supervacua παραπληρωματικῶς, vel ἀντὶ τοῦ δή. Quae dialectus attica est.

195. Πρὸ γὰρ ἧκε.] Τμῆσις, προῆκε γὰρ. Istae Numinum σωματοποιΐαι, aut ἠθικῆς, aut ἀστρονομικῆς, aut quod mihi quidem videtur utriusque considerationis sive allegoriae sunt.

196. Φιλέουσά τε κηδομένη.] Incongrua constructio, quales apud auctores veteres passim occurrunt. Ut Virgilianum hoc Aen. XI. 280.

Nec veterum memini, laetorve malorum.

Non enim dicitur κήδομαί σε, sed σοῦ, neque *laetor malorum.*

197. Ξανθῆς δὲ κόμης] Facit enim formosiss. quoque Achillem, non solum fortiss. Ut Il. β. 673.

Νιρεὺς ὃς κάλλιστος ἀνὴρ ὑπὸ Ἴλιον ἦλθε
Τῶν ἄλλων Δαναῶν μετ' ἀμύμονα Πηλέϊωνα.

Nam quod innui quidam volunt τὸ τοῦ ἥρωος ξανθόχολον, probetur sane & ipsum, quamvis, ut videtur, nimis exquisitum.

200. Παλλάδ' Ἀθηναίην.] Ἀθήνη Minerva, Ἀθηνᾶ & Ἀθηναία, quoniam non sit nutricibus usa. Ut γαλαθηνὸς, qui lac fugit. Nam cum Μῆτις, qua voce *consilium* significatur, gravida esset, devorata à Jove traditur, atque ita postea grandis virgo de ipsius capite cum armis erupisse. Verum Plato facit in Cratylo Ἀθηνᾶν quasi θεονόην vel ἠθονόην. Minerva autem, quae minaretur vel minueret, ut ait Cicero, epithetum magis interpretari videtur τῆς Παλλάδος, ἀπὸ τοῦ πάλλεσθαι, quod vibrari significat, ut bellicus gestus intelligatur. Cognoscit autem numen de fulgore eximio oculorum, qui etiam maxime illustres in corpore sunt. Il. N. 72. Aiax Oilei F. Numen de gressu noscitat. Sed omnino, ut ibi dicitur, ἀρίγνωτοι δὲ Θεοί περ. Mox, ἔπεα πτερόεντα, *velocia dicta.* μεταλήψει. Magna est enim celeritas volucrium, juxta hoc; *Volat irrevocabile verbum*, Horat. lib. I. Epist. 18. 73.

202 Αἰγιόχοιο.] *Qui aegidem teneat.* Quo scuto poetae Jovem armant, fabricato à Vulcano. Il. O. 308. ἔχε ἀιγίδα θέσπιν
Δεινὴν ἀμφιδάσειαν ἀριπρεπέ', ἣν ἄρα χαλκεὺς
Ἥφαιστος Διὶ δῶκε, Φορήμεναι ἐς Φόβον ἀνδρῶν.

Merito autem Jovem fulminantem & tonantem armat Ἥφαι-

στος

ϛος ὁ τῦ Φάεος ἵςωρ, ut Plato ait. Et quidem princeps atque dux, hoc enim valet ἡ craſſum, ut intelligatur ille Deus Mulciber ἡγησίΦαιςός τις ὤν. Quid enim illorum ſine vi ignea fieri poſſet? Et revera ἀιγὶς ſignificat *turbulentiam tempeſtatum*, unde & καταιγὶς procella grandinoſa, ἀπὸ τῦ ἀίσσω. Unde & ἄιξ ſaltatrix beſtia videtur deducta. Sed fabulam ita expoſuere. Cum eſſet Juppiter conſilio Rheae ſervatus, quae pro eo ſaxum objecerat devorandum patri Saturno, defertur tum in Cretam. & traditur educandus Themidi & caprae Amaltheae. Inſidiabantur autem Dii Saturnini, qui Titanes vocantur, Jovi puero, ſed fatali quadam illis formidini erat Amalthea. Cum autem jam manifeſtum bellum ſuſcepiſſent adverſus Jovem, ſuaſu Themidis detractam Amaltheae pellem ſcuto obduxit Juppiter, ita territis conſpectu & victis Titanibus Aegiochus perhibetur appellatus. Ἐιλήλυθας Jonice protulit pro ἐλήλυθας, producta prima & penultima per παρένθεσιν. Quale eſt ξεῖνος & μῆνος, κεινὸς, νῆϛος.

205. Ἧ ϛ ὑπεροπλίῃσι.] Ταῖς ἀυτῆ, pro ἑαῖς Jonice. Significat autem ὑπεροπλία poëtica vox, faſtum & ſuperbiam & immanitatem.

207. Τεὸν μένος.] Hac voce *animoſitas*, hoc eſt vis animi ſignificatur. *Il.* ζ. 261. Ἀνδρὶ δὲ κεκμηῶτι μένος μέγα οἶνος ἀέξει. Maro violentiam videtur dixiſſe. Aen. XI. 376.

Talibus exarſit dictis violentia Turni.

210. Λῆγ' ἔριδος.] Talia Horatiana haec lib. 2. Carm. *Deſine mollium Tandem querelarum.* & 3. *Mox ubi luſit ſatis, abſtineto Dixit irarum.*

211. Ὡς ἔσεται.] ὅπως ἔϛαι δὴ τῆτο. *Verbis*, inquit, *ut lubet, contende. Utcunque hoc abiturum*, id eſt, qualecunque tandem futurum hoc eſt.

213. Τρὶς τόσσα.] Sic propemodum dixit Plautus Pſeudolo. II. 2. 37. *Quaſi mihi non ſexcenta tanta ſoli ſoleant credier.*

216. Εἰρύσασθαι.] *Cuſtodire*, & ἐρύματα *munitiones*. Firma igitur & valida oportere dicit apud omnes Deorum juſſa, ſibique adeo quamvis irato capeſſenda eſſe. & addit cauſſam, eos eſſe Dijs caros, qui ipſis libenter obediant. χεῖρα βαρεῖαν nunc *ingentem* aut *robuſtam*.

223. Ἀτρυτηροῖς.] Compellavit rursum Atridem contumeliosis seu atrocibus dictis. Interposita enim est haec deliberatio, in qua consilium potius illi divinum fuit rationis, impetu irae. Sed ad jurgia tamen redit.

225. Οἰνοβαρὲς.] Ingentia convicia praesertim in regem, quem & sobrium & gravem & animosum esse maxime decet. Dixit autem nunc pluribus, quod paulo ante una voce, κυνώπα, κυνὸς ὄμματ' ἔχων. Cervum autem formidolosiss. animal esse omnibus notum. οἰνοβαρὲς, vel *ebrium* vel *ebriosum* vocat. Sic autem & ipse Agamemno, cum jam poeniteret hujus facti, loquitur. Il. ι. 119.

Ἀλλ' ἐπεὶ ἀασάμην Φρεσὶ λευγαλέῃσι πιθήσας,
Ἢ οἴνῳ μεθύμων ἢ μ' ἔβλαψαν θεοὶ ἀντοί.

Nam ita pronunciasse traditur hunc locum Dioscurides auditor Isocratis. Ubi hoc praeclarum, quod nullum sit inter ebrietatem & insaniam discrimen, ut Athenaeus ait libro primo.

228. Τὸ δέ τοι κήρ.] Cum acutum tonum habet haec vox, *Mortem* significat, circumflexa *Cor*, id est κέαρ. Morte, inquit, pejus times periculum adire & adoriri hostes, vel cum illis acie decertando, vel locandis insidiis.

229. Ἢ πολὺ] Nimirum multo est hoc satius. εἰρωνικῶς. & ὅσις intelligitur ejus, qui contra voluntatem tuam aliquid loqui ausus fuerit.

231. Δημοβόρος] Acerbe & seditiose hoc dicit, exercitui exprobrando ignaviam, aliorum quoque animos adversus Agamemnonem studens concitare. Illa autem vox significat peculatorem & vexatorem Reipublicae, quique subditos bonis evertat.

232. Ἦ γὰρ,] affirmativa particula. Certe enim, inquit, si esset in illis, quorum tu imperium usurpas, ulla virtus, nunc postrema hac injuria tua afficeremur.

233. Ἦ τοι ἐρέω.] Τμῆσις. ἐξερεῖν autem Poëtæ *confirmare* seu *affirmare* significat. Simiiliter & ἐπομόσμαι conjungendum est. Sed ναὶ μὰ pleonasmus pro eo quod esset νὴ τὸ δὲ σκῆπτρον. Virgiliana quidem interpretatio est nota libro duodecimo:

Ut ſceptrum hoc, dextra ſceptrum nam forte gerebat,
Nunquam fronde levi fundet virgulta nec umbras,
Cum ſemel in ſylvis imo de ſtirpe reciſum
Matre caret, poſuitque comas & brachia ferro.
Olim arbos, nunc artificis manus aere decoro
Incluſit, patribusque dedit geſtare Latinis.

235. Τομὴν ἐν ὄρ.] περιφραστικῶς. id eſt, *poſtquam in montibus caeſum fuit.* Et mox,

236 Περὶ γὰρ ῥά ἑ χαλκὸς ἔλεψε Φύλλα τε καὶ Φλοιὸν.] Tmeſis. περιέλεψε γὰρ αὐτὸ χαλκὸς κατά τε Φύλλα καὶ Φλοιόν. id eſt, *Aes nudavit foliis & cortice.* Aeramentis enim antiquiſſimi, non ferramentis utebantur. Quare & in Virgiliana interpretatione illud dignum notatu, quod ferro fecerit. λέπος autem teſtam aut corticem ſignificat. Unde λεπὶς ſquamam. Et Herodotus de ovis crocodilorum in ſecundo ἐκλέπειν dixit, id eſt, *nudare teſta incubando.*

239. Πρὸς Διὸς εἰρύαται.] Jonice, εἰρύαται, *cuſtodiunt.* Sanctiſſimo ſenſu antiquitatatis facit legitima imperia divini juris.

240. Ἦ ποτε] Hoc jurejurando affirmat futurum ut requiratur opera ſua in bello. & dixit Ἀχιλλῆος, ἐμφατικῶς. Ut illud

Æneneae magni dextra cadis. Et
Nulla mora in Turno eſt.

243. Σὺ δ' ἔνδοθι θυμὸν.] Conficietur intus animus tuus & diſcerpetur dolore & indignatione, ob contemptum fortiſſimi viri: rurſumque ſe ſignificat in veritate atque etiam ira glorioſe loquens.

245. Ποτὶ δὲ.] Dorica praepoſitio, & eſt τιμῆσις. Προσέβαλε τῇ γῇ τὸ σκῆπτρον, *Inflixit terrae.*

248. Ἀνόρουσε.] Ut in re magna & periculoſa, non placide aſſurgentem facit, ſed prorumpentem ſenem quoque. Et eſt haec eximia oratoris imago dulcis quidem illius & lenis, hoc enim aetati Neſtoris conveniebat.

250. Τῷ δ' ἤδη δύο.] Cum Hercules coepiſſet Pylum patriam Neſtoris, qui illo tempore adoleſcens eſſet, ut Ovidius quoque metamorphoſ. XII. cecinit, interfectis ſenibus & viris, duae aetates perierant hominum, ita tertiae relictorum puero-

rum Neſtor princeps fuit. Sed Ovidius fecit eo libro, quem indicavi, aetatem annorum centum. Sic enim illum loquentem introducit. *Vixi*

Annos bis centum, jam tertia vivitur aetas.

Herodotus autem libro ſecundo ita ſcribit: Γενεαὶ γὰρ τρεῖς ἀνδρῶν, ἑκατὸν ἔτεα ἐσί. Quod non multum diſcrepat ab eorum ſententia, qui aetatem faciunt annorum XXX. Atque ita intelligetur Neſtorem eatum fuiſſe aetate, ut excederet aliquantum annos LXIII. Μέροπας autem homines dictos volunt propter diverſarum gentium diſtinctum ab alijs ſermonem.

251. Ὅι οἱ πρόσθεν.] Hoc quo magis veriſimile videatur, ſic diſſolverunt interpretantes Grammatici, οἱ ἅμα οἱ ἐτράφησαν, ἢ δὲ οἱ πρόσθεν ἐγένοντο. Ut ſit quoſdam ante interiiſſe, & quoſdam deinde, qui una cum Neſtore adoleviſſent. Sed nos ſimpliciter accipimus ut poſitum eſt. τριτάτοισι forma eſt ſuperlativi, ſed nihil niſi tria ſignificat.

254. Ὦ πόποι.] σχετλιαζικὸν, quale hoc: *Dii immortales.* Aut, *Heu mihi.* Ἀχαΐδα γαῖαν, figura quam Rhetores ὑπαλλαγὴν vocant, quia quaſi ſummutantur verba pro verbis, Grammatici μετωνυμίαν, ut Cicero ait. Ut

Africa terribili tremit horrida terra tumultu.

257. Εἰ σφῶϊν τάδε.] Id eſt, περὶ σφῶν μαρναμένοιν. Jonice enim utrumque ἐντέταται. Et ἀρείοσιν ἢ ὑμῖν idem quod ἀρείοσιν ὑμῶν. Conſtructio enim comparativi eſt aut cum genitivo aut conjunctione quàm.

261. ἀθέριζον.] *Neque unquam illi me neglexerunt aut ſpreverunt.* Apollonius cum genitivo poſuit.

Οὐδέμεν οὐδὲ βίην πρατερόφρονος ἡρακλῆος
Πευθόμεθ' ἀισονίδαο λιλαιομένω ἀθερίζαι.

263. Οἷον Πειρίθοον.] Pirithous filius Ixionis de Dia Eionei filia, cum centauris cognatus, qui & ipſi eſſent procreati ab Ixione de ſimulacro Junonis, Lapitharum fuit rex, populorum in Theſſalia, quos ita dictos perhibent à Lapitha, vel Apollinis & Stilbes nymphae, vel Periphantis filio, quorum proceres hoc loco aliquot nominantur. Geſſere autem bellum cum vicinis & propinquitate generis adjunctis Centauris, orta

orta rixa inter pocula in nuptijs Pirithoi, cum duxiſſet domum ſuam Hippodamiam, Butadae ſive Adraſti filiam. Hoc crimen veſanæ ebrietatis in Eurytionem contulit Homerus, ὁδ. Φ. 293.

Οἶνός σε τρώει μελιηδὴς, ὅςε καὶ ἄλλες
Βλάπτει, ὃς ἄν μιν χανδὸν ἔλῃ μηδ' ἄισιμα πίνῃ.
Οἶνος καὶ κένταυρον ἀγακλυτὸν Ἐυρυτίωνα
Ἄασεν ἐν μεγάρῳ μεγαθύμε Πειριθόοιο,
Ἐς Λαπίθας ἐλθόντ'. ὁ δ' ἐπὲι Φρένας ἄασεν ἄνῳ,
Μαινόμενος κάκ' ἔρεξε δόμον κάτα Πειριθόοιο.
Ἥρωας δ' ἄχος εἶλε, δὶ ἐκ προθύρε δὲ θύραζε
Ἕλκον ἀναίξαντες, ἀπ' οὔατα νηλέϊ χαλκῷ
Ῥῖνάς τ' ἀμήσαντες. ὁ δὲ Φρεσὶν ἦσιν ἀασθείς.
Ἤϊεν ἦν ἄτην ὀχέων ἀεσίφρονι θυμῷ.
Ἐξ ὃ κενταύροισι καὶ ἀνδράσι νεῖκος ἐτύχθη·
Οἵ τ' ἀυτῷ πρώτῳ κακὸν ἔυρετο οἰνοβαρείων.

BIBLIOTECA UNIVERSITARIA SEVILLA

Quorum verſuum hic ſenſus eſt.

Scilicet inſtigare mero, ſolet omnibus illud
Immodice & nulla potum ratione nocere.
Vinum inter cunctos quondam Eurytiona bimembres
Eximium, ſcelera & veſanas egit in iras
Pirithoi acceptum Lapitharum principis aede.
Non tamen Heroes furias impune tulere
Inſultuſque feri, magno incenſique dolore
Protraxere foras uno ſimul impete cuncti
Veſanum, mox aere metunt cum naribus aures.
Nec tulit Eurytion tacitus mala tanta, ſuoque
Inſuper illa animo exagitans augenſque querelis
Aeternum excivitque ſuo generi atque virorum
Bellum, ac ebrius ipſe malum ſibi flebile primo.

Hinc occaſione data, poëtae poſteriores pugnam illam copioſe deſcripſere, ut Ovidius quoque lib. XII.

268. Φηρσὶν] Φῆρας volunt Centauros dictos, id eſt *feros*, quaſi θῆρας per μετάληψιν ſive ἀντίθεσιν. Pindarus Pythiorum quarto. Φῆρ δέ με θεῖος Ἰάσονα πικλήσκων προσήυδα. De Chirone. ὀρεσκώους autem poëtica voce ὀρεινοὺς *ſylveſtres* dixit.

263. Πει-

263. Ποιμένα λαῶν.] Sic translata voce à custodibus pecorum appellare reges & principes Homerus solet, significans illorum officium idem esse quod pastorum. Nam ut illi de pabulis prospiciunt pecudibus, ut curant atque enutriunt, ut omnem vim ab illis propulsant: ita principum officium est, omnibus commoditatibus augere subditos, & ab omnibus injuriis defendere.

268. Ἐκπάγλως] audacissime & atrociter. ἐξ Ἀπίης γάιας de longinquo. Fuit enim Nestor Peloponesius, illi vero Thessali. Itaque nonnulli Ἀπίας voce significari Peloponesum hoc quoque loco putarunt. Ita quidem dictam ab Apide Phoronei filio. Sic etiam ἰλ. τ. ἐξ Ἀπίης γάιης potest intelligi de Peloponeso. Sed terra longinqua est ὀδ. ή. 25.

Καὶ γὰρ ἐγὼ ξεῖνος ταλαπείριος ἐνθάδ' ἱκάνω
Τηλόθεν ἐξ ἀπίης γάιης.

271. Κατ' ἐμαυτόν.] *Pro mea virili.* Neque est omnium quisque eorum, qui hodie vivunt, qui cum illis auderet manus conferere. Atque illi meis consiliis obtemperarunt. Ita exemplo praestantissimorum virorum illos quoque sibi recte monenti obsequi vult, ne hoc inhonestum ducant. Et addit etiam mentionem utilitatis, cum ait multo satius esse parere eos consilio suo, quàm scilicet illud repudiare. Πηλείδη θέλε vel Πηλείδ' ἤθελε, Crasi, pro Πηλεΐδα ἔθελε.

279. Ὅτε ζεὺς κῦδος.] Dupliciter accipi hoc potest: vel generaliter, ut omne regnum divini muneris esse intelligatur & gloria praestans: Vel, illud tantum praestare honore, quod divinitus collatum sit in aliquem: quasi teneant aliqui non acceptum à Deo regnum, ut occupatum vi & oppressione civium, jurique & legibus contrarium. Sed prior sententia & verior est, & Ὀμηρικωτέρα.

286. Κατὰ μοῖραν.] *Ita ut res est, pro vera parte locutus es.* Significat haec vox: *quod res, verum, debitum est.* Significat *officium*, ut Trachiniis, ἀνὴρ ὁδ' ὡς ἔοικεν οὐ νέμειν γ' ἐμοὶ θανόντι μοῖραν, *non videtur*, inquit, *facturus officium neque beneficium daturus mihi quod peto.* Significat & *fatum* κατ' ἐξοχήν. Intelligitur enim pars divinitus destinata. Quod totum Herodotus dixit τὴν πεπρωμένην μοῖραν ἐκ ἐστὶν ἀποφυγέειν οὐδὲ θεῷ. lib. 1.

290. Θεοὶ

290. Θεοὶ ἀιὲν ἐόντες.] Id est ἀθάνατοι, *Dii immortales.* Et est sententia. Ideone si divino beneficio bellator est, convicia etiam ad maledicendum suppetunt, hoc est procacem & contumelioſum esse oportet?

292. Ὑποβλήδην.] Interpellato Agamemnone. Hoc est, Ad haec subito responsionem ille subjiciens, ita inquit. Sic dixit *il.* τ 80. οὐδ' ἔοικε ὑϐϐάλλειν, id est, ὑποβάλλειν dorice, *Non oportet interpellare dicentem.*

296. Σήμαινε.] Noli imperium posthac usurpare in me. *il.* β. v. 805.

Τοῖσιν ἕκαστος ἀνὴρ σημαινέτω, οἷσί περ ἄρχει.

Quorum quisque dux est iis imperet quid facere oporteat. ἕ-τέ τῳ, attice τινί.

298. Χερσὶ μὲν.] *Non decertabo manibus*, hoc est, non tecum manus conseram ob puellam.

302. Εἰδ' ἄγε μὴν.] Hortantium voces, atque ita irati solent ferociter provocare verbis adversarios. *Age*, inquit, *fac periculum.* Ut hoc,

Ἄσσον ἴθ, ὡς κεν θᾶσσον ὀλέθρῳ πείραθ' ἵκηαι. *il.* ζ. 143.

304. Ἐρωήσει) *manabit*, & mox ἀνςήτην ἀναςήτην dualiter, dorica praepositionis apocopa.

306. Νῆας εἴσας.) Consentiente ratione operis aedificatas aequales naves vocat.

309. Ἐς δ' ἑρέτας.) Vel ἐλλειπτικῶς praepositiones accipiendae sunt, ut sit ἐς δ' ἀυτὴν τὴν νῆα & ἀνὰ αὐτήν: vel conjungendae cum verbis, ut fiat ἐσέηρινε & ἐσέβησε & ἀνεῖσε.

314. Καὶ εἰς ἅλα λύματα.) Mos fuit veteribus in pestilentiae, & famis, & squalidis temporibus, usurpare certos ritus ad avertendum malum. καθάρσεις & καθάρματα & καθαρμοί dicebantur, atquae etiam περιψήματα, quae nunc λύματα. Qua voce in significatione sordium simpliciter usus est *il.* ξ. 171. λύματα πάντ' ἐκάθηρε. In quos ritus aliquando ea superstitio invasit, ut hominem talari veste indutum & obvolutum jugularent, & in mare abjicerent. Nam ut est apud Euripidem Iphig. Taurica, θάλασσα κλύζει πάντα τἀνθρώπων κακά, *Hominum universa scelera diluit mare.* Apud Romanos quoque vivi homines terra defossi simili opinione leguntur, nisi fortasse

taſſe λύματα luſtrales victimas vocat. Ut & concio Atheniensium caeſo porcello luſtrari ſolita traditur, quod ipſum κάθαρμα nominabatur, ut Acharnenſibus.

Ὡς ἂν ἐντὸς ἦτε τοῦ καθάρματος,

quia ſanguis victimae circum ſubſellia ſpargeretur.

316. Ἀτρυγέτοιο.) Vel immenſi maris, vel indefeſſi, vel ſterilis, vel ſtridentis. Horum enim omnium ἔτυμα in voce reperire poſſunt. ἀπὸ τοῦ τρύω, τὸ καταπονῶ. ἀπὸ τοῦ τρυγητοῦ καὶ α ςερητικοῦ. ἀπὸ τοῦ τρύζειν καὶ ᾶ αὐξητικοῦ.

317. Κνίσσῃ.) Nidorem nunc ſignificat, qui de adipe evaporatur, cum adoletur. Sed πένοντο *elaborabant*. Unde ſervitia Theſſalorum πενέσται, *laboratores* dicti. ὀτρηρὼ, *ſeduli*. δυϊκῶς.

323. Χειρὸς ἑλόντ' ἀγέμεν.) Vel eſt attico more infinitivum in ſignificatione imperativi. Quale & hoc, ιλ. β. 10.

Πάντα μάλ' ἀτρεκέως ἀγορευέμεν.

Nihil eſt omnino hoc apud Graecos uſitatius. Priſciano quidem ἐλλειπτικῶς dici videtur, ut deſit verbum finitum, jubeo, volo, impero; ſed poteſt etiam ſic accipi, ut infinitivus apponatur ad verbum finitum ἔρχεσθον ἀγέμεν, *Ite ducere*. ſicut hoc paulo poſt. δῶκε δ' ἄγειν. Et ſimili figura Terent. Hecyra. *introjit videre*. Et Phormione. *Vultis eamus viſere*. Uſitatior eſt poſterior ſupini vox in hac forma Latinis, ut fieret illud, *eamus viſum*. ἔρχεσθον κλισίην pro κλισίηνδε *ad tabernaculum*.

330. Οὐδ' ἄρα τώγε.) ἀντίφρασιν vocant hanc figuram Graeci. Virg. Aen. VI. 392.

Nec vero Alciden me ſum laetatus euntem
Accepiſſe lacu. Significatur enim ſummus dolor.

334. Χαίρετε κήρυκες.) Praeconum genus ſacroſanctum habetur, quos violari nefas putatur omnium gentium, id eſt, ipſius naturae, judicio. Neque hi ſolum humanarum, ſed etiam divinarum quondam rerum interpretes & promulgatores erant. Ob eam magis cauſſam poëta nuntios Jovis & hominum apellat, quam quod genus illorum referretur ad Κήρυκα quendam, filium Mercurii, ſuſceptum è Pandroſo Cecropide, Jovis nepotem. Eſt autem oratio Achillis elegans & diſerta.

diſerta. Jam enim ira reſederat & redierat mens atque ratio ad ſeſe. Itaque non accuſat praeconcs, neque miniſterium ſibi triſtiſſimum illorum iniquo animo fert, ut in furore Hercules Licham in pelagus & petras intorquet inclamans, ut eſt apud Ovidium Metam, IX. 214.

Tune, Licha, feralia dona tuliſti?

Sed benigne compellat & ultro tradi jubet puellam, quam abductum venerant, teſteſque illos facit de vi & injuria Agamemnonis. μάρτυροι ut Φύλακοι, pro μάρτυρες, Φύλακες mutatione Jonica.

342. Τοῖς ἄλλοις.) Non enim ipſum curat Regem. ἦ γὰρ ἂν ὃγ' ὁλοῇσι Φρεσὶ θύει. Quippe veſania & furore animi correptum. Verſus eſt de iis unus, qui λάγαροι, id eſt elumbes vocantur. In medio enim minus ſtabiles numeri ſunt. θύει hoc loco furit, unde Θυάδες, quae & Μαινάδες, famulae Bacchicae.

343. Οὐδέ τι οἶδε.) Periphraſi hac dicit illum deſipere, neque ſcire conſulere Reipublicae. Nam prudentis eſt de priorum conſideratione, facere futurorum judicia. Ita de prudentiſſimo viro Alitherſe ait: ὁδ. ω. 451.

Ὅ γὰρ οἷος ὅρα πρόσσω καὶ ὀπίσσω.

Et Cicero Caeſari ſcribens (ad Fam. lib. XIII. Ep. 15.) ſapienti hanc laudem attribuit, his verbis: *Quem verſum ſenex Praecilius laudat egregie, & ait poſſe eundem ἅμα πρόσσω καὶ ὀπίσσω videre.*

349. Λιασθείς.) Mox, inquit, declinatis ſociis, in littore & ſolitudine conſedit proſpiciens mare canum, ut *canum fluctum* Virgilius dixit lib. VIII. Pontum οἰνοπα dicit nigricantem de vini colore, cui maxime ſolet hoc apponere epithetum ut appellet αἴθοπα οἶνον, id eſt *nigricans*, ut aduſta apparent.

351. Χεῖρας ὀρεγνύς.] Geſtus hic enim eſt obſecrantium maxime Deos, ut manus attollant.

353. Ὀλύμπιος.] Juppiter coeleſtis & tonans. ἐγγυαλίξαι, praeſtare. ἀπέρας erepta noſtra praemia Agamemnon poſſidet. Et in tantis inimicitiis illum tamen honoris praefatione non fraudat, ea eſt magnitudo excelſorum animorum, ut verbis injurias ulciſci non velint. Hoc in Homero ubique animadverti poteſt, ut alibi diximus copioſius.

358. Ἐν

358. Ἐν βένθεσιν.) *In imis locis pelagi apud ſenem parentem*, id eſt Nerea. Hujus enim quinquaginta filiae numerantur ab Heſiodo, ſuſceptae ex Doride, filia Oceani. Quarum praecipua nomina etiam ponuntur *il.* σ. Vocant autem ſenem ἄνεπα νημερτής τε καὶ ἤπιος, ut ait Heſiodus, θεογ. 235.

361. Χειρὶ κατέρεξεν.] *Contigit, blandius attrectavit, & nominatim compellavit.* εἴδομεν, mutatus modus pro ἴνα εἰ. δῶμεν.

366. Ὤχόμεθ' ἐς Θήβην.] Thebas nunc dicit Cilicias, quae & Hypoplaciae, ubi rex Eetion fuit, pater Andromaches. Hanc eſſe urbem, quae poſtea dicta ſit Adramyttion ſeu Arramyttion, aliqui tradidere. Sed Plinius Adramyttion olim dictam, Pedaſum fuiſſe ſcripſit & in Troade collocat. Fuit autem juxta & Chryſa, ubi ſacerdotio fungeretur Chryſes, vel, ingruente bello, cum ſuis Thebas, in munitiorem videlicet urbem, confugerat.

383. Ἐπασσύτεροι.) Accumulata fuiſſe dicit funeribus funera.

388. Ὃ δὴ) ἐκεῖνός τε ἤδη. Vel ὃς δὴ, liqueſcente. σ. Ut,

Ἠὼς μὲν κροκόπεπλος ἐπίδνατο πάσαν ἐπ' αἶαν. *il.* θ. pr.

Et κλῦθι ἄναξ ὅστ' ἐσσί. *od.* ε. 445. ἐλίκωπες., *Nigris oculis conſpicui.*

390. Δῶρα ἄνακτι, victimas Apollini afferunt, quibus mactatis illius ira placari poſſit. Regem autem Apollinem proprie dixere. Quid enim lumine ſolis excellentius. Ut illud Ὦ ἄνα Λητῷς υἱέ, & Φοῖβε ἄναξ, apud Theognidem.

393. Περίσχεο παιδός.) *ſuſcipe curam filii.* Ἑῆος vel eſt ἑαυτῆς, id eſt, tui filii, vel ἑῆος praeſtantis & chari, ut accipiunt *il* τ. 342. Τέκνον ἐμὸν δὴ πάμπαν ἀποίχεαι ἀνδρὸς ἑῆος. vel etiam unici metaplaſmo ab εἷς ἑός.

396. Πολλάκι γὰρ σέο) σέο adjungendum ad ἐυχομένης, ut ſit, *patris mei in aedibus audivi.* Hoc enim ita ſolet ferè intelligi, cum pater aut mater tantum dicitur. Ut Terent. Andr. 1. 5. 25. *Tum patris pudor.* Et, *Tum matrem me ea re, aut uxorem in culpa inventurum arbitror*, Id. Hec. III. 1. 19.

400. Παλλὰς Ἀθήνη.) Pro hoc annotatur in aliquibus Homericis exemplaribus lectum καὶ Φοῖβος Ἀπόλλων, quod ſane ſive

quis

quis ad fabulam, sive etiam allegoriam referat, videtur esse aptius.

403. Ὃν Βριάρεων.] Apud Homerum quae διώνυμα reperiuntur, eorum quod ad Deorum appellationem nomen refertur, antiquius putandum, recentius autem quod ad hominum. Ut ὃν Ξάνθον καλέσσι Θεοὶ, ἄνδρες δὲ Σκάμανδρον λ. ὑ. 74. Ἀγαίονος autem Poëta ipse etymon exponit à praestantia virtutis & gloria, ut sit αι incrementi vel ἀεὶ γαίων, id est, γαυριῶν. Hesiodus autem θεογ. v. 150. Briareum, Cotton, Gygen, terrae & coeli filios facit.

Τῶν ἑκατὸν μὲν χεῖρες ἀπ' ὤμων ἀΐσσοντο
Ἄπλαστοι, κεφαλαὶ δ' ἑκάστῳ πεντήκοντα.

Hos esse illos Deos, aliqui Graecorum tradidere, qui τριτοτάτερες dicerentur, & quibus Athenienses vota nuncuparent in nuptiis, ob sobolis foelicem proventum: Insidiatos autem fuisse Jovi Deos, cum occupato regno inclementius in ipsos uteretur, fabulae quidem tradunt; sed Homerus & hoc ipso quasi involucri certe aliquid naturalis historiae texit atque occultavit, sive de rerum coelestium contrariis motibus & actionibus, sive etiam effectionibus in terris. Sed nos de his cogitare possumus, dicere nondum possumus. Pergamus igitur ad alia.

407. Λάβε γούνων.] Supplicum gestus, de quo paulo post copiosius dicemus.

409. Ἕλσαι.] Intra naves & ad mare cogere morientes Graecos. Apollonius 1. de ovibus:

Πρὸ γὰρ αὐτοὶ ἐνὶ καθμοῖσι νομῆες ἔλσαν.

& ιλ. λ. 413.

Ἕλσαν δ' ἐν μέσσοισι μετὰ σφίσι πῆμα τιθέντες.

412. Ὅτ' ἄρισον,] ut perturbatus animo arrogantiam non vitat. Vel vult suam virtutem calamitate aliorum innotescere, juxta hoc:

Σωὸν ἀτιμήσαντες, ἀποφθίμενον ποθέσσι.

Hoc est:

Spernebant vivum, nunc cassum luce requirunt.

416. Αἶσα μίννυθα.] Fatum inquit impendet tibi paulo post.

Nam fatale erat, poſt interemptum Hectorem mortem illum quoque oppetere. Quod tempus hac ira Achillis urgebatur. Jovem vocat τερπικέραυνον, *fulgentem*, quique mittendis in terras fulminibus delectetur. Fulmina autem & tonitrua ad auctorem Jovem referri, notum.

420. Ἀγάννιφον.] ἀγάννιφον, ſi eſt ἄγαννιφόμενον, *nivoſum* ſignificat. Quomodo autem nivoſum dicit nunc olympum, & alibi ſemper eſſe ſerenitate nitidum, neque ventis concuti, neque imbribus madeſcere? Ergo vel unde nives decidant, vel etiam unde nives abſint, ut ſit ἄνευ νιφετῶν, vel *niveum*, id eſt, candidum & ſplendidum, ut nunc hac appellatione αἰγλήεις, ut alibi dicitur, olympus accipiatur.

423. Σεὺς γὰρ ἐπ' ὠκεανὸν.] Hic quoque locus mihi quidem, quin ad Aſtrologiam referendus ſit, ut dubium non eſt, ita nihil habeo quod ad explicandum illum afferre poſſim. Obſtat aliqua ſcilicet vis coeleſtis voluntati Achillis, neque poteſt ſtatim hic compos reddi voti ſui, Juppiter quidem illa putanda, ſed qui ſunt Aethiopes? ad quos etiam removetur Neptunus è conſilio Deorum faventium ſaluti Ulyſſis. Ego quidem, ut dixi, qualia haec ſint ignoro, & Aſtrologica tamen eſſe pro certo habeo. Neque impeditur haec perſuaſio mea Platonicorum interpretatione, qui neſcio quas Theologias excudunt de his omnibus. Ut de Aethiopibus ajunt, eſſe lucem illam divinitatis, cum ſe Numen ad quaedam convenientia principia recipiat, & in ſuo intellectu quaſi epuletur intellectilia, ubi impleatur eximiis quibuſdam & uniformibus bonis. Atque illum eſſe Oceanum manantem de fonte intellectus, unde mens illa rerum opifex, omneſque de hac veluti pendentes Dii exundent. Quae quidem, ſunt enim mirifica, non contemnimus; ſed profecto in hunc Poëtam inculcari, non de illo exoriri videntur. Nobis quidem ſunt & erunt haec ſemper Aſtrologica, quamvis, ut ajebam, ignorata & obſcura. Nunc igitur haec quaſi in Muſarum quibuſdam latebris relinquentes, reliqua percurramus. μετὰ δαῖτα dixit, tanquam ἐπὶ δαῖτα. Et mox τότ' ἔπειτα, quaſi πλεοναζικῶς, ut, quid tum poſtea, & tum deinde.

429. Ἐϋζώνοιο γυναικὸς,] ſynecdoche, gracilem & pulchram

chram enim intelligemus, de elegantia ejus partis in corpore, qua praecingi ſolent, quae eſt in virginibus in primis conſpicua.

430. Αὐτὰρ Ὀδυσσεύς.] Nunc redit ad ſuperiora, & exponit quid de navigio illo factum ſit, quo veheretur Legatus Ulyſſes cum Chryſeide & donis, quae Apollini offerentur. Dum enim hi navigant, interea colloquia iſta inter matrem & filium fuere celebrata. Nunc igitur pervenere Chryſam, quo miſſi fuerant. Atque deinde exponit, ut ſolet, copioſe quid, ibi, & quo quidque ordine modoque geſtum ſit. Ornat autem τῆ πολυβενθέος epithetum, portum. Nam in vadoſo haererent naves. Vela inquit ϛείλαντο, id eſt, συνέϛειλαν, ſimplici uſus pro compoſito, *legerunt*, id eſt, *collegerunt*.

434. Ἰϛὸν δ' ἰϛοδόκῃ] Reclinaſſe dicit malum, & repoſuiſſe in quendam locum ſuum, ut compoſitum verbum τῆϛ ἰϛοδόκης indicat, ut ὀδ. α. δεϛοδόκη, quae haſtas caperet. Ἰϛός autem textorum telam ſignificat, & malum in navi. Ἰϛία autem vela, quae eadem & ἄρμενα. Πέλατην *repoſuere*, ut ὀδ. κ. 424. Κτήματα δ' ἐν σπήεσσι πελάσσομεν. Πρότονοι autem ſunt funes, quibus utrinque malus intenditur, ut ὀδ. μ. 409.

Ἰϛὸν δὲ προτόνας ἔρρηξ' ἀνέμοιϕ θύελλα
Ἀμϕοτέρους.

436. Ἐκ δ' ἐυνὰς ἔβαλον] Id eſt, ἐξέβαλον δὲ τὰς ἐυνὰς ἤγαγον τὰς ἀγκύρας. Verbum compoſitum diſſecuit, quae τμῆσις dicitur. Sed ἐυνὴ ancoram ſignificat, quod ad hanc navis conſiſtat & conquieſcat, cum ἐυνὴ cubile ſit. ἰλ. ί. σύ δ' ἀυτόθι λέξεο μίμνων ἐυνῇ ἐνὶ μαλακῇ. Sunt autem continuae τμήσεις quatuor in verſuum principiis.

437. Ἐπὶ ῥηγμῖνι.] Littus dicit ſimili ratione, qua Cicero de Juriſconſultorum doctrina tradidit, littus eſſe quod fluctus elideret, à verbo ῥῆτται quod frangere & allidere ſignificat.

449. Χερνίψαντο.] Facta eſt vox ἀπὸ τῶν χειρῶν καὶ τοῦ νίπτω. Unde & χέρνιψ aqua, quae manibus affunderetur, ut Odyſſ. α. 136.

Χέρνιβα δ' ἀμϕίπολος προχόῳ ἐπέχευε Φέρουσα.

& χέρνιβος vas ipſum ſive pelvis, ut ἰλ. ω. 304.

Χέρνιβον ἀμφίπολος πρόχοόνθ' ἅμα χερσὶν ἔχωσα.

Ibid. Καὶ ὐλοχύτας.) Hordeum, ut ajunt, ſale conſperſum, quod ſolebat in hoſtias mactandas conjici, ob memoriam priſci victus, quum nondum repertis molis integris frugibus veſcerentur: itaque volunt dictas οὐλὰς quaſi σάας, id eſt integras, ut ὁδ ὠ. 401. Οὖλέ τε καὶ μέγα χαῖρε. Interpretatur autem ipſe Homerus ὁδ. μ. ubi dicit decerptas frondes applicuiſſe bobus ſocios Ulyſſis.

Οὐ γὰρ ἔχον κρῖ λευκὸν ἐϋσσέλμῳ παρὰ νηΐ.

Apud Latinos etiam nulla ſacra ſine mola ſalſa, id eſt farre molito, ut interpretantur, peragi moris fuit. Unde & verbum immolo factum eſſe apparet. Virgiliuſque Eclog. 8. ſic fecit.

Sparge molam & fragiles incende bitumine lauros.

Et Aeneid. 2. *Mihi ſacra parari,*

Et ſalſae fruges & circum tempora vittae.

Sunt autem οὐλόχυται, καταχυθεῖσαι ὐλαί. ὁδ. γ. 441.

Ἑτέρη δ' ἔχεν ὐλάς. Et mox

Χέρνιβά τ' ὐλοχύτας τε κατήρχετο.

458. Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἔυξαντο.) Nunc deinceps totius rei divinae rationem & peractionem deſcribit, & deinde etiam epulas, omnia percenſens atque explicans. Ita enim facere ſolet in quarumcunque rerum expoſitione hic poëta, ut minuta etiam & exilia perſequatur, ut & illuſtris haec ſit & illarum certa cognitio.

459. Αὖ ἔρυσαν.) Fuere qui αὖ particulam hoc loco nihil ſignificare, ſed numeros tantum explere traderent. Sed alii multo rectius ritum mactationis hac innui docuerunt. Eſſe enim ἀυερύειν, ἐυχενίζειν, hoc eſt *cervicem incidere.* Quod & Gellius innuere videtur, qui ut compoſiti hujus verbi exemplum iſtud adduxit lib. 15. cap. 3. Et quidem ita factum fuiſſe antequam jugularent victimam, planius dicit ὁδ. γ. 449.

Πέλεκυς δ' ἀπέκοψε τένοντας ἀυχενίδας. & deinde.

Οἱ μὲν ἔπειτ' ἀνελόντες ἀπὸ χθονὸς ἐυρυοδείης

Ἔσχον, ἀτὰρ σφάξεν Πεισίστρατος ὄρχαμος ἀνδρῶν.

Addunt & hoc, conſueviſſe colla victimarum retorquere veteres, ut in coelum intuerentur, earum quidem, quae mactarentur

rentur Dis ſuperis. Nam quibus manes & inferos placarent, eas depreſſo capite caedi ſolitas, id eſt ἀποδειροτομεῖσθαι. Et haec ἱερεῖα nominarunt ἔντομα, ut Apol. primo, dicit argonautas Dryopis manes veneratos combuſſiſſe ἔντομα μήλων.

460. Μηρούς τ' ἐξέταμον.) *Coxas*, ut diximus, quae & μῆρα, & μηρία ὀδ. γ. κνίσσῃ autem adipem nunc ſignificat. notatur eodem verbo & nidor, qui de aſſatione carnium exiſtit. δίπτυχα, duplicaſſe adipem ſive omentum dicit, ut undique oſſa contegerentur.

461. Ὠμοθέτησάν.) Exponunt ita, ut ajunt, crudas carnium particulas de ſingulis membris reſectas, impoſuiſſe omento, ut Diis tota victima incendi videretur. Exta autem, quae σπλάγχνα ſunt Graeco verbo, de hoſtia guſtare ſolemne erat, ut apud Plautum, *Poenul. De extis ſum intus ſatur.* & Maro. *Aeneid.* 8.

Veſcitur Aeneas ſimul & Trojana juventus
Perpetui tergo bovis & luſtralibus extis.

Et paulo ante.

Viſcera toſta ferunt taurorum.

462. Καὶ δ' ἐπὶ σχίζης.) σχίζας ſiſſa lignorum vocat. πεμπόβολα volunt certam veruum formam ſignificare, quorum acies quinae exirent de manubrio uno. Sed Herodotus in vita Homeri quina verua interpretatur, & probat hoc etiam argumenti fuiſſe Aeolenſem Homerum, qui ſoli omnium Graecorum neque lumbos in ſacrificiis comburere, & exta quinis verubus torrere ſoleant. πέμπε enim illos dicere, quod alii Graeci πέντε.

464. Κατὰ μῆρ' ἐκάη) τμῆσις, κατεκάυθησαν οἱ μηροί.

465. Μίσυλλον) Ἐμίσυλλον, *In fruſta ſecuerunt*, hinc enim Maro fecit,

Pars in fruſta ſecant verubuſque trementia figunt.

Luſit feſtive hoc verſu Martialis in ambitioſum quendam & oſtentatorem Homericae lectionis, qui inepte verbali voce in coco nominando uſus eſſet, quem Miſtyllum vocaret, ſic enim inquit lib. 1. Epigr. 51.

Si tibi Miſtyllus cocus Aemiliane vocatur,
Dicetur quare non Taratalla mihi?

467. Αὐτὰρ ἐπεὶ.) Virg. Aen.

Poſtquam exemta fames epulis menſaeque remotae,
Crateras magnos ſtatuunt & vina coronant.

470. Ἐπεξέψαντο ποτοῖο,) potu compleverunt, ut vinum in ſummo poculo quaſi orbiculum facere videretur, vel ut attingeret labra poculi, quae & σεφάνη: vel revera coronata frondibus, ſeu implicita ſertis pocula circumlata dicit. Δαῖτα autem εἴσην, τὴν ἴσην καὶ ἰσομοίρως διανεμηθεῖσαν. Etiam fuere qui interpretarentur τὴν ἀγαθήν. Cum ſit in ἰλ. ι. 225. Δαίτὸς μὲν ἐΐσης οὐκ ἐπιδευεῖς. Videtur enim negare Ulyſſes lautas epulas ſe requirere. Sed unde Virgilius fecit, *Menſaeque remotae?* Quaerunt enim Grammatici, utrum veteribus menſae de coena ablatae fuerint, & plerique hoc factum fuiſſe non arbitrantur, neque obſtat huic opinioni ferè quicquam apud Homerum, niſi illud ἰλ. ω. 476. Ἔσθων καὶ πίνων, ἔτι καὶ παρέκειτο τράπεζα, quod ſonat, quaſi nondum ablata menſa fuerit. Sed & huic nodo cuneum repererunt. Nam diſtincte ajunt hoc legendum, ad hunc modum,

Ἔσθων καὶ πίνων ἔτι, καὶ παρέκειτο τράπεζα.

Athen. lib. 1. Verum Maro, ineptias iſtas nihil moratus, veterum conſuetudinem libere expreſſit ſuis verſibus, praeſertim aſtipulante ſuae gentis more, Plautus Aſinar. *Ponite pueri menſulam.* Et Xenophon quoque συμποσίῳ plane dixit, ὡς δ' ἀΦηρέθησαν αἱ τράπεζαι. ἐξ ἔρου ἔντο, τιμῆσις, & ἔρου τὸν ἔρωτα dixit.

473. Παιήονα.) Hymnus, quo Apollo celebraretur παιὰν & παιών, & hoc loco aucto verbo παιήων dicitur. Unde παιανίσαι, quod ſignificat & ante conflictum, clamorem, & fuſis hoſtibus, victoriae exultationem. Vel ipſum Apollinem, ut Apollonius β. voce compoſita: Καλὸν ἰηπαιήον' ἰηπαιήονα Φοῖβον μελπόμενοι.

475. Ἦμος δ' ἠέλιος.) χρονογραΦεῖ & noctem & diem. Illam enim relinquit ſol occidens, hanc reddit exoriens. Καὶ ἐπὶ νέΦας ἦλθε, καὶ ἐπῆλθε τὸ νέΦας. Caligo noctis, quaſi κινοῦν τὰ νέΦη.

476. Πρυμνήσια) Rudentes, quibus de puppi, quae eſt πρύμνα, religarentur naves ad terram. De his Ovidius luſiſſe iſta videtur Faſt. 4.

Nox

Nox aderat querno religant de ſtipite funem,
Dantque levi ſomno corpora functa cibo.
Lux aderat querno ſoluunt de ſtipite funem,
Ante tamen poſito thura dedere foco.

477. Ἠριγενέια.) Auroram roſeam vocat. Maro luteam, quae roſeis bigis inveheretur, quo ſpecies coeli ante ortum ſolem illuſtris ſignificatur. Ἠριγενέια autem *matutina*, quae vel tum oriatur, vel id potius, quod mane dicimus, gignat. Matutinum quidem Latini à ſplendore nominarunt, cum de tenebris jam luceſcit. Matuta enim eſt his, quae Graecis Λευκοθέα.

478. Καὶ τότ' ἔπειτ' ἀνάγοντο) ἀνήγοντο ἢ ἀνήχθησαν, quod verbum nauticum eſt, deque navibus ipſis & nautis uſurpatum reperitur. Xenophon Ἑλληνικῶν. α. Ὅτι ἀι τῶν Πελοποννησίων νῆες ἐξ Ἀβύδε ἀνηγμέναι εἶεν. Idem. ἐπ' αὐτὰς ἀναχθέντες. Ἴκμενον ἔρον, ſecundum ventum. ἐν δ' ἄνεμος πρῆσεν, ἐνέπρησε δ' ἄνεμος, verbum eſt πρήθω, τὸ Φυσῶ, dicit igitur velum de vento intumuiſſe. σεῖραν, Carinam, quae firmior ſit, quaſi σερρὰν dictam volunt. Διαπρήσσουσα πέλευθα, currens perfluctus, quae alibi (ὁδὸν ἰ) ὑγρὰ πέλευθα. Verbo autem etiam de equis utitur, ἰλ ψ. Ῥίμφα πρήσσοντε πέλευθον. ὑπὸ δ' ἔρματα μακρὰ τάνυσσαν, ὑπετάνυσσαν, ἔρματα autem dicit trabes, quibus fulcirentur erectae in littore naves.

488. Αὐτὰρ ὁ μήνιε.) Nunc revertitur ad Achillem & cauſam ipſius, quam mater apud Jovem ageret, qui & ipſe poſt diem jam duodecimum ab Aethiopibus in coelum revertitur. Ἀϋτήν *praelium* dixit, unde clamores non abſint. πτόλεμον autem παρεμπτώσει τοῦ. τ. pro πόλεμον. ἐκ τοῖο pro τότε, id eſt, *ex eo tempore*, hoc eſt poſtea. ἠέρι *ante lucem*, hoc eſt mane.

499. Πολυδειράδος οὐλύμποιο.) Δειρὰς *cervicem* ſignificat, & ad eminentia loca transfertur. Quae autem ἔξοχαὶ ſunt coeli, quo nihil levius eſt? Significare videtur Homerus diſtinctionem coeli, & in illas partes ſignorum duodecim, & fortaſſe etiam in cingula, quae deſignantur iis circulis, quos παραλλήλους vocant. Quibus quidem re ipſa quaſi inſignitum coelum non eſt, ita tamen quaſi coelatam haec quandam ſpeciem il-

lius nobis repraesentant, unde & latinam appellationem factam esse verisimile sit.

500. Καὶ λάβε γένων.) γοῦνα, τὰ γόνατα, γόννα, & μεταθέσει γοῦνα, unde & γούνασι. ἀνθερεὼν imum mentum est, quod barba inde efflorescat. Atque hoc loco gestum supplicantium expressit. Nam prehendere genua, hoc est ad genua advolvi solebant supplices, unde & γνοῦμαι verbum *supplico*. Et Plinius lib. XI. c 45. dicit religionem his quandam gentium inesse, & causam affert quodam quasi cavo nodorum in genu spiritus vitae inesse. Idem & antiquos in supplicando mentum attingere solitos scribit. Quod & de hoc Homeri loco manifestum fit. Sed de genibus alibi saepe apud hunc. ἰλ. ζ. 45.

Ἄδρηστος δ' ἄρ ἔπειτα λαβὼν ἐλλίσσατο γένων. ἰλ Φ. 64.

—— Ὀδέ ὁι σχεδὸν ἦλθε τεθηπὼς,
Γένων ἅψασθαι μεμαώς.

Addit & in supplicatione Priami osculum manus, cujus & ipsius Plinius meminit, his versibus (ἰλ. ω. 478.)

Ἄγχι δ' ἄρα σὰς,
Χερσὶν Ἀχιλλῆος λάβε γούνατα καὶ κύσε χεῖρας.

ὀδ. ζ. 149. γνοῦμαί σε ἄνασσα. Atque ita dicit cum ad conspectum virginis resistendum, neque tangenda sibi genua illius putasset. Item ὀδ. χ. 310. ἐπεσσύμενος λάβε γένων, & 312. γνοῦμαί σ' Ὀδυσσεῦ.

508. Τῖσον Ὀλύμπιε.) At tu illum, ab Agamemnone spretum, o Juppiter honore affice. Et mox dicit quo honore.

515. Ἐπεὶ οὔ τοι ἔπι.) Neque enim, inquiunt, quisquam est, cujus formido tibi obstare possit. Quem enim, inquit, metuis? Sed mihi magis εἰρωνεύεσα sic loqui communi quodam usu sermonis videtur, ut dicat se nihil vereri, neque laborare etiam si ille suas preces repellat, ne magis dubitare possit se esse omnium Deorum contemptissimam. Et mox μετὰ πᾶσιν, inter omnes Deos, vel, ut alii maluerunt, apud omnes mortales. Λοίγια, (518.) ἀπὸ τοῦ λοιγοῦ, pernicie & exitio. Est autem oratio significans cum quanto periculo exauditurus illam esset: Profecto, inquit, hoc pessimum est

nego-

negocium, cum ad inimicitias cum Junone ſuſcipiendas me impellas. *αὕτως*, *ſic etiam*, id eſt, quamvis non irritata ſit. Quemadmodum & Latini hac particula ſunt uſi. *νοήσῃ*. Ne ſentiat te affuiſſe, ne videat.

524. Εἰ δ' ἄγε τοι) ut ſupra, *εἰ δ' ἄγε μὴν πείρησαι*, quaſi dicatur: *Si lubet, ſi vis.* *τέκμωρ*, certiſſimum ſignum, quod *τεκμήριον*.

528. Ἦ καὶ κυανέῃσι) ἦ, *inquit*, Atticum, ſaepiſſime apud Platonem, ἦνδ' ἐγώ. ἦδ' ὅς, *inquam* & *inquit*. Virgilius Aen. IX. 106.

Annuit & totum nutu tremefecit olympum.

531. Διέτμαγον] *digreſſi ſunt à ſe.* Dii autem adverſum Jovi eunt, vel contra illum reſiſtunt. Nam feruntur orbes, qui ſunt ἕδη Deorum, contra illam coeli converſionem, quae ſcilicet Jovialis eſt.

539. Αὐτίκα κερτομίοισι.) ἐλλειπτικῶς, *κερτομίοισι ῥήμασιν* aut *λόγοις*, *verbis iratis*, *immitibus*, quaſi *τὸ κέαρ*, id eſt, *animum τέμνουσιν*, ut Grammatici *ἐτυμολογοῦσι*. Significantur & convitia & maledicta, & irriſiones hoc verbo. *Διακαζέμεν*, *διακάζειν*, *ſtatuere*, *decernere*.

546. Χαλεποί τοι ἔσονται) *Graves*, hoc eſt, non poſſis ſuſtinere. Et mox ὃν δ' ἂν ἐγὼν, & quae ſequuntur, habent conſtructionis verborum incongruitatem. Tranſit enim à maſculino ad neutrum plurale, *μήτι σὺ ταῦτα*. Sed hujuſmodi apud veteres, & in hoc poëta inprimis, plurima occurrere ſolent.

550. Μετάλλα] *ſciſcitare*, *curioſe exquire*. Unde fortaſſe magis veriſimile factum eſſe nomen *τὰ μέταλλα*, quàm quod, ut Plinius, quemadmodum puto, ait, *μετάλληλα* eſſe videantur. Videtur autem verbum factum ex eo, quod percontatores unum de alio veſtigent atque eliciant.

554. Εὔκηλος] id eſt ἔκηλος, placide, hoc eſt, imperturbatus.

555. Δέδοικα κατὰ Φρένα] *πλεοναζικῶς*, ubi enim metuimus niſi animo? Tale eſt: *cogitate cum animis veſtris.*

Παρίπτῃ] *blandimentis ſuis circumvenerit.* Eſt enim *παρειτεῖν* blande colloqui, ſuadere, denique orationis ar-

tibus aliquem aggredi. Ut ιλ. λ. 792.

Παρειτὼν, ἀγαθὴ δὲ παραίφασίς ἐσιν ἑταίρῳ. & rurſus ιλ. ξ. 217. Ἐν δ' ὀαριζὺς

— Πάρφασις.

562. Ἀλλ' ἄπο θυμοῦ.) *Magis es odioſa mihi futura*, id eſt, alienior erit à te animus meus. Demoſthen. κατὰ Τιμοκράτες: ἔσαι δὲ τοῦτο οὐκ ἀπὸ τᾶ πράγματος. Trachiniis, καὶ γὰρ οὐκ ἀπὸ γνώμης λέγεις. In his omnibus praepoſitio abhorrentiam ſignificat. ῥίγιον. Triſte, luctuoſum. Comparativa forma, non apparente poſitivo, ut ἄλγιον, λῷον, βέλτιον, Φέρτερον.

569. Ἀλλ' ἀνέεσα κάθησο.] Nunc fecit quaſi foemininum ab ἀνέων, quod paulo ante poſuit de Jove. Sed & veluti adverbialiter hoc eodem eſt uſus, ut Odyſſ. Φ 89. ἀλλ' ἀνέων δαίνυσθε καθημένοι. & ιλ. θ. 459. ἤτοι Ἀθηναίη ἀνέων ἦν. Et paulo ante εἰ δ' ἕτω τᾶτ' ἔσι, & caetera, ſuperbe dixit: Quid tum poſtea ſi ita eſt, ut ſcilicet ſuſpicare de Thetide, mihi quidem certe placiturum eſt. Quale hoc Juvenal. Sat. VI. v. 223. *Sic volo ſic jubeo.* Ἄσσον ἰόντε, *congreſſi mecum.* Ἀάπτες *violentas*, ad quas offendere exitiale ſit. Ut *inacceſſa regia Circes*, quo non ſine pernicie accedi poſſet.

Ἐπιγνάμψασα.] *Reflectens animum ſuum*, in timore ſcilicet, qui paulo ante in ferocia exultaſſet.

570. Ὤχθησαν,] *commoti ſunt animis, ingemuere.*

572. Ἐπίηρα Φέρων.] *Gratificans, gratiam inire volens apud matrem.* ὀδ γ. 164.

Ἅυτις ἐπ' Ἀτρείδῃ Ἀγαμέμνονι ἦρα Φέροντες.

575. Κολωὸν ἐλάυνετον.] *Turbam datis, tumultum concitatis.*

580. Ὀλύμπιος.] Epithetis ſignificatur Juppiter, ut cum tonans & hominum pater atque Deûm rex, dicitur. Atque is, inquit, ſi videatur, funditus facile everterit omnia. ut ſit ϛυφελίξειεν ἄν, Vel te proturbet de ſede tua. Καθάπτεσθαι ἔπεσι μαλακοῖς, περιφραϛικῶς, id eſt, *placato vel delenito verbis.*

584. Δέπας ἀμφικύπελλον.] Δέπας Jonicum verbum *poculum* ſignificat, ἀμφικύπελλον formam demonſtrat, ut illa genus,

nus, hac ſpecies appellatione indicetur. Eſt autem & κυπέλλα nomen alibi apud Homerum poſitum. *il. ι. 666.*

Τὰς μὲν ἄρα χρυσέοισι κυπέλλοις υἷες Ἀχαιῶν
Δειδέχατ' ἄλλοθεν ἄλλος ἀναςαδόν.

Volunt autem dicta ἀπὸ τῆς κυφότητος, quod gibbera eſſent. Atque idem intelligendum de compoſita voce ἀμφικυπέλλου, ut ſi dicatnr κυρτὸν & ἀμφίκυρτον. Alii maluerunt vel anſatum, vel quaſi opere & caelatura redimitum, ut ἀμφίθετον φιάλην. De qua & ipſa dum quaerunt Grammatici, quaſi in ſalebris diverſas vias exequuntur. Etiam nos aliquid vel ſuſpicemur, vel ſi placet ſomniemus, ut accipiamus ἀμφικύπελλον poculum, quod eſſet duplex, cujuſque partes ſibi ipſis imponi ſolerent, ita ut utraque illarum poculi formam uſumque haberet. Qualia ſunt nunc etiam principum & opulentorum & oſtentatorum magnificentiae.

588. Θεινομένην,] *vapulantem.*

589. Ἀργαλέος ἀντιφέρεσθαι] Tenuius dixit, quod ſit difficile atque grave ſeſe Jovi opponere, cum ſentiat in re perniciem & malum maximum eſſe, ut ſuo mox exemplo probat. Eſtque graeca figura, quale hoc. Θαῦμα ἰδέσθαι, & γεγωνέμεν ἀμφοτέρωσε & ſimilia plurima.

591. Τεταγὼν] Jonica forma eſt praeteriti indefiniti ſecundi, pede inquit vibratum deturbavit de coelo. Sic enim dixit περιφραςικῶς, βηλὸν θεσπέσιον *limen divinum.* Κάππεσον, κατέπεσον.

593. Κάππεσον ἐν Λήμνῳ.] De caſu Vulcani φυσικῶς placrique ἀλληγοροῦσι. Volunt enim hunc eſſe ignem, qui in materia adhaereſcere ſoleat, & ab aetherei ignis integritate longe abſit. In Lemnum autem defertur, ubi fuiſſe officinae quondam praeclarae feruntur, in quibus arma bellica potiſſime excuderentur, de quibus & Σίντιας populos aliqui dictos tradunt. Alii malunt colonos Tyrrhenorum, qui piratae eſſent, cum Lemnum occupaſſent, ſic vocatos fuiſſe, ἀπὸ τοῦ σίνεσθαι, ὃ ϑ. quod nocentes eſſent. Ideoque & alibi hos appellari ἀγριοφώνους. ὀλιγος δ' ἔτι θυμὸς ἐνῆεν, περιφραςικῶς inquit, ἐλειποψύχων, *cum jam animo linquerer, affuere in tempore Sinties, qui me refocillarent.* Plato etiam Ἡφαι-

ςὸν

ςον quasi Φαῖςον praeposita litera η. ἐτυμολογεῖ in Cratylo.

595. Ὡς Φάτο μείδησεν] Risum Deorum Platonici de alacri & quadam veluti hilari effectione divinorum operum, ad conservationem universitatis rerum interpretati sunt. In qua, veluti propria naturae suae occupatione, jucundissime versarentur. Ad quae Proclus duos versus adducit, hos.

Δάκρυα μὲν σέθεν ἐςὶ πολυτλῆμον γένος ἀνδρῶν,
Μειδῆσαν δὲ θεῶν ἱερὸν γένος ἐβλάςησεν.

597. Ἐνδέξια.] *Ordine*, id est dextre, quod inde dicimus quia Graeci dextra omnia fausta esse ducebant. Orsus igitur Vulcanus de dextris partibus poculum circumtulit.

598. Ὠνοχόει,] verbum significat pincernam agere, hoc est vinum haurire, vulcanus autem Nectar Dis de cratere haurit, quae & ipsa vox vini misturam innuit. Non enim merum bibebant, sed temperatum conveniente mistione seu κράσει. Cui rei apta vasa κρατῆρες & Jonice κρητῆρες dicebant.

599. Ἄσβεςος γέλως,] *Immensus*, translatio ab igne, qui ita invaluerit ut restingui nequeat.

600. Ποιπνύοντα,] *ministrantem*. Sedulitatem illam Vulcani Diis risum movisse dicit. Sed quomodo occidit illis sol? Ad ea hoc quae nobis accidunt referendum. Nam tum Di in sua quasi domicilia se conferunt, hoc est sydera hominibus quaeque de suis locis apparent, quae interdiu nulla conspicerentur. Jovem autem & Junonem conjuges, poëtae introducunt, qui consanguinei essent, ambo uno patre & matre editi. Narrant autem fabulae, Jovem amasse Junonem sororem suam, quam cum sciret esse tetricam atque severam, non fuisse ausum solicitare animum illius. Tandem hac ratione tentasse. Cum enim forte esset tempestas atrox nimbis & grandine, mutatum se in formam cuculi obtulisse Junonis conspectui, madidum & trementem. Cujus misertam Junonem, statim prehensum illum gremio fovisse, qua occasione Juppiter ipsam compresserit. Hoc credo inter aniles fabulas ita olim celebratum fuisse. Nam & Theocritus alicubi sic ait:

Πάντα

Πάντα γυναῖκες ἴασι καὶ ὡς Ζεὺς ἠγάγεθ' Ἥρην.

Habetis explicationem primi libri Iliados Homericae, ut noſtro quoque judicio non magni faciendam, ita neque omnino abjiciendam atque contemnendam, ut ſperamus. Ad quod quidem exemplum, niſi quid noſtro ſtudio obſtiterit, ſequentes etiam libros, quàm licebit plurimos, vobis & interpretabimur & explicabimus, ac nunc deinceps ſecundum, cujus lectio & voluptatem & utilitatem ſtudioſis artium atque literarum bonarum maximam eſt allatura.

FINIS.

COM-

COMMENTARIUS

IN

HOMERICAE ILIADIS

LIB. II.

Petro Collatino ad Oenipotentem Muſarum antiſtiti, amico, S.

CUm viſum eſſet emittere ſecundum librum Homericae Iliados, hoc tempore à nobis feriarum diebus, & converſum latine, & explicatum in ſchola noſtra, hortata me fuit, Petre, voluntas ſumma erga me & ſtudium maximum tuum, ad te peculiariter ut hunc laborem operae noſtrae mittere vellemus. Nam non modo de literis tuis humaniſſimis ad me ſcriptis, ſed ſermone etiam communium amicorum, facile intellexi, & quanti me facere, & quàm praeclare de ingenii noſtri, quantulumcunque, id eſt, opuſculis ſentire ſoleas. Ego vero his literis & iſti doctrinae tantum tribuo, quantum ſaepe numero verbis oſtendere ſum conatus, & me, ſi quid in hoc ſpacio laudis, in me vel judicio vel ſaltem benevolentia eruditorum confertur, ut vere dicam, admodum delectat. Sed animadverto, mi Petre, & fortunam noſtrorum ſtudiorum fieri in dies deteriorem, & me in quadam deſperatione non jam dignitatis, ſed ſalutis illorum, ſaepe animo conſternari & frangi. Quid enim calamitatis impendeat virtuti & ſapientiae, de his, quae fieri cernimus, exiſtimare non eſt difficile. Non autem ſolummodo externam quaſi impreſſionem barbariae vix jam eruditio literarum atque doctrinae ſuſtinere poteſt, ſed ſua etiam infoelicitate laborat, cum, quae ad hanc conſervandam & augendam interdum praeclarae rationes iniri comperimus, illae perceleriter, modo perturbari, modo ſubverti conſueverint. Nullus ſucceſſus laboribus reſpondet, nulla

la fortunae benignitas, conatus adjuvat. Itaque mihi ſaepe ſubit vereri, hoc ſaeculum non eſſe id, in quo bonae res atque artes fundari inſtituique poſſe videantur, ut peſſime propemodum nobiſcum agi putandum, qui illas nunc colimus & excercemus, nati, ut apparet, vel uno ſeculo prius, vel uno poſterius, quàm oportuerit. Nam recordari licet quantus paulo ante fuerit eruditionis honor, quanta exiſtimatio, quanta etiam praemia, in non maximis laboribus doctorum illis temporibus, & facilis via famae ac celebritatis. Noſtra vero aetate, qui verſantur in literis, & quorum omne tempus omniſque occupatio in optimarum artium atque diſciplinarum ſtudiis conſumitur, ſine re, ſineque laude, ſi quid forte eſt ad poſteritatem excellentis doctrinae futurum, ſuis vigiliis & ſudoribus apertum & patefactum iter Muſarum relinquent ſecuturis, ſua diligentia & aſſiduitate perpurgato atque complanato loco, vepribuſque & dumis reciſis atque deſectis. Sin, quod Deus omen avertat, barbaria oppreſſerit omnia? ſi non honoratiores illi poſteri, at certe quietiores ſunt futuri, qui ad quaevis potius animos applicabunt ſuos, quàm ad haec extincta & deſito Muſarum ſtudia, quorum nos revocandorum adhuc ſpes tamen vel fovet vel etiam ludit. Sed plaeriſque noſtrum, ut opinor, idem nunc uſu venit quod ſaepe mercatoribus ſtrenuioribus, ut quemadmodum hi in negocia quaedam ita nonnunquam inplicantur, ut non ipſi jam haec agant, ſed ab iis agantur, ſic nos non tam voluntate, quàm neceſſitate in his ſtudiis haereamus. Sint ſanè aliqui (ut de noſtro grege loquamur etiam ſplendidius) tanta animi magnitudine praediti, ut in veritate propoſiti, & in recto quodam curſu perſeverandum, & contra omnes adverſantis fortunae quaſi reflantes ventos, pergendum ſibi putent, tamen hujuſmodi & pauci reperientur, & in opinione ſimili erunt miſeriae. Quem tamen locum, quia eſt honeſtiſſimus, nos tenere velimus, ut quamvis beati iſti noſtram infoelicitatem rideant, conſolemur tamen nos illis ſpecioſiſſimis ſententiis de pulcritudine & divina forma Φρονήσεως, quae certe extra haec ſtudia

eſſe

esse atque subsistere nequit, & Stoica quadam pervicacia, tam despiciamus contemtores Musarum, quàm ipsi spernunt atque insectantur culturam illarum, nostrasque res contra indoctorum potentiam & opes, augeamus ipsi praeclarissima persuasione magnitudinis & excellentiae, ut nobis saltem haec splendidae, inque primis expetendae, denique cujusdam in terris beatitudinis efficientes esse videantur. Sed nescio quo pacto, dum tecum jucundissime quasi colloqui coepi, huc sum delapsus & in hac mentione fui longior, nisi forte, ut fit, de quibus maxime scirem atque nossem, quaeque ipse facerem & exercerem disserui etiam copiosius, juxta veteris Poëtae versus:

Navita de ventis, de tauris narrat arator,
Enumerat miles vulnera, pastor oves.

Et apud te haec potissimum peritum ejusdem quasi artificii, & in hoc proposito istaque cura conjunctum nobis. Revertamur igitur ad rem. Ac de auctore quidem, quem explicandum suscepimus, ea est fuitque semper omnium doctorum persuasio, ut qui hunc laudare jam velit, actum, ut ajunt, agere videatur. Utinam reduci in scholas & studiorum tractationem sic possit, ut meretur is, cujus tanta est bonitas, nihil enim dicam amplius. Nostram autem operam, etsi meo ipsius judicio perennem, non prorsus tamen inutiliter consumtam esse confido; sed navatam amatoribus horum studiorum, quae pulcerrimo humanitatis nomine appellantur. Nam & multis cum verbis tum rebus expositione nostra illatum quoddam lumen est, ante quidem aliquanto obscurioribus, & quaerendi de nonnullis amplius viam demonstravimus & patefecimus. Nihil dicam arroganter, neque enim decet: nihil etiam dolose, nam non est necesse: sed diligentiam possum vere praedicare, quam in hoc potissimum genere, ego multique alii saepe numero solemus desiderare. Itaque non multa in multis explicatoribus reperiunt paulo doctiores, quae nesciant, cujusmodi certe in nostris inesse nonnulla spero. Accessi enim huc non de subito proposito neque χθεσινῷ ut dicitur studio; sed post mul-

torum annorum assiduam hujus auctoris lectionem & sedulam annotationem eorum, quae ad illius scripta intelligenda facere viderentur. Neque me fugit hoc scriptionum genus esse humile & abjectum, poteramque, si vellem, jactitare me in quibusdam eximiis locis singillatim tractandis, ut fecere quondam Graeci, qui ζητήματα & προβλήματα Homerica edidere, qualia & nos collecta quaedam repositaque habemus, verum studiis nunc puerilibus consulere voluimus, & servire utilitati discentium bonas literas, non existimationi nostrae. Itaque & carmina convertimus Graeca in Latina, quàm bene non curo, quàm fideliter & studiose facile apparebit utriusque linguae non imperitis. Alligavi autem me ad legem quandam traductionis talem, ut, si possem, verba verbis annumerarem, qua nusquàm nisi numeris cogentibus, solutum me esse volui. Atque in hoc & profuisse me plus aliquanto discipulis nostris, & suscepisse non minus bonum laborem arbitror, quàm quosdam & gentis & eruditionis fama tumentes, quorum nuper allatae versiones ad nos fuere, Aristophanicae atque Homeritae, tales quidem profecto, ut me vehementer illorum in hoc conatu puderet, cum legerem. Quod ego non dicerem, qui nunquàm ex aliorum depressione eminentiam quaerendam esse putarim, nisi perspexissem, quàm magno & praesenti cum damno talia scripta volvi frequentarique necesse esset. Primum enim, quod & ipsum, in his quidem, de quibus loquor, aliter se habet, ut bene reddita sint latinis, bona verba graeca singula, quid hoc prodest? vel quanto potius opere nocet, si non illa in bonas etiam atque aptas latinae linguae formas componantur? Id autem nullo modo tali ordine interpretationis servato, fieri potest. Cum non solum plurima in his linguis proprietate diversa sint atque discrepent, sed multa etiam in latinis saepe redundent de graecis, saepe deficiant. Ita fit igitur ut qui de hujuscemodi conversionibus graece discere velit, is neque graeci sermonis cognitionem adipiscatur, & latinitatem corrumpat atque depravet. Nam videat haec obsecro

aliquis

aliquis : Et Sunium altum Athenienſium, Καὶ Σούνιον ἀκρὸν Ἀθηνῶν, *& hoc :* Nil cura confidens gratia horum etiam fabrum ferrarium praeberem. Ἀμέλει θαῤῥῶν ἕνεκα τούτων ἐπιχαλκεύειν παρέχοιμ' ἄν. *poſtea :* Quid igitur hoc tumultuavit Aeſchylum, Τί δῆτα τοῦτ' ἐθορύβησεν Αἰσχύλον. *Etmox :* Parvum bonum eſt ſicut hic, Ὀλίγον τὸ χρηστόν ἐστιν ὥσπερ ἐνθάδε. *Item*, Legibus nos impedis, quae poſuit civitas, Τῶν νόμων ἡμᾶς ἀπείργεις, ὧν ἔθηκεν ἡ πόλις, *& ante :* Malus es longe arte & ſtolidus. Πονηρός εἶ πόῤῥω τέχνης καὶ παράβολος. *Sed quid ago ? una poteſt ſatis eſſe annotatio totius illius converſionis, non aliquarum partium. Et audent tamen iſti inſuper etiam profiteri ſe poëtarum lineamenta & figuras expreſſuros eſſe. Quos ferre poteramus ſi non verba & res cum corrumperent atque diſperderent, tum obſcurarent ac depravarent. Quapropter, ut à talibus ſcriptis, qualia nos quidem illa legiſſe diximus, nam alii fortaſſe in ſimili re verſati forte ſint laudabilius, refugiendum tanquam lue & peſte quadam utriuſque linguae cenſeo, ita multum conferre, vicinam quandam & quam minime fieri poſſit longe abductam verſionem initiis doctrinae judico, ut perſpicere quàm proxime ac certiſſimè diſcentes poſſint, quid de quo factum ſit. Sed non modo verba verum etiam totam formam bonam inculpatamque eſſe volumus. Neque tamen non docendi ſaepe cauſa audacius aliquid vertere ſolemus. Verum hoc cum in ſcholis fit, diligenter auditores monendi ſunt, non tradi hujuſmodi ut vera, ſed quo melius quale id ſit, quod ita vertatur male, cognoſci & intelligi poſſit. Ut verbi cauſa, ſi dicam,* μέλλω ποιήσειν, ſum futurus facere, *interpretabor ut graecam figuram, ſed addam latinum eſſe,* facturus ſum. *Item* χρείαν ἔχω opus habeo, *ſed latinum eſſe,* opus mihi eſt. *Item* Φέρεται χαλεπῶς τῷ πράγματι, fertur graviter hac re, *cum latine dicatur,* fert hanc rem graviter. *Herodotus ita :* Τὰ τοῦ Θεοῦ πρεσβύτερα ἐποιεῦντο, ἢ τὰ τῶν ἀνδρῶν. *Fecerunt antiquiora, ſed antiquio-*

ra aliis fuere, latinitas ſubjicit. Ὀφλειν δίκην, *debere ſonat poenam, ſed dare aut pendere poenas recte vertemus. Sed inepte haec tam multa congero, cum tibi ſcribam, fuit tamen demonſtranda ratio quaedam ſententiae de converſionibus meae, & judicium probandum. Quod ſupereſt, te, mi Petre, oro, ut quemadmodum nullo meo merito beneficiove invitatus tua ſponte me diligere coepiſti, ita vel conſtantiae cauſſa benevolentiam erga me tuam velis cuſtodire. Vale Tubingae XV. cal. Decembris.* AN. M. D. XL.

ILIA-

ILIADOS LIBRI

Secundi converſio in latinum.

Somnia beta refert, populi coetumque rateſque.

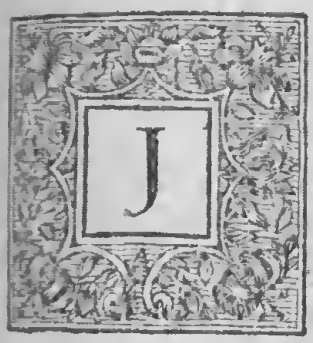

Am Divum genus ac hominum turba inclyta bello
Perpetua placidam carpebant nocte quietem:
At te pervigiles agitant Saturnie curae,
Sollicitis dum tecum animis promiſſa revolvis,
Coeleſti Divae nutu firmata marinae,
Quam rationem ineas crebris navalia propter
Argivorum ut funeribus decoretur Achilles.
Optimaque haec dubiae viſa eſt ſcientia menti,
Mirificum regi Grajorum immittere ſomnum.
Ergo hunc in coeli pater ad ſe templa vocatum
Nomine compellans verbis celerantibus infit,
Mirifice ito age ſomne rateſque inviſe Pelaſgum,
Et pete Tantalidae tacitus tentoria regis
Cui memori mandata refer coeleſtia lingua.
Ut jubeas totis Grajos educere caſtris,
Armataſque acies periturae advertere Trojae.
Nunc etenim capiendae advenit terminus urbis,
Cum veteres iras concordi mente, repulſis
Coelicolae poſuere odiis. Nam ſupplice cunctos
Sermone & precibus flexit Saturnia blandis.
At mala jam miſeris impendent plurima Teucris.
Sic ait, at Jovis imperio diſcedere ſomnus
Audito properat, celereſque inviſere naves,
Et petere Argivae ductorem Agamemnona claſſis.
Quem dulci ut reperit reſolutum membra ſopore

Neſtoris in faciem verſus, rex omnibus unum
De ſenibus quem praecipuo obſervabat honore,
Huic ſimilis coeli Somnus delapſus ab oris
Atridae ſupra caput aſtitit, atque ita fatur,
Jamne etiam dormis Atreo ſate bellipotente?
Stertere perpetuam non dignum eſt principe noctem,
Cui populiſque ſalus & tanta negocia curae.
Nunc mea, quae juſſu porto Jovis, accipe dicta,
Abſentem quem cura tui & miſeratio tangit.
Totis te jubet Argivos educere caſtris,
Armataſque acies periturae advertere Trojae.
Nunc etenim capiendae advenit terminus urbis,
Cum veteres iras concordi mente, repulſis
Caelicolae poſuere odiis. Nam ſupplice cunctos
Sermone & precibus flexit Saturnia blandis.
At mala jam miſeris impendent plurima Teucris
A ſoue. Tu, quae dico, animis retinere memento,
Ne cum mellito fugiant elapſa ſopore.
Haec ubi dicta dedit, diſceſſit, at ille relictus
Spem cupida dubiam concepit mente, quod illo
Poſſe die everti Troum confideret urbem,
Cum ſtolido Jovis eſſet inexplorata voluntas,
Qui mala Dardaniis decreverat atque Pelaſgis
Plurima, lugubris per dira pericula belli
Seſe immiſſurum. Tum pulſo dicta ſopore
Sollicitas reſonare ducis divina per aures.
Atque ille erecto conſedit corpore, textus
Inducens tunica molli ſua membra recentis,
Deſuper & chlamydem ſibi rex accomodat amplam,
Et nitidas circum nectit talaria plantas.
Tum lateri argento diſtinctum ſubligat enſem.
Et patrium dextra ſceptrum immortale capeſſit:
Atque ita per Grajum ingreditur claſſem aere nitentum.
Jam Dea coeleſtes aurora inviſere ſedes
Ut Saturnigenae & Diis immortalibus almae

Orta

Orta ferat lucis venturi nuntia ſolis,
Cum jubet Atrides praecones voce valentes
Cogere Grajorum coetum, praeconia totis
Tum fiunt, populique coit mox concio, caſtris.
Neſtorea ille ſenum juxta navalia primum
Magnanimum, Pylii regis, venerabile tantis
Conſilium de rebus habet, ducibuſque vocatis
Res dubias regnique oblata negocia tractat.
Accipite non proceres, quae per mihi viſa tenebras,
Et placida capto fuerint oſtenſa quiete,
Neſtoris in facie & procero corpore Divi,
Quem mihi tum verbiſque ſuis geſtuſque decente
Ad caput aſtantem dare talia dicta putavi.
Jamne etiam dormis Atreo ſate bellipotente?
Stertere perpetuam non dignum eſt principe noctem,
Cui populique ſalus & tanta negocia curae.
Nunc mea, quae juſſu porto Jovis, accipe dicta,
Abſentem quem cura tui & miſeratio tangit.
Totis jubet Argivos educere caſtris,
Armataſque acies periturae advertere Trojae.
Nunc etenim capiendae advenit terminus urbis,
Cum veteres iras concordi mente, repulſis
Caelicolae poſuere odiis. Nam ſupplice cunctos
Sermone & precibus flexit Saturnia blandis.
At mala jam miſeris impendent plurima Teucris
A Jove, tu quae dico animis retine, iſta locutus
Avolat ille, quieſque ſimul me grata relinquit.
Nunc agite, armandi belli ad diſcrimina Grajos
Conſilium inveniamus, ego ſermonibus omnes
Aggrediar fictis, regem ut decet, & celeri illos
Funeream ſuadebo fuga relinquere Trojam,
Remigio inſtructis cum navibus. Aſt aliunde
Vos alius, revocare bonis incumbite verbis:
Dixerat Atrides, illo reſidente Pyli rex
Surgit arenoſi Neſtor, cupidoque ſalutis
Communis, gravibus fatur de pectore verbis:

O Danaum imperio & virtutibus inclyta turba,
Toto alius si quis narraret ab agmine Grajum
Talia visa, fidem sibi non acquireret auctor,
Cum vero ille, penes tanti quem gloria regni est
Videret, armandi bella ad discrimina Grajos
Consilium capiamus, ait. Tum sede relicta
Ipse sua primus surgit solvitque senatum.
At regis, coetu dimisso, fida capessunt
Sceptrigeri consulta duces, magnoque catervae
Concursant fremitu, & densatur concio plebis.
Ac veluti quondam laevi de rupe racemi
Conglomerantur apum, volitantque examina caelo
Crebra, per ambrosiis vernantes floribus hortos,
Atque aliae huc, illuc aliae, conferta reflectunt
Agmina, discurrit totis excercitus agris;
Sic populi à ratibus legiones ire frequentes
Cernere erat, littusque vagas complere cohortes,
Hos gressum instigans studiis flagrantibus inter
Nuntia fama Jovis mediam se laeta ferebat.
Conveniunt ipsi & confertum per fora magno
Agmen inhorrescit strepitu, resonatque sedentes
Subter terra, novem populi cohibere furorem
Instant praecones, mandantque silentia turbae,
Auribus accipiant ut regum dicta loquentum.
Repressi tandem sua quisque loca occupat, inque
Conventu taciti residunt, tum rex Agamemno
Procedit, sceptrum gestans memorabile dextra.
Fecerat ignipotens hoc donaratque tonanti
Jupiter ipse fato Maja fidoque ministro,
Acceptum Pelopi dederat Cyllenius, idem
Rectori ille Pelops populorum tradidit Atreo,
Cujus rellictum locuples sibi morte, Thyestes
Jussit decedens Agamemnona ferre potentem,
Inque mari & totis late dominarier Argis.
Hoc tunc innitens celeri est sic ore locutus:
O socii heroes Danai, Mavortia turba,

Jupi-

Jupiter ingenti turbat mea pectora luctu,
Qui prius, heu nunc infestus, clarissima signa
Ipse dedit reditus Troum capta urbe secundi,
Cujus erat promissa mihi victoria nutu.
Idem triste agitans fallaci in pectore versat
Consilium, & jubet ut patrios inglorius Argos
Reducam accisas hostili clade cohortes:
Scilicet ista Jovi excelso sententia regi
Mente sedet, cujus munitas excidit urbes,
Excindetque manus immensa potentia Divae.
Ista quidem turdis nos olim fama sequetur,
Audiet & nostrum juniorum dedecus aetas,
Agmina tanta viris collecta è talibus, arma
Necquicquam longo diuturni tempore belli
Movisse, & numero multo inferioribus esse
Hostibus haud potuisse pares, inireque pugnas.
Nam nec adhuc dubii sors est manifesta duelli.
Quod si jam nos & percussio foedere Teucri,
Quotquot habent ipsi urbe pares numeremur, ut horum
Quique unus denis dispenset pocula Grajis,
Crediderim multas carituras esse ministro
Nostrorum, tanto est magis ingens copia, turmas,
Et superat cives Trojae. Verum undique multis
Auxilia hos virtute levant de gentibus, & me
Speque bona frustrantur & illos Marte tuentur,
Delendaeque meis obstant conatibus urbis.
Praeteriere novem jam nunc magni Jovis anni
Exesaeque trabes carie, fluxique rudentes
Dissolvere rates: at turba domestica nostros
Sollicitae uxores & dulcia pignora nati
Expectant reditus. Nos cujus venimus ergo
Frustra exercet opus, nec habet dilatio finem.
Nunc concordi omnes, quae dicam, mente sequamur,
Scandamus naves & rura paterna petamus.
Non etenim Iliacam magis expugnabimus urbem.

Sic ait, at faciles movet haec oratio mentes
Vulgaris turbae, quibus illa ignota voluntas
Regis erat, dudumque habiti consulta senatus.
Ergo ruunt quanto fluctus maris impete quondam
Icario in pelago, quos Eurus & humidus Auster
Excitat insurgens coeli de nubibus atris.
Ac veluti in densas Zephyri violenta feruntur
Flabra procelloso segetes cum turbine, & urgent
Insultu graciles atque infectantur aristas,
Tota gravi quatitur sic horum concio motu.
Tum magno clamore rates vaga turba peteſſit.
Currentumque pedes subter vis pulveris exit.
Inter seque vocant ad agendas in mare naves
Communi studio atque opera. Mox tergere fossas
Suppositasque trabes rectis subducere proris.
Tendentum in patriam ferit aurea sidera clamor.
Atque ita fatali tunc obsidione relicta,
In patriam pubes Grajorum forte rediisset,
Ni compellatam Tritonida Iuno moneret.
Heu mihi nata Jovis bello inclyta virgo tonantis,
Siccine lata fuga repetent maris aequora Graji.
Inque revertentur sedes sine laude paternas?
Quodque optat Priamus, quod caetera copia Trojae,
Argivam tanto frustra sudore petitam
Hic Helenam, pro qua tot mortem obiere, relinquent,
Occisi à patria longe distantibus oris.
Nunc age belligeras Grajorum invise catervas,
Eque fuga revocare bonis incumbito verbis,
Neve agiles patere in pelagus deducere naves.
Dixerat, at dictis paret Tritonia virgo,
Labitur & coeli de vertice concita summo,
Et tendit celeres Grajum ad navalia gressus.
Atque ibi consiliis praestantem cernit Ulyssem
Littore, vehementi perculsum corda dolore
Stare, nec aeratas manibus contingere puppes.

Quem

Quem mox assistens propter Dea talia fatur.
O Laërtiade, Divum genus, inclyte Ulysses,
Ergo fuga patriam jam dilectosque penates,
Intra fluctivagas fusi per transtra carinas,
Immemores longo repetetis tempore belli?
Quodque optat Priamus, quod caetera copia Troiae
Argivam, tanto frustra sudore petitam
Hic Helenam, pro qua tot mortem obiere pelasgi,
Occisi a patria longe distantibus oris,
Linquetis dubii tanto in discrimine Martis?
Ergo age belligeras Grajorum invise catervas,
Eque fuga revocare bonis incumbito verbis,
Neve agiles patere in pelagus deducere naves.
Sic ait, ille Deae percepta voce locutae
Ad turbam celeri cursu fertur, chlamydemque
Abjicit, hanc tulit Eurybates Ithacesius, illum
Qui fuerat famulus fidus praecoque secutus.
Ac primum ad regem properans Agamemnona
currit,
Deque illo sceptrum patrium inviolabile sumit,
Quod gestans Danaum classem petit aere nitentum.
Hic quos in strepitu proceres, turbaeque videbat
Sese immiscentes, verbis objurgat amicis:
Non decet haec formido viri fortem improbe mentem
Ignavusque timor. Quin tu primum ipse quiescis,
Deinde aliud cohibes vulgus, neque eum tibi plane
Atridae quae sit notum est sententia regis,
Qui nunc tentatis mox iram obvertet Achivis.
Non interfuimus consultis scilicet omnes,
Et mala ab illius nobis metuenda furore.
Et gravis esse solet ducis indignatio summi,
Cui Deus ipse additque decus cumulatque favore.
At quos de grege militiae cernebat ovantes,
Hos sceptro feriens dictis incessit amaris:
Hic scelerate fede ac aliis dicentibus aures
Praebeto, tibi qui virtute & robore praestant.

Nam

Nam neque te vires ornant, neque gloria belli,
Qui nullo in pugnae numero es, nulloque ſenatus.
Nunquid in his autem caſtris regnabimus omnes?
Non bene turba regit. Rex gentibus imperet unus,
Unus & acceptas rerum moderetur habenas,
Qui Saturnigenae tenet iſtud numine donum,
Ut ſceptro populos & jure coërceat aequo.
Sic ille imperio turbatum compulit agmen.
Tum ratibus repetit fora concio tota relictis
Cum ſonitu: qualis quondam aequoris editur undis
Turbine commoti reſilit cum littore fluctus,
Et pelagus fremitu reboat, pontuſque remugit.
Ac repreſſi alii loca jam ſua quiſque tenebant,
At non Therſites tacito fert ore, feroxque
Obſtrepit, & Danaum coetum clamoribus implet.
Non huic multorum deformis copia deerat
Verborum, apta duces vanis inceſſere rixis,
Et riſum facere Argivis. Hoc turpior alter
Nemo ſub Iliacam Grajorum venerat urbem.
Lumine erat ſtrabus, atque uno pede claudus, in arcto
Pectore gibbi humeris extantes poene coibant,
De capitis rarus volitabat acumine pilus.
Nec quiſque Aeacidae magis aut infeſtus Ulyſſi
Alter erat, male quos dictis lacerare ſuetus.
Tunc ſtrepera Atridae fecit convicia lingua.
Illi tota cohors irata mente Pelaſgum
Succenſere, ipſe ingenti clamore malignis
Increpitat, regem inceſſens Agamemnona dictis.
Quid nunc Atride vis amplius atque requiris?
Aere tua excuſo tentoria plena refulgent,
Innumerae tibi ſunt, Grajorum dona, puellae,
Exemtae e praeda, ante alios quas accipis omnes
A nobis, ſi quam bello expugnavimus urbem.
An tibi deeſt aurum? genitor pro corpore nati
Quod ferat, ipſe ego ſive alius quem traxero denſa

Teu-

Teucrorum ex acie vinclisque oneravero captum.
Aut etiam tibi nunc mulier juvenilibus annis
Quaeritur ad Veneris secreta cubilia? Verum
Non hoc regis erat, damnis affligere cives.
O fatui, nam quae vobis opprobria dicam
Digna, nurus Danaum vere non mascula proles,
Nunc saltem inscensis ratibus patria arva petamus,
Solus hic in Phrygiis aliorum ut praemia campis
Devoret, & Martis nostros intelligat usus.
Ipseque utrum à nobis multumve parumve juvetur,
Qui dudum, at quanto majori laude celebrem,
Aeacidem affecit probris, cui dona puellam
Eripuit Danaum violentis publica jussis.
Ac quam sit placido Pelides corde videre,
Quamque animo miti, nisi enim foret, hoc tua jam nunc
Atride furor & staret vis ultima fine.
Sic ille in regem vesana Agamemnona lingua
Invehitur. Mox hunc Ithacus cum propter Ulysses
Astitit, inque tuens Thersiten lumine torvo,
Saevo exultantem temere sermone retundit.
Thersita immodica verborum copia abundans,
Quamvis tinnula vox tibi sit, tamen ore protervo
Desine principibus lites intendere solus.
Nam neque mortalis te quisquam ignavior alter
Tantalidum quotquot fratrum venere secuti
Auspicia Iliados pugnatum ad moenia Trojae.
Ergo tuae non te decet improbitate loquelae
Nomina contemerare ducum, atque aspergere probris.
Nec tibi tam magnae sit vestra reversio curae,
De qua etiam quid fiat adhuc scit nemo. Secunda
Num Danaum excipiat fors an contraria pubem.
Proinde tona in regem saevis Agamemnona dictis
Plurimaque exprobra, quae dant huic munera Graji
Invidia, & levibusque intendito crimina verbis.

At tibi praedico & dictis facta insuper addam,
Si post hac simili rabie te forte furentem
Videro, qua coram nunc desipis, haud mihi salvum
Posthac sustineant juguli caput, haudque ego post-
hac
Telemachi genitor sim, nomine dictus Ulysses,
Ni vestimentis spoliatum te, chlamydemque
Exutum & tunicam, quibus & pudibunda tegun-
tur,
Indignis misere caesumque redegero naves
Ad celeres plagis, lacrimantem & multa querentem.
Sic fatus sceptrum inflixit dorsoque humerisque
plorantis seque incurvantis verbere, de quo
Suffuso exoritur liventi sanguine vibex
Aurati adflictum sceptri, mox ille resedit
Perculsusque metu magno tactusque dolore,
Et turpes tristi lacrimas detersit ab ore.
Hic Danai quamvis moerenti pectore risum
Non possunt tenuisse, aliquisque ita in agmine fatur.
Pro superi! quae jam bona conciliavit Ulysses
Argivis, dum consiliis communia princeps
Commoda procurat, sopitaque suscitat arma.
Vix aliud tamen hoc facto est praeclarius ullum,
Garrula cum jurgatoris compescuit ora.
Quem posthac, ut credo, minus petulante juvabit
In proceres jacere & reges convicia lingua.
Haec inter vulgo se mutua verba ferente,
Murorum in medium procedit terror Ulysses,
Assistitque tenens sceptrum. Quem caesia propter
Ingreditur Pallas, mandatque silentia turbae,
Ultimus ut simul audiret primusque loquentem.
Perciperetque suo dictorum pectore sensum.
Ille infit, verbisque fidelibus ora resolvit.
Nunc te rex inter cunctos Agamemno Pelasgi
Mortales opplere parant, & inurere probris,
Nec praestare fidem, quam quondam tota dederunt

Agmi-

Agmina, & inſtructus patriis exercitus Argis,
Non ante hoſtili ſe velle excedere terra,
Quàm ſubverſa cadant direptae Pergama Trojae.
Qui jam ceu pueri infantes, muliebris & expers
Turba maritorum, queſtus lamentaque fuſis
Ingeminant lacrimis, redituſque cupidine tabent.
Nec tamen ipſe nego miſerum eſſe, dolore reverti
Affectos longo. Siquidem prohibentibus undis
In pelago hibernis, ſaevaque urgente procella
Aura rates uno ſi menſe adverſa moretur,
Corde aliquis dilecta arcetur conjuge triſti.
At nos jam vertens hic novus detinet annus.
Haud igitur deſiderio juſtiſque querelis,
O Danai, hic intra naves ſuccenſeo veſtris.
Attamen & manſiſſe diu, vacuoſque reverti
Turpe nimis fuerit. Quare hanc vos pectore forti,
O ſocii, tolerate moram, dum noſcere vatis
Calchantis poſſimus, an exitus illa ſequatur
Praedicta, an vanis nos verbis luſerit augur.
Scimus enim cuncti & perſpectum corde tenemus,
Voſque mihi teſtes omnes, quos proxima nondum
Proelia cum Teucris dudum commiſſa tulerunt.
Cum Danaum cita colligeretur in Aulide claſſis
Exitium Priamo Trojaeque latura colonis,
Nos liquidos circum fontes altaria donis
Coelicolum, augentes centeno ſanguine fuſo
Sacra ferebamus perfecta ingentia ritu,
Sub Platani rivus, qua ſtirpe perennis inundat.
Hic varia immanis, dictu mirabile, ſerpens
Dorſa ferens maculis, juſſu Jovis excitus, altam
Irrumpit Platanum, ex ara digreſſus, in illa
Paſſeribus ſumma trepidabant arbore rami
Octo graves, inter genitrix quos nona ſedebat.
At Draco pipitu pullos lugubre querentes
Corripit, atque omnes funeſto devorat ore.
Tum matrem plorante ſuorum in funere cantu

Obvo-

Obvolitantem ala tortu revolutus, & altum
Clamantem capit, atque ſuper ſua pignora mactat.
Mox ubi poſt pullos laniarat & ille parentem,
Clara dedit tum ſigna Deus, qui eduxerat illum,
Nam pater hunc ſaxum fecit Saturnius. At nos
Attonita ſtetimus portenta ad talia mente.
Ergo turbatis monſtri formidine ſacris,
Vatidico Calchas ſermone timentibus infit:
Cur oſtenta Deum taciti exhorretis Achivi?
Quae pater oſtendit magni regnator Olympi,
Sera ſed aeterno quae tempore fama celebret.
Sicut enim ſerpens octono paſſere rictus
Iſte cruentavit patulos, nonamque parentem
Adjecit natis, ita nos pugnabimus annis
Marte novem, reſides ſpacioſae ad moenia Trojae,
Et decimo tandem captam ſpoliabimus urbem.
Nunc iis, quae vates cecinit, quia terminus inſtat,
Durate Argivi. Priami neque linquite ſalvum
Imperium, aut nondum capta diſcedite Troja.
Dixerat, at fremitu Danai navalia magno
Complevere, cavae reſonant clamore carinae,
Acta Ithaci diviniloqui dum laude celebrant.
Tum Neſtor dictis haec dicta Gerenius addit.
Heu mihi quid fieri poſſet puerilius iſtis
Quae facitis? quaſi nulla magis ſint proelia vobis
Ignavis cordi. Suntne haec promiſſa fideſque?
Scilicet & conſulta cadent animique viriles?
Non ſecus ac flammis conſumta ardentibus, & jam
Foedera vaneſcent, & junctae numine dextrae
Teſte Deum turpi ſpem fallent crimine veſtram?
Namque quid haec ſibi vult tantae diſcordia litis
Pugnaque verborum? cum nullo fine labores
Et nullo inſiſtat diuturnum cardine bellum
At tu decretum Atrei clariſſima proles
Conſilium urge animo atque inſtaura proelia ductor.
Atque iſtos peſſum ire ſinas unumve duoſve.

Occul-

Occulto excercent qui conciliabula coetu
Necquicquam. Neque enim prius hinc ſolvemus, & Argos
Optatos revehemur, Olympi noſcere quonam
Quam detur manifeſta cadat promiſſio regis.
Namque mihi eſſe fides ſummo à Jove facta videtur,
Indubitata die qua claſſis littore primum
Noſtra neces ad Dardaniae clademque profecta eſt.
Proſpera cum dextra demiſit fulmina parte.
Quare ne reditus ulli ſit tanta cupido
Quin prius in ſervae capta urbe cubilia victor
Teucridos incubuiſſe nurus velit, & ſceleratos
Ulciſci raptus Helenae & lacrimabile probrum,
Quod ſi quis tamen haec fuerit contra improbus auſus
Inſtruere in patriam reditus, attingito navis
Ille palam denſoſque foros nigramque carinam,
Ut primus fuſo meritas det ſanguine poenas.
At tu Rex animo & tecum conſulta revolve,
Rectaque praebeto tibi ſubjicientibus aures.
Non ego te levia aut curis indigna monebo
Quippe tuis, certos jam totis delige caſtris
Quos Agamemno viros populis praeponere Grajum,
Quemque ſuo & generi poſſis, ut ſubſidio ſit
Et genus & populus ſibi. Quod ſi feceris & te
Audierint Danai, mox hoc diſcrimine facto
Ignavique duces, timiduſque per agmina miles,
Et fortes noſcentur item, utriuſque patebit.
Tum facile ipſa tibi res declarabit, an urbem
Expugnare vetet vis adverſaria fati,
Aut ratio belli non vera timorque tuorum.
Neſtoris his verbis Agamemnon talia reddit.
Clare ſenex quam magna tuae eſt facundia linguae?
O mihi ſi Divum patet & cum Pallade Phoebus
Dignentur bis quinque viros adjungere tales,
Publica qui mecum quaerat conſulta ſenatus,

Jam Priami regnum jam noſtro moenia Trojae
Marte cadant faciantque graves everſa ruinas.
Sed me coelipotens magnis Saturnius urget
Juppiter involvitque malis, qui triſtia movit
Jurgia, damnificaeque nocentia praelia linguae,
Mutua quae mecum pro virgine geſſit Achilles.
Auctor egoque fui rabidae temerarius irae.
Quod ſi forte iterum redeat concordia nobis
Jam ſit Dardaniae cladis mora nulla futura.
At nunc ite dapes ſumturi ut bella geramus.
Atque aliquis mucro videat ſit acutus ut haſtae,
Componatque, aliquis clipeum, hic ne pabula deſint
Curet equis, alius nunc certo lumine currus
Undique reſpiciens paret ad certamina belli,
Marte diem certum eſt quoniam decernere totum,
Nec prius incepti requies erit ulla laboris,
Immiſſae dirimant quam proelia dira tenebrae.
Tunc clipei ingentis forti de pectore lorum
Ancipiti in pugna fuſo ſudore madeſcet,
Tunc etiam haſta manus affliget pondere feſſas,
Tunc & equi currus ſudabunt ante citatos.
Quod ſi quem pugnas fugere extra aciemque manere
Velle rates ad roſtratas cognovero, non ſic
Vitabit tamen ille canum volucrumque rapinas.
Haec ubi dicta dedit, magnis clamoribus illi
Erumpunt, feriunt quondam ceu littora fluctus,
Quos ſcopulis gravis infligit pendentibus Auſter,
Ventorum aſſuetis varias perferre procellas
Omnibus à coeli venientium partibus alti.
Concio tum repetit naves dimiſſa focumque,
Intra quiſque ſua accendit tentoria & ignem
Excitat, ut dapibus veſcantur rite paratis,
Atque alius Divorum alium prece ſupplice poſcit
Auxilium, ut lactum effugiat Martiſque furorem,

Sacra

Sacra ferens. At rex Agamemno haec inter opimum
Quinquennem tibi magno bovem Saturnie mactat,
Grajorumque vocat proceres clarumque senatum,
Nestora cum primis atque Idomenea, duosque
Ajaces, ac Tydidem, his sextus Ulysses
Accedit, non ingenio minor ille Tonante.
Sed Menelaus ad hos bello inclytus advenit ultro,
Norat enim curas fratris magnosque labores.
Hi manibus salsas fruges ad sacra tulere,
Atque bovem circum stantes cinxere corona.
Tum sic rex verbis Agamemno precantibus infit:
Jupiter altitonans summi rex maxime coeli
Ne prius occiduas liceat contingere metas
Solis equos, tenebras terris noctemque vehentes,
Quàm dejecta mea Priami fumantia dextra
Tecta ruant, postes inimicus & hauriat ignis.
Ipse cadat lacera confossus pectora veste,
Et densa jaceat sociorum in strage suorum
Hector, at hi circum ductorem in pulvere fusi
Expirante premant tellurem mordicus ora.
Dixerat, at nondum Jovis exorata voluntas
Affuit. Ille quidem sibi sacra oblata recepit,
Ast aucto ingentes cumulavit Marte labores.
Tum prece perfecta salsa cum fruge litassent,
Reflexumque bovem cedunt & tergore nudant.
Secta tegit nidor femorum è compagibus ossa,
Et genuina implicitas celant abdomina partes.
Tum simul adjiciunt crudae undiquae frustula carnis
Quis dehinc materia foliorum experte crematis,
Mox confixa super Vulcano viscera torrent.
Etiam tosta ignis femorum consumpserat ossa,
Et libata Deis gustaverat exta senatus,
Quod superest in frusta secant verubusque refigunt.
Dein referunt assos studiose ex ignibus artus,
Finitoque parant epulas agitare labore,
Et vesci aequali cunctis dape lege tributis.

Cumque exempta fames epulis, potu ſitis eſſet,
Neſtor deinde ſenex ſic ore Gerenius infit.
Maxime Rex Agamemno Atrei clariſſima proles,
Nunc inſtauratis ceſſent certamina verbis,
Atque operi mora quod tulerit Deus omnis abeſto.
Ergo age praecones cogant denſa agmina Grajum,
Armataſque vocent turmas de navibus, at nos
Inſtructas una properemus obire phalangas
Et celeri Martis committere praelia dextra.
Sic ait ille, ſenis neque rex parere recuſat
Utilibus monitis. Tum turba ſonora jubetur
Praeconum ad pugnam Danaum concire phalangas.
Hi quod erant juſſi faciunt, atque agmina cogunt.
Quis illi regem proceres Agamemnona circum
Intermiſti aciemque ſtruunt cernuntque cohortes.
Caeruleis tum nata oculis Jovis inclyta Pallas
Aegida concutiens centeno umbone retextam,
Admirabile opus, cujus centum aureus umbo
Quiſque boum aequaret precium, quam nulla ſenectus
Interituſque ſuo nullus ſpoliaret honore,
Hanc quatiens mediis ſeſe legionibus infert,
Acceleratque gradus & pectora viribus auget.
At confirmatis divino numine Grajis
Gliſcit amor pugnae, bellique cupidine flagrant.
Praelia tum poſcunt avidi, tum praelia malunt
Conſerere, patriam quam claſſe redire ſoluta.
Ac veluti ingentes ubi ſylvas montibus altis
Corripuit flamma, & longe emicat igneus ardor:
Sic radii nitido fulgentis ab agminis aere
Omnia pervolitant late loca & aethera tangunt.
Nec ſecus ac magnae volucrum denſaeque catervae
Anſere multiplici aut grue oloreve guttura longo
Aſia prata petunt liquidique fluenta Cayſtri,
Ac pennis coelo laetis ſpaciantur aperto,
Aequore nunc viridi reſident plaudentibus alis,

Grajo-

Grajorum in ripas ingens effuſa Scamandri
Copia de ratibus caſtriſque exercitus omnis
Eductus ſtrepit. Alnia pedes ſubterque virorum
Subter equumque fremit, pulſataque terra remugit.
Illi incedebant per florida prata Scamandri
Innumeri, aequales foliis & floribus, aut quae
Mille volant veris per ovilia tempore muſcae,
Cum nitidi plenae lactis ſtant flumine mulctrae;
His numero Danaum latos per copia campos
Opplebat, Teucroſque infeſto Marte petebat.
Utque greges magnos caprarum forte in eiſdem
Paſtibus haec quibus eſt confuſos cura reducunt,
Diſtinguuntque levi conamine. Sic legiones
Diſponunt proceres & ab omni parte reformant,
Inſtantem ad pugnam. Quos inter rex Agamemno
Luminibus ſummum referens & fronte tonantem,
Pectore Neptuno ſimilis, valida Ilia Marti:
Taurus ut armentis dominatur agreſtibus ingens
Ille boum princeps, ſic multos arduus inter
Praeſtanti heroas Jovis excellebat honore,
Dicite nunc Muſae quae tecta tenetis Olympi,
Quippe Deae vos eſtis, & eſt praeſentibus acta
Notaque res vobis. Fugiunt nos omnia, quorum
Fama modo ad ſeras tenuis perlabitur aures,
Qui numeruſque ducum & fuerint quae nomina regum.
Nam populi coetum verbis comprendere non eſt.
Non mihi ſi linguaeque decem & totidem ora loquantur,
Indefeſſaque pectore vox procedat aheneo:
Ni Jove natarum nos omnipotente ſororum
Numen Olympiadum doceat monſtretque, ſub alta
Venerit Iliados quae copia Pergama Trojae.
Nunc memorabo duces claſſis cunctaſque carinas.

BOEOTIA SEU NAVIUM CATALOGUS.

BOEotum dux Peneleos & Leitus, atque
Arceſilaus erant, Prothoenorque Cloniuſque
Hos Hyrie civeſque ſequuntur & Aulidos altae.
Quique colunt Schoenum & Scolum, & juga crebra Eteoni,
Et qui Theſpiam, & Coream, & campos Mycaleſſi.
Harmaque qui circum, Ileſiumque habitant, & Erythras,
Quique tenent Eleona atque Hylen ac Peteona,
Ocaleam, firmis Medeonis & oppida muris,
Copas, Eutreſin, foetam Thisbenque palumbis.
Quique Coroneam, qui gramineumque Haliartum.
Quique Plataean habent, cumque his tuus incola Giſſas,
Ardua quique habitant Thebanae moenia vallis,
Oncheſtique tibi lucos Neptune dicatos.
Foecundaeque uvis cives Arnae atque Midiae,
Et Niſſae ingentis, veteriſque Anthedonis orae.
Horum quinquaginta ibant in claſſe carinae,
Biſque decem & centum Boeotos quaeque vehebat.
At qui Aſpledona habent, quique Orchomenum Minyeum,
Triginta implebant fluitantes aequore naves.
Hos dux Aſcalaphuſque & frater Jalmenus, ambo
Martia ducebant proles, quos Actore nata
Azida Aſtyoche clam partu virgo crearat.
Sed Schedius Phocenſe & agebat Epiſtrophus agmen
Naubolidae Iphiti ſoboles generoſa parentis.
Hos cives Cypariſſe tui, & de rupe ſequuntur
Pythonis comites, quique altae moenia Criſſae,
Daulida quique tenent, quique arva colunt Panopei,
His ſe Anemoriaeque & Hyampolis agmina jungunt,
Quique habitant ſacri Cephiſſi ad fluminis undas,
Quique propinquo habitant Cephiſſi fonte Lilaeam.

Qua-

Quadraginta omneſque ſecant hi navibus aequor,
Et parent ducibuſque ſuis, & parte ſiniſtra
Bellica Boeotas acies juxta arma capeſſunt.
Ajax ductor erat populi Locrenſis Oilei,
Ille quidem multo minor ac Telamonius Ajax
Lintei & indutus thoracis ſepta gerebat,
Vincebat cunctos haſtae tamen arte Pelaſgos.
Hunc qui Cynon habent, Opoëntaque Calliaronque
Beſſamque & Scarphen, ſimul Augias & amoenas,
Tarphenque Thronionque Boagrii ad alta fluenta,
Atratis ratibus cum quadraginta ſequuntur,
Ultra qui ſacram Locri arva colunt Euboeam.
Sed qui Euboeam habent virtutis robora Abantes,
Chalcidaque, Iretriamque uvis foetamque Iſtiaeam,
Littoreum & Cerinthon, & alti moenia Dii,
Quique Caryſtum habet, & Styra qui tenet incola miles,
Magnanimum regit hos praeclarus ductor Abantum
Chalcodontiades Elephenor Martia proles:
Fronte illum raſa celeres comitantur Abantes.
Arma parati haſtis hoſtilia rumpere longis.
Hique ſuo complent denas quater agmine naves.
Huic Athenarum linquens firma oppida civis
Accedat populus numero praeſtantis Erechthei,
Quem genitum eduxit quondam tellure Minerva
Intra & opima ſuis delubra ſacravit Athenis,
Nunc bubus atque ovibus venerans colit Attica pubes.
Hos Peteo decies imponit quinque Meneſtheus
Progenitus ratibus, quo non praeſtantior alter
Exornare acies & equos ad bella parare,
Excepto Pylo, quod hic eſſet grandior annis.
Ajacem bis ſex puppes Salamine ſequuntur,
Cecropias propter ſtatuuntque ſua agmina turmas.
His ſe Argiva Phalanx Tirynthiſque incola firmae
Addunt, littoreique ſinus Aſinae Hermioneſque
Et qui Troezena, Ejonaſque, & Bacho Epidauri.

Foecundos linquunt colles, veteriſque Pelaſgi
Aeginae cives, Maſetiſque incola, quorum
Formidandus erat ductor bello Diomedes,
Et Sthenelus Capaneo forti genitore creatus,
Euryaluſque Deis ſimilis vir, tertius, ipſis,
Meciſtei ſoboles Talajonidae inclyta regis.
Sed dux omnium erat Diomedes Marte timendus
Octonis decieſque tegebat navibus aequor.
At quos turrigerae mittunt ad bella Mycenae,
Quique Corintho aderant opulenta, altiſque Cleonis,
Orneas qui cultor habet, qui vomere amoenam
Vertit Araethyream. Tum qui Sicyona relinquunt,
Adraſti ſedes fuerat quae regia primum.
Quique tenent Hypereſiam, atque altam Gonoëſſam
Pellenamque colunt, atque Aegion, Aegialumque
Totum, & latam Helicen, hi centum navibus omnes
Advecti, incedunt Agamemnone rege ſuperbi
Atrida, circum quem dat fortiſſima pubis
Copia, quos inter ſplendentibus eminet armis
Imperio Heroum gaudens & culmine regni,
Et numero ſocium, qui tot ſe in bella ſequantur.
Sed qui clivoſae ingentis Lacedaemonis arva,
Qui Pharen Spartamque colunt, Meſſenque palumbis
Foecundam, & Bryſeas, Augeas & amoenas.
Hos, & Amyclarum quos campi, quoſque marinum
Oppidum Helos miſere, Laaſque ac Oetylus augent,
Omnes & regis fratri parent Menelao
Imperio laeti proprio, ſenaſque carinas
Complentes decies. Armis ſpectabilis ipſe
Hortaturque alios, & prompto pectore raptus
Geſtit cum primis ulciſci, Heleneſque dolores.
Quos Pylus hinc, & quos Arene mittit amoena,
Quique Thrium Alphaei linquit vada, & aedibus
Aepy Nobile

Nobile conſpicuis, Cyparisſeentaque miles.
Qui Pteleonque tenent, quique Amphigenian Heloſque,
Et qui Dorion, Aonides ubi tempore priſco
Oblatum Thamyrin ſpoliarunt carmine Thracem.
Oechalia hic veniebat ab Euryto Oechaliejus,
Jactabat ipſas ſe cantu vincere poſſe
Cantantes Muſas natas Jovis altitonantis.
Ergo illae iratae caecum fecere, modoſque
Eripuere admirandos vociſque liraeque.
Sed Neſtor decies, equitum illos fama, novenas
Ingreſſos rapiebat ad aſpera bella, carinas.
Arcadiae hos iubit & Cyllenes accola montis,
Et buſti Aepytii, imperterrita pectora bello,
Qui Pheneonque colunt, quique Orchomenum pecuoſum.
Quique tenent Ripen, Statiamque ac editam Eniſpen,
Et Tegeos, & Mantinees habitator amoenae,
Et veteres Stymphali Parraſiacque coloni.
Praeerat his ſatus Ancaeo princeps Agapenor
Adjectis ſenis decies in puppibus, ima
Quaque viros multos, belli expertoſque vehente.
His dederat firmas trabibus naves Agamemnon
Caerulei ut poſſent pelagi tranſmittere fluctus,
Atrides, remi ignaris artiſque marinae.
At qui Bupraſiumque tenent, quique Elida ſacram,
Quam multa Hyrmine & loca Myrſinus ultima claudit,
Quae rupem Oleniamque jacent & Aleſion intra,
Quatuor hi ducibus parent, denaeque ſequuntur
Quemque rates, denſo complent quas agmine Epei.
Amphimachus ducit primos & Thalpius, ille
Progenitus Cteato, ſatus Euryto hic Actorione.
Hos Amaryncides ſequitur validus Diores,
Poſtremiſque Polyxenus Dis aequiparandus

Augida moderatur Agasthene principe cretus.
At qui Dulichium linquunt & Echinadas altas
Sacratas procul intra undas salis Elida contra,
Hos in bella Meges ducit Mavortis alumnus
Phylides, dilecte Jovi soboles tua Phyleu,
Dulichium tenuisse ferunt quem patris ob iras,
Ingressos denas quater ad vera praelia puppes.
Magnanimos ducit post hos Cephalenas Ulysses
Quique tacent Ithacen, & Neriton arbore densa,
Qui Crocylea colunt, & qui simul Aegilipa aspram.
Quique Zacynthon habent, quique Epirumque Samumque,
Et quos Antiperaea viros in bella cietis.
Hoc dux consiliis Jove non minor agmen Ulysses
Puppe per undisonas bis sena agit aequoris undas.
Gaudebant Andraemonida ductore Thoante
Aetoli, qui Pleuronem, Olenon atque Pylenen,
Chalcida litoreamque tenent, Calidonis & altae
Moenia, magnanimi postquam defecerat Oenei
Progenies, simul ipse, simul flavus Meleager.
Ergo hunc omnium erat regnum penes Aetolorum.
Ducebatque quater decies super aequora naves.
Cretas at Idomeneus hasta metuendus agebat,
Qui Gnossumque tenent, validis Gortinaque muris.
Lyctum Miletumque & candida saxa Lycasti,
Phoestumque ac Rhytium, praeclaras civibus urbes.
Atque alios, habitant qui Cretes oppida centum,
Idomeneus cunctos hasta metuendus agebat,
Et truce Meriones Mavorte haud segnior armis.
Octonasque vocant decies ad proelia puppes.
Hinc Rhodias naves rapit in fera bella novenas
Tlepolemus procero Alcidae corpore proles.
Has intra Rhodii pubes generosa vehuntur,
Trina Rhodi imperio triplici qui regna tuentur,
Lyndum & Jalysium, insignem & candore Camirum.

Hos

Hos dux Tlepolemus belli regit inclytus armis,
Amphitryoniadae Aſtyoche quem pulcra creavit.
Rapta Ephyres fluvio de Selleente, ubi multa
Divinae Alcides vaſtaverat oppida pubis.
Tlepolemus ſed enim poſtquam alta adolevit in aede.
Fratris ſeſe aviae maculavit caede paternae
Martigenae longa confecti aetate Licymnii.
Ergo rates ſtruere exilio, populumque ciere,
Innumerum qui ſe trans aequora lata ſequatur,
Natorumque minis & territus ille nepotum
Herculidum, inque Rhodum paſſus mala plurima venit.
In populos ternoſque ibi diſceſſere, favente
Saturno genito, Divumque hominumque potente;
Qui magnis opibus locupletes reddidit illos.
Nireus at Syma ternas agit aequore puppes,
Nireus Aglaja Charopoque è principe natus.
Nireus ad Trojam quo non formoſior alter
Venerat, excepto Pelidae corpore Achillis.
Imbellem ſed parva manus comitatur euntem.
Sed qui Niſyrumque tenent Crapathumque, Caſumque,
Et Con Eurypili ſedem junctaſque Calydnas:
Horum ductor erat Phidippus & Antiphus, ambo
Theſſalidae, Amphitryomadae magnique nepotes,
Atque hi ter denis ſulcant maria alta carinis.
Mox quae Martia turba Pelaſgicon incolit Argos,
Quique tenent Alon atque Alopen Trechinaque arva
Et Phthiam, & claram mulieribus Hellada formis,
Nomine Myrmidones & Hellenes & Achivi.
Pelides decies quina hos tegit arbore vectos.
Non opus his Martis tamen eſt lacrimabile cordi.
Deerat enim inſtructum bello qui duceret agmen
Abjectus naves intra bellator Achilles
Briſeidos dudum raptae ſibi virginis ira.
Coeperat everſa hanc Lyrneſſo ingente labore

Thebanaeque altis disjectis moenibus arcis
Quando Myneta etiam atque cecidit Epistrophon, ambos
Tela sua gnaros laetalia spargere dextra
Evenoque Selepiada de rege creatos.
Ergo hujus naves intra ille jacebat ob iram,
Mox repetiturus renovati proelia Martis.
Jam quibus aut Phylace patria est aut Pyrrasus herbis
Insignis Cereri lucus sacer, & pecore Iton
Dives, & aequoreis Antron vicinior undis,
Et Ptelei virides conferto gramine campi,
Vivus adhuc fortis fuerat dux Protesilaus,
Sed tunc defunctum vita nigra terra tegebat,
In luctu Phylacae & lacrimis uxore relicta
Defectaque domo, hunc occidit Dardanus hostis
Ante alios cunctos salientem è nave Pelasgos.
Non tamen his rector desiderantibus illum
Defuit, instructas acies moderante Podarce,
Martigena Iphicli sobole quem Phylacus edit
Dives agri & pecoris, Germanus Protesilai
Iste aetate minor, majorque & fortior olim
Heros Protesilaus erat Mavortius, ergo hunc
Respiciens agmen tamen haud rectore carebat
Invectum decies super aequora nave quaterna.
Jam quicunque Pheras juxta Boebeidas undas
Boebenque Glaphyrasque colunt, firmamque Jaolcum.
Undena ad bellum currunt trabe, natus & illos
Admeti regit Eumelus, muliebre decus quem
Alcestis peperit Peliae pulcerrima proles.
At qui Methonam, & qui Thaumaciae incola rura
Quique tenet Meliboean, Olizonisque salebras.
Tota Philocteten septenis navibus ibat
Turba secuta ducem, tela arca spargere doctum,
Quaeque ratis decies binos socioque vehebat,
Omnes & remos trahere, arcum & tendere gnaros.

Atque

Atque illum saevi percussum dentibus hydri
Insula tum celebris desertum Lemnus habebat
A sociis miserum degentem in vulnere tempus.
Sed paulo post tota requisitura Pelasgum
Turba Philocteten erat ad navalia regem,
Interea quamvis desiderantibus illum
Dux ad bella Medon aderat, quem gignit Oileo
Rhene legitimi natum sine foedere lecti.
Hinc qui Triccam habitant quique altae moenia Ithomes,
Cultor & Oechaliae quam rexerat Eurytus urbem,
Eurytus Oechalieus, trabe ter super aequora dena
Incedunt, gemini moderantes agmina ducunt
Laeta Asclepiadae Podalirius atque Machaon,
Ambo salutari praestantes arte medendi
Post hos Ormeniique Hyperiaeque accola fontis,
Tum quibus Asterium & Titani juga candida sedes,
His Euaemonis est soboles clarissima ductor,
Et quater undivago denas agit aequore naves.
Hos super, Argissae Gyrtonesque incola & Orthae
Quique tenent Elonem, urbemque Oloossonis albam,
Audaci parent rectori omnes Polypoetae
Nato Pirithoi, summus quem Juppiter edit,
Inclyta nupta parit quem Pirithoi Hippodamia,
Tempore quo cum semiferis fera proelia gessit
Hos petere Aethicasque & Pelio abire coegit.
Tum satus hoc, una Martisque propago Leonteus
Quadraginta duces rapiunt ad proelia puppes.
Deserit hinc Guneus Cyphon undenasque carinas
Bis complet validis Enianibus atque Peraebis,
Et qui Dodonae sedes posuere nivali,
Pinguia quique colunt pulcrum ad Titaresion arva,
Flumina Penei decurrunt, cujus in undas
Nec nitidis miscentur aquis fluitantque superne
Non secus ac olei latices super innatat unguen.

Nam

Nam Stygis exoritur ſacro de fonte perennis,
Dii cujus jurare timent & fallere numen.
Magnetum at Prothous ductor Tenthredone natus,
Quique tenent ripas Penei & Pelion altum,
Arma quater denis praefigit bellica roſtris.
Hic regum atque ducum numeruſque & nomina Grajum.
Nunc cane Muſa quis fuerit fortiſſimus inter,
Egerit & primos qui ſtrenuitate jugales,
Agminis Atridum totius ſigna ſecuti.
Eximiae bonitatis equos Eumelus agebat,
Eumelus Pheretiades pernice volatu,
Idem illis color atquae aetas & terga rotunda.
Quas in Pieria arcitenens eduxit Apollo
Foemellas ambas, torvas formidine Martis,
Sed virtute viris aliis Telamonius Ajax
Praeſtabat cunctis dum iraſcebatur Achilles,
Ille etenim facile ante alios praeſtantior omnes,
Hujus erant & equi, ſed naves abditus intra
Roſtratas ponti quibus aequora trajiciuntur,
Atrida infeſtus commota hic mente jacebat
Rex Agamemno tibi. At ſocii per littora late
Et diſcos jacere, & jaculo & certare ſagitta.
Ad currus ſed equos carpentes ſtare videres
Gramina quenque ſuum, lotique apiique paluſtris.
Ipſi exarmati regum tentoria currus
Intra conditi erant, qui tum ductoris egentes
Circum tota vagi errabant per caſtra Pelaſgum.
Jamque ibant acies totos ardere putares
Campos. At mugire ſolum, velut altitonante
Cum Jove commoto tellus pulſata tremiſcit
In Arimis, ſaevi luſtrum, ut fert fama, Tiphoei
Sic Danaum tellus reſonat gradiente caterva,
Sub pedibuſque gemit celerantis pergere turbae.
Nuncia cum Teucris curſu Iris praepete venit
Imperio Jovis, & belli lacrimabile triſti

Indi-

Indicium rumore tulit. Tum concio regis
Ante fores Priami, juvenumque ſenumque coacta
Quaerere conſilium, at volucris juxta aſtitit Iris
Ore ſatum referens Priamo & ſermone Politen,
Qui pedibus fretus ſpecula velocibus alta
In cumulo reſidens Aeſyetae ſenioris
Hoſtilem Danaum adventum obſervare ſolebat.
Huic illa aſſimulata ſenem increpat, atque ita fatur.
Ergo tibi aſſiduis totum conſumere tempus
Dulce ſenex verbis, ut quondam in pace, nec ulla
Inſtantis belli tua pectora cura fatigat?
Aſt ego me memini multa inter proelia, multas
Verſarique virum pugnas, ſed copia tanta
Nunque viſa mihi eſt, oppugnatura propinquat
Urbem quanta tuam, arboreis par copia ramis
Vel quae ſparſa jacet vaſtum per littus, arenae.
At tu, namque labor te in primis hic decet, Hector,
Illos multiplices ſocios, diverſa loquentes,
Qui nunc urbe manent Priami belloque tuentur.
Iliacos muros, ducibus parere jubeto
Quoſque ſuis ſignum imperii populare ſecutos.
Dixit, at ille Deae monitus & verba loquentis
Agnoſcens populi coetum dimittit ad arma.
Panduntur portae, cunctuſque exercitus exit
Ingentique ruunt pediteſque equiteſque tumultu.
Eſt locus ante urbem colle arduus, undique campo
Expoſitus, cliviſque extans & liber aperto,
Appellant Batiaeam homines, Di clara ſepulcri
Nomine dixerunt fortis monumenta Myrinnae,
Hic Trojanae acies ſocialiaque agmina bello
Inſtructa armantur. Ducit Priamejus Hector,
Inſignis galea & procero corpore, cives.
Plurima quem ſequitur Troum & fortiſſima turba,
Et dextra elatas haſtas audace coruſcant.
Dardaniae Anchiſae ſoboles praeclara cohorti
Imperat Aencas, quem vallibus aurea quondam

An-

Anchiſae Idaeis genuit Venus, auſa cubile
Mortalis calcare hominis Dea, non tamen ille
Solus agit turmas, geminoſque Antenore natos
Adjungit ſibi, pugnarum bellique peritos
Archilochum atque Acamanta. Quibus ſub monte Zeliae
Ideo accedit poſitae Tros incola, quorum
Forte Lycaonides producit Pandarus agmen,
Praeclarumque humeris fert munus Apollinis arcum.
Hinc & Adreſtiae, & populoſae cultor Apaeſi,
Quique tenent Pityean & alta cacumina montis
Teriae, Adraſtum ſimul Amphiumque ſequuntur.
Quos ad bella Merops genitor Percoſius, ille
Augurii ante omnes gnarus, prodire vetabat.
Sed non audivere ſenis praecepta parentis
Laetiferi rapiebat enim vis aſpera fati.
At quis Percotae patria eſt, quis Praction, & qui
Setton habent & Abydon & amplae moenia Ariſbae,
Hytracides infert horum Aſius agmina pugnae,
Aſius Hyrtacides, & equis portetur Arisba
Proceris, nigris, de flumine Selleente,
Adductis. Legio mox haſtis denſa Pelaſgum.
Pinguia qui findunt Lariſſae vomere rura
Hippothoo parent, bellatorique Pylaeo
Teutamides Lithus, quem gignit uterque Pelasgus.
Threicias Acamas ducit Piruſque cohortes,
Quam multos Helles includunt littora ponti.
At Ciconum Euphemum ſequitur natio inclyta bello
Troezeno Ceada Euphemum de rege creatum.
Poeonas hinc ducit Pyraechmes arcitenentes
Ex Amydone procul, qua latis Axius undis
Labitur, inque vehit pulcerrima flumina terror.
Paphlagonas gaudere Pylaemone rege videres,

Bellica

Bellica gens Venetum nudos ubi nutrit agreſtes,
Quiquae Cytoron habent, & Seſamon, & loca circum
Parthenii complent fluvii cultoribus undas,
Qui Cromnam Aegyalumque tenent, altoſque Erithinos.
Dux Hodius ſed Halizonum eſt & Epiſtrophus, hi ſunt
Cultores Alybes, argenti ubi origo, remotae.
Myſorum Chromis & ductor fuit Ennomus augur,
Sed non augurio potuit depellere fata,
Occubuitque manu Aeacida jugulatus in undis,
Troum infoelices ubi diſpulit ille catervas.
Jam Phorcys Phrygibus, facit & quem dicere poſſes
Aequalem Diis Aſcanius pugnacibus anteit
Longe ex Aſcania accitis. Sed Maeona Meſthles
Inſtruit ad pugnam, & frater ſimul Antiphus, ambo
Gygaeaque palude & patre Pylaemone nati,
Moeoniae hos ſequitur Tmolo de monte juventus.
Hinc Caras Naſtes armat dux barbarilingues,
Qui Mileton habent, ſilveſtria qui juga Phthiron,
Qui fluxus Maeandre tuos, quos ardua cives
Educit Mycale, Naſtes agit Amphimachuſque.
Naſteſque Amphimachuſque Nomionis inclyta proles
Auro qui Conitus bellum ceu virgo ſubibat.
Sed ſtulto contra mortem nil profuit aurum,
Quo dextra in fluvio caeſum ſpoliavit Achillis.
Sarpedon Lycium & Glaucus ſimul exhibet agmen
Longinqua è Lycia, Xanthi à ſinuantibus undis.

IN SECUNDUM LIBRUM ILIADOS HOMERI

PROEMIUM.

SAEPE de hoc loco quasi praeconia feci optimarum literarum atque studiorum humanitatis, & facienda iterum atque iterum mihi esse intelligo. Ut enim his moribus, & in nostra gente verissimum esse comperimus, quod dicitur, non requiri ad venundandum bonum vinum signum, quod investigari hoc & ultro appeti soleat: Ita plerisque bonis rebus totisque tabernis virtutis, & proclamatione & indicatione & singuli etiam atque exquisita invitatione opus videmus esse. Hic error est unus de gravissimis & deterrimis saeculi nostri. Tanta & tam obstinata neglectio optimarum artium atque disciplinarum, ea virtutis desertio & ejusmodi fastidium occupavit animos hominum, ut quidvis potius agere ac meditari quam salutaribus, & divinis praeceptis sapientiae & honestatis culturae, addicere curam & studium suum, & mentem intendere velint. In quo hoc est inprimis mirum & miserabile, vix adhuc enatam rectitudinem atque veritatem, cum jam primum animi & sententias dignas ac convenientes cum sua coelesti origine concipere, & actiones laudabiles edere incoepissent. Tum igitur & illas impulsas atque debilitatas, & hos de splendidissimis exordiis tam turpiter delapsos fuisse. Recordari enim possumus quae fuerit patrum nostrorum aetate disciplinarum atque artium tractatio, quam nullae aut certe exiles literae & eruditio, quam doctrina obscura atque aspera. Haec nos corrigi, mutari, & laetissima quasi germina sapientiae existere, & philosophiae ramos latissime spargi vidimus. Quanta tum alacritate & aviditate ab illis prioribus tanquam inamoenis quibusdam & tetris ac obso-

obſoletis ſedibus ad hunc nitorem & pulchritudinem atque puritatem ſtudiorum decurrebatur. Quae omnium expectatio, quae cupiditas horum, à quibus tanquam barbariae graviſſimo regno liberarentur. Quae occurſatio, appetitio, quae ſignificationes voluntatis atque promptitudinis conſpiciebantur? Hic ardor atque vehementia quam non diu duravit, quam celeriter refrixit atque evanuit? Pudet me profecto noſtrae vanitatis, vel miſeret etiam infoelicitatis. Cito enim reperti fuere de praecipuis & maximis amatoribus rectiorum ſtudiorum, qui non ſolum ab his deficerent, ſed etiam ad hoſtes illorum & barbariam tranſirent. Qui omnem elegantiam bonitatemque tam intelligendi quam eloquendi contrariam & inutilem judicarent, atque haec contemnere & deridere non dubitarent, quaſi aſſentantes ſuis partibus, alienis ab illorum ſpecie atque ſplendore. Sed ſit hoc non inanitatis neque levitatis noſtrae, ac potius miſeriae & calamitatis temporum noſtrorum, quibus haec ſtudia omni honore deſtituta, omni ſpoliata decore, nuda à favore hominum, privata praemiis in ſumma inopia vagantur atque oberrant. Quae jam vox dolori ſufficere, quae lachrymae moerorem reſtinguere, quae indignitati quaerimoniae ſatis eſſe poterunt. Quid tamen dicemus eſſe, ſtultitiamne an infoelicitatem an utrumque? ab iis etiam in hac parte vulgarem amentiam confirmari atque augeri, qui partim ipſi opinione eruditionis & doctrinae ornati magnam dignitatem conſecuti fuere, partim hanc eandem ſperant atque ambiunt. Quod enim hominum genus eſt philoſophiae infeſtius, quam illi qui aut hujus tenuitate ac ſimplicitate ſpreta, magnificentiam iſtam opum & gloriae concupiverunt, aut qui de hac tantummodo quaſi fructus quoſdam ad ſimilem famem explendam decerpere nituntur? Cum ergo hoc tantum donum benignitatis divinae, quo nihil majus neque melius terris datum, undique ita graviter affligatur & tam periculoſe laboret, ſua imbecillitate, hominum ſtultitia, pravitate, malitia, temporum injuria, ut ſupera & infera in hujus perniciem atque excidium conſentire ac conſpiraſſe videantur, quid nos agimus ſcilicet? aut quae eſſe ſpes poteſt defendendi hujus adverſus tot & tam validos oppugna-

tores? Ego quidem, ut verum fatear, non bonam illam neque firmam habeo. Vincitur enim atque opprimitur augescentibus indies difficultatibus. Veruntamen in hoc conatu quasique propugnatione philosophiae non aliter quam in honestissimo proposito tuendae patriae, ad extremum, & in ultima quoque desperatione perseverandum nobis statuimus, ut prius occumbere & cadere decretum sit, quam cedere loco & ignavia ac formidine atque etiam vi hostili pulsos fugatosque arma animumque abjicere, & qualicunque auxilio illam inter homines divinitatem destituere. Quid enim est in terris divinius philosophia, aut quid omnium aliarum rerum tantam vim habet ut divinitatis nomen atque appellationem mereatur? Haec omnia, quae ad vitam bene ac laudabiliter & beate degendam dispositа atque apta sunt, ea ipsa introduxit & perfecit. Haec ad officia mutua & actionum honestatem genus humanum excitavit & instruxit. Haec hominum inter se voluntates comitate quadam ac mansuetudine temperavit. Cumque in vita communi multa contraria atque ingrata accidere soleant, salutarem haec proposuit distinctionem rerum adversarum, ostenditque alias sibi stultitia & dementia homines imperitos arcessere, alias immitti inevitabili interdum casu ut quasi fatales esse videantur. Harum alteras docuit cavendas & declinandas, alteras aequo patientique animo ferendas esse. Eadem & naturae adita ingressa caussas in hac rerum universitate abditas protulit, & cum originem illarum, tum progressiones, tum vero & constitutionem atque velut munia quaedam demonstravit, & tandem ad quem finem quidque factum, creatum, destinatum esset edisseruit. Illa erexit oculorum mentiumque humanarum aciem in coelum, & deduxit non ad fortuitam, quam cum bestiis communem haberent, sed incredibili voluptate intelligentiae praeditam contemplationem ineffabilis pulchritudinis, ordinis, constantiae, consensionis in quadam admirabili varietate & quasi discursu. Quid ego nunc dicam de eloquentia, quam nemo unquam repertus est tam alienus à doctrina & eruditione quin concupiscceret, & illa praestantibus tantum bonum invideret. Id enim est ejusmodi ut hoc solo excellens natura hominum, qua reliquas

ipsi

ipſi animantes ſuperant, atque infra ſe poſitas tanquam de coeleſti faſtigio deſpiciunt, declaretur, & ad cognoſcendum mriifica ſpecie venuſtatis producatur: ut is qui hoc conſecutus ſit, omnibus aliis rebus illas facile vincere atque anteire poſſit. Cum etiam omnium, quae in vita geruntur atque fiunt magna ſit confuſio & fortunae ſumma incertitudo, ut ſaepe numero prudentes admodum fallantur ſpe ſua & immerito affligantur, contra vero ſtolidi, & voti compotes fiant, & ſucceſſibus augeantur, eloquentia inprimis illa diſtinguit atque ſeparat, quam ut omnia contingant alia, adipiſci non poſſunt fatui atque vecordes, cum ſit opus & effectio animi ſapientis & intelligentia atque peritia rerum atque, ut dícam, ſemel virtutis copia inſtructi & referti. Neque me fugit quam non ſolum haec pars, ſed tota philoſophia multos habeat reprehenſores ac vituperatores, qui non uno quidem illi nomine infamiam huic imponere conentur, ſed ad eundém tamen exitum calumniarum tendere & hanc conſentiente ſtudio criminari ſoleant. Quibus reſpondimus ſaepe alias, at feciſſe tamen hoc & poſtmodo facturi fruſtra videmur. Quid enim efficias veritate rationum apud eos, qui excaecati ſtultitia, & erroribus impliciti, neque quid verum ſit vident, neque quid cum ratione dicatur attendunt? Quid autem poſſit oratio apud illos tales & tam vehementes vel hoſtes vel contemptores ſui? Quin ſtatim obſtrepere audias atque dicentibus reclamare, neque pati illos loqui, neque ipſos velle cognoſcere. Negant horum ſtudiorum ullum eſſe uſum, negant dignitatem habere. Non tam ad virtutem ajunt quam ocii inertiam comparata eſſe. Gravis & criminoſa accuſatio, cujus reſponſionem difficilem, non profecto rei vitium, ſed temporum atque hominum injuria reddit. Si tamen iniquum putatur hominum culpas & peccata in ea transferre, quibus plerique abutantur, multo fuerit certe injuſtius alienae deſipientiae ac improbitatis poenam dare, & externam quandam ignominiam ſufferre. Nemo formam ideo abominandam putat, quod hac ad ſuae pudicitiae & domeſticae famae contaminationem quaſdam abuti comperiamus. Nemo integras vires, neque fortitudinem idcirco damnat quod & multi valentes imbecilliores pul-

sare & fortes ignavos obtruncare consueverint. Illi enim reprehendendi, qui ea, quae subministrat natura ad vitae jucunditatem & commoda, convertunt vel ad suum vel etiam aliorum malum atque perniciem: Non innocentes res culpandae sunt, quas aliqui perverse usurpent. Quod si quis jam etiam formam ingens malum esse perhibeat, quod ob formosae Helenae raptum tot heroes mortem ad Trojam oppetierint, cum vim illi Paris attulisset. Aut ob Orphei lachrimabilem interitum Musicam abominetur, aut ipsam virtutem denique vitandam fugiendamque esse censeat, quae tot tristissimos casus Herculi obtulerit, quos nisi incredibili vi mentis & infracto animo atque corpore nequaquam sustinere potuisset, hunc, quid enim nisi furere credemus, dimittamus, neque committere velimus ut cum insano turpitur rixemus. Ac veteribus quidem & priscis temporibus, cum sapientiae atque eloquentiae professio & quoddam quasi artificium floreret in Graecia, nec non apud barbaros quoque laudem admirationemque inveniret, alio nomine ab invidis haec studia contumeliam & convicium sustinuerunt, quae diluit alicubi copiose & splendide Isocrates. Tum enim professorum avaritia & cupiditas male audiit, qui non virtuti sed lucro operam darent. Quod quidem optarim, aliis salvis, hoc etiam tempore exprobrari & vere objici posse. Ut enim premeret hoc aliquos, qui optima & pulcherrima re perperam utentes magis se quam illam laederent, utque in his philosophiae dignitas forte periclitaretur? Ita quasi caput hujus in tuto esset, neque vita atque salus in discrimen vocaretur. Nunc ea est clades atque afflictio doctrinae ac sapientiae, ut cum non modo qui discant ultro oratione arcessere, cohortationibus excitare atque inflammare, monitionibus instruere & confirmare soleamus, sed cum etiam gratuitam libenter operam, cum nonnulli nostrum facultates ipsi proprias impendant, quod haud scio an unquam factum fuisse reperiatur, professioni suae, tamen deserta destituraque à cultoribus philosophia sine respectu, nuda & egens, solitudines frequentat atque tenet. Neque obest huic illum non dico peccatum, sed ne crimen quidem ullum. Nihil fecit ipsa, nihil commeruit mali. Verum fac-

ſaeculi flagitia & labes, hominum malignitas, veſania, rabies, nocent, ea hanc exagitant atque profligant. Cum nihil ſit in precio niſi audacia in facinoribus, calliditas & verſutia in conſiliis, in ſententiis levitas, divitiae & opes in conditionibus, in moribus ſuperbia, luxus, faſtidium. Haec regnum jam obtinuere, pulſa temperantia, ejecta bonitate, fugata conſtantia, ſublata aequalitate, victa, fuſa, proſtrataque comitate, frugalitate, continentia, modeſtia. Quam longe obſecro haec vita humana ab humanitate ipſa abeſt? In qua pulchritudo & decus virtutis continetur. Quid igitur intereſt inter haec hominum & ferarum ſaecula? Quin hae illis ſuperiores eſſe multis quidem modis videntur. Major in feris celeritas, majus robur, vafricies ſingularis, plurima denique in illis potiora, quae ſi enumerare velim pereſſe copioſus poſſim. Quae omnia non ſolum compenſari ſapientia & virtute, quae eſt hominis excellentia, & in dicendo faciendoque conſpicitur, atque eminet, ſed etiam obſcurari poterant & debebant, cum vero haec abſit & deſideretur, quid utilitatis habet diſſipatos & ritu beſtiarum vagos homines congregatos, & in urbibus collectos & civitatibus conjunctos fuiſſe? Si quae hoc perfeciſſe ſapientia atque eloquentia, beſtiarumque victum & cultum emendaviſſe creditur, nunc exulat toto propemodum orbe terrarum, ſique mortales in ſuis coetibus alieni ab utraque non minus quam ſi eſſent diſſipatiſſimi, ſive aequo & bono, ſive virtute & decore, indiſertam & dementem vitam degunt, convulſis recti pravique terminis, omni bene laudabiliterque vivendi ratione perturbata. Si neque virtuti praemia vel emolumentorum vel gloriae propoſita ſunt, neque vitiis ulla juſta animadverſionis formido impendet. Si neque rudes diſciplina perpoliuntur, neque imperiti doctrina excoluntur, neque prudenter cogitata neque eleganter enunciata probantur ac magni fiunt. Eſt autem veriſſimum id quod Iſocrates egregie ſcriptum reliquit: Non eſſe aliud ſignum certius ſapientiae quam diſertam orationem, ut qui bene dicant eos intelligentia valere neceſſe ſit. Quod habeatur oratio conſtans & cum virtute ac legibus conſentiens pro ſimulachro animi & integritate atque fide gravitateque praeditii.

diti. Quapropter vix ulla alia deformitas & turpitudo aetatis noſtrae major eſt & deteſtabilior, quam haec ignorationis & contemptus optimarum artium atque diſciplinarum & ſtudiorum humanitatis, à quibus non ſolum elegantia & copia orationis ſuppeditari, neque vis contentionum, neque illuſtratio & explicatio dubiorum, ſed conformari etiam mens ad veritatem & animus ſententiarum pondere quaſi ſtabiliri. Ideoque iis rationibus, quibus ad aliis fidem faciendam & in perſuadendo utimur, eiſdem ipſis & in conſultationibus & deliberationibus omni denique cogitatione aſſentimur & acquieſcimus. Neque videtur re ipſa intereſſe quicquam inter eos, qui cum animo ſuo de faciendis & fugiendis, de vero & recto, de honeſto, utili, conceſſis, de jure & aequo, deque his contrariis quaerunt, tum reperta & conſtiruta aliis reſpondent, & eos, qui cauſſas orant & negocia dicendo explicant. Eadem enim quaſi materia eſt, utriſque propoſita deciſionum, & expediendi judicii, dubitationum excluſionis, & eorum omnium, de quibus ambigere & veluti titubare animi ſolent, tollendorum atque removendorum, nominibus quaſique apparatu quaedam eſſe diverſitas videtur. Nam verboſi hi locutores & argumentatores, qui multitudinem non abhorrent, qui fora & ſtrepitus judiciorum non refugiunt, qui fremitum concionum non reformidant, ii oratores appellantur. Qui vero ſapienter ipſi ſecum quamcunque rem conſiderant, prudenter & diſerte reſpondent, atque interpretantur, ii in negociis civilibus conſulti, in literis & doctrina proprie philoſophi vocantur, quodam generis nomine, quo omnia comprehenditur, quae cum ratione, modo, laude, rectitudine fiunt atque dicuntur. Unde nihil poteſt abeſſe quod ſcientiae, eruditionis, ſapientiae ac humanitatis famam tueatur & cuſtodiat. Haec omnia cum philoſophia complectatur & tradituram ſe ſtudioſis ſui promittat, quod deterius aut magis nefarium ſcelus fuerit, quam illam vituperare vel etiam convitiis atque maledictis inceſſere? Aut hujus inſectatores & adverſarii leviuſne ac tolerabilius delinquere, aut minus execrabiles videntur quam ii, qui nefario ſacrilegii ſcelere ſe alligant, & Deorum templa compilant, aut violant? Hi enim pietatem,

exi-

eximiam quidem illam & maximam virtutem, ſed unam convellunt. At illi omnium virtutum fontem & ſummam demoliuntur. Hi graviſſima merentur ſupplicia ob profanatos honores quoſdam inſtitutos & habitos numini. Quid illi? qui ipſam etiam divinitatem in terris polluunt faſtu ac temeritate ſua. Quantus igitur ſe contra hos dicendi campus aperiat, quam juſtae & ſpecioſae cauſae ſuppeditent, videtis: Nos tamen in illorum non accuſatione potius quam philoſophiae defenſione occupari oportere unquam putavimus. Quod autem in iſtas peſtes rerum divinarum atque humanarum diximus aliquid durius, hoc magnitudo ſceleris & ſumma indignitatis exterſit. Neque vero tam invecti in hos, quam protegere & defendere philoſophiam ſtuduiſſe putari debemus. Vobis etiam quaſi ob oculos iſte horror tanti ſceleris ponendus fuit, ut & haec ſtudia majori cupiditate appeteretis, & ab illis retortos & averſos vehementius & pejus odiſſe, & longius refugere atque declinare velletis. De his etiam rebus ſi forte vel hodierna, vel unquam alias habita oratione modum exceſſiſſe videamur, venia dari debebit, & incenſo animo mirifico amore ſtudiorum iſtorum meo, & curae atque ſolicitudini eximiae de patria, quam in tanta ſpe & facultate maximorum bonorum ac planae foelicitatis ipſius & vitae beatae, perturbari atque impediri cum ſtultitia, tum etiam malitia, moleſtiſſime ferrem. Quae vero & à nobis toties vobis ſtudia philoſophiae commendantur, & de quibus aliorum magnifica legitis encomia, ad horum nunc quaſi perennem fontem iterum vos adducimus, unde omnis eruditio atque doctrina ac ſapientia irrigata illos multiplices & ſuavitate atque magnitudine praeſtantes fructus artium & literarum edidit & procreavit. Quod ſi Athenienſium civitati glorioſiſſimum fuit, fruges à Cerere, ut fertur, ipſis demonſtratas & tributas, reliquis gentibus & nationibus diviſiſſe, non minus claritatis & ſplendoris merito conciliaverit huic auctori, illorum, quae ex ipſo manaſſe & ad omnes alios profluxiſſe bona commemoravimus, quaſi in omnes terras & univerſa loca derivatio & diſperſio. Neque me fugit haec ipſa quoſdam credere & dicere fabuloſa & veterum figmenta eſſe, & haec omnia

magis in Homerica ſcripta inculcari, quam inde colligi ſolere. Quorum, ut opinor, ſatis ſuperque refellimus falſiſſimam opinionem, cum proxime plurimorum quaſi fluminum ſapientiae ortus in Homero indicaremus atque demonſtraremus. Quod autem hanc perſuaſionem ab antiquitate acceptam libenter tenemus & ſancte conſervamus, magis veritatem aſſerit quam refutat. Cum enim hoc à plurimis affirmetur, & diuturna praedicatione percrebuerit, ut non novum jam, certum & indubitatum videri haberique debet, praeſertim cum non aliqui tradiderint alios quoſdam de Homericis ſcriptis profeciſſe & ſcientia auctos eſſe, ſibi vero lectionem illius nihil profuiſſe, ſed potius omnes uno ore ſibi illum ad ſapientiam & doctrinam fuiſſe magiſtrum confiteantur, quoque eſt quiſque vir melior, eo honeſtiora & frequentiora teſtimonia beneficii hujus, eruditionis & literarum, illi auctori tanquam Deo ipſi primitias quaſdam alimoniae & nutrimenti diſciplinarum atque artium, rependit & conſecrat. Ex hoc illud eſt natum, ut Graeci quemcunque laudare magnifice & in ſuo genere eſſe principem ſignificare vellent, eum igitur ut Homerum nominarent, quo modo Cicero (*Tuſc.* 1.) ſcribit à Panaetio Platonem appellari. Anaxagoras autem (*Diog. Laert. in vita Anaxag.*) ſummus philoſophus, quem & Periclem & Socratem & Euripidem audiviſſe ſcimus, primus exiſtimatur paulo quam priores ſcripta Homeri lectitaſſe deligentius & praecepta illorum de virture atque juſtitia ſtudio maximo collegiſſe & expoſuiſſe. Hunc ſecutus Metrodorus Lampſacenus neceſſarius & familiaris illius ea potiſſimum notavit, quae ad naturae rerum & cauſarum cognitionem viderentur pertinere. Quantum autem communis conſenſus eruditiſſimae nationis Graecorum huic tribuerit, etiam hinc liquet, quod cum ut à teneris annis & prima aetate optimis praeceptis vitae atque morum juventus imbueretur & educaretur ad eruditionem doctrinae, ſingulari cura anniterentur, inſtituerunt ut pueri legerent Homeri poëmata & ediſcerent, nullam rati educationis meliorem neque utiliorem rationem iniri, quam ſi tantus auctor quamvis imbecilli aetati familiaris fieret, neque alia magis idonea fundamenta ad ſummam perfectio-

fectionem jaci posse, quam in quibus non solùm tota atque integra virtus & sapientia contineretur, sed partes etiam illarum singillatim & quodammodo distinctae inessent. Democritus etiam clarissimus philosophus suorum scriptorum praedicatione Homeri poëmata ornavit, & de carminis bonitate & varietate orationis libros composuit. Huic tamen tanto & humanam conditionem praetergresso auctori, aemulos atque obtrectatores non defuisse, antea diximus. Nam & Xenophanes quidam Colophonius, & postea Zoilus atque Daphida Grammatici hunc arrodere non dubitarunt. Vivum autem fertur odio suo & infectationibus excercuisse nescio quis Sagaris nomine, nihil enim amplius de hoc traditum invenimus. Cum autem memorentur alia multa poëmata, quorum auctor Homerus fuerit, duo opera Iliados & Odysseae, & illum, de quo disserui, omnis doctrinae eruditionisque quasi orbem conficere, & sola sine dubitatione ab Homero elaborata creduntur. Nam ut alia taceam partim minuta, partim grandiora scripta, quae ad hunc auctorem referuntur, quoddam cui nomen Oechalia, esset, compositum à Creophylo Samio, cujus & Plato meminit, amico & hospite Homeri, propter bonitatem Homeri visum atque habitum traditur. Quod & quodam epigrammate significatur, quo poëma introducitur veluti deplorans hanc injuriam alienationis, tali sensu.

Sum Samii labor, illius quondam hospes Homeri
Qui fuit, & casus Euryte ploro tuos,
Flavam Jolemque simul. Sed Homeri dicimur esse
Scripta, Creophyli quae Jove teste sumus.

Sed de his verba facere in praesentia non decrevimus. Quod autem Plato videtur & ipse minus praeclare sentire, & loqui inclementius de Homero, quale esse existimandum, & de reprehensione illa tota sententiam atque judicium statueramus nunc etiam proferre, & interponere quasi honorariam cognitionem nostram, hoc enim concedi nobis recte posse arbitrabar, utriusque studiosissimo & maximo amatori, sed intelligo me prolixiorem quam fortasse oportuerit fuisse, neque etiam hanc disputationem & veluti scholam, quae breviter absolvi non

queat,

queat, attexendam insuper esse, quam tamen alio magis idoneo tempore, si videbitur, explicare vobis non gravabimur. Nunc igitur ad propositum opus & laborem explicationis secundi libri Iliados accedamus, quae inscribitur ῥαψῳδία. β'. Deque hoc nomine diximus antea quoque. Atque haud scio an idem, qui postea ῥαψωδοὶ, prius Ὁμηρίδαι dicti fuerint. Quamvis non lateat me distinxisse haec nomina plaerosque; qui tradididerint Ὁμηρίδας fuisse posteritatem Homericam, qui solerent generis sui poësin publice recitare atque concinere. His deficientibus successisse alios non magis Homericum genus, sed similes artifices carminum illius, à quibus multis in locis haec corrupta & depravata, multos etiam versus passim insertos quasique suppositos esse commemoratur. Primas autem in hac professione & opere tenuisse ferunt Cynaethi Chii sodalitium, & eundem auctorem esse hymni in Apollinem, qui sub Homeri nomine legitur, eumque primum Syracusis decantasse eas, quae Rhopsodiæ vocatae sint, vel quia tenerent in manu virgulam cantores illi, vel quia diversas partes poëseos Homericæ concinnarent, ut argumentum serie quadam contexeretur, vel quia versus, qui sunt στίχοι olim ῥαβδοὶ dicerentur. Sunt etiam qui tradant hos primum ἀρνωδοὺς appellatos, quod victori in hoc Musices certamine praemium dari soleret agnus. Cum autem postea dispersum prius & dissipatum utrumque opus collectum & compositum esset, tum de consentiente & apta cantilena ῥαψῴδους vocatos, qui versus connecterent & convenientem in jungendis illis ordinem servarent. Sed de his satis vel potius nimium, neque enim tales narrationes vel utilitatem vel incunditatem aliquam praecipuam habere possunt.

ARGU-

ARGUMENTUM SECUNDI LIBRI

ILIADOS HOMERI.

JUPITER noctu, ita ut fit, volvens animo suo quae superiore die petiisset Thetis à se, & quid ipse illi promisisset, cum ante oculos sibi versaretur Achilles, hoc consilium coepit. Somnum jubet suis verbis hortari Agamemnonem ut universos Graecos armare velit. Adesse enim tempus Trojae expugnandae. Ille veritus ut multitudo ab se alienior imperata libenter fecerit, de principum sententia tentaturus animos militum pro concione, suadet ut in patriam una secum revertantur, omissa Trojae obsidione, in qua tam longum tempus frustra consumsissent. Quare non intellecta perfacile ad id quod maxime cupiebant Imperatoris oratione adducuntur. Itaque passim totis castris reditus apparatur. Totque annis frustra laboratum esset, nisi Ulysses subjiciente Minerva, Agamemnone reliquisque dubitantibus, ipse ad sedandum motum & retinendum exercitum Imperatoris munus obiisset. Quibus praeclarissimis conatibus obstrepentem Thersitem sic accepit, ut hoc exemplo reliqui ad imperia ducum capessenda instruerentur, cum maxima admiratione Ulyssis. Haec sequitur luculenta oratio, qua ille Graecis suadet ut durare in bello, neque prius desistere velint ab oppugnandis Trojanis, quam Ilium coeperint, in quam sententiam & Nestor quaedam gravissime locutus, Agamemnoni utilem ordinandi exercitus rationem demonstrat. Tum ille re divina facta vocatisque Graeciae principibus copias instruit. Quae deinceps ordine recensentur, exponiturque navium numerus, quibus advecti essent Graeci. Postremo & Trojanorum duces atque auxilia commemorantur.

Somnia

Somnia Beta refert, populi coetumque rateſque.

EXponemus enim verſibus Homericos verſus, non ſpe laudis alicujus in hoc genere, ſed ut noſtra ſtudia excitemus exemplo noſtro. Ut autem interpretis munere, quod ſuſcepimus, diligenter fungamur, non longe à verbis diſcedemus, ac illis potius, quantum quidem latinae linguae nobis comperta proprietas ſinet, inhaerebimus.

1. Ἄλλοι μέν ῥα Θεοὶ.) Ex hoc illud Virg. Aen. IX. 224.

Caetera per terras omnes animalia ſomno,
Laxabant curas & corda oblita laborum,
Ductores Teucrum primi & delecta juventus,
Conſilium ſummis regni de rebus habebant.

Et fortaſſe hoc quoque Aen. VIII. 26.

Nox erat & terras animalia feſſa per omnes
Alituum pecudumque genus ſopor altus habebat.
Cum pater in ripa, gelidique ſub aetheris axe
Aeneas triſti turbatus pectora bello
Procubuit &c.

Ἱπποκορυσταὶ.) De copiis equeſtribus συνεκδοχικῶς & pedites intelligendi. Facit autem mentionem militum potiſſimum, quia de bello hiſtoria texitur, cum noctu etiam in pace dormiri ſoleat. Sed ἱπποκορυσταὶ ſunt, equorum agitatores, ſive equeſtria praelia facientes. Κορύσσεσθαι enim armari vel incitari ſignificat, ut ιλ δ'. 442. Ἦτ' ὀλίγη μὲν πρῶτα κορύσσεται & ιλ. π'. 130. Πάτροκλος δὲ κορύσσετο νώροπι χαλκῷ & mox. πόλεμόν τε κορύσσων. Placuit quibuſdam ſignificari hac voce & jubas equinas, quibus galeae bellatorum exornari quondam ſolerent.

2. Νήδυμος ὕπνος.) Unde non cito expergiſci aliquis poſſit. Νῆ enim negat, ut νηποινεὶ *impune*, νηριθμοὶ *innumeri*. Sed ex hoc ſolvitur quaeſtio, cum nunc dicat non potuiſſe ſomnum capere Jovem, quare in primo obdormuiſſe dixerit? Non enim pernoctare in quiete potuiſſe ait, ut Virgilius Aen. X. 217. *Neque enim dat cura quietem.*

3. Μερμήριζε.) Quaeſivit cum animo ſuo, aut variis in cogitationibus agitabatur ut οδ. δ. 791.

Ὅσσα

Ὅσσα δὲ μερμήριξε λέων ἀνδρῶν ἐν ὁμίλῳ
Δείσας, ὁππότε μιν δόλιον περὶ κύκλον ἄγωσι.

5. Ἦδε δέ οἱ) *Haec alternanti potior ſententia eſt.* Nam & cum ſuperiores verſus fecit, ad verbum μερμηρίζειν Homericum reſpexiſſe Maro videri poſſit, hos inquam:

Atque animum nunc huc celerem nunc dividit illuc,
In parteſque rapit varias perque omnia verſat.

Aen. IV. 285.

6. Πέμψαι ἐπ' Ἀτρείδῃ.) Sicut Il. ε. 327. Νηυσὶν ἐπὶ γλαφυρῇσιν ἐλαυνέμεν, *ad naves*, vel eſt ἀναστροφή, ut ſic ordinari poſſit, ἐπιπέμψαι τῷ Ἀτρείδῃ, id eſt, *immittere Agamemnoni.*

Οὖλον ὄνειρον.) ὄνειρον interpretati ſumus ſomnum. Intelligitur autem Deus quidam auctor viſorum, quae per quietem & ſoporem, hoc eſt dormientibus offerri ſolent, quae ſomnia dicuntur, ut apud Ovidium quoque in ſomni illa regia collocantur. Conſuevere autem Graeci poëtae iis, quae uſu venire in natura rerum aut accidere hominibus cernuntur, ut ſunt quas ποιότητας & πάθη vocant, corpora quaſi quaedam per εἰδωλοποιΐαν affingere: & exprimere notiones noſtras ſimilitudine quadam formae. Ut fama eſt apud Maronem efficta, & apud Homerum, ἔρις itemque ἄται & λιταί. Ita faciunt de iis, quae accidere aliis rebus ſolent ipſi naturas ſeu οὐσίας, ut hoc loco Deus quidam ὄνειρος introducitur. Quare autem οὖλον hunc vocat? Grammatici volunt nocentem accipi nunc oportere, qui miſſus eſſet ad decipiendum Agamemnonem, cujus error exitialis fuerit Graecis, cum vox molle etiam & placidum notet. Sed eadem & implicationis & cincinnationis habet ſignificationem, unde & crines οὖλοι & panis οὖλος, & manipuli οὖλοι nominantur. Atque haec congruere appellatio videtur ſomniorum Deo, qui θαυματοποιός ſit. Neque enim ſomniis quicquam magis intricatum aut, ut ita loquar, magis criſpum eſſe poſſit. Atque haud ſcio an non ſit οὐλὴ cicatrix à ſanitate, ſed potius à corrugatione cutis. Quin etiam οὖλος ἀστὴρ Il. λ. 62. non tam ὀλέθριος, quam cincinnatus intelligi videtur poſſe, ut hac ſignificatione crinitam ſtellam, id eſt, Cometen notari accipiamus. Sed de hoc ſtatuet quiſque, quod voluerit.

8. Βάσκ'

8. Βάσκ' ἴθι.) Repetitio est proprietatis linguae, ut *nunc jam*, & *eja age*. Hoc loco quaeritur cur non fiat, quod somnus divinitus immissus nunciaverit. Ac alii aliter Jovem à mendacio liberant, quod ut opinor non admodum necesse fuerit, cum & hoc sit referendum ad illas multiplices species σοφισμάτων, quibus mortales, Θεοὶ σφάλλουσι κρείττονες πεφυκότες, ut Euripides scripsit. Sed ita aliqui hunc excusant, quod jusserit educi exercitum ad Trojam oppugnandam πανσυδίη, hoc est universum, Agamemnonem hoc non animadverso, cum reliquisset, praestantem virtute Achillem, & socios illius Myrmidonas, nequaquam contemnendam copiarum partem, non paruisse monitis Jovis. Quid autem est quod dicit, consensisse in excidium Trojae omnes Deos precibus motos Junonis, quod sequens historia manifeste refellit. Hoc igitur satis liquide & plane falsum & fictum est. Aristoteles in libro de fallacibus conclusionibus, id est, ἐλέγχων σοφιςικῶν, ubi de accentuum ambiguitate loquitur duo Homerica exempla adducit, quorum unum est ιλ. ψ. 328. Alterum adducit de somnio Agamemnonis, quod Jupiter dixerit, †. διδόμεν δέ οἱ εὖχος ἑλέσθαι. Sic enim scribere, qui Jovi quasi patrocinentur, non δίδομεν, ut Jupiter victoriam jubeat Somnum conferre Agememnoni, & sit διδόμεν pro διδόμεναι, & hoc rursum pro διδόναι, in significatione imperativi. Si enim esset δίδομεν, diceret se addicere illi victoriam, quae cum non sequuta fuerit, mentiretur. Sed hoc hemistichium nusquam in Homeri legitur libris, iis quidem quos habemus, ut alio exemplo Aristotelem usum esse appareat, nisi memoria lapsus fuit, ut quibusdam videtur in mentione Calypsus libro secundo Ἠθικῶν Νικομαχείων, & tertio τῶν μετὰ τὰ Φυσικὰ, ubi fecerit apud Homerum Hectorem κεῖσθ' ἀλλοφρονέοντα, cum non legatur ἀλλοφρονέων sed ὀλιγηπελέων. ιλ. ό. *.

13. Ἀμφὶς Ὀλύμπια) Ἀμφὶς φράζονται, id est *dissentiunt*, ut

†. Male hic scribitur ἑλέσθαι, apud Aristotelem reperies ἀρέσθαι, neque is memoria lapsus est. Locus enim legitur Iliad. φ. 297.

*. Frustra quaeres hoc hemistichium apud Aristotelem iis libris, qui citantur; sed forte is scripserit, vel in animo habuerit locum ex ιλ. ψ. v. 698. ubi est κὰδ δ' ἀλλοφρονέοντα.

ut οδ. ά. 54. de columnis Atlantis αἳ γαῖάν τε καὶ οὐρανὸν ἀμφὶς ἔχουσι. Mox ἀμβρόσιος ὕπνος, *dulcis ſopor*. Nam Deorum cibum ſuaviſſimum & fragrantiſſimum Ambroſiam dicit eſſe Homerus. Et oleum ἀμβρόσιον appellavit ſuaviſſimi odoris ιλ ξ'. 172.

23. Εὕδεις Ἀτρέος.) Eleganti uſus eſt proaemiolo, in quo eſt memorabilis ſententia, quae principes hortatur ad vigilantiam, & curam ſubditorum. Ita & attentum breviter reddit Agamemnonem, cum officium ipſi ſuum in memoriam revocat, & auctoritatem nuncii conſtituit, qui à Jove ſe miſſum diceret. Καρηκομόωντας *capillatos* priſco more Graeciae. Εὐρυάγυιαν, latis viis ſeu regionibus urbem, & de hoc magnam dicit.

34. Μελίφρων.) *Mellitus* vel *melliti ſenſus*, id eſt gratus & jucundus. Ita enim placidus eſt ſomnus & quaſi amoenorum viſorum, & apud Theocritum ὕπνος μέλιτος γλυκίων dicitur.

37. Φῇ γὰρ ὅγ'.) Id eſt ἐκεῖνος ἔφη, hoc eſt πεπεισμένος ἦν. Jam ſibi perſuaſerat futurum illo die ut Trojam caperet, ignarus divini conſilii, & mox θήσειν γὰρ ἔτ' ἔμελλεν ἐπ' ἄλγεα, dixit τιμήσει, ut ſit ἐπιθήσειν ἄλγεα Τρωσὶ καὶ Δαναοῖς, objecturum illum miſerias & luctus tam Graecis, quam Trojanis de belli proeliis.

41. Ἀμφέχυτ' ὀμφή) *Circumfundebatur voce divina*, id eſt, in auribus tum etiam illius verba ſomnii reſonabant. Ac nunc deinceps veſtitus virilis deſcribitur. Χιτὼν tunica interior, quod quaſi circum membra fluat, hoc eſt ἀπὸ τοῦ περιχεῖσθαι τῷ σώματι, poſito *i* pro, εἰ. ut in ἰλεὸς: quemadmodum ajunt, ὅτι εἰλοῦνται, qui illo morbo affliguntur, & πέδιλα ἃ περιειλοῦνται τοῖς ποσί. & ἵλαι atque ὅμιλος. Νηγάτεον, quid ſignificaret, quaeſivere. Atque aliqui acceperunt recentem, aliqui molliter & ſcite pertextum, aliqui etiam nulla artificis manu elaboratum, ſed divini operis, ut ſit νὴ, quemadmodum in νήγρετος negativa, ita hic jam erit χιτὼν ἀχειρόμητος ſeu ἀχειρότευκτος. Φᾶρος, pallium ſignificat, huic poëtae etjam muliebre. οδ έ. 230.

Αὐτὴ δ' ἀργύρεον Φᾶρος μέγα ἔγνυτο νύμφη.

Nam illic laena, id est pallio graviore vel duplici, ut ιλ. ν'. 133. Ἀμφὶ δ' ἄρα χλαῖναν περονήσατο Φοινικόεσσαν, διπλῆν ἐκταδίην. Contra frigora comparato Ulysses vestitur, ut navigaturus, Odyss. ε. 229.

Αὐτίχ' ὁ μὲν χλαῖνάν τε χιτῶνά τε ἕννυτ' Ὀδυσσεύς.

Ut paulo post etiam τὴν χλαῖναν, id est, pallium abjicit, Et Carthagini Aeneae *Tyrio fulgebat murice laena, demissa ex humeris.* Virg. Aen. IV. 262. tempore scilicet hiemali, ut ostenderat ante? *Dum pelago desaevit hiems.* & postea: *Quin etiam hiberno moliris sidere classem.* Sed quia Agamemno bellator nunc est, & in expeditione versatur, accipere, ut opinor, possumus militare pallium, seu paludamentum, Graeci χλαμύδα & χλανίδα dixere, πέδιλα à pedibus, talaria, ut. Virg. Ibid. 239.

Primum pedibus talaria nectit.
Ὑπὸ ποσσὶν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα.

45. Ἀμφὶ δ' ἄρ' ὤμοισιν.) Id est, ἀμφεβάλετο τοῖς ὤμοις, *Suspendit de humeris ensem argenteis clavis insignem.* Ξίφος autem Homerus etiam Φάσγανον vocat, ut ιλ. π'. 337.

Τὼ δ' αὖτις ξιφέεσσι συνέδραμον, ἔνθα λύμων μὲν
Ἱπποκόμε κόρυθος φάλον ἤλασεν ἀμφὶ δὲ καυλὸν
Φάσγανον ἐρράισθη.

Vocarunt & σπάθην à stringendo. Sed apud Xenophontem περὶ ἱππικῆς, ξίφος gladium significat minus latum & ad ictus punctim inferendos magis idoneum, μαχαίρα autem, quae & κοπίς, latiorem ensem ad plagam caesim faciendam opportunum. Quorum hi quondam Gallici, illi Hispanici seu Iberici, quibus & Romani usi, appellati fuere. Hactenus exornatur & apud Maronem Evander, cui tamen pro pallio pantherae pellis applicatur Aeneid. VIII. 457.

Consurgit senior tunicaque inducitur artus.
Tum lateri atque humeris tegeaeum subligat ensem.
Demissa ab laeva pantherae terga retorquens.

46. Εἵλετο δὲ σκῆπτρον.) Scipionem regium Vulcani opus, ut postea dicitur. Haec enim insignia principatus fuere apud veteres, quia seniores ipsius etiam naturae ordine, & hominum consensu praeesse debent. Seniorum autem gestamina

mina ſcipiones, ut incedant firmius baculis niſi. Sed regum & principum ſcipiones, conſpicui precioſa materia atque opere ipſo fuerunt. ut, Achilles. ιλ. ά. 245.

— Ποτὶ δὲ σκῆπτρον βάλε γαίῃ.
Χρυσείοις ἥλοισι πεπαρμένον.

Et Ovidio Metam. 1. *Sceptrum eburnum.* Maroni Aen. xi. 238. *Et primus ſceptris Latinus*, cum ſcilicet & alii proceres adeſſent cum ſceptris. Denique σκηπτόχεις βασιλῆας communiter Homerus appellat.

48. Ἠὼς μέν ῥα.) Matutini temporis ab ortu aurorae deſcriptio. Maro aliter non Dius, ſed hominibus afferentem lucem auroram introduxit lib. xi. 182.

Aurora interea miſeris mortalibus almam
Extulerat lucem, referens opera atque labores.

52. Τοὶ δ' ἠγέειροντο.) *Cogebantur*, thema ἀγείρω.

53. Βουλὴν δὲ) Alicubi legitur βουλὴν δ' ἄρ, eadem ſententia. Egregia autem conſultatione proponitur à poëta, & imperator introducitur prudens, qui non ſtatim ſuum animum multitudini aperiat, ſed communicet prius rem cum ſenioribus, id eſt Ducibus, de quorum ſententia illam pro concione poſtea exponeret.

55. Πυκινὴν ἠρτύνετο.) Βουλὴ, id eſt *conſilium*, ſignificat tam rem, id eſt, deliberationes, quam coetum deliberantium, ut ἀρχὴ magiſtratus, honorem & hominem. Δικαστήριον, locum & coetum judicii. Πυκινὴν autem βουλὴν denſam vocat, id eſt grave & ſapiens conſilium atque etiam ſecretius, ad haec enim omnia denſitatis intellectus transferri poteſt.

56. Ἐνύπνιον) *in ſomnis* ſeu *per quietem* ἐπιῤῥηματικῶς, & mox εἶδος, μέγεθος, Φυλὴν, *faciem*, *ſtaturam*, *habitum*. dixit, & ἀμβροσίην διὰ νύκτα, vel *jucundam*, quies enim hujus temporis propria. Dulcedinem igitur ſomni & hujus gratiſſimam quietem indicat epipheton. Vel ut Grammatici nugantur, ἀμβροσίη quaſi ἀναβροτίη, quod noctu mortales non obambulare, neque diverſari in publico ſoleant.

72. Ἀλλ' ἄγετ' ἄι νέν πως) *Nunc hoc agite*, inquit, *ſi quo modo induere arma poſſimus Graecis.* Innuit igitur poëta

imperatorem dubitaſſe de voluntate militum, & intellexiſſe hos jam belli pertaeſum eſſe, atque ita deinceps ſuam ſententiam exponit, quam illi ſequuntur. Θωρήξομεν, id eſt *armemus συνεκδοχικῶς*, atque eſt vel modi ἐναλλαγὴ, vel vocalis συζολὴ, quae perhibetur Jonicae fuiſſe dialecti. Intellectus enim requirit ſubjunctivum modum. Ἡ θέμις ἐςὶ, vel, *ut par eſt*, aut *quemadmodum fieri ſolet*, vel, *quatenus me decet, & rectum eſt.*

73. Πολυκλῄίσι.) Interpretantur μεταληπτικῶς, ut ſit multis remis inſtructas naves. Nam κλῄίδας eſſe ſedilia quaedam in navibus remigum.

78. Ἀγορήσατο καὶ μετέειπε.) De hac elocutionis forma alibi diſſeruimus, non enim ejuſdem ſignificationis verba, quaſi à balbutiente poëta, repeti exiſtimandum. Sapientiſſime autem vir Neſtor, etſi aſſentitur imperatori, & ſomnio credit, tamen ſubindicat dubitationem & formidinem ſuam. Νοσφιζοίμεθα, averſaremur, inquit, eum qui narraret haec nobis.

84. Βυλῆς ἐξῆρχε.) De Senatu primus exiit, eumque alii exurgentes & ipſi ſecuti fuere.

87. Ἤϋτε ἔθνεα.) Prima haec parabola Homerica apicularum, animalis non grandis quidem illius, ſed multiplici laude celebris. Et notantur in his verſibus ea, quae ὁμοιόπτωτα vocantur, βοτρυδὸν vero de agmine denſo examinis dixit, ut Georg. IV. 558.

Et lentis uvam demittere ramis.

90. Ἄλις.) *Confertim*, & ἀλίσαι *cogere* ſeu *congregare.* πεποτήαται ἰωνικῶς, à verbo ποτῶμαι.

92. Ἐξιχόωντο.) Significat verbum inceſſionem, ut ιλ. δ'. 422. Τεύχεα ποικίλ' ἔλαμπε, τὰ εἱμένοι ἐξιχόωντο, item ἴλαδὸν, *denſo agmine*, ſeu *turmatim*, & *facere* ἴλας proprie equitum, propter converſionum crebritatem.

93. Ὄσσα.) Rumorem, Jovis nuncium dicit. Nam fit ut hi divinitus ſaepe ſpargantur, & voluntates atque animos hominum commoveant. Δεδήει, *exarſerat*, ut intelligamus vehementem fuiſſe incitationem. Τετρήχει *fremebat concio*, πεποιημένως ut opinor, alii à ταράσσεσθαι duxere, id eſt *tumul-*

multuabatur, formatio eſt ὑπερσυντελικὴ abjecto augmento. Σταδὴν, *vix tandem conſedere*, & paulo ante λαῶν ἱζόντων, *occupantium ſedes*, ἐρήτυθεν, *tenuerunt ſedes ſuas*, formatione aeolica, & eſt paſſivum poſitum activi loco ὁ. 723. Αὐτόν τ' ἰσχανάασκον ἐρητύσντό τε λαόν. Niſi quis auſit facere ut καθ' ἕδρας dirimat, ita enim accipi poterit, collocatos fuiſſe Graecos in ſedibus ſuis, ἀνὰ δὲ κρείων Ἀγαμέμνων ἔσχε. Τμητικῶς ἀνέσχε δέ.

103. Διακτόρῳ ἀργειφόντῃ) Nuncium Mercurium à poëtis introduci conſtat. Ἀργειφόντης autem quia Argum, vel hominem, vel canem oculatiſſimum cuſtodem Inus, juſſu Jovis interemerit. Aut quia ſit numen hoc purum & φόνου καθαρόν, id eſt *pacis*. Sed & intelligi poſſe exiſtimo nitore quodam conſpicuum Mercurium, quod ut deſtitutus priorum auctoritate affirmare non auſim, ita ſtellæ Mercurialis σιλβώσης appellatio adjuvare poſſit.

104. Πέλοπι πληξίππῳ.) Pelopa equeſtrem vocat. Nam & equeſtri certamine viciſſe Oenomaum, & obtinuiſſe praemium victoriae Hippodamiam fertur. Genus autem Homerus Agamemnonis ſic à Jove deducit, ut mox dicemus, in quo poſteriores, neſcio quid, innovarunt. Quae relinquamus ſane nunc, hoc autem conſideremus, regnum Agamemnonis & principatum legitimum, id enim ſceptrum accipiendum, regum inſigne, poëta ab ipſo Jove per Mercurium deducere ad Agamemnonem. Nam ſapientia & eloquentia magnis viris divinitus poteſtatem in alios confert, ut hos praeſtare atque dominari reliquis, non ſolum humanarum legum, ſed divinae etiam conſtitutionis jus quoddam jubeat. Sed genus Agamemnonis ita deducitur.

Juppiter ſuſcepit, ἐκ Πλουτοῦς τῆς Ταντάλου, vel ut alii Κρόνου Tantalum.
Hic ex Euryanaſſa Pelopem.
Hujus & Hippodamiae filiae Oenomai,
Atreus & Thyeſtes.
Atrei & Aeropes Creticae mulieris, filii
Agamemnon & Menelaus.
Thyeſtae filius Aegiſthus.

105. Αὐτὰρ ὁ αὖτε) Aeolica dialecto, vocativi terminatio posita pro nominativo. Nihil autem innuit Homerus de illa horribili dissensione, & nefariis odiis, quæ excercuerint hi fratres inter se, ut Tragici fecere, sed Thyesta ut junior frater succedit in administratione regni majori Atreo, & illius filios curat ac tuetur summa fide, atque de his maximo nato Agamemnoni tradit sceptrum ac regnum paternum. Hoc sceptrum summa religione venerari Chaeronensis scripsit Pausanias, & appellare δόρυ, quod hastam notat, ac suspicatur in Phocida delatum esse ab Electra filia Agamemnonis, locus extat in Bocoticis.

110. Ὦ φίλοι ἥρωες.) Secundus Homeri liber exempla habet eximia deliberationum & suasoriae materiae, quod & ipsum annotavit Fabius. Hoc autem loco introducitur Agamemno simulata oratione cohortans milites ad fugam, hoc est festinatam reversionem in patriam. Quae oratio est, ad consilium tentandi animos militum, summo artificio accommodata. Primum autem miserabilem fortunam belli deplorat, & adversos casus conqueritur. Deinde Trojanorum vires hoc nomine extollit, quod ipsi, quamvis pauci, tamen auxiliis vicinarum gentium subleventur & defendantur, postremo diuturnitatem & tædia belli commemorat, patriaeque & conjugiorum mentione ad reditum animos Graecorum concitat. Sed inter haec passim ejusmodi sententiae inseruntur, ut nemo nisi ignavus tali oratione moveri possit, ac fortes potius in spe expugnandae Troiae confirmentur. Quomodo enim Jupiter, qui ante promiserat victoriam, nunc relinquere bellum jussit? Idem si est urbium vastator, quamvis longum fiat, Trojam etiam certe delebit. Quanta autem turpitudo haec putanda, cedere tantam multitudinem tam paucis, quamvis auxilius externis adjuventur? Reliqua est mora belli & respectus suorum, quae fortes non abstrahere solent à virtutis & laudis proposito. Itaque Imperatorem periculum videmus facere voluntatum militarium, & tentare animos multitudinis, ut intelligere possit utrum promtitudo ad bellum gerendum, & fortitudo ac patientia in his etiam tunc duret, ut si intellectum sit, fractos esse, ad confirmandos ipsos consilium & oratio

adhi-

adhibeatur, quemadmodum & fit. Nam & valde properant bellum relinquere, & vix retinentur, & tamen poſtea praeſentiſſimis animis, & magno ardore illud gerunt. Atque has imperatorias artes, ut nobis poëta utiliter proponit, ita hoc quoque diſcendum, interdum incidere atque obiici principibus tantas difficultates, ut niſi divinitus ſuſtentarentur, & ipſi ruerent, & omnia ſubvertentur. Itaque arceſſitur & hoc loco Minervae numen, quod fulciat auctoritate & eloquentia ſapientiſſimi viri Ulyſſis laborantes res, & revocet ab errore multitudinem, & animos illorum convertat ad reſpectum laudis, & decoris. Quo loco egregie docet Homerus, illos motus heroicos & eximios, quibus animi impelluntur ad aggreſſiones rerum gravium & arduarum eſſe divinos, ideoque ſucceſſus nunquam abſunt, ſed praeter omnium opinionem, & ſpem cum admiratione maxima incepta haec foeliciter abeunt, & praeclara κατορθώματα exiſtunt, quod in audacia & temeritate humana fieri non ſolet. Nam celeriter tales conatus debilitantur, & res evertuntur, ac exitus infelices, ſaepe etiam numero miſerabiles, incepta ſtultae audaciae excipiunt atque concludunt.

112. Σχέτλιος) Indignantis vox, & ipſum etiam Jovem accuſantis. Significat enim certe σχέτλιος, *ſceleratum*, quo Agamemno, quaſi in vero dolore, verbo nunc utitur, ut exiſtimetur mirifice eſſe commotus, qui etiam Deo ipſi propemodum maledicat. In teutonica lingua vox paene eadem ſimili in ſignificatione uſurpatur, *ſchentlich*.

115. Δυσηλέα.) *Inglorium*, vel poſt vel ob amiſſam magnam partem copiarum. Et mox: κάρηνα πόλεων arces & moenia & turres, quae omnia ſunt ardua & conſpicua, ut eſt in corpore vertex.

119. Αἰσχρὸν γὰρ.) Ratio ignominioſi reditus. Siquidem tanto exercitu & tam inſtructo ita longo tempore bellum non potuerit conficere.

124. Ὅρκια πιςὰ ταμόντες.) Ut latini *foedus icere* & *ferire* & *percutere* dixere, propter coedi tum ſolitas pecudes, ut apparebit & in ιλ. γ'. vel quod porcus ſolenni cum precatione ſilice feriretur, Romano quidem ritu, ut expoſuit

Livius lib. 10. Notatur autem versus Maronis in octavo.

Et casa jungebant foedera porca.

Propter porcae mentionem, cum porcus mactari consueverit.

125. Ἐφέσιοι ὅσσοι) Trojanos, ait, singulos, si denis Achivis opponi debeant, non exaequaturos decuriarum numerum. Eos autem vult intelligi & assumi, quorum patria Troja sit, id est, qui focum & larem in urbe Troja habeant, non externos, quos mox plurimos esse confitetur. Haec autem accipiemus ὑπερβολικῶς ab Agamemnone dici, de ingenti copia Graecorum, si cum paucitate Trojanorum illa conferatur. Nam si de Trojanis tantum, ut aliqui tradidere, intelligendum sit, quod ponitur ιλ θ'. 558.

Χίλι' ἄρ' ἐν πεδίῳ πυρὰ κάιετο, πὰρ δὲ ἑκάστῳ
Εἵατο πεντήκοντα σέλα πυρὸς αἰθομένοιο,

Definitus scilicet numerus Trojanorum fuerit, qui compleretur millibus quinquaginta. Graecorum vero omnium, qui venerint ad Trojae oppugnationem, alii fuisse plus minus centum viginti, alii centum quadraginta millia, volvere. Si enim ponatur navium numerus is, qui expressus est in catalogo, mille centum octoginta sex (tot enim de scriptis Homericis, quae ad nos pervenere, colliguntur) cum alii fecerint numerum hunc. M. C. lxvi. alii M. C. lv. nisi forte scriptura mendosa extat, Thycydides vero scripserit: Πεποίηκε γὰρ χιλίων καὶ διακοσίων νεῶν τὰς μὲν Βοιωτῶν, ἑκατὸν καὶ εἴκοσι ἀνδρῶν, τὰς δὲ Φιλοκτήτα πεντήκοντα, δηλῶν ὡς ἐμοὶ δοκεῖ, τὰς μεγίστας καὶ ἐλαχίστας, quamvis hic, ut fieri solet, numerum propinquum ducentarum navium, de illis. c. lxxxvi. compleviisse videatur. At Euripides χιλιόναυν στόλον majore incertoque eo numero dixit in Oreste. Si igitur usque ad Philocteten singulis ducibus attribuantur centeni viceni pro numero navium, quae unumquenque illorum sequuntur, postea vero quinquageni tantum, exibit numerus, centenum vigeni novem. M. septingentorum & nonaginta de navibus scilicet primum. M. & vii. in quibus centeni vehantur, deinde de navibus c. lxxix. in quas conscenderint quinquageni tantum. Id autem ideo faciendum, quod Homerus in mentione

ne Philoctetis numeraverit ſocios quinquaginta, cum ante de Boeotiis incipiens, numerum poſuiſſet centum & viginti. Atque haec computatio videtur eſſe vera, collegit enim λογιςικῶς poëta eas naves, in quibus veherentur centeni viceni & hunc illis numerum praeſcripſerit. Item eas in quibus veherentur quinquageni, praeſcripto & his numero, utque idem Thycydides quoque videtur ſenſiſſe. Verum ſi tantummodo excipienda ſint ſeptem Philocteteae naves, in quibus. I. veherentur, reliquus jam navium numerus ductus in centum viginti, efficiet nominum numerum, centenum quadraginta millium, mille quadringentorum octoginta. Quibus addantur ſocii Philoctetis trecenti quinquaginta, eritque omnium ſumma c. xl. M. Mille octingenti xx. Qui numerus, ſi maxime ad quindecim Myriades expleretur, unde quidem adhuc abſunt octo. M. cc. & lxxx. tamen ad quinquaginta millia, id eſt Myriades quinque, primum jam triplex eſſet, & longe à decuplice, qui hoc loco proponitur, abeſſet. Reſtat igitur hoc, ut ea figura rem explicemus, quam ſupra retulimus, aut illa quinquaginta M. ιλ. θ. non de Trojanis tantum accipiemus. Sed haec fortaſſe prolixius quam oportuit diſſeruimus, quare ab illis ad ea, quae ſuperſunt, explicanda pergamus.

175. Ἐφέσιοι.) Ἀπὸ τῆς Ἐσίας, quae & Ἰσία Dorica dialecto Corinthiorum & Siculorum. Quae latinis Veſta, cui cum publicorum tum privatorum aedificiorum ſedes & fundamenta conſecrabantur. Hujus igitur erat ignis ſacer, qui fovebatur publice, hoc eſt in templis Deorum, certa etiam religione, Romanorum quidem ritu, quem ex Aſia allatum perhibent, & Maro ſignificat. Aen. 11. 296.

Sic ait, & manibus vittas, Veſtamque potentem,
Aeternumque adytis effert penetralibus ignem.

Hic in domibus erat focus, & iidem penates, id quod luculento in Homerico hymno canitur.

Ἑσίη ἣ πάντων ἐν δώμασιν ὑψηλοῖσιν
Ἀθανάτων τε θεῶν, γαμαὶ ἐρχομένων τ' ἀνθρώπων,
Ἕδρην ἀΐδιον ἔλαχες πρεσβηΐδα τιμήν.

Et in hymno in Venerem, dicitur Veſtam per Jovis patris

caput juraſſe, virginem ſe permanſuram, ideoque Jovem illi hunc honorem habuiſſe, ut aede media collocatam, tam apud Deos quam homines, venerabilem & ſanctam eſſe vellet.

126. Διακοσμηθεῖμεν.) *Ordinaremur.* Sic inquit diſtributis nobis in decurias, ſinguli Trojani, qui miniſtrarent nobis potantibus, cuique decuriae attribuerentur. Κοσμεῖν enim & *diſponere*, ac *inſtruere* & *ordinare* ſignificat. Sine ordine enim & in confuſione ornatum nihil eſſe poteſt.

131. Ἐγχέσπαλοι.) Bellatores eſſe dicit, qui haſtas vibrarent, quod fiebat priuſquam illa conjiceretur in hoſtem, nam ictus impetu adjuvabatur, & reddebatur vehementior. Ita & aliquis apud Maronem rotat enſem, & telum Aeneas fatale coruſcat.

134. Διὸς μεγάλᾳ.) Emenſo enim coelo ſive aethere, ſol, hoc eſt percurſo orbe ſignifero, qui per medium coelum tranſit, annuum ſpacium temporis deſignare ſolet. Nunc annis igitur novem oppugnatam Trojam dicit, & interea tam naves ipſas, quam inſtrumenta harum corrupta eſſe.

135. Σπάρτα λέλυνται.) De Sparto extat diſputatiuncula apud Gellium lib. XVII. cap. III. Placuit fere eruditioribus funes ſignificari lineos & cannabinos, quorum ſoleat ſeri materia. Plinius lib. 19. cap. 1. Hinc fuiſſe navium armamenta apud eundem interpretati ſunt, quoniam, cum ſparta dixit, ſignificaverit ſata. Libro vero XIV. cap. IX. dubitare ſe ſcribit idem auctor, num ſparta geniſta ſit, & nunquid hanc deſignaverit Homerus, cum dixit: *Navium ſparta diſſoluta.* Nondum enim, inquit, fuiſſe Africanum vel Hiſpanum ſpartum in uſu, certum eſt. Et cum ſutiles fierent naves, lino tamen, non ſparto unquam ſutas. De quibus videmur recte poſſe hoc loco interpretari σπάρτα, non modo funes, ſed etiam vela navium, nam δῆρα trabes ſignificat. Sed ſi ita ſit Gellius dubitavit an non potius ultima ſyllaba acui debeat. Nam hic eſt accentus peculiaris dirivationum, ut λεκτὸς, γραπτὸς, ποιητὸς, ſed ipſe tamen ſuam dubitationem ſolvit, quod proprie nunc navium armamenta ſic vocentur, & notetur certum quoddam genus ſatorum, itaque accentu hoc

hoc vocabulum ab illo generali distingui, ut ξανθὸς, & proprium Ξάνθος, δῆμος & δημὸς, βροτὸς & βρότος.

136. Αἱ δέ πε.) Gravissimae hae sunt tentationes, cum & conjugum atque liberum relictorum tam mollem facit mentionem, & cum asseverat frustra tantos labores ab illis sustineri. Jam etiam se complectitur Imperator, quo minus similes futuram ignominiosam fugam arbitretur, fugiamus inquit. Αὖτως, id est, at res incoepta sic haeret neque perficitur.

142. Ὣς φάτο) Jam igitur cognoscit Imperator incertis atque etiam fractis animis militem in aciem produci quam inutile fuisset. Omnium enim animi non belli gloriam, sed domesticam quietem spectant, atque redire volunt in patriam, non capere urbem hostium, illi quidem, qui consilii capti expertes fuerant. Hanc autem tantam & subitam tumultuationem eleganti simulitudine ventorum colluctantium, & tempestatis matis expressit, cum qua confert incitationem turbulentam Graecorum festinantium fugere, hoc est celeriter relinquere bellum & terram hostilem, ut illud, Aen 11. 289.

Heu fuge nate Dea, teque his, ait, eripe flammis.

143. Πᾶσι μετὰ.) Totius multitudinis animi commoventur, Περιφραστικῶς, omniaus qui in multitudine erant, hoc enim significat nunc μετά.

145. Πόντε Ἰκαρίοιο.) Geminata simulitudo ventorum & mare perturbantium, & segetes concutientium νύματα μακρα profundos fluctus dixit. Significat autem verbum omne spatium longitudinis ut μακρὰ γραμμὴ ἢ ὁδός, altitudinis ut δένδρεα μακρά. Etsi Philostratus, ut opinor, argutatur μακρὰ δένδρεα accipienda, quarum altius defixae sint radices, ut non simpliciter procerae significentur, juxta hoc Virg. Georg. 11. 291.

Quantum vertice ad auras
Aethereas, tantum radice in tartara tendit

Mare Icarium filio Daedali praecipitato in illos fluctus cum incautius subvolaret, juxta hoc Ovid. Trist. 1. El. 1.

Icarus Icariis nomina fecit aquis.

In-

Inter cycladas hoc palagus fuit, ut Ovidius quoque indicat lib. VIII.

Parte Samos fuerat Deloſque Paroſque relictae,
Dextra Lebynthos erat foecundaque melle Calymna,
Cum puer audaci coepit gaudere volatu.

Plinius in Inſula Icaro una de Cycladibus vicinum mare appellatum ſcripſit. In hanc autem ejectum cadaver Icari ab Hercule tumulatum fuiſſe, & ex eo nomen Inſulae factum, cui ante Pergamo nomen eſſet.

148. Λάβρος.) Sunt enim Zephyri interdum flatus, cum vehementes, tum pluvii quoque, ut οδ ξ. 458.

Νὺξ δ' ἄρ' ἐπῆλθε κακὴ σκοτομήνιος, ὗε δ' ἄρα Ζεὺς
Πάννυχος. Αὐτὰρ ἄη ζέφυρος μέγας αἰὲν ἔφυδρος.

Ἐπί τ' ἠμύει) Concutit ventus ſpicas, qui ſunt ςάχυες & ἀςάχυες, ſive ſpicis imminet atque intorquet ſeſe, ut ιλ. τ' 405.

Ξάνθος ἄφαρ δὶ ὕμυσε καρήατι.

151. Ἴσατ' ἀειρομένη.) Hoc eſt pulvis ſublatus concurſu Graecorum conglomerabatur ſupra illos. Sed paulo ante λαβρὸς ἐπαιγίζων, notat largis imbribus vehementem, & tempeſtuoſum ventum, & ἀνέμοιο καταιγὶς, venti impetus grandinoſus ιλ π'.

Ἧμαι' ὁπωρινῷ, ὅτε λαβρότατον χέει ὕδωρ Ζεύς.

Καταιγὶς vero & καταιγίζειν atque ἐπαιγίζειν, vel eſt factum de hoc, quod oriente capella, quae Olenia dicitur, ſidere hiemali, imbres & grandines, atque turbines concitari ſolent. Vel ductum eſt verbum ἀπὸ τῦ αἴσσειν, hoc eſt ab impetu & concitatione, unde & αἴγες dictae videntur, quia ſaltu concitatiore per rupes ferantur.

153. Οὐρός τ' ἐξεκάθαιρον.) Vel ἐξεκάθηρον, vel dicit ſentinas repurgaſſe Graecos, vel deterſiſſe foſſas, quibus admitterentur undae de mari ad navalia, per quas facile in illud deduci naves poſſent.

153. Αὐτὴ δ' οὐρανὸν.) Ὑπερβολικῶς. *Ferit aurea ſidera clamor*, & mox ὑπὸ δ' ἤρεον, κατὰ τμῆσιν pro ὑφ' ἥρουν, ὑπέρμορα adverbialiter. Fata enim concedebant Graecis Ilii expugnationem. Sic & οδ. ά. 34. Ὑπὲρ μόρον ἄλγε' ἔχωσι,

ultra

ultra fatales miſerias vecordia ſua homines mala ſibi arceſſunt.

157. Ἀτρυτώνη.) *Indefeſſa.* Τρύω enim affligo & conficio ſignificat. Habet oratio Junonis indignationis affectum. Εὐρέα νῶτα θαλάσσης, ingentia & patentia maris ſpacia dicit. μεταφορικῶς. Nam haec pars in corporibus animantum latiſſime aperitur. Sed Virgilius dixit alio intellectu, *dorſum immane mari ſummo*, ſcopulorum & latentium ſaxorum in mari vaſtitatem.

160. Καδδέ κεν ἐυχωλωλὴν) Dupliciter poſſumus interpretari hos verſus, vel ſic. *Atque hanc gloriam relinquent Trojanis raptae Helenae?* vel hoc modo, κατ' ἐυχωλὴν δὲ λίποιεν, id eſt κατ' ἐυχήν. ιλ. δ. 450. Ἔνθα δ' ἄρ οἰμωγή τε καὶ ἐυχωλὴ πέλεν ἀνδρῶν, ut ſenſus ſit. Atque Helenam relinquent Trojanis, ſecundum vota illorum? Helenam autem Argivam dixit, vel communi quadam appellatione, vel etiam propria. Fuit enim proneptis Perſei. Nam facio patrem hujus Tyndareum, (cum fabulae Jovem ferant) filium Oebali, nepotem Perſei ex filia Gorgophone, cujus avus Acriſius tenuit Argos, vel Spartanam dicit, id eſt, Peloponeſiacam, ut ſupra v. 108. Καὶ Ἄργεϊ παντὶ ἀνάσσειν. Nam Peloponeſi regnum fuit relictum Agamemnoni, quae appellaretur Ἄργος ab Argo nepote Phoronei. Urbem autem Argos Oreſtes primum occupaſſe perhibetur. Virgilius hanc appellationem aſſumſit, libro primo v. 654. cum ait, *ornatus Argivae Helenae.* Ἀγαυοῖς ἐπέεσσιν, *bonis & clementibus* vel etiam *ſuavibus verbis*, ἀμφιελίσσας νῆας dicit *agiles naves.* Γλαυκῶπις autem epitheton eſt Minervae, qua voce ſignificantur oculi glauci ſive coeſii, ſive noctuini, ut Plautus dixit Curc. 1. 111. 35. Junonis epitheton βοῶπις, quo ſignificantur bovis oculi, quae cur ita fecerit, mihi quidem parum liquet. Sed venit in mentem cogitanti, & liquiditatem quandam illam coloris aetheream vim, quae eſt Minervae, & hanc turbulentiorem aëris ſpiſſitudinem notare, attributam Junoni. Verum de hoc & ſimilibus quaeramus amplius.

169. Διὶ μῆτιν &c.] Ἀτάλαντον, quaſi ἰσοτάλαντον *aequelem*, à ponderatione facta vox. Nam τάλαντα ſunt librae juga Homero. Jovem autem μητιέτην etiam alibi poëta, &

Ulyſ-

Ulyſſem πολύμητιν vocat. Nam hunc ubique exquiſitis laudibus intelligentiae atque ſapientiae ornat. Jovem vero ſcripſit Heſiodus, vel quiſquis auctor fuit illius Theogoniae, gravidam Minerva ex ſe devoraſſe μῆτιν, atque ita ipſum partu illam edidiſſe. Vim enim mentis & conſiliorum atque rationis, non ſolum divinam, ſed ſummi Dei opus eſſe, veteres ſenſerunt.

170. Εὐσσέλμοιο.) Navem ſuam tranſtris & remis optime inſtructam, ſive etiam firmam & validis tabulatis compactam, non attigiſſe Ulyſſem ait, quippe cui non eſſet fuga cordi, ſed ſtetiſſe ibidem dolore animi afflictum, cum non inveniret quid in tanto diſcrimine rerum facere poſſet. Atque eſt hoc pulcherrimum exemplum facinorum eorum, quae heroica vocamus, quae non videntur eſſe humani cujuſdam & communis modi. Haec ergo tum demum exiſtunt cum alia nulla prodeſſent, neque prius quàm divinitus excitentur ad conandum & agendum animi.

175. Φεύξεσθ' ἐν) Quanta probra haec ſunt, fugere illos abjectos in navibus? Nam ignavia & formido maxima his verbis objicitur Graecis Et oſtendit Dea, ignominiam hanc ſuſtinendam univerſis, etiam iis, qui à conſilio & voluntate fugae longiſſime abfuerint, atque hoc pacto ad omnia experiunda fortem virum Ulyſſem & ſapientem quaſi calcaribus quibuſdam ſubditis exſtimulat. Πολυκληῖδας νῆας vocat firmas & compactas, ut ſupra ἐυσέλμους Nam σέλματα certe tabulae ſunt, ut de fracta navi Sophocles Antigona, Ἔπτίοις κάτω ςρέψας τὸ λοιπὸν σέλμασιν ναυτίλλεται. Volunt tamen & σέλματα, & κληῖδας eſſe ſedilia remigum. Ita utrumque vocabulum ſignificarit inſtructionem & copiam remigii.

183. Χλαῖναν.) Clamydem abjecit ut eſſet curſus expeditior, nam res in eo vertebatur, ut neque lente neque placide geri poſſet.

184. Εὐρυβάτης.) Monent hunc Ithacenſem Eurybaten alium fuiſſe atque illum Agamemnonis Eurybaten ιλ ά. Sane ſuos quique praecones habuere principes & duces. Ipſe vero nunc Agamemnoni ſceptrum eripit, nam auctoritate ſumma opus erat, qua Imperator jam deſtituebatur. Haec autem niſi

niſi ſingulari quodam impetu divinitatis fierent, ſedicioſe fierent.

190. Δαιμόνιε.) Habet haec vox apud Homerum ſemper aliquam increpationis ſignificationem, ſed non ſemper acerbam & quaſi infeſtam, ut cum alicujus nimiam promtitudinem etiam in virtute coërcentes, illum improbum aut inſanum vocamus. Ita poſuit ιλ. ζ. 407.

Δαιμόνιε, Φθίσει τε τὸ σὸν μένος.

Aliter autem ιλ. α. 561.

Δαιμονίη, ἀεὶ μὲν ὄϊεαι ἐδέ σε λήθω.

Iratus enim ita loquitur Jupiter. Et hoc loco quamvis non faciat convitia principibus Ulyſſes, tamen vehementius increpat, quo magis ad laudem & virtutem convertantur. Atque hoc eloquitur mollius. Ἐν βελῇ δ' ἐ πάντες ἀκόσαμεν, ipſe enim certe conſilio interfuerat. Sed placare vult principes verbis, non laedere.

195. Μήτι χολωσάμενος.) Praeruptius paulo hoc inferri videtur. Referemus autem vel ad ſuperiora, ut fiat: cum ipſe quieſce, tum alios reprime, ne ſeditionem rex ulciſcatur, vel ad ſententiam convenientem, quam intelligamus animo noſtro, ut ſit tale: providendum vobis, aut cavendum, ne iratus rex in turbulentos gravius poſtea animadvertat.

196. Θυμὸς δὲ.) Non eſt levis neque evanida regis ira. Reperitur & pluraliter διοτρεφέων βασιλήων, non diſcrepante ſenſu.

200. Δαιμονὶ ἀτρέμας.) Vulgus conviciis etiam reprimit, atque non verbis ſolum inclementibus, ſed verberibus etiam afficit.

202. Ἐναρίθμιος.) Cujus neque in bello, neque in pace reſpectus ſit, vel cujus ratio nulla habeatur, aut qui locum ipſe non habeat neque inter conſultantes, neque inter pugnantes.

205. Ἀγκυλομήτεω.) Significat verbum conſilii calliditatem. Ἄγκυλον enim incurvum & hamatum ſignificat, ut ἄγκυλα τόξα, & ἄγκιστρον hamus. Quanta enim eſt temporis, cujus Deum Saturnum eſſe volunt prudentia, aut quid non longa dies homines docet? Sed de cauſa epitheti, etſi in men-

mentem nobis alia quoque veniebant, tamen nondum scilicet satis exculta, & novitate adhuc horridiuscula cogitatione diutius versare atque fingere placuit. Sequentem autem versum,

Σκῆπτρόν τ' ἠδὲ θέμιστας, ἵνα σφισὶν βασιλεύῃ.

Aristarchei confixerunt, ut suppositium. Et maluerunt sic legere, unum esse regem oportere, cui hoc, id est ut rex sit, divinitus fuerit collatum. Θέμιστες autem sunt jura ut ιλ. π. 387.

Οἳ βίῃ ἐν ἀγορῇ σκολιὰς κρίνωσι θέμιστας.

Et θεμιστεύειν jus dicere οδ. ι. 114.

Θεμιστεύει δὲ ἕκαστος.

Παίδων ἠδ' ἀλόχων,

207. Δίεπε στρατόν.) Obibat exercitum reprimens tumultum, & sedans commotam turbam, auctoritate quadam regia. Βρέμεται & σμαραγεῖ, πεποιημένα sicut & πολυφλοίσβοιο θαλάσσης, à sonitu, strepitu, fremitu, murmureque undarum & fluctuum.

212. Θερσίτης δ' ἔτι.) Et quae ad argumentum, hoc est propositam narrationem veluti extrinsecus assumuntur, ac quasi obiter, ut ita dicam, arcessuntur, à Graecis ἐπεισόδια vocari solent. In his aut probabilitas quaeritur, ut Idotheae velum οδ. έ. contra omnem humanam fidem Ulyssi salutare à poëta introducitur. Aut est affectus aliquis tristior vel hilarior, ut canis Ulyssis senio confectus, illacrimans & mox moriens οδ. ρ'. Et Vulcanus ridiculi gratia ιλ. ά & Irus colluctans cum Ulysse οδ. σ'. aut utilis doctrinae & exempli gratia, ut hoc loco Thersites. Aut ad commoditatem & consensionem expositionis, ut somnus ιλ. ξ'. opprimens Jovem interea, ut libere confirmare Graecos Neptunus possit. Aut in his est ornatus & elegantia atque copia expositionis, ut colloquium Diomedis & Glauci, ιλ. ζ. Aeneae & Achillis ιλ. ύ. Denique etiam majestas & granditas, ut pugna Deorum ιλ. Φ'. Itaque & hoc legitur in eo libro, qui extat Aristotelis nomine de poëtica, qui ut nobis ab illo auctore editus non videtur, ita nequaquam negaverim hanc esse ab aliquo ἐπιτομὴν confectam scriptorum pluribus libris de poëtica Aristotelis, quamvis alterius

terius etiam Aristotelis non Stagiritae de poëtica liber editus à Diogene memoretur. Sed in hoc, quem nos habemus, haec ferme reperiuntur. Totam Odysseam esse narrationem quandam prolixam de quodam, qui multis annis à patria abfuerit, errabundus solus, inter Neptuni insidias. Illiusque rem domesticam interea fuisse dissipatam à juvenibus petulantibus, qui ambirent nuptias relictae uxoris, & filio necem struerent. Tandem illum divexatum tempestatibus reversum ad suos, ignotum omnibus, cumque paucis aggressum adversarios, se & suis incolumibus, vicisse. Haec argumenti igitur summa, reliqua vero ἐπεισόδια esse, eo in libro quem diximus, scribitur. Hoc autem Thersitae ἐπεισόδιον etiam ad laudem ampliorem Ulyssis à poëta introductum fuit, ut ipse indicat, cum mox hoc facinus Graecos prae reliquis praeclaris Ulyssis actionibus facit celebrare. Sed habet optimam & saluberrimam contra seditiones subjectionem, & exemplum non solum improbitatis, cujus insigne odium proponitur, verum etiam virtutis, cujus laudem magnificentissime celebrari videmus. Fuisse autem Thersites traditur filius Agrii, qui frater fuerit Oenei, cujus pater fuisset Portheus, ut dicit poëta ιλ. ξ. 115.

Πορθεῖ γὰρ τρεῖς παῖδες ἀμύμονες ἐξεγένοντο
Ἄγριος ἠδὲ Μέλας τρίτατος δ' ἦν ἱππότα Οἰνεύς.

Porthea autem & Porthaona dixere. Ita reperitur fuisse frater patruelis Diomedis Thersites, uno gradu inferior, ita ut subnotavimus.

	Πορθεύς.	
Ἄγριος	Μέλας	Οἰνεύς
Θερσίτης		Τυδεύς
		Διομήδης

Quare tradunt, quod & Calaber expositit, hujus pugni ictu ab Achille interfecti mortem, ex omnibus Graecis solum Diomedem gravissime tulisse. Sed tale nihil Homerus dicit, ne ullam etiam minimam labem aspergat Diomedi, quem & ipsum omnibus modis ornatum introducit. Egregie autem fecit poëta, cum stultissimo & ignavissimo animo consimile corporis quasi domicilium attribuit. Nam istae portentosae

deformitates & turpitudines corporum vix unquam non ſimiles animos includunt. Et quamvis reperiantur etiam aliquando non pulchris corporibus, neque formoſi, boni & ſapientes, ut teſtatur etiam noſter poëta οδ. θ'. 169.

Ἄλλος μὲν γὰρ τ' εἶδος ἀκιδνότερος πέρει ἀνήρ
Ἀλλὰ θεὸς μόρφην ἔπεσι ςέφει.
Tamen naturae cuidam ipſius ſenſui ſemper,
Gratior eſt pulchro veniens è corpore virtus.

212. Ἐκολώα.) *Obſtrepebat, tumultuabatur*, ιλ. ά. 575. ἐν δὲ θεοῖσι κολωὸν ἐλαύνετον. & κολοιὸς gracculus à ſtrepitu & garrulitate appellatus putatur.

214. Μὰψ ἄταρ.) Loquacem & celeri linguâ fuiſſe Therſiten dicit, ſed oratione compoſita ad vanitatem & captationem aurae atque riſus popularis. Interpres autem ita fuiſſe ridiculum Graecis id, quod Therſitae placuiſſet, & egregium eſſet viſum, ut ſic fiat, εἶναι δὲ γελοῖον τοῖς Ἀργείοις, ὅτι ἂν εἴσαιτο, ἤγουν δόξειεν αὐτῷ τῷ Θερσίτῃ. Eſſe Graecis ridiculum ſolebat, quicquid Therſitae probaretur.

216. Αἴσχιςος.) Sed talis, atque etiam imbellis, cur non relictus in Graecia fuit? Quia homo ſeditioſus non potuit domi remanere in otio, & hoc genere natus repudiari non debuit. Eſt autem ἔκφρασις ſeu διατύπωσις inſignis deformitatis & turpitudinis. Φολκὸν ſtrabum interpretati ſunt, id eſt oculis diſtortis, κυρτὼ ὠμὼ, humeri extantes obliquo gibbo, ut κυρθωθὲν κῦμα οδ. λ. 243. quaſi rotundatum tumulo quodam. Φοξὸν volunt eſſe capite acuto.

219. Ἐπενήνοθε λάχνη.) Tenuem capillum quaſi floſculi comam, obduxiſſe calvam dicit. Faciamus igitur verbum ita, ἀνθέω & κατὰ μετάθεσιν, ἀνέθω, & ἤνοθα, παρακειμένῳ μέσῳ, & cum duabus praepoſitionibus ἐπενήνοθα, vel ἔθω, ἐνέθω ut ἐνέπω, ἤνοθα μέσῳ, & ἐνήνοθα ἀττικῶς· οδ. θ'. 365. Οἷα θεὸς ἐπενήνοθεν αἰὲν ἐόντας. Hoc autem ἔθω volunt eſſe per μετάθεσιν factum ἀπὸ τοῦ θέω, ut ſit ἐπενήνοθε, ἐπέτρεχε, vel quaeramus aliquid melius.

220. Ἔχθιςος.) Infenſiſſimus erat praeſtantiſſimis. Νεμέσσηθεν, ἐνεμεσσήθησαν, *ſuccenſuerunt.* Μακρὰ βοῶν, ut paulo ante quoque ὀξέα κεκληγὼς. Hoc enim unum norunt ſeditioſi,

tioſi, vociferari, unde & clamatores vulgo dicuntur.

225. Τέο δ' αὖτ'.) Id eſt τῦ quod valet τίνος. Quid te ſollicitat, aut quid eſt de quo queraris, & quod nunc etiam requiras? Eſt autem oratio omnibus ſenſibus turbulentiae inſtructa, ut nihil ſeditioſius fieri potuerit, neque odioſius ad vulgarem audientiam. Primum enim objicit ei copiam & ſplendorem vitae, quae ſunt invidioſa maxime. Deinde voluptates exprobrat, rem indigniſſimam & Imperatori & in bello. Poſtremo, quod eſt invidiae caput, ſuorum virtute abuti Agamemnonem dicit, & illorum labore atque ſanguine parta occupare. Atque ita refricat & vulnus vetus injuriae allatae Achilli, non hujus quidem honoris gratia, ſed quia facti invidia erat recens, & exemplum ſingulare ſuperbiae & cupiditatis regiae. Haec capita orationis verbis & ſententiis aptis ad perturbandos multitudinis animos, & elevandam imperii auctoritatem multitudinis elaborata ſunt.

226. Πλεῖάι τοι.) Refertum dicit eſſe tabernaculum Agamemnonis aere. Nos addidimus excuſo aere. Nam ſignificat vaſa potiſſimum aerea, id eſt τρίποδας & λέβητας, ſed & arma, ut opinor, quibus omnibus regium tentorium reſplenderet, ad quandam magnificentiam exornatum. Mulieres autem dicit plurimas, quae extra ſortem datae eſſent Agamemnoni, id eſt exemtae de praeda priuſquàm illa diſtribueretur, quae γέρα dicebantur. Nam erant praemia haec virtutis & principatus.

230. Τιὸς ἄποινα.) Mercedem filii, qua ille redimatur, vel ἐλλειπτικῶς ὑπὲρ υἱῦ. Et ignaviſſimus iſte clamator nunc ſe fortem facit, & ſic argumentatur ſeditioſo enthymemate: Si militum ſit opera & periculum, praemia quoque & commoditates illis eripi non oportere. Nos inquit defatigamur, tu fruere quaeſitis à nobis. Atque ita acculat graviſſimum Imperatorem non ſolum avaritiae, ſed plane neglectionis ſuorum, quibus veluti jumentis ſine omni humanitate ad ſuam utilitatem & bonum abuteretur.

233. Ἄπο νόσφι.) Id eſt ἥντινα κατέχῃς ἀπονοσφίσας τῦ κοινῦ δηλονότι. Quam tu de communi praeda ſubtraxeris. Ita jam cupiditatis obſequentem ſuis Agamemnona alie-

na etiam invadere, & peculatus insimulat.

Ὃυ μὲν ἔοικεν.) Jam etiam philosophatur nugator iste. Et composita oratione ad gravitatem commonefacit Imperatorem officii, & auctorem eum esse mali suis oportere negat. omnia seditiosissime.

235. Ἀχαΐδες.) Increpatio est militum patientiae. Hoc enim agit, multitudinem ut concitet adversus principes, ad imperium detrectandum. Virg. Aen. IX. v. 617.

O vere Phrygiae, neque enim Phryges.

Πέπονες molles & faciles dicit à maturis fructibus metaphora ducta, vel etiam à cucumeribus, quae πέπονες, quia molescant, appellantur. Καινὰ ἐλέγχεα, appositicia quadam forma orationis dixit, ut *Juvenes fortissima frustra pectora*, vel potius ut haec, scelus, labes, sterquilinium.

237. Γέρα πεσσέμεν.) Concoquere ea, quae devoravit. Quo verbo notat avaritiam Agamemnonis, & est translatio ducta à gulosis, qui difficulter cibos, quibus sese ingurgitarunt, possunt concoquere. Usus est verbo & Apollonius in primo, Ἄλλα δὲ πάντα πάλαι θρεπτήρια πέσσω. Id est, *reliqua omnia, quae debebantur educationi meae, ea abs te habeo atque illis plena sum, vel consumsi*, ut ιλ. δ'. 513. Χολὸν θυμαλγέα πέσσει, *concoquit* aut *digerit*, μεταφορικῶς, ut diximus. Fecit autem γέρα per apocopen ἀπὸ τῦ γέραα.

242. Ἦ γὰρ ἂν.) Acerbe intorsit orationem κατ' ἀποστροφὴν in Agamemnonem. Aliter enim profecto, haec esset ultima tua petulantia, id est faceret ille ne posthac insultare, & vim atque injuriam afferre alteri posses.

245. Ἤνίπαπε.) Ἐνιπὴν increpationem vel objurgationem dixere, verbum ἐνίπτω, μέσως, ἤνιπα. In tertia persona ἤνιπε & geminatione, ἤνιπαπε, ut Attica ἀναδιπλώσει, οδ. σ'. 77. Ἀντίνοος δ' ἐνένιπτεν.

250. Ἀνὰ στόμ' ἔχων.) Nomina regum non te decet versare volutare in ore tuo, ignavo scilicet & improbo, non oportet te mentionem regum facere, neque de illorum factis loqui, ut, in ore est omni populo.

251. Νόστον τε Φυλάσσοις.) Negat ad eum pertinere curam reditus, neque ab illo hujus tempora atque occasiones observari oportere.

254. Τῶν

254. Τῷ νῦν.) Conjunctionis significationem habet τῷ sed ἐλλειπτικῶς ut videtur, ut integrum sit, ἐπὶ τῷ ἤγουν τούτῳ. Proinde οδ. ν'. 331. Τῷ σε καὶ ἐ δύναμαι προλιπεῖν & οδ. τ'. 81. Τῷ νῦν μή ποτε καὶ σὺ γύναι ἀπὸ πᾶσαν ὀλέσσῃς Ἀγλαΐην.

Proinde vide ne forte & tibi mulier delitiae eripiantur vitae tuae, & hoc loco, proinde tu hic nunc resides & maledicis Imperatori. Sed in lingua latina, imperandi vocabulum addere usitatum, ut Virg. Aen. XI. 383.

Proinde tona eloquio.

259. Μηκέτ' ἔπειτ'.) Execrationibus solemus obstringere fidem nostram, ut illa vulgaria: *Dispeream: Ne vivam: Emoriar si non hanc uxorem duxero.* Plaut. *Di me perdant, si illam uxorem duxero.* Sed hanc disertam fecit hoc loco poëta, nam & suum & filii unici caput devovet Ulysses, nisi ultus fuerit illam Thersitae petulantiam. Hoc enim est, *non dicar Telemachi pater*, illo scilicet extincto, vel est idiotismus, qualis & in teutonico sermone frequentatur. Non vocer magis pater Telemachi, ut cum aiunt, nolle se suis nominibus appellari, nisi hoc aut illud perfecerint.

262. Τάτ' αἰδῶ.) Αἰδὼς *pudor*, verendam partem vocat, & dicit renonem, vel capistrum lumborum, vel tale aliquid.

265. Ὣς ἄρ' ἔφη.) Sequitur tonitrua fulmen, ut debuit. Ἰδνώθη vero curvatum illum fuisse ad ictum significat, vel se contorsisse ad ictum. Curvationem significat & ιλ. μ'. 205. Ἰδνωθεὶς ὀπίσω, sed additum adverbium reflexionem & retorsionem notat. Μετάφρενον dorsum, quia in aversa corporis parte hic situs est τῶν Φρενῶν, quae adhaerent juxta Homerum hepati, ἀχρεῖον ἰδὼν *deforme tuens*, ut torvum tueri dicimus. Significatur autem in dolore animi contractio & distorsio vultus, repraesentans illius labores, ut in Eunucho IV. 4. 3. *Os distorsit sibi carnifex.*

270. Οἱ δὲ καὶ ἀχνύμενοι.) Ambiguitas tollitur distinctionis nota. Non enim ob ipsum indoluisse Graecos dicit, sed quamvis essent animis afflictis, cadente scilicet spe reditus, tamen non potuisse continere risum ad conspectum vapulantis Thersitae.

271. Ὧδε δέ τις.) Prosopopaeia vulgaris, qua laudes Ulyssis de sermonibus multitudinis amplificantur. Λωβητῆρα ἐπεσβόλον, procacem seu petulantem maledicum.

276. Θυμὸς ἀγήνωρ.) Ut superbi in lingua latina dicuntur praestantes & excellentes, atque etiam elati vanitate, itidemque in teutonica.

278. Ὡς φάσαν.) Mutatio numeri, habita intellectus non verbi significatione, ut *pars in frusta secant*, & alibi (ιλ. ο. 305.) Ἡ πληθὺς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν ἀπονέοντο.

Πτολίπορθος.) Cicero Planco (Epist. XIII.) *Itaque Homerus non Aiacem nec Achillem, sed Ulyssem appellavit* πτολίπορθον. Significat eorum esse gloriam rerum gestarum, qui peregerint, quamvis ad perficiendum aliorum operae multo plus contulisse videantur. Sed quaesitum de loco Ciceroniano, cum certe etiam Achilles πτολίπορθος appelletur ab Homero ιλ. ω. atque etiam Oileus. ιλ β. Sed ut memoria labi potuit Cicero, non enim hoc per omnia defendere licet, ita fortasse significare voluit frequenti epitheto hoc ornari ab Homero Ulyssem, sed Achillem atque Aiacem non item. Constat autem consiliis Ulyssis captam Trojam, de cujus subjectione, & omnia fatalia impedimenta remota, & auxilia adjuncta, denique etiam equus ligneus extructus fuerit.

282. Μῦθον ἔπαν.) Simul ut exaudire verba universi, simul & consilium & sententiam dicentis perspicere possent. Ἀγορήσατο, καὶ μετέειπεν. Non quasi balbutiens idem dicit, sed hoc concionantem ita locutum esse.

284. Ἀτρέιδη νῦν δή.) Admirabilis oratio Ulyssis, & omni virtute eloquentiae perfecta hoc loco exponitur. Exordio utitur commotiore cum jam turba esset aliquantulum sedata, nam apud insanientes adhuc & tumultuantes contrarium esset. Mox ut praeditus auctoritate gravissime illos accusat, & exprobat perfidiam, maximum in tota quidem vita scelus, sed in militia eximium, & objicit ignaviam. Sed hoc loco revocat ipse sese, & objurgationem efferveſcentem reprehendit, ne nimis increpando de integro animos multitudinis perturbet, atque indulget sensui illorum aliquid laxans, tanquam contumacibus equis frenos, ut convertere ad arbitrium & regere il-

lam

lam poſſit. Poſtremo quod valet ad vulgus plurimum, etiam religionem copioſiſſime quidem, & ſpem praedictionum divinarum injicit. In quo etiam diutiſſime immoratur. Sed haec nunc deinceps ſingillatim percurramus.

285. Ἐλέγχιστον.) Culpandum maxime hoc eſt apud omnes mortales infamiam ſummam tibi conciliare volunt. Μέροπας ajunt dictos homines, vel quod diſtincto ſono vocis utantur, quod aliis animantibus denegatum ſit, vel quod διάλεκτοι diverſarum nationum atque gentium non conſonent. Ὄψ enim vocem ſignificat, & flectitur ὀπός. Non deſunt, qui tradant à Merope terrigena, qui in Co inſula regnarit, humanum genus ita appellatum.

287. Ἄργεος ἱπποβότοιο.) Vel ſimpliciter campeſtre & paſcuis abundans τὸ Ἄργος dixit, vel eſt epipheton, ut aliqui volunt, hiſtoriae ſeu fabulae, quod Neptuno in Argiva regione quaedam prata, quae carperent equi illius, conſecrata fuerint. Neptunus autem, ut notum, ἵππιος eſt. Et hunc perhibent de Argivae regionis poſſeſſione cum Junone contendiſſe, atque illam fuiſſe adjudicatam Junoni. Unde & Maro Argivam Junonem vocavit.

288. Ἐπέρσαντ' ἐυτείχεον.) Numerus mutatus, nam ἐπέρσαντε poſitum eſt pro ἐπέρσαντας. Poſſumus autem hoc totum de ſacramento dato Imperatori accipere, juxta formulam, quae exponitur in oratione Lycurgi contra Leocratem: Οὔτε καταλείψω τὺς ἡγεμόνας, ἔτε ζῶντας ἔτε ἀποθανόντας, vel innuitur conjurationis hiſtoria, de qua Pauſanias in Corinthiacis cap. XXII. ita, Πέραν δὲ τῦ (Πελασγῦ.) τάφυ χαλκεῖόν ἐςιν ὃ μέγα, ἀνέχει δὲ αὐτὸ ἀγάλματα ἀρχαῖα Ἀρτέμιδος καὶ Διὸς καὶ Ἀθηνᾶς. Λυκέας δ' ἂν ἐποίησε Μηχανέως τὸ ἄγαλμα εἶναι Διὸς, καὶ Ἀργείων ἔφη τὺς ἐπὶ Ἴλιον ςρατεύσαντας, ἐνταῦθα ὁμόσαι παραμένειν πολεμοῦντας, ἕς τ' ἂν ἡ τὸ Ἴλιον ἕλωσιν, ἢ μαχομένυς τελευτὴ σφᾶς ἐπιλάβῃ. Id eſt, *Ultra Pelaſgi ſepulcrum, ahenum eſt parvum, quod ſuſtinet ſimulacra priſca Dianae, Jovis, Minervae. Ac Lyceas quidem fecit eſſe ſimulacrum Jovis, cognomento Machinatoris. Addiditque Argivas copias proficiſcentes ad bellum Trojanum illo in loco conjuraſſe, perſeveraturas ſeſe in bello, donec vel Ilium* coe-

coepiſſent, vel exercitus morte deletus eſſet. Ideo videri poteſt feciſſe hoc poëta.

Ἴλιον ἐκπέρσαντ' εὐτείχεον ἀπονέεσθαι,

Juratos eſſe Argivos, tum demum reverſuros in patriam cum Ilium expugnaſſent. Conjuratio autem Graecorum contra Trojanos apud poëtas celebris eſt, ut Horatius cecinit,

Quam multo repetet Graecia milite,
Conjurata tuas rumpere nuptias.

Et Ovidius.

Conjurataeqne ſequuntur
Mille rates.

290. Ἦ μὴν καὶ) Nunc indulget aliquantulum Graecis Orator, ut mulceat atque mitiget animos illorum, neve illi perpetua acerbitate objurgationis quaſi obrigeſcant, & eſt in hac conceſſione uſus comparatione, ut admodum juſtus dolor tam diuturnae morae eſſe videatur. Sane, inquit reverſio in malo & dolore laborem & moleſtiam habet, ita ſumus interpretati & verſibus noſtris, vel ſic. Qui afficiuntur dolore & affliguntur malo, iis labor eſt reverti, id eſt illi ſcilicet quam primum redire domum cupiunt ac laborant.

295. Περιτροπέων.) *Vertens annus.* Sic dixere quos vulgo currentes vocant. Hoc ergo ſignificat verti annum jam nonum, vel abiiſſe annum nonum & converſum eſſe. Nam fines annui temporis ad initia recurrunt.

299. Τλῆτε φίλοι.) Cohortatio vehemens parvum adhuc tempus ut durent, qui longius & diuturnius conſumſerint. Hos verſus Cicero elegantiſſime convertit, de quo totum locum deſcriptum ſubjecimus. Cicero de Divin. lib. II. *Nam illud mirarer, ſi crederem quod apud Homerum Calchantem dixiſti ex paſſerum numero belli Trojani annos auguratum, de cujus conjectura ſic apud Homerum, ut nos otioſi convertimus, loquitur Agamemnon.*

Ferte viri & duros animo tolerate labores,
Auguriis ut noſtri Calchantis fata queamus
Scire, ratoſne habeant an vanos pectoris orſus.
Namque omnes memori portentem mente retentant,

Qui

Qui non funeſtis liquerunt lumina fatis,
Argolicis primum ut veſtita eſt claſſibus Aulis,
Quae priamo cladem & Trojae, peſtemque ferebant,
Nos circum latices gelidos ſumantibus aris,
Aurigeris Divum placantes numina Tauris,
Sub platano umbrifera, fons unde emanat aquai,
Vidimus immani ſpecie tortaque Draconem
Terribilem, Jovis ut pulſu penetrabat ab ara,
Qui platani in ramo foliorum tegmine ſeptos
Corripuit pullos. Quos cum conſumeret octo
Nona ſuper tremulo genitrix clangore volabat,
Cui ferus immani laniavit viſcera morſu.
Hunc, ubi tam teneros volucres matremque peremit,
Qui luci ediderat, genitor Saturnius idem
Abdidit, & duro formavit tegmine ſaxi.
Nos autem timidi ſtantes mirabile monſtrum
Vidimus in mediis Divum verſarier aris.
Tum Calchas haec eſt fidenti voce locutus.
Quidnam torpentes ſubito obſtupuiſtis Achivi?
Nobis haec portenta Deum dedit ipſe creator
Tarda, & ſera nimis; ſed fama, ac laude perenni.
Nam quot aves tetro mactatas dente videtis,
Tot nos ad Trojam belli exanclabimus annos:
Quae decimo cadet, & poena ſatiabit Achivos.
Edidit haec Calchas, quae jam matura videtis.

Sed hic locus inter errata memoriae quae μνημονικὰ ἁμαρτήματα vocantur, jampridem ab eruditis annotatus eſt. Non enim certe Agamemnon haec loquitur, ſed Ulyſſes.

302. Ἔβαν φέρεσαι.) Id eſt *abſtulere*, quadam proprietate Graecae linguae dixit.

303. Χθιζά τε καὶ πρώϊζα.) Id eſt *heri & priore die*, quaſi nudiuſtertius dicas, quod dicitur χθὲς καὶ πρώην. Significat autem proverbialis haec quaedam orationis figura, id quod ſimpliciter diceretur, nuper, aut modo, ſeu paulo ante. Haec apud Graecos frequens eſt, Ariſtophanes Ranis χθές τε καὶ πρώην κοπεῖσι. Uſus & Plato in Gorgia & Herodotos Εὐτέρπῃ. Item Lucianus Indocto, & in

Hermotimo. Sophocles Electra paulo aliter extulit.

Οὐ γάρ τι νῦν κἀχθὲς, ἀλλ' ἀείποτε
Ζῇ ταῦτα.

Dicit hoc igitur Ulyſſes, eos qui nondum interierint, teſtes ſe habere eorum, quae dicturus ſit. Etſi volunt ita eum longum tempus belli tam diuturni elevare, ut mentione paucorum dierum & quidem proximorum longiſſimi temporis toedium obſcuret.

Ἐς Αὐλίδα.) Αὐλὶς urbs & portus Baeotiae, cujus ἔτυμον grammatici fecere ἀπὸ τῦ ἁλισθῆναι ἐκεῖ τὴν Ἑλλήνας, interpoſita litera ύ. idque de hoc loco Homerico, ubi dicitur illo in loco exercitum Graecorum coactum fuiſſe. Sed retentam etiam claſſem tempeſtatibus tradunt fabulae, donec placaretur Diana Imperatoris mactata filia, ut ait Lucretius lib. 1. v. 85.

Aulide quo pacto Triviai virginis aram
Iphianaſſai turparunt ſanguine foede
Ductores Danaum delecti.

Nam Iphigenia eadem & Iphianaſſa intelligitur. Ovidius libro XII. idem innuit, quem locum, quia hunc Homericum brevitur interpretatur, adjicere placuit, ſed ille pro virgine, ut Graeci quoque tradidere, ſuppoſitam cervam ſcripſit.

Nec dilata foret vindicta, niſi aequora ſaevi
Invia feciſſent venti, Boeotaque tellus
Aulide piſcoſa puppes tenuiſſet ituras.
Hic patrio de more Jovi cum ſacra paraſſent;
Ut vetus accenſis incanduit ignibus ara;
Serpere caeruleum Danai videre Draconem
In platanum, caeptis quae ſtabat proxima ſacris.
Nidus erat volucrum bis quattuor arbore ſumma,
Quas ſimul, & matrem circum ſua damna volantem,
Corripuit ſerpens, avidaque recondidit alvo.
Obſtupuere omnes. At veri providus augur
Theſtorides, vincemus ait, gaudete Pelasgi,
Troja cadet, ſed erit veſtri mora longa laboris.
Atque novem volucres in belli digerit annos.

Ille,

Ille, ut erat, virides amplexus in arbore ramos,
Fit lapis, & ſervat ſerpentis imagine ſaxum.

305. Ἀμφὶ περὶ.) Ἀμφὶ *circum* quaſi adverbialiter, ut, *ſtant arae circum.* & ante,

Anne vides toto properari littore circum.

308. Μέγα σῆμα.) Portentum ſeu monſtrum. De hoc enim tempus belli praedicit Calchas, & δαφοινὸς eſt *varius*, aut *rubens.* Nam draconibus ineſſe maculas ſanguineas traditur, ut δαφοινὸν accipiamus nunc, qui alibi à poëta φοινήεις dicitur. Φοινὸν enim cruentum ſeu puniceum eſt, ut ιλ. π΄. 159. Πᾶσιν δὲ παρήϊον αἵματι φοινόν. Σμερδάλεον apud Homerum eſt *ingens* & *horribile.*

311. Νήπια τέκνα.) Νήπια τέκνα, de homine tranſtulit. Proprie enim νήπιοι infantes dicuntur, id eſt parvuli, atque ſtolidi. Ὑποπεπτηῶτες πετάλοις *ſub ramis latitantes.*

317. Κατὰ τέκν' ἔφαγε.) Κατέφαγε τέκνα, & λάαν dixit à recto λάας τῦ λάᾳ, eſt & λᾶς λᾶος, ut λᾶος ὑπαὶ ῥιπῆς ιλ. μ΄. 462.

321. Ὡς οὖν δεινὰ πέλωρα) *Monſtra.* Significat autem vocabulum viſu quod horribile ſit, ut ιλ. μ΄. 220.

Φοινήεντα δράκοντα φέρον ὀνύχεσσι πέλωρον.

Ab hoc πελώριος, terribilis. ιλ. η. 208.

Σεύατ' ἔπειθ' οἷός τε πελώριος ἔρχεται ἄρης.

330. Τὰ δὴ νῦν.) Tendit, inquit, ad finem vaticinium, decurſo ſpatio annorum novem, & decimo inſtante.

335. Μῦθον ἐπανήσαντες.) Jonica ἔντασις, pro ἐπαινέσαντες, & adjungenda haec ad rectum poſitum in verſu ſupra tertio, ἀργεῖοι.

336. Γερήνιος ἱππότα) Ἱππότην Neſtora ſignificare volunt exúlem, cum tamen Neſtorem poëta equitem faciat praeſtantem, ut manifeſte in catalogo, cum dicit meminem parem fuiſſe Meneſtheo in equis & viris inſtruendis praeter Neſtorem. Et οδ. γ. 436. ἱππηλάτα Νέσωρ, quo certe verbo equeſtris rei peritus ſignificatur. Γερήνιος etiam haud ſcio an non ſit gentilis Neſtoris appellatio, quamvis de Heſiodo verſus exponantur in epitoma Stephani, qui Gerenis fuiſſe tradant Neſtorem, cum Pylus ab Hercule caperetur, ita de duodecim

decim filiis Nelei hunc unum superstitem relictum, quamvis & Strabo scribat à Gerenio Nestorem vocatum Gerenium, quo delatus fuerit de vastitate priore, Non solum enim non extat nomen τῆς γερήνου vel γερηνίας, vel γερηνίδ apud Homerum, sed Pausanias etiam in Laconicis ait eam Gereniam dictam urbem, quae sit Ἐνόπη apud Homerum ιλ. ί. 150,

Καρδαμύλην, Ἐνόπην τε.

Exponunt etiam Graeci aliqui γερήνιον ἔντιμον γέροντα, id est *senecta aetate venerabilem*, vel *honorabilem senem*, atque ita, si videatur, & nos epitheton intelligamus. Philostratus scripsit in suis Heroicis, Herculem non solum ut innocentem Nestorem, & qui refragatus fuisset consiliis patris & fratrum suorum, quae illi coeperant de subtrahendis Herculi Geryonae bobus, hunc igitur non modo Herculem conservasse, sed etiam propter insignem in adolescentia probitatem mirifice amasse, & restituisse in paternum regnum, fuisseque Nestorem auctorem Graecis, ut in jurando testem Herculem nominarent. Sed hujus oratione jam confirmatus Agamemno tandem & ipse Imperatore digna loquitur. Omnia autem facta & composita sunt praeclaro artificio, & ratione rhetorica. Nam ut Agamemnon eam habuit orationem, qua tegeret ille quidem sententiam animi sui, neque eam multitudini plane exponeret, facturus periculum voluntatis ipsorum, ita Ulysses aperte & libere cum illis agit, alios verbis placans, alios minis & verberibus coërcens. At Nestor eodem & ipse intendit orationem suam, multoque est jam apud non solum sedatam, sed placidam & quietam multitudinem asperior, sic tamen ut non in universos saevire, sed paucos quosdam turbulentos accusare videatur, ita & veniae spem facit mollioribus, & praefractis terrorem incutit, & graviter interminatur iis, qui imperium deinceps detrectassent. Atque ita subjicit consilium salutare Agamemnoni ordinandi atque instruendi excercitus.

339. Συνθεσίαι) De conjuratione Graecorum diximus supra', συνθεσίας autem dixit, quae συνθῆκαι appellantur, pacta quaedam & conventa. Haec autem retulere aliqui ad illam conjurationem Graecorum, de qua Isocrates in Helenes encomio,

comio, cum principes Graeciae in ſpe omnes nuptiarum hujus, *συνελθόντες*, inquit, *πίσεις ἔδοσαν ἀλλήλοις ἢ μὴν βοηθήσειν, εἴ τις ἀποσερόίη τὸν ἀξιωθέντα λαβεῖν αὐτήν.*

340. Ἐν πυρὶ δὴ.) Omnia, inquit, conſilia & omnes rationes noſtrae evaneſcent, aut recident ad nihilum tanquam igne conſumtae: vel hoc dicit, an nihil proderunt, an nulli uſui erunt conſilia & rationes noſtrae, ſed ſuſpendentur ad ignem? Juxta illud Heſiodi

Ἔνθα καὶ πηδάλιον μὲν ὑπὲρ καπνῦ καταθεῖο.

Et Ariſtophan.

Ἡ δ' ἀσπὶς ἐν τῷ Φεψάλῳ κρεμήσεται.

Ut contra de armis quae curarentur ait Poëta, *ἐκ καπνοῦ κατέθηκα* &c. *οδ. τ. 7.*

341 Σπονδαὶ ἄκρητοι καὶ δεξιαὶ.) Teſtibus, etiam Diis, ait, ſancita fuiſſe illa foedera, & ſolenni ritu religionis datam acceptamque fidem. In ſacris autem profundi vinum ſolebat, ut *ιλ. α.* 462. *ἐπὶ δ' ἄιθοπα οἶνον λεῖβε.* In precationibus quidem invocationibuſque Deorum hoc facere conſueverant, in conviviis ſemper, & ut *ιλ. π'.* 231. Achilles precaturus Jovem. Patroclum ut ſervaret incolumem,

Ἤυχετ' ἔπειτα μέσῳ ςὰς ἔρκεϊ, λεῖβε δὲ οἶνον
Οὐρανὸν εἰσανιδῶν. Et in foedere *ιλ. γ'.* 295.

Οἶνον δ' ἐκ κρητῆρος ἀΦυσσάμενοι δεπάεσσιν
Ἔκχεον, ἠδ' εὔχοντο Θεοῖς αἰειγενέτῃσιν.

Sed *ἀκρήτας σπονδὰς* cum dicit, videtur innuere merum Diis profundi ſolitum fuiſſe, cum tamen legatur *ιλ. γ'.* 269. Κρητῆρι δὲ οἶνον μίσγον, quod ſonare videtur perinde quaſi in cratere, cui à temperatura nomen, vinum miſcuerint. Sed vel eſt ibi uſus poëta communi & uſitato verbo, ſignificans tantum hoc in cratera vinum praecones infudiſſe, vel intelligemus ſpondarum vinum meracius fuiſſe. Conjunctionem autem & amicitiae atque foederum fuiſſe *σπονδὰς*, etiam haec verba indicant, ἔκσπονδος, excluſus vel non comprehenſus foedere, ὑπόσπονδος qui foederis legibus tenetur, facta pace aut induciis, παράσπονδος foederis violator, & Phoeniſſis, *κομπὸς εἶ σπονδαῖς πεποιθὼς αἴ σε σάζουσι θανεῖν.*

342. Μῆχος.) Ἀμηχανίᾳ συνεχόμεθα, hoc eſt nihil explicamus,

camus, omnia haerent, nihil procedit eorum, quae agimus inter ſimultates & contentiones noſtras. Μῆχος autem μηχάνημα eſt, ut πάθος πάθημα. Ἔχων ἀσεμφέα βελὴν firmo & deſtinato conſilio atque propoſito.

346. Τοὺς δὲ δ' ἕα &c.) Ita indefinite dixit unum aut alterum, id eſt paucos quoſdam, qui clandeſtina conſilia inire, & multitudinem perturbare ſolent. Ἄνυσις δ' ἐπ ἔσσεται αὐτῶν, nunquam tamen hoc perficient, hinc ut diſcedant domum bello imperfecto.

349. Ἠὲ καὶ ἐνί.) Dubitat igitur ſapientiſſimus ſenex, utrum veritas ſit in promiſſione divina. Non ille quidem de hoc dubitat, ſed εἰρωνευόμενος in eos invehitur, qui ipſum Deum refragatione ſua arguere mendacii viderentur.

353. Ἀσράπτων.) Inter incongrua & inconſequentia notatur & hoc. Dixerat enim ὑπερμενέα Κρονίωνα, & nunc infert rectum ἀσράπτων.

356. Ἑλένης ὁρμήματα.) Nos fecimus raptus Helenae lacrimas. Sed interpres conſilia & dolores intellexit Graecorum, quos Helenae ulciſcendae cauſſa pertulerint. Sed noſtra tamen ſententia non videtur prorſus rejicienda.

362. Κατὰ Φῦλα κατὰ Φρήτρας.) Interpretati ſunt ſimpliciter, monere Neſtorem ut nationes Agamemno ſingulas quibuſdam ordinibus diſtinguat, atque ita producat exercitum in expeditionem. Sed cum fecerint aliqui Homerum Athenienſem, ob id quod & per Minervam jurantem, & uſurpantem Ἀθηναίης nomen, introduxerit Imperatorem, quorum alterum moris, alterum διαλέκτε eſſet Atticae, multo certior haec conjectura eſſe potuerat, mentionis Φῦλων & Φρητρῶν. Nam Athenienſium fuit civitas diſtributa in tribus quatuor, & horum quaeque rurſum in Φρατρίας tres, quo etiam pacto nunc cenſet Neſtor, tributim & curiatim exercitum eſſe diſtinguendum. Jam & Φυλὴ in re militari, maxime equeſtri, turmae fuit appellatio, ut nihil aliud ſubjicere videatur hoc loco ſenex, quam facere Cyrus apud Xenophontem, cum ordinibus ſuis praeficit, qui illos ducant & hoc agit, quique ut iis parent, qui ipſis eſſent praepoſiti. Neque obſtat quod Φῦλα dixit, non Φυλάς. Nam ita fuit in verſu aptum, ut ne-

neque *Φρατρίας*, ſed *Φρήτρας*. Omnino autem ſenex monet diſtinguendum eſſe exercitum, & inſtruendam aciem certa quadam ratione, ne in confuſione pugnetur, neve tanquam in tenebris latere & ignorari poſſit ignavia.

367. *Θεσπεσίῃ*) adverbialiter, divino quodam infortunio, an divinitus fiat quo minus urbs capiatur.

373. *Ἠμύσειε.*) *Inclinaretur*, hoc eſt, procumberet atque rueret, quo de verbo & ſuperius dictum, *μετ' ἀπρήκτους εἰς ἀμηχάνους*, ut *μετὰ ἔθνος ἑταίρων*, *εἰς ἔθνος*, qui me objicit gravillimis & infinitis contentionibus. *Ἐσσυμένην*, deeſt nomen unde verbum dictum eſt *βαλή*.

384. *Ἀμφὶς ἰδὼν.*) Jubet parari ad bellum, hoc eſt animo agitare pugnae & praeliorum diſcrimina, & currus undique perſpicere, ut ſit *ἀμφὶς ἰδὼν diſpiciens.*

385. *Στυγερῷ κρινώμεθα.*) *Ut decernamus Marte*, id eſt conſeramus proelium, ut & Maro Aen. XII. 709. Haec enim vera lectio, ut Seneca docuit.

Inter ſe coiſſe viros, & cernere ferro.

386. *Οὐ γὰρ παυσωλὴ.*) Cur terret inſuper Graecos magnitudinem laborum commemorando? Non ille quidem terret, ſed mavult confirmatis jam animis ſuorum, majora potius belli incommoda videri militibus, quam falſo minora ſperari, juxta hoc Cyri dictum apud Xenophontem *παιδείας ς'. Κρεῖττον μείζονα οἰηθέντας μείονα ἰδεῖν, ἢ μείω ἀκούσαντας μείζονα εὑρίσκειν.*

389. *Ἀμφιβρότης.*) Interpretantur latum clypeum, qui tegeret totum viri ſeu hominis corpus. Talibus enim veteres fuiſſe uſos perhibent, & de Empedocle citat Plutarchus Quaeſt. Conviv. *Ἀμφιβρότην χθόνα*, dicitque ita appellaſſe illum corpus animae circumdatum.

393. *Ἄρνιον ἐσσεῖται.*) Jam addit minas regaliter. Sed Ariſtoteles libro tertio *Πολιτικῶν* docet, fuiſſe apud veteres quoddam regum genus, qui in pace non haberent poteſtatem occidendi quenquam, in bello vero & cum exercitus ad pugnas educti eſſent, impune in detrectantes imperium animadvertere & illos interficere poſſent. Dicit autem tum non magis profuturum ulli fugam canum & volucrium, hoc eſt, fa-

facturum se ne quis effugiat laniatus illorum, occisus & abjectus, insepultus. Addidit autem post hunc versum Aristoteles initium alterius,

Πὰρ γὰρ ἐμοὶ θάνατος.

Quem, ut videmus, nostri libri non habent, ut hinc etiam conjectura fieri possit, aliis illum exemplis hujus poëtae usum fuisse.

399. Κάπνισαν.) Excitasse ignes in tabernaculis dicit συνεηδοχικῶς. Nam fumus ante flammam, cum materia ardorem ignis concepit, evaporatur.

401. Μῶλον Ἄρηος.) *Martis impetum*, seu *vim*, vel etjam *praelia Martis*, id est belli discrimen. Quisque autem suorum Deorum, id est numinum patriorum opem invocat.

408. Αὐτόματος δέ οἱ) Menelaum dicit advenisse invocatum, id est ἄκλητον, βοὴν quidem ἀγαθὸν id est *bellicosum*. Nam βοὴν bellum appellasse veteres, scribitur in Athenaei libro quarto p. 178. a clamoribus, ut apparet, & strepitu pugnantium, & certe βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης à poëta dicitur, qui bellicosissimus heros introducitur. Ibidemque redarguitur Platonica hujus loci reprehensio. Venit igitur frater ad Imperatorem sua sponte, ne vocari quidem enim debuit. Ideoque Grammatici aliqui jugularunt subjectam rationem versu proximo: Ἦδεε γὰρ κατὰ θυμὸν ἀδελφεὸν ὡς ἐπονεῖτο, tanquam alienam & supervacaneam sententiam. Sive enim ita accipiamus, ut plaerique interpretati sunt, sciviſse Menelaum, quod in labore & occupatione sacrificii versaretur Agamemnon, ridiculum videri volunt, dici hoc non ignorasse fratrem, quod illi notum esse necesse esset: Sive intelligamus non fugisse Menelaum, quantis in curis & solicitudinibus esset frater, atque ideo se praeteritum non tulisse moleste. Neque hoc, aiunt illi, consentaneum est, oblitum fuisse Imperatorem fratris, cujus maxime caussa sacrificium institueretur. Illius enim injurias ulturi, oppugnatum Trojam & Priamum advenerant. Sed haec nos una cum innumeralibus aliis curiosis exquisitionibus grammaticorum relinquamus. Atque accipiamus simpliciter, in summo quodam studio erga fratrem

ultro

ultro affuisse Menelaum, cum non fugeret eum, quantos labores ille sustineret animo suo.

413. Μὴ πρὶν ἐπ' &c.) Ἐλλειπτικὴ locutio, itaque intelligemus δὸς, aut particulam significantem votum: *Utinam non ante sol occidat, neque tenebrae obducantur, quam urbem coepero*, & est sane votum nequaquam timidum neque verecundum.

417. Χαλκῷ ῥωγάλεον.) *Ferro*, ut nunc loqueremur, *lacerum*, ut *od. ν* 435. vestimenta dicit Ulyssi accomodasse Minervam, quo magis ignoraretur, ῥωγαλέα, ῥυπόωντα, *pannosa & sordida.*

420. Ἀμέγαρτον) Ut ἄφθονον de copia & abundantia dixere, sic ἀμέγαρτον nunc πόνου *magnum* vel *ingentem*, simili origine & oratione appellavit.

435. Λεγώμεθα.) Ne tempus, inquit, verbis teramus, & differamus rem, monet cavendum, ne occasio rei bene gerendae praetermittatur, quam amiserint, futurum sit postea, ut frustra requirant. Itaque & Alexandrum interrogatum, qua maxime re Graecia fuisset potitus, respondisse ferunt, μηδὲν ἀναβαλλόμενον, id est celeritate, qua ipsa & Caesarem maximas & admirabiles res confeciisse legimus. Sic tamen habendum, ut, quemadmodum Sallustius ait, *& consulto & mature facto opus sit.*

446. Θῦνον κρίνοντες.) Principes, inquit, unam cum Imperatore discursitabant occupati in acie instruenda, interque illos Minerva, & bellicum & amicum Graecis numen, versabatur, cujus aegida Jovis quoddam scutum, ut alibi diximus, breviter ἐνφράζει. Ἀγήραον, quae nullo temporis spatio, aut injuria corrumpi posset, & ἀθανάτην similiter vel sempiternam, vel gestamen Deorum immortalium, in qua extantes conspicerentur centenae orae, quarum flexu & implicatione scuti ambitus contineretur. Eas aureas dicit fuisse & ita pretiosas, ut singulae centenis bobus aestimari potuissent, atque ipsa quidem animalia dicit, non pecuniam. Pecunia enim & signatum aes ad usum comparandi necessaria, quae moneta & νόμισμα, non reperiuntur introducta à poëta, qui ne minimarum quidem rerum exquisitas mentiones, & per-

mutationem rerum diligenter descripsit. ιλ. ή.

455. Ἀΐδηλον.) Interpretantur vocabulum de eo, quod ignis consumat materiam, nam ἀδηλεῖν est *vastare* & *affligere*. Flamma igitur vastatrix, seu infesta ut σὺ δὲ πτείνεις ἀΐδήλως. λ. Φ. 220.

457. Ἐρχομένων ἄπο.) Ita de his progredientibus aeris splendor emicabat, vel de horum armis eminebat quasi jubar quoddam, ut sit ἀπὸ χαλκῦ. Θεσπέσιον significat certe admirabile & divinum quiddam, forma, natura, magnitudine sua.

460. Χηνῶν ἢ γεράνων.) Haec avium genera significavit Virgilius ita Georg. 1. 383.

Quae Asia circum.
Dulcibus in stagnis rimantur prata Caystri.

Cygnorum autem similitudine de copiis armatis usus est idem libro VII. Atque ex hoc λειμῶνα Ἄσιον Homerum dixisse possumus conjicere, nam & Asia prata, & Asia palus inde videtur factum: intelligetur autem pratum Asium, Lydiae pratum, unde & apud Apollonium Ἀσίδος nomine Lydia significari traditur. Et Asiam vocari citharam inventum Lydorum. Sane Herodotus Μελπομένη scribit Lydos dicere Asiam totam nominatam non ab uxore Promethei Asia, sed ab Asia nepote Manis, ἀπὸ Ἀσίεω τοῦ Κότυος τοῦ Μάνεω, de quo & tribus Sardibus vocetur Asias. Ideoque aliqui fecere hoc loco, Ἀσίῳ ἐν λειμῶνι, esse ἀσίῳ genitivum κατὰ συγκοπὴν ab ἀσίεω, ut ἐυμελίω Πριάμοιο ιλ. δ. 47. pro ἐυμελίεω, à nominativo ἀσίης & ἐυμελίης ἰωνικῶς. Strabo in mediterranea Lydia ultra Timolum montem Austrum versus, locum esse ait nomine λειμῶνα, atque hunc designari à poëta incolas dicere, adjectione Ἀσίῳ, nam & Asiae & Caystrii heroum Lydiae lucos ibi illos monstrare.

465. Ὑπὸ χθών.) Terra resonabat ὑπότε αὐτῶν τῶν ἀνδρῶν ποδῶν καὶ τῶν ἵππων. In prato Scamandrio, à flumine Scamandri, ὃν Ξάνθον καλέσσι Θεοί. ιλ. ύ. 74. Sequuntur autem ὑπερβολικαὶ similitudines duae, muscarum & foliorum. Μυρίοι igitur innumerabiles nunc dicuntur. Ὥρη autem id est *verno tempore* κατ' ἐξοχήν, quo omnia virere & flo-

re-

rere ſolent, quod mox totum poſuit, ὥρη ἐν ἐαρινῇ.

469. Ἥϋτε μυιάων.) Intelligemus verbum, quod ſententia requirit, volitant, aut colliguntur. Γλάγος *lacteus liquor.* Διαῤῥαῖσαι *diſperdere illos cupientes.*

478. Ὄμματα καὶ.) Ad exprimendam Imperatoris eximiam majeſtatem, divinas quaſdam particulas compoſuit, quae eſſent certis in numinibus maxime inſignes. Mox aliam & ipſam illuſtrem ſimilitudinem intulit, Tauri quaſi regnantis in armento, praeſtantis animo & viribus. Victor enim & robore excellens imperio unus ſemper potitur, ut & Maro fecit. Georg. III. 224.

Nec mos bellantes una ſtabulare; ſed alter
Victus abit.

484. Ἔπετε νῦν μοι Μοῦσαι.) Invocat Muſas nunc offerente ſe difficiliore narratione, ut poëtae conſuevere. Eſtque & in hoc Maro imitatus cum ſumma dexteritate Homerum, atque etiam interpretatus in diverſis locis. Aeneidos VII. 641.

Pandite nunc Helicona, cantuſque movete,
Qui bello exciti reges, quae quemque ſecutae
Complerint campos acies, quibus Italia jam tum
Floruerit terra alma viris, quibus arſerit armis.
Et meminiſtis enim Divae & memorare poteſtis:
Ad nos vix tenuis famae perlabitur aura.

Aeneidos libro VI. 625.

Non, mihi ſi linguae centum ſint, oraque centum,
Ferrea vox, omnes ſcelerum comprendere formas,
Omnia poenarum percurrere nomina poſſem.

486. Κλέος οἶον.) *Sola ad nos fama pervenit.* Quod tamen & ipſum amplius etiam Maro extenuavit.

BIBLIOTECA UNIVERSITARIA SEVILLA

BOEOTIA SIVE CLASSIS RECENSIO.

Separarunt hanc partem Grammatici à ſuperioribus & praeſcriptione peculiari inſignierunt. Eſtque haec valde conſpicua & illuſtris, enumerationem complectens navium, quibus claſſis Graecorum abſolveretur, & nomina, patriamque Ducum,

cum, qui ſingulis populis praeeſſent. Expreſſit autem poëta hoc loco quaſi in tabella terram Graeciae, & in hac potentiores atque nobiliores civitates, & loca illuſtriora depinxit γεωγραφικῇ quadam ἀφηγήσει, ſeu περιηγήσει. Quae nunc univerſa mutata vel deleta atque extincta potius ſunt, hiſque magis indies temporibus vaſtantur, quibus à feriſſima & immaniſſima gente Scytharum tenentur. Atque cùm de illa natione omnia, quae in terris laudem merentur, quae pulcra & expetenda ducuntur, quae immutabili quodam omnibus ſaeculis judicio praeclara vel divina etiam eſſe ſtatuuntur, quae virtutis & ſapientiae nominibus appellare conſuevimus, ea igitur, cum è Graecia, Deus in omnes terras atque nationes deduxerit ac derivarit conſervandae veteris memoriae cauſſa, in ſingulari quadam gratitudine animi noſtri, hoc tempore pictura etiam quadam ob oculos cupientum cognoſcere, Homerici ſaeculi ſtatum quendam Graeciae ponere decreveramus, ideoque omnia, de quibus adjumenta ad diſertam explicationem ſperare potuimus, magna cura & conquiſivimus & perſpeximus, inprimis Strabonis ſcripta, qui etiam Homericam quandam explanationem profiteretur. Qae utinam edita eſſent incorruptius, ita enim ſcatent mendis, ut non ſolum diligentem, ſed etiam eruditum lectorem inſiſtere innumerabilibus in locis & haerere neceſſe ſit. Nos tamen de hoc, & de aliis Graecorum libris, quorum copia nobis fieri potuit, non pauca excepiſſe confidimus, quae in Homericis declarandis non modò neceſſariam cognitionem, ſed hiſtoriae quoque quaſi amoenitatem quandam habere videantur. Verum illam picturam, de qua diximus, in praeſentia conficere vel, ut ſic dicam, procurare non potuimus. Nam adhuc per multa minus diſponebantur, & erat confuſa ratio noſtra, & alia quoque, quae nihil attinet commemorare, obſtabant nobis. Hujus tamen expreſſionem atque editionem nequaquam abjecimus animo noſtro, ac potius cogitamus brevi non aggredi tantum, ſed etiam abſolvere, implorato omnium, qui nobis opitulari poſſe videantur, auxilio atque ſuccurſione. Nihil autem habebit incommoditatis res, tabella haec, etiamſi poſt noſtrorum commentariorum lectionem demum con-

conſpiciatur, ac potius tum illa fortaſſe etiam utilius atque jucundius ſpectabitur, inferente nonnihil lucis explicatione noſtra. Sed ad rem. Boeotiam hanc partem vel catalogum inſcripſere Grammatici, imitatione quadam Platonica, cujus dialogi omnes geminas habent inſcriptiones, quarum fere una eſt perſonae alicujus, quae in illo quaſi primarum partium introducitur. Ita & hanc fecere Boeotiam, à Boeotis enim orditur poëta naves & populos, & principes exercitus recenſere.

1. Βοιωτῶν μὲν.) Quaeſitum, quare orſus fuerit à Boeotis in pertexendo navium catalogo. De quo veriſſime Ariſtarchus, ita illi in mentem veniſſe forte hinc ut narrationem inchoaret, ut de initio Iliados ipſe reſpondet interroganti Luciano, temere incepiſſe ἀπὸ τῆς μήνιδος, quia illud verbum tum ſubierit. Quod ſi fuiſſet exorſus aliunde hoc loco, vel totius poëſeos aliud feciſſet principium, etiam de illo ſcilicet quaereretur, cur ita factum videretur. Fuit autem certe alicunde incipiendum. Et eſt meo judicio illuſtri uſus ingreſſione, de qua ordine pulcerrimo narrationem inſtitutam, id eſt, expoſitionem nationum & urbium Graeciae perſequi poſſet. Supra igitur à latere orientis ſolis vergente Aquilonem verſus, is enim ſitus Boeotiae, incipiens & quidem à portu noto & celebri deduxit vel circumduxit planè γεωγραφικῶς locorum deſcriptionem, quae tum in Graecia maxime celebria & clara eſſent. Plurium autem nomina, ut fit, antiquis quoque temporibus mutata fuere. Nunc vero toties capta, oppreſſa, vaſtata Graecia, nihil eſt reliquum integritatis, neque in nominibus, neque nationibus & urbibus. Quae ſi, ut merentur, deplorare vellemus, neque verba ſententiae forte deeſſent, quibus dolorem noſtrum & indignitatem rei exprimeremus, ſed neque tempus neque locus tantam immorationem tulerit, praeſertim alienioris & inculcatae diſputationis. Quod autem interdum poëta quaſi reſilit de incoepta expoſitione, neque loca locis continuat, ut cum de Aetolia ad Cretam devenit, id vel quia agmina ita ordinata fuiſſe intelligi vult, vel aliquam ob cognationem populorum illorum factum crediderim. Sed ad rem. Quinque fuiſſe duces Baeo-

tii agminis ſcribit Poëta, de quibus unum tantummodo reverſum domum è bello Pauſanias annoravit Leytum. Hyrie illis temporibus ſupra Aulidem fuit. Haec autem inſignem portum habuit, apud quam congregata claſſis Graecorum, & hinc placatis tandem ventis, cum illi aliquantiſper adverſari navigationem impediiſſent, ſoluta fuit. Scolus infra plataeas ad ripam Aſopi, de quo oppido proverbialem verſum Strabo commemorat lib. IX. p. 408. Ed. Pariſ.

Εἰς Σκῶλον μήτ' αὐτὸς ἴμεν μή τ' ἄλλῳ ἕπεσθαι.

Sub Citherone enim fuiſſe, loco aſpero & inculto, in regione dicta Paraſopia, ubi Moenades Penthea dilaniaſſe traduntur. Schoenum autem in regione Thebana, quae ſi vera ſunt, vicinitatem hoc loco Poëta plane neglexit. Scripſit autem Pauſanias Aſopum altiſſimos ſolere juncos alere, ut de his quoque nomen inditum oppido videri poſſit. Verum σκῶλος ſentium & ſpinarum eſt appellatio. Eteonos, Scarphe poſtea dicta, in tumulo ſita, unde & epipheton factum πολυκμήνου. Loca enim tumuloſa κνημοὶ vocantur, vel clivi montium, quod ſupra pedes ſint montium tendentibus ad verticem, Ἴδης ἐν κνημοῖσι. ιλ Φ 449. Nam & πόδα νείατον Ἴδης Poëta dixit ιλ. β. 331. & κορυφὰς montium. Theſpia, quae poſtea Theſpiae, ſub monte Helicone. Hae viſebantur quondam ob ſpectabile ſimulacrum cupidinis elaboratum à Praxitele, ut & Cicero Verrina ſexta, & donatum Glycerae, ut Strabo. Sed Athenaeus ita libro XIII. Phryne in Eleuſinio conventu & feſtivitate Neptuni, univerſa Graecia aſpiciente, pallam poſuit, & crinibus ſolutis in mare ſe demerſit, adque illius exemplum expreſſit Apelles imaginem Veneris, quae ἀναδυομένη dicitur. Praxiteles vero ſtatuarius, amator ipſius Gnidiam Venerem ſecundum illam effinxit. Idem in Cupidinis baſi infra ſcenam theatri, inſcripſit.

Praxiteles quem ſenſerat ipſe, expreſſit amorem,
Exemplum e propria nobile mente trahens,
Meque mei precium Phrynae dedit. Aſt ego flammas
Lumine non arcu ſpargo cupidineas.

Cum

Cum autem illi optionem dediſſet, ut eligeret de ſuis operibus, Cupididem aut Satyrum tripodibus impoſitum, acceptum Phryne Cupidinem conſecravit Theſpiis. Hactenus Athenaeus, cujus ſententiam etiam hoc adjuvat, quod Phryne Theſpienſis fuiſſe perhibetur, ut illo ſimulacro ſuam patriam voluiſſe ornare videatur. Graeca autem eſt Tanagra, de qua Pauſanias (in Boeot. c. xx.) ita, bellum enim viſum. *Tanagraei*, inquit, *ſuae civitatis originem in Poemandrum referunt filium Chraereſilai, cujus pater fuerit Jaſius filius Eleutheris, nepos Apollinis & Aethuſae, Neptuni filiae. Poemandrum autem ajunt duxiſſe Tanagram Aeoli, vel ut Corinna fecit, Aſopi filiam, quae cum vivendi mirifice longum tempus confeciſſet, homines illarum regionum mutaſſe nomen mulieris, & Anum nominaſſe, id eſt γραῖαν. Idemque nomen & urbi factum quod uſque adeo fuerit frequentatum, ut Homerus quoque fecerit in catalogo, Theſpiam Graeamque. Sed poſtea tamen illam veterem appellationem recuperaſſe.*

5. Εὐρύχορον Μυκαλησσόν.) interpretantur τὸν πλατειόχωρον. Eſſe enim χορὸν apud Homerum τὴν χώραν, ut οδ. μ΄. 3.

Ὅθι τ' Ἠῶς ἠριγενείης
Οἰνία, καὶ χοροί εἰσι.

Sed etiam in ſua ſignificatione vocabulum retinere ſimili intellectu poſſumus, ut ſint εὐρύχορα loca, quae late excurrant & quaſi expatientur. Mycaleſſi autem miſerabilem vaſtationem & cladem expoſuit Thucydides libro III.

6. Ἅρμα.) Juxta Euripum ad ſiniſtram Aulidos, eo loci Amphiaraum abſorptum terra unà cum curru fugientem ferunt, id tamen alibi accidiſſe alii perhibent, & hoc loco fracto curru Adraſti, ipſum Arionis equi virtute fuiſſe conſervatum. Pindarus fecit apertam terram fulmine Jovis, ut dehiſceret Amphiarao fugienti Periclymenum, atque ita illum ereptum fuiſſe turpitudini averſi vulneris. Fugam autem praeclara ſententia excuſat, quod fatalis vis etiam divinas ſoboles evertat. Ἐν γὰρ δαιμονίοισι, inquit, Φόβοις Φεύγοντι καὶ παῖδες Θεῶν, Νεμ. θ. Erythrae ſub Cithaerone monte, vel vicinae Hy-

Hyſiis ut Strabo, vel cum his eaedem, ut innuere videtur Eurip. Bacchis 750.

Τοίας τ' Ἐρυθρὰς θ', αἳ Κιθαιρῶνος λέπας
Νέρθεν κατῳκήκασιν.

Appellatae à filio Athamantis Erythro, ut Pauſanias Ἠλιακῶν. β'. Eileſium & Eleona & Hylen, dicta oppida à poſitu paluſtri & virgultoſo apparet. Itaque ſcribuntur & cum aſpiratione Εἰλέσιον & Ἑλεών. Sed in mediterraneis Bocotiae regionibus multa loca cluvionibus vaſtata perhibent, ipſos etjam amnes atque lacus alio defluxiſſe, & eorum, quae in catalogo memorentur, aliorum ne veſtigia quidem, aliorum ruinas tamen apparere. Peteona vicum in agro Thebano collocat Strabo, & Ocaleam inter Haliartum & Alalcomenas. Ex Pauſania etiam in vicinia apparet fuiſſe Ocaleam Theſpiarum. Medeona vicinum facit Onchesto Strabo, & ait Φοινικῶντα quoque dictum à monte Φοινικίῳ, ſub quo ſitum eſſet oppidum. Copae ad aquilonem juxta Copaidas aquas ſitae, unde & Κῶπαι, id eſt à remigio dictae creduntur, anguillis quondam celebres. Eaedem & Cephiſſides à fluvio Cephiſſo dictae, & alibi aliter, in mediae Boeotiae quaſi cavo quodam collectae & longo tractu reſtagnantes. Copaidum tamen communis fuit appellatio. Eutreſis intra Theſpias & Plataeas in agro Theſpienſi. Thiſbe, poſtea pluraliter Thiſbae, finitimae Theſpienſibus, maritima, habuit portum Thiſboeum. Coronea in colle ſita prope Heliconem, de hac ſunt Κορωναῖοι. De Meſſeniaca autem Coronaea Κορωνεῖς. In hac negant talpas non ſolum naſci, ſed ne vivere quidem illatas aliunde potuiſſe. Fuit & Haliartus appellatus ab Haliarto, ut Coronea à Corono filiis Therſandri nepotibus Siſyphi, teſte Pauſania, Copaidas aquas, quae ab illo Haliartiae feruntur appellatae illa parte ſui, & ipſe Herbidus propter irrigua aquis loca. Platea poſtea Plataeae, celebres victoria Graecorum, qua libertas Graeciae fuſis fugatiſque Perſis parta fuit. Paluſtres & ipſae priſcis temporibus, ut ipſa appellatio indicat. Πλάτη enim palma remi dicitur, etſi à Plataea Aſopi F. appellatas ſcripſit Pauſanias. Ultra Aſopum fuere varia & calamitoſa poſtea fortuna uſae. Gluſſanta ſcribunt ſub Hypato monte fuiſſe,

ſta-

ſtadiis ſeptem à Thebis ad ſiniſtram proficiſcentibus in Peloponeſum. Apud hunc praelium commiſſum inter Thebanos & eos, qui Ἐπίγονοι nominantur, poteſteritas eorum, qui duce Adraſto Polynicis ſocero ad Thebas occiderant; quorum fuit Imperator Aegialeus filius Adraſti, qui ſolus tum de ducibus interiiſſe perhibetur, ut pater antè ſolus mortem evaſerat. Thebae urbs celebris citra Aſopum verſus Euripum. Quod autem Poëta dixit ὑποθήβας, alii docuere de oppidulis vicinis Thebarum accipiendum, nam Thebas poſt expugnationem τῶν Ἐπιγόνων inſtauratas tum non fuiſſe. Aliqui Potnias ſignificari voluere, quas collocat ultra Aſopum Pauſanias (in Boeot. c. VIII.) Thebis diſtantes ſtadiis decem. Plaerique Thebanos hos fuiſſe, quos Poëta diſtinguere voluerit vallis adjectione ab incolis arcis Thebanae, quae à Cadmo primum juxta oraculum in colle condita Thebarum appellationem habuerit. Oncheſtus ultra Dircen praeterfluentem Thebarum, & ipſe appoſitus Copaidi. Habuit templum Neptuni, unde Oncheſtius ille Deus Dictus Ovidio quoque X. Metam.

Oncheſtius illi
Eſt Neptunus avus. Templum Strabo ait fuiſſe ſolum abſque luco, ſed Homerum illum locum ornare voluiſſe ſplendidiore appellatione. Arne putatur eſſe Chaeronea. Sed Grammatici hic alii aliter legere. Quidam Τάρνη (idque eſſet numeris aptius) non enim Ἄρνην Trojanis temporibus in Boeotia fuiſſe. Sed hanc Pauſanias dictam ait ab Arna filia Aeoli. Fuereque qui & hanc, & Mideam, abſorpſiſſe lacum crederent. Zenodotus, ut docuit Strabo, lib. IX. p. 493. legit,

Οἵτε πολυςάφυλον Ἄσκρην ἔχον.

Iſque videtur oblitus fuiſſe, cum ſcripturam mutaret ad hunc modum, querelarum Heſiodi de ſterilitate patriae ſuae, quae hieme eſſet infoelix, aeſtate difficilis, neque ullo tempore bona. Neque Tarna, ferendum, quae Aſiatica eſſet poëtae, κατ' ἀφαίρεσιν pro Atarna, haec vicina fuit Lesbo, & gentile eſt Ἀταρνέιτης. Mideam fuere qui ablatam eluvione Copaidos, ut diximus, putarent. Pauſanias ait eſſe Lebadeam,

primum ita dictam à matre Aſpledonis, qui & ipſe dederit alteri oppido nomen, deinde à Lebado Athenienſi. Ibi celebre fuit templum & oraculum Trophonii, ſed & in Argolide fuit Midea non longe à Tyrinthe, unde Μιδεᾶτις ἡρωΐνη Alcumena vocata fuit. Niſam fecere vicum Heliconis. Apollodorus, citante Strabone, lib. VIII. in Boeotia Niſam omnino reperiri negavit. Itaque ſcripſere aliqui, Ἴσαν τε ζαθέην. Iſus enim, priore brevi, ut Strabo ait, juxta Anthedona fuit locus auguſta ſpecie. Aliqui ſcripſere, Κρεῦσαν τε ζαθέην ſentientes eam, quae poſtea dicta fuerit Κρέουσα in ſinu Criſaeo. Non etiam nulli Φῆρας tranſcripſere, nam & juxta Mycaleſſum Pheras fuiſſe volunt. Sed has exquiſitiones non eſt cur moremur. Anthedon extrema maritima Boeotiae urbs, ad ſiniſtram Thebis ad Euripum tendenti, & ſupra illam mons Meſabion, hujus urbis cujus fuit Glaucus Anthedonius, qui herba quadam guſtata mutatus fertur in piſcem, vel ut alii ſpecioſius finxere, in Deum marinum.

18. Οἱ δ' Ἀσπληδόνα·) Orchomenios diſtinguit hos Boeotios ab Arcadicis. Nam ille Ὀρχομενὸς eſt & πολύμηλος, hic Μινύειος. Hunc poſtea Boeotium nominatum fuiſſe Thucydides ſcripſit libro quarto. Minyeum autem vocat à Mynyis gente, ita appellata à Minya filio Chryſae, qui eſſet filius Neptuni & Chryſogeniae filiae, Almi filii Siſyphi. Hinc locupletiſſimum ſcribit Pauſanias, & opulentiſſimis locis annumerare poëtam & hunc Orthomenon ajunt ιλ. ί. 381.

Οὐδ' ὅσ' ἐς Ὀρχομενὸν ποτινίσσεται.

Minyae filius fuit Orchomenus, ab hoc genti & urbi nomen factum, retenta tamen non minus antiqua appellatio. Sed Myniam ſcribit Pauſanias etiam theſaurum admirabili opere extruxiſſe. Quod niſi Graeci magis ſtuderent externis celebrandis, quam ſuis, potuiſſe non minus praeclaras expoſitiones componi de illo Minyae theſauri opere, & Tirynthiis moenibus, quam de pyramidibus Aegypti. Fuiſſe & praepotentem civitatem, ex eo intelligi poteſt, quod occiſo Clymeno nepote Phryxi filii Presbonis à Thebanis quibuſdam conjuratis in caedem illius, Erginus Clymeni filius, Thebanos

nos eo adegerit, ut coacti fuerint annuum tributum ſolvere Orchomeniis, à quo civitatem poſtea fertur liberaſſe Hercules, & valde afflixiſſe Minyas. In hac gente Eteocles filius Andrei & Euippes filiae Leuconis, neptis Athamantis, creditus Cephiſſi filius, primus fanum & ſacra inſtituit Gratiis, unde Theocritus filias iilas Eteoclis vocavit,

Ὦ Ἐτεόκλειοι θύγατρες Θεαὶ, αἱ Μινύειον
Ὀρχομενὸν Φιλέοισαι ἀπεχθόμενόν ποτε Θήβαις.

Sic enim legendum, non ut quidam temere murarunt, Ἐτεόκλειοι Χάριτες. Ἀσπληδόνα poſtea vocarunt Εὐδείελον, etjam abſque α. extulerunt aliqui vocabulum.

20. Ἄντορος Ἀζείδαο.) Clymenus habuit filium Azea, hujus fuit Actor, eque illius filia Aſtyoche furtim ſuſcepiſſe aiţ poëta Martem geminos, Aſcalaphum & Jalmenum, horum Jalmenum in reditu delatum fuiſſe in pontum, & eſſe coloniam Orchomeniorum Achaeos in ponto Strabo ait quoſdam tradere. Ὑπερώϊον dicit γυναικωνῖτιν ſeu γυναικεῖον, ubi muliebris ſexus diverſaretur, in parte domus & ſecreriore & remotiore: οδ. ά. 362.

Ἐς δ' ὑπερῷ ἀναβᾶσα σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξὶ
Κλαῖεν ἔπειτ' Ὀδυσῆα.

Et paulo ante 329.

Τῷ δ' ὑπερῳόθεν Φρεσὶ σύνθετο θέσπιν ἀοιδὴν
Κεδνὴ Ἰκαρίοιο περίφρων Πηνελόπεια,
Κλίμακα δ' ὑψηλὴν κατεβήσατο ὃιο δόμοιο.

Ut dubium eſſe non poſſit, quin conclavia illa fuerint editiore in parte domus. Eſt autem ὑπερῷον, & expreſſa vocali ι. ὑπερώϊον.

24. Αὐτὰρ Φωκήων.) Tranſit ad Phocenſes vicinos Orchomeniorum poëta. Supra autem regio hoc nomine Boeotiam fuit ad Aquilonem. Dictos illius incolas quoſdam Phocenſes ſcripſit Pauſanias, à Phoco Ornytionis filio Corinthio, una aetate prius quam Aeacides Phocus eo veniſſet, à quo univerſos Phocenſes nominatos. Horum duces facit fuiſſe Schedium & Epiſtrophum Nauboli Ornitidae, ut Apollonius fecit, nepotes, filios Iphiti. Atque Schedium quidem de bello Trojano reverſum ajunt fratre amiſſo, Cypariſſum ab Anticyra diſtin-

ſtinguit Strabo, itemque Criſſam à Cirra, ſed Pauſanias, inferior quidem ille Strabone (nam vixit Adriani temporibus) facit Cypariſſum Anticyram, & Cirrae aut fuiſſe vetus nomen Criſſae, quo & Homerus uſus fuerit. Idem ſcribit & montes ſupra Anticyram & rupes habere crebas & ferre helleborum, cum nigrum ciendae alvo, tum album ad vomitus provocandos idoneum, uſum autem eſſe in medicinis radicis. Strabo autem hoc tradi ait, laudatum helleborum naſci in Anticyra Oetaea ad ſinum Maliacum, verum ad medicationes apparari ſingulari artificio in Phocide. Ideoque multos proficiſci Anticyram Phocenſem indigentes curationis & purgationis. Reperiri autem in Phocica medicatum ſemen, Seſami ſimile, quo adhibito temperari ſoleat helleborus. In Stephani epitome legitur fuiſſe Cypariſſum ab aliquibus & Apolloniadem vocatam. Python autem, quae etiam Πυθὼ, ut Πυθοῖ ἐν ἡγαθέῃ. οδ. θ. 80. Urbs in monte Parnaſſo ſita, quae, ſimiliter ut incolae, Delphi dicta. Sacra Apollini, cujus celeberrima oraculorum ibi veluti officina fuit. His nihil verius credebatur. Unde & Cicero Bruto ſcripſit Epiſt. 2. *Haec ex oraculo Apollinis tibi edita puta. Nihil poteſt eſſe verius.* His reddendis praeerat ſacerdos, quae Pythia vocabatur. Haec interpres Dei reſponſa dabat furens, inſiſtens tripodi in antro. Quae omnia veterum ſcriptis ſunt celebratiſſima. Appellatam urbem à ſciſcitando, quod eſt πυθέσθαι, priore poſtea producta ſyllaba, ut in ἀθάνατος & διάκονος, magis probatur, quam à corruptis & putrefactis illo in loco ſerpentis oſſibus confixi jaculis ab Apolline, quem fuiſſe Delphinem nominatum volunt & ex eo Delphos. De priore autem appellatione ludos Pythia ducunt, ut Ovidius quoque primo Metamor. Verum hoc ποιητικώτερον. Itaque & in Homerico hymno in Apollinem, & fuiſſe ſerpentem foeminam, & illic tabuiſſe interfectam dicitur, v. 372.

Ἐξ οὗ νῦν Πυθὼ κικλήσκεται.

Delphinium autem Apollinem ibidem legitur ex eo cognominatum, quod Apollo Delphinis ſpecie in navem Cretenſium inſiluerit, eamque appulerit in Criſſaeum ſinum, ut eſſent qui curarent templum ſuum. Pauſanias à Delpho filio Apollinis

linis & Celaenus vel Thyae nomen loco factum tradere quosdam scripsit. Itidemque Pythona vocatam à Pythe filio Delphi. Daulis septem stadiis Panopeo, qui postea Phanoteus dictus, distans, nemorosus locus, & ex eo nomen reperit. Δαῦλον enim δασύ. Hic Terea generum Pandionis illa scelera designasse volunt, quae poëtae memorant, non in Thracia. Philomelam autem in hirundinem fuisse Phocenses credidere mutatam, non Procrin. Cui cum transformatae quoque in avem Tereus esset terribilis, ita reliquisse illa loca, neque omnino in Daulide apparere hirundines. Sed Philomelam plaerique luscíniam factam tradidere, ideoque miratur Martialis, eam esse garrulam avem, quae muta puella fuerit. Anemoria, quae & Anemolia, fines Phocidis & Delphorum, a ventis dicta, quorum impetu procellae & grandines de propinqua rupe, cui nomen Κατοπτηρίῳ, id est speculae, in illam deferrentur. Hyampolis, quae primum Ὑάντων πόλις, tenuere enim Hyantes, Thracica gens, pulsi ex Boeotia à Cadmo, intra Abas & Opuntem in via. Cephissus fluvius sinuoso flexu per Phocida fertur, oritur juxta Lilaeam, quae abest Delphis millibus decem, & influit in aquas Copaidas. Strabo annotavit, Cephissos esse septem, in Phocide, in Attica, in Salamine, Sicyone, in Scyro, Argis. Et Apolloniae, quae est vicina Dyrrachio, fontem hoc nomine. Significari autem vel unam civitatem eorum, qui dicerentur παραποτάμιοι, & ἐπικηφίσσιοι, vel etiam plures in ripa fluminis, recte ut opinor, poterimus accipere.

34. Λοκρῶν δ' ἡγεμόνευεν) Sequuntur Locri, qui cognominantur Epicnemidii, à Cnemide rupe. Sed Poëta hos ita distinxit ab aliis ejusdem nominis, ut oppositа loca habere Euboeae diceret. Sunt enim & Hesperii, qui Ozolae quoque, & Opuntios etiam ab Epicnemidiis separaverunt. Sed Epizephirii coloni τῶν Ὀζολῶν, In Italia. Cynus navale Opuntiorum. Opus Patroclis patria, quae & Ὀπόεις, ut Σιμόεις & Ἀμαθόεις. Sed Φλιοῦς suae formae est, unde & Φλιάσιος gentile dissimile habet illorum, etsi Φλιάντιος quoque Stephani epitome habet. Calliaron vastum fuisse suis temporibus Strabo ait. Nomen habere putatur à fertilitate & cultu εὐήρο-

τος

τος ὢν. Beſſa à poſitu dicta ὅτι βησσώδης ὁ τόπος, id eſt ſaltuoſus. Βῆσσαι enim ſaltus. ιλ. λ. 87. Οὔρεος ἐν βήσσῃσι. Scarphe, quae poſtea Scarphea. Augea, alia etiam fuit Laconica. Tarphe nemoroſa, nam τάρφα denſa ſunt Homero. Βαθείης τάρφεσιν ὕλης. ιλ ε. 555. Pharygas poſtea dixere. Thronium, & ipſum in ripa Boagrii fluvii, quem torrentem eſſe dicit Strabo, ſaepeque tranſiri pedibus ſiccis, ſaepe exundare ad paſſus quadraginta. Sed de duce horum Aiace Oilei filio, rejecere grammatici tres verſus, quibus ille deſcribitur, alios alia de cauſſa. Primum, quod non fuerit Telamonio hic Ajace brevior. Secundum, quod lineis thoracibus Graeci tum non uſi reperiantur. Tertium confixit Ariſtarchus ſecutus Thucydidem, qui univerſos Graecos negat uſpiam Ἕλληνας vocaſſe poëtam, atque hoc nomen Theſſalis modo & Phtiotis tribuiſſe. Sed haec fortaſſe refutare, & verſus certe bonos retinere non admodum difficile, nos tamen in his immorari alienius fuerit.

43. Οἱ δ' Εὐβοιαν.) Euboea inter alia nomina etiam Μακρίδος habuit, nam longo tractu exaequat oras Atticae, Boeotiae, Locridos, & Malienſem, fretumque hoc toto ſpacio efficit. Chalcidos pervetuſta urbs & praepotens, opibuſque & viris abundans, ideoque multae hinc coloniae cum alia in loca orbis terrarum, tum in Italiam deductae, potientibus ad huc rerum optimatibus, qui dicerentur Ἱπποβάται. Quorum imperium duravit uſque ad rempublicam ab Athenienſibus recuperatam ejecto Piſiſtrato Tyranno: fuit Chalcis & in Aetolia, & in Elide, quarum & ipſarum poëta mentionem fecit. Euboeae incolae ab Homero dicuntur Abantes, non Εὐβοῆες aut Εὐβοιεῖς. Sive ab Heroë Abante Neptuni F. ſeu à Thracia gente, quae de Abis Phocidos in inſulam invaſerit. Hanc nunc Nigropontum appellant. Eretria maxima Euboeae urbs poſt Chalcida, ultra Geraeſtum, hanc Ἐιρετρίαν dixit poëta Jonica productione, ut εἶν, εἰνάλιος, ξεῖνος. Eretriam diripuit & incendit juſſu Darii Datis, tranſtulitque illos in Aſiam ut Herodotus Ἐρατοῖ ſcripſit. Ab hac Eretrici philoſophica familia Menedemi. Iſtiaea, in verſu liqueſcit σ'. ut Ἠὼς μὲν προκόπεπλος ἐσκίδνατο πᾶσαν ἐπ' αἶαν ιλ. θ'. 1. & Κλῦθι ἄναξ ὅστ'

ὅστ' ἐσσί. οδ. ε. 445. Haec prius Talantia, poſtea Oreosdicta. Cerinthus maritima. Dion promontorium contra fretum Daunium. Caryſtos marmore nobilis. In hac repertum lapidem Caryſtium nominatum ſcribit Strabo, quem carpere & nere conſueviſſent ut lanam, & inde texere mappas, quarum ſordes igne abſtergerentur, ipſis illaeſis. Fuit & in Laconica Caryſtos vino nobilis. Styra prope latomias Caryſti. Χαλκωδοντιάδης pleonaſmo α, ut Φαεθοντιάδης, ἀπὸ τῦ Χαλκώδοντος. Quod autem dicit occipitio capillato fuiſſe Euboënſes, bellicoſos innuit. Hoc autem tonſurae gentis illos uſurpaſſe primum in Graecia Plutarchus in Theſeo ait, non quidem acceptum ab Arabibus ut aliqui exiſtiment, neque à Myſis, ſed repertum à ſe, qui cominus cum hoſtibus congredi & cum illis manus conſerere ſolerent, itaque ne prehendi crinibus facile poſſent, raſa fronte in pugnas prodibant. Hac & Theſea uſum idem auctor ſcribit, & ab eo nomen ductum κουρᾶς Θησηίδος. Alexandrum etiam refert reliquis, quae fieri aliquando vellet & apparari ad praelium omnibus imperatis, hoc addidiſſe, barbae militum ut reciderentur. Nullam enim poſſe anſam dari meliorem hoſtibus. Quod autem ὀρεκτὰς μελίας his tribuerit poëta (eae ſunt fraxini, ut ita dicam, ictrices) Strabo ait ſignificare voluiſſe Euboënſes cominus pugnare & non uti fundis aut ſagittis ſolitos. Itaque de quodam inter ipſos praelio pacto, haec extare in quadam columna, μὴ χρῆσθαι τηλεβόλοις, id eſt telis quae eminus in hoſtem conjicerentur. Eodem pertinent verſus Callimachi adducti à Plutarcho in Theſeo:

Οὔ τοι πόλλ' ἐπὶ τῥξα τανύσσεται, ἐδὲ θαμειὰι
ΣΦενδόναι, ἔυτ' ἂν δὴ μώλον Ἄρης συνάγῃ
Ἐν πεδίῳ· ξιφέων δὲ πολύστονον ἔσσεται ἔργον,
Ταύπης γὰρ κεῖνοι δάιμονες εἰσὶ μάχης
Δεσπόται Ἐυβοίας δεπικλυτόι.

Addit Strabo, duplicem & haſtarum uſum fuiſſe, id eſt τῶν δοράτων. Itidemque κόντων, quae, ut opinor, lanceae ſunt, & τῆς σαρίσσης atque τῦ ὑσσῦ. Nam & manu his feriri hoſtem, & haec tela concita amentis emitti ſolita. Horum autem procliorum quae ſunt confertarum manuum, & cum pu-

pugnatur cominus armis (Graece συςάδην, & ἐγχειρὸς dicitur, & ςαδίη, etiam ἀυτοςαδίη ιλ ν'.) Horum igitur fuisse Euboënses principes, contra vero Locrenses congressus hostium vitantes poëtam introduxisse, atque copiis armatis suorum protectos sagittas emittentes in densum agmen Trojanorum, & ordines illorum turbantes. Versus factos non bene latinos, non enim his versionibus fama nobis quaeritur, subjecimus, de ιλ. ν'.

At non Aiacem Locri comitantur Oilei,
Non erat his pugnare animus quia comminus armis
Aeratis galeis qui cristatisque carentes
Non teretes clipeos gestantes, non etiam hastas
Fraxineas, arcus sed docti intendere nervis,
Iliacam petiere animis fidentibus urbem,
Agminaque immissis tum Troja densa sagittis
Turbabant, socium tecti fulgentibus armis,
Oppositum hostiles acies atque Hectora contra,
Ipsi clam post quos spargebant tela latentes.

53. Οἳ δ' ἄρ' Ἀθήνας.) Strabo docet intelligendum inter copias Athenienſium fuisse & Megaricas, quam regionem postea Dorienses occuparint. Erechthei populum vocat Athenienses, quem tradunt & Erichthonium vocatum, Vulcani filium & Telluris. Ab hoc Erechthidae nominantur Athenienses. Erechthei filius fuit Pandion, hujus Erechtheus minor, hujus Cecrops minor, hujus Pandion minor, hujus Aegeus, hujus Theseus, post quem regnum Athenis esse desiit, ita Pausanias. Interpretantur autem coli ab Athenienſibus Erechthea annuis sacrificiis, cujus Cicero quoque, & delubrum se vidisse & sacerdotem affirmantem introducit Cottam de Nat. Deor. lib. tertio, hujus templi & Herodotus meminit, & ipsum terrigenam vocat, id est γηγενῆ. Intelligi tamen possit ipsi Deae festivitatem instituti solitam, vel annuam, vel post certos annos, ut haec de Ἀθηναίοις, quae postea Παναθήναια appellata fuere accipiamus, minora quidem annua, majora quinquennia, instituta ab Erechtheo, & aucta à Theseo Et Herodotus Urania scribit regnante Erechtheo Athenienses vocatos, qui ante fuissent Cranai &

Ce-

Cecropidae. Meneſtheus autem perhibetur fuiſſe filius Peteo, filii Ornei, filii Erechthei. Πετεῶο factum eſt ab Πετεῶ per προσχηματισμὸν poëticum literae ο Eſt autem Πετεῶ Attica declinatio, ut ἀνδρόγεω, λεῶ· Κοσμῆσαι, *inſtruere.*

64. Αἴας δ' ἐκ Σαλαμῖνος.) Aeacus Aeginam inſulam tenuit appellatam nomine matris Aſopi filiae, cum ante Οἰνώνη vocaretur. Hujus & Endeidos filiae Chironis & Chariclus, quamvis Megarenſes Scirronis non Chironis tradiderint, filii Telamon & Peleus. Ex Pſamathe autem Nereide Phocus. Quo diſci jactu à Peleo per fraudem interfecto, cum non defenderet neque probaret Telamon patri ſe non fuiſſe participem conſilii caedis fraternae, patriam reliquit & venit Salamina. Hujus fuit filius Aiax & Teucer, ſed hic nothus ſuſceptus ex Heſiona Laomedontis filia. Qui ſine fratre reverſus (hic enim ſibi mortem conſciverat) à patre non fuit receptus, ita exul delatus in Cyprum, Salamina Cypriam condidit. Sed hic verſus:

Στῆσε δ' ἀγὼν ἵν' Ἀθηναίων ἵξαντο Φάλαγγες.

A Grammaticis configitur, repugnare enim dicunt ſequentia, in quibus neque Athenienſibus adjungantur Salaminii, & cum Aiace Theſſalicae naves conjungantur. Atque ajunt diſcepantibus quondam Athenienſibus & Megarenſibus de illius inſulae poſſeſſione, verſu hoc vel à Piſiſtrato, vel Solone inculcato, viciſſe Athenienſes, quod locupletiſſime teſtem producerent Homerum, qui vetuſtiſſimis temporibus conjunxiſſet Salaminios cum Athenienſibus. Sed Megarenſes ajunt alios oppoſuiſſe verſus, in quibus nomina eſſent Megaricarum urbium, quos Homerus feciſſet, ut Strabo expoſuit. Inſula eſt ante Eleuſinem, nobilitata illa celeberrima pugna navali, qua conſilio & virtute Themiſtoclis ingens claſſis Perſarum pene deleta fuit.

66. Οἱ δ' Ἄργος τ' εἶχον.) Nunc deinceps Argolicas copias perſequitur. Atque orditur ab urbe, quae regioni nomen dedit. Annotavit Strabo Argos apud Homerum poni & per ſe, & cum adjecto, per ſe cum ponatur, non ſolum urbem, ſed etiam Peloponeſum ſignificare, ut ιλ. α. 30.

Ἡμετέρῳ ἐνὶ οἴκῳ ἐν Ἄργεϊ πηλόθι πάτρης.

Non enim certe urbs domus illius erat, inquit, ſed ſi fuit domus in Peloponeſo, intelligi poteſt etiam fuiſſe Argis in urbe. Nam Mycenas & Argos urbes vicinas, non enim interfuiſſe accepimus amplius VI. M. paſſ. Dccc. Ideoque à Tragicis poëtis fuiſſe nomina confuſa idem auctor indicavit, atque id certe fecere, ut in Euripidis Tragoediis cum aliis appareat, tum in Herculidis. Sed Homerus non permiſcuit appellationes harum urbium, & certe Ἀργείους univerſos Graecos vocavit. Verum epithetis loca diſtinxit, ut Ἄργος Πελασγικὸν Theſſaliam diceret, & Ἀχαικὸν, Peloponeſum. Nam ἵππιον & ἱππόβοτον communiter volunt appoſuiſſe. Πολυδίψιον quid ſit quaeſivere, ut ιλ. δ'. 171.

Κάι κεν ἐλέγχιστος πολυδίψιον Ἄργος ἱκοίμην.

Utrum expectatam & deſideratam patriam dixerit Agamemno μεταφορικῶς, ut apud Xenophontem, ſitire ſe ait Cyrus gratiam, quam ſuis referre poſſit. An ſit potius πολυδίψιον, aut ſine δ', πολυΐψιον, aut diremtum vocabulum interpoſita conjunctione δὲ, id eſt *exitiale*, quod πολύφθορον dixiſſe videri poſſit Sophocles electra. v. 10.

Πολύφθορόν τε δῶμα Πελοπιδῶν τόδε.

Ἴπτω enim *affligere* & *corrumpere* ſignificat. Sed haec relinquamus. Ἄργος quidem quin hoc loco ſignificet urbem in Peloponeſo, dubium non eſt, etſi Peloponeſum interpretes voluerunt. Maxima enim pars Peloponeſi attribuitur mox Agamemnoni. Hujus praeterfluentium aquarum alveos aeſtate deſiccari ſolitos ſcripſit Pauſanias, ut ſimpliciter dictum illud πολυδίψιον, *ſiticuloſum* Ἄργος, accipi recte poſſe videatur. Nomen inditum urbi idem auctor tradit, ab Argo nepote ex filia Phoronei, ante cum diceretur Ἄξυ Φωρονικόν. Argi filius fuiſſe ex pluribus perhibetur & Phorbas, hujus Triopas, Triopae gemini natu majores Pelaſgus & Jaſus, minores Xanthus & Agenor, à Pelasgo dicti fuere Pelasgi, ut & de Euripidis Oreſte apparet,

Πάλαι Πελασγοὶ Δαναΐδαι δεύτερον.

Pelaſgum autem reperiſſe ajunt panis coctūram, cum prius granis frumenti veſcerentur. Jaſi (de quo & ipſe Ἰασον Ἄργος appellatum, οδ. σ. 245. Ἂν Ἰασον Ἄργος Ἀχαιοί, quamvis

vis non urbs tantum, ſed tota regio deſignetur) Jaſi igitur fuiſſe ajunt filiam Jo, quae eſt apud Herodotum Inachi, ea in Aegypto peperit Epaphum. Epaphus Libyen, ex qua Neptunus traditur ſuſcepiſſe Belum, qui fuit pater Aegypti ac Danai. Itaque Danaus jure haereditario poſtulavit regni partem in Graecia, judicantibus Argivis, cum teneret illud Gelanor filius Sthenelae, qui fuerat filius Crotopi, nepos Agenoris, idque cum obtinuiſſet, poſteritatem Agenoris omni poteſtate ſpoliavit, & à ſe Danaos cognominavit, Pelaſgos & Argivos priore appellatione, ut & Euripides ſenſit, citante Strabone lib. v. verſus hoc docentes ex Archelao, quos aſcripſimus.

Δαναὸς δ' πεντήκοντα θυγατέρων πατὴρ
Ἐλθὼν εἰς Ἄργος ὤκησεν Ἰνάχῃ πόλιν
Πελασγιώτας δ' ὠνομασμένους τοπρίν
Δαναοὺς καλεῖσθαι νόμον ἔθηκ' ἀν' Ἑλλάδα.

Ita reperitur regia nobilitas Graeciae hinc eſſe Aegyptiaca, illinc Phrygia à Tantalo, ut mox dicemus copioſius. Nam haec fortaſſe ſciri atque plane cognoſci, non inutilis curioſitatis fuerit, ac potius hiſtoriae dignae ſtudio eruditionis, atque etiam allaturae nonnullam inſtructionem ad prudentiam animis, contemplatione mutabilitatis rerum omnium, & admirabili tamen atque divina cum conſervatione tum inſtauratione & propagatione regnorum & imperiorum. Addamus igitur reliqua. Danai igitur ſcelus in fratris Aegypti filios notum eſt, qui inſidiari pudicitiae patrueles fratres virginibus ſuis denuncians, docuit ferro ſe pudicitiamque ſuam tueri, quo à patre accepto, adductos ignorantes illos in ſuos thalamos interfecere univerſos, excepto Lynceo, quem ſponſa Hypermneſtra traditur conſervaſſe. Hic poſtea regnum obtinuit Argis, deque Hypermneſtra ſuſcepit filium Abantem. Abantis fuere Proetus & Acriſius, quorum hic Argos, ille Tirynthia tenuit, quam urbem muniviſſe exquiſito opere fertur, uſus fabris Cyclopibus, arceſſitis è Lycia. Proeti filius fuit Megapenthes, Acriſii autem nepos è filia Danaë Perſeus, hic permutavit regnum cum Megapenthe, cui cum Argos conceſſiſſet, ipſe in Tirynthia regione urbem condidit Mycenas,

quo loco forte exciderat enſis capulus, qui μύκης dicitur, unde & Mycenas, vel neſcio qua alia de cauſſa nominatas volunt. Iiſdem fere temporibus venit in Graeciam Pelops filius Tantali, pulſus ab illo Phryge, vel ipſe fugiens injuſtum & intolerabile imperium patris, ut fabula impiae coenae, quam Diis dederit contruncato filio, innuere videtur, nec ſolum virtute regnum in Graecia obtinuit, ſed opibus & divitiis quibus inſtructus adveniſſet, ut Thucydidi placet. Hic & Oenomaum filium Alxionis, vel ut poëtae prodidere Martis & Harpinnae Aſopidos, Piſae regno ſpoliavit, & affinitate conjunxit ſibi potentes in Graecia, nam & ſororem Nioben Amphioni uxorem dedit, potienti tum rerum in Boeotia, & filiam Lyſidicem Alcaeo, & Nicippem, ſive ut alii Antibiam, vel ut alii etiam Aſtydamiam Sthenelo, Perſidis. Non enim pecunia modo abundaviſſe, cujus magnam vim in Europam ex Aſia attuliſſet, ſed numeroſa ſobole quoque eum principatum putatur obtinuiſſe, ut de ſuo nomine etiam regioni nomen imponeretur, & Peloponeſus vocaretur. Sed Mycenaeum regnum, illo enim revertendum, tenuit Euryſtheus, quem etiam Argis natum ſcripſit Homerus. ιλ. τ'. Alcaeus vero, qui eſſet Perſei filius, ut eſt in Hercule furente, pater Amphitryonis, Tiryntha, atque hujus frater Electryon, pater Alcumenae, Mideam tenuit. Nam Perſei filii quatuor, quos ex Andromeda ſuſceperit, à Graecis nominantur, Alcaeus, Stheneleus, Meſtor, Electryon. Herculem autem accepimus fuiſſe filium Jovis & Alcumenae, quae eſſet nupta cum Amphytryone filio, ut diximus, Alcaei, qui & Ἀλκεύς, unde Hercules Ἀλκείδης dicitur Sed cum hoc nuptam fuiſſe Lyſidicen Pelopida ſupra memoravimus, ita enim aliqui tradidere, verum cum perhibeatur & Alcumenae matrem fuiſſe Lyſidicem Pelopis F, ita conjuges Amphitryo & Alcumena eandem matrem habuerint, quod abſurdum videtur. Quare iis accedo, qui, ut Pauſanias Arcadicis tradit, fecere Amphitryonem filium Alcaei & Laonomes filiae Gunei mulieris Pheneatidos. Ita genealogiae hae fuerint, ut ſubjecimus.

Jup-

Juppiter Danaë Acrisione
Perseus Andromeda filia Cephei Palaestini
Alceus, Laonome. Electryon Lysidice
Amphitryo Alcumena
Herculus

Ita reperitur manifesto Hercules Persides & Pelopides. Eurystheus autem & ipse Persides ac Pelopides hoc pacto.

Perseus Stheneleus Eurystheus.

Sed aliqui interposuere Thessalum avum Eurysthei, ut Stheneleus sit Persei nepos, quod mihi quidem probatur. Nam sic praecise aequalis fuerit Herculis Eurystheus, ut debet esse juxta Homerica ιλ. τ'. Quamvis repererim à plurimis tradi Stheneleum Persei filium, fratresque ipsius nominari, Mestorem, Alcaeum, Electryonem. Sed Eurystheus proficiscens ad bellum in Atticam adversus posteritatem Herculis, quam defenderet Demophon filius Thesei consobrini Herculis, (nam Thesei mater Aethra neptis fuit Pelopis filia Pitthei, qui Troezena tenuit, non solum fortis vir, sed etiam sapiens atque eruditus, quippe quem etiam libros primum composuisse memoriae proditum est, similiter & Alcumena Herculis mater neptis fuit Pelopis, ut est dictum) contra Herculidas igitur ad bellum proficiscens Eurystheus, regnum suum commisit atque tradidit affini suo Atreo, qui illo interfecto ipse tenuit, sic Mycenae Pisatis posteritati Pelopis accessere. Accessere mox & Laconicae opes à Tyndareo, cujus filias duxere Atridae, ut notum est. Sed regnum Argivum in tres partes fuit divisum, regnante, ut Pausanias vult, Anaxagora pronepote Proeti, nam tum demum liberatis Argivis mulieribus insania à Melampode, & hunc & fratrem Bianta in communitatem regni scribit assumtos esse, id quod alii in tempora Proeti retulere, cujus filias furentes sanaverit Melampus, pactus partem regni, quam mox cum fratre dimiserit. Cum Biante fuit nupta, Pero Nelei filia. Sed series talis reperitur triplicis generis:

Βιαντίδαι	Μελαμποδίδαι	Ἀναξαγορίδαι
Bias	Melampus	Anaxagoras
Talaus	Antiphates	Alector
		Iphis

Adraſtus	Oiclas	Capaneus
Aegialeus	Amphiaraus	Stheneleus
Cycinippus	Amphilochus	Cyllacabes.

Verum τῶν Ἀναξαγοριδῶν hi majores fuere, Proetus, Megapenthes Argivus, qui eſſet pater Anaxagorae. Ex his apparet Amphiaraum fuiſſe minorem natu Adraſto & Capaneo, à quo & pulſum regno Argivorum Adraſtum Sicyona fugiſſe ad avum maternum Polybum, ajunt, eoque defuncto tenuiſſe regnum Sicyonium, & Sicyone Adraſtum ſepultum fuiſſe Herodotus ſcripſit Τερψιχόρῃ. Poſtea ferunt gratiam inter Amphiaraum & Adraſtum reconciliatam, & inſuper affinitatem junctam fuiſſe, tradita Eriphyle ſorore Adraſti in matrimonium Amphiarao. Jam ſi Iphis, ut fecit in Supplicibus Euripides, idem fuit Euadnes pater, quem ſupra expoſita generis ſeries facit fratrem Capanei, fuit cum hoc nupta fratris filia. Exponuntur haec ab aliis paulo aliter, ſed ego nihil his, quae commemoravi, neque certius neque magis conſentaneum reperi. Atque hinc etiam manifeſtum fit, qua ratione ad Diomeden Argiva res pervenerit, cum fuerit Aetolus Habuit enim Tydeus filiam Adraſti uxorem, Diomedeſque fuit nepos illius, & una cum Euryalo tutor filii Aegialei, qui Cyanippus vocaretur. Quo mortuo abſque liberis tenuit regnum ſolus Cyllarabes filius Stheneli, qui cum neque ipſe liberos reliquiſſet, ita Oreſtes Myceneus Argos occupavit, qui & vicinus eſſet, & auxiliis adjuvaretur cum Spartanorum, tum Arcadum, atque Phocenſium. Jam etiam hoc traditur. Pelopidis rerum potientibus in Peloponeſo & in ditione ſua tenentibus regionem Argivam fere totam; cum abeſſet Diomedes in Aetolia opemque ferret patri atque ulciſceretur inimicos illius, filios Agrii, qui patruum regno expuliſſent, ut Pauſanias Κορινθιακοῖς, poſtquam inciderit expeditio belli Trojani, veritum Agamemnona ne Diomedes, interea dum abeſſet, Argos repeteret. Audierat enim habere illum magnas copias, ad ſocietatem belli, & poſſeſſionem urbis Argivae eum revocaſſe, retulit hoc Strabo libro decimo. Fuit autem vetus appellatio incolarum urbis Argivae & Spartanae, ut Achivi dicerentur ab Achaei filiis Archandro

dro & Architele generis Danai. Nam filiis fratris interfectis, cum nemo appeteret nuptias pollutarum caede virginum, obtulit illas ducere volentibus pater sine muneribus & donis, hoc est ἀναέδνως, ita maritos aliae aliunde repererunt. Achaeus autem fuit Xuthi filius & Creusae Erechtheidos, Xutusque habuerat patrem Hellena filium Deucalionis, à quo & Ἕλλας appellata in Thessalia, potiente autem rerum Tisameno filio Orestis, & Hermiones, Dorienses posteritas Herculis coacto exercitu paternum & majorum suorum hereditarium regnum repetiere, ductoribus Aristomachi filiis Temeno & Cresphonte, & nepotibus filiis Aristodemi Eurysthene & Patrocle. Etsi Herodotus Ἐρατοῖ scribit, dicere Lacedaemonios ductorem suum fuisse ipsum Aristodemum, filium Aristomachi, qui patrem habuit Cleodaeum, avum Herculem, siquidem Cleodaeus filiius Hylli fuit, quem Hercules susceperat ex Dejanira, filia Oenei. Jure autem optimo illa loca repetere se dicebant Dorienses, quod essent non solum Pelopidae, ut Atridarum posteritas, sed etiam Persidae. Tisamenus igitur Argis & Sparta ejectus, illa loca occupavit, quae tum Jones tenuere, maritima plaeraque, unde & Aegialus regioni nomen factum videtur, magis quam ab Aegialeo rege. De quo mox dicetur, ubi nominatas civitates ab Homero hoc loco singillatim persecuti fuerimus. De Argis autem satis dictum. Intra hos & Epidaurum fuit Tiryns, de qua & ipsa mentio supra habita. Hermione fuit intra Isthmum in vicinia Troezenis, interpositis jugis montium. Hic esse ad inferos descensum facilem, proverbio jactari solitum, scripsit Strabo, quia sepelirentur mortui sine naulo, quod alibi apponi illis in Graecia soleret. Asine ad dextram Masetis maritima, distans Masete ad XXXVI. M. P. Troezen nobilis quondam urbs, & portu insignis, cujus nomen Pogon, de quo proverbium natum in glabros, ut juberentur Troezena petere. Haec sacra fuit Neptuno, cui & primitias frugum offerre soliti fuere, & monetam signarunt tridente. Strabo ait appellatam à Troezene fratre Pittheï, qui ante hunc regnum illius tenuerit & à se nominarit. Epidaurus ante dicta Epitaurus, Aesculapii numine celebris. Ubi templum fuisse illius scribit Strabo plenum tabellis, in qui-

quibus curationes essent perscriptae, quales extiterint & Triccae & insula Co. Aegina autem insula ante Argolida non ignobilis, quamvis & loci hoc nomen in Epidauria regione, sed insulam nominasse Homerum indubitabile esse volunt, ideoque & scripturam mutasse quosdam Strabo indicavit, ut non οἵτ' ἔχον Αἰγιναν legerent, sed νῆσον τ' Αἰγιναν. In hac Phidonem primum argentum signasse tradidere. Ad Masetis urbem iter fuit quondam ex oppido Hermiones, videturque sita fuisse intra Troezenem & Epidaurum μεσάγειος ἔσα. Capaneo autem non temere epithetum ἀγαπλειτοῦ addidisse poëtam credibile, qui apud Euripidem:

Οὐκ ἔλασσον Ἄρεως εἰς μάχην Φρονῶν.

Etiam invito summo Jove urbem Thebarum expugnaturum se gloriatus fuit.

76. Οἱ δὲ Μυκήνας.) Mycenas conditas fuisse à Perseo diximus, hanc potentia atque opibus quondam civitatem sibi aequalem Argivi deleverunt, invidentes illi gloriam societatis belli Persici. Miserat enim octoginta cives auxilio Lacedaemoniis in Thermopylas, cum Argivi quiescerent, vel oraculo jussi, quod apud Herodotum extat Πολυμνίᾳ, vel alia quacunque de causa. Corinthus urbis nomen notum, hujus arx Acrocorinthus dicta fontem limpidissimum habuit, Pirenen. Emporium fuit celebre, Horatius Corinthum bimarem dixit, loci autem oportunitate divitiae illi & opes partae, ob quam & dirutam Cicero vult à Romanis duce L. Mummio. Hanc restituit postea Augustus. Fuere cum aliae coloniae hujus civitates, tum Syracusae in Sicilia, quam deduxit Archias. Eadem meretricibus, ut fit in otio & abundantia rerum, nobilis, de quarum & aliarum voluptatum atque delitiarum impensis proverbium natum: Multis esse inaccessam Corinthum. Fuere autem plaeraeque meretriculae Corinrhiae perfacetae, ut illa, quae reprehensa, quod minus sedulo telam detexerit, immo ego hoc parvo tempore, inquit, τρεῖς ἱστοὺς κατεῖλον. Significabat autem se spoliasse atque evertisse tres naves, nam ἱστὸς & malum navis & telam notat. In hac & Lais illa Talantiaea floruit, quam fuisse tamen Corinthiam negant, priscam appellationem fuisse Ephyram volunt, ut ιλ.

ζ. 152. Ἔξι πόλις Ἐφύρη μυχῷ Ἄργεος, ἱπποβότοιο, ductam ab Ephyra filia Oceani. Corinthum autem dictam à Corintho filio Marathonis, ut Sicyona quoque ab ejusdem Marathonis F. refertur à Pausania. Cleonae fuere intra Corinthum & Argos in via, has peculiariter ductas putat Strabo εὐκτιμένας à poëta, quod non solum opere, sed natura quoque munita urbs esset. Orneas à praeterfluente appellatas ait Strabo. Abfuere Argis versus Sicyona & Phliuntem. XVI. M. P. Araethyrea, quae & Arantia, postea Phlius dicta. Sicyon Mecone quoque dicta prisco nomine. Haec nobilitata veteribus fuit, ut Homerus quoque docet, cum dicit in ea regnasse Adrastum, de quo superius memoravimus. Et illustre exemplum posterioribus temporibus humanitatis & virtutis tulit Aratum. Ab hac & Sicyonii calcei delicatioris operis. Hypereſiae, postea Aegira. Gonoëssa, intra Hypereſien & Pellenen. Hujus verum nomen Donussam fuisse Pausanias scripsit, sed Pisistratum vel ipsum, vel amicum aliquem ipsius, cui colligendorum carminum Homeri negotium dedisset, ignorantem hoc fecisse Γονόεσσαν, cum esset verum nomen apud Homerum Δονόεσσα. Pellene, finitima Sicyoniis, ultima civitas Achivorum. VIII. M. P. à mari, fuit & vicus hoc nomine, ubi Loenae multiplices texerentur, ut proverbio quoque celebratae fuerint, Πελληνικαὶ χλαῖναι, & χιτὼν Πελληναῖος. Pallene autem Thracica fuit. Aegion, celebre fabula Jovis à Capra enutriti. Helice urbs maritima Aegio distans ad V. M. pass. absorpta fluctibus, sicut & Bura annis duobus ante pugnam Leuctricam, ut annotavit Strabo. Intumescens autem unda terrae motu incitata, abstulit & urbem, & vetustum fanum Neptuni Heliconii. Aegialon autem totum, dicit reliquam oram Achajae complexus loca maritima illius hac appellatione, quae & ipsa Achajae fuit, ut supra diximus, magis à positu facta, quam ab alicujus regis nomine, ut videtur.

86. Κυδιόων.) *Superbiens, hoc se magnifice efferens.* Atque putat Thucydides magis potentia Agamemnonis coactum exercitum illum, quam religione conjurationis factae ante nuptias Helenae, de qua supra retulimus, & Pausanias ita in

Laconicis cap. xx. Προϊοῦσι δὲ Ἵππος καλούμενον μνῆμά ἐστι. Τυνδάρεως γὰρ θύσας ἐνταῦθα ἵππον, τοὺς Ἕλληνας ἐξώρκωσε μνηστῆρας ἰσχὺς ἐπὶ τῇ ἵππῳ τῶν τομίων· ὁ δὲ ὅρκος ἦν, Ἕλλῃ καὶ τῷ γήμαντι προκριθέντι Ἕλλῃν ἀμύνειν ἀδικουμένοις, ἐξορκώσας δὲ τὸν ἵππον κατώρυξεν ἐνταῦθα. *Hinc progressis occurrit monumentum, ut vocant, Equi. Nam Tyndareus hoc loco immolasse equum traditur, & adductis ad prosecta procis sacramento omnes adegisse tali: Velle ab Helena, & eo cui data fuisset, universos vim & injuriam propulsare. Atque ita sacramento dicto defodisse equum illo in loco.* Sane verisimile fit, non tam ut fratris injurias & Helenae raptum ulciscereturr, exercitum coëgisse Agamemnonem, quam ut Persidis hac etiam in parte non inferior videretur, qui duce Hercule Asiae bellum intulissent, & coepissent Ilium, potiente rerum Laomedonte. Sed haec fortasse parum ad institutum.

88. Οἳ δ' εἶχον κοίλην.) Lacedaemona hoc loco manifesto regionis nomen est, in qua urbs Sparta fuit, ut Herodotus quoque Πολυμνίᾳ. Docet autem Strabo, & alii apud poëtam, & urbem Lacedaemona vocari, & ita certe postea communiter dicta fuit. Sed quid est κοίλην, κητώεσσαν? Cavam Lacedaemonis esse regionem tradidere, & est à Strabone expositus Euripidis hic versus de Lacedaemone.

Κοίλη γὰρ ὄρεσι, περίδρομος τραχεῖά τε.

Et fertur priscis temporibus illam palustrem fuisse, donec Eurotas aquas ad mare deduxerit, de quo & fluvio nomen inditum. Hic fuisse perhibetur Myletis filius Lelegis indigenae regis, â quo illa gens Lelegum vocata sit. Sed Mylete sine prole mascula defuncto, regnum occupavit Lacedaemon filius Taygete & Jovis, hic uxorem habuit Spartam Eurotae filiam, & à se regioni, à matre monti, ab uxore ubi nomen fecisse traditur. Gentile à Sparta est Spartiates Graeca forma, & Latina Spartanus. A Lacedaemone συγκεκομμένον Lacon, & Lacaena foemininum Sed κητώεσσα significare putatur amplam regionem. Nam & Cete grandia sunt, atque haud scio an liceat accipere piscosam, hoc mutarunt aliqui & fecere, καιετάεσσαν, quo Nepetae ferox regio significetur.

Καιέ-

Καιέταν enim Boeotos appellare, quam alii Graeci καλαμίνθην. Vel quod esset voraginosa de crebis terrae motibus. Voragines enim dici volunt καιετὲς, indeque καιάδα baratrum Lacedaemoniorum esse nominatum. Civitas fuit Lycurgi legibus, ut Herodotus scribit, de dissolutissima redacta ad gravissimam, itaque disciplina Lacedaemoniorum nulla sanctior habita, hanc Cicero alicubi laudans septingentos annos amplius unis moribus & nunquam mutatis legibus usos dicit. Fuit tamen illorum excellentia rei potissimum bellicae, unde non abfuerunt etiam culpandae cupiditatis potentiae. Haec cesserat in sortem Aristodemi filiis, Eurystheni & Patrocli, indeque & familiae Patroclidarum, qui postea & Eurypontidae dicti, & Eurysthenidarum ductae. Pharis, ultra Eurotam mare versus. Sparta, decliviore loco sita sub Taygeto nte, quae absque muris fuit usque ad cladem Leuctricam. De hac oraculum editum, avaritia perituram, cujus initium fertur.

Ἁ φιλοχρηματία Σπάρταν ὀλεῖ.

Idque periculum impendere omnibus opulentis civitatibus ait Cicero. Messe, quae esset, dubitatum. Alii eam, quae Messoa diceretur, hanc tamen Locanicam negat esse urbem Strabo, isque putat per Apocopen ita dixisse poëtam Messenen, quae ad Loconicam pertinuerit, ita ut idem κρῖ, τὸ κρῖμνον, & δῶ τὸ δῶμα, & alia hujusmodi affert multa: μὰψ, μαψιδίως, ἄλκιμος pro ἀλκιμέδων. Itemque Hesiodo, βρῖ, pro βριθὺ seu βριαρὸν. Sophocli ῥᾷ pro ῥάδιον. Epicharmo λί, pro λίαν, & συρακὼ pro συρακῶσαι. Empedocli ὄψ pro ὄψις Antimacho ἄλφι pro ἄλφιτον. Euphorioni etiam ἦλ pro ἦλος. Philetae ἔρι pro ἔριον, & Arato πηδὰ pro πηδάλια. Simmiae Δωδὼ pro Δωδώνη. Sed hujusmodi multa reperiuntur, concisa & abscisa, quibus hoc Μέσση pro Μεσσήνη, si videatur, simile sane faciamus, etsi negatur fuisse hoc civitatis nomen sed regionis, ante quidem reductos Messenios in patriam à Thebanis duce Epaminonda. Quin etiam in Odyssea poëtam regionis hoc nomen non urbis manifeste facere volunt, ut Pausanias quoque asserit, adducens illa de οδ. γ'. 488.

Ἐς

Ἐς Φῆρας δ' ἵκουτο Διοκλῆος ποτὶ δῶμα
Τιέος Ὀρτιλόχοιο, & od. Φ. 15.
Τὼ δ' ἐν Μεσσήνῃ ξυμβλήτην ἀλλήλοιϊν,
Οἵκῳ ἐν Ὀρτιλόχοιο δαΐφρονος.

Dici enim Pheras Meſſeniacas, id eſt urbem in regione Meſſeniorum Pheras. Bryſſiae, ultra montem Taygetum. Augiae, ad dextram, Sparta tendentibus ad mare, à Gythio diſtantes quatuor. M. P. Hae dictae Aegiae poſtea traduntur. Amyclae & ipſae ſub monte Taygeto ſitae, nomen habuere ab Amycla filio Lacedaemonis patre Hyacinthi, quem ab Apolline amatum & fortuito ictu diſci necatum fabulae ferunt. Fuitque monumentum Hyacinthi Amyclis in Apollinis templo infra illius ſimulacrum. Ab Amyclis Amyclaides & Amyclae ſoleae exquiſitioris operis & ferratae dictae fuerunt, forte quae eſſent gentis appellatione Laconicae, & canes Amyclaei. Horum colonia Amyclae in regione Cajetana, quas *tacitas Amyclas* Maro dixit lib. x. 564. alludens ad proverbium, ut videtur, *Amyclas ſilentium perdidiſſe.* Fuit autem Laconica una de urbibus centum, quae in Lacedaemonia quondam floruiſſe perhibentur, ideoque & ἑκατόμπολις vocata. Sed illam defeciſſe frequentiam jam ſuis temporibus, Strabo ſcripſit, uſque adeo, ut praeter Spartam non eſſent plura quam triginta numero in ea oppidula. Helos, maritimum oppidum juxta Alpei oſtium, ab Helio Perſei filio natu minimo. Hoc primum expugnaſſe Dorienſes ſcribit Pauſanias, & ſervitio incolarum uſos, qui dicti fuerint Εἵλωτες, eoque nomine communiter ſervitia Laconica poſtea appellata. Hoc Strabo regnante Agide Euryſthenis F. eſſe factum ait, fuiſſeque ſervitutem illam certam atque definitam, ut illos neque liberare dominis, neque vendere externis liceret. Laas eſt Las, ad dextram Gythii diſtans ab hoc ad v. M. P. à mari paſſ. M. ccc. In hanc Theſea cum rapuiſſet Helenam ajunt ſe recepiſſe, quam cum Dioſcuri coepiſſent, fuiſſe cognominatos Λαπέρσας. Oetylus, fuere qui legerent ᾗδ' οἳ Τύλον, ut fieret nomen urbis Tylus. Pronunciarunt autem Οἰτυλον ut δάκτυλον, & Οἰτύλο ut ἡδύλον.

94. Ἀπάτεθρε δὲ) Non fuiſſe fratrum copias permiſtas, ſed

ſed diſcretas ait poëta. Ἑλένης autem ὁρμήματα, nos *raptus* vertimus, ut ſupra quoque indicatum eſt, cum interpretes curas & aerumnas ſignificare vocabulum velint.

98. Οἳ δὲ Πύλου τ' ἐνέμοντο.) Tres Pylos fuiſſe etiam proverbiali verſu oſtenditur.

Eſt Pylus ante Pylum, eſt ultra hunc etiam Pylus alter.

Sed eum qui cognominetur Triphyliacus ſeu Lepraeaticus, vel etiam Arcadicus, ſumendum ait Strabo pro Neſtoris patria, qui habet epitheta Homerica, ἠμαθόεντος & urbis Nelei. Sequimur autem Graecos in uſu generis, etſi illi quoque non ſemper forma maſculina utuntur, nam Latini ſuo more foemininam fecere Pylon, ut Corinthum, juxta hoc:

Et Nelea Pylos, neque adhuc Pittheia Troezen.

Neſtoris igitur Pylus Triphyliacus, non Eliacus neque Meſſeniacus, ſecundum Strabonem, qui etiam docet hunc abfuiſſe à mari circiter quatuor M. P. Et Alpheum fluvium per Triphyliam & Piſatida ferri, neque uſquam vel Meſſeneum vel Elida, quam cavam dixerint, attingere, & hanc totam regionem uſque ad Meſſenen Homerum appellaſſe eodem, quo urbem, nomine Pylon. Nam poëtam hoc facere in mentionibus locorum, paucis exceptis, non tam ut oppida, quam nationes & populos nominet, de quibus poſtea civitates conſtitutae fuerint. Sed Pauſanias Μεσσηνιακοῖς, Meſſeniacum Pylum attribuit Neſtori ſub Coryphaſio ſitam, ubi & Neſtoris domum demonſtrari ab incolis ſolitam ait. Et dictum putat ἠμαθόεντα à ſabulo, ſolum enim fuiſſe tenue & arenoſum, verum in ſecundo Ἠλιακῶν transfert in Eliacam Pylon. De epitheto autem & Strabo quaerit. Nam ſui Pyli neque fluvium neque terram arenoſam eſſe vult. Sed quia ſit illud littus anguſtum &, ut ipſe ait, θινῶδες appellatum ἠμαθόεντα credibile putat. Quin etiam ab amne praeterfluente, quem alii Pamiſſum, Amathum alii vocent, epithetum ductum videri poſſe cenſet. Arene appellata ab Arene filia Oebali, uxore Apharei, Samicum poſtea. Arcem fuiſſe Strabo Arenes putat, & Sami appellationem ex re obtinuiſſe, σάμος enim edita loca dici. Ducitur autem conjectura, cum nuſquam reperiatur alibi Arene, à fluvio Anigro, qui ſit Minyeus

nyeus apud poëtam, juxta cujus ostium Arenem fuisse alibi dicitur,

Ἔςι δέ τις ποταμὸς Μινήϊος εἰς ἅλα βάλλων
Ἐγγυθεν Ἀρήνης. ιλ. λ'. 720.

99. Θρύον.) Ea Thryoëssa alibi, in colle sita. ιλ. λ'. 710.

Ἔςι δέ τις Θρυόεσσα πόλις αἰπεῖα πολώνη.

Haec ab herba dicta, quam θρύον Graeci vocant, postea epitalium, in vado Alphei, hoc enim loco pedibus adhuc ille transitur fluvius Alpheus, ut Strabo scripsit. In Arcadia oritur juxta vicum Aseam, ubi & Eurotae fontes sint. Ita vocatus quod aquae illius sanent vitiligines, vel ab Alpheo quodam Heliade, id est nepote Solis, in ipso summerso. Pausanias Ἀρκαδικοῖς apud Phylacum fontes esse dicit Alphei, & hunc auctum fontanis aliis aquis in campo Tegeatico demergi, & rursum exoriri Aseam confundique cum Eurota. Uterque statim ob origine terram subit, & abscondit aquas, postquam longum intervallum iterum erumpunt, & fertur hic in Pisatida, Eurotas vero in Laconicam. Influunt autem in Alpheum cum alii fluvii tum Celadon & Erymanthus ejusdem, quo mons unde oritur, nominis, isque longo tractu per Arcadiam & Pisatida fluens aquis auctis juxta Olympiam in mare Siculum defertur, manifesto, ut Strabo docet lib. VI. ostio, qui & fabulam de subterraneo meatu illius in Siciliam & commistione cum fonte Arethusae ibidem refellit, quam tamen Maro non repudiavit, quin potius cum dixisset, Aen. III. 694.

Alpheum fama est huc Elidis amnem
Occultas egisse vias subter mare.

Addit affirmationem.

Qui nunc
Ore Arethusa tuo Siculis confunditur undis.

Fabula copiose narratur Metamorph lib. v. Sed quae à Servio, vel cujuscunque illa explicatio Virgiliana est, hoc loco referuntur, per sunt futilia. Maro autem, ut vix quicquam, ita ne hoc quidem temere fecit, subter mare ferri Alpheum & cum Arethusae fonte in insula commisceri, sed poene ad verbum de veteri oraculo transtulit, quod subjecimus.

Ὀρτυ-

Ὀρτυγίη τις κεῖται ἐν ἠροειδέι πόντῳ
Θρινακίης καθύπερθεν ἴν' Ἀλφειοῦ ῥόμα βλύζει
Μισγόμενον πηγαῖς εὐριπέϊης Ἀρεθόσης.

Dicere autem εὐριπέειην videtur τὴν πλημμύρουσαν vel ὑποβρύχιον. Nam & erumpit ſtatim in mare, & in Elide mutata in fontem atque patefactis meatibus ſubterraneis perveniſſe in Siciliam fertur, quod & Maro tetigit Ecl. x. 4.

Sic tibi, cum fluctus ſubter labere Sicanos,
Doris amara ſuas non intermiſceat undas.

Vel potius ab Euripo Euboeae juxta Chalcidem, nam Chalcide fuiſſe Arethuſae dictas aquas Strabo refert. Pauſanias ſimilibus hiſtoriis hanc etiam conatur aſſerere Ἠλιακῶν ά. Aepy ubi fuerit & quare ἔυκτιτον dixerit poëta, quaeſivere. Aliquibus placuit Margalas eſſe Amphipoleos, ſed quia natura munitus ille locus non ſit, ideo ſumſere quidam in Maciſtia neſcio quem locum editum & munitum natura, ubi ſteterit iſtud Aepy. Atque hi volunt Αἰπυ dictum à poſitu, ut Ἕλος, Αἰγιαλόν, Σάμον unde Σαμικόν, de quo paulo ante. Alteri ἔυκτιτον opere munitum & eductum in altitudinem accipiunt. Ibidem, id eſt in Maciſtia & Cypariſſeis fuit & Amphigenia. Pteleon non magis habitari Strabo ſcripſit, & coloniam fuiſſe advenarum de Pteleo Theſſalico. Helos, alii locum juxta Alpheum accepere, alii oppidum, ut & in Laconica, alii poſuere juxta Halorium, ubi & Dianae Eleae fanum fuit. Dorion aliis campus, aliis mons. Nulla hujus ait Strabo extare veſtigia, quamvis aliqui locum accipiant ſignificatum ab Homero in Meſſeniae Aulone. Pauſanias etjam intra Cypariſſias & Andaniam ultra fluvium Electram verſus Cypariſſias, ruinas oſtendi ait Dorii, idem à Pylis Arcadicis quatuor M. P. fluvium abeſſe ſcripſit nomine Βαλύραν, quod in illum abjecerit lyram Thamyris, in moleſtia & dolore caecitatis. Hunc fuiſſe filium ait Philammonis & Argiopae nymphae Parnaſſidos, quae gravida cum non reciperetur à Philammone ut uxor, tranſierit in Thraciam ad Odryſſas, ideoque vocari Thamyrin Thracem & Odryſſam. Idem fabulam ἠλληγόρησεν ad hunc modum. Thamyrin poëtam amiſiſſe oculorum lumen in diuturno morbo, id quod & Homero

rò acciderit: verum hunc nihilo minus ſtudium carminis perſecutum eſſe, illum vero victum dolore & aegritudine abjeciſſe omnem curam poëticae.

103. Οἰχαλίηθεν.) Hoc etiam loco quaeſiverunt quaenam haec Oechalia fuerit, πόλις Εὐρύτε Οἰχαλίης. At hanc mox poëta manifeſte Theſſalicam facit. Sed tam longe adduci Thamyrin inconveniens viſum. Accepere igitur alii Oechaliam juxta Andaniam Meſſeniacam, alii Euboicam; ſed nos poëtam ſequamur.

104. Στεῦτο γὰρ ἐυχόμενος.) Στεῦτο volunt apud poëtam habere ſignificationem aſſeverationis vel potius jactantiae, ideoque notant illud οδ. λ'. 583.

Στεῦτο δὲ δι ψάων, πιέειν δ' ἂν εἶχεν ἐλέσθαι.

Illos enim verſus de Tantalo decem, ut adulterinos confixit Ariſtarchus, atque illud ςεῦτο inculcatorem feciſſe ajunt contra Homericum uſum. Etſi profecto origo recte ducia verbo videtur, quod ſtare ſignificet. Neque ita accipere hoc etiam loco abſurdum. Στεῦτο enim, inquit, ἐυχόμενος νικήσειν, Aſtabat jactitans ſe ipſas Muſas cantando poſſe vincere, ſi certare vellent.

106. Πηρὸν θέσαν.) Uſitata Graecis figura, ut Theocrito, Idyll. 11. v. 41.

Ἀντὶ γυναικὸς ἔθηκε πανὰν καὶ ἀπάρθενον ἦμεν.

Fecere illum caecum, πηρὸς autem laeſus dicitur quacunque corporis parte, unde πηροῦν verbum, ut Ranis

Κἄντι πηρώσω γέ σοι
Τὸν παῖδα τύπτων τἀργύριόν σοι κέιστεται.

Sed κατ' ἐξοχὴν ſignificatur maxime nobilis membri, id eſt oculorum, laeſio.

107. Ἐπλέλαθον.) Dixit activa ſignificatione, oblivionem illi objecere artis fidicinae, ita & Theocritus. Idyll. 1. 63.

Τὰν γὰρ ἀοιδὰν
Οὔτί πω εἰς Ἀΐδαν γε τὸν ἐπλελαθόντα Φυλαξεῖς.

Eſt autem ab aoriſto verbum factum cum reduplicatione, λανθάνω, ἔλαθον, λελάθω, oblivionem induco, aut memoriam extinguo.

110. Οἳ δ'

110. Οἱ δ' ἔχον Ἀρκαδίην.) Arcades vetustissimam in Graecia gentem se credi voluere, atque adeo regionem ipsam ante lunam fuisse, ut Ovidius Fastor. lib. 1. 467.

Orta prior luna, de se si creditur ipsi,
A magno tellus Arcade nomen habet.

Herodotus Arcades & Cynurios in Argolide ait solos αὐτόχθονας esse in Peloponeso, id est non adveniisse aliunde, ut reliquos populos. Et Ἀρκάδες Προσέληνοι dicti. Multae autem fuere appellationes gentis, sed maxime insignes, ut Pelasgi dicerentur à Pelasgo terrigena, qui solus in illa terra fuerit, vel potius eximius atque praestans reliquis, & unus dignus repertus, cui regnum committeretur, ut Pausanias interpretatur fabulam. Hic excoluisse nonnihil putatur vitam hominum, nihil adhuc magnopere à bestiarum vita differentem. Nam & tunicas pelliceas reperisse, & ostendisse glandium fructus hominibus, quibus admodum fuerint delectati, quod meliorem adhuc cibum gustassent nullum. Illas autem ajunt faginas fuisse, unde & Pythia βαλανηφάγους Arcades in oraculo dixit, quod extat apud Herod. Κλειοῖ. Postea appellati fuere Lycaones, à Lycaone Pelasgi F. quem in lupum mutatum fabulae tradunt, aequalem maxime Cecropis, ut Pausanias ait. Mox Arcades ab Arcade nepote Lycaonis, ex filia cui nomen Calysto. Deque hujus etiam filio Azane, Azanes, ut in oraculo, Ἀρκάδες Ἀζᾶνες βαλανηφάγοι. Regio haec meditertanea fuit Peloponesi. Nam in hujus faucibus Isthmum tenuere Corinthii, ab his maritimi Epidaurii fuerunt, & ante Epidaurum Troezena, atque Hermionem, finus Argolicus, & reliqua ora Argolidos. His finitimi undequaque Lacedaemonii, quos excepere Messenii. Nam & Messenia ad mare pervenit, ad Methonen, & Pylum, atque Cyparissias. Supra autem ab altera parte Isthmi, ubi fuit Lechaeum promontorium, vicinos habuere Corinthii Sicyonios in ultima regione Argivorum. Ultra Sicyonem fuit Achaiae Aegialos. Latus autem maritimum versus occasum Peloponesi, contra insulas Echinadas, tenuere Elei. Horum regio finitima Messeniis ad Olympiam & ostium Alphaei, Achivis vero ad Dymen. Horum igitur populorum omnium,

nium, qui marginem Peloponeſi coluere, in medio Arcades fuere, undique excluſi à mari, ideoque rei navalis plane imperiti, bellicoſa tamen natio & fortis, melior quidem in auxiliis aliorum, quam proprio Marte, unde & proverbium de iis, qui per ſe & ſoli minus valeant, ſed cum aliis bonam operam dare ſoleant, vel etiam, qui cum ſe nequeant ſua virtute extollere, alios augeant, Ἀρκάδας μιμεῖσθαι, id eſt idem facere quod Arcades. Sed nunc ad nominata loca à poëta aggrediamur. Cyllene, mons, altiſſimus in Arcadia, appellatus à Cyllene filio Elati. In hoc merulas candidas capi Pauſanias ſcripſit, Strabo ait, ad perpendiculum dimenſam hujus altitudinem alios feciſſe ſtadia xx. Hi exquiſitiſſima ratione (ſi faciamus ſtadium pedum Dc.) ſunt paſſ. bis M. cccc. Alios quindecim, id eſt P. M. D. ccc. Plinius, ut notum eſt, ſtadium docuit efficere paſſus Cxxv. ita erunt illa xx. ſtadia II. M. D. P. & haec xv. Mille paſſ. noningenti lxxxv. Sed Plutarchus in vita Pauli Aemylii, ſcribit affirmare Geometras neque altitudines montium, neque profunditates aquarum ultra ſtadia dena extendi, & Olympum tamen Eumeli dimenſione paulo altiorem repertum, cujus altitudo cum celebris ſit, Pliniuſque Dicaearchum rradidiſſe ſcribat, altiſſimum inventum Pelion, nempe paſſ. M. ccl. qui ratione Pliniana perficiunt ſtadia decem, aliter excedunt paſſ. L. Haec ergo cum ad hunc modum tradita ſint, ſuſpectus locus Strabonis ſit, non tam quidem a librarii mendo, quibus tamen editio ſcatet, quam errore auctoris. Sed haec fortaſſe alieniora hactenus attigiſſe ſatis fuerit, quamvis a liberali eruditione hujuſmodi etiam ζητήματα nequaquam abhorreant, in qua cum noſtrum verſetur ſtudium haec aliena videri non debent. Verum perſequamur nunc jam reliqua. In antro Cyllenes concubuiſſe cum Maja filia Atlantis Jovem tradidere poëtae, & ibidem natum Mercurium, unde Cyllenius vocatur, & à Marone Cyllenia proles. Sub monte autem vicino huic nomine Sepia buſtum fuiſſe Aepytium, id eſt Aepyti filii Elati, qui Sepis ictu in venatione interierit. Σῆπα autem Graeci ſerpentem vocant, parvum quidem illum, ſed tanta vi veneni praeditum, ut putredine immedicabili a ſe percuſſos perdat.

dat. Pausanias hoc se quoque genus vidisse scribit, essequę magnitudine viperae pusillae, colore cineritio, sparsis punctim maculis varium, capite laro, collo angusto, amplo ventre, cauda parvula, hos serpentes similiter ut Cerastas, idem auctor est, ingredi non directe, sed obliquo meatu ut Cancros videmus incedere. Plinius libro xx. cap. 2. scribit σῆπα latina dici millepedem, oblongam, pilosis pedibus, pecori praecipue nocivam. Quod autem Busti Aepytii mentionem fecerit Homerus, tanquam spectabilis monumenti, eo factum idem Pausanias putat, quod aliud nullum memorabilius ille cognoverit, cum ipse illud viderit, nequaquam admirabilis operis. Fuisse enim ait, tumulum terrae inclusum subjectis saxis. Pheneos, ultra montem Cyllenem versus Achaiam, intra Stymphalum & Orchomenum, non longe ab Aegiris urbe Achaica. Orchomenii autem finitimi fuere Mantineënsibus. Rhipen, Stratiam, & Enispen Strabo prorsus ignorari ait, neque si reperiri possint loca harum, quicquam hoc profuturum in tanta vastitate Arcadiae, quod si nobis obstare pati vellemus, nunquam suscepissemus hunc tractatum, in quo non minus studiose versandum puto propter cladem & calamitates terrae Graeciae, sed aliquanto etiam accuratius, ut quae temporum vis & injuria evertit, nostra memoria, quatenus licet, conserventur. Pausanias significat juxta amnem Ladona, qui in Alpheum defertur, quo loco nominatur Corvorum insula fuisse, qui dicit has insulas in Ladone quosdam extitisse suspicatos. Sed illorum opinionem redarguit, quod quidem Ladon amnis sit nulli, neque Graecorum, neque Barbarorum fluvio specie secundus, verum tam spacioſas illius aquas non esse ait, ut insulam includere possint, non majorem nave oneraria. Nonnulli in Clitoria regione has collocarunt. Tegea, celebris sepulcro Orestis, de quo Herodotus Κλειῶ, ab hac Tegeates, & Tegeaeus, ut Pan Tegeaeus. Mantinea, in magine Arcadiae contra Argivos, qua & in Arcadiam via, nobilis illa memorabili pugna, in qua Epaminondas, Lacedaemoniorum iterum victor, cecidit, confossus jaculo à filio Xenophontis Gryllo. Stymphalus, a Stymphalo filio Elati, ut Pausanias. Hanc ait

Strabo quondam juxta Paludem Stymphalida fuisse, nondum patefactis voraginibus, neque defluentibus aquis, tum autem abfuisse à palude ad VI. M. pass. Apud hanc paludem illae perhibentur ἀνδροφάγοι volucres educatae, quarum sive extinctio, seu dispulsio inter Herculis labores refertur. Sunt & Stymphalides boves apud Callimachum, hymno in Dianam, eximio robore, sed à Stymphis regione Epirotica, non ab Arcadica Stymphalo, ut Grammatici volunt. Parrhasia, a Parrhaso, ut ajunt, filio Lycaonis. Unde fecit patronymicum cum Arcadicam vellet dicere Callisto Ovidius,

Parrhasis erubuit.

Pausanias Apollinis Parrhasii fanum collocat in monte Lycaeo ad ortum spectans.

116. Ἀγκαίοιο πάϊς) Ancaeus filius Lycurgi, Aphidantis Arcadis filii Pronepos. Fuit enim Lycurgus Alei filius, nepos Aphidantos. Ancaeus quidem inter Argonautas nominatur. Agapenor autem cum suis in reditu tempestatibus depulsus in insulam Cyprum, dicitur Paphum condidisse. Arcadibus autem mediterraneis, rei navalis studium esse non potuit. His igitur naves Agamemno suppeditat.

122. Οἵ δ' ἄρα Βυπράσιον.) Bupraſion apparet fuisse potentem civitatem in regione Elicis, sive partem hujus, quae deleta postea fuerit. Itemque Hyrmine deleta. Nomen tamen retinuit Buprasii locus, qui esset inter Elidem & Dymam in via, & Hyrmine juxta Achaicam Cyllenen promontorii nomen. Myrsinos, postea Myrtuntium maritima à Dyma Elida venientibus, distans Elide circiter. x. M. pass. Petram Oleniam, conjectura Strabo colligit esse rupem Scolin vocatam, certi enim se quicquam habere negat. Alesium, juxta Amphilochida regio montana, dicta postea Alesiaea.

125 Τῶν αὖ τέσσαρες.) Quatuor Eleënsium facit ductores, quos, ut solet, vetustissima appellatione nominat Epeos, ab Epeo filio Endymionis, quem quidem fabulae ferunt a luna adamatum, suscepisse ex illa liberos quinquaginta numero.

ro. Alii verius ſcripſiſſe putantur, fuiſſe hujus ex Hyperippe Arcadis filia tres filios, Poeona, Epeum, Aetolum, & filiam Ericydam. Ac Epeum dediſſe genti nomen hac in parte terrarum, ut duos illos & ipſos quoque aliis in locis. Sed Epei & Anaxirſes Coronidos perhibetur fuiſſe filia Hyrmina, quam impoſuiſſe & urbi nomen veriſimile, deque hac ſuſcepiſſe Neptunum Eleum, quem magnificantes genus hoc Ἥλιον, qui eſt Sol, dixere. De hoc Eleorum ductum nomen. Elei filius fuit Augias ille pecoris ditiſſimus, cujus ſtabula emundavit Hercules. Augiae Agaſthenes filius ſucceſſit, Phileus autem alter filius e patria diſceſſit in inſulam Dulichium. At Hyrmina nupſit Phorbanti filio Lapithae, peperitque Actorem, qui habuit in maritimonio Molionen, matrem Cteati & Euryti, quos poëta Neptuni fuiſſe filios ait ιλ. λ'. & ideo fortaſſe ab avo materno Molionas vocat, ιλ. tamen ψ. 638. Ἀκτορίωνες. Hi gemini fuere invicti virtute & amore fraterno, donec ab Hercule inſidiis circumventi necarentur. Poëtae autem ſignificantes incredibilem quandam voluntatem & operarum conjunctionem introduxere hos fratres cum manibus ſingulos quaternis & totidem pedibus, quod utriuſque ſcilicet alterius quaſi propriae eſſent manus & ipſius pedes. Jam Cteati fuit Ampimachus ſuſceptus de Olenia Theronice, cujus ſoror germana Euryto genuit Thalpium. Diores autem Amaryncea patrem habuit, advenam Theſſalum, virum fortem, cujus in funebribus ludis omnibus in certaminibus, praeter equeſtre, ſe victorem fuiſſe gloriatur Neſtor ιλ. ψ'. neque hoc ſolo ſe concordia & ſtudio unamini Actoris filiorum ſuperatum fuiſſe.

132. Οἱ δ' ἐκ Δουλιχίοιο) Hoc etiam loco mirifice torſerunt ſe Homerici, atque alii aliter loca nominata a poëta conſtituerunt. Sed cum alibi terrarum, atque etiam in mari multiplices mutationes accidiſſe comperiantur, tum vero harum inſularum, quae ante Aetoliam eſſent, ſuo jam tempore dimidium cum terra conjunctum, ſcribat antiquiſſimus auctor Herodotus Εὐτέρπῃ, poſſumus ſimpliciter accipere, & quidem rectiſſime, ut opinor, Echinadas plures quidem ſignificare poëtam, ſed nominare Dulichium tantum. Neque aſſen-

sentiemur iis, inter quos & Pausanias, qui in Cephalenia fuisse volunt Dulichium, quod tenuerint Πελεῖς, ut postea quidem fuerint vocati. Nam Homerus manifeste insolam Dulichium facit. Juxta hanc igitur fuere Echinae, quae & Echinades, vel ab aliquo prisco cultore, vel ab Echinorum piscium illo in mari copia, vel etiam ab acutis scopulis, ut ὀξεῖαι, quae sunt Homero θοαί ibidem sitae. Plinius Dulichium ab Echinadibus temere distinxit. Quod autem nondum Echinades omnes terrae adjunctae fuerint, putat Pausanias in causa esse vastitatem Aetoliae. Non enim posse tantam copiam limi de inarato solo a flumine advehi, quanta deferretur a culto. Strabo quidem suis temporibus, quae longissime ab ostio Acheloi distaret, inter hoc & illam fuisse circiter duo M. pass. scripsit, proximam autem non abfuisse pass. Dccc. Hujus vero auctoris aetas, ut ipse manifeste testatur, incidit in primos annos imperii Octaviani. Pausaniae autem in Adriani Imperatoris tempora, ut inter hos non pauciores anni intercedant ducentis, id quod ad historiae certitudinem non ignorari multum retulerit. Cephalenia, ante Echinades, quam Strabo vult esse eandem, quae & Σάμη, sive Σάμος à poëta dicatur, sed Plinius Samen nominat ut insulam separatim. Strabo Apollodorum ait Samon quidem & Samen urbis esse nomen apud Poëtam concedere, sed insulae Samon tantum, itaque scribendum Δουλιχίῳ Σάμῃ τε, non Σαμῇ. od. ά. 246. Putat autem Cephaleniam dictam à Cephalo Dejonei filio, qui eam tenuerit. De Ithaca quidem dubium non est, in qua Neritus mons, ut od. ί. 22.

Ἐν δ' ὄρος αὐτῇ
Νήριτον, εἰνοσίφυλλον.

Id quod significat frondium concussionem, ut Ἐνοσίχθων terrae motor, sed Νήριτος urbs fuit Epiri. Zacynthus & ipsa juxta nemoribus conspicua, ideoque a poëta ὑλήεσσα & a Marone nemorosa dicitur. Jam etiam hoc fieri potest, & verum existimo, ut insula Cephallenia postea nominata fuerit ea, quae Homero est Same. Nam Cephalenes omnes communiter vocat, quibus dux praefuit Ulysses. Crocylea, & Aegilips, & illa de Odyssea Νήριτος, in Epiri fuere Chersone-

neso,

neſo, ubi nominaretur λευκὰς ἀκτὴ, quam tamen perfoſſo Iſthmo Corinthios inſulam effeciſſe ſcribit Strabo. Epirus autem ſignificat terram, quae non, ut νῆσος, mari undique alluatur, ſed hac parte contra inſulas memoratas terra aquilonaris Epirus proprie dicta, in quam etiam potentia Ithacenſium regum ſe extendit, ut οδ. ω. Laertes inquit,

Οἷος Νήριτον εἶλον ἐϋκτίμενον πτολίεθρον,
Ἀκτὴν ἠπείροιο, Κεφαλλήνεσσιν ἀνάσσων.

Verum ἀντιπέραια appellatione communi non propria, ut nos fecimus in converſione noſtra, volunt eſſe dicta à poëta loca Epiri maritima, quae inſulas iſtas ſpectarent, vel trans mare illud ſita eſſent, in Acarnania.

145. Αἰτωλῶν δ' ἡγεῖτο) Aetoli Acarnanibus vicini, interfluente Acheloo, longo & flexoſo tractu, magnoque impetu aquarum, qui cum ſaepe confunderet Aetoliae & Acarnaniae fixos terminos, Hercules, qui eſſet gener Oenei, putatur in alveum coëgiſſe aquas, ut ferretur innocentius, & minus exundatione ſua corrumperet terram propinquam παραχελωΐδα vocatam, deque hoc fabulam certaminis & luctae Herculis cum Acheloo fictam eſſe. Χαλκὶς autem ad Acheloum ſita fuiſſe traditur. Strabo montem Chalcida nominat. Sed & Pleuron & Pylene & Olenos interiere, veſtigiis tantummodo reliquis. Itaque novae erunt, quae à poſterioribus nominantur Pleurone & Olenos. Similiter & Chalcis collocata in mediterraneis locis Aetoliae, cum poëta maritimam faciat. Calydona autem, quod montanam dicat Homerus, de regione accipiendum monet Strabo, nam illa in partes duas diviſa, montanam fuiſſe attributam Pleuroni, campeſtrem vero Calydoni. Nominatur & in Britannia Calydon, & ſilva Calydonia.

149. Οὐδ' ἄρ ἔτ' αὐτὸς) Ambiguum hoc eſt, nam poſſumus intelligere ipſum tum fuiſſe mortuum Oenea, idquod veriſimile certe eſt, nepote illius jam laude belli florente. Sed fuere tamen, qui Oenea pulſum a fratris Agrii filiis veniſſe ad Diomedem tradiderint, ut Pauſanias retulit Corinthiacis, Argos, & nepotis auxilium imploraſſe. Quo facile impetrato, & ſupplicium de inimicis avi cum exegiſſet Diomedes,

medes, reduxisse secum Argos Oenea fertur, & omne studium atque curam viventi impendisse, quoque in loco mortuum sepelisset, eum de nomine illius Oenoën appellasse. Licet igitur ita etiam accipiamus,

Οὐδ' ἄρ ἔτ' αὐτὸς ἔην, βάνε δὲ ξανθὸς Μελέαγρος.

Ut poëta dixerit ἐπεξηγητικῶς, non magis fuisse Meleagrum superstitem, se jam mortuum.

152. Κρητῶν δ' Ἰδομενεύς.) Ab Aetolis occidentalis & septentrionalibus transilit ad Cretenses orientales & meridionales, & ad alias insulas, relicta nunc quidem Thessalia, quam & ipsam mox describit. Fortasse hoc etiam ideo fecit, quod a mari voluit recedere, eamque causam puto esse veri non absimilem. Ira enim insularum historia confecta, ad reliquam adhuc Graeciam, quasi de toto corpore dorsum extans revertitur, & adjunctione Thessaliae, totam illam carmine suo poëta absolvit atque perficit. Sed hoc loco quod ἑκατόμπολιν Cretam dicat, id est in qua colerentur urbes centum: In Odyssea vero ὀδ. τ'. hujus nonaginta tantum urbes faciat; credamus sane hoc loco ποιητικῶς plenum numerum positum τῶν ἑκατὸν cum tantum nonaginta essent, & ita facere poëtae consuevere, ut in significatione copiae numerum definiant, ut centum & mille faciant, tam eorum, quae hunc non assequantur, quam quae excedant. Idomeneus filius fuit Deucalionis, nepos Minois, ut dicitur ὀδ. τ'. Gnossus, ita enim dicitur mutata in mediam, quondam civitas prima in Creta, quam & Homerus ingentem vocavit ὀδ. τ'. regia Minois fuit. Gortyn & Gortys, & Gortyna. Ipsa quoque potens & magna civitas in Creta campestris, quam suis temporibus Strabo sine moenibus fuisse ait. Lyctus Lacedaemoniorum colonia ut Aristoteles Πολιτικῶν β'. Habuit navale Χερσονήσου appellatione, ubi Britomarteos templum fuisse Strabo scribit. Myletum & Lycastum in numero urbium mediterranearum exposuit Plinius, Strabo scripsit fuisse eversas, & agrum tenuisse Gnosios atque Lyctios. Gortyniorum idem fuisse ait Phaestum & Rhytium. Phaestus nobilis erat Epimenide, quem expiatorem nominarunt.

158. Ἐναλίῳ ἀνδρειφόντῃ.) Μετωνυμικῶς Martem dixit,

ut Gradivum Mare, & Tritoniam Pallada, Minervam. Fecere autem aliqui Ἐνυάλιον Deum quendam Martium, non ipsum Martem, ut latini Bellonam. Hujus matrem introduxere τὴν Ἐννὼ, quod vocabulum furorem belli significat. Fabula etiam memoratur Enyalium quendam in Thracia provocasse Martem ad pugnam, a quo caeso Mars nomen obtinuerit, ut Minerva a Pallante.

164. Τληπόλεμος.) Rhodus insula Carica, ante vocata Ophiusa, & Telchinis. Haec ad nostra etiam tempora nonnihil retinuerat pristinae fortunae atque dignitatis, defensa saepius adversus Scythicam immanitatem, nuper tamen ignavia atque miseria seculi nostri invalescente, & ipsa in potestatem Turcarum venit. Haec & Aethraea dicta fuit, propter constantem & perennem quandam serenitatem, unde & Solis propria credita, cujus ingens simulacrum, quem Colossum dixere, inter miracula seu θεάματα septem orbis terrarum numerarunt. Charetis Lyndii opus altitudine cubitorum lxx. ut epigramma testatur:

Κολοσσὸν ἡλίῳ πόθ' ἑπτάκις δέκα
Χάρης ἐποίει πυχέων λίνδιος.

Opulenta fuit insula & artificibus celebris. Pindarus fecit sub mari aliquando hanc latuisse, & productam a Parcis tributam Soli, & depluisse in illam aurum Minerva genita, idem unum de filiis septem Solis susceptis ex Rhodo nympha, genuisse ait Lindum, Jalysium, & Camirum, conditores urbium, quae à poëta nominantur. Fuisse hunc tradunt Cercaphum, cum quo esset nupta Cydippe. Videtur autem Rhodios ἀγερώχους dicere in laude, nam & hoc certe vocabulum potest, & honorificam mentionem illius civitatis poëta facit. Sunt superbi igitur Rhodii, ut superbum Ilium, id est excellens & praestans aliis urbibus potentia, & conjugium superbum Veneris. Tlepolemum autem fuisse filium Herculis & Astyochae poëta cecinit. Pindarus Astydamiae filiae Amyntoris, ὄλυμπ' ζ. Placet autem hanc esse Astyocheam, cujus supra mentio facta Astyoches nomine, quae filia fuerit Actoris, non illius Elei, sed filii Azei Clymeni nepotis, qui fuisset filius Prebonis, nepos Phryxi. Et hanc tamen Ephyren vo-

volunt esse Eliacam, quod & Hercules Elida oppugnarit, & Selleis fluvius illic fuerit nominatus.

167. Διοτρεφέων αἰζηῶν.) Αἰζηοί, dicuntur aetate florentes, a vitae vigore, quod tum maxime vivere homines videantur, cum aetate & viribus integris praediti sunt. Sed Tlepolemus fugit ob occisum Licymnium, vel fortuito ictu vel quomodocumque, oraculo autem consulto in Rhodum se contulit, ut Pindarus. Ibique & mortuum, relatis ossibus illus interfecti a Sarpedone, ut Heroa Rhodios coluisse accepimus. Licymnius autem fuit Herculis avunculus, hoc est frater Alcumenae, νόθος quidem, ut Pindarus ait. Nam Electryon illum perhibetur suscepisse de muliere Phrygia nomine Midea, a qua & nomen inditum fuerit Argolicae urbi.

175. Ὥκηθεν.) Forma aeolica poëtae familiaris, pro ᾠκήθησαν. Atque videtur Tlepolemum facere conditorem trium in Rhodo urbium, vel hoc dicit, Argivos in illas tres civitates distributos tum fuisse. Argis enim volunt cædem factam, & ibi ostentum fuit Licymnii sepulcrum, ut Pausanias retulit.

177. Καί σφισι θεσπέσιον.) Juxta Pindaricam ἀπενδοχήν. Ἔνθα ποτε βρέχε θεῶν βασιλεὺς ὁ μέγας χρυσαῖς νιφάδεσσιν πόλιν. Nam illum respexisse ad hunc versum verisimile, quem tamen quidam Grammatici ἠθέτησαν, id est, rejecerunt tanquam inculcatum.

178. Νιρεὺς δ' αὖ.) Syme insula Carica. Ter autem ἐπαναείληφε Nirei nomen, neque unquam postea in tota historia iterum illius meminit. Id vero ideo factum esse à poëta Galenus ait, ut declararetur, quam sint inutiles viri forma praestantissimi, quoties illis praeter formam nihil adest, quod ad usum vitae conducat. Philostratus retulit in Heroicis suis, hunc in Mysia progressam una cum viro ad praelium uxorem Telephi Hieram, formosissimam foeminam interfecisse. Dixit autem Σύμηθεν ut ἐρανόθεν, & Syma.

180. Ὃς κάλλιστος.) De quo expressum hoc, Aen. VII. 650.

Quo pulcrior alter
Non fuit, excepto Laurentis corpore Turni.

183. Οἳ

183. Οἱ δ' ἄρα Νίσυρον.) Sporades insulae dictae, quae sparsae per mare essent. Inter has Nisyrus, quam tradidere fabulae fragmentum esse insulae Co, quod ab hac Neptunus abruperit & injecerit giganti Polybotae, quem fulmen Jovis non prostravisset. Inter Telon & Con media, distans utraque plus minus x. M. pass. molari lapide abundans. Carpathos, quam transpositis literis ut in κραδία, κράπαθον dixit, edita insula, nomen dedit mari Carpathio. Casus & urbem hoc nomine habuit. Νήσους autem Καλύδνας aliqui accepere συνεκδοχικῶς τὰς Σποράδας, quarum Καλύδνα una esset, postea dicta Καλύμνα. Plinius nominat Calydnam & duas Calydnas. Alii voluere nomen fuisse insulae Καλύδναι, ut urbi, Ἀθῆναι, posteaque vocatas Καλύμνας, illique sic ordinarunt hunc locum, οἱ δ' ἄρα νήσους εἶχον, Νίσυρον, Κράπαθον, Κάσον, Κῶν, καὶ τὰς Καλύδνας. *Foecundaque melle Calymna*, VIII. Metamorphoseon legitur, cum enim mel insulanum praeclarum esse scripsit Strabo, & Attico non inferius, tum Calymnion inprimis. Quin etiam Calydnas accepere nonnulli Zacyntho vicinas insulas duas Πλωτὰς aliquando dictas & postea Στροφάδας, ut in scholis Apollonii legitur, quod tamen minus consentaneum videtur. Cos autem insula Carica. Hanc Strabo frugiferam esse, & vinum ferre suavissimum tradit. In hac fuit sub urbe templum Aesculapii, in quo curationes variae perscriptae viserentur, deque his Hippocratem valde exercitatum credidere. Hujus civis & Phileta fuit elegiographus nobilis. A Cois translulit Augustus tabulam Apelleam Veneris ἀναδυομένης, quam tabulam consecravit Julio patri. Hujus autem pretium fuit, remissio indicti Cois tributi centum talenta, quae summa pecuniae fuerit nummi nostratis circiter lx. M. coronatorum. Est autem diversa haec insula à Ceo, quam Ceam dixere latini, cum qua in Stephani epitoma confunditur. Ab hac enim Κεῖος & Κήιος, ut Simonides & Bachylides Κεῖοι, fuere, ab illa vero Κῶος, ut Hippocrates Κῶος.

188. Νῦν δ' αὖ τὼ ὅσσοι.) Pelasgi fuere dicti qui postea Thessali. Ἄργος autem Πελάσγιον, nunc vocat Thessaliam, vel sane urbem Ἄργος conditam a filio Lyncei Abante. Alum & Alo-

& Alopen, tam in Theſſalia quàm Locride fuiſſe perhibent, atque aliqui maluere Locridos urbes hoc loco intelligere, quod eo uſque regnum Pelei ſeſe extenderit: aliqui etiam, quo magis hoc obtinerent, ſcripturam mutarunt, & fecere

Οἵ τ' Ἄλον οἵ τ' Ἀλιζῶν' ὅι τε Τρηχῖν' ἐνέμοντο.

Fuiſſe enim certe in Locride Aliuntem. Sed nos in Theſſalia maneamus. Phthia ſedes regia Pelei, quam ἐριβώλακα, id eſt opimam poëta vocat. Juxta hanc fuiſſe Hellada urbem regiam Hellenis filii Deucalionis, qui in Phthiotide ac tota Theſſalia regnaſſe perhibetur. Sed rectius, ut puto, alii regionem eſſe Ἑλλάδα credidere hoc loco. Trachin, quae & Trachis, ſub Oeta monte a ſalebris appellata, ut videtur. Dicti autem Theſſali fuere Achaei ab Achaeo filio Xuthi, nepote Hellenis, a quo & ipſo regioni nomen impoſitum. Myrmidones autem ab Aeginetis, qui cum Peleo illa loca occuparunt. Sed Aeginetae cur Myrmidones vocati fuerint, fabulam retulit prolixe Ovidius libro ſeptimo.

196. Κούρης χωόμενος.) Ἕνεκα τῆς κόρης. Briſeida autem dicit ablatam ſibi ab Agamemnone. Haec fuit nupta cum Mynete, ut intelligi poteſt ex ιλ. τ'. qui Lyrneſſi imperium tenuit, cum illa caperetur, & in patriae defenſione occubuit. Illud autem Κάδδε Μύνητ' ἔβαλεν: Dorica ſeu Aeolica (nam his dialectis multa communia ſunt) forma extulit, & verbum diffidit, fuerat enim uſitatum, & ſimplex, κατέβαλε δὲ τὸν Μύνητα. Ἀνᾳρήσεσθαι pro ἀναιρήσεσθαι Dorica apocope.

202. Οἳ δ' εἶχον Φυλάκην.) Phylace non procul à Thebis Phthioticis, ab hac Phylacejus Proteſilaus, & matres Philaceides Ovidio. Urbs ultra montem Othryn ad ortum, huic vicina Pyraſus, dicta Demetrium, a fano celebri Cereris, quod abeſſet ab urbe ad paſſ. xxx. Πύρασον legimus in Stephani epitoma, uno ρ', quod eſſet frugifero in ſolo poſita, ἀπὸ τῶν πυρῶν. Itona, Stephanus refert & Σιτῶνα vocatam a frumentis. Antron, a ſpeciebus habere nomen creditus, ab hac urbe Antronius Aſinus in proverbium venit, nam tuliſſe illam magnitudine & ſpecie praeſtantes aſinos accepimus. Legere aliqui pluraliter ἀγχιάλας Ἄντρωνας. Pteleos, inter Antrona & Alon, ab arbore, ut videtur, quae πτελέα, id eſt *ulmus* dicitur.

citur. Quaesitum fuit an ab hac Πτελεατικὸς οἶνος esset apud Theocritum Idyll. VII 65.

Τὸν Πτελεατικὸν οἶνον ἀπὸ κρητῆρος ἀφύξω,

An potius a Ptelea Ephesia, vel ipsa Epheso, quae Pteleae quoque nomen haberet.

206. Ἔχε κατὰ γαῖα.) ἀναστροφὴ, κατεῖχε γαῖα, mortuum fuisse dicit, ab eo quod accidere mortuis solet, ut humentur. ιλ. γ'. 243.

Τὸς δ' ἤδη κατέχεν Φυσίζοος αἶα.

207. Ἀμφιδρυφὴς.) In luctu & planctu laceris genis, id est vidua, ut in oraculo,

Πολλὰς Ἀργείων ἀμφιδρυφέας τότε θήσει,

Post occidionem quandam virorum. Protesilaum autem habuisse uxorem Polydoram tradidere, ut refert Pausanias Messeniacis, filiam Meleagri & Cleopatrae, quae accepto nuncio de morte viri, se ipsam intermerit. Alii Laodamiam Acasti Peliadae filiam, mulierem Thessalicam cum hoc nuptam fuisse tradidere, ad quam unum diem ab Orco remissus ipse fuerit, cuique persuaserit ad inferos sese ut sequi vellet, quae & Ovidius in epistola Laodamiae secutus est.

208. Δόμος ἡμιτελὴς.) *Domus imperfecta.* Significat domi relictam solam conjugem ductam paulo ante, de qua nondum filios suscepisset, quibus familiae stabiliuntur.

Στύλοι γὰρ εἴκων εἰσὶ παῖδες ἄρσενες,

inquit Iphigenia Taurica v. 57. Vel etiam intermissas inchoatas substructiones regiae sedis, vel simpliciter ἡμετελῆ δόμον dixit, altera sui parte defectam, viro mortuo. Γάμος enim τέλειος vocatur, & domum perficit. Ab Hectore autem occisum hunc ante alios festinantem in terram hostilem exilire de navi, poëtae placrique posteriores tradidere, atque id ante oraculo fuisse proditum, fatale esse ut is caderet, qui primus Trojanum solum attigisset. Sed Homerus Dardanum interfectorem fuisse Protesilai ait, ideoque fuere, qui hanc gloriam Aeneae, quique Achatae socio illius conciliarent. Hujus sepulcrum & lucus fuit in Thracica Chersoneso, ut Herodotus quoque scripsit Calliope.

210. Πόθεόν γε μὲν.) Non illi quidem ductore carebant in desi-

desiderio licet amissi Imperatoris. Αὐτοκασίγνητος, *frater Germanus*, nam fratrum significatio latius extenditur.

218. Οἱ δὲ Φέρας) Pheras etiam Messeniace a poëta nominantur. Sed Thessalicae fines fuerunt Pelasgitidis Thessaliae non procul a palude Boebeide, cujus regionem vicinam circa Demetriada Boeben dixere, sed urbem videtur poëta nominasse. Fuit autem tempus cum Thessalia clausa undique montibus tota aquis restagnaret, postea patefacto meatu intra Ossam & Olympum, terrae motu, ut sentit Herodotus Polymnia, defluxere aquae, & aperuere terram cultoribus, multis fluminibus convenientibus in Peneum, & remanente palude Boebeide. Glaphyre, & Jolcus Magnesiae attribuuntur, annexae Thessaliae. Magnetas tamen vocat poëta nominatim quidem nullos, sed indiserte accolas Penei & Pelii. Jolcos regia Peliae, quae & Jaolcos Jonice, ubi Argo navis extructa fuit, & collecta societas ab Jasone ad navigationem Colchicam. Admetus autem, ut traditur, filius fuit Pheretis, nepos Crethei filii Aeoli, qui habuisset patrem Hellena filium Deucalionis, nepotem Promethei. Pelias frater Nelei, filius Neptuni & Tyrus, ut dicitur *od.* λ'. Hujus filia Alcestis, uxor Admeti, vicaria morte redemisse dicitur vitam mariti, reducta in lucem mox tamen & ipsa ab Hercule, extat fabula apud Euripidem.

223. Οἱ δ' ἔρα Μηθώνην) Μηθώνην, dixit producta prima syllaba. Fuit autem & in Peloponeso & in Thracia. Thracicam Philippus diruit, in illius oppugnatione oculo amisso, ictus sagitta, cui hostis gloriose nomen suum inscripsisset versu hoc:

Ἀσὴρ Φιλίππῳ θανάσιμον πέμπει βέλος.

Tum Philippum tradunt remisisse in urbem cum sagitta hunc versum.

Ἀσέρα Φίλιππος ἢν λάβῃ χρεμήσεται.

Thaumacie, Melibocа, Olizon & ipsae Magnesiae attribuuntur, subjiciunturque Philoctetae ditioni. Hujus fabulam exposuimus copiose in enarratione Philoctetis Sophocleae.

236. Οἱ δ' εἶχον Τρίκκην.) Revertitur nunc in Thessaliam poëta, ejusque regionem, quae Istaeotis dicta fuit, atque vetustio-

tuſtiore etiam nomine Doris, vicina Dolopiae & Pindo monti. Tricca vetuſtiſſimum habuit Aeſculapii templum, unde & Triccaeus ille appellatus. Sed Ithomen voluere aliqui non Ithomen, ſed Thomen, appellatam ab Homero, ut ita legendum fuerit, καὶ Θώμην κλωμακόεσσαν, id eſt *praerupto loco ſitam.* Κλώμακες, ut apparet, a praefractione, aſpera & acuta jugorum loca vocarunt. De Occhalia quaeſitum, (nam alibi quoque Oechaliae nominantur) quae fuerit πόλις Εὐρύτου, capta ab Hercule. Atque alii in Meſſenia collocarunt in Carnaſio, ubi eſſet urbs Andania. Alii in Theſſalia, ubi poſtea deſerta regio, nomen tamen retinuerit, ut Eurytion diceretur. Euboënſes autem apud ſe Oechaliam illam conſtituere, quibus conſentanea ait Pauſanias feciſſe Creophylum perveterem poëtam. Qui & Meſſeniacam fuiſſe putat maxime probabile eſſe. Idemque Machaonem & Podalirium à Meſſeniis vindicari dicit, & repeti à Theſſalis, ut ſuos cives, atque dicere non fuiſſe Coronidis filios, ſed Arſinoës filiae Leucippi, atque etiam oſtendere Triccam incultum in Meſſenia locum. Praeterea hoc uti argumento, quod apud Homerum Neſtor perbenigne curet ſaucium Machaona. Ita enim officioſum erga hominem externum eſſe illum non oportuiſſe. Quin etiam, quo maxime haec comprobare videantur, demonſtrare Gereniae illos ſepulcrum Machaonis, & fanum filiorum hujus Pheris. Sed haec ſingularia quaedam ambitioni illius civitatis relinquantur conciliantis ſibi celebritatem hanc & gloriam Heroum iſtorum, ut facere in aliis aliae conſuevere. Nos autem, quod maxime & geographicis hiſtoriis & poëtae conſentaneum eſt, Theſſalicas faciamus has urbes.

241. Οἵ τ' ἔχον Ὀρμένιον.) In Strabone legimus ſecunda ſyllaba producta hanc poſtea urbem appellari ſolitam, vicum quidem ſuis temporibus ſub monte Pelio in ſinu Pagaſaeo, unde non potuerit procul abeſſe Boebeis palus. Fuiſſe inter hanc & Demetriada ſupra iii. M. paſſ. terreſtri itinere, in quo eſſet ſita Jolcus, circiter M. paſſ. diſtans Demetriade. Hanc eſſe voluit Demetrius Grammaticus Phoenicis patriam. Conditam enim urbem ab Ormeno filio Cercaphi, nepote Aeoli. Habuiſſe

BIBLIOTECA SEVILLA

Habuisse autem Ormenum filios, Amyntorem & Euaemonem, quorum ille Phoenicem, hic Eurypylum genuerit. Itaque successisse Eurypylum & in patrui regnum cum filius abesset Phoenix. Ideoque correxit versum ιλ. ί. 447.

Οἷον ὅτε πρῶτον λίπον Ἑλλάδα καλλιγύναικα,
ut faceret,
Λίπον Ὀρμένιον πολύμηλον.

Crates σύγχρονος ipsius Grammaticus refellit hunc & Phocensem fecit Phoenicem. Sed Cratetem rursus Demetrius, verum haec jam non magis ad hunc locum pertinent. Fontem Τπερείας nominavit, fuit enim nobilis ille in Thessalia, facit & ιλ ζ'. fontium Μεσσηίδος καὶ Τπερείας mentionem. Μεσσηίδα autem in Laconica collocarunt. Τιτάνοιο autem λευκὰ κάρηνα, περιφραστικῶς conspicuam candore urbem Titanum dixit, quod & appellatione ipsa indicatur, τίτανος enim calcem significat. Urbem accipit Stephanus postea nominatam Τευτάνιον, ita enim in Epitoma legitur, alii montis esse nomen tradiderunt.

245. Οἳ δ' Ἀργισσαν.) Argissam Strabo Argusam postea vocatam scribit, sitam ad Peneum. Reperi & hoc nomine dictam Thessalicam Lariſſam. Gyrtone, quae postea Gyrton Perrhaebica urbs ad ostia Penei. Gyrtonios autem Phlegyas prius appellatos a Plegya fratre Ixionis, Strabo retulit. Orthe, creditam ait Strabo arcem Phalamnaeorum, ad Peneum juxta Tempe. Elone, sub Olympo, postea Limone dicta, Olooſſona albam vocat, quod λευκάργιλος esset terra illa, id est cretosa.

248. Τιὸς Πειριθόοιο.) Cum Ixione fuisse nuptam Dian Atticam mulierem filiam Dejonei tradidere. Cujus filium fecerunt Pirithoum, ut Ovidius quoque Metam. XII. 210.

Duxerat Hippodamen audaci Ixione natus.

Sed poëta ait fuisse Jovis filium Pirithoum, vel propter excellentem virtutem illius, ut Hectorem quoque Jove genitum dixit, ιλ. ν'. 54.

Ἕκτωρ, ὃς Διὸς ἔυχετ' ἐριθενέος πάϊς εἶναι.

Vel non Ixionis sed Jovis fuisse filium, ut Herculem & Dioscuros, significat, juxta fabulam, quae Jovem in equum mutatum

tatum diu circumcursitasse fert, dum potiretur concubitu Diae uxoris Ixionis, itaque Περίθων appellatum ἀπὸ τῦ περιθεῖν. Quaeri etiam possit, utrumne apud Ovidium libro sexto, non mala forte lectio esse videatur. *Varius Deonida serpens.* Nam & licentissime posteriores poëtas patronymica formavisse constat, & cum Proserpina, filia, quae esset Δηωίς, ut aliqui fecere, ἀπὸ τῆς δηῦς, penultima producta, fabulae Jovem non commiscent. Et fabula Diae non solum μεταμόρφωσιν Jovis in equum ut habuerit, fieri queat, sed etiam in serpentem. Mirifica enim poëticorum fabularum est varietas.

250. Φῆρας λαχνήεντας.) Centaurus dicit feram & immanem gentem Thessalicam, quos de Pelio repulisse dicit poëta, & adegisse ad Aethicas, qui tum loca perhibentur tenuisse circum montem Pindum.

253. Κορώνη Καινείδαο.) Coronus filius Caenei, de quo in λ. ά. unus de Argonautis. Τπέρθυμον autem magnanimum, vel etiam ferocem accipiemus, ut filius patris similis fuerit. Caenea enim invictis viribus praeditum Deorum fuisse magnum contemtorem traditur, atque illum fixisse jaculum in publico imperasseque illud adorari a praetereuntibus. Unde & in proverbium venisse καινέως δόρυ vel ἀκόντιον, ut opinor, de immani impietate, & condigna etiam poena illius. Nam quamvis vinci sauciarique Caeneus non posset, tamen obrutus arborum stipitibus vivus ad inferos demissus fuit, ut & Apollonius fecit, lib. 1. v. 63.

Ἀλλ' ἄῤῥηκτος, ἄκαμπτος ἐδύσσετο νειόθι γαίης.

255. Γυναῖς δ' ἐν Κύφῳ) Perrhaebiae mons Cyphus, & urbs poëtae, atque hoc loco etiam ad Epirum & Aetoliam pervenit. Ex Thessalia autem pulsos a Lapithis Perrhaebos ferunt. Dodone vero in Molossis collocatur, Perhaebi & Enienses in Aetolia. Apparet igitur circa Pindum concurrere nomina nationum plurium, quarum ibidem fines commiscerentur, Macedonum, Thessaliae, Aetoliae, Molossorum. Dodonem hiemalem vocat, quod septentrion alior esset. Haec habuit celebre quondam oraculum Jovis, ubi redderentur responsa,

Ἐκ δρυὸς ὑψικόμοιο, οδ. ξ΄ 328.

Herodotus ceciniſſe mulieres duas barbaras oracula ſcripſit, quae propter ſtridorem a graecis columbae dictae fuerint, indeque columbas reſponſa dediſſe petentibus divulgatum. Eſt & in proverbio graecorum Δωδωναῖον χαλκεῖον in loquaces & garrulos. Titareſius fluvius alio nomide Europus, e monte Citario oritur, cujus aqua pinguior a Penei limpidiſſimo flumine reſpuitur, ideoque poëta dicit de ſtygis erumpere undis. Ponris hoc nomen eſſe volunt apud inferos, de quo nunc ait poëta hunc fluvium ſcatutire. Introducuntur autem ita jurantes Dii à poëta, ut Juno ιλ. ο. 38.

Ἴσω νῦν τόδε γαῖα καὶ οὐρανὸς εὐρὺς ὕπερθεν,
Καὶ τὸ κατειβόμενον Στυγὸς ὕδωρ, ὅς τε μέγιστος
Ὅρκος δεινότατός τε πέλει μακάρεσσι θεοῖσι.

Docuit autem in Theogonia Heſiodus quam poenam perjura numina ſuſtineant, nempe irrequietem annuam, quo tempore neque ambroſiam neque nectar guſtarent. Poſt hunc autem veluti morbum, novem annis extra conſortium & convictum aliorum Deorum illis oberrandum eſſe, ac decimo demum anno recuperare priſtinam fortunam.

263. Μαγνήτων.) Ulteriores facit Magnetas, nempe Penei fluvii & Pelii montis accolas. Dixere autem τὸ Πήλιον & ὁ Πήλιος. Πρόθοος θοὸς, παρωνομασία haec dicitur figura, vel ut alii παραγραμματισμὸς aut παρήχημα, ut παυσάμενος Παυσανίας, & Σαμία μία ναῦς.

268. Τίς τ' ἄρ') Qui inter duces virtute reliquis, quique equi ſtrenuitate praeſtiterint, addidit poëta catalogo, ut ſua etiam excellentiae laus tribueretur. Excipit autem Achillem & ipſum & equos illius, in quibus omnia incomparabilia eſſent ad praeſtantiam. Sed Theſſalicis equis tribuit primas, itaque & cum in certamine funebri vellet Diomedem victorem introducere, arceſſit poëta numen Minervae, quod victoriae Eumeli reſiſteret. Frangitur ergo jugum & ipſe de curru delabitur, & vix poſt alios omnes advenit

Ἕλκων ἅρματα καλὰ, ἐλαύνων πρόσσοθεν ἵππους,

ιλ ↓ 533. Sed & oraculum praefert aliis Theſſalicum equitatum.

Εἰσὶ

Γαίης μὲν πάσης τὸ Πελασγικὸν Ἄργος ἄμεινον
Ἵπποι Θεσσαλικαὶ, Λακεδαιμονίαι τε γυναῖκες
ἄνδρες δ' οἳ πίνουσιν ὕδωρ καλῆς Ἀρεθούσης.
Ἀλλ' ἔτι καὶ τῶν δ' εἰσὶν ἀμείνονες, οἵτε μεσηγὺ
Τίρυνθος ναίουσι καὶ Ἀρκαδίης πολυμήλου
Ἀργεῖοι λινοθώρηκες κέντρα πολέμοιο
Ὑμεῖς δ' ὦ Μεγαρεῖς, οὔτε τρίτοι οὔτε τέταρτοι
Οὔτε δυωδέκατοι, οὔτ' ἐν λόγῳ, οὔτ' ἐν ἀριθμῷ.
Toto aliis terris prius orbe Pelasgicon Argos,
Thessalicae sed equae, sed spartae foemina civis,
At bibitur quibus unda viri praestant Arethusae,
Quos etiam superant inter Tyrinthia sedes
Oppida, quae tenet Arcadiamque Argiva juventus,
Linteus in Martis quos armat praelia thorax.
At vos o Megarum colitis qui moenia, nec jam
Tertia pars, nec quarta manet, quin bis neque sexta,
Quorum non numerus ratio non ulla putatur.

Reperitur tamen oraculum alicubi sic expositum ut non Thessalicis equis, sed Thraciis palma tribuatur, tali scriptura, Ἵπποι Θρηΐκιαι. Neque hoc in Megarenses ut destinetur, sed Aegienses. Theocritus vero manifeste in Megarenses torsit, in Thyonicho, v. 48.

Ἄμμες δ' οὔτε λόγῳ τινὸς ἄξιοι, οὔτ' ἀριθμητοὶ,
Δύσανοι Μεγαρῆες, ἀτιμοτάτᾳ ἐνὶ μοίρᾳ.

Admetum autem nunc & ιλ. ψ. 376. Φηρητιάδην vocat; forma peculiari nominis patronymici ab αυρ facta, ut Ἀιακίδης Achilles dicitur. Fuit enim Pheres Admeti pater. Primam autem produxit, cum sit communiter ὁ Φέρης.

271. Ὄρνιθας ὥς) Equarum commendatio, quae fuerint aequales aetate & colore in velocitate maxima, ut volare non currere viderentur. In jugalibus autem foeminae laudantur veteribus, ut & Agamemnonia Aethe. Et praegnantem Olympia vicisse Plinius annotavit. Ὄτριχας autem τὰς ὁμοιότριχας ut οἰέτεας, τ' ὀμήλικας

272. Σταφύλῃ ἐπὶ) Dorsis obaesis & ita teretibus quasi ad circinum descripta essent, fuisse equas ait. Σταφύλην enim alii circinum, quem διαβήτην veteres dixere, alii amussim esse

esse tradidere. Laudatur autem haec forma dorsi exaequati, ut lacunati & quasi gibberi reprehendi solet.

273. Τὰς ἐν Πιερίῃ) Serviisse Admeto Jove imperante, vel captum amore juvenis voluntate sua Appollinem fabulae tradunt. Sed hoc loco egregie poëta ab Apolline quem Νόμιον vocant, quid enim omnium animantum valere atque vigere, sine hoc numine, ut poëtice loquar, possit? Ab Apolline igitur Nomio praeclarae istae equae educantur in Pieria quidem, id est pinguibus & plenis pascuis.

279. Ἀπομνίσας.) *Perseverans in ira & indignatione adversus Agamemnonem.* Quemadmodum & ἀποκαρτερεῖν perseverare est in propositae mortis fortitudine.

281. Δίσκοισιν τέρποντο.) Δίσκον, quem & σόλον dixere, jacere solebant in altum, sed notare etiam longitudinem jactus, ut apparet. ὀδ. θ'. Ἀιγχνέας autem jacula dicit vel ab incitatione, ut ajunt grammatici, id est ἀπὸ τῆ ἄγαν ἴεθαι, vel quod amenta fuerint de caprino facta corio, vel quod in capras illa penetrent παρὰ τὸ νεῖσθαι ἐπ' αἶγας, vel etiam παρὰ τὸ ἀίζαι, id est ab imperu.

283. Λωτὸν ἐρεπτόμενοι.) Lotus herba (nam & arboris hoc nomen) odorata. De arbore tibiae factae, quae lotinae à materia vocatae fuerunt. Sed in Aegypto herbâ eximia illa fuit, unde Λωτοφάγες in suam poësin poëta videtur introduxisse. Ἐλεόθρεπτον vero σέλινον, id est quod nunc composito verbo ἑλεοσέλινον dicitur.

284. Εὖ πεπυκασμένα) Recte repositi seu accurate subducti, ne scilicet, ut fit, otiosi laederentur.

287. Οἵδ' ἴσαν) Reliquos graecos dicit. Utitur autem similitudine vehementi inflammati orbis terrarum, & tonitruum Jovis, in poëtica sublimitate expositionis.

290. Εἰν Ἀρίμοις) De Arimis quaesitum ubi terrarum fuerint. Atque alii in Lydia, alii in Phrygia, quam κεκαυμένην dixere, aliqui inter Maeandrum & Lydiam ut Strabo ιβ'. alii in Cilicia, alii in insulis Pithecusis collocarunt, alii in Syria cum quibus sentire videtur Herodotus Thalia sic scribens. Ἀπὸ δὲ Ἰνύσσε αὖτις Συρίων μέχρι Σερβωνίδος λίμνης, παρ' ἣν δὴ τὸ Κάσιον ὄρος τείνει ἐς θάλασσαν. Ἀπὸ δὲ Σερβωνίδος λίμνης

ἐν

ἐν τῇ δὴ λόγος τὸν Τυφὼ κεκρύφθαι, ἀπὸ ταύτης ἤδη Αἰγυπτος. *Ab Jangso jam rursus est Syriorum regio, usque ad paludem Serbonida, juxta quam tendit in mare mons Casius. Serbonidem vero paludem, in qua sepultum Typhona fama fert, Aegyptus excipit.* Tiphonis autem nomen a poëtis ἀλληγορικῶς usurpatur, ut alia multa. Ipsum vero significat vapores & aestuationes terrenos, de quibus tempestates & nimbi existere putantur, unde & flatuum tempestuosorum hunc parentem fecit Hesiodus. Sed Pindarus in Sicilia videtur statuisse Arima, sic enim canit: Πυθίων ά.

Ὃς' ἐν αἰνᾷ ταρτάρῳ κεῖ-
ται Θεῶν πολέμιος,
Τυφὼς ἑκατονταπάρανος, τόν ποτε
Κιλίκιον θρέψεν πολυώ-
νυμον ἄντρον, νῦν γε μὰν
Ταί θ' ὑπὲρ Κύμας ἀλιερκέες ὄχθαι
Σικελία τ' αὐτῷ πιέζει
Στέρνα λαχνάεντα.

Non tamen explanatur his, neque aperte demonstratur ubi illud cubile Homericum Typhonis fuisse putandum sit. Quippe cum illi Pitheculas, id est Aenariam attribuerit Maro, siquidem huic Inarime esse ὑφὲν ea putatur, cujus nomen apud Homerum Ἄριμα, quasi ille legerit, aut suspicatus sit dici γαῖαν Ἐναρίμης, est autem locus Aeneidos. IX. 710.

Qualis in Euboico Baiarum littore quondam
Saxea Pila cadit, magnis quam molibus ante
Constructam ponto jaciunt: sic illa ruinam
Prona trahit, penitusque vadis illisa recumbit.
Miscent se maria & nigrae attolluntur arenae:
Tum sonitu Prochyta alta tremit, durumque cubile
Inarime, Jovis imperiis impostа Typhoeo.

Jam hoc quoque non praetereundum silentio, ab eadem origine verbi τύφεσθαι, quod fumi evaporationem notet, cadere diversas hujus nominis formas, Τυφὼν, Τυφὼς, & Τυφωεύς.

293. Ὠμέα Ἶρις.) Correpta penultima ab ὠκεῖα. Sed Ἶρις est nuntia Deorum, ab eo quod mandata perferat & sermone exponat, ut Ἶρος οδ. ε'. 6.

Ἶρον δὲ νέοι κίλησκον ἅπαντες,
Οὔνεκ' ἀπαγγέλλεσκε νιὼν, ὅτε μεν τις ἀνώγοι.

Nimirum ἀπὸ τοῦ εἴρειν τοῦ ἐιρεῖν, ἤγουν λέγειν.

300. Ἀισυήταο γήροντος) Senis indigenae buſtum fuiſſe illo in loco celebre accipiendum, cui nomen Aeſyeta. Hujus mentio fit ιλ. ν'. qui pater fuiſſet Alcathoi, generi Anchiſae. Δεγμένος, id eſt προσδεχόμενος, obſervans. Ἄμριτοι μῦθοι, ut oratio immenſa ſi dicatur. Ἀλίαστος πόλεμος, bellum ingens, cujus vis omnia oppreſſura eſſe videatur, ut λιάζεσθαι, id eſt ἐκκλίναι poſſit nemo. Ομαδὸς ἀλίαστος. ιλ. μ'. 470.

311. Πολυστερέων.) Aut ſparſam dicit & collectitiam multitudinem auxiliorum, aut copiam. Vult autem inſtruere principes quoſque ſuae civitatis militem, & eſſe duces ſuorum, ne in confuſione res perperam geratur.

320. Βατίειαν) Unde factum nomen fuerit non ſatis explicant interpretes. Tradidere autem nomen fuiſſe Batiaeam filiae Teucri, ut citatur de Mnaſea in epitoma Stephani ἐν τῷ Δάρδανος, de qua locum appellatum ſuſpicari poſſumus, cujus eſſet vetuſtior buſti Myrinuae, hanc Amazonem fuiſſe perhibent, dictamque πολύσκαρθμον, ut Achillem ποδῶκυν. Σκάιρειν γὰρ τὸ τὰς πόδας ταχέως κινεῖν καὶ ἐμφέρειν. Unde σκαρθμὸς, illa τῶν ποδῶν ἐυκινησία.

323. Τρωσὶ μὲν.) Strabo veluti regiones quaſdam Trojanas facit novem. Sed Homerus manifeſte vocat Trojanos eos, quibus Hector praefuerit, & eos quibus Pandarus. Hectori autem dubium non eſt, quin attribuerit cives Iliacos. Dardanios autem fuiſſe accolas Idae montis plane dicitur ιλ. ύ. Zελειαν vero facit Cyzico vicinam Strabo, & Ἀφνείους appellatos Zeliae cives ſcribit Lycios accolas paludis Ἀφνίτιδος, quae δασυλίτις eſſet.

334. Ὦ καὶ τόξου.) Non arcum, ſed peritiam ſagittandi. Nam arcum, quem ad Trojam habuit de cornibus ab ipſo interfectae caprae ſilveſtris, elaboratum à fabro cornario fuiſſe dicitur ιλ. δ'. Ita interpretes quidem, ſed arcum accepiſſe aliquem ab Apolline poſſumus intelligere, & non eſt obſcurum quid tali divinorum munerum mentione ſignificet poëta, nempe excellentem peritiam & divinam quandam.

335. Οἳ

335. Οἱ δ' Ἀδρήστειαν) Adraſtia intra Aeſapum fluvium & Priapum maritimam, per quam defluit Granicus. Plinius ſcribit Parium coloniam eſſe, quam Adraſtiam Homerus nominarit, hanc ab Adraſto rege conditam tradunt, qui conſecrarit Nemeſis ſimulacrum dictum Adraſteae, ut citatur ex Antimach

Ἔστι δέ τις Νέμεσις μεγάλη Θεὰ, ἣ τάδε πάντα
Πρὸς μακάρων ἔλαχεν, βωμὸν δὲ οἱ εἵσατο πρῶτος
Ἄδρηστος, τάμοιο παραὶ ῥόον Ἀισήποιο.

Alii ab Adraſtea Idae reginae Troicae nominatam urbem volunt, alii ab Adraſtea Jovis nutrice. Ἀπαισῶ δῆμον, populum Apaeſi, quem & urbi atque praeterfluenti nomen indidiſſe volunt. Eadem & Παισὸς apud Homerum. ιλ. έ. 612.

Ὅς ῥ' ἐνὶ Παισῷ
Ναῖε πολυκτήμων, πολυλήϊος.

Pityea, intra Parium & Priapum. Aliqui eandem & Πιτυῶσαν dictam & Lampſacum poſtea nominatam tradidere, propterea quod pinus illo in loco multae provenirent. Tiriam autem montem Troadis fuiſſe volunt, & hujus accolas Meropidis nunc ſubjici intelligemus.

342. Οἱ δ' ἄρα Περκώτην) Percote urbs Troadis, quae & Percope. Practium autem non urbem, ſed fluvium docet eſſe Strabo intra Alydum & Lampſacum, & accolas ſane poëta memorat, dicit enim Πράκτιον ἀμφενέμοντο. Seſtus autem & Abydus, urbium nobilium ſunt nomina, veteri amore Leandri & Herus, & mirabili opere pontis, quo Xerxes Aſiam Europamque junxit, paulum ſupra Abydum, quae Aſiatica eſſet, & infra Seſtum ad littus excurrens de Cherſoneſo in mare. Arisba, intra Pecotem & Abydum, ab Ariſba Teucri filia, ut aliquibus viſum. Αἰθωνας autem equos nigros dicit, ut αἴθοπα οἶνον *nigrum vinum*, aut ſane fulvos.

347. Πελασγῶν ἐγχεσιμώριον.) Bellicoſos Pelaſgos vocat. Haec gens Argiva vel Arcadica plurima orbis terrarum loca invaſit, & hujus nomen latiſſime ſparſum eſt, itaque Strabo lib. v. ſcripſit ab Athenienſibus illos Πελαργὲς appellatos, quod ut ciconiae volatu, ita ipſi erroribus vagarentur. Nunc

ergo Hellespontiacam gentem dicit Pelasgorum in Troade, qui urbem Larissam haberent, quo nomine & in Thessalia fuit. Hanc Strabo vult Cumam Aeolicam esse, & Pelasgos ab Aeolensibus deletos.

350. Λήθοιο.) Incertum utrum Pelasgum dicat τὸν Λῆθον gentiii voce, an filium Pelasgi nepotem Teutami.

351. Αὐτὰρ Θρήϊκας) In Europam transit. Thraciae autem Strabo Chersonesum tres sinus efficere docuit, septentrionalem Propontidos, orientalem Hellesponti, australem Ponti, qui cognominetur Niger. Significat igitur occolas Hellsponti poëta Thracas. Atque aliunde forte Rhesi copias adducit, quem dicit filium fuisse Ἠϊονῆος, unde licet suspicemur Ἠιόνα, urbe Chersonesi appellatam. Helles autem Pontum ab Helle sorore Phryxi nominatum omnibus notum. Etsi Herodotus Thracas in Bithynia supra Mysos collocat, appellatosque scribit Bithynos transgressos ex Europa ubi Strymonii vocarentur, Πολυμνίᾳ.

353. Ἔυφημος.) Ciconas, annotatur in epitoma Stephani, ubi de Cyzico verba fiunt, esse Ismari incolas.

355. Αὐτὰρ Πυραίχμης.) Paeonas Thracicam vicinam Macedoniae ultra Axium fluvium, hos volunt Pannonas esse, qui nunc sunt Ungari, finitimas sane inter se gentes fuisse satis constat, Macedonas, Paeonas, & qui nunc Ungari vocantur. Sed Axium negat Strabo puras aquas habere, verum in propinqua regione Amydonis ait fontem esse, cujus limpidissimae undae in fluvium turbidum deferri cernantur, itaque mutatum versum ita,

Ἀξίȣ, οὗ κάλλιςον ὕδωρ ἐπικίδναται αἴης.

Non enim speciosam aquam Axii terram perfundere, sed terrae aquas conspicuas misceri fluvio. Etsi diversum sensisse poëtam apparet ιλ. Φ. v. 158. ubi dicit de eodem fluvio, quasi hunc versum interpretans,

Ἀξίȣ, ὃς κάλλιςον ὕδωρ εἰναὶ γαῖαν ἴῃσι.

Si igitur verum est quod Strabo de turdibitate fluvii dicit, fieri potest, ut vel puritatem ille veterem amiserit, vel comparatione dixerit Homerus pulcerrimas aquas esse fluviorum Thracicorum, ut ἄριςον μὲν ὕδωρ Pindarus τῶν ςοιχείων,

vel

vel aliud quaeratur, quo poëtae locus explicetur.

358. Παφλαγόνων.) Redit in Asiam, Paphlagonia autem regio dicta fuit inclusa Ponto, Haly fluvio, Phrygia & Bithynia, hanc & Pylaemeniam cognominatam Plinius scripsit, & adjici huic Venetos, a Nepote Cornelio, a quibus in Italia ortos cognomines eorum Venetos credi postulet. Quod autem apud Venetos esse dicit mulos agrestes videtur significare mulos ibi esse sui generis animantes, ut & in Cappadocia Theophrastum scribere tradit Plinius. Cytorus autem mons dictus fuit, ut apud Catullum, Cytore buxifer, & Cytoriaco pectine legitur in Ovidio. Sesamum vero Amastrin a Maenade Amastride vocatam Strabo vult, assentiente de mutato nomine & Plinio. A Parthenio fluvio ad Amastrin traduntur pass. M. circiter. XI. Ab Amastri ad Erythmos (scopulos hos duos esse Strabo ait rubros, qui postea fuerit appellati ἐρυθρῖνοι) pass. M. circiter VII. A Cytoro ad Αἰγιαλὸν (quem locum alii Αἰγιαλὰς pluraliter dixere, alii reposuere Κροβίαλον) totidem. Ad Cromnam ab Erythinis totidem. Ad Cromnam ab Erythinis totidem. A Cromna ad Cytorum pass. M. circiter XI. Aegialum autem aliqui longissime removerunt, ut Apollonius quoque videtur, libro secundo. Παρθένιον autem fluvium eodem ille auctor libro tradit hinc appellatum, quod in illius

Filia Latonae linquens terrestria rura
Caelorumque petens sedem splendentibus undis
Exhilaret grato defessum frigore corpus.

363 Αὐτὰρ Ἀλιζώνων.) In Stephani epitoma conjectura exponitur Ἀλιζῶνας vocatos quasi ἀλαζόνας propter superbiam & fastum opulentiae. Plinius Bithynicam gentem facit, & addit nominis causam, quod illa gens mari praecingatur. Straboni negotium exhibuit hujus loci interpretatio. Putat enim Chaldaicam gentem fuisse juxta Trapezuntem, atque hos tenuisse Ἀλύβην, & habuisse nomen Ἀλύβων, mox Χαλύβων, alii autem alibi hos collocarunt. Argenti autem germen apud hos esse dictum apparet, propter metalla argenti sive argentifodinas regionis illius.

365. Μυσῶν δὲ.) Μυσὲς vel esse colonos Scythicorum Mysorum,

ſorum, vel dictam gentem ab arbore, quae graecis ὀξύη, Lydis μύση vocetur, id eſt, ut opinor, ornus, quibus abundaret mons horum Olympus a quo & Olympiani dicti fuere, teſte Herodoto Polymnia. Graecis ἐσχατὸς τῶν μυσῶν proverbiali figura de laborioſis & difficilibus mandatis, latinis *ultimus Myſorum* de homine nihili fertur, ut Cicero poſuit in oratione pro Flacco.

366. Ἀλλ' οὐκ οἰωμοῖσιν.)
Sed non augurio potuit depellere peſtem.

368. Κεραΐζε.) *Profligavit & diſſipavit.* Non autem intelligendum fuiſſe Myſos Trojanos, quod poëta dixerit, ibidem & alios Trojanos fuiſſe profligatos ab Achille, niſi generali quadam adpellatione accipiamus Τρῶας dici, qui cum Priamo facerent. Nam ſic diſtinguere, in fluvio fuiſſe afflictos ab Achille & Trojanos, & alios, qui Trojani non eſſent, nempe auxilia, videtur eſſe περιεργώτερον.

369. Φόρκυς δ' αὖ) Phrygiam dicere videtur, quae Ἑλλησποντιακὴ & Ἐπίκτητος appellata fuit. Aſcaniam autem paludem & regionem Nicaeae urbis in Bithynia dictam Strabo ſcribit.

371. Μήσιν αὖ.) Μαίονες & Μήονες Jonica mutatione ſunt Lydi, a Lydo Atyos filio nominati. Gygaea palus, poſtea Coloe vocitata, a Plinio Gygeum ſtagnum in Sardiana regione, juxta quam fuiſſe perhibent Τδην dictam urbem regiam Omphales poſtea Sardis appellatam, idem & poëta ſignificat ιλ. ύ. ubi ſubjicit Timolo Gigeam paludem vicinam urbi Τδης. Τμῶλον vero Timolum dixere latini ut Alcumenam, Aeſculapium, Herculem.

374. Καρῶν ἡγήσατο) Cariae loca Jones occuparunt, Miletum urbem, quae antea vocaretur Lelegeis, Pityuſa vetuſtiore etiam nomine Anactoria, Nileus tenuit. Hanc Pauſanias Achaicis Miletum ſcribit appellatam a Mileto Cretenſi, qui pulſus Minoë receptus fuerit a Caribus. Unde & fieri poteſt ut lingua Graeca inſincera ea gens uteretur. Annotatum enim eſt genera nominum vitiare illos conſueviſſe, ut in foeminis maſculina forma uterentur & contra in maſculinis foeminina. Fuit gens contemta, unde & ιλ. ί. 378. τίω

δὲ

δέ μιν ἐν Καρὸς αἴσῃ, & ἐν Καρὶ ὁ κίνδυνος, proverbium quo & Plato uſus, de parva jactura. Φθειρῶν ὄρος. Hujus enim accolae Φθῖρες, vel quaſi Φθειρῶν ὄρος abundare enim tradunt illas ſilvas pinu arbore, cujus fructus vel flores ut aliis placet Φθεῖρες dicantur a ſimilitudine horum vermiculorum. Aut ſane a Phthirone filio Deucalionis. Maeander fluvius Cariae ante dictus ἀναβαίνων, quod ſolus omnium fluminum in illis mirabilibus converſionibus contra ſuos fontes fluere videretur. Tanta autem eſt equarum iſtarum & tam multiplex refluxus, ut omnia implicata & flexuoſa, Maeandri appellatione ſignificari ſoleant. Hoc autem perhibent inditum fluvio nomen a Maeandro Duce Carum in furorem verſo, cum ſe in eum demerſiſſet, vel quia de ſtulto voto immolaſſet Diis filium ſuum, vel quia matri Deum Peſſinunte conſecrata dona militi diviſiſſet. Mycale in media Caria ſita, quaſi Μυχαλὴ, ui aliqui tradidere, urbs conſpicua altitudine ſua.

378. Νάσης Ἀμφίμαχος) Elegans mutato nominum ordine repetitio. Sed quem dicat veluti virginem auro redimitum ad bellum profectum fuiſſe, incertum, redditurque ſubjuncto numero ſingulari tota expoſitio obſcura, etſi intelligere poſſumus τὸν Νάσην ſignificari, quem ſolum incipiens dixiſſet Carum ducem fuiſſe.

383. Σαρπηδὼν δ'.) De remotiore Lycia adveniſſe cum ſuis dicit Sarpedona, hunc filium tradunt fuiſſe Jovis & Europae, fratrem Minois & Rhadamanthi, ſocium huic addit filium Hippolochi Glaucum. Xanthum autem Lyciae fluvium ferunt erupiſſe de terra cruta a Latona cum parturiret, ut Calaber,

Ὃν ποτ' Ἐριγδούποιο Διὸς δάμαρ ἀνθρώποισι
Λητὼ δὴ ἀνέφηνεν ἀναῤῥάξασα χέρεσσι
Τρηχὺ πέδον Λυκίης ἐρικυδέος, ὅπποθ' ἑοῖο
Δάμναθ' ὑπ' ὠδίνεσσι πολυτλήτῃσιν ἀνίῃ.

De Lyciis Herodotus Κλειοῖ ita. Licii ab antiqua origine ſunt Cretenſes. Nam Creta olim tota in Barbarorum poteſtate fuit. Cum autem inter Europae liberos Sarpedonem atque Minoa, in Creta diſcordia eſſet orta, cumque factio Minois fuiſſet

fuiſſet ſuperior, pulſus & ejectus cum ſuis Sarpedon in terram Aſiae, Milyada ſeſe contulit. Nam ea quondam Milyas fuit, quam nunc Lycii incolunt. At illo tempore appellabantur Milyae, Solymi. Sub imperio autem Sarpedonis, undecunque ſane nomine facto, vocari fuere Termilae, & nunc etiam accolae Lycios nominant Termilas. Poſtea Athenis eodem venit Lycus filius Pandionis pulſus ab Aegeo fratre, & cum Sarpedone manſit, atque ita de Lyco procedente tempore nomen Lyciis inditum fuit.

FINIS.

INDEX

IN NOTAS I. CAMERARII.

Numerus paginam notat.

A.

ABantes 206.
Abydes 247.
Acarnania 231.
Achaei 63.
Achæi unde dicti 236.
Achates 237.
Acheloi luĉta cum Hercule 231.
Achivi unde dicti 214.
Acriſius 211. 173.
Acrocorinthus 216.
Actor 203.
Admetus 238.
Adramyttion 96.
Adraſtia 247.
Adraſtus 214. 217.
Ægeus 208.
Aegion 217.
Aegina inſula 209.
Aegialeus filius Adraſti 201.
Ægialos 225.
Aegiochus 86. 87.
Aegira 217.
Aepy 223.
Agina inſula 216.
Æſculapii templum 235. 239.
Aſopus juncos altiſſimos alit. 198.
aetas 90.
Aethra mater Theſei 213.
Aetolia 206.
Ἀθήνη 86.
Agamemnon 236.
Agamemnon unde dictus 77.
Agamemnon cur coëgerit exercitum 218.
Agamemnonis genus 165.
Agamemnonis Oratio ſimulata 166.
Agamemnonis ſceptrum 166.
ἀγάννιφος 98.
Agaſthenes 229.
Agapenor. 228.
Agenor 210.
Ἀγήραος 193.
Ἄγκιστρον. 175.
Ἄγκυλα τόξα 175.
Ἀγκυλομήτης 175.
Ἄγκυλον. 175.
Ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν. 182.
Ajax. 209.
Ajax Oïlei filius 206.
Αἶγες unde dictæ. 172.
αἰγις 86. 87.
Αἶζηοὶ quinam? 234.
αἶξ 87.
Αἶπυ 223.
Ἄϊσσειν. 172.
Αἴσχιστος, eſt ἔκφτασις turpitudinis 178.
Αἴδηλον 194.
Αἰδὼς, quid notet. 181.
αἰτία 82.
αἴτιος ibid.
αἰχμὴ 81.
Ἄκλιτος 192.
Ἀκτορίωνες 229.
Alcæus 212.
Alcumena mater Herculis 213.
Alcumena Μιδεᾶτις ἠρωΐνη 202.
Alalcomenæ. 200.
Alexandrinorum regum voluntas erga doctos 57.

Ἄλις

Ἅλις. 164.
Ἁλίσαι. 164.
Almus filius ſiſyphi 202.
Alope. 236.
Alphæi. 225.
Alpheus. 221. 222.
Alxion 212.
Atlantis columnæ. 161.
Αμαθόεις 205.
Amathus 221.
Ambroſia, quæ. 161.
Αμβροσίη, quid ſit Grammaticorum nugis. 163.
ἀμβρόσιος ὕπνος. 161.
Ἀμέναρτος 193.
Amiclæ 220.
Amyntor. 240.
Ἀμφὶ. 187.
Amphiaraus 214. ubi terra abſorptus. 199.
Αμφιβρότης, 191.
Αμφιδρυφής. 237.
Amphigenia 223.
ἀμφικύπελλον 106. 107.
Ampimachus. 229.
Amphion 212.
Amphitryon 212.
ἄναξ Apollo 96.
Anaxagoras 213.
Ancaeus. 228.
Andania 239. 223.
Andromeda 212.
Ἀνδροφάγοι volucres. 228.
Ανέμοιο ναταιγὶς. 172.
Anemolia 205.
Anemoria. 205.
ἀνθερεὼν 104.
Animae diviſio Homerica 38.
Anthedon. 202.
Antibia 212.
Anticyra 203.
Antron. 236.
Ἀπία 92.
Apollo auctor poëſeos Homericae 29. 30.
Apollo Parrhaſius, ejuſque fanum. 228.
Apollonius Callimachi diſcipulus 57.
ἀποδειροτομεῖσθαι 101.
ἀποφθέγματα 39.
Aratus virtutis exemplum 217.
Arcades βαλανηφάγοι 225.
Arcades veteſtiſſimi Græciæ. 225.
Αρκάδες Προσέληνοι 225.
Arene 221.
Arethuſa 223.
Αργειφόντης 165.
Argivi Mycenas deleverunt. 216.
Argonautæ. 228.
Ἄργος urbs Peloponeſi. 210.
Ἄργος Αχαικὸν 210.
Ἄργος ἱππόβοτον 183.
Ἄργος Πελασγικὸν. 210.
Ἄργος πολυδίψιον 210.
Arguſa 240.
Arimi 244. 245.
Arisba 247.
Ariſtarchus, 206.
Ariſtarchus Ariſtophanis diſcipulus 57.
Ariſtodem filii 219.
Ariſtophanes Zenodoti & Callimachi diſcipulus 57.
Ἀρκάδας μιμεῖσθαι 226.
Ἅρμα 199.
Arne 201.
Ἀρχὴ. 163.
Aſcalaphum 203.
Aſcania palus 250.
Aſia, unde dicta 194.
Aſpledon. 202. 203.
Ἄσυ φωρονικὸν 210.
Aſtydamia 212.
Aſtyoche 203.

Ατάλαντος, quid 173.
Atarna 201.
Ἀταρνείτης 201.
Athenienſium civitas quomodo diſtincta 190.
Atreus 166, 213.
ἀτρύγετος 94.
ἀυερύειν 100.
Augea 206.
Augiæ 220.
Augias 229.
Aurora, quibus lucem afferat 163.
Αὐλὶς urbs & portus 186. ejuſque etymon. ibid.
Aulis 198.
ἀϋτὴ 103.
Αὐτοκασίγνητος 238.
Αὐτόματος 192.
Αυτοσαδίη 208.
ἀυτόχθονες 225.
Ἀχιλλεὺς unde dictus 63.
ἄΦενος 84.
Ἄφθονος 193.
Axius 248.
Azanes 225.

B.

Βαλύρα 223.
Barbæ militum reciſæ aliquando & cur. 207.
Belus Ægypti & Danai pater 211.
Beſſa 206.
βῆσσαι 206.
Boagrius fluvius 206.
Bocotiæ ſitus 197.
Βοὴν ἀγαθὸς 192.
Βοτρυδὸν quid hic 164.
Βουλὴ quid 163.
Βοῶπις Juno 173.
Βρυſſiæ 220.
Bupraſion 228.
Bura 217.

Γ.

Γαλαθηνὸς 86.
Γάμος 237.
Gelanor 211.
γέρα 179.
genua prehendere 104.
Geræſtum 206.
Γερήνιος Neſtor 187.
Γλάγος 195.
Glaucus Anthedonius 202.
Γλαυκῶπις, quare Minerva 173.
Gliſſas 200.
Γονόεσσα 217.
Gorgophone 173.
Gortyna 232.
Graecarum literarum commendatio 29. & ſeq. 146. & ſeq.
Græciæ nobilitas eſt Ægyptiaca 211.
Græcorum numerus 168.
Gryllus, filius Xenophontis 227.
Gygaea palus 250.
Γυναικαῖον 203.
Gyrton 240.

Δ.

Δαιμόνιος, quid notet 175.
δαὶς 64.
Danae filia Acrilii 211.
Dardanus 237.
Daulis 205.
Daunium fretum 207.
δειρὰς 103.
Demophon 213.
δέπας 106.
δημοβόρος 88.
Δικαστήριον 163.
Dion. 207.
Dionyſius Thrax Ariſtarchi diſcipulus 57.

Diſci

Diſci jactus 244.
Dodone 241.
Δόμος ἡμιτελὴς 237.
Δονόεσσα 217.
Domuſa 217.
Dorion 223.
Doris 231.
Δόρυ Agamemnonis ſceptrum 166.
Δῶρα 170.

E.

Echinæ 239.
Ἐγχέσπαλοι, qui 170.
Eleſium 200.
Ἐιρεσιώνη Homeri poëma 51.
ἐκαεργὸς 80.
Ἑκατόμπολις 232.
ἑκήβολος 80, 81.
Ἔκπονδος 189.
Ἐυχειρὸς 208.
Ελέγχιος 183.
Electra, filia Agamemnonis 166.
Electryon 212. 234.
Elei 225.
Eleënſium ductores 228.
Eleona 200.
Elis 206.
Elone 240.
Εναρίθμιος, qualis 175.
Endymion 228.
Ενιπὴ 180.
ἔντομα 101.
Ενύπνιον 163.
Ἐννὼ, quid denotet 233.
Επαιγίζειν? quid notet 172.
Epaphus 211.
Επεισόδια, quid 176.
Ephyra 216.
Επίγονοι 201.
Epicnemidii 205.
Epidauria regio 216.
Epidaurii 225.
Epirus 231, unde dicta ibid.
Epiſtrophus 203.
Epizephirii 205.
equi Theſſali praeſtantiſſimi 243.
Erechthei 208.
Erechtheus ſacra inſtituit 208.
Eretria 206.
Erginus filius Clymeni 202.
Eriphyle 214.
Erymanthus 222.
Ἑστία 169.
Eteocles 203.
Euboea 206.
εὐκνημίδες 68.
ἑυνὴ 99.
Ἑυρέα νῶτα Θαλάσσης 173.
Euripus 223.
Euryſtheus 212.
Eurotas 218, 222.
Ευρυάγυια 161.
Εὐρύχορος 199.
Euryſthenes 219.
Euryſtheus 213.
Eurytion 239.
Εὔσελμος 174.
Eutreſis 200.
εὐφημεῖν 68.
Execrationibus cur utamur 181.

Z.

Zachynthus 235.
Zeno Cittienſis ſcripſit quaeſtiones Homericas 38.
-- etiam commentarios in utrumque opus, 57.
Zenotus Homeri libros collegit & correxit 56.
-- auctor bibliothecae Alexandrinae inſtituendae, ibid.
-- Philetae diſcipulus, ibid.

Foedera quomodo ſancita 189.
Foedus icere, unde 167.

H.

HAliartus 200.
Halizones 249.
Halorium 223.
Haſtarum duplex uſus 207.
Helena, proneptis Perſei 173.
Helias 222.
Helice 217.
Hellas 236.
Helleborus ubi naſcatur 204.
Helos 220, 223.
Herocia facinora, quando exiſtunt 174.
Hercules Ἀλκείδης 212.
Heſiona 209.
Heſperii 205.
Hipparchus Homeri poëmata in Atticam deportavit 53.
Homerus Heſiodo prior 43.
Homeri origo 44.
-- aetas 45, 46.
-- patria ibid.
Homerus mendicando victum quaeſivit 45.
-- coecus ibid.
-- nominis etymon 46.
-- mors 46, 47.
-- ſepulcro epigramma inſcriptum 47.
A Bœotis cur Homerus orditur 197.
Hyampolis 205.
Hylen 200.
Hypatus mons 200.
Hypereſiæ 217.
Hypermneſta 211. ſuſcepit Abantem ibid.
Hypoplaciae 96.
Hyrie 198.
Hyrmine 228.
ἢ pro καὶ 78.
ἢ γὰρ 88.
Ἥλιος, cujus nomen? 229.
ἦμεν, ἦμην 76.
Ἥρα 73.
Ἡριγενείη 103.
ἥρως 77.
Ἡφαιστος 86, 87.

Θ.

ΘΈμιστες 176.
θεμιστεύειν 176.
θεοείκελος 79.
Θεσπεσίη 191.
Θεσπέσιον, quid ſit 194.
Θοαὶ 230.
Θρόνον 222.
Θυάδες 95.
θυμὸς ἀγήνωρ 182.
θωρήσσω 164.
θύτης 75.

I.

JAlmenus 203.
Jaſus 210.
Idomeneus 232.
ἱερεὺς 75.
ἱεροσκοπία 74.
ἵλαδον 164.
Ἱλὰς, quid 164.
Ἱλεὸς, quid ſit 161.
Ilium captum ſub Laomedonte 218.
Imperatoris prudentia in quo ſita 163.
Inachus 211.
Interpretes Homeri 57. & ſeq.
Jo 211.
Zephyri flatus vehementes 172.

Iolcus 234.
ἱπποβάται 206.
Ἱππότες Neſtor 287.
ἱπποκορυσταὶ 158.
ἵππυ 210.
Ἶρις 245.
ἰσία 99, 169.
ἰσοδόκη 99.
iſthmus 225.
ἴσος 99, 216.
Iſus 202.
Ithomen 239.
Jupiter a capra Amalthea educatus 87.
Jupiter μετιέτης 173.

K.

Καθάρματα, καθαρμοὶ 93.
καιάδα 219.
Καιέτα 219.
καιετὸς 219.
Calliaron 205.
καλαμίνθη 219.
Καλύδνα 235.
Καλύμνα 235.
Calydon 231.
κάρηνα 71.
carmen 50.
Carpathos 235.
Caryſtius lapis 207.
Caryſtos 207.
Καρηκομόωντες 161.
Καταιγὶς, quid ſit 172.
κατόρθωμα 167.
Κεῖος 235.
Celadon 222.
Cecropidæ 209.
Cecrops 208. 225.
Cephalenia 230.
Cephiſſides 200.
Cephiſſus 200. 205.
Cerinthus 207.
Cete 218.
Celeritatis utilitas 193.
κήδομαί σε pro σʒ 86.
Κήρυξ filius Mercurii 94.
Chalcis 206.
Chaeronea 201.
Chryſogenia 202.
Citra 204.
Κλεῖδες, quæ 174.
Κλειοῖ 227.
Cleonæ 217.
Κληὶς quid 164.
Clymenus 203. 202.
Κλώμακες 239.
Clitoria regio 227.
Κνημοὶ 198.
Κυίσσῃ 94. 101.
Κολοιὸς, cur ita dictus 178.
Coloſſus Rhodi 233.
Conjurationis formula 183 & 184.
Copæ 200.
Κοπὶς, quid 162.
Corinthus 116, unde dicta 217.
Corinthii 225.
Corinthi proverbium unde natum 216.
coronare pocula 102.
Coronea 200.
Coronus 241.
Corvorum inſula 227.
κορωνίδες naves 83.
Cos inſula 225.
κοσμεῖν 170.
κουρᾶς Θησηίδος nomen, unde deductum 207.
Cotta ſacerdos 208.
Canai ibid.
Crates Philoſophus Stoicus, interpres Homeri 57.
Criſſæus ſinus 204.

Criſſa 204.
Crotopus 211.
κύματα μακρὰ 171.
κύτελλον 107.
Cyanippus 214.
Cyclopes fabri 211.
Cyllene mons 226.
Cynurii 225.
Cynus 205.
Cyparisſus 203.
Cyphus mons Perrhebiae 241.
Cytorus mons 249.

L.

LAas 220.
Λάβρος 172.
Lacedæmon, nomen regionis 218.
Lacedæmonii 225.
Lacon 218.
Laconica 220.
Ladon amnis 227.
laena, quid 162.
Lais 216.
lanceæ 207.
Λαοὶ unde dicantur 66, 67.
Laperſæ 220.
Lariſſa Theſſalica 240.
Lebadea 201.
Lechæum promontorium 225.
Lemniſci poëmatium Homeri 51, 52.
λεπὶς 89.
λέπος Ibid.
Leucippus 239.
Λευκάργιλος 240.
Leuctrica pugna 217.
Leytus dux Bocotiæ 198.
Libye 211.
Ligymnus 234.
Lilaea 205.
Limone 240.
Leleges 218.
Locri 295.
Lotus arbor & herba 244.
λύματα 93.
Lycaones 225.
Lycii 251.
Lyctus 232.
Lycurgi genus 228.
Lynceus 211.
Lyſidice 212.
Λωβητὴρ ἑπεσβόλος 182.

M.

MAchaon 239.
Maciſtia 223.
Maeander 251.
Maja 226.
Μαινάδες 95.
Μάιονες 250.
Μακρὶς 206.
Maliacus ſinus 204.
Malienſis ora 206.
μαντεῖα 74.
Mantinea 227.
Mars ſuſcepit geminos ex Aſtyoche 203.
Martius, deus Ἐνυάλιος 233.
matutini temporis deſcriptio 163.
μαχαίρα 162.
μέγα σῆμα 187.
Mecone 217.
Megapenthes 211.
Medeon 200.
Meliboea 238.
Menedemi familia philoſophica. 206.
Meneſteus 209.
μένος 87.
Menſae num veteribus poſt coenam ablatae fuerint 102.

Mercurius, Cyllenius unde dictus 226.
Mercurius, nuncius 165.
Mercurii ſtella σιλβέσα 165.
μέροπες 90.
merulæ candidæ 226.
Meſabion 202.
Meſſe 219.
Meſſene 200.
Meſſenii 225.
Meſſoa 219.
Meſtor 212.
μετάφρενον 181.
Methone 238.
μῆτις 86, 174.
μῆχος, quid notet 190.
Midea 201. 212.
Miletus 250.
Minerva, amicum numen Græcis 193.
Minervae numen invocatur 167.
Minervae deſcriptio 233.
Minya filius Chryſae 202.
μοῖρα 92.
mola ſalſa 100.
moneta tridente ſignata 215.
monetæ nulla mentio apud poëtam 193.
montium & aquarum altitudo in quantum extenditur 226.
Mycale 251.
Mycaleſſus 199.
Mycenae 211, 216.
Myletes 218.
Mynetes 236.
Myrmidones 236.
μύκη 212.
μύριοι 194.
Μυσοὶ 249.
μῶλος Ἄρηος 192.

N.

Narratio quid 47.
Navium Græcarum numerus 168.
Neptuni Heliconii fanum 217.
Neptunus, ἵππιος eſt 183.
Neptunus Pater Beli 211.
Neptunus Eleus 229.
Neptuni templum 201.
Nerei filiae quinquaginta 96.
Neritus mons 230.
Neutra adverbialiter uſurpantur 65.
νηγάτεος 161.
νήδυμος ὕπνος 158.
νήπια τέκνα 187.
Νήρικος urbs Epiri 230.
Nicippe 212.
Nigropontum 206.
Niobe 212.
Niſa 202.
Niſyrus 235.
νοσφίζομαι 164.

Ξ.

Xanthus 210, 251.
Ξίφος 162.
Xuthus 215, 326.

O.

Ocalea 200.
Ocbalus 221.
Occhalia 224, 239.
Oenei gener. 231.
Oenomaus 212.
οἰνοχοεῖν 108.
Οἰτυλος 220.
οἰωνίζειν 75.
Oleum ἀμβρόσιον 161.
Olympiani 250.

Olympus mons 226, 238.
Olizon 238.
Ὁμηρίδαι 47, 156.
Ὁμηριςαι 54.
Onchestus 200, 201.
ὀνειροκριτικὴ 74.
ὄνειρος 159.
Opus Patroclis patria 205.
Orchomenii 227.
Oreos 207.
Orestes primum occupavit urbem Argos 173.
Ormenus 240.
Ὁρμήματα 190, 221.
Orneæ 217.
Orthe 240.
Ossa 238.
ὀλὴ 159.
ὄλιος ἀςὴρ ibid.
ὀλόχυται 100.
Ὄψ 183.
Ozolae 205.

P.

PAeones 248.
παιὰν, παιὼν 102.
Παλεῖς 230.
Πάλλας unde 86.
Pallene 217.
Paludamentum 162.
Pamissus 221.
Pan Tegeaeus 227.
Παναθήναια 208.
Pandion ibid.
Panis coctura à quo reperta 210.
Panopeus 205.
Paphlagonia 249.
Paphus, Cypri urbs, à quo condita 228.
παράσπονδος 189.
παρειπεῖν 105.
Parium 247.
Parrhasia 228.
pastores populorum vocantur reges & principes 92.
Pausanias 225.
Πέδιλον 162.
Pelasgi unde dicti 225, 235.
Pelasgus 210.
Pelasgus terrigena, tunicarum pellicearum inventor 225, ostendit glandium fructum hominibus. ibid.
Peleus 209.
Pelias 238.
Pelion 226.
Pellene 217.
Πελληνικαὶ χλαῖναι 217.
Peloponesus unde nomen traxit 212.
Pelops ibid.
Pelops equestris 165.
Πελώριος 187.
πεμπώβολα 101.
πενέσαι 94.
Πέτονες, quidam 180.
Percote 247.
Περιτροπέων annus 184.
περιψήματα 93.
πηρὸς 224.
Perseus nepos Acrisii 211.
pestis tempore qui ritus observarentur 93.
Petra olenia 228.
Πετῶμαι 164.
Pheræ 202, 238.
Pheres 239, 243.
Phaestus 232.
Philomela 205.
Phlius 217.
Phocus 209.
Phorbas 210.
Phoroneus 173.

Phryne 198.
Phryxi nepos, quis 202.
Phryxus 233.
Phthia ſedes regia 236.
Phylace 236.
Pirene 216.
Plateae 200.
Pirithous 90, 240.
Piſiſtratus Homeri libros diſpoſuit 53.
Pityea 247.
Phocus auctor Phocenſium. 203.
πλάτη, quid denotet 200.
pluralis numerus etiam de duobus dicitur, 68.
poena perjurorum numinum 242.
πόιημα 50.
ποίησις 50.
πολυκλήϊς 164, 174.
πολυδίψιον 210.
πολυΐψιον 210.
Polydora 237.
Practium 247.
praecones ſacroſancti & inviolabiles 94.
--- nuntii Jovis & hominum ibid.
Presbonis filius, quis 202.
Proetus 211.
Proteſi laus 237.
πρυμνήσια 102.
Pſamathe 209.
Ptelea 236.
Pteleon 223.
πτολίπορθος quis 182.
Ptolomaeus Euergetes correctiones Homericas edidit 57.
Πυνικὴ βολὴ quae 163.
Πύρασον 236.
Pyraſus 236.
Pyli tres 221.
Potniae Thebae 201.
Pythia ſacerdos 204.
Python â πυθέσθαι dicta 204.

R.

ῥαψῳδοὶ 53, 54, 156.
Reges & principes vocantur paſtores populorum 92.
regnum, cur ab ipſo Jove per Mercurium deducatur p. 165.
Rheſus 248.
Rhodii ſuperbi 233.
Rhodus inſula, quale nomen olim 233.
Ῥυπόωντα 193.
Ῥωγαλέα, ibid.

S.

SAcramentum Imperatori datum 183.
Samicum 221.
Σάμος 230.
Sarpedon filius Jovis & Europae 251.
Scarphe 206.
Schedius 203.
Sceptrum eburnum 163.
Scipio principatus inſigne, & quare 162.
Scipiones regum conſpicui 163.
Scolus 198.
σέλματα 174.
ſenſus mellitus 161.
Seſamus 204.
Seſtus 247.
Σῆπα ſerpens venenatus 227.
Sicyon 205, 217.
Sicyonii calcei 217.
Σιμόεις 205.
Σίντιες 107.
Siſyphus 200.

σκηπτοῦχος βασιλεὺς 163.
σκῆπτρον 67.
σκῶλος ſpinarum appellatio 198.
σμερδαλέον 187.
Σμινθεὺς 69.
σπάρτα 170, 218.
Sparta, Eurotæ filia 218.
Spartiates 218.
Σπάθη 162.
Spartum 170.
Σπονδαὶ 189.
Sporades 235.
Sthenelae 211.
ςαδίη 208.
ςέμμα 67.
Sthenelus 212.
ςεῦτὸ 224.
στιχάω 164.
Strabonis aetas, quando incidit 230.
Στροφάδαι 235.
Studiorum laus 146. & ſeq.
Stymphalides boves 228.
Stymphalus 227.
Styra 207.
συνθεσίαι ſunt συνθήκαι 188.
ſupplicantium geſtus 104.
συςάδην 208.
Syme 234.
Syracuſæ 216.
σχέτλιος 167.

T.

TAigetus 219.
Τάλαντα, quæ 173.
Talantia 207.
Talaria 162.
ταράσσεσθαι 164.
Τάρνη 201.
Tarphe 206.
Tegea 227.
Telamon 209.
Telamonius 206.
Telon 235.
Tetea 205.
Tereus ibid.
τερπικέραυνος 98.
Thamyris 223.
Thaumacie 238.
Thebae 201.
Thebae Ciliciae 96.
Therſander 200.
Therſites 176, 181.
Therſites vanus & ridiculus 178.
Theſeus 208.
Theſpiæ 200.
Theucer 209.
Thisbe 200.
Thronium 206.
Thryoëſſa 222.
Thyeſta 166.
τιμὴ 82.
Tiria 247.
Tiryns 215.
Tiryntha 212.
Tiſamenus 215.
Τίτανος 240.
Tlepolemus 233.
Tmolus 250.
Trachis 236.
Tricca 239.
Triopas 210.
Triphylia 221.
τριτοπάτερες 97.
Trojanorum paucitas 168.
Trophonii oraculum 202.
τρύω, quid notet 173.
τύφεσθαι 245.
Tydeus 214.
Tyndareus, Oebali filius 173.
Tyrintha 211.

BIBLIOTECA UNIVERSITARIA SEVILLA

V.

VEneris ἀναδυομένης tabula Apellea 235.
Veſta, in quo olim honore 169.
Veſtae ignis 169.
Veſtae juramentum de virginitate ſervanda ejuſque præmium 170.
vinum in ſacris profundi ſolebat 189.
vinum mixtum bibebant veteres Graeci 108.
Ulyſſes πολύμητις 174.
ὑπερῶον 203.
ὑποβλήδην 93.
ὑποθήβαι quem ſenſum admittat 201.
ὑπόσπονδος 189.

Φ.

ΦΆρος quid 161.
Φάσγανον 162.
Φλιάσιος 205.
Φλιῆς ibid.
Φοῖβος 70.
Φοινίκιος 200.
Φοινὸς 187.
Φολκὸς, quis 178.
Φοξὸς 178.
Φρήτρα ſive Φρατρία 190.
Φυλὴ, quid fuerit in re militari 190.

X.

XΑλκὶς 231.
Χέρνιβος 99.
Χέρνιψ 99.
Χθὲς καὶ πρώην, cujus ſignificationis apud auctores 185.
Χιτὼν Ἑλληναῖος 217.
Χιτὼν, quid ſit 161.
Χλαῖνα 162.
Χλαμὺς ibid.
Χορὸς 50.
ὥρη 194.

FINIS.

HARDEROVICI,

Apud Viduam & Filios ALB. SAS, Academiæ Ducatûs Gelriæ & Comitatûs Zutph. Typogr. Ord. cIↃ IↃCCII.

Anthonius Van Eijk Ao 1766

9

lbr 1152861

M. 137.